

15-
3
15-

23

No.

~~1975~~

Department of

26231 881 P 7 1866

LIBRARY OF

Vol. 4

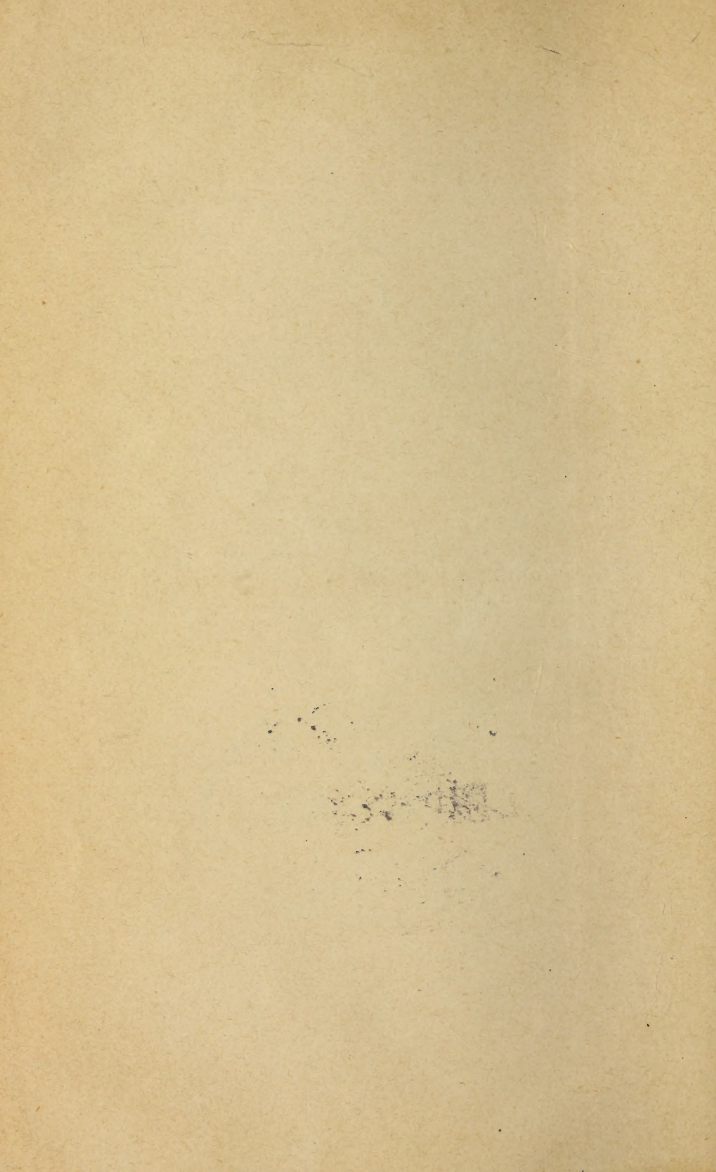
Illinois Industrial University,

CHAMPAIGN, ILLINOIS.

Books are not to be Taken from the Library Room.

Digitized by the Internet Archive
in 2015

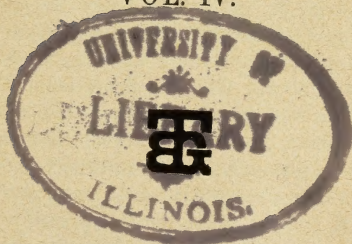
ΠΟΛΥΒΙΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑ.

POLYBII
HISTORIA.

EDIDIT

LUDOVICUS DINDORFIUS.

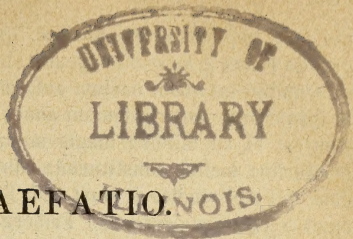
VOL. IV.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXVIII.

881
P7
1866

PRAEFATIO.

Polybius quum inter recentiores historicos omnium iniquissima usus sit fortuna, ut non solum de quadraginta quos pariter atque Diodorus scripsit libris illius quindecim, ipsius quinque tantum supersint integri, sed etiam omnia uno maximam partem valde depravato codice sint conservata, atque in ampla Constantinianarum parte eclogarum, quae palimpsesto codice Vaticano continetur, multo peius quam Diodorus sit habitus, etiam eorum qui in amplissimi operis reliquiis restituendis suam per tria amplius secula posuerunt operam multo iniquior fuit quam apud Diodorum conditio, ut non sit mirandum quod plurimis rebus agendis districti ad unam parum saepe attenderunt, quae accuratius observata millena partim prodivitia partim quomodo sint tollenda satis certo saepe demonstrat, ipsius Polybii omnis dicendi mos et consuetudo. Quae non solum in singulorum usu vocabulorum eorumque formis, sed etiam in omni orationis conformatione tanto accuratius est indaganda quanto magis supparis aetatis scriptorum comparisonem destituimur, quoque maiorem ipse etiam minutis in rebus ei impendisse videtur diligentiam, quandoquidem quo ipse vivebat seculo rhetorum grammaticorumque scholae omnes etiam ad maiorem quam ipsos veteres scriptores instituebant accurationem. Nam quod non longo abhinc tempore nemo fortasse aut suspicaturus fuisset aut crediturus, scriptoris tam gravis et sobrii in re minuta, ad quam veterum historicorum nulli in mentem venisset attendere, tantam fuisse per totum opus longissimum et haud dubie etiam in ceteris eius scriptis diligentiam ut duarum concursum vocalium quantumcunque posset evitaret, non solum ubi ipse loqueretur, sed etiam

ubi alios loquentes introduceret, quasi illi quoque, velut legati de rebus gravissimis agentes, hunc concursum non minus reformidassent quam navium aut acierum hostilium conflictum, id ipsum ante paucos demum annos et factum esse animadversum est et ad millena magis minusve gravia vitia indaganda et plurima melius constituenda adhibitum. Cuius inventi laudem qui sibi vindicavit Gust. Ed. Benselerus in libro de hiatu apud scriptores graecos, Fribergae edito a. 1841, quod omnem hac de re quaestionem inchoavit potius quam absolvit et perfecit nec de singulis recte semper iudicavit, nihil obest eius aut veritati inventi aut laudi. Quod etsi recte animadvertit etiam ad eiusmodi esse hiatus extendendum qui neglecta in mediis vocabulis elisione, ut in ἡντιναοῦν pro ἡντινοῦν, quod restitui in fragm. 54 apud Suidam v. μνησικακεῖν, ut aliis restituendum dixi vel recentioribus Polybio praef. ad Xenoph. Cyrop. p. XIV ed. Lips. quartae, aut crasi nascatur, ut in προέθετο vel προετίθετο pro eo quod alibi plerumque legitur προύθετο, falsus tamen est quum p. 313 etiam προεστὼς putavit contrahendum ut προύστην, quod nec contraxit quisquam nec potuit contrahere quin etiam litteram π mutaret in aspiratam φ, ut in φροίμιον et φροῦδος ipsoque θράττειν.

Rursus idem quod non putavit ferendos partim admissos a Polybio hiatus quosdam vel a poetis non reformidatos partim elisione ab iisdem admissa sublatos, sed quam ipse alienam a prosa iudicaret, defecit eum interdum scientia, nescientem, quae ipse reiiceret, confirmari posse testimoniis testium haec omnia extra dubitationem ponentium. Nam quod 10, 47, 1, rectissime scriptum πολλοὶ γίννονθ' οἱ πυρσοὶ p. 312 tanquam non ferendum in prosa mutat in multo deterius γίννονται πυρσοί, non solum eadem Polybius 3, 36, 4, et alibi usus est huius diphthongi elisione, (quae 4, 60, 8: Τότ' ἦδη βοηθεῖν ἀναγκάζεται αὐτῷ κατὰ δύναμιν fortasse non elidendo αι, sed restituto ἀναγκάζεται' ἑαυτῷ revocanda, etsi non est credibile 3, 81, 10: Διόπερ εἴ τις δύναίτο συννοεῖν τὰ περὶ τοὺς πέλας ἀμαρτήματα καὶ τῇδ' ἐκ ποῦ προσεῖναι τοῖς ὑπεναντίοις ἢ μάλιστα καὶ δι' ὧν εὐχέλρωτος ἔσται ὁ προεστὼς τῶν πολεμίων Polybium scripsisse ἔσθ', nedum id ut

esset ἐστί, quae mira est Benseleri opinio p. 221, quum in promptu esset ὁ προεστὼς ἔσται, sed fortasse expungendum ὁ προεστὼς τῶν πολεμίων, quo post praecedentia τὸν τῶν ὅλων ἡγεμόνα hic quoque, ut paullo ante, ubi de eodem ὃ γε τοιοῦτος, non admodum opus,) sed etiam aliquoties Philodemus in Voluminibus Herculanensibus, ut dixi praef. ad Diodorum vol. 4, p. XV, etsi librarii mira inconstantia has quidem elisiones servarunt, sed alias usitatissimas sustulerunt, ut apud Polybium, ita apud Philodemum, et in Vaticano Dionysii, hiatus certe plerumque fugientis, multi melioribus eius scripturis optime sunt sublati, sed alii in illo quoque solo male illati. Inter hiatus autem apud Polybium haud dubie ferendos numerandum est τι vel ὅτι ante vocales, ut apud poetas Atticos, positum, et μέχρῃ, quod ego Polybio constanter restitui pro μέχρῃς, libris modo hoc modo illud, ut solent, praebentibus, Benselero male et ὅτι sollicitante et μέχρῃς probante.

Nec quisquam credet, ut ipse fecit p. 205, 206, 292 et alibi, talia quale τὰ ὅλα et τὸ ὅλον et τὸ ἔθνος, per crasin esse contrahenda potius quam a Polybio cum hiato non minus inevitabili quam post καὶ aut μὴ esse scripta.

Contra, ut nonnulla attingam eorum quae doctrinam eius videantur evertere, accuratius autem explorata confirmant potius et ipsa tanquam mendosa coarguuntur, nullo modo fieri potest, quod ipse bona fide credidit p. 207, ut Polybius scripserit quod est in codice 1, 28, 11: Παραπλήσιον γὰρ ἦν ἡδη τὸ γιγνόμενον πολιορκία· καὶ πάλαι ἂν ἀπωλώλεσαν οὐτοί γε προφανῶς, εἰ μὴ δεδιότες τοὺς κόρακας οἱ Καρχηδόνιοι περιφράξαντες μὲν αὐτοὺς πρὸς τῇ γῇ συνεῖχον, πρὸς δὲ τὰς ἐμβολὰς διὰ τὴν συμπλοκὴν εὐλαβῶς ἔχοντες οὐ προσῆσαν. Nam etiam ad sententiam adeo incommodum est hians illud πάλαι ut librarii aut correctoris abolito commento restituendum Polybio censeam πάντες, quod et hic aptissimum est et habet in loco simillimo 3, 53, 1: Ἐν ᾧ καιρῷ πάντας ἂν ἄρδην ἀπολέσθαι συνέβη τοὺς περὶ τὸν Ἀννίβαν, εἰ μὴ δεδιότες ἀκμὴν ἐπὶ ποσὸν καὶ προορώμενοι τὸ μέλλον τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς ἱππεῖς εἶχον ἐν τῇ πρωτοπορείᾳ κτλ., ut 5, 26, 11 dixit: Οἱ δὲ λοιποὶ παραχορῆμα πάντες ἀπέρρεον ἀπ' αὐτοῦ προφανῶς.

Nullum enim certum est unquam eiusmodi hiatum excidisse Polybio *) qualem et *πάλαι* illud infert et introduxit qui ei verba praef. ad vol. 1, p. XXXVIII ab me eiecta 3, 39, 3: *Τοῦτο δὲ τὸ μῆκός ἐστι τῆς παραλίου ὑπὲρ τοῦς ἑξακισχιλίους καὶ μυρίους σταδίους*, intulit, aut infelix corrector, qui explosum ibidem p. VIII commentum: *Ἄλλ' ὅμως εἰς τὴν μὲν βουλευθέντα καταπλεῦσαι (οὐ) ῥάδιον, πρὸς ἣν δὲ καὶ μὴ βούλῃ, φέρει κατ' ἀνάγκην ὁ ῥοῦς*, neque assequi potuit usitatum et necessarium in huiusmodi loco οὐδὲ proximis absumptum esse syllabis, eoque destitutum *βουλευθέντα* propemodum esse ridiculum, quum sponte intelligatur voluisse debere qui hoc facerent, unde Polybius 15, 31, 5: *Ἴνα μὴδὲ βουλευθέντες ἔτι δύνωνται λυπεῖν μὴδένα*, et 18, 20, 12: *Εγὼ γὰρ οὕτω χειριῶ τὰς διαλύσεις ὥστε μὴδὲ βουλευθέντα τὸν Φίλιππον ἀδικεῖν δύνασθαι τοὺς Ἕλληνας*, dixit quod 30, 2, 5: *Διὰ τὴν ἀπαιδίαν οὐδ' εἰ βουλευθείη δυναμένου τὴν ἀρχὴν ἄλλω καταλιπεῖν*, omnibusque his locis non ita erat perverse loquuturus ut hoc fecit loco loquentem horum omnium nihil intelligens corrector. Quem enim 1, 62, 6 Benselerus inoffensus transiit hiatum post infinitivum: *Τοῦ γὰρ αὐτοῦ νομιστέον εἶναι ἡγεμόνος τὸ δύνασθαι βλέπειν τὸν τε τοῦ νικᾶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τοῦ λείπεσθαι καιρὸν*, nemo tribuet Polybio, cui *ἡγεμόνος εἶναι* dicere liceret, sed sublato *εἶναι* esse tollendum coniiciat qui contulerit 1, 81, 10: *Τῆς δὲ διαθέσεως ἀρχηγὸν μὲν καὶ μεγίστην μερίδα νομιστέον ἔθνη μοχθηρὰ καὶ τροφὴν ἐκ παίδων κακὴν, συνεργὰ δὲ καὶ πλείω* 38, 1a, 5: *Καὶ καθ' ὅσον τοὺς ζῶντας μετὰ τιμωρίας ἐλεεινοτέρους νομίζομεν τῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς ἐκλιπόντων τὸν βίον, κατὰ τοσοῦτο καὶ τὰς περιπετειᾶς τῶν Ἑλλήνων ἐλεεινοτέρας νομιστέον τῶν συμβάντων Καρχηδονίοις*, etsi hi loci non genitivum habent, sed adiectivum. Nam 3, 15, 7: *Ἐνεκάλει Ῥωμαίοις διότι μικροῖς ἔμπροσθεν χρόνοις στασιαζόντων αὐτῶν λαβόντες τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὸ διαλῦσαι ἀδίκως ἐπανεέλονται τινὰς τῶν προεστώτων*, valde probabilis est Benseleri con-

*) 3, 44, 8, *παῖσαι* me invito scriptum pro *παῖσιν*, ut recte codex, et 2, 25, 5, *πυρὰ* pro *πῦρ*, quod posueram ad Xen. Anab. 3, 1, 3.

iectura delentis illa εἰς τὸ διαλῦσαι, quae non tantum hiatum inferunt, minime interpunctione ne hic quidem excusatum, sed etiam inusitatam constructionem et nihil aliud quam quod per se intelligitur dicunt. Quae coniectura tanto videbitur probabilior, si eadem sint ratione corrigenda haec 1, 74, 13: Οὐ μόνον δὲ περὶ τοῦτον τὸν καιρὸν οὕτως ἀνестράφη νωθρῶς, ἀλλὰ καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας περὶ τὴν καλουμένην Γόρξαν ἀντιστρατοπεδευσάντων αὐτῷ τῶν πολεμίων, λαβὼν καιροὺς δις μὲν ἐκ παρατάξεως εἰς τὸ νικᾶν, δις δ' ἐξ ἐπιθέσεως, ὅτε μὲν στρατοπεδευόντων σύνεγγυς αὐτῷ τῶν ὑπεναντίων, ἀμφοτέρους δοκεῖ τούτους εἰκῇ καὶ παραλόγως προέσθαι. Ubi primum delenda censeo verba εἰς τὸ νικᾶν, non solum propter constructionem et inconcinnam inter duo membra collocatorem, (dicendum enim erat λαβὼν καιροὺς εἰς τὸ νικᾶν,) sed etiam propter sententiam, quae tanquam certam ponit quadruplicem non occasionem hostes aggrediendi, sed ipsam victoriam, quantumvis semper fere incertam, quum λαβὼν καιροὺς absolute positum et dicat quod dici hic convenit et per se sufficiat, ut 1, 7, 2: Ἀμα τῷ λαβεῖν καιρὸν εὐθὺς ἐπεχείρησαν. 9, 17, 2: Τοὺς δ' ἔνδοθεν περὶ μέσον ἡμέρας, ὅτε λάβοιεν τὸν καιρὸν, ἓνα μὲν αὐτῶν μεθ' ἡσυχίας ἐν ἱματίῳ διὰ τῆς πύλης ἐκπέμψαι, et in iis quae posui vol. 4, p. 146, 4: Λαβὼν τὸν ἀρμόζοντα καιρὸν νυκτὸς ἤγειρε τοὺς πρώτους. Diodori 1, 60, 2: Τότε τοῦ μίσους καιρὸν λαβόντος ἀπέστησαν οἱ πλεῖστοι. 10, 25, 3: Ὁ φθόνος ἐπειδὴ καιρὸν ἔλαβεν, ἄθρους ἐξερράγη. Deinde quod ex Casauboni coniectura illatum ἄτε καὶ pro ὅτε μὲν neque probabilitate commendatur neque concinnitate, quum bimembrem sententiam sequatur altera uno membro defecta. Nam ut παράταξις convenit στρατοπεδεύουσι σύνεγγυς αὐτῷ, ita ἐπίθεσις non tenentibus, sed relinquentibus castra, ut nihil putem mutandum, sed integrum post ὑπεναντίων membrum intercidisse eiusmodi, ut ὅτε δ' ἐξιόντων καὶ λεηλατούντων vel ὑδρευομένων καὶ προνομευόντων, quum etiam per se sit credibile praedatum et aquatum pabulatumque exiisse qui castra exadversum posuissent. Sic 5, 80, 5: Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀντεστρατοπέδευον ἀλλήλοις· μετὰ δέ τινες ἡμέρας Ἀντίοχος.. προσεστρατοπέδευσε τοῖς περὶ Πτολεμαῖον. ἐν ᾧ καιρῷ περὶ

τε τὰς ὑδρείας καὶ προνομὰς ἐγίνοντο συμπλοκαὶ πλείους, ὁμοίως δὲ καὶ μεταξὺ τῶν στρατοπέδων ἀκροβολισμοὶ συνίσταντο. Quodsi quid addendum esset illi λαβὼν καιρούς, aptius foret συμβαλεῖν, ut 3, 56, 5: Ἀντιστρατοπεδενσάντων αὐτοῖς.. συμβαλὼν ἐκ παρατάξεως καὶ νικήσας τῇ μάχῃ κτλ. Ita ne littera quidem mutata nihil nisi hic quoque peris-
 isse nonnulla statuere sufficiet. Nam lacunis magis minus-
 que amplis pariter atque scholiis nonnullis ex margine illatis
 librum Vaticanum non carere pluribus quam ipse notavi vol. 1,
 p. XXXVII constat exemplis, quibus addendum videtur praeter
 alia hoc ex 3, 15, 11: Τὴν μὲν οὖσαν αἰτίαν ἀληθινὴν
 παρασιωπῶν, τὴν δ' οὐχ ὑπάρχουσαν περὶ Ζακανθαίων
 πλάττων, ubi suspicor ex praecedentibus 9: Ταῖς μὲν ἀλη-
 θιναῖς αἰτίαις οὐκ ἐχορῆτο, κατέφευγε δ' εἰς προφάσεις ἀλό-
 γους, esse repetitum inutile et molestum ἀληθινὴν.

Ac libro 4, 40, 9: Οὐσά τ' ἐξ ἀρχῆς θάλαττα σύρρους τῷ
 Πόντῳ, καθὰ οἱ παλαιοὶ συμφωνοῦσι, νῦν ἐστι λίμνη γλυ-
 κεία, etsi non minus certa est correctio Benseleri καθάπερ
 quam certum 5, 5, 4, δι' ὃ οἱ περὶ Γόργον, ubi codex διόν,
 scribendum esse διόπερ, si illa sint Polybii, fieri tamen potest
 ut ex margine irrepserint: sunt enim prorsus congruentia re-
 centiorum consuetudini, velut Georgii Syncelli p. 92, B:
 Ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν.

Libro 5, 5, 10: Ὁ δὲ βασιλεύς, τὰ μὲν ἀπιστῶν ἤδη τοῖς
 περὶ τὸν Λεόντιον ἐκ τῆς περὶ τὴν πολιορκίαν ἐθελοκακῆ-
 σεως, συναισθανόμενος δὲ καὶ ἐκ τοῦ περὶ τὸν Παλοῦντα
 διαβουλίου αὐτῶν τὴν κακοπραγμοσύνην, quomodocunque
 habeat illud τὸν Παλοῦντα, de quo mira est coniectura Ben-
 seleri p. 232, certum est Polybium post διαβουλίον non po-
 suisse αὐτῶν, etsi delentis Benseleri coniectura minus est pro-
 babilis quam nihil nisi transferendum esse post τὴν coniciētis.
 Nec dubium 5, 71, 2: Προσλαβὼν δὲ καὶ τὴν παρὰ τούτων
 ἐλπίδα καὶ χορηγίαν προῆγε, καὶ κατασχὼν εἰς τὴν Γαλάτιν
 γίννεται Ἀβίλων καὶ τῶν εἰς αὐτὰ παραβεβηθηκότων gra-
 vem latere depravationem non solum in Γαλάτιν, quod nihili,
 pro Γαλαδίτιν posito, ut quaevis nomina propria mire saepe
 sunt in ipso codice Vaticano depravata, sed etiam in ceteris,

quum nihili sit et κατέχειν sic dictum et γίγνεται, ipsumque Vaticani αὐτὸ pro αὐτὰ nonnulla hic excidisse prodat.

Eodem libro 5, 74, 9: *Εἶλκε τὸν χρόνον τῶν συνθηκῶν αἰεί, ὑπὲρ τῶν κατὰ μέρος ἀντιλογίας καὶ σκήψεις εἰσφερόμενος*, ubi Benselerus p. 326 delendum arbitratur αἰεί, recte animadvertens, nisi ad εἰσφερόμενος referatur, inane fore, ipsa sententia tale quid requirit ut αἰεί τινος vel αἰεί καινῶς vel αἰεί τινος καινῶς, ut est 5, 75, 4: *Καινοὶ τινες αἰεί πεφύκαμεν*, et 1, 68, 10: *Καθόλου δὲ ἔν τι αἰεί καινὸν προσεξεύρισκον*, quomodo scribendum videtur pro ἔν τινι καινῶν, admissio, ut supra dixi, hiatu post τι. Atque 11, 4, 5: *Ὁ πόλεμος ὑπὸ τινων ὅταν ἅπαξ ἐκκαυθῇ, ποτὲ μὲν αὐτοὺς τούτους πρῶτους ἀπόλλυσι, ποτὲ δὲ φέρεται φθείρων ἀδίκως πᾶν τὸ παραπεσόν οἱ, καινοποιούμενος καὶ προσφυσώμενος*, ὥσπερ ὑπ' ἀνέμων, ὑπὸ τῆς τῶν πλησιαζόντων ἀγνοίας, quum uno hoc loco legatur οἱ, alienum a Polybio pronomen idemque prorsus supervacuum, quod abest ceteris locis omnibus ubi haec est formula, mutandum coniicio in αἰεί, cum καινοποιούμενος coniungendum, ut 1, 9, 1: *Καινοτομοῦντας αἰεί τι*.

Quae ferenda Benselerus p. 301 putavit 32, 10, 3: *Οὔτε γὰρ καταγιγνώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγὼ σε ποιῶ τοῦτο, πολλοῦ γε δεῖ, ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἔν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνου καὶ λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἔν τε ταῖς ἀποφάσεσι καὶ συμβουλίαις καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι, δοκῶν καὶ σὲ τῆς αὐτῆς μετέχειν γνώμης*, quum ne dici quidem sit opus qualia sint, etiamsi hiatus ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνου vitium non proderet, quo correcto simul cetera quasi se ipsa corrigunt, ut emendavi apponens: *Ἐν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαί τ' ἀπ' ἐκείνου καὶ λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἔν τε ταῖς ἀποφάσεσι καὶ συμβουλίαις πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι*, addo etiam in πολλοῦ γε δεῖ hiatus videri tollendum restituto et hic δεῖν et 3, 6, 3: *Ἐγὼ δὲ ταύτας ἀρχὰς μὲν εἶναι τοῦ πολέμου φήσαιμ' ἂν, αἰτίας γε μὴν οὐδαμῶς ἂν συγχωρήσαιμι. πολλοῦ γὰρ δεῖ, εἰ μὴ καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου διαβάσιν εἰς τὴν Ἀσίαν αἰτίαν εἶναι τις φήσει τοῦ πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμου*, item reposito οὐδαμῶς ἂν συγχωρήσαιμι, πολλοῦ γε δεῖν, εἰ μὴ κτλ., ut saepius δοκεῖν apud ipsum Polybium

in δοκεῖ depravatum, velut 24, 8 b, 4; 27, 7 a, 2, ipse autem μικροῦ δεῖν sic dixit 32, 7, 11: Τούτους μὲν οὐ προσεδέξατο μικροῦ δεῖν· 37, 1 c: Οὐκέτι τὸ γιγνόμενον ἀσεβήματι παραπλήσιον εἶναι, καὶ μὴν οὐδὲ παρασπονδήματι μικροῦ δεῖν. Deinde ib. (32, 13) 4: Ἐκεῖνό γε μὴν σου ἄγαμαι νῦν ἀκούων transponendum ἄγαμαί σου, ut non ferendus hiatus 3, 84, 13: Ποιεῖν οὐδὲν ὄντες δυνατοὶ ἔτι, in ipso Vaticano correctus ἔτι δυνατοί.

Nam ut ipsa illa inconstantia et incuria quam in omni hoc genere vel antiquissimis in libris non minus quam in inscriptionibus animadverti dixi praef. ad Diodori vol. 4, p. XV, obstitit quominus quicquid non posset esse Polybii, aut eius certe non conveniret omnis hiatus fastidio, tollerem, praesertim quum correctio saepe ne posset quidem lenis inveniri, nedum certa et indubia, ita saepe levior mutatio non eadem est verior maiorque praeferenda. Velut etsi saepissime nihil nisi elidendae sunt vocales quum aliae quaevis tum o imperfecti aut alius temporis, tamen 3, 107, 5, ἐδυσχρηστοῦντο ἐπὶ τῷ κατελιῆσθαι τὸν προειρημένον τόπον, delendum videtur ἐπὶ potius quam elidendum o, ut 1, 18, 7 est: Δυσχρηστούμενος ἤδη τοῖς πράγμασιν, et alibi.

Non minori quam in hoc genere incuria versatos esse librarios in omni orthographia ipsisque verborum formis praeter pauca illa quae praefatione ad volumen primum tetigi vitia alia ostendunt centena, ut qui ipsos alioqui optimos et antiquissimos libros velit in talibus imitari iisque fidem habere in rebus in quibus codicum vel optimorum nulla prope est, nisi quatenus rectarum formarum sunt testes, minime etiam quatenus deteriorum, plurima sit laturus aut illaturus quae Graeculorum potius sint millenis post annis natorum peccata quam ipsius Polybii. Non minus enim perversum quam quod loco citato explosi δικτάτορος est contrarium vitium Ὠράτιος pro Ὀράτιος, ut scribere solebat ipse Coraes, quo nihilo melius videtur Φιλάμμωνος pro eo quod metrum poscit apud Euripidem Φιλάμμωνος, ut dictum ad Thes. Stephani, etsi Φιλάμμωνα est apud Philodemum Περὶ εὐσέβειας p. 11, 15 ed. Gomperz., ut vel papyri multis sunt vitiis inquinati, quae paullatim ita se insinuarunt in linguam ut recta et antiqua orthographia

propemodum evanesceret. Ita, ut uno alteroque defungar exemplo, quum nihiltribuendum sit libris Polybii plerumque γίνομαι et γινώσκω exhibentibus, raro vero γ interponentibus, ut ne Diodori quidem libris eodem fere modo fallentibus fidem habendam videri dixi praefatione ad illum, ita Μάλιος pro Μάλλιος scriptum in Vaticano 1, 27, 11; 39, 15; 2, 31, 8, qui se ipsum refellens Μάλλιος 3, 40, 11, nemo mirabitur aut morabitur qui meminerit vel optimis in codicibus scripta ἀλάσσω, Ἀπολινάριος, Ἀπόλωνος, de quibus Villosionus Prolegom. ad Homerum p. IV, (1), idemque *Notices et Extraits* vol. 7, p. 420: „Le manuscrit cité par Montfaucon porte καλιέργου au lieu de καλλιέργου, parce que le copiste a suivi la prononciation des Grecs modernes, qui ne font sentir qu' une des deux mêmes lettres accolées et redoublées. Plusieurs éditeurs, qui ignoroient cet usage constant, et trouvoient perpetuellement dans leurs manuscrits ἀλάτω au lieu de ἀλλάττω, en ont conclut faussement qu' il étoit aussi bon de dire ἀλάτω La connaissance de la prononciation des Grecs modernes, qui est fort ancienne, quoiqu' elle ne soit pas l'antique, est très-utile pour decouvrir la source d'une foule d'erreurs.“ Quibuscum componenda quae de scriptura μεταλευτικὸν dixit Ameilhonius ib. vol. 5, p. 376, et de ἀμαλοδέτης secundum Draconem producto α dicto a Theocrito Hasius ib. vol. 8, p. 59, denique de codice Georgii Lapithae, in quo „le copiste omet fort souvent la seconde consonne dans les mots où il faut écrire ρρ, λλ, μμ, et ainsi des autres“ Boissonadus vol. 12, p. 16, quaeque passim vel antiquioribus in libris conspiciuntur Ἀλικαρνασεύς, Ἐρβησός, Κάσανδρος, λεύσω et similia. Μάλιος quidem, quod est etiam apud Suidam v. Γαλάται, p. 792, B, et v. δικτάτωρ p. 999, B, ubi pro Μαμίλιος ponitur, redarguunt Diodori, Appiani, Zonarae codices modo hoc vol. 1, p. 344, C, modo Μάλλιος p. 360 praebentes modo miris modis deformantes. Vicissim constanter scribi solet in libris ἀπρίλλιος, ut hodie Graeci solent scribere, quorum consuetudo ut Byzantinis chronographis in nominibus peregrinis sit relinquenda, Polybio similibusque scriptoribus non est obtrudenda. Nihili enim est quod in codice Vaticano constanter scriptum προῶρρα, quum etiam in inscrr.

sit μελάμπρωρος, ut saepe βόρρειος et similia conspiciuntur in libris. Atque alia huius generis in Polybii quoque libris scripta, ut ἕως οὗ, quod Graeci hodie dicunt ἕωσοῦ, pro ἕως, et πεζικὸς pro πεζός, quod et ipsum hodie dicitur, de quibus vol. 1, p. LIV et XLIX (ubi add. 1, 23, 1; 1, 40, 15; 1, 41, 4), et σφαλείησαν, de quo ib. LIII (ubi add. διαπτοηθεῖεν 3, 51, 5), unius auctoritate codicis illi non magis vindicantur quam quod nemo ei tribuet semel illatum 12, 15, 5: *Ἡμεῖς δὲ τὸ μὲν ἐπιμετροῦν τῆς ἀπεχθείας αὐτοῦ χάριν ἀφήκαμεν, τὰ δ' οἰκεία τῆς προθέσεως αὐτῶν οὐ παρελείψαμεν*, pro *παρελίπομεν*, ut apud Dionem Cassium vol. 5, p. XII non solum ἐκλείψωμεν, sed vel ἀπολιπῆναι illatum notavi pro ἐκλίπομεν et ἀπολείπεσθαι. Nihil autem fallacius est illa vel optimorum librorum in iisdem repetendis vitiis pertinacia, ut cavendum sit ne quis, dum optime se agere opinetur, quum illos revereatur, vel maxime decipiatur. Quo de genere quum plurima supersint etiam apud Polybium corrigenda, ceteris alium in locum dilatis, addo tantum non minus vitiosum quam quod praef. ad Diodori vol. 3, p. VI notavi 3, 110, 5, πολλὸν ἐποιεῖτο θόρυβον, esse quod bis quidem apud Polybium apparet, 29, 3, 15: *Ὁ Ανκόρτας μεγάλην ἐποιεῖτο φαντασίαν* 32, 7, 9: *Τοιαύτην ἐποιεῖτο τὴν φαντασίαν*, sed bis est corrigendum ἐποίει, ut est 14, 2, 4: *Τοῖς ὑπεναντίοις ποιῶν φαντασίαν ὥς τοῦτο πρᾶττων τῆς πολιορκίας ἔνεκα* 17, 10, 7: *Φαντασίαν ποιήσαντα καὶ προσδοκίαν διὰ τὸ τῆς βασιλείας ὄνομα, et ποιεῖσθαι ῥοπήν* pro ποιεῖν illatum notavi praef. ad Diodorum vol. 1, p. XXXIV. Quae scripta ab utroque crederem, si exemplis confirmata viderem participiorum medii, qualia sunt illa quae medium evertunt activi. Certissimum item qui 1, 13, 1, ἐν τῷ περὶ Σικελίας πολέμῳ, et 10 scripsit τοῦ πρώτου συστάντος πολέμου Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις περὶ Σικελίας 3, 9, 7: *Ἡττηθεὶς τῷ περὶ Σικελίας πολέμῳ*, eundem non scripsisse 1, 83, 8, τοὺς ὑπολειπομένους παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτους ἐκ τοῦ περὶ Σικελίαν πολέμου neque 3, 32, 7: *Θεωροῦμεν τὸν Ἀννιβαϊκὸν (πόλεμον ἀφορμὰς εἰληφότα) ἐκ τοῦ περὶ Σικελίαν*, quod etiam loco secundo male infert Monacensis, sed bis Σικελίας. Nam etiam 3, 29, 4: *Καὶ μὴν ἐν ταῖς περὶ*

Σικελίας συνθήκαις ἦν ἔγγραπτον, Vaticanus male Σικελίαν. Quod ita fere convenit quasi 1, 26, 1, μὴ περὶ Σικελίαν ὁ κίνδυνος γένηται scribas.

Libro 2, 38, 3: Τό τε γὰρ τῶν Ἀρκάδων ἔθνος, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν Λακωνῶν, πλήθει μὲν ἀνδρῶν καὶ χώρας οὐδὲ παρὰ μικρὸν ὑπερέχει· καὶ μὴν οὐδὲ τῶν τῆς ἀνδραγαθίας πρωτείων οὐδενὶ τῶν Ἑλλήνων οἰοί τ' εἰσὶν οὐδέποτε παραχωρεῖν οἱ προειρημένοι, non magis ferri posse quod Scaliger pro οὐδὲν intulit οὐδενί, sed necessarium esse οὐδέσι, quam apud Demosthenem p. 14, 20: Ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά, ubi οὐδέσι G. Dindorfius, nemo monitus dubitabit. Et ut ridicula omnibus videretur superstitio alterum altero defendentis, ita eadem non minus est iniuriosa in Polybium et illa de quibus modo dixi et alia permulta quae alibi exploravi et explosi aut explodam vitia aliquot eorundem exemplis inter se defensa potius opinantium quam altera alteris everti intelligentium.

Quod dixi praefatione ad vol. 1, p. VII, primorum quinque librorum codicem Vaticanum, quantumvis plerumque veteris, unde ductus est, exemplaris vitia repetat, immunemque se praestet illis infeliciū correctorum lusibus, quibus ceteri abundant codices, est tamen ubi leviora quaedam exstitisse videatur qui corrigeret, non quidem in ipso, sed in antiquiori quodam exemplari. Nam quod est 1, 2, 6: Σικελίας μὲν γὰρ καὶ Σαρδοῦς καὶ Λιβύης οὐδ' ἐπεβάλοντο καθάπαξ ἀμφισβητεῖν, τῆς δ' Εὐρώπης τὰ μαχιμώτατα γένη τῶν προσεσπερίων ἔθνων ἰσχνῶς εἰπεῖν οὐδ' ἐγίγνωσκον (Macedones), Polybium scripsisse credam quum melioribus confirmatum videro quam quae de adiectivo ἰσχνὸς ad orationem relato comparata sunt exemplis. Nunc veteris fraudem latere puto correctoris, qui, ut in palimpsesto Vaticano n. 73 lacunam quae 1, 3, 3, est in altero Vaticano n. 124 nesciens explere, ut factum est verbis, quae uncis in hac editione sunt inclusa, infeliciter obtegere studuit, et multo etiam turpius grandem quam Scaligeri acumen 1, 2, 8, animadvertit suis celavit commentis, ita sarciret quas relictas videret litteras σχ...ν ὡς εἰπεῖν, id est σχεδὸν ὡς εἰπεῖν οὐδ' ἐγίγνωσκον. Quomodo

Polybius loquitur 1, 66, 10: Ὅπερ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἀρχηγὸν γίγνεται στάσεως· 1, 67, 9: Σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἔτι τοῦ πρόσθεν ἀδυνατώτερον· 3, 49, 7: Δυσέμβολα καὶ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν ἀπρόσιτα· 5, 31, 6: Ἐπεὶ σχεδὸν ὡς εἰπεῖν μεγίστη τῶν προγεγονότων ἐπιβολῇ κερρήμεθα τῆς ἱστορίας. Nam ipso illo σχεδὸν hic etiam propterea vel maxime est opus, quod non omnino verum est, ut iam Reiskius animadvertit, Macedonibus, saepius cum Gallis congressis, ignotas fuisse gentes Europae occidentalis.

Non improbabilis videtur coniectura simili modo natum esse quod 1, 37, 5: Πολλὰ γὰρ τῶν κυβερνητῶν διαμαρτυραμένων μὴ πλεῖν παρὰ τὴν ἔξω πλευρὰν τῆς Σικελίας... οὐδενὶ προσσχόντες τῶν λεγομένων ἔλαθον ἔξω πελάγιοι, σπονδάζοντές τινες τῶν ἐν τῷ παράπλῳ πόλεις.. καταπληξάμενοι προσλαβέσθαι, omnes quidem intellexerunt ferri non posse, sed addito post πελάγιοι, ut Scaliger et qui etiam ἔξωσθέντες proposuit Reiskius voluerunt, ambo rectius et probabilius posituri γενόμενοι, ulterius potius depravari sentiens Schweighaeuserus multo minus ipse protulit quod probari posset ἤλαυνον vel ἤλασαν. Recte ad sententiam et facilius ἔπλεον Naberus. At si quis hic quoque correctorem, qui nihil nisi litteras obscuras ἔθ.ον cernens ex iis ἔλαθον faceret, agnoscat, facile restituitur ἔθειον, ut saepius ipse Polybius dixit τρέχειν de navigantibus, θεῖν post Homerum Xenophon et alii. Nam imperfecto hic opus propter sequentia.

His superest ut addam paucorum quorundam de plurimis locorum quos quantumvis corruptos intactos reliqueram correctiones. 1, 37, 8: Καθόλου δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς πάντα χρώμενοι τῇ βίᾳ, καὶ τὸ προτεθὲν οἰόμενοι δεῖν κατ' ἀνάγκην ἐπιτελεῖν καὶ μηδὲν ἀδύνατον εἶναι σφίσι τῶν ἅπαξ δοξάντων, ἐν πολλοῖς μὲν κατορθοῦσι διὰ τὴν τοιαύτην ὁρμήν, ἐν τισὶ δὲ προφανῶς σφάλλονται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κατὰ θάλατταν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς γῆς πρὸς ἀνθρώπους καὶ τὰ τούτων ἔργα ποιούμενοι τὰς ἐπιβολὰς τὰ μὲν πολλὰ κατορθοῦσι διὰ τὸ πρὸς παραπλησίους δυνάμεις χρῆσθαι τῇ βίᾳ, ποτὲ δὲ καὶ σπανίως ἀποτυγχάνουσι· πρὸς δὲ τὴν θάλατταν καὶ πρὸς τὸ περιέχον ὅταν παραβάλλονται καὶ βιαιομαχῶσι, μεγάλοις ἐλαττώμασι περιπίπτουσιν.

Quum non solum supervacuum, sed etiam perversum sit illatum post ποτὲ adverbium σπανίως, idemque ne verum quidem de Romanis haud raro victis et fusis fugatisque et prope ad internecionem caesis, ut ipse fatetur Polybius 9, 3, 6: *Τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀπιστήσαι πῶς Ῥωμαῖοι, πολλαῖς μὲν ἡττημένοι μάχαις ὑπὸ Καρχηδονίων, οὐ τολμῶντες δὲ κατὰ πρόσωπον ἔτι συγκαθίστασθαι τοῖς ὑπεναντίοις, ὅμως οὐτ' εἴκειν οἰοί τ' ἦσαν οὐτ' ἐκχωρεῖν τῶν ὑπαίθρων;* et Dionysius A. R. 2, 6: *Πολλαὶ ἐν γῇ στρατιαὶ Ῥωμαίων ἀπώλοντο πανώλεθροι, πολλοὶ δ' ἐν θαλάττῃ στόλοι διεφθάρησαν αὐτάνδρῳι et quae sequuntur: Polybium scripsisse coniicio ποτὲ δὲ καὶ πάντως ἀποτυγχάνουσι, ut vicissim 10, 3, 7: Περιγενομένης δ' αὐτῷ τῆς ἐπ' ἀνδρείᾳ φήμης ὁμολογουμένης διὰ τὴν προειρημένην χρεῖαν, λοιπὸν ἤδη πάντως αὐτὸν ἐδίδου κατὰ τοὺς ὕστερον καιροὺς εἰς τὰς κατ' ἰδίαν κινδύνους, ὅταν (ὅτ') εἰς αὐτὸν ἀναρτηθεῖεν ὑπὸ τῆς πατρίδος αἱ τῶν ὅλων ἐλπίδες· ὅπερ ἰδίον ἐστὶν οὐ τῇ τύχῃ πιστεύοντος, ἀλλὰ νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος, ubi πάντως omnem pervertit sententiam, restitui necessarium hic σπανίως αὐτὸν ἐδίδου, ut c. 13, 1 dicit: Ὁ δὲ Πόπλιος ἐδίδου μὲν αὐτὸν εἰς τὸν κίνδυνον, ἐποίει δὲ τοῦτο κατὰ δύναμιν ἀσφαλῶς.*

Libro 4, 62, 1: *Καὶ τὸν τέριτον ἐπιπορευόμενος τὸν κατὰ τὴν Πιερίαν ἔφθειρε καὶ λείας περιβαλλόμενος πλήθος ἐπανῆγε,* scribendum τὸν τε σῖτον, ut vidit Kirchhofius in Herme Berol. vol. 2, p. 471.

Libro 11, 21, 4, pro τῇ δὲ παρὰ τῶν καταβαινόντων ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἱππεῦσιν εὐχειρία, legendum τῇ δὲ τῶν παρακαταβαινόντων τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἱππεῦσιν coniecit G. Michael Dissert. de ratione qua Livius in tertia decade opere Polybiano usus sit, Bonn. 1867, p. 78, idemque p. 72 libro 10, 26, 4, γονεῖς pro υἱεῖς ex Livii 27, 31, 5, parentibus.

Libro 26, 2, 11: *Εἰ δὲ βούλονται γίνεσθαι σφίσι τὰ παραγγελλόμενα καὶ μηδένα καταφρονεῖν τῶν γραφομένων, ἐπιστροφὴν ποιήσασθαι παρεκάλει τοῦ μέρους τούτου τὴν ἐνδεχομένην. εἰ δὲ μή, σαφῶς εἰδέναι διότι τὰναντία συμβήσεται ταῖς ἐπινοαῖς αὐτῶν· ὃ καὶ νῦν ἤκει γινόμενον (vel γινόμενον).* Non solum εἰδέναι δεῖν ὅτι vel διότι scribendum,

ut saepius dicitur εἰδέναι χρή, sed etiam ἦκει γεγόμενον, quod nihili, corrigendum ἤδη γεγονέναι.

Libro 29, 9, 13: Καὶ γὰρ ἡ τοῦ τότε βασιλεύοντος μεγαλοψυχία δῆλος ἐγένετο τοῖς Ἑλλησι, scribendum διάδηλος, ut dixi praef. ad Diod. vol. 4, p. XII.

Libro 38, 2, 9: Τὸ δὲ ἔθνος, καθάπερ ἐν παροιμίᾳ ἔφη, οὐ μόνον τὰ διδόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ λαῖᾳ χειρὶ, ubi neque ἡ pro ἐν neque ἐστίν, quae coniecerunt Ursinus et Schweigh., fert hiatus, qui tollitur restituto φασίν. Sed eodem loco multo gravius latere in praecedentibus vitium καὶ λοιμῶν αἴτιοι τὸ δὲ ἔθνος vidit Reiskius, cuius coniecturis praestat καὶ λυμεῶνες τοῦ ἔθνους, ut loquitur Diodorus 2, 55, 4.

Vol. 3, p. 371, 23. Add. 2. — 376, 32. L. τοῦ. — 377, 8. Add. 19. — 27. 35] L. 25. — 380, 9. παρεληφότος] L. εἰληφότος. — 438, 25. κληθείς] L. ὀνομασθείς. — 487, 4. βυρσῶν] L. θυρεῶν.

Vol. 4, p. 16 inscr. XXIX] L. XXXI.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI PRIMI.

Cap. I. (Ol. 153, 3. A. Urb. 589.) Cretensium bellum intestinum.

Rhodii denuo petunt societatem Romanorum. Sed frustra.

Cap. II. Libertas conceditur Gallograecis.

Cap. III. Pompam magnificam ducit Antiochus.

Cap. IV. Ludos celebrat.

Cap. V. Tiberium Gracchum legatum excipit.

Cap. VI. (Ol. 153, 4. A. Urb. 590.) Legatio Rhodiorum et Achaeorum. Prusiae legatio adversus Eumenem Gallograecis favent Romani.

Cap. VII. Deprecantur Rhodii. Societas iungitur cum Rhodiis.

Cap. VIII. Achaei deprecantur pro exsulis Romam evocatis. Iniquum responsum senatus. Non remittuntur exsules. Charopis et Callicratis insolentia.

Cap. IX. Gracchus Cammanos subigit. Attalus et Athenaeus respondent calumniis Prusiae. C. Sulpicius, M. Sergius, legati in Graeciam et Asiam.

Cap. X. C. Sulpicius acerbe agit cum Eumene.

Cap. Xa. Hunc eo impensius complectuntur Graeci.

Cap. XI. Dianae templum in Elymaide. Tabae oppidum Persidis. Mors Antiochi Epiphanis.

Cap. XII. Demetrius obses Romae petit a senatu ut in regnum Syriae restituatur. Eius postulatum negat senatus. Cn. Octavius legatus in Asiam et in Macedoniam et ad Ariarathem.

Cap. XIII. M. Iunius, Cn. Octavius, legati. Troemi.

Cap. XIV. (Ol. 154, 1. A. Urb. 591.) Ariarathes succedit patri. Amicitiam renovat cum Romanis.

Cap. XV. Eorum amicitia laetatur. Ossa matris et sororis repetit a Lysia.

Cap. XVa. Artaxias, hortationibus Ariarathis obtemperans, a facinore quodam abstinet.

Cap. XVI. Rhodiorum legatio Romam.

Cap. XVII. Calynda Rhodiis sese tradit.

Cap. XVIIa. Rhodii ab Eumene dona accipiunt. De quo vituperat eos Polybius.

Cap. XVIII. (Ol. 154, 2. A. Urb. 592.) Aegypti regnum interduo fratres divisum. Canuleius et Quintus legati. Astuta senatus consilia. T. Torquatus et Cn. Merula legati.

- Cap. XIX. Cn. Octavii caedes. Demetrius deliberat cum Polybio. Non huius sequitur consilium.
- Cap. XX. Diodorus educator Demetrii. Menyllus legatus Ptolemaei senioris, adiuvat Demetrium.
- Cap. XXI. Apollonius Apollonii filius. Fugam parat Demetrius. Polybius aeger. Demetrius bibax. Monita Polybii.
- Cap. XXII. Venatum exire se simulat Demetrius. Ostiae conscendit navem.
- Cap. XXIII. Sero comperta fuga. Legatos in Asiam decernit senatus. Demetrius in Lycia.
- Cap. XXIV. Cato queritur de luxu Romanorum.
- Cap. XXV. Cyprum petit Ptolemaeus Physcon. T. Torquatus, Cn. Merula, legati.
- Cap. XXVI. Cypro cedere non vult Philometor. Physcon ad Apin in Libya. Desciscunt ab eo Cyrenaei. Catabathmus magnus. Tetrapyrgia. Vincitur a Cyrenaeis Ptolemaeus.
- Cap. XXVII. Legati Romani re infecta redeunt. Comanus et Ptolemaeus fratres.
- Cap. XXVIII. Peraeae incolarum delirium. — Brevius fragmentum.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SECUNDI.

- Cap. I. (Ol. 154, 3. A. Urb. 593.) Legati Ptolemaeorum Romae. Decretum senatus. P. Apustius, C. Lentulus, legati.
- Cap. II. Lis de Emporiis circa Syrtin inter Masinissam et Carthaginienses. Romanorum iudicium iniquum. Aphtheratus. Emporia amittunt Poeni.
- Cap. III. Legationes Romam mittunt reges Asiae. Prusias et Eumenes. Ariarathes.
- Cap. IV. Demetrius a Romanis rex appellatur. Ei favet Tib. Gracchus. Isocrates criticus.
- Cap. V. (Ol. 154, 4. A. Urb. 594.) Ariarathis legatio. Attalus Romam venit.
- Cap. VI. Legatio Demetrii senatui tradens interfectorem Cn. Octavii et Isocratem grammaticum, eique coronam offerens. Coronam solam, non viros adductos accipit senatus. Isocrates grammaticus.
- Cap. VII. Leptines fanaticus. Isocrates, horridum Romae spectaculum. Spes non fefellit Leptinem. Responsum senatus. Legatio Achaeorum libertatem petens exsulum.
- Cap. VIII. Aemilii Pauli abstantia.
- Cap. IX. Scipionis Aemiliani matura gloria. Eius notitia cum Polybio. Eiusdem ad Polybium oratio.
- Cap. X. Huius responsum. Inter eos amicitia.
- Cap. XI. Virtutes iuvenis Scipionis. Luxuria iuvenum Romanorum post bellum Persicum. Scipionis modestia et continentia. Liberalitas et abstantia.

- Cap. XII. Mors Aemiliae. Matronarum pompae. Mater Scipionis. Hunc matronae laudant.
- Cap. XIII. Eius liberalitas in amitas. Lex Romana de dote. Tib. Gracchus et Scipio Nasica generi Scipionis maioris. Liberalitatem Scipionis minoris mirantur.
- Cap. XIV. L. Aemilii obitus. Scipionis liberalitas in fratrem Fabium. Sumptus muneris gladiatorii. Liberalitas in sorores. Eiusdem continentia.
- Cap. XV. Fortitudinis exercitatio, venatio. Polybius venationis socius Scipioni.
- Cap. XVI. Hunc de Scipione narrationis excursus explicat Polybius.
- Cap. XVII. (Ol. 155, 1. A. Urb. 595.) Delii in Achaïam migrant. Res repetunt ab Atheniensibus.
- Cap. XVIII. (Ol. 155, 2. A. Urb. 596.) Issensium et Daorsorum legatio Romam missa. Queruntur de Dalmatis. C. Fannius legatus. Dalmatae.
- Cap. XIX. (Ol. 155, 3. A. Urb. 597.) Fannius male acceptus a Dalmatis. His bellum indicitur.
- Cap. XX. Ariarathes ab Oroferne ope Demetrii regno pulsus Romam venit. Sext. Iulius consul. Demetrii legati. Orofernes rex Cappadociae. Bacchicam lasciviam invehit.
- Cap. XXa. Lycisci, hominis turbulenti mors honesta Aetoliam ex turbis eruit.
- Cap. XXI. Lyciscus Aetolus. Mnasippus Boeotus. Chremias Acarnan. Charops Epirota. Huius nequitia. Myrto et Nicanor socii Charopis. Mater adiutrix saevitatis.
- Cap. XXII. Phoenice oppidum Epiri. Romam abit Charops. Falsum senatusconsultum effingit.
- Cap. XXIII. Eumenis elogium. Attalus restituit Ariarathem.
- Cap. XXIV. (Ol. 155, 4. A. Urb. 598.) Legati ex Phoenice Epiri. C. Marcius Cos.
- Cap. XXV. Attalus victus a Prusia. In templa furit Prusias. Elaea. Thyatira. Hieracome. Apollo Cyrius Temni.
- Cap. XXVI. Athenaeus frater Attali Romam legatus. Legati Romanorum in Asiam.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI TERTII.

- Cap. I. (Ol. 156, 1. A. Urb. 599.) Auditur Athenaeus frater Attali. Legati mittuntur in Asiam. Achaeorum legati de dimissione evocatorum.
- Cap. II. Eorundem nova legatio Romam missa.
- Cap. III. Archias praefectus Cypri, insulam Demetrio prodere conatur. Deprehensus suspendio vitam finit. Vani vana agitant.
- Cap. IV. (Ol. 156, 2. A. Urb. 600.) Massiliensium legatio. Queruntur de Liguribus.

- Cap. V. Q. Opimius consul. Ptolemaeus iunior accusat fratrem. Restituitur in Cyprum.
- Cap. VI. Bellum inter Attalum et Prusiam dirimere student Romani.
- Cap. VII. Romanos legatos violant Ligures. Vulneratur Flaminus. Opimius consul.
- Cap. VIII. Bellum cum Oxybiis et Deciatis. Proelio vincuntur illi et Opimio se tradunt omnes.
- Cap. IX. Aristocrates praetor Rhodiorum.
- Cap. X. Ariarathes et Mithridates socii Attali. Romani legati amicitiam renunciant Prusiae.
- Cap. XI. Athenaeus frater Attali classis praefectus. Novi legati Romani. Pax Attali cum Prusia.
- Cap. XII. Prienses pecuniam depositam ab Oroferne tradere nolunt Ariarathi. Eos Ariarathes cum Attalo vexat. Antiphanes Bergaeus.
- Cap. XII a. Ad Graecas res reversus de Oropo ab Atheniensibus vastata narrat Polybius.
- Cap. XIII. (Ol. 156, 3. A. Urb. 601.) Achaei frustra petunt dimissionem evocatorum.
- Cap. XIV. Demetrius ebriosus. Ei opponitur Alexander Balas. Rhodiorum legatio de bello Cretico.
- Cap. XV. Cretenses et Rhodii auxilia petunt ab Achaeis. Variae in concilio Achaeorum sententiae. Antiphanes Cretensis. Telemnastus. Callicrates.
- Cap. XV a. Rhodii ad incitas redacti mala consilia capiunt.
- Cap. XVI. (Ol. 156, 4. A. Urb. 602.) Attalus Eumenis filius Romae; Demetrius Ariarathis; Alexander Balas et Laodice cum Heraclide in senatum introducti. Alexander opem impetrat adversus Demetrium.
- Cap. XVII. Fragmenta minora.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI QUARTI.

- Cap. I. Geographica Polybius peculiari libro Historiarum suarum complexus est. Argumentum huius libri.
- Cap. II. Homerus ficta cum veris connectit. Aeolus, Danaus, Atreus. Res veras poetice expressit. Thynni pisces.
- Cap. III. Venatio xiphae piscis. Scylla et Charybdis.
- Cap. IV. Tres partes poeseos. Homeri poesis est scriptio philosophica. A freto Siculo sibi caverunt veteres.
- Cap. V. Contra superiores scriptores geographicos disputat Polybius. Primum contra Pytheam. Thule insula. Pulmo marinus. Pythae fidem non habet Polybius.
- Cap. VI. Contra Dicaearchum de distantia a Peloponneso ad fretum Herculis.
- Cap. VII. Contra Eratosthenem de longitudine Hispaniae, de

Gallis in Hispania. De longitudine Europae et de eius promontoriis.

Cap. VIII. Thynnus glande vescitur. Lusitaniae felix temperies.

Cap. IX. Turdetani et Turduli Hispaniae populi. Celtae. Columnae. Fons singularis natura Gadibus. Argentea metallae. Glebae omnibus devectae. Luxuria regis Hispani.

Cap. X. Pisces sub terra. Rhodani ostia. Corbilo emporium. Alces in Alpibus. Alpium magnitudo et altitudo. Earum transitus. Lacus in Alpibus.

Cap. XI. Vinum arbustivum. Iter ab Apulia ad fretum. Etruriae longitudo. Crater. Opici et Ausones. Sila. Lacinium. Crateres in Hiera insula.

Cap. XII. Haemus mons. Via Ignatia. Peloponnesi ambitus.

Cap. XIII. Mensura distantiarum.

Cap. XIV. De Alexandria Aegypti. Tria genera incolarum. —
Varia Fragmenta Latina.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI QUINTI.

Cap. I. (Ol. 157, 1. A. Urb. 603.) Igneum bellum adversus Celtiberos.

Cap. II. Marcellus in Hispania. Legatio Bellorum et Titorum. Oratio sociorum. Aravacarum legatio. Eorum oratio.

Cap. III. Marcelli virtuti diffidit senatus. A. Postumius, L. Licinius Lucullus Coss.

Cap. IV. Romana iuventus timet bellum. Scipio ad pericula se offert.

Cap. V. Eius certamen singulare cum Hispano.

Cap. VI. (Ol. 157, 2. A. Urb. 604.) Catonis dictum de Achaeis. Achaici exsules liberantur a senatu Romano.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SEXTI.

Cap. I a. Polybii ratio conciones et colloquia politicorum virorum tractandi.

Cap. I b. Ad inferendum Carthaginiensibus bellum Romani speciosum expiscantur praetextum.

Cap. I. (Ol. 157, 3. A. Urb. 605.) Belli Punici tertii primordia. Uticenses Romanis se tradunt. Carthaginiensium legati Romanam. Res suas Romanis tradunt.

Cap. II. Quid sit tradere se Romanis. Senatus respondet legatis Carthaginiensium. Illi redeunt Carthaginem.

Cap. III. Magonis Bruttii oratio. Obsides mittunt Poeni. Q. Fabius Maximus praetor Siciliae.

Cap. IV. Romani ad Uticam. Magnae opes Carthaginis.

Cap. V. Stupor ac furor Poenorum, audito responso Romanorum.

Cap. VI. Scipionis virtus in Africa. Dictum eiusdem. Catonis dictum de Scipione.

ARGUMENTUM LIBRI TRIGESIMI SEPTIMI.

Cap. I a. Hominum sententiae diversae. De Romanis bellum Punicum tertium susipientibus et de Pseudophilippi bello. Ad Carthaginienses quod attinet, alii Romanos sapientia et politica egisse dicebant.

Cap. I b. Alii contra superba et iniqua; hi a civili ipsorum instituto eos descivisse aiebant.

Cap. I c. Illi vero necessitatis causam eis suggerebant.

Cap. I d. In Graecia res Pseudophilippi miracula habentur et vix fidem inveniunt.

Cap. I. (Ol. 157, 4. A. Urb. 606.) Ex historia belli Macedonici tertii contra Pseudophilippum. Museum Macedoniae locus.

Cap. I e. Polybius a M. Manilio ex Achaia Lilybaeum arcessitus.

Cap. I f. Quomodo de se ipso loquatur explicat Polybius.

Cap. I g. Callicratis statuae abiectae, Lycortae autem restitutae.

Cap. I h. Legatio Romanorum ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam.

Cap. II. Prusiae mores et ingenium. Subditorum animos a se abalienaverat.

Cap. III. Masinissae obitus et elogium. Corporis vigor. Eius filii. In agriculturam eiusdem merita. Scipio Cirtae res constituit. Simplex victus Masinissae.

Cap. IV. Quarum rerum causas non intelligunt homines, ad deum aut fortunam referre amant. Quarum autem causas intelligere licet, hae ad deos referendae non sunt, quod tamen saepius fit. Hominum paucitas in Graecia aetate Polybii. Huius rei causas et remedium invenire haud difficile. Prodigiousum vero Macedonum fatum irae deorum imputandum videtur.

ARGUMENTUM LIBRI DUODEQUADRAGESIMI.

Cap. I a. Prooemium libri de infortunio Graeciae. Calamitas Graecorum his in temporibus Carthaginensium calamitate maior etiam videtur.

Cap. I b. Antiquiores Graeciae calamitates praesentibus non comparandae.

Cap. I c. Idem.

- Cap. I d. Acerbitatis in his scribendis accusationem repellit Polybius. Omni rei veritatem anteferre debet historicus. Polybii erga Graecos merita.
- Cap. I. (Ol. 158, 1. A. Urb. 607.) Aurelius legatus redit ex Achaia. Sext. Iulius Caesar legatus ad Achaeos. Leniter cum eis agit senatus.
- Cap. II. Sext. Caesar agit cum Achaeis. Diaeus et Critolaus, pestes gentis. Achaeorum responsum.
- Cap. III. Tegeam pergit Sextus. Decipitur a Critolao, qui ad odium Romanorum Achaeos concitat.
- Cap. IV. Q. Caecilius praeses Macedoniae legatos mittit ad Achaeos. Legati Romani eiiciuntur concione. Critolaus insolens in Romanos ad bellum concitat Achaeos.
- Cap. V. Idem.

ARGUMENTUM LIBRI UNDEQUADRAGESIMI.

- Cap. I a. Ex prooemio libri. Rerum narrationem consulto variat Polybius. Natura nulla in re constans et perpetua. Omnes sensus varietate gaudent: multo magis et animus.
- Cap. I b. Eadem narrandi ratione usi sunt veteres historici. Huius rei exemplum. Polybii in historiis institutum.
- Cap. I. (Ol. 158, 1. A. Urb. 607.) Asdrubal dux Poenorum. Gulussa, rex Numidarum. Huius cum Asdrubale colloquium.
- Cap. II. Gulussa et Scipio. Huius mandata ad Asdrubalem. Scipio portam Carthaginis subfodit. Polybii consilium huic datum. Scipionis responsum.
- Cap. III. (Ol. 158, 2. A. Urb. 608.) Asdrubal ad genua accidit Scipioni.
- Cap. III a. Huius verba ad praesentes de Asdrubale. Transfugae aliquot muro consensu maledictis incessunt Asdrubalem. Sua quoque ei insultat uxor. Magni viri est prae oculis in felicitate habere fortunae volubilitatem. Carthagini ruinam deflet Scipio.

ARGUMENTUM LIBRI QUADRAGESIMI.

- Cap. I. (Ol. 158, 2. A. Urb. 608.) Pytheas Thebanus altera fax belli. Bellum Achaicum.
- Cap. II. Obit Critolaus praetor Achaeorum. Diaeus praetor servos liberat. Pecuniam ac milites imperat Achaeis.
- Cap. III. Occaecati Achaei. Elei et Messenii. Patrensi clades et desperatio. Graeciae summa perturbatio. Thebani ex urbe profugiunt.
- Cap. III a. Vani vana ratiocinantur: proverbium.
- Cap. IV. Metellus offert conditiones pacis. Respuit pacem Diaeus. Huius sodales.

- Cap. V. Necant Sosicratem propraetorem. Andronidas pretio se redimit. In Philinum saevit Diaeus. Perierant Achaei ni cito periissent.
- Cap. VI. Aulus Postumius Albinus Graecarum litterarum ridicule studiosus. Catonis de eo iudicium. Reliqua Albini vanitas.
- Cap. VII. Contemptus artium in eversione Corinthi.
- Cap. VII a. Philopoemenis statuae conservatae in Graeciae urbibus.
- Cap. VIII. Eidem decretos honores deleri non patiuntur Mummus et decem legati Romani. Philopoemenis gloriam apud consulem legatosque Romanos defendit Polybius. Cuius rei causa ipsi statuam e marmore ponunt Achaei.
- Cap. IX. Diaei bona sub hasta venduntur. Polybii abstinencia.
- Cap. X. (Ol. 158, 3. A. Urb. 609.) Eiusdem in Achaeos merita. Per mandata decem legatorum singulas urbes obit controversiasque diiudicat.
- Cap. XI. Mummii integritas et indulgentia.
- Cap. XII. Ptolemaei Philometoris mors et elogium.
- Cap. XIII. Confectis mandatis Romam revertitur Polybius. Romanis bene precatur.
- Cap. XIV. Historiarum epilogus. Universi argumenti summarium. Nunc superest ut tempora his historiis comprehensa, numerus librorum et universi operis series exponantur. Polybii reliqua fragmenta.
-

FRAGMENTA LIBRI XXXI.

Ὅτι ἐξεπολέμησαν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κνώ- 1
σιοι μετὰ Γορτυνίων πρὸς τοὺς Ῥαυκίους, καὶ συν-
θήκας ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐνόρκους μὴ πρότε-
ρον λύσειν τὸν πόλεμον πρὶν ἢ κατὰ κράτος ἐλεῖν.
5 τὴν Ῥαῦκον. οἱ δὲ Ῥόδιοι, κομισάμενοι τὰ περὶ τῶν 2
Καυνίων, καὶ θεωροῦντες οὐ καταλήγουσαν τὴν ὁρ-
γὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐπειδὴ περὶ πάντων ἀκολούθως
ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐπειθάρχησαν, εὐθέως τοὺς περὶ
Ἀριστοτέλην πρεσβευτὰς καταστήσαντες ἐξέπεμπον
10 εἰς τὴν Ῥώμην, δόντες ἐντολὰς πειράζειν πάλιν περὶ
τῆς συμμαχίας. οἱ καὶ παραγενηθέντες εἰς τὴν Ῥώ- 3
μην θερείας ἀκμαζούσης εἰσῆλθον εἰς τὴν σύγκλητον,
καὶ παραυτίκα περὶ τοῦ πεπειθαρχηκέναι τὸν δῆμον
τοῖς ἐπιταττομένοις διεσάφουν, καὶ παρεκάλουν ὑπὲρ
5 τῆς συμμαχίας, πολλοὺς καὶ ποικίλους διατιθέμενοι
λόγους. ἡ δὲ σύγκλητος ἔδωκεν ἀπόκρισιν, ἐν ᾗ τὴν 4
μὲν φιλίαν παρεσιώπησε, περὶ δὲ τῆς συμμαχίας οὐκ
ἔφη καθήκειν αὐτῇ τοῦτο συγχωρεῖν Ῥοδίοις κατὰ
τὸ παρόν.

Ὅτι τοῖς παρὰ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Γαλατῶν πρεσβευ- 2
ταῖς συνεχώρησαν τὴν αὐτονομίαν μένουσιν ἐν ταῖς
ιδίαις κατοικίαις καὶ μὴ στρατευομένοις ἐκτὸς τῶν
ιδίων ὄρων. [Exc. de legat. p. 173—174.]

3 Ὁ Ἀντίοχος, ἀκούσας τοὺς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ συν-
 τετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμιλίου Παύλου τοῦ
 Ῥωμαίων στρατηγοῦ, βουλόμενος τῇ μεγαλοδωρίᾳ
 ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεω-
 ροὺς εἰς τὰς πόλεις καταγγελοῦντας τοὺς ἐσομένους 5
 ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης, ὥς πολλὴν γενέσθαι
 2 τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὥς αὐτὸν ἄφικιν. ἀρ-
 χὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν, οὗ-
 3 τως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τινες Ῥωμαϊκὸν
 ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς, ἄν- 10
 δρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι. μεθ'
 4 οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι. συνεχεῖς δ' ἦσαν Κίλικες
 εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχί-
 5 λιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις
 Θρᾶκες τρισχίλιοι καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι. τού- 15
 τοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισμύριοι καὶ χαλκᾶσπι-
 δες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δ' ἀργυράσπιδες, οἷς ἐπη-
 κολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τετταράκοντα.
 6 τούτων κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς Νισαῖοι μὲν χίλιοι, πο-
 λιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσο- 20
 φάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφά-
 7 λαροι. μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι
 ἱππεῖς· οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους, πάντες χρυσοφά-
 λαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύνταγμα,
 8 ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ 25
 δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι· οἷς ἐπηκολούθει τὸ κα-
 λούμενον ἄγημα, κράτιστον εἶναι δοκοῦν σύστημα
 9 τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. τελευταία δ' ἦν ἡ κατά-
 φρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων
 καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὅπλοις· ἦσαν δὲ 30
 10 καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. πάντες δ' οἱ προ-
 ειρημένοι εἶχον πορφυρεᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ

διαχρύσους καὶ ζωτάς. ἐπὶ δὲ τούτοις ἔξιππα μὲν 11
 ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ τετταράκοντα, ἔπειτα ἔλε-
 φάντων ἄρμα καὶ ὄνωρις· καθ' ἓνα δὲ εἶποντο ἑλέ-
 φαντες διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἑξ. τὴν δ' ἄλ- 12
 5 λην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφικτον, ὥς ἐν κεφαλαίῳ
 δὲ λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμεπυσαν εἰς ὀκτακο-
 σίους, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους, βόες δ' εὐτρεφεῖς
 περὶ χιλίους, θεωρίδες δὲ βραχὺ λείπουνσαι τριακοσίων,
 ἑλεφάντων δ' ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλ- 13
 10 μάτων πλήθος οὐ δυνατόν ἐξηγήσασθαι· πάντων γὰρ
 τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν
 ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων, εἰδῶλα διήγετο, τὰ
 μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύ-
 σοις· καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ 14
 15 τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτε-
 λέσι παρέκειντο. εἶπετο δ' αὐτοῖς καὶ Νυκτὸς εἰδῶ- 15
 λον καὶ Ἡμέρας, Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ καὶ Ἡοῦς καὶ
 Μεσημβρίας. τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρω- 16
 μάτων πλήθος οὕτως ἂν τις ὑπονοήσειεν ὅσον ἦν·
 20 ἐνὸς γὰρ τῶν φίλων, Διονυσίου τοῦ ἐπιστολιαγράφου,
 χίλιοι παῖδες ἐπόμεπυσαν ἀργυρώματ' ἔχοντες, ὧν
 οὐδὲν ἕλαττον ὀλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. βασιλι- 17
 κοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι χρυσώματ' ἔχον-
 τες. ἔπειτα γυναικες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις
 25 ἔφθαινον εἰς διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμεπυνον ἐν 18
 χρυσόποσι μὲν φορεῖοις ὀγδοήκοντα γυναικες, ἀργυρό-
 ποσι δὲ πεντακόσιαι καθήμεναι, πολυτελῶς διεσκευα-
 σμένοι. καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν. 19
 Ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν 4
 30 καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς τὰς
 θεάς συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνα-
 σίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὀλκείων ἠλείφοντο κροκίνῳ

- 2 μύρω· ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κινναμωμίνου
 τὰ ἴσα καὶ ναρδίνου. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἐξῆς
 εἰσεφέρετο τήλινον, ἀμαράκινον, ἴρινον, πάντα δια-
 3 φέροντα ταῖς εὐωδίαῖς. ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ
 μὲν χίλια τρίκλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια, μετὰ 5
 4 τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐρί-
 γνετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· ἵπ-
 πον γὰρ ἔχων εὐτελῇ παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπὴν
 5 τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δ' ἐπέχειν. κατὰ
 δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος 10
 οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δ' ἀνέκλινε, καὶ τοὺς διακόνους
 6 δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσήγαγε. καὶ
 περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσά-
 νέπιπτε· καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψω-
 μόν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο 15
 καὶ περιῆει τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς
 ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσ-
 7 παίζων. προοιούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ
 πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασι-
 λεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος καὶ εἰς τὴν γῆν 20
 8 ἐτίθετο, ὥς εἰς ὧν δῆτα τῶν μίμων. καὶ τῆς συμ-
 φωνίας προκαλουμένης ἀναπηδήσας ὥρχετο καὶ ὑπε-
 κρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν, ὥστε πάντας αἰσ-
 9 χυνομένους φεύγειν. ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, ἐξ
 ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο, παρασπον- 25
 δήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ
 10 καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων· ἱεροσυλήκει δὲ καὶ
 τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν. [Athen. 5, p. 194, C — 195 F;
 10, p. 439, A — D.]
- 5 Ὅτι μετὰ τὴν συντέλειαν τῶν ἀγώνων, ἄρτι τοῦ- 30
 των γεγονότων, ἦκον οἱ περὶ τὸν Τιβέριον πρεσβευ-
 2 ταί, κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. οἷς οὕτως ἐπιδεξίως

ἀπήντησεν Ἀντίοχος καὶ φιλοφρόνως ὥστε μὴ οἶον
 τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον ὑποπευθεῖν τι περὶ αὐτοῦ
 πραγματικὸν ἢ παρατριβῆς ἔμφασιν ἔχον ἐκ τῶν κατὰ
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγόντων τι τοιοῦ-
 5 του καταγινώσκειν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κατὰ τὴν
 ἀπάντησιν φιλανθρωπίας· ὅς γε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ 3
 τῆς αὐλῆς παρεχώρησε τοῖς πρεσβευταῖς, μικροῦ δὲ
 καὶ τοῦ διαδήματος κατὰ τὴν ἐπίφασιν, καίπερ οὐκ 4
 ὦν τῇ προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ τὸναντίον [ἄλλο-
 10 τριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥωμαίους].

Ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην παραγεγονότων πρεσβευτῶν 6
 πλειόνων καὶ ἐτέρων, ἐπιφανεστάτων δὲ παρὰ μὲν
 Ῥοδίῳ τῶν περὶ Ἀστυμήδην, παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν
 τῶν περὶ Εὐρέαν καὶ Ἀναξίδαμον καὶ Σάτυρον, παρὰ
 15 δὲ Προυσίου τῶν περὶ Πύθωνα, τούτοις ἐχρημάτισεν
 ἡ σύγκλητος. οἱ μὲν οὖν παρὰ τοῦ Προυσίου κατη- 2
 γορίαν ἐποιοῦντο Εὐμένους τοῦ βασιλέως, φάσκον-
 τες αὐτῶν τέ τινα χωρία παραιρεῖσθαι τὸν Εὐμένην
 καὶ τῆς Γαλατίας οὐκ ἀφίστασθαι τὸ παράπαν οὐδὲ
 20 πειθαρχεῖν τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν, ἀλλὰ τοὺς 3
 μὲν τὰ σφέτερα φρονοῦντας σωματοποιεῖν, τοὺς δὲ
 τὰ Ῥωμαίων αἰρουμένους καὶ βουλομένους πολιτεύε-
 σθαι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν ἀκολουθῶς κατὰ
 πάντα τρόπον ἐλαττοῦν. ἦσαν δὲ τινες πρεσβευταὶ 4
 25 καὶ παρὰ τῶν τῆς Ἀσίας πόλεων, οἱ κατηγόρουν τοῦ
 βασιλέως, ἔμφασιν ποιῶντες τῆς πρὸς τὸν Ἀντίοχον
 κοινοπραγίας. ἡ δὲ σύγκλητος διακόνυσα τῶν κα- 5
 τηγορούντων οὗτ' ἀπέριπτε τὰς διαβολὰς οὗτ' ἐξέ-
 φαινε τὴν ἑαυτῆς γνώμην, ἀλλὰ συνετήρει παρ'
 30 ἑαυτῇ, διαπιστοῦσα καθόλου τοῖς περὶ τὸν Εὐμένην
 καὶ τὸν Ἀντίοχον· τοῖς γε μὴν Γαλάταις αἰεί τι προσ- 6
 ετίθει καὶ συνεπίσχυε περὶ τῆς ἐλευθερίας. οἱ δὲ 7

περὶ τὸν Τιβέριον, ἥκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, οὐδὲν
 περιττότερον ἡδυνήθησαν οὔτ' αὐτοὶ διαλαβεῖν οὔτε
 τῇ συγκλήτῳ διασαφῆσαι περὶ τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη
 καὶ τὸν Ἀντίοχον ἥπερ καὶ πρότερον ὄντες ἐν τῇ
 8 Ῥώμῃ διελάμβανον. οὕτως αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς ἐξε- 5
 τέμοντο τῇ κατὰ τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπία.

7 Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσαμένη τοὺς Ῥοδίους
 2 διήκουε τούτων. ὁ δ' Ἀστυμήδης εἰσελθὼν μετρίως
 ἔσθη καὶ βέλτιον ἢ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης πρεσβείαν
 3 ἀφήμενος γὰρ τοῦ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων ὥρμησεν 10
 ἐπὶ τὸ παραιτεῖσθαι, καθάπερ οἱ μαστιγούμενοι τὰς
 πληγὰς, φάσκων ἱκανοῖς προστίμοις περιπεπτωκέ-
 4 ναι τὴν πατρίδα καὶ μείζοσι τῆς ἁμαρτίας. καὶ προσ-
 θέμενος ἐξηγεῖτο τὰς ἐλαττώσεις, κεφαλαιωδῶς διεξ- 15
 ιῶν, πρῶτον μὲν ὅτι Λυκίαν καὶ Καρίαν ἀπολωλέ-
 κασιν, εἰς ἣν ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐδαπάνησαν χρημάτων
 ἱκανὸν πλῆθος, τριτοὺς πολέμους ἀναγκασθέντες
 πολεμεῖν αὐτοῖς, νυνὶ δὲ προσόδων ἐστέρηνται πολ-
 5 λῶν ὧν ἐλάμβανον παρὰ τῶν προειρημένων. ἀλλ'
 ἴσως, ἔφη, ταῦτα μὲν ἔχει λόγον· καὶ γὰρ ἐδώκαθ' 20
 ὑμεῖς αὐτὰ τῷ δήμῳ, μετὰ χάριτος τὴν εὐνοιαν καὶ
 χαρίζοντες αὐτὰ κατὰ λόγον ἐδοκεῖτε τοῦτο πράττειν,
 6 ἐμπεσούσης τινὸς ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ὑμῖν. ἀλλὰ
 Καῦνον δῆπου διακοσίων ταλάντων ἐξηγοράσαμεν
 παρὰ τῶν Πτολεμαίου στρατηγῶν, καὶ Στρατονί- 25
 κειαν ἐλάβομεν ἐν μεγάλῃ χάριτι παρ' Ἀντιόχου καὶ
 7 Σελεύκου, καὶ παρὰ τούτων τῶν πόλεων ἀμφοτέρων
 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα τῷ δήμῳ πρόσδοδος ἔπιπτε
 8 καθ' ἕκαστον ἔτος. τούτων ἀπασῶν ἐστερήμεθα τῶν
 προσόδων, θέλοντες πειθαρχεῖν τοῖς ὑμετέροις προσ- 30
 9 τάγμασιν. ἐξ ὧν μείζονα φόρον ἐπιτεθείκατε τοῖς
 Ῥοδίοις τῆς ἀγνοίας ἢ Μακεδόσι τοῖς διὰ παντὸς πο-

λεμίους ὑμῖν ὑπάρξασι. τὸ δὲ μέγιστον σύμπτωμα 10
 τῆς πόλεως· καταλέλυνται γὰρ ἡ τοῦ λιμένου πρόσ-
 οδος ὑμῶν Ἀῆλον μὲν ἀτελῇ πεποιηκότων, ἀφηρημέ-
 νων δὲ τὴν τοῦ δήμου παρρησίαν, δι' ἧς καὶ τὰ κατὰ
 5 τὸν λιμένα καὶ τᾶλλα πάντα τῆς πόλεως ἐτύγγανε τῆς
 ἀρμοξούσης προστασίας. ὅτι δὲ τοῦτ' ἔστιν ἀληθές 11
 οὐ δυσχερές καταμαθεῖν· τοῦ γὰρ ἐλλιμενίου κατὰ 12
 τοὺς ἀνώτερον χρόνους εὐρίσκοντος ἑκατὸν μυριάδας
 δραχμῶν, νῦν εὐρίσκει πεντεκαίδεκα μυριάδας, ὥστε
 10 καὶ λίαν, ὥ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, τὴν ὑμετέραν ὀργὴν
 ἤφθαι τῶν κυρίων τόπων τῆς πόλεως. εἰ μὲν οὖν 13
 συνεβεβήκει πάνδημον γεγονέναι τὴν ἁμαρτίαν καὶ
 τὴν ἀλλοτριότητα τοῦ δήμου, τάχ' ἂν ἴσως ἐδοκεῖτε καὶ
 ὑμεῖς εὐλόγως ἐπίμονον καὶ δυσπαραίτητον ἔχειν τὴν
 15 ὀργήν· εἰ δὲ σαφῶς ἴστε παντάπασιν ὀλίγους γεγο- 14
 νότας αἰτίους τῆς τοιαύτης ἀλογίας, καὶ τούτους ἅπαν-
 τας ἀπολωλότας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου, τί πρὸς τοὺς 15
 μηδὲν αἰτίους ἀκαταλλάκτως ἔχετε, καὶ ταῦτα πρὸς
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἶναι δοκοῦντες πράότατοι καὶ
 20 μεγαλοψυχότατοι; διόπερ, ὥ ἄνδρες, ἀπολωλεκῶς ὁ 16
 δῆμος τὰς προσόδους, τὴν παρρησίαν, τὴν ἰσολογίαν,
 ὑπὲρ ὧν τὸν πρὸ τοῦ χρόνον πᾶν ἀναδεχόμενος δια-
 τετέλεκεν, ἄξιοι καὶ δεῖται πάντων ὑμῶν, ἱκανὰς 17
 ἔχων πληγὰς, λήξαντας τῆς ὀργῆς διαλυθῆναι καὶ
 25 συνθέσθαι τὴν συμμαχίαν, ἵνα γένηται τοῦτο ἐμφα-
 νές ἅπασιν ὅτι τὴν μὲν ὀργὴν ἀποτέθεισθε τὴν πρὸς
 Ῥοδίους, ἀνακεχωρήκατε δ' ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς αἵρε-
 σιν καὶ φιλίαν. τούτου γὰρ χρεῖαν ἔχει νῦν ὁ δῆμος, 18
 οὐ τῆς διὰ τῶν ὀπλων καὶ στρατιωτῶν συμμαχίας.
 30 ταῦτα μὲν οὖν καὶ τούτοις παραπλήσια διαλεχθεῖς
 Ἀστνυμήδης ἐδόκει πρεπόντως τοῖς καιροῖς πεποιῆ-
 σθαι τοὺς λόγους· πλείστὰ γε μὴν συνήρρησαν τοῖς 19

Ῥοδίους πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς συμμαχίας οἱ περὶ τὸν
 20 Τιβέριον ἄρτι παραγεγονότες. οὗτοι γὰρ ἀπομαρ-
 τυρήσαντες πρῶτον μὲν πᾶσι τοῖς τῆς σύγκλητου
 δόγμασι πεπειθαρχηκέναι τοὺς Ῥοδίους, ἔπειτα πάν-
 τας τοὺς αἰτίους τῆς ἀλλοτριότητος κατακεκρίσθαι 5
 θανάτου παρ' αὐτοῖς, ἤτησαν τοὺς ἀντιλέγοντας
 καὶ ἐποιήσαντο τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν.

8 Ὅτι μετὰ τινα χρόνον εἰσῆλθον οἱ παρὰ τῶν
 Ἀχαιῶν πρέσβεις, ἔχοντες ἐντολὰς ἀκολουθῶς ταῖς
 2 ἀποκρίσεσιν, αἷς πρότερον ἔλαβον· αὗται δ' ἦσαν 10
 διότι θαυμάξουσιν πῶς ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ κεκρίκασι, περὶ
 3 τούτων αὐτοὺς παρακαλοῦσι κρίνειν. διὸ τότε παρῆ-
 σαν οἱ περὶ τὸν Εὐρέαν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζον-
 τες διότι τὸ μὲν ἔθνος οὔτε δικαιολογουμένων ἀκή-
 κοε τῶν κατηγιαμένων οὔτε κρίσιν οὐδεμίαν πεποιήται 15
 4 περὶ αὐτῶν, τὴν δὲ σύγκλητον ἄξιοι πρόνοιαν ποιῆ-
 σασθαι τῶν ἀνθρώπων, ἵνα κρίσεως τύχωσι καὶ μὴ
 5 καταφθαρῶσιν ἄκριτοι, καὶ μάλιστα μὲν αὐτὴν ἐξε-
 τάσασαν διασαφῆσαι τοὺς ἐνόχους ὄντας τοῖς ἐγκλή-
 μασιν· εἰ δὲ διὰ τοὺς περισπασμοὺς αὐτὴ μὴ δύνα- 20
 ται τοῦτο ποιῆσαι, τοῖς Ἀχαιοῖς ἐπιτρέψαι περὶ τοῦ
 πράγματος, οἱ πειράσσονται μισοπονήρως χρήσασθαι
 6 τοῖς αἰτίοις. ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν πρε-
 σβευτῶν, ἀκολουθῶς ταῖς ἐντολαῖς διαλεγομένων,
 καὶ δυσχρηστοῦσα διὰ τὸ πανταχόθεν ἐξελέγχεσθαι 25
 7 τό τε γὰρ κρίνειν οὐκ ἐνόμιζεν αὐτῇ καθήκειν, τό τε
 χωρὶς κρίσεως ἀπολύειν τοὺς ἄνδρας, πρόδηλον ἔχειν
 8 ἐδόκει τὸν ὄλεθρον τοῖς φίλοις αὐτῶν· διόπερ ἀναγ-
 καζομένη, καὶ βουλομένη παρελέσθαι καθόλου τὴν
 ἐλπίδα τῶν πολλῶν ὑπὲρ τῆς τῶν κατεχομένων σω- 30
 τηρίας, ἵνα συμμύσαντες πειθαρχῶσιν, ἐν μὲν Ἀχαῖα
 τοῖς περὶ τὸν Καλλικράτην, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολί-

τεύμασι τοῖς δοκοῦσιν εἶναι Ῥωμαίων φίλοις, ἔγραψαν ἀπόκρισιν τοιαύτην, ὅτι ἡμεῖς οὐχ ὑπολαμβάνο- 9
μεν συμφέρειν, [οὔτε ἡμῖν] οὔτε τοῖς ὑμετέροις δή-
μοις τούτους τοὺς ἄνδρας ἐπανελθεῖν εἰς οἶκον.

5 ταύτης δὲ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσούσης οὐ μόνον 10
περὶ τοὺς ἀνακεκλημένους ἐγένετό τις ὀλοσχερῆς
ἀθυμία καὶ παράλυσις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς
Ἕλληνας ὥς ἂν εἰ κοινόν τι πένθος, ἅτε δοκούσης
τῆς ἀποκρίσεως ὀλοσχερῶς ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐλπίδα
10 τῆς σωτηρίας τῶν ἀκληρούντων. κατὰ δὲ τὴν Ἑλ- 11
λάδα διαγγελθείσης τῆς ἀποκρίσεως τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς
δεδομένης ὑπὲρ τῶν καταιτιαθέντων, τὰ μὲν πλήθη
συνετρίβη ταῖς διανοαῖς, καὶ τις οἶον ἀπελπισμὸς
ὑπέδραμε τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δὲ περὶ τὸν Χάροπα 12
15 καὶ Καλλικράτην καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως
προεστῶτες μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν.

Ὅτι Τιβέριος τοὺς Καμμανοὺς τὰ μὲν βιασάμε- 9
νος, τὰ δὲ παραλογισάμενος, ὑπηκόους ἐποίησε Ῥω-
μαίοις.

20 Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην καὶ πλειόνων παραγεγονότων 2
ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος τοῖς περὶ τὸν Ἀτταλον καὶ
τὸν Ἀθήναιον. συνέβαινε γὰρ τὸν Προυσίαν οὐ μόνον 3
αὐτὸν ἐνεργῶς κεχρῆσθαι ταῖς διαβολαῖς ταῖς κατὰ
τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀτταλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Γαλά-
25 τας παρωξυγκέναι καὶ τοὺς Σελγεῖς καὶ πλείους ἐτέ-
ρους κατὰ τὴν Ἀσίαν πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. ὧν 4
ἅρῃν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἐξαπεστάλκει τοὺς ἀδελ-
φούς, ἀπολογησομένους πρὸς τὰς ἐπιφερομένας δια-
βολάς. οἱ καὶ παρελθόντες εἰς τὴν σύγκλητον ἐνδε- 5
30 χομένως ἔδοξαν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατηγοροῦντας
ποιήσασθαι τὴν ἀπολογίαν, καὶ τέλος οὐ μόνον ἀπο-
τριψάμενοι τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμη-

- 6 θέντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀσίαν. οὐ μὴν τῆς γε
κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ κατὰ τὸν Ἀντίοχον ὑποψίας
ἔληγεν ἡ σύγκλητος, ἀλλὰ Γάιον Σουλπίκιον καὶ
Μάνιον Σέργιον καταστήσασα πρεσβευτὰς ἐξαπέστελ-
7 λεν, ἅμα μὲν ἐποπτεύοντας τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, 5
ἅμα δὲ τοῖς Μεγαλοπολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις
8 διευκρινήσοντας περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χώρας, μά-
λιστα δὲ πολυπραγμονήσοντας τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον
καὶ κατὰ τὸν Εὐμένη, μή τις ἐξ αὐτῶν παρασκευὴ
γίνεται καὶ κοινοπραγία κατὰ Ῥωμαίων. [Exc. de 10
legat. p. 173—179. 6, 7—8 p. 178.]
- 10 Ὅτι Γάιος ὁ Γάλλος, χωρὶς τῶν ἄρτι ῥηθέντων
ἄλογημάτων, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκθέματα
2 κατὰ τὰς πόλεις ἐξέθηκε τὰς ἐπιφανεστάτας, κελεύ-
ων, εἴ τις βούλεται κατηγορεῖν Εὐμένους τοῦ βασι- 15
λέως, ἀπαντᾷ εἰς Σάρδεις ἐπὶ τινὰ χρόνον ὠρισμέ-
3 νον. μετὰ δὲ ταῦτα παραγενηθεὶς αὐτὸς εἰς τὰς
Σάρδεις, ἀποκαθίσας ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐπὶ δέχ' ἡμέ-
4 ρας διήκουε τῶν κατηγορούντων, πᾶσαν ἐπιδεχόμε-
νος αἰσχρολογίαν καὶ λοιδορίαν κατὰ τοῦ βασιλέως 20
5 καὶ καθόλου πᾶν ἔλκων πρᾶγμα καὶ κατηγορίαν, ἅτε
παρεστηκὸς ἄνθρωπος τῇ διανοίᾳ καὶ φιλοδοξῶν ἐν
τῇ πρὸς Εὐμένη διαφορᾷ. [Exc. Peir. p. 145.]
- 10^a Ὅτι καθ' ὅσον ἐδόκουν οἱ Ῥωμαῖοι βαρύτερον τῷ
Εὐμένει προσφέρεσθαι, κατὰ τοσοῦτο συνέβαινε τοὺς 25
Ἕλληνας προσοικειοῦσθαι, φύσει τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ
τῷ θλιβομένῳ τὴν εὐνοίαν προσνεμόντων. [Exc. Vat.
p. 438 M. 78 H.]
- 11 Ὅτι κατὰ τὴν Συρίαν Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς, βουλό-
μενος εὐπορεῖν χρημάτων, προέθετο στρατεύειν ἐπὶ 30
2 τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς τὴν Ἐλυμαῖδα. παραγε-
νόμενος δ' ἐπὶ τοὺς τόπους, καὶ διαψευθεὶς τῆς ἐλπί-

δος, διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν τῇ παρανομίᾳ τοὺς βαρ-
 βάρους τοὺς οἰκοῦντας περὶ τὸν τόπον, ἀναχωρῶν ἐν 3
 Τάβαις τῆς Περσίδος ἐξέλιπε τὸν βίον, δαιμονήσας, 4
 ὥς ἐνιοί φασι, διὰ τὸ γενέσθαι τινὰς ἐπισημασίας
 5 τοῦ δαιμονίου κατὰ τὴν περὶ τὸ προειρημένον ἱερὸν
 παρανομίαν. [Exc. Peir. p. 145.]

Ὅτι Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου, πολὺν ἤδη χρόνον 12
 κατεχόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ὀμηρείαν, πάλαι
 μὲν ἐδόκει παρὰ τὸ δίκαιον κατέχεσθαι· δοθῆναι γὰρ 2
 10 ὑπὸ Σελεύκου τοῦ πατρὸς τῆς ἐκείνου πίστεως ἔνε-
 κεν, Ἀντιόχου δὲ μετειληφότης τὴν βασιλείαν οὐκ
 ὀφείλειν ὑπὲρ τῶν ἐκείνου τέκνων ὀμηρεῦν. οὐ 3
 μὴν ἀλλὰ τὸν μὲν πρὸ τοῦ χρόνον ἦγε τὴν ἡσυχίαν
 καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἀδυναμίαν· ἦν γὰρ ἔτι παῖς·
 15 τότε δὲ τὴν ἀκμαιοτάτην ἔχων ἡλικίαν ἐποιήσατο λό- 4
 γους, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἀξιῶν καὶ παρα-
 καλῶν κατάγειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· καθήκειν
 γὰρ αὐτῷ μᾶλλον ἢ τοῖς Ἀντιόχου τέκνοις τὴν ἀρχήν.
 διαθεμένου δὲ καὶ πλείονας λόγους αὐτοῦ πρὸς τὴν 5
 20 προειρημένην ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα προσδραμόντος
 ἐν τῷ λέγειν, διότι συμβαίνει καὶ πατρίδα καὶ τρο-
 φὸν τὴν Ῥώμην ὑπάρχειν αὐτῷ, καὶ τοὺς μὲν υἱοὺς
 τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου ἅπαντας ἀδελφῶν ἔχειν διὰ-
 θεσιν, τοὺς δὲ βουλευτὰς πατέρων, διὰ τὸ παραγενέ-
 25 σθαι μὲν ἔτι νήπιος, τότε δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν ὑπάρ-
 χειν ἐτῶν εἴκοσι καὶ τριῶν, ἐνετρέποντο μὲν ἅπαντες 6
 ἀκούοντες ἐν ἑαυτοῖς, κοινῇ γε μὴν ἔδοξε τῇ συγκλή-
 τῳ τὸν μὲν Δημήτριον κατασχεῖν, τῷ δὲ καταλελειμ-
 μένῳ παιδὶ συγκατασκευάζειν τὴν ἀρχήν. τοῦτο δ' 7
 30 ἐποίησεν, ὥς ἔμοι δοκεῖ, ὑπιδομένη τὴν ἀκμὴν τοῦ
 Δημητρίου, μᾶλλον δὲ κρίνασα συμφέρειν τοῖς σφε-
 τέροις πράγμασι τὴν νεότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ

- 8 διαδεδεγμένου τὴν βασιλείαν. ἐγένετο δὲ τοῦτο δῆλον
 9 ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων. εὐθέως γὰρ κατα-
 στήσαντες πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Γνάιον Ὀκταοῦιον
 καὶ Σπόριον Δοκρήτιον καὶ Δεύκιον Αὐρήλιον ἐξέ-
 πεμψαν, τοὺς διοικήσοντας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν 5
 10 ὥς αὐτὴ προηρεῖτο, διὰ τὸ μηδέν' αὐτῶν ἐμπο-
 δῶν στησόμενον τοῖς ἐπιταττομένοις, τοῦ μὲν βα-
 σιλέως παιδὸς ὄντος, τῶν δὲ προεστῶτων ἀσμενιζόν-
 των ἐπὶ τῷ μὴ παραδεδόσθαι τὰ πράγματα τῷ Δη-
 11 μητρίῳ· μάλιστα γὰρ τοῦτο προσεδόκων. οἱ μὲν οὖν 10
 περὶ τὸν Γνάιον ἐξώρμησαν, ἔχοντες ἐντολὰς πρώτας
 μὲν τὰς ναῦς τὰς καταφράκτους διαπρῆσαι, μετὰ δὲ
 ταῦτα τοὺς ἐλέφαντας νευροκοπῆσαι καὶ καθόλου λυ-
 12 μῆνασθαι τὴν βασιλείαν δύναμιν. προσενετείλαντο
 δὲ τούτοις καὶ τὰ κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐπισκέψα- 15
 σθαι· συνέβαινε γὰρ τοὺς Μακεδόνας ἀήθεις ὄντας
 δημοκρατικῆς καὶ συνεδριακῆς πολιτείας στασιάζειν
 13 πρὸς αὐτούς. ἔδει δὲ τοὺς περὶ τὸν Γνάιον καὶ τὰ
 περὶ τοὺς Γαλάτας καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀριαράθου βα-
 14 σιλείαν ἐποπτεῦσαι. μετὰ δέ τινα χρόνον αὐτοῖς 20
 ἐπαπεστάλη γράμματα παρὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοὺς
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλεῖς διαλῦσαι κατὰ δύναμιν.
 13 Ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους παρεγένοντο πρέ-
 σβεις ἐκ τῆς Ῥώμης πρῶτον μὲν οἱ περὶ τὸν Μάρ-
 κον Ἰούνιον, διευκρινήσοντας τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας 25
 2 διαφέροντα τῷ βασιλεῖ. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἡδυνήθη-
 σαν οἱ Τροκμοὶ δι' αὐτῶν ἀποτεμεῖσθαι τῆς Καπ-
 παδοκίας οὐδέν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς ὠκοδομήσαντο τὴν
 δόκην ἐπιβαλόμενοι τόλμαν, καταφυγόντες ἐπὶ Ῥω-
 3 μαίους διαβάλλειν ἐπειρῶντο τὸν Ἀριαράθην. ὧν 30
 χάριν ἀπεστάλησαν οἱ περὶ τὸν Ἰούνιον. πρὸς οὓς
 ὁ βασιλεὺς ποιησάμενος τοὺς ἀρμόζοντας λόγους, καὶ

τᾶλλα φιλανθρωπῶς ὁμιλήσας, ἐκείνους μὲν εὐλο-
 γοῦντας ἀπέστειλε. μετὰ δὲ ταῦτα παραγενομένων 4
 πρεσβευτῶν τῶν περὶ Γνάιον Ὀκταούιον καὶ Σπόριον
 Λοκρήτιον, καὶ διαλεγομένων τῷ βασιλεῖ πάλιν περὶ
 5 τῶν πρὸς τοὺς Γαλάτας αὐτῷ διαφερόντων, βραχέα 5
 περὶ τούτων κοινολογησάμενος, καὶ φήσας εὐεπάγω-
 γος εἶναι πρὸς τὸ κριθέν, λοιπὸν ἤδη τὸν πλείω λό-
 γον ὑπὲρ τῶν κατὰ Συρίαν ἐποιεῖτο πραγμάτων, εἰ-
 δὼς ἐκείσε προάγοντας τοὺς περὶ τὸν Ὀκταούιον,
 10 ὑποδεικνύων αὐτοῖς τὴν ἀκαταστασίαν τῆς βασιλείας 6
 καὶ τὴν εἰκαιότητα τῶν προσετώτων αὐτῆς, καὶ προσ-
 επαγγελλόμενος ἀκολουθήσειν μετὰ δυνάμεως καὶ
 συνεφεδρεύσειν τοῖς καιροῖς, ἕως ἂν ἐπανέλθωσι πάλ-
 λιν ἐκ τῆς Συρίας ἀσφαλῶς. οἱ δὲ περὶ τὸν Γνάιον, 7
 15 ἐν πᾶσιν ἀποδεχόμενοι τὴν τοῦ βασιλέως εὐνοίαν καὶ
 προθυμίαν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν οὐκ ἔφασαν προσδεῖ-
 σθαι τῆς παραπομπῆς, εἰς δὲ τὸ μέλλον, ἐάν τις ὑπο-
 πίπτῃ χρεία, διασαφήσειν ἀόκνως· κρίνειν γὰρ αὐ-
 τὸν ἓνα τῶν ἀληθινῶν Ῥωμαίοις φίλων.
 20 Ὅτι παρεγέροντο κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρ' Ἀρια- 14
 ράθου τοῦ νεωστὶ διαδεδεγμένου τὴν Καππαδοκῶν
 βασιλείαν πρέσβεις, ἀνανεωσόμενοι τὴν τε φιλίαν
 καὶ συμμαχίαν τὴν προϋπάρχουσαν καὶ καθόλου πα- 2
 ρακαλέσοντες τὴν σύγκλητον ἀποδέξασθαι τὴν τοῦ
 25 βασιλέως εὐνοίαν καὶ προθυμίαν, ἣν ἔχει καὶ κοινῇ
 καὶ κατ' ἰδίαν πρὸς ἅπαντας Ῥωμαίους. ἡ δὲ σύγ- 3
 κλητος διακούσασα τῶν λόγων, τὴν τε φιλίαν ἀνε-
 νεώσατο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ καθόλου τὴν ὅλην
 αἵρεσιν ἀποδεξαμένη τοῦ βασιλέως φιλάνθρωπος ἐγε-
 30 νήθη. τοῦτο δ' ἐγένετο μάλιστα διὰ τὸ τοὺς περὶ τὸν 4
 Τιβέριον, καθ' ὃν καιρὸν ἐξαπεστάλησαν ἐπισκεψό-
 μενοι τὰ κατὰ τοὺς βασιλεῖς, ἐπανελθόντας εὐφρήμους

λόγους ποιήσασθαι περί τε τοῦ πατρὸς καὶ καθόλου
 5 τῆς βασιλείας αὐτῶν. οἷς πιστεύσαντες οἱ τοῦ συν-
 εδρίου τούς τε πρεσβευτὰς φιλανθρωπῶς ἀπεδέξαντο
 καὶ τὴν ὅλην αἴρεσιν τοῦ βασιλέως.

15 Ὁ δὲ Ἀριαράθης ὁ βασιλεὺς Καππαδοκίας, προσ- 5
 δεδεγμένος τούς εἰς τὴν Ῥώμην ἀποσταλέντας πρε-
 σβευτὰς, νομίσας ἐκ τῶν ἀποκρίσεων ἐν ὁρθῷ κεῖ-
 σθαι τὴν βασιλείαν αὐτῷ, ἐπειδὴ καθίεται τῆς
 Ῥωμαίων εὐνοίας, ἔθνε τοῖς θεοῖς χαριστήρια τῶν
 2 γεγυρότων καὶ τοὺς ἡγεμόνας εἰστία. μετὰ δὲ ταῦτα 10
 πρεσβευτὰς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν
 εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, σπουδάζων ἀνακομίσασθαι τὰ
 3 τῆς ἀδελφῆς καὶ μητρὸς ὅσῃ. τὸ μὲν οὖν ἐγκαλεῖν
 ὑπὲρ τοῦ γεγυρότος ἀσεβήματος ἀπεδοκίμαζεν, οὐ
 βουλόμενος ἐρεθίζειν τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν, ἵνα μὴ 15
 διαψευσθῇ τῆς προθέσεως, καίπερ βαρέως φέρων τὸ
 γεγονός· ἀξιώματικὰς δὲ δούς ἐντολὰς ἐξαπέστειλε
 4 τοὺς πρέσβεις. τῶν δὲ περὶ τὸν Λυσίαν συγχωρη-
 σάντων, καὶ τῶν ὅσων ἀνακομισθέντων ὡς αὐτόν,
 ἀποδεξάμενος μεγαλομερῶς τὴν παρουσίαν αὐτῶν 20
 ἔθαψε παρὰ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον κηδεμονικῶς.
 [Exc. de legat. p. 179—184.]

15^a Ὅτι Ἀρταξίας ἐβούλετο ἐπανελεῖν Ἀρα.θ., πα-
 ραινέσεσι δὲ Ἀριαράθου τοῦτ' οὐκ ἐπράξεν, ἀλλ'
 ἐντιμότερον εἶχεν αὐτὸν ἢ πρότερον· οὕτως ἢ τε τοῦ 25
 δικαίου φύσις ἔχει μεγάλην δύναμιν αἴ τε τῶν ἀγα-
 θῶν ἀνδρῶν γινῶμαι καὶ παραινέσεις, ὥστε μὴ μόνον
 τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθροὺς πολλάκις σώζειν
 καὶ μετατιθέναι τὰς φύσεις αὐτῶν πρὸς τὸ βέλτιον.
 15^b Ὅτι παντὸς ἐπιστολίου τὸ κάλλος ἐστὶ συστατι- 30
 κώτερον. [Exc. Vat. p. 438 M. 78 H.]

16 Ὅτι Ῥόδιοι, διαπεπνευκότες ἐκ τῆς περὶ αὐτοὺς

γενομένης δυσχερείας, ἔπεμπον εἰς τὴν Ῥώμην πρε- 2
 σβευτὰς τοὺς περὶ Κλεαγόραν Κάλυνδαν ἀξιώσον-
 τας σφίσι παραχωρηθῆναι, περὶ δὲ τῶν ἐχόντων ἐν 3
 τῇ Λυκίᾳ καὶ Καρίᾳ κτήσεις αἰτησομένους τὴν σύγ-
 κλητον, ἵνα αὐτοῖς ἔχειν ἐξῇ, καθὰ καὶ πρότερον.
 5 ἔψηφίσαντο δὲ καὶ κολοσσὸν στήσαι τοῦ δήμου τῶν 4
 Ῥωμαίων ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ τριακοντάπηχυν.

Ὅτι τῶν Καλυνδέων ἀποστάντων Καυνίων, καὶ 17
 μετὰ ταῦτα πολιορκεῖν ἐπιβαλομένων αὐτοὺς τῶν
 10 Καυνίων, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπεκαλέσαντο Κνιδίους
 οἱ Καλυνδεῖς· ὧν καὶ παραπεσόντων κατὰ βοήθει- 2
 αν, ἐπὶ ποσὸν ἀντεῖχον τοῖς ὑπεναντίοις, ἀγωνιῶν- 3
 τες δὲ τὸ μέλλον πρεσβεύειν μὲν, ἐγχειρί-
 ζοντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ῥόδιοι, 4
 15 πέμψαντες βοήθειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατ-
 ταν, τὴν τε πολιορκίαν ἔλυσαν καὶ παρέλαβον τὴν
 πόλιν. συνέβη δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῖς βεβαιῶ- 5
 σαι τὴν τῶν Καλυνδέων κτήσιν. [Exc. de legat.
 p. 182—183.]

20 Ὅτι Ῥόδιοι τᾶλλα σώζοντες τὴν τοῦ πολιτεύματος 17^a
 προστασίαν βραχὺ παρώλισθον ἐν τούτοις τοῖς και-
 ροῖς, ὥς ἐμὴ δόξα· ἐπεδέξαντο γὰρ μυριάδας σίτου
 ὀκτὼ καὶ εἴκοσι παρ' Εὐμένους χάριν τοῦ τὸ λογευ-
 θέν ἐκ τούτων δανείζεσθαι, τὸν δὲ τόκον εἰς τοὺς
 25 μισθοὺς ὑπάρχειν τοῖς παιδευταῖς καὶ διδασκάλοις
 τῶν νηῶν, τοῦτο δὲ στενοχωρίας ὑπαρχούσης, καθά- 2
 περ ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν βίων, ἴσως ἂν ἐπιδέξαιτό τις
 παρὰ τῶν φίλων ἔνεκα τοῦ μὴ περιθεῖν ἀπαίδευτα
 γενόμενα τὰ τέκνα διὰ τὴν ἀπορίαν· εὐκαιρῶν δὲ τῷ
 30 βίῳ πᾶν ἂν τις ὑπομεῖναι μᾶλλον ἢ τὸν διδόμενον
 τοῖς διδασκάλοις μισθὸν ἐρανίζεσθαι παρὰ τῶν φί-
 λων· ὅσῳ δὲ μείζον δεῖ πόλιν ἰδιώτου φρονεῖν, 3

τοσῶδε καὶ τὸ πρέπον ἐπὶ τῶν πολιτικῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἰδίων τηρητέον, Ῥοδίοις δὲ καὶ τελέως διὰ τὴν εὐκαιρίαν τὴν ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ τὴν ἐπίφασιν τῆς σεμνότητος. [Exc. Vat. p. 438 M. 79 H.]

- 18 Ὅτι μετὰ τὸ μερίσαι τοὺς Πτολεμαίους τὴν βασι- 5
 λείαν παρεγένετο Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν
 Ῥώμην, ἀθτεῖν βουλόμενος τὸν γεγονότα μερισμὸν
 2 αὐτῷ πρὸς τὸν ἀδελφόν, φάσκων οὐχ ἐκῶν, ἀλλὰ
 κατ' ἀνάγκην τῷ καιρῷ περιληφθεὶς πεποιηκέναι τὸ
 3 προσταττόμενον. καὶ παρεκάλει τὴν σύγκλητον με- 10
 ρίσαι τὴν Κύπρον αὐτῷ· καὶ γὰρ καὶ τούτου γενο-
 μένου καταδεστέραν ἔξειν μερίδα τοῦ ἀδελφοῦ παρὰ
 4 πολὺ. τῶν δὲ περὶ τὸν Κανολήιον καὶ Κόιντον
 ἀπομαρτυροῦντων τοῖς περὶ τὸν Μένυλλον, τοῖς παρὰ
 τοῦ πρεσβυτέρου παραγεγυνοῦσι πρεσβευταῖς, διότι 15
 καὶ τὴν Κυρῆνην ὁ νεώτερος καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐ-
 τοὺς ἔχοι· τοιαύτην γενέσθαι τὴν τῶν ὄχλων πρὸς
 5 αὐτὸν ἄλλοτριότητα καὶ προσκοπὴν· διὸ καὶ παρ'
 ἐλπίδα καὶ παραδόξως δεδομένων αὐτῷ τῶν κατὰ
 Κυρῆνην πραγμάτων ἀσμένως δέξαιτο καὶ σφαγίων 20
 τμηθέντων καὶ λάβοι τοὺς ὄρκους παρὰ τὰδελφοῦ
 καὶ δοίη περὶ τούτου· τοῦ δὲ Πτολεμαίου πᾶσι τού-
 6 τοις ἀντιλέγοντος, ἢ σύγκλητος, ἅμα μὲν ὁρῶσα τὸν
 μερισμὸν * γεγονότα τελέως, ἅμα δὲ βουλομένη διε- 25
 λεῖν τὴν βασιλείαν πραγματικῶς, αὐτῶν αἰτίων γε-
 νομένων τῆς διαιρέσεως, συγκατέθετο τοῖς ὑπὸ τοῦ
 νεωτέρου παρακαλουμένοις ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμφέ-
 7 ροντι. πολὺ γὰρ ἤδη τοῦτο τὸ γένος ἐστὶ τῶν δια-
 βουλίῳν παρὰ Ῥωμαίοις, ἐν οἷς διὰ τῆς τῶν πέλας
 ἀγνοίας αὖξουσιν καὶ κατασκευάζονται τὴν ἰδίαν ἀρ- 30
 χὴν πραγματικῶς, ἅμα χαριζόμενοι καὶ δοκοῦντες εὐ-
 8 εργετεῖν τοὺς ἀμαρτάνοντας. διὸ καὶ καθορῶντες τὸ

μέγεθος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυναστείας, καὶ δεδιότες,
 ἂν ποτε τύχη προστάτου, μὴ μείζον φρονῇ τοῦ καθή-
 κοντος, κατέστησαν πρεσβευτὰς Τίτον Τορκουᾶτον 9
 καὶ Γνάιον Μερόλαν τοὺς κατάξοντας ἐπὶ τὴν Κύ-
 5 προν τὸν Πτολεμαῖον καὶ τελειώσοντας ἅμα τὴν ἐκεί-
 νων καὶ τὴν αὐτῶν πρόθεσιν. καὶ παραχρῆμα τού- 10
 τος ἐξαπέστειλαν, δόντες ἐντολὰς διαλῦσαι τοὺς
 ἀδελφοὺς καὶ κατασκευάσαι τῷ νεωτέρῳ τὴν Κύπρον
 χωρὶς πολέμου.

10 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον προσπεσούσης τῆς 19
 περὶ τὸν Γνάιον περιπετείας, ὡς ἀνηρέθη, καὶ τῶν 2
 παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου πρεσβευόντων ὧν ὁ Αν-
 σίας ἔπεμψε παραγεγονότων καὶ πολλοὺς διαθεμένων
 λόγους ὑπὲρ τοῦ μὴ κεκοινωνηκέναι τῆς πράξεως
 15 τοὺς τοῦ βασιλέως φίλους, ἡ μὲν σύγκλητος παρέ- 3
 πεμπε τοὺς πρεσβευτὰς, οὐ βουλομένη διδόναι περὶ
 τούτων ἀπόφασιν οὐδεμίαν οὐδ' ἐκτίθεσθαι καθό-
 λου τὴν αὐτῆς γνώμην, ὁ δὲ Δημήτριος πτοηθεὶς 4
 ἐπὶ τοῖς ἠγγελμένοις ἐξ αὐτῆς προσεκάλει τὸν Πολύ-
 20 βιον, καὶ προσανέφερε διαφορῶν εἰ δεῖ πάλιν ἐντυ-
 χεῖν τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν καθ' αὐτόν. ὁ δὲ παρε- 5
 κάλει μὴ δις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίνειν, ἀλλ' ἐν
 ἑαυτῷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν καὶ τολμᾶν τι βασιλείας
 ἄξιον· πολλὰς γὰρ ὑποδεικνύειν ἀφορμὰς τοὺς ἐνε-
 25 στώτας καιροὺς. ὁ δὲ Δημήτριος συννοήσας τὸ λεγό- 6
 μενον, τότε μὲν ἀπεσιώπησε, μετ' ὀλίγον δέ τιμι τῶν
 συνήθων Ἀπολλωνίῳ μετέδωκε περὶ τῶν αὐτῶν. ὁ 7
 δὲ προειρημένος, ἄκακος ὢν καὶ κομιδῇ νέος, συνε-
 βούλευε πείραν ἔτι λαβεῖν τῆς συγκλήτου· πεπεισθαι
 30 γὰρ, ἐπεὶ τῆς βασιλείας ἀλόγως αὐτὸν ἐστέρηκε, τῆς
 γε ὀμῆρειας αὐτὸν ἀπολύσειν· ἄτοπον γὰρ εἶναι τε- 8
 λέως Ἀντιόχου τοῦ παιδὸς διαδεδεγμένου τὴν ἐν Συ-

- ρία βασιλείαν Δημήτριον ὀμηρεύνειν ὑπὲρ αὐτοῦ.
 9 τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς πάλιν εἰσῆλ-
 θεν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ προειρημένος, καὶ παρεκά-
 λει τῆς γε κατὰ τὴν ὀμηρείαν ἀνάγκης αὐτὸν ἀπο-
 λύειν, ἐπεὶ τὴν βασιλείαν ἔκριναν Ἀντιόχῳ συγκατα- 5
 10 σκευάζειν. καὶ πλείω δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
 αὐτοῦ διαλεχθέντος ἔμεινεν ἡ σύγκλητος ἐπὶ τῆς
 11 αὐτῆς αἰρέσεως· ὅπερ εἰκὸς ἦν. καὶ γὰρ πρότερον
 οὐ διὰ τὸ μὴ λέγειν τὰ δίκαια τὸν Δημήτριον ἔκρινε
 τὴν ἀρχὴν τῷ παιδὶ συνδιαφυλάττειν, ἀλλὰ διὰ τὸ 10
 12 συμφέρον τοῖς σφετέροις πράγμασι, μενόντων δὲ τῶν
 ὅλων ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαθέσεως μένειν εἰκὸς ἦν καὶ
 τὴν τῆς συγκλήτου διάληψιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προαι-
 ρέσεως.
 20 Πλὴν ὁ γε Δημήτριος μάτην ἐξάσας τὸ κύκνειον, 15
 καὶ γνοὺς ὅτι καλῶς αὐτῷ συνεβούλευεν ὁ Πολύβιος
 2 μὴ δις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν, μεταμεληθεὶς
 ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἅμα δὲ καὶ φύσει μεγαλόφρων
 ὑπάρχων καὶ τόλμαν ἱκανὴν ἔχων πρὸς τὸ κριθέν,
 εὐθὺς ἐκάλει Διόδωρον προσφάτως ἐκ τῆς Συρίας 20
 παραγεγονότα, καὶ μετεδίδου περὶ τῶν καθ' αὐτόν.
 3 ὁ δὲ Διόδωρος τροφεὺς μὲν ἐγεγόνει τοῦ Δημητρίου,
 πανοῦργος δ' ὢν καὶ κατωπτευνκῶς ἐπιμελῶς τὰ κατὰ
 4 τὴν Συρίαν, ὑπεδείκνυνεν αὐτῷ διότι τῶν μὲν ἐκεῖ
 τεταραγμένων διὰ τὸν Γναῖου φόνον, καὶ διαπιστούν- 25
 των τῶν μὲν πολλῶν τοῖς περὶ τὸν Ἀνσίαν, τῶν δὲ
 περὶ τὸν Ἀνσίαν τοῖς πολλοῖς, τῆς δὲ συγκλήτου πε-
 πεισμένης ἐκ τῶν τοῦ βασιλέως φίλων γεγονέναι τὴν
 εἰς τοὺς σφετέρους πρεσβευτὰς παρανομίαν, κάλλι-
 5 στον εἶναι καιρὸν ἐπιφανῆναι τοῖς πράγμασι· τα- 30
 χέως γὰρ τοὺς μὲν ἐκεῖ μεταρρίψειν τὴν βασιλείαν
 εἰς αὐτόν, καὶ ὅλως μετὰ παιδὸς ἐνὸς ποιήσεται τὴν

παρουσίαν, τὴν δὲ σύγκλητον οὐ τολμήσειν ἔτι βοη-
 θεῖν οὐδὲ συνεπισχύειν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν τοιαῦτα
 διεργασαμένοις. λοιπὸν εἶναι τὸ λαθεῖν ἐκ τῆς Ῥώ- 6
 μης ἀπελθόντας καὶ μηδὲν λαβεῖν ἔννοιαν τῆς ἐπι-
 5 βολῆς αὐτοῦ. δοξάντων δὲ τούτων μετεπέμπετο τὸν 7
 Πολύβιον, καὶ δηλώσας τὰ δεδογμένα παρεκάλει συν-
 επιλαβέσθαι τῆς ἐπιβολῆς καὶ συνδιανοηθῆναι πῶς
 ἂν χειρισθῇ τὰ κατὰ τὸν δρασμόν. συνέβαινε δὲ 8
 κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Μένυλλον μὲν τὸν Ἀλαβαν-
 10 δέα παρεῖναι πρεσβεύοντα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου
 βασιλέως Πτολεμαίου χάριν τοῦ συγκαταστῆναι καὶ
 δικαιολογηθῆναι πρὸς τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον·
 ἐτύγχανε δὲ προϋπάρχουσα τῷ Πολυβίῳ πρὸς τὸν
 Μένυλλον ἰσχυρὰ συνήθεια καὶ πίστις. διὸ καὶ νο- 9
 15 μίσας αὐτὸν ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν
 χρεῖαν συνέστησε τῷ Δημητρίῳ μετὰ μεγάλης σπου- 10
 δῆς καὶ φιλοτιμίας. ὁ δὲ κοινωνήσας τῆς ἐπιβολῆς,
 ἀνεδέξατο τὴν τε ναῦν ἐτοιμάσειν καὶ τᾶλλα πρὸς τὸν
 πλοῦν ἀπαρτιεῖν. οὗτος μὲν οὖν εὐρὼν ἐν τῷ στό- 11
 20 ματι τοῦ Τιβέριος ὁρμούσαν Καρχηδονίαν ναῦν ἱερα-
 γωγόν, ταύτην ἐναυλώσατο· συμβαίνει δὲ τὰ πλοῖα 12
 ταῦτα λαμβάνεσθαι κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς Καρχηδόνης,
 ἐφ' οἷς εἰς τὴν Τύρον ἐκπέμπουσιν οἱ Καρχηδόνιοι
 τὰς πατρίους ἀπαρχὰς τοῖς θεοῖς· ἐναυλοῦτό δὲ φα-
 25 νερῶς εἰς τὴν ἰδίαν ἀνακομιδὴν. διὸ καὶ τὴν τε τῶν 13
 ἐπιμηνίων παρασκευὴν ἀνυπόπτως ἐποιεῖτο καὶ φα-
 νερῶς ἐλάλει καὶ συνέταττε τοῖς ναυτικοῖς.

Ἐπειδὴ δὲ πάντ' ἦν ἔτοιμα τῷ ναυκλήρῳ καὶ λοι- 21
 πὸν ἔδει τὸν Δημήτριον ἀπαρτίζειν τὰ καθ' αὐτόν,
 30 τὸν τροφέα προαπέδτειλεν εἰς τὴν Συρίαν ὠτακου-
 στήσονται καὶ κατοπτεύσονται τὰ ἐκεῖ συμβαίνοντα
 περὶ τοὺς ὄχλους. ὁ δὲ σύντροφος Ἀπολλώνιος ἐξ 2

ἀρχῆς αὐτῷ μετεῖχε τῆς ἐπιβολῆς· δυοῖν δ' ὑπαρχόν-
 των ἀδελφῶν, Μελεάγρου καὶ Μενεσθέως, τούτοις
 ἐκοινώσατο τὴν προᾶξιν, ἄλλω δ' οὐδενὶ τῶν μετ'
 3 αὐτοῦ, καίτοι πλειόνων ὄντων. οὗτοι δ' ἦσαν Ἀπολ-
 λωνίου κατὰ φύσιν υἱοί, τοῦ μέγαλιν μὲν εὐκαιρίαν 5
 ἔχοντας παρὰ Σελεύκῳ, μεταστάντος δὲ κατὰ τὴν
 4 Ἀντιόχου μετάληψιν τῆς ἀρχῆς εἰς Μίλητον. τῆς δὲ
 συνταχθείσης ἡμέρας πρὸς τοὺς ναυτικούς συνεγγι-
 ζούσης, ἔδει γενέσθαι παρὰ τινι τῶν φίλων ὑποδο-
 5 χὴν πρὸς τὴν ἔξοδον. παρὰ γὰρ αὐτῷ ποιεῖν τὸ δεῖ- 10
 πνον οὐχ οἶόν τ' ἦν· εἰθιστο γὰρ ἐπιμελῶς καλεῖν
 6 ἅπαντας τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας. οἱ δὲ συνειδότες
 τὴν προᾶξιν ἔμελλον ἐξ οἴκου δειπνήσαντες ἐπὶ τὸ
 πλοῖον ἦξιν, ἔχοντες ἓνα παῖδα μεθ' ἑαυτῶν ἑκα-
 στος· τοὺς γὰρ λοιποὺς ἀπεστάλκεσαν εἰς Ἀναγνίας, 15
 7 κατὰ τὴν ἐπιούσαν αὐτοὶ παρεψόμενοι. τὸν δὲ Πο-
 λύβιον συνέβαινε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἡσθενη-
 κότα μένειν κατακλινῇ, εἰδέναι δὲ πάντα τὰ πρατ-
 τόμενα, τοῦ Μενύλλου συνεχῶς αὐτῷ μεταδιδόντος
 8 αἰεὶ περὶ τῶν ὑποπιπτόντων. διόπερ ἀγωνιάσας ὁ 20
 προειρημένος μὴ τῆς συνουσίας ἐλκυσθείσης, ἅτε
 τοῦ Δημητρίου συμποτικοῦ φυσικῶς καὶ νεωτέρου
 τελέως ὑπάρχοντος, ἀπόρημά τι γένηται περὶ τὴν
 9 ἔξοδον διὰ τὴν μέθην, γράψας βραχὺ πιττάκιον καὶ
 σφραγισάμενος πέμπει παρ' αὐτοῦ παῖδα συσκοτά- 25
 ζοντος ἄρτι τοῦ θεοῦ, συντάξας ἐγκαλεσάμενον τὸν
 οἰνοχόον τοῦ Δημητρίου δοῦναι τὸ πιττάκιον, μηδὲν
 εἰπόντα τίς ἢ παρὰ τίνος, καὶ κελεύειν ἀποδιδόναι
 10 τῷ Δημητρίῳ παραχρῆμα διαναγνῶναι. γενομέ-
 νων δὲ πάντων κατὰ τὸ συνταχθέν, λαβὼν ὁ Δη- 30
 11 μήτριος ἐπανέγνω. τὸ δὲ πιττάκιον περιεῖχε τὰς γνώ-
 μας ταύτας.

ὁ δρῶν τὰ τοῦ μέλλοντος οἴχεται φέρων.

ἴσον φέρει νύξ, τοῖς δὲ τολμῶσιν πλέον. 12

τόλμα τι, κινδύνευε, πράττ', ἀποτύγχανε, 13

Ἐπίτυχε, πάντα μᾶλλον ἢ σπαντὸν προσῶ.

5 νῆφε καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν 14
φρενῶν.

Ταῦτα διαναγνοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ συννοή- 22
σας τὰς ὑποθέσεις, καὶ τίνες καὶ παρὰ τίνος εἰσί, πα-
ραυτικά προσποιηθεὶς ὡς ἐπινάυσιος γεγωνὸς ἀπηλ-
10 λάττετο, συμπροπεσόντων αὐτῷ καὶ τῶν φίλων. πα- 2
ραγενόμενος δ' ἐπὶ σκηνὴν τοὺς μὲν ἀνεπιτηδεῖους
τῶν οἰκετῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὰς Ἀναγνίας, συντάξας
λαβόντας τὰ λῖνα καὶ τοὺς κύνες ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ
Κίρκαιον· ἐκεῖ γὰρ ἐπιμελῶς εἰώθει κυνηγετεῖν τὸν 3
15 ὕν· ἐξ οὗ καὶ τῆς πρὸς τὸν Πολύβιον αὐτῷ συνηθείας
τὴν καταρχὴν γενέσθαι συνέπεσε. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς 4
περὶ τὸν Νικάνορα διεσάφει τὴν ἐπιβολήν, καὶ κοι-
νωνεῖν παρεκάλει τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. πάντων δὲ 5
προθύμως δεξαμένων τὸν λόγον, παρήγγειλε κατὰ
20 σπουδὴν ἐπανελθόντας ἐπὶ τὰς ἰδίας καταλύσεις
τοῖς μὲν παισὶ συντάξαι προάγειν ὑπὸ τὴν ἐωπι-
νὴν εἰς τὰς Ἀναγνίας καὶ μετὰ τῶν κυνηγῶν ἀπαν-
τᾶν εἰς τὸ Κίρκαιον, αὐτοὺς δὲ λαβόντας ἐσθῆτας 6
τὰς ὁδοιπορικὰς ἀνακάμπειν ὡς αὐτόν, εἰπόντας τοῖς
25 οἰκέταις ὅτι μετὰ τοῦ Δημητρίου συμμίζουσιν αὐτοῖς
κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἐπὶ τὸν προειρημένον τόπον. γε- 7
νομένων δὲ πάντων καθὼς προεῖρηται, προῆγον εἰς
τὴν Ὠστίαν νυκτὸς ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Τιβέριος. ὁ δὲ 8
Μένυλλος προπορευόμενος ἐκοινολογεῖτο τοῖς ναυτι-
30 κοῖς, φάσκων αὐτῷ προσπεπτωκέναι παρὰ τοῦ βασι-
λέως δι' ὃ δέον ἐστὶν αὐτὸν μὲν μένειν κατὰ τὸ παρὸν
ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν δὲ νεανίσκων τοὺς πιστοτάτους ἐκ-

πέμψαι πρὸς αὐτόν, παρ' ὧν ἐπιγνώσεται πάντα τὰ
 9 κατὰ τὸν ἀδελφόν. διόπερ αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφησεν
 ἐμβαίνειν, τοὺς δὲ νεανίσκους ἤξειν περὶ μέσας νύ-
 10 κτας τοὺς μέλλοντας πλεῖν. τῶν δὲ ναυκλήρων ἀδια-
 φοροῦντων διὰ τὸ μένειν αὐτοῖς τὸ ταχθεὶν ναῦλον 5
 ἐξ ἄρχῃς, καὶ πάντα κατηρτικῶτων ἐκ πολλοῦ τὰ πρὸς
 11 τὸν πλοῦν, παρῆσαν οἱ περὶ τὸν Δημήτριον κατὰ τρι-
 την φυλακὴν λήγουσαν, ὄντες ὅκτω καὶ παῖδες πέντε
 12 καὶ παιδάρια τρία. τοῦ δὲ Μενύλλου κοινολογηθέν-
 τος αὐτοῖς καὶ παραδείξαντος τὴν τῶν ἐπιμηνίων πα- 10
 ρασκευήν, ἔτι δὲ συστήσαντος τῷ ναυκλήρῳ καὶ τοῖς
 13 ἐπιβάταις ἐκτενωῶς, οὗτοι μὲν ἐπέβησαν, ὁ δὲ κυβερ-
 νήτης ἄρτι διαφάσκοντος ἄρας τὰς ἀγκύρας ἐτέλει
 τὸν πλοῦν, ἀπλῶς οὐδεμίαν ἔννοιαν ἔχων τοῦ πρᾶγ-
 ματος, ἀλλ' ὡς στρατιώτας τινὰς ἄγων παρὰ τοῦ Με- 15
 νύλλου πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.

23 Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ἐπιούσαν οὐδεὶς ἐπι-
 ζητήσκειν ἔμελλε τὸν Δημήτριον οὐδὲ τοὺς μετ' ἐκεί-
 2 νου προάγοντας· οἱ μὲν γὰρ αὐτοῦ μένοντες ὡς ἐπὶ
 τὸ Κίρκαιον ὠρμηκότεα διελάμβανον, οἱ δὲ ἐν ταῖς 20
 Ἀναγνίαις ἀπῆντων ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς ἐκεῖ
 3 παρεσομένου. διὸ συνέβαινε τελέως ἄσημον εἶναι
 τὸν δρασμὸν, ἕως οὗ τῶν παίδων τις, μεμαστιγαμέ-
 νος ἐν ταῖς Ἀναγνίαις, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ Κίρκαιον, ὡς
 4 ἐκεῖ τῷ Δημητρίῳ συμμίζων· οὐχ εὐρὼν δὲ πάλιν 25
 εἰς τὴν Ῥώμην ἔτρεχεν, ὡς κατὰ πορείαν ἀπαντήσων.
 5 οὐδαμῇ δὲ συντυχὼν αὐτῷ τοῦτο διεσάφησε τοῖς ἐν
 Ῥώμῃ φίλοις καὶ τοῖς καταλελειμμένοις ἐπὶ τῆς οἰ-
 6 κίας. ἐπιζητουμένου δὲ τοῦ Δημητρίου κατὰ τὴν τε-
 τάρτην ἡμέραν ἀφ' ἧς ὠρμησεν, ὑπενοήθη τὸ γε- 30
 7 γονός. τῇ δὲ πέμπτῃ σύγκλητος εὐθέως συνήγετο
 περὶ τούτων, ἐν ᾗ συνέβαινε τὸν Δημήτριον ἐκτὸς

ἤδη τοῦ πορθμοῦ τοῦ κατὰ Σικελίαν ὑπάρχειν. τὸ 8
 μὲν οὖν διώκειν ἀπέγνωσαν, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνου-
 τες αὐτὸν πολὺ προειληφέναι κατὰ τὸν πλοῦν, καὶ
 γὰρ ἔσχε φορὸν ἄνεμον, ἅμα δὲ προορῶμενοι τὸ βου-
 5 ληθέντες κωλύειν ἀδυνατήσκειν· πρεσβευτὰς δὲ κατέ- 9
 στησαν μετὰ τινας ἡμέρας τοὺς περὶ Τιβέριον Γράκ-
 χον καὶ Λεύκιον Λέντλον καὶ Σερουίλιον Γλαυκίαν,
 οἵτινες ἔμελλον πρῶτον μὲν ἐποπτεύσειν τὰ κατὰ τοὺς 10
 "Ελληνας, εἴτ' ἐπιβαλόντες ἐπὶ τὴν Ἀσίαν τὰ τε κατὰ
 10 τὸν Δημήτριον καραδοκήσειν καὶ τὰς τῶν ἄλλων βα-
 σιλέων προαιρέσεις ἐξετάσειν καὶ τὰ πρὸς τοὺς Γα-
 λάτας ἀντιλεγόμενα τοῖς προειρημένοις διευκρινήσειν.
 διὸ τὸν Τιβέριον κατεστήσαντο * πάντων αὐτόπτην γε- 11
 γονέναι. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν. 12
 15 [Exc. de legat. p. 184—192.]

Ὁ δὲ Δημήτριος προσανέχων τῇ παρουσίᾳ τοῦ 13
 διαποσταλησομένου πρὸς αὐτόν. [Suidas v. προσα-
 νέχων.]

Κάτων, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ 24
 20 τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, ἐδυσχέραине καὶ ἐκεκράγει
 ὅτι τινὲς τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς τὴν Ῥώ-
 μην, τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων Πον- 2
 τικῶν ὠνησάμενοι, καὶ μειράκια δ' εὐμορφα ὑπερ-
 βαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς. [Athen. 6, p. 274, F.]

Ὅτι τοσαύτη τις ἀκολασία καὶ τηλικαύτη 3
 ἐνεπεπτώκει ἐκτοπωτάτων ἔργων τοῖς νέοις ὥστε πολ-
 λούς μὲν ἐρώμενον ἡγορακέναι ταλάντου, πολλούς
 δὲ ταρίχου Ποντικοῦ κεράμιον τριακοσίων δραχμῶν.
 ἐφ' οἷς καὶ Μάρκος [ἀγανακτῶν] εἶπέ ποτε πρὸς τὸν 4
 30 δῆμον ὅτι μάλιστ' ἂν κατίδοιεν τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον
 προκοπὴν τῆς πολιτείας ἐκ τούτων, ὅταν πωλούμενοι
 * πλεῖον εὐρίσκωσιν οἱ μὲν εὐπρεπεῖς παῖδες τῶν

ἀγρῶν, τὰ δὲ κεράμια τοῦ ταρίχου τῶν ζευγηλατῶν.
[Exc. Vat. p. 458 M. 78—79 H.]

25 Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος παρα-
γεγονῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῶν πρεσβευτῶν
2 συνήθροισε ξενολόγιον ἐμβριθέες. ἐν οἷς προσελά- 5
βετο καὶ Δαμάσιππον τὸν Μακεδόνα, ὃς κατασφάξας
ἐν τῷ Φάκῳ τοὺς συνέδρους ἔφυγε μετὰ γυναικὸς
3 καὶ τέκνων ἐκ τῆς Μακεδονίας. ἀφικόμενος δὲ εἰς
τὴν τῶν Ῥοδίων Περαιάν, καὶ ξενισθεὶς ὑπὸ τοῦ
4 δήμου, προετίθετο πλεῖν εἰς τὴν Κύπρον. οἱ δὲ περὶ 10
τὸν Τορκουᾶτον, θεωροῦντες αὐτὸν συνεσταμένον
ξενικὴν χεῖρα βαρεῖαν, ὑπεμύμνησκον τῶν ἐντολῶν,
διότι δεῖ χωρὶς πολέμου ποιεῖσθαι τὴν κάθοδον.
5 καὶ τέλος ἔπεισαν αὐτὸν ἕως Σίδης προαγαρόντα
τὸ ξενολόγιον διαλύσασθαι καὶ τῆς εἰς Κύπρον ἐπι- 15
βολῆς ἀποστῆναι καὶ συμμίσγειν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς
6 τῶν Κυρηναίων ὄρους. αὐτοὶ δὲ πλεύσαντες εἰς
τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔφασαν παραστήσεσθαι τὸν βα-
σιλέα πρὸς τὰ παρακαλούμενα καὶ συναντήσκειν ἐπὶ
7 τοὺς ὄρους, ἔχοντες κἀκεῖνον μεθ' αὐτῶν. τούτοις 20
μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς ὁ νεώτερος Πτολε-
μαῖος, ἀπογνοὺς τὰ κατὰ τὴν Κύπρον τὸ μὲν ξeno-
8 λόγιον διέλυσεν, αὐτὸς δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Κρή-
την ἀπέπλευσε, τὸν τε Δαμάσιππον ἔχων μεθ'
ἑαυτοῦ καὶ τῶν πρεσβευτῶν ἕνα Γνάιον Μερόλαν· 25
ξενολογήσας δ' ἐκ τῆς Κρήτης περὶ χιλίους στρα-
τιώτας ἀνήχθη, καὶ διάρας εἰς τὴν Λιβύην κατέσχευ
ἐπὶ τὸν Ἄπιν.

26 Οἱ δὲ περὶ τὸν Τορκουᾶτον διακομισθέντες εἰς
τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπειρῶντο μὲν παρακαλεῖν τὸν 30
πρεσβύτερον Πτολεμαῖον διαλύεσθαι πρὸς τὸν ἀδελ-
2 φὸν καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν Κύπρον· τοῦ δὲ Πτο-

λεμαίου τὰ μὲν ἐπαγγελλομένον, τὰ δὲ παρακούον-
 τος, καὶ τῷ τοιούτῳ τρόπῳ κατατρίβοντος τὸν χρό-
 νον, στρατοπεδεύων ὁ νεώτερος μετὰ τῶν Κρητῶν 3
 ἐν τῇ Λιβύῃ περὶ τὸν Ἄπιν κατὰ τὸ συντεταγμένον,
 5 καὶ τελέως ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ μηδὲν διασαφήσασθαι,
 τὸ μὲν πρῶτον ἐξαπέστειλε τὸν Γνάιον εἰς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν, ὥς διὰ τούτου καὶ τῶν περὶ τὸν Τορκουᾶ-
 τον ἐπιγενομένων. συνεξομοιωθέντος δὲ τούτου τοῖς 4
 πρότερον, καὶ τοῦ χρόνου διελκομένου καὶ τετταρά-
 10 κοντα διελθουσῶν ἡμερῶν, καὶ μηδενὸς προσπίπτον-
 τος, εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτε περὶ τῶν ὄλων. ὁ γὰρ 5
 πρεσβύτερος βασιλεὺς πᾶν γένος ἀρεσκείας προσφε-
 ρόμενος πάντας ἐξιδιάσατο τοὺς πρεσβευτὰς καὶ
 παρακατέσχε τὸ πλεῖον οὐχ ἐκόντας, ἀλλ' ἄκοντας.
 15 κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον προσέπεσε τῷ νεωτέρῳ 6
 Πτολεμαίῳ τούς τε Κυρηναίους ἀφεστάναι καὶ τὰς
 πόλεις συμφρονεῖν τούτοις, κεκοινωνηκέναι δὲ περὶ
 τῆς ἀποστάσεως καὶ Πτολεμαῖον τὸν Συμπετηῆσιν, ὃς 7
 ἦν τὸ γένος Αἰγύπτιος, ἐπιστεύθη δὲ τὴν ἐπιμέλειαν
 20 τῶν ὄλων ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καθ' ὃν καιρὸν ἐποιεῖτο
 τὸν πλοῦν εἰς τὴν Ῥώμην. τούτων δὲ προσπιπτόν- 8
 των τῷ βασιλεῖ, καὶ μετ' ὀλίγον διότι στρατοπεδεύ-
 ουσιν ἐν τοῖς ὑπαίθροις οἱ Κυρηναῖοι, δείσας μὴ
 βουλόμενος προσλαβεῖν τὴν Κύπρον καὶ τὴν Κυρή-
 25 νην ἀπολέσῃ, πάντα τᾶλλα πάρεργα θέμενος ἀνέ-
 ζευξεν ἐπὶ Κυρήνης. παραγενόμενος δ' εἰς τὸν μέ- 9
 γαν καλούμενον Καταβαθμόν, κατέλαβε τοὺς Αἰβυας
 μετὰ τῶν Κυρηναίων κατέχοντας τὰς δυσχωρίας. ὁ 10
 δὲ Πτολεμαῖος ἀπορούμενος ἐπὶ τῷ συμβαίνοντι,
 30 τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν στρατιωτῶν ἐμβιβάσας εἰς τὰ
 πλοῖα περιπλεῖν τὰς δυσχωρίας ἐπέταξε καὶ κατὰ
 νῶτον τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι, τοὺς δ' ἡμίσεις

- ἔχων αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν.
- 11 τῶν δὲ Λιβύων καταπλαγέντων τὴν ἐξ ἁμφοῦν ἔφο-
δον, καὶ λιπόντων τοὺς τόπους, ἅμα τῆς ἀναβάσεως
ἐγένετο κύριος καὶ τῆς ὑποκειμένης Τετραπυργίας,
ἐν ᾗ συνέβαινε πλῆθος ἄφθονον ὕδατος ὑπάρχειν. 5
- 12 ὅθεν ἀφορμήσας ἐβδομαῖος ἦκε διὰ τῆς ἐρήμου.
- 13 παραπλεόντων δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἐπὶ Μοχυρίνου,
συνέβαινε τοὺς Κυρηναίους στρατοπεδεύειν ὄντας
14 εἰς ὀκτακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ περὶ πεντακοσίους. οἱ
γὰρ Κυρηναῖοι, πείραν εἰληφότες τῆς τοῦ Πτολε- 10
μαίου προαιρέσεως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν
πεπραγμένων, καὶ θεωροῦντες οὐ βασιλικήν, ἀλλὰ
τυραννικὴν οὖσαν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ὅλην
15 αἵρεσιν, οὐχ οἷοί τ' ἦσαν ἐθελοντὴν σφᾶς αὐτοὺς
ὑποτάττειν, ἀλλὰ πᾶν ὑπομένειν ἐτόλμων, ἀντεχόμε- 15
16 νοι τῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐλπίδος. διὸ καὶ τότε
συνεγγίσαντος αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς παρετάξαντο· καὶ τέ-
λος ἡτήθη.
- 27 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦλθε καὶ Γνάιος ὁ
Μερόλας ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, διασαφῶν τῷ βασι- 20
λεῖ διότι εἰς οὐδὲν τῶν ἀξιουμένων προσελήλυθεν ὁ
ἀδελφός, ἀλλὰ φησι δεῖν μένειν ἐπὶ τοῖς ἐξ ἀρχῆς
2 διωμολογημένοις. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα διακούσας,
εὐθέως προχειρισάμενος Κομανὸν καὶ Πτολεμαῖον
τοὺς ἀδελφοὺς ἐξαπέστειλλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώ- 25
μην μετὰ τοῦ Γναῖου, διασαφήσοντας τῇ συγκλήτῳ
περὶ τῆς τᾶδελφοῦ πλεονεξίας καὶ καταφρονησεως.
- 3 ἀπέλυσε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τοὺς περὶ
4 Τίτον ἀπράκτους ὁ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος. καὶ τὰ
μὲν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κυρήνην ἐπὶ τού- 30
των ἦν. [Exc. de legat. p. 192—195.]
- 28 Ὅμοιοι γάρ εἰσιν οἱ τὴν Περσίαν κατοικοῦντες

τοῖς οἰκέταις τοῖς ἐκ τῶν δεσμῶν ἀνελπίστως λελυ-
 μένοις, οἵτινες ἀπιστοῦντες τοῖς παροῦσι μείζω μὲν
 λαμβάνουσι τῆς κατὰ φύσιν κινήσεως, οὐ δοκοῦσι δὲ
 γινώσκεισθαι παρὰ τοῖς ἀπαντῶσιν οὐδὲ συνορα-
 5 σθαι διότι λέλυνται σαφῶς, ἐὰν μή τι παράλογον
 ποιῶσι καὶ τῶν ἄλλων ἐξηλλαγμένον. [Exc. Vat.
 p. 438 M. 78 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXII.

1 "Οτι κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἦκον παρὰ
 τοῦ νεωτέρου Πτολεμαίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Κο-
 μανὸν καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραπλησίως οἱ
 2 περὶ τὸν Μένυλλον τὸν Ἀλαβανδέα. ὧν εἰσελθόν-
 των εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ πολλῶν λόγων γιγνομέ- 5
 νων καὶ φιλαπεχθῶν κατὰ πρόσωπον εἰς ἀλλήλους,
 καὶ τῶν περὶ Τίτον καὶ Γνάιον ἀπομαρτυρούντων
 καὶ συνεπισχυόντων τῷ νεωτέρῳ μετὰ πολλῆς σπου-
 3 δῆς, ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ τοὺς περὶ Μένυλλον ἐν
 πένθ' ἡμέραις ἀποτρέχειν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ τὴν 10
 συμμαχίαν ἀναιρεῖν τὴν πρὸς τὸν πρεσβύτερον,
 πρὸς δὲ τὸν νεώτερον πέμψαι πρεσβευτὰς τοὺς δια-
 4 σαφήσουντας τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ. καὶ κατε-
 στάθησαν Πόπλιος Ἀπούστιος καὶ Γάιος Λέντλος, οἱ
 καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν Κυρήνην ἀνήγγει- 15
 λαν τῷ Πτολεμαίῳ τὰ δεδογμένα μετὰ πολλῆς σπου-
 5 δῆς. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἐπαρθεὶς εὐθέως ἐξενολόγει,
 καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς ὅλος καὶ πᾶς ἦν περὶ τὴν Κύπρον.
 6 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

2 "Οτι κατὰ τὴν Λιβύην Μασσανάσσης, θεωρῶν τὸ 20
 πληῆθος τῶν πόλεων τῶν περὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν ἐκτι-
 σμένων καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας, ἣν καλοῦσιν Ἑμ-
 πόρια, καὶ πάσαι τὸ πληῆθος τῶν προσόδων τῶν γιγνο-

μένων ἐν τούτοις τοῖς τόποις ὀφθαλμιῶν, ἐπεβάλετο 2
 καταπειράζειν τῶν Καρχηδονίων οὐ πολλοῖς ἀνώτε-
 ρον χρόνους τῶν λεγομένων καιρῶν. τῆς μὲν οὖν 3
 χώρας ταχέως ἐγενήθη κύριος, ἅτε τῶν ὑπαίθρων
 5 κρατῶν διὰ τὸ τοὺς Καρχηδονίους αἰὲ μὲν ἄλλοτρι-
 οὺς ὑπάρχειν τῆς ἐν τῇ γῇ χρείας, τότε δὲ καὶ τελέως
 ἐκτεθληλύνθαι διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρήνην· τῶν δὲ 4
 πόλεων οὐκ ἠδυνήθη γενέσθαι κύριος διὰ τὸ τοὺς
 Καρχηδονίους ἐπιμελῶς τηρεῖν αὐτάς. ἀμφοτέρων 5
 10 δὲ ποιουμένων τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὴν σύγκλητον
 ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ πρεσβευτῶν πολλά-
 κισ ἐληλυθότων διὰ ταῦτα παρ' ἑκατέρων, αἰὲ συνέ- 6
 βαινε τοὺς Καρχηδονίους ἐλαττοῦσθαι παρὰ τοῖς
 Ῥωμαίοις οὐ τῷ δικαίῳ, ἀλλὰ τῷ πεπεισθαι τοὺς
 15 κρίνοντας συμφέρειν σφίσι τὴν τοιαύτην γνώμην,
 ἐπείτοι χρόνους οὐ πολλοῖς ἀνώτερον αὐτὸς ὁ Μασ- 7
 σανάσσης, διώκων τὸν Ἀφθῆρα τὸν ἀποστάτην μετὰ
 στρατοπέδου δίοδον ἠτήσατο τοὺς Καρχηδονίους διὰ
 ταύτης τῆς χώρας, οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουσαν, ὥς οὐδὲν
 20 αὐτῷ προσηκούσης. οὐ μὲν ἀλλὰ τέλος εἰς τοῦτο 8
 συνεκλείσθησαν οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τῶν ἀποφάσεων
 κατὰ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς ὥστε μὴ μόνον
 τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν ἀποβαλεῖν, ἀλλὰ καὶ πεν-
 τακόσια τάλαντα προσθεῖναι τῆς καρπείας τῶν χρό-
 25 νων, ἐξ οὗ συνέβη γενέσθαι τὴν ἀμφισβήτησιν.

Ὅτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Προυσίας μὲν ἐξέπεμψεν 3
 εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς μετὰ Γαλατῶν τοὺς κατη-
 γορήσοντας Εὐμένους, οὗτος δὲ πάλιν τὸν ἀδελφὸν 2
 Ἄτταλον ἐξαπέστειλεν ἀπολογησόμενον πρὸς τὰς δια-
 30 βολάς. Ἀριαράθης δὲ τῇ τε Ῥώμῃ στέφανον ἀπὸ 3
 χρυσῶν μυρίων ἐπέμψε καὶ πρεσβευτὰς τοὺς διασα-
 φήσοντας τῇ συγκλήτῳ τὴν πρὸς τὸν Τιβέριον ἀπάν-

τησιν αὐτοῦ καὶ καθόλου παρακαλέσοντας διασαφεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν δέωνται, διότι πᾶν ποιεῖν ἔτοιμός ἐστι Ῥωμαίοις τὸ παραγγελλόμενον.

- 4 Ὅτι τοῦ Μηνοχάρους παραγενηθέντος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν πρὸς Δημήτριον, καὶ διασαφήσαντος τῷ 5 βασιλεῖ τὴν γεγενημένην ἔντευξιν αὐτῷ πρὸς τοὺς 2 περὶ Τιβέριον ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, νομίσας ὁ βασιλεὺς ἀναγκαιότατον εἶναι τῶν παρόντων τὸ τοὺς προειρημένους ἄνδρας ἐξομιλῆσαι καθ' ὅσον οἶός τ' 3 ἦν, πάντα τᾶλλα πάρεργα ποιησάμενος διεπέμπετο 10 πρὸς τούτους, τὸ μὲν πρῶτον εἰς Παμφυλίαν, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰς Ῥόδον, πάντα ποιήσειν Ῥωμαίοις ἀναδεχόμενος, ἕως ἐξειργάσατο βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν 4 προσαγορευθῆναι. καὶ γὰρ ἦν ὁ Τιβέριος εὖνους αὐτῷ διαφερόντως· διὸ καὶ μεγάλα συνεβάλετο πρὸς 15 τὸ καθικέσθαι καὶ κτήσασθαι τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν 5 αὐτῷ. ὁ δὲ Δημήτριος τυχὼν τῆς προειρημένης ἀφορμῆς εὐθέως εἰς τὴν Ῥώμην ἔπεμπε πρεσβευτὰς στέφανόν τε κομίζοντας καὶ τὸν αὐτόχειρα τοῦ Γναίου 20 γεγονότα καὶ σὺν τούτοις τὸν κριτικὸν Ἰσοκράτην. 20
- 5 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον παρὰ Ἀριαρά- 5 θου πρέσβεις στέφανόν τε κομίζοντες ἀπὸ μυρίων χρυσῶν καὶ διασαφοῦντες τὴν τοῦ βασιλέως προαι- 2 ρεσιν, ἣν ἔχει πρὸς τὰ Ῥωμαίων πράγματα, * καὶ τού- 25 των μάρτυρας ἐπήγοντο τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον. 25
- 3 ὧν ἀνθομολογησαμένων ἡ σύγκλητος τὸν στέφανον ἀπεδέξατο μετὰ μεγάλης χάριτος καὶ τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτῇ νομιζομένων δώρων ἀνταπέστειλε, τὸν τε 4 σκίπωνα καὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον. τούτους μὲν 30 ἐξ αὐτῆς ἔτι πρὸ τοῦ χειμῶνος ἀπέλυσεν ἡ σύγκλητος. 30
- 5 μετὰ δὲ τούτους Ἀττάλου παραγενηθέντος ἤδη τῶν ὑπάτων τὰς ἀρχὰς εἰληφότων, καὶ τῶν Γαλατῶν αὐ-

τοῦ κατηγορησάντων, οὓς ἀπεστάλκει Προυσίας, καὶ
 πλειόνων ἑτέρων ἀπὸ τῆς Ἀσίας, διακούσασα πάν- 6
 των ἢ σύγκλητος οὐ μόνον ἀπέλυσε τῶν διαβολῶν
 τὸν Ἀτταλον, ἀλλὰ καὶ προσανξήσασα τοῖς φιλαν-
 5 θρώποις ἐξαπέστειλε· καθ' ὅσον γὰρ ἀπηλλοτριώτο 7
 τοῦ βασιλέως καὶ διεφέρετο πρὸς τὸν Εὐμένη, κατὰ
 τοσοῦτον ἐφιλοποιεῖτο καὶ συνηῦξε τὸν Ἀτταλον.

Ὅτι ἦκον καὶ παρὰ τοῦ Δημητρίου τοῦ βασιλέως 6
 πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Μηνοχάρην, στέφανον ἀπὸ μυ-
 10 ρίων χρυσῶν τῇ Ῥώμῃ κομίζοντες, ἅμα δὲ καὶ τὸν
 προσενέγκαντα τῷ Γναίῳ τὰς χεῖρας ἄγοντες. ἡ δὲ 2
 σύγκλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησε περὶ
 τούτων πῶς δεῖ χρήσασθαι τοῖς πράγμασιν, ὅμως 3
 δὲ προσεδέξατο καὶ τοὺς πρεσβευτὰς καὶ τὸν στέφα-
 15 νον· τοὺς γε μὴν ἀγομένους ἀνθρώπους οὐ προσεδέ-
 ξατο. καίτοι γε Δημήτριος οὐ μόνον τὸν Λεπτίνην 4
 ἀπέστειλε τὸν αὐτόχειρα τοῦ Γναίου γενόμενον, ἀλλὰ
 καὶ τὸν Ἰσοκράτην. οὗτος δὲ ἦν μὲν γραμματικὸς 5
 τῶν τὰς ἀκροάσεις ποιουμένων, φύσει δὲ ὦν λάλος
 20 καὶ πέρπερος καὶ κατακορῆς προσέκοπτε μὲν καὶ τοῖς
 Ἕλλησιν, ἅτε καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐν ταῖς συγ-
 κρίσεσιν ἐπιδεξίως σκωπτόντων αὐτὸν καὶ διαχλευα-
 ζόντων, παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν Συρίαν καὶ κατα- 6
 φρονήσας τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἤρκεῖτο περὶ τῶν ἰδίων
 25 ἐπιτηδευμάτων ποιούμενος τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ 7
 πραγματικὰς ἀποφάσεις ἐξέβαλε, φάσκων δίκαια πε-
 πονθέναι τὸν Γναῖον, δεῖν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πρε-
 σβευτὰς ἀπολωλέναι πρὸς τὸ μηδὲ τὸν ἀγγελοῦντα
 καταλειφθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις τὸ γεγονός, ἵνα πανύ-
 30 σσονται τῶν ὑπερηφάνων ἐπιταγμάτων καὶ τῆς ἀνέ-
 δην ἐξουσίας. τοιαῦτα μὲν οὖν ῥηψολογῶν ἐνέπεσεν
 εἰς τὴν προειρημένην ἀτυχίαν.

7 Ἐγένετο δέ τι περὶ τοὺς προειρημένους ἄξιον
 2 μνήμης. ὁ μὲν γὰρ Λεπτίνης μετὰ τὸ προσενέγκαι
 Γναῖον τὰς χεῖρας εὐθέως ἐν τῇ Λαοδικείᾳ περιήει
 φανερώς φάσκων δίκαια πεποιηκέναι τὸν Γάιον καὶ
 3 μετὰ τῆς τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πεπραχέναι. τοῦ 5
 δὲ Δημητρίου παραλαβόντος τὰ πράγματα, προσεπο-
 ρεύετο τῷ βασιλεῖ, παρακαλῶν αὐτὸν μὴ μετιέναι
 τὸν Γναῖον φόνον μηδὲ βουλεύεσθαι μηδὲν δυσχερὲς
 4 κατὰ τῶν Λαοδικέων· αὐτὸς γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην πο-
 ρεύσεσθαι καὶ διδάξειν τὴν σύγκλητον ὅτι μετὰ τῆς 10
 5 τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πεποίηκε. καὶ πέρας διὰ
 τὴν ἐτοιμότητα καὶ προθυμίαν οὗτος μὲν ἄνευ δε-
 6 σμῶν ἤχθη καὶ φυλακῆς, ὁ δὲ Ἰσοκράτης ἐμπεσὼν
 εἰς τὴν αἰτίαν ὀλοσχερώς παρεξέστη τῇ διανοίᾳ. τοῦ
 δὲ κλοιοῦ αὐτῷ περὶ τὸν τράχηλον περιτεθέντος καὶ 15
 τῆς ἀλύσεως σπανίως μὲν καὶ τὴν τροφὴν προσίετο,
 7 τῆς δὲ τοῦ σώματος θεραπείας εἰς τέλος ἀπέστη. διὸ
 καὶ παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώμην θέαμα θαυμάσιον, εἰς
 ὃν ἀποβλέψας ἂν τις ὁμολογήσειε διότι καὶ κατὰ σῶ-
 μα καὶ κατὰ ψυχὴν οὐδὲν ἔστιν ἀνθρώπου φοβερώ- 20
 8 τερον, ὅταν ἅπαξ ἀποθηριωθῇ. ἥ τε γὰρ ὄψις ἐκτό-
 πως ἦν αὐτοῦ φοβερά καὶ θηριώδης, ὥς ἂν πλεῖον
 ἐνιαυτοῦ μὴ τὸν ῥύπον, μὴ τοὺς ὄνυχας, μὴ τὰς
 9 τρίχας ἀφηρημένου, τά τε κατὰ τὴν διάνοιαν ἐκ
 τῆς τῶν ὁμμάτων ἐμφάσεως καὶ κινήσεως τοιαύτην 25
 ἐποιεῖτο τὴν φαντασίαν ὥστε τὸν θεασάμενον πρὸς
 πᾶν ζῶον ἐτοιμότερον ἂν προσελθεῖν ἢ πρὸς ἐκείνον.
 10 ὁ δὲ Λεπτίνης μένων ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προαιρέσεως,
 εἰς τε τὴν σύγκλητον ἐτοιμος ἦν εἰσπορεύεσθαι πρὸς
 τε τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀπλῶς ἀνθωμολογεῖτο περὶ 30
 τῆς πράξεως, καὶ προσδιωρίζετο μηδὲν αὐτῷ δυσχε-
 ρὲς ἀπαντήσκειν ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ τέλος εὐστόχησε

τῆς ἐλπίδος· ἡ γὰρ σύγκλητος, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπο- 11
 λαβοῦσα διότι δόξει τοῖς πολλοῖς ἔχειν τοῦ φόνου δί-
 κην, ἐὰν τοὺς αἰτίους παραλαβοῦσα τιμωρήσῃται,
 τούτους μὲν οὐ προσεδέξατο μικροῦ δεῖν, ἐτήρει 12
 5 δὲ τὴν αἰτίαν ἀκέραιον, ὥστ' ἔχειν ἐξουσίαν, ὅτε
 βουλευθείη, χρήσασθαι τοῖς ἐγκλήμασι. διὸ καὶ τὴν 13
 ἀπόκρισιν ἔδωκε τοιαύτην τῷ Δημητρίῳ, διότι τεύξε-
 ται τῶν φιλανθρωπῶν, ἐὰν τὸ ἱκανὸν ποιῇ τῇ συγ-
 κλήτῳ κατὰ τὴν τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν.

10 Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις οἱ περὶ 14
 Ξένωνα καὶ Τηλεκλῆν ὑπὲρ τῶν κατηγιαμένων, καὶ
 μάλιστα τοῦ Πολυβίου καὶ τοῦ Στρατίου χάριν· σχε- 15
 δὸν γὰρ ἅπαντας, εἰ δὲ μή γε, τοὺς πλείστους ὁ
 χρόνος ἤδη καταναλῶκει, τοὺς γε δὴ καὶ μνήμης
 15 ἀξίους. παρῆσαν δ' οἱ πρέσβεις ἐντολὰς ἔχοντες 16
 ἀπλῶς ἀξιωματικὰς, χάριν τοῦ πρὸς μηδὲν ἀντιφιλονι-
 κεῖν τῇ συγκλήτῳ. εἰσπορευθέντων δὲ καὶ ποιησα- 17
 μένων τοὺς ἀρμόζοντας λόγους οὐδ' ὥς οὐδὲν ἡνύ-
 σθη, τὸ δ' ἐναντίον ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ μένειν ἐπὶ
 20 τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 195—201.]

Ὅτι τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον σημεῖον τῆς Λευ- 8
 κίου Αἰμιλίου προαιρέσεως μεταλλάξαντος τὸν βίον
 ἐγένετο πᾶσιν ἐκδηλον· οἷος γὰρ ὁ τρόπος ζῶντος 2
 αὐτοῦ ἐδοξάζετο, τοιοῦτος εὐρέθη ὁ βίος μεταλλάξαν-
 25 τος, ὃ μέγιστον εἴποι τις ἂν ὑπάρχειν τεκμήριον ἀρε-
 τῆς. ὁ γὰρ πλείστον μὲν τῶν καθ' αὐτὸν ἐξ Ἰβηρίας 3
 χρυσὸν εἰς τὴν Ῥώμην μετενηνοχῶς, μεγίστων δὲ
 θησαυρῶν κύριος γενόμενος ἐν Μακεδονίᾳ, πλείστης
 δὲ περὶ τὰ προειρημένα τετευχῶς ἐξουσίας, τοσοῦτον 4
 30 ἀπέλιπε τὸν ἴδιον βίον ὥστε [τοὺς υἱοὺς] μὴ δύνασθαι
 τὴν φερνὴν τῇ γυναικὶ διαλῦσαι πᾶσαν ἐκ τῶν ἐπί-
 πλων, εἰ μὴ τῶν ἐγγείων τινὰς προσαπέδοντο κτήσεων.

ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰ-
 5 ρήκαμεν. ἐξ ὧν εἴποι τις ἂν καταλελύσθαι τὴν δόξαν
 τῶν θαυμαζομένων παρὰ τοῖς Ἑλλησι περὶ τοῦτο τὸ
 6 μέρος ἀνδρῶν· εἰ γὰρ τὸ διδομένων χρημάτων ἐπὶ
 τῷ τοῦ διδόντος συμφέροντι, τούτων ἀπέχεσθαι θαυ- 5
 μαστόν ἐστιν, ὃ λέγεται γεγονέναι περὶ τε τὸν Ἀθη-
 ναῖον Ἀριστείδην καὶ περὶ τὸν Θηβαῖον Ἐπαμεινών-
 7 δαν, τὸ κύριον γενόμενον αὐτὸν ἀπάσης τῆς βασιλείας,
 καὶ λαβόντα τὴν ἐξουσίαν ὥς βούλεται χρῆσασθαι,
 μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι πόσῳ θαυμαστότερόν ἐστιν; 10
 8 εἰ δ' ἀπίστῳ τὸ λεγόμενον δόξει εἰσικέναι τισίν,
 ἐκεῖνο δεῖ λαμβάνειν ἐν νῷ, διότι σαφῶς ὁ γράφων
 ἤδει μάλιστα Ῥωμαίους ἀναληψομένους εἰς τὰς χεῖ-
 ρας τὰ βιβλία ταῦτα διὰ τὸ τὰς ἐπιφανεστάτας καὶ
 τὰς πλείστας αὐτῶν πράξεις ἐν τούτοις περιέχεσθαι· 15
 9 παρ' οἷς οὐτ' ἀγνοεῖσθαι ταῦτα δυνατόν οὔτε συγ-
 10 γνώμης τεύξεσθαι τὸν ψευδολόγον εἰκός, διόπερ οὐ-
 δεῖς ἂν ἐκὼν εἰς πρόδηλον ἀπιστίαν καὶ καταφρόνη-
 11 σιν ἔδωκεν αὐτόν. καὶ τοῦτο μνημονεύεσθαι παρ'
 ὅλην τὴν πραγματείαν ἡμῖν, ὅταν τι παράδοξον 20
 κῶμεν λέγειν περὶ Ῥωμαίων.

9 Τῆς δὲ κατὰ τὴν διήγησιν ἐφόδου καὶ τῶν
 καιρῶν ἐφεστακότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην,
 βούλομαι τὸ κατὰ τὴν προτέραν βίβλον ἐν ἐπαγγελίᾳ
 καταλειφθὲν συνεκπληρῶσαι τῶν φιληκόων ἔνεκα. 25
 2 προῦπεσχόμην γὰρ διηγῆσεσθαι διὰ τί καὶ πῶς ἐπὶ
 τοσοῦτο προέκοψε καὶ θάττον ἢ καθῆκεν ἐξέλαμψεν
 3 ἡ τοῦ Σκιπίωνος ἐν τῇ Ῥώμῃ δόξα, σὺν δὲ τούτῳ
 πῶς ἐπὶ τοσοῦτον αὐξήθῃναι συνέβη τῷ Πολυβίῳ
 τὴν πρὸς τὸν προειρημένον φιλίαν καὶ συνήθειαν 30
 ὥστε μὴ μόνον ἕως τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπι-
 διατεῖναι τὴν περὶ αὐτῶν φήμην, ἀλλὰ καὶ τοῖς πορ-

ρωτέρω γνώριμον γενέσθαι τὴν αἵρεσιν καὶ συμπερι-
 φορὰν αὐτῶν. διότι μὲν οὖν ἡ καταρχὴ τῆς συστά- 4
 σεως ἐγενήθη τοῖς προειρημένοις ἐκ τινος χορήσεως
 βιβλίων καὶ τῆς περὶ τούτων λαλιᾶς δεδηλώκαμεν·
 5 προβαίνουσης δὲ τῆς συνηθείας καὶ τῶν ἀνακεκλημέ- 5
 νων ἐκπεμπομένων ἐπὶ τὰς πόλεις, διέσπευσαν ὅ τε
 Φάβιος καὶ ὁ Σκιπίων οἱ τοῦ Λευκίου νεανίσκοι πρὸς
 τὸν στρατηγὸν μεῖναι τὸν Πολύβιον ἐν τῇ Ῥώμῃ. γε- 6
 νομένου δὲ τούτου, καὶ τῆς συμπεριφορᾶς ἐπὶ πολὺ
 10 προκοπούσης, ἐγένετο συγκύρημά τι τοιοῦτον. ἐκ- 7
 πορευομένων γάρ ποτε κατ' αὐτὸ πάντων ἐκ τῆς
 οἰκίας τῆς τοῦ Φαβίου, συνέβη τὸν μὲν Φάβιον ἐπὶ
 τὴν ἀγορὰν ἀπονεῦσαι, τὸν δὲ Πολύβιον ἐπὶ θάτερα
 μετὰ τοῦ Σκιπίωνος. προαγόντων δ' αὐτῶν ὁ Πό- 8
 15 πλιος ἡσύχῃ καὶ πρῶως τῇ φωνῇ φθεγγόμενος καὶ
 τῷ χρώματι γενόμενος ἐνερευθής, Τί δέ, φησίν, ὦ Πο- 9
 λύβιε, δύο τρώγομεν ἀδελφοί, καὶ διαλέγει συνεχῶς
 καὶ πάσας τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις ποιεῖ
 πρὸς ἐκείνον, ἐμὲ δὲ παραπέμπεις; ἢ δῆλον ὅτι καὶ 10
 20 σὺ περὶ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν ἔχεις διάληψιν, ἣν καὶ τοὺς
 ἄλλους πολίτας ἔχειν πυνθάνομαι; δοκῶ γὰρ εἶναι 11
 πᾶσιν ἡσύχίος τις καὶ νωθρός, ὥς ἀκούω, καὶ πολὺ
 κεχωρισμένος τῆς Ῥωμαϊκῆς αἰρέσεως καὶ πράξεως,
 ὅτι κρίσεις οὐχ αἰροῦμαι λέγειν. τὴν δ' οἰκίαν οὗ 12
 25 φασι τοιοῦτον ζητεῖν προστάτην ἐξ ἧς ὀρμῶμαι, τὸ
 δ' ἐναντίον· ὃ καὶ μάλιστα με λυπεῖ.

Ὁ δὲ Πολύβιος ξενισθεὶς τῇ τοῦ μειρακίου κα- 10
 ταρχῇ τῶν λόγων, οὐ γὰρ εἶχε πλέον ἐτῶν ὀκτωκαί-
 δεκα τότε, Μὴ πρὸς θεῶν, Σκιπίων, ἔφη, μήτε λέγε- 2
 30 ταῦτα μήτ' ἐν νῶ λάμβανε τὸ παράπαν. οὔτε γὰρ κα- 3
 ταγιννώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγὼ σε ποιῶ τοῦτο,
 πολλοῦ γε δεῖ, ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον εἶναι τὸν ἀδελ-

φὸν ἐν τε ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαί τ' ἀπ' ἐκείνου καὶ
 λήγω πάλιν εἰς ἐκεῖνον ἐν τε ταῖς ἀποφάσεσι καὶ
 συμβουλίαις πρὸς ἐκεῖνον ἀπερείδομαι, δοκῶν καὶ
 4 σὲ τῆς αὐτῆς μετέχειν γνώμης. ἐκεῖνό γε μὴν σου
 ἄγαμαι νῦν ἀκούων, ὅτι δοκεῖ σοι τὸ πραῦτερον εἶ- 5
 ναι τοῦ καθήκοντος τοῖς ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας ὁρμω-
 5 μένοις· δῆλος γὰρ εἶ διὰ τούτων μέγα φρονῶν. ἐγὼ
 δὲ καὶ αὐτὸς ἡδέως σοι συνεπιδοίην ἑμαυτὸν καὶ
 συνεργὸς γενοίμην εἰς τὸ καὶ λέγειν τι καὶ πράττειν
 6 ἄξιον τῶν προγόνων. περὶ μὲν γὰρ τὰ μαθήματα, 10
 περὶ ἃ νῦν ὁρῶ σπουδάζοντας ὑμᾶς καὶ φιλοτιμου-
 μένους, οὐκ ἀπορήσετε τῶν συνεργησόντων ὑμῖν
 7 ἐτοίμως, καὶ σοὶ καὶ κείνῳ· πολὺ γὰρ δὴ τι φῦλον
 ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιρρέον ὁρῶ κατὰ τὸ παρὸν τῶν
 8 τοιούτων ἀνθρώπων. εἰς δὲ τὰ λυποῦντά σε νῦν, 15
 καθὼς φῆς, δοκῶ μηδένα συναγωνιστὴν καὶ συνερ-
 9 γὸν ἄλλον εὑρεῖν ἂν ἡμῶν ἐπιτηδειότερον. ἔτι δὲ
 ταῦτα λέγοντος τοῦ Πολυβίου, λαβόμενος ἀμφοτέ-
 ραις χερσὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ καὶ πιέσας ἑμπαθῶς, Εἰ
 γὰρ ἐγὼ ταύτην, φησὶν, ἴδοιμι τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ σὺ 20
 πάντα τᾶλλα δεύτερα θέμενος ἐμοὶ προσέξεις τὸν
 10 νοῦν καὶ μετ' ἐμοῦ συμβιώσει· δόξω γὰρ αὐτόθεν
 εὐθέως ἑμαυτῷ καὶ τῆς οἰκίας ἄξιος εἶναι καὶ τῶν
 11 προγόνων. ὁ δὲ Πολύβιος τὰ μὲν ἔχαιρε, θεωρῶν
 τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μειρακίου, τὰ δὲ 25
 διηπορεῖτο, λαμβάνων ἐν νῷ τὴν ὑπεροχὴν τῆς οἰ-
 12 κίας καὶ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἀνδρῶν. πλὴν ἀπὸ γε
 ταύτης τῆς ἀνθομολογήσεως οὐκέτι τὸ μειράκιον ἐχω-
 ρίσθη τοῦ Πολυβίου, πάντα δ' ἦν αὐτῷ δεύτερα τῆς
 ἐκείνου συμπεριφορᾶς.

11 Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν λοιπὸν ἤδη κατὰ τὸ
 συνεχὲς ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πείρασαν αὐτῶν

διδόντες ἀλλήλοις εἰς πατρικὴν καὶ συγγενικὴν ἤλ-
 θον αἵρεσιν καὶ φιλοστοργίαν πρὸς ἀλλήλους. πρώτη 2
 δέ τις ἐνέπεσεν ὁρμὴ καὶ ζῆλος τῶν καλῶν τὸ τὴν
 ἐπὶ σωφροσύνη δόξαν ἀναλαβεῖν, καὶ παραδραμεῖν ἐν
 5 τούτῳ τῷ μέρει τοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὑπάρ-
 χοντας. ὧν δὲ μέγας οὗτος καὶ δυσέφικτος ὁ στέφα- 3
 νος εὐθιήρατος ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν τῇ
 Ῥώμῃ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ὁρμὴν τῶν πλείστων. οἱ 4
 μὲν γὰρ εἰς ἐρωμένους τῶν νέων, οἱ δ' εἰς ἐταίρας
 10 ἐξεκέχυντο, πολλοὶ δὲ εἰς ἀκροάματα καὶ πότους καὶ
 τὴν ἐν τούτοις πολυτέλειαν, ταχέως ἡρπακότες ἐν τῷ
 Περσικῷ πολέμῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τοῦτο τὸ μέ-
 ρος εὐχέρειαν. καὶ τηλικαύτη τις ἐνεπεπτώκει περὶ 5
 τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἀκρασία τοῖς νέοις ὥστε πολ-
 15 λοὺς μὲν ἐρώμενον ἡγορακέναι ταλάντου
 συνέβη δὲ τὴν παροῦσαν αἵρεσιν οἷον ἐκλάμψαι κατὰ 6
 τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς πρῶτον μὲν διὰ τὸ κα-
 ταλυθείσης τῆς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείας δοκεῖν ἀδή-
 ριτον αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν περὶ τῶν ὅλων ἐξουσίαν,
 20 ἔπειτα διὰ τὸ πολλὴν ἐπίφασιν γενέσθαι τῆς εὐδαι- 7
 μονίας περὶ τε τοὺς κατ' ἰδίαν βίους καὶ περὶ τὰ
 κοινά, τῶν ἐκ Μακεδονίας μετακομισθέντων εἰς τὴν
 Ῥώμην χορηγίων. πλὴν ὃ γε Σκιπίων, ὁρμήσας ἐπὶ 8
 τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς ἐπι-
 25 θυμίαις ἀντιταξάμενος καὶ κατὰ πάντα τρόπον ὁμο-
 λογούμενον καὶ σύμφωνον ἑαυτὸν κατασκευάσας κατὰ
 τὸν βίον, ἐν ἴσως πέντε τοῖς πρῶτοις ἔτεσι πάνδημον
 ἐποιήσατο τὴν ἐπ' εὐταξίᾳ καὶ σωφροσύνη δόξαν.
 μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸ συνεχὲς ὥρμησεν ἐπὶ τὸ περὶ 9
 30 τὰ χρήματα μεγαλοψυχία καὶ καθαρότητι διενεγκεῖν
 τῶν ἄλλων. πρὸς δὲ τοῦτο τὸ μέρος καλὴν μὲν ὑπο- 10
 δοχὴν εἶχε τὴν μετὰ τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς συμβίω-

σιν, καλὰς δ' ἐκ φύσεως ὁρμὰς αὐτὸς ἐπὶ τὸ δέον·
πολλὰ δὲ αὐτῷ καὶ ταυτόματον συνήργησε πρὸς τὴν
ἐπιβολὴν ταύτην.

- 12 Πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ μετέλλαξε τὸν βίον ἢ τοῦ
κατὰ θέσιν πατρὸς μήτηρ, ἣτις ἦν ἀδελφὴ μὲν τοῦ 5
κατὰ φύσιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, γυνὴ δὲ τοῦ
κατὰ θέσιν πάππου Σκιπίωνος τοῦ μεγάλου προσα-
2 γορευθέντος. ταύτης ἀπολιπούσης οὐσίαν μεγάλην
κληρονόμος ὢν πρῶτον ἐν τούτοις ἐμελλε πεῖραν
3 δώσειν τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. συνέβαινε δὲ τὴν 10
Αἰμιλίαν, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῇ προειρημένῃ γυ-
ναικί, μεγαλομερῇ τὴν περίστασιν ἔχειν ἐν ταῖς γυ-
ναικαῖς ἐξόδοις, ἅτε συνηκμακυῖαν τῷ βίῳ καὶ τῇ
4 τύχῃ τῇ Σκιπίωνος· χωρὶς γὰρ τοῦ περὶ τὸ σῶμα
καὶ τὴν ἀπήνην κόσμου καὶ τὰ κανᾶ καὶ τὰ ποτήρια 15
καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, ποτὲ μὲν ἀργυρᾶ,
ποτὲ δὲ χρυσᾶ, πάντα συνεξηκολούθει κατὰ τὰς ἐπι-
5 φανεστάτας ἐξόδους αὐτῇ, τό τε τῶν παιδισκῶν καὶ
τὸ τῶν οἰκετῶν τῶν παρεπομένων πλῆθος ἀκόλουθον
6 ἦν τούτοις. ταύτην δὲ τὴν περικοπὴν ἄπασαν εὖ 20
θέως μετὰ τὸν τῆς Αἰμιλίας τάφον ἐδωρήσατο τῇ
μητρὶ, ἣ συνέβαινε κεχωρῖσθαι μὲν ἀπὸ τοῦ Λευ-
κίου πρότερον ἤδη χρόνοις πολλοῖς, τὴν δὲ τοῦ βίου
χορηγίαν ἐλλιπεστέραν ἔχειν τῆς κατὰ τὴν εὐγένειαν
7 φαντασίας. διὸ τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ἀνακεχωρηκυῖας 25
αὐτῆς ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐξόδων, τότε κατὰ τύχην οὐ-
σης ἐπιφανοῦς καὶ πανδήμου θυσίας, ἐκπορευομένης
αὐτῆς ἐν τῇ τῆς Αἰμιλίας περικοπῇ καὶ χορηγίᾳ, καὶ
πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τῶν ὀρεωκόμων καὶ τοῦ ξεύγους
8 καὶ τῆς ἀπήνης τῆς αὐτῆς ὑπαρχούσης, συνέβη τὰς 30
γυναῖκας θεωμένας τὸ γεγονός ἐκπλήττεσθαι τὴν τοῦ
Σκιπίωνος χρηστότητα καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ πάσας

προτεινούσας τὰς χεῖρας εὔχεσθαι τῷ προειρημένῳ
 πολλὰ καὶ ἀγαθὰ. τοῦτο δὲ πανταχῇ μὲν ἂν εἰκό- 9
 τως φαίνοιτο καλόν, ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ θαυμαστόν.
 ἀπλῶς γὰρ οὐδεὶς οὐδενὶ δίδωσι τῶν ἰδίων ὑπαρχόν-
 5 των ἐκὼν οὐδέν. πρώτη μὲν οὖν αὕτη καταρχὴ τῆς 10
 ἐπὶ καλοκἀγαθία φήμης αὐτῷ συνεκύρησε, καὶ μεγά-
 λην ἐποίησε προκοπὴν, ἅτε τοῦ τῶν γυναικῶν γέ-
 νους καὶ λάλου καὶ κατακοροῦς ὄντος, ἐφ' ὅ,τι ἂν
 ὀρμήσῃ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος μὲν τοῦ μεγάλ- 13
 λου θυγατράσιν, ἀδελφαῖς δὲ τοῦ κατὰ θέσιν πα-
 τρός, . . . λαβόντος, αὐτὸν ἔδει τὴν ἡμίσειαν ἀπο-
 δοῦναι τῆς φερνῆς. ὁ γὰρ πατήρ συνέθετο μὲν 2
 ἑκατέρῃ τῶν θυγατέρων πεντήκοντα τάλαντα δώ-
 15 σειν, τούτων δὲ τὸ μὲν ἡμισυ παραχορῆμα τοῖς ἄν- 3
 δράσιν ἔδωκεν ἢ μήτηρ, τὸ δ' ἡμισυ κατέλειπεν
 ἀποθνήσκουσα προσοφειλόμενον, ὅθεν ἔδει τὸν Σκι- 4
 πίωνα διαλύειν τοῦτο τὸ χρέος ταῖς τοῦ πατρὸς ἀδελ-
 φαῖς. κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίων νόμους δέον ἐν τρισὶν 5
 20 ἔτεσιν ἀποδοῦναι τὰ προσοφειλόμενα χρήματα τῆς
 φερνῆς ταῖς γυναιξί, προδοθέντων πρώτων τῶν ἐπί-
 πλων εἰς δέκα μῆνας κατὰ τὸ παρ' ἐκείνοις ἔθος,
 εὐθέως ὁ Σκιπίων συνέταξε τῷ τραπεζίτῃ τῶν εἰ- 6
 κοσι καὶ πέντε ταλάντων ἑκατέρῃ ποιήσασθαι τὴν
 25 ἀνταπόδοσιν ἐν τοῖς δέκα μηνσί. τοῦ δὲ Τιβερίου καὶ 7
 τοῦ Νασικᾶ Σκιπίωνος, οὗτοι γὰρ ἦσαν ἄνδρες τῶν
 προειρημένων γυναικῶν, ἅμα τῷ διελθεῖν τοὺς δέκα
 μῆνας προσπορευομένων πρὸς τὸν τραπεζίτην, καὶ
 πυνθανομένων εἴ τι συνετέτακτο Σκιπίων αὐτῷ περὶ
 30 τῶν χρημάτων, κἀκείνου κελεύοντος αὐτοὺς κομίζε-
 σθαι καὶ ποιοῦντος τὴν διαγραφὴν ἑκατέρῳ τῶν εἰκοσι
 καὶ πέντε ταλάντων, ἀγνοεῖν αὐτὸν ἔφασαν· δεῖν γὰρ 8

αὐτοὺς οὐ πᾶν κατὰ τὸ παρόν, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος
 9 κομίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους. τοῦ δὲ φάσκοντος οὕ-
 τως αὐτῷ συντεταχέναι τὸν Σκιπίωνα, διαπιστήσαν-
 τες προῆγον ἐπὶ τὸν νεανίσκον, διειληφότες ἐκείνουν
 10 ἄγνοεῖν. καὶ τοῦτ' ἔπασχον οὐκ ἀλόγως· οὐ γὰρ 5
 οἷον πεντήκοντα τάλαντα δοίη τις ἂν ἐν Ῥώμῃ πρὸ
 τριῶν ἐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ τάλαντον ἓν πρὸ τῆς τεταγμέ-
 11 νης ἡμέρας· τοιαύτη τίς ἐστὶ καὶ τηλικαύτη περὶ
 πάντας ἅμα μὲν ἀκρίβεια περὶ τὸ διάφορον, ἅμα δὲ
 12 λυσιτέλεια περὶ τὸν χρόνον. οὐ μὴν ἀλλὰ προσπο- 10
 ρευθέντων αὐτῶν καὶ πυνθανομένων πῶς τῷ τρα-
 πεζίτῃ συντέταχε, τοῦ δ' εἰπόντος ἀποδοῦναι πᾶν τὸ
 χρῆμα ταῖς ἀδελφαῖς, ἄγνοεῖν αὐτὸν ἔφασαν, ἅμα τὸ
 13 κηδεμονικὸν ἐμφανίζοντες· ἐξεῖναι γὰρ αὐτῷ κατὰ
 τοὺς νόμους χρῆσθαι τοῖς διαφόροις ἱκανὸν ἔτι χρό- 15
 14 νον. ὁ δὲ Σκιπίων ἔφη ἄγνοεῖν τούτων οὐδέν, ἀλλὰ
 πρὸς μὲν τοὺς ἀλλοτρίους τὴν ἐκ τῶν νόμων ἀκρί-
 βειαν τηρεῖν, τοῖς δὲ συγγενέσι καὶ φίλοις ἀπλῶς
 15 χρῆσθαι καὶ γενναίως κατὰ δύναμιν. διὸ παραλαμ-
 βάνειν αὐτοὺς ἐκέλευε πᾶν τὸ χρῆμα παρὰ τοῦ τρα- 20
 16 πεζίτου. οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέριον ταῦτ' ἀκούσαντες
 ἐπανῆγον σιωπῶντες, καταπεπληγμένοι μὲν τὴν τοῦ
 Σκιπίωνος μεγαλοψυχίαν, κατεγνωκότες δὲ τῆς αὐ-
 τῶν μικρολογίας, καίπερ ὄντες οὐδενὸς δεύτεροι Ῥω-
 μαίων.

25

14 Μετὰ δ' ἔτη δύο μεταλλάξαντος τοῦ κατὰ φύ-
 σιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, καὶ καταλιπόντος κληρο-
 νόμους τῆς οὐσίας αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν Φάβιον,
 2 καλόν τι καὶ μνήμης ἄξιον ἐποίησεν. ὁ γὰρ Λεύκιος,
 ὑπάρχων ἄτεκνος διὰ τὸ τοὺς μὲν εἰς ἐτέρας οἰκίας 30
 ἐκδεδόςθαι, τοὺς δ' ἄλλους υἱούς, οὓς ἔτρεφε δια-
 δόχους αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους, πάντας μετηλλαχέναι,

τούτοις ἀπέλιπε τὴν οὐσίαν. ὁ δὲ Σκιπίων, θεωρῶν 3
 αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν καταδεέστερον ὄντα τοῖς ὑπάρ-
 χουσιν, ἐξεχώρησε πάντων τῶν ὑπαρχόντων, οὔσης
 τῆς ὅλης τιμῆσεως ὑπὲρ ἐξήκοντα τάλαντα, διὰ τὸ
 5 μέλλειν οὕτως ἴσον ὑπάρχειν αὐτῷ κατὰ τὴν οὐσίαν
 τὸν Φάβιον. γενομένου δὲ τούτου περιβοήτου, προσ- 4
 ἔθηκεν ἕτερον τούτῳ δεῖγμα τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως
 ἐμφανεστέρον· βουλομένου γὰρ τᾶδελφοῦ μονομαχίας 5
 ἐπὶ τῷ πατρὶ ποιεῖν, οὐ δυναμένου δὲ δέξασθαι τὴν
 10 δαπάνην διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλισκομένων χρημά-
 των, καὶ ταύτης τὴν ἡμίσειαν εἰσήμενεν ὁ Σκιπίων
 ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἔστι δ' οὐκ ἐλάττων ἢ σύμπασα 6
 τριάκοντα ταλάντων, εἴαν τις μεγαλομερῶς ποιῇ.
 φήμης περὶ αὐτοῦ διαδιδομένης μετήλλαξεν ἡ 7
 15 μήτηρ. ὁ δὲ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ κομίσασθαι τι ὧν 8
 πρότερον ἐδωρήσατο, περὶ ὧν ἀρτίως εἶπον, ὥστε
 καὶ ταῦτα καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν τὴν τῆς μητρὸς
 ἅπασαν ἀπέδωκε ταῖς ἀδελφαῖς, ἧς οὐδὲν αὐταῖς προσ-
 ἦκε κατὰ τοὺς νόμους. διὸ πάλιν τῶν ἀδελφῶν παρα- 9
 20 λαβουσῶν τὸν ἐν ταῖς ἐξόδοις κόσμον καὶ τὴν περίστα-
 σιν τὴν τῆς Αἰμιλίας, πάλιν ἐκαινοποιήθη τὸ μεγαλό-
 ψυχον καὶ φιλοίκειον τῆς τοῦ Σκιπίωνος προαιρέσεως.

Ταῦτα μὲν οὖν προκατεσκευασμένος ἐκ τῆς πρώ- 10
 τῆς ἡλικίας Πόπλιος Σκιπίων προῆλθε πρὸς τὸ φι-
 25 λοδοξεῖν σωφροσύνη καὶ καλοκάγαθία. εἰς ἣν ἴσως 11
 ἐξήκοντα τάλαντα δαπανήσας, τοσαῦτα γὰρ ἦν προει-
 μένος τῶν ἰδίων, ὁμολογουμένην ἔσχε τὴν ἐπὶ κα-
 λοκάγαθία φήμην, οὐχ οὕτω τῷ πλήθει τῶν χρημά-
 των τὸ προκείμενον κατεργασάμενος ὥς τῷ καιρῷ
 30 τῆς δόσεως καὶ τῷ χειρισμῷ τῆς χάριτος. τὴν δὲ σω- 12
 φροσύνην περιεποιήσατο δαπανήσας μὲν οὐδέν, πολ-
 λῶν δὲ καὶ ποικίλων ἡδονῶν ἀποσχόμενος προσεκέρ-

- 13 δανε τὴν σωματικὴν ὑγίειαν καὶ τὴν εὐεξίαν, ἥτις
αὐτῷ παρ' ὅλον τὸν βίον παρεπομένη πολλὰς ἡδονὰς
καὶ καλὰς ἀμοιβὰς ἀπέδωκεν ἀνθ' ὧν πρότερον ἀπέσ-
χετο τῶν προχείρων ἡδονῶν.
- 15 Λοιποῦ δ' ὄντος τοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, καὶ 5
κυριωτάτου σχεδὸν ἐν πάσῃ μὲν πολιτείᾳ, μάλιστα δ'
ἐν τῇ Ῥώμῃ, μεγίστην ἔδει καὶ τὴν ἄσκησιν περὶ
2 τοῦτο τὸ μέρος ποιήσασθαι. καλὸν μὲν οὖν τι πρὸς
ταύτην τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς τύχης ἐγέ-
3 νετο συνέργημα. τῶν γὰρ ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων 10
μεγίστην ποιουμένων σπουδὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας,
καὶ Μακεδόνων ἀνεικότων τοὺς ἐπιτηδαιοτάτους τό-
4 πους πρὸς τὴν τῶν θηρίων συναγωγὴν, ταῦτα συν-
έβη τὰ χωρία τετηροῦσθαι μὲν ἐπιμελῶς, καθάπερ καὶ
πρότερον, πάντα τὸν τοῦ πολέμου χρόνον, κεκυνηγῇ- 15
σθαι δὲ μηδέποτε τῶν τεττάρων ἐτῶν διὰ τοὺς πε-
ρισπασμούς· ἥ καὶ θηρίων ὑπῆρχε πλήρη παντοδα-
5 πῶν. τοῦ δὲ πολέμου λαβόντος κρίσιν ὁ Λεύκιος,
καλλίστην ὑπολαμβάνων καὶ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν
ψυχαγωγίαν ὑπάρχειν τοῖς νέοις τὴν περὶ τὰ κυνη- 20
γέσια, τοὺς τε κυνηγοὺς συνέστησε τοὺς βασιλικοὺς
τῷ Σκιπίωνι, καὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν περὶ τὰ κυνηγέ-
6 σια παρέδωκε τούτῳ πᾶσαν· ἥς ἐπιλαβόμενος ὁ προ-
ειρημένος, καὶ νομίσας οἷον εἰ βασιλεύειν, ἐν τούτῳ
κατεγίγνετο πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἐπέμεινε τὸ στρα- 25
7 τόπεδον μετὰ τὴν μάχην ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. γενομέ-
νης δὲ μεγάλης ἐξουσίας περὶ τοῦτο τὸ μέρος, ἅτε καὶ
κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμαίως ἔχοντος αὐτοῦ καὶ κατὰ
φύσιν οἰκείως διακειμένου, καθάπερ εὐγενοῦς σκύ-
λακος, ἐπίμονον αὐτοῦ συνέβη γενέσθαι τὴν περὶ τὰς 30
8 κυνηγεσίας ὁρμήν. διὸ καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν
Ῥώμην καὶ προσλαβὼν τὸν τοῦ Πολυβίου πρὸς τοῦτο

τὸ μέρος ἐνθουσιασμόν, ἐφ' ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν νέων
περὶ τὰς κρίσεις καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς ἐσπούδαζον,
κατὰ τὴν ἀγορὰν ποιούμενοι τὴν διατριβήν, καὶ διὰ
τούτων συνιστάνειν ἑαυτοὺς ἐπειρῶντο τοῖς πολλοῖς,
5 ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Σκιπίων ἐν ταῖς κυνηγεσίαις ἀνα- 9
στρεφόμενος καὶ λαμπρὸν αἰεὶ τι ποιῶν καὶ μνήμης
ἄξιον, καλλίῳ δόξαν ἐξεφέρετο τῶν ἄλλων. οἷς μὲν 10
γὰρ οὐκ ἦν ἐπαίνου τυχεῖν, εἰ μὴ βλάβαιέν τινα τῶν
πολιτῶν· ὁ γὰρ τῶν κρίσεων τρόπος τοῦτ' ἐπιφέρειν
10 εἴωθεν· ὁ δ' ἀπλῶς οὐδέν· λυπῶν ἐξεφέρετο τὴν 11
ἐπ' ἀνδρεία δόξαν πάνδημον, ἔργῳ πρὸς λόγον ἀμι-
λῶμενος. τοιγαροῦν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσοῦτον παρέ-
δραμε τοὺς καθ' αὐτὸν ὅσον οὐδεὶς πω μνημονεύε-
ται Ῥωμαίων, καίπερ τὴν ἐναντίαν ὁδὸν πορευθεὶς
15 ἐν φιλοδοξίᾳ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἔθνη
καὶ νόμιμα.

Ἐγὼ δὲ πλείῳ πεποιήμαι λόγον ὑπὲρ τῆς Σκι- 16
πίωνος αἰρέσεως ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας, ἡδεῖαν μὲν
ὑπολαμβάνων εἶναι τοῖς πρεσβυτέροις, ὠφέλιμον δὲ
20 τοῖς νέοις τὴν τοιαύτην ἱστορίαν, μάλιστα δὲ βουλό- 2
μενος πίστιν παρασκευάζειν τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι
ἐν ταῖς ἐξῆς βίβλοις περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ μήτε διαπο-
ρεῖν τοὺς ἀκούοντας διὰ τὸ παραδόξόν τι φανήσεσθαι
τῶν συμβαινόντων μετὰ ταῦτα περὶ αὐτὸν μήτ' ἀφαι- 3
25 ρουμένους τὰνδρὸς τὰ κατὰ λόγον γεγονότα κατορ-
θώματα τῇ τύχῃ προσάπτειν, ἀγνοοῦντας τὰς αἰτίας,
ἐξ ὧν ἕκαστα συνέβη γενέσθαι, πλὴν τελέως ὀλίγων,
ἀ δεῖ μόνον προσάπτειν τῇ τύχῃ καὶ ταῦτομάτῳ. ταῦτα 4
μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον ἡμεῖς διεληλυθότες κατὰ τὴν
30 παρέκβασιν, αὐτίς ἐπάνιμεν ἐπὶ τὴν ἐκτροπὴν τῆς
ὑποκειμένης διηγήσεως. [Exc. Peir. p. 145—162.]

Ὅτι παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἦκον πρέσβεις καὶ παρὰ 17

- τῶν Ἀχαιῶν οἱ περὶ Θεαρίδαν καὶ Στέφανον ὑπὲρ
 2 τῶν ῥυσίων. τοῖς γὰρ Δηλίοις δοθείσης ἀποκρίσεως
 παρὰ Ῥωμαίων μετὰ τὸ συγχωρηθῆναι τὴν Δῆλον
 τοῖς Ἀθηναίοις αὐτοῖς μὲν ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς νήσου,
 3 τὰ δ' ὑπάρχοντα κομίζεσθαι, μεταστάντες εἰς Ἀχαΐαν
 οἱ Δῆλιοι καὶ πολιτογραφηθέντες ἐβούλοντο τὸ δι-
 καιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸ πρὸς
 4 τοὺς Ἀχαιοὺς σύμβολον. τῶν δ' Ἀθηναίων φασκόν-
 των μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς τῆς δικαιοδοσίας ταύ-
 της, ἥτοῦντο ῥύσια τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Δῆλιοι κατὰ
 5 τῶν Ἀθηναίων. ὑπὲρ ὧν τότε πρεσβεύσαντες ἔλα-
 βον ἀπόκρισιν κυρίας εἶναι τὰς κατὰ τοὺς νόμους
 γεγεννημένας παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς οἰκονομίας περὶ τῶν
 Δηλίων.
- 18 Ὅτι τῶν Ἰσθίων πλεονάκεις πεπρεσβευκότων εἰς 15
 τὴν Ῥώμην, καὶ διασαφούντων ὅτι Δελματεῖς τὴν
 χώραν ἀδικοῦσι καὶ τὰς πόλεις τὰς μετ' αὐτῶν τατ-
 2 τομένας· αὗται δὲ εἰσιν Ἐπέτιον καὶ Τραγύριον·
 3 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Λαορσῶν ἐγκαλοῦντων, ἔξαπέ-
 στειλεν ἡ σύγκλητος πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Γάιον 20
 Φάννιον ἐποπτεύσοντας τὰ κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα, καὶ
 4 μάλιστα τούτων τὰ κατὰ τοὺς Δελματεῖς. οὗτοι δέ,
 μέχοι μὲν ἔξη Πλεύρατος, ὑπήκουον ἐκείνῳ· μεταλ-
 λάξαντος δὲ τούτου τὸν βίον, καὶ διαδεξαμένου Γεν-
 θίου τὴν βασιλείαν, ἀποστάντες ἀπὸ τούτου τοῖς ὁμό- 25
 ροις προσεπολέμουν καὶ κατεστρέφοντο τοὺς ἀστυ-
 γείτονας, ὧν ἔνιοι καὶ φόρους αὐτοῖς ἔφερον· ὁ δὲ
 5 φόρος ἦν θρέμματα καὶ σῖτος. καὶ οἱ μὲν περὶ Φάν-
 νιον ἐπὶ τούτοις ἐξώρμησαν.
- 19 Ὅτι τῶν περὶ τὸν Γάιον Φάννιον παραγεγονότων 30
 ἐκ τῆς Ἰλλυρίδος, καὶ διασαφούντων ὅτι τοσοῦτον
 ἀπέχριεν οἱ Δελματεῖς τοῦ διορθοῦσθαι τι τῶν ἐγκα-

λουμένων πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν φάσκοντας ἀδικεῖ-
σθαι συνεχῶς ὥς οὐδὲ λόγον ἐπιδέχονται καθόλου
παρ' αὐτῶν, λέγοντες οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι καὶ Ῥωμαί-
οις κοινόν· πρὸς δὲ τούτοις διεσάφουν μήτε κατάλυ- 2
μα δοθῆναι σφίσι μήτε παροχήν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱπ-
πους, οὓς εἶχον παρ' ἐτέρας πόλεως, ἀφελέσθαι τοὺς
Δελματεῖς μετὰ βίας αὐτῶν· ἐτοίμους δ' εἶναι καὶ 3
τὰς χεῖρας προσάγειν, εἰ μὴ συνείξαντες τῷ καιρῷ
μετὰ πολλῆς ἡσυχίας ἐποίησαντο τὴν ἀπόλυσιν. ὣν 4
ἡ σύγκλητος ἀκούσασα μετ' ἐπιστάσεως ἡγανάκει
μὲν καὶ ἐπὶ τῇ τῶν Δελματέων ἀπειθείᾳ καὶ σκαιό-
τητι, τὸ δὲ πλεῖστον ὑπέλαβε τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον
εἶναι πρὸς τὸ πολεμῆσαι τοῖς προειρημένοις διὰ πλεί-
ους αἰτίας. τὰ τε γὰρ μέρη ταῦτα τῆς Ἰλλυρίδος τὰ 5
νεύοντα πρὸς τὸν Ἀδρίαν ἀνεπίσκεπτα τελέως ἦν αὐ-
τοῖς, ἐξ οὗ Δημήτριον τὸν Φάριον ἐξέβαλον, τοὺς τε 6
κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἀνθρώπους οὐκ ἐβούλοντο κατ' οὐ-
δένα τρόπον ἀποθελύνεσθαι διὰ τὴν πολυχρόνιον
εἰρήνην· ἔτος γὰρ ἦν τότε δωδέκατον ἀπὸ τοῦ πρὸς 7
Περσέα πολέμου καὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πράξεων.
διόπερ ἐβουλεύοντο, πόλεμον ἐνστησάμενοι πρὸς τοὺς 8
προειρημένους, ἅμα μὲν ὥς ἂν εἰ καινοποιῆσαι τὰς
ὁρμὰς καὶ προθυμίας τῶν ἰδίων ὄχλων, ἅμα δὲ κα-
ταπληξάμενοι τοὺς Ἰλλυριοὺς ἀναγκάσαι πειθαρχεῖν
τοῖς ὑπ' αὐτῶν παραγγελλομένοις. αὐταὶ μὲν οὖν 9
ἦσαν αἰτίαι δι' ἃς ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι Δελμα-
τεῦσι· τοῖς γε μὴν ἐκτὸς τὸν πόλεμον ἀναδεικνύ-
ειν, ὥς διὰ τὴν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς ὕβριν κεραιότες
πολεμεῖν.
Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀριαράθης παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώ- 20
μην ἔτι θερείας οὔσης· τότε δέ, παρειληφόντων τὰς 2
ἀρχὰς τῶν περὶ τὸν Σέξτον Ἰούλιον, ἐγίνετο περὶ

- τὰς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεις, οἰκείαν ποιούμενος περικο-
 πὴν καὶ φαντασίαν τῆς ὑποκειμένης περιστάσεως.
- 3 παρῆσαν δὲ καὶ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις οἱ περὶ
 τὸν Μιλτιάδην πρὸς ἑκατέραν τὴν ὑπόθεσιν ἡρμο-
 σμένοι· καὶ γὰρ περὶ Ἀριαράθου ἀπολογεῖσθαι καὶ 5
- 4 κατηγορεῖν αὐτοῦ παρεσκευάζοντο φιλαπεχθῶς. ἀπε-
 στάλκει δὲ καὶ Ὀροφέρνης πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Τι-
 μόθεον καὶ Διογένην, στέφανόν τε κομίζοντας τῇ
 Ῥώμῃ καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἀνανεωσο-
 μένους, τὸ δὲ πλεῖον συγκαταστησομένους τῷ Ἀρια- 10
- ράθῃ, καὶ τὰ μὲν ἀπολογησομένους, τὰ δὲ κατηγορή-
 5 σοντας. ἐν μὲν οὖν ταῖς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεσι μείζω
 φαντασίαν εἶλκον οἱ περὶ τὸν Διογένην καὶ Μιλτιά-
 δην, ἅτε καὶ κατὰ τὸ πλῆθος πρὸς ἓνα συγκρινόμενοι
 καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περικοπὴν εὐτυχοῦντες πρὸς 15
- 6 ἐπταικότα θεωρούμενοι· παραπλησίως δὲ καὶ περὶ
 7 τὴν τῶν πραγμάτων ἐξήγησιν πολὺ περιῆσαν· πᾶν
 μὲν γὰρ καὶ πρὸς παντοῖα λέγειν ἐθάρρουν, οὐδένα
 λόγον ποιούμενοι τῆς ἀληθείας, τὸ δὲ λεγόμενον
- 8 ἀνυπεύθυνον ἦν, οὐκ ἔχον τὸν ἀπολογησόμενον. λοι- 20
 πὸν ἀκονιτὶ τοῦ ψεύδους ἐπικρατοῦντος ἐδόκει σφίσι
 τὰ πράγματα κατὰ γνώμην χωρεῖν. [Exc. de legat.
 p. 201—204.]
- 9 Ὀροφέρνην ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασι-
 λεύσαντα καὶ παριδόντα τὰς πατρίους ἀγωγὰς Πολύ- 25
 βιὸς φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ εἰσαγαγεῖν τὴν
 Ἰακὴν καὶ τεχνητὴν ἄσωτίαν. [Athen. 10, p. 440, B.]
- 20^a Ὅτι Λυκίσκου τοῦ Αἰτωλοῦ ταραχώδους ὄντος
 καὶ θορυβώδους, ἀναιρεθέντος δὲ τούτου, τὸ ἐξῆς οἱ
 Αἰτωλοὶ [ῥωμοφρόνησαν καὶ] ῥωμονόησαν ἐνὸς ἀνθρώ- 30
 2 που παραχωρήσαντος· τηλικαύτῃ τίς ἐστίν, ὥς ἔοικε,
 δύναμις ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν ὥστε μὴ

μόνον στρατόπεδα καὶ πόλεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐθνικὰς
 συστάσεις καὶ τὰς ὁλοσχερεῖς διαφορὰς τῆς οἰκουμέ-
 νης δι' ἐνὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν καὶ κακίαν ποτὲ μὲν τῶν
 μεγίστων κακῶν, ποτὲ δὲ τῶν μεγίστων ἀγαθῶν πεῖ-
 5 ραν λαμβάνειν.

Ὅτι Λυκίσκος κάκιστος ὢν καλῶς κατέστρεψε τὸν 3
 βίον, ὥστε τοὺς πλείστους εἰκότως ὄνειδίζειν τῇ τύχῃ
 διότι τὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἄθλον τὴν εὐθανασίαν
 τοῖς χειρίστοις ἐνίοτε περιτίθησιν. [Exc. Vat. p. 440
 10 M. 79—80 H.]

Ὅτι τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν καλῶς διετέθη κατε- 21
 σβεσμένης ἐν αὐτοῖς τῆς ἐμφυλίου στάσεως μετὰ τὸν
 Λυκίσκου θάνατον, καὶ Μνασίππου τοῦ Κορωναίου 2
 μεταλλάξαντος τὸν βίον βελτίων ἦν ἢ διάθεσις κατὰ
 15 τὴν Βοιωτίαν, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν
 Χρεμία γεγονότος ἐκποδῶν. σχεδὸν γὰρ ὥς ἂν εἰ
 καθαρόν τινα συνέβη γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, τῶν
 ἀλιτηρίων αὐτῆς ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένων. καὶ γὰρ 4
 καὶ τὸν Ἡπειρώτην Χάροπα συνεκύρησε κατὰ τὸν
 20 ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐν Βρεντεσίῳ μεταλλάξαι τὸν βίον.
 τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἡπειρον ἔτι ἐν ἀκαταστασίαις ἦν καὶ 5
 ταραχαῖς, ὥς ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις, διὰ τὴν Χά-
 ροπος ὁμότητα καὶ παρανομίαν, ἐξ οὗ συνέβη τελε-
 σθῆναι τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον. μετὰ γὰρ τὸ κα- 6
 25 τακρῖναι Λεύκιον Ἀνίκιον καὶ τοὺς μὲν . . . τῶν ἐπι-
 φανῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν Ῥώμην,
 ὅσοι καὶ βραχεῖαν ὑποψίαν εἶχον, τότε λαβὼν ὁ Χά- 7
 ροψ τὴν ἐξουσίαν ὃ βούλοιτο πράττειν, οὐκ ἔστι τῶν
 δεινῶν ὁποῖον οὐκ ἐποίει, τὰ μὲν δι' αὐτοῦ, τὰ δὲ
 30 διὰ τῶν φίλων, ἅτε νέος μὲν ὢν αὐτὸς κομιδῇ, συν- 8
 δεδραμηκότων δὲ πρὸς αὐτὸν τῶν χειρίστων καὶ τῶν
 εἰκαιοτάτων ἀνθρώπων διὰ τὸν ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν

- 9 νοσφισμόν. εἶχε δὲ οἶον ἐφεδρεῖαν καὶ ῥοπὴν πρὸς
τὸ πιστεύεσθαι διότι πράττει κατὰ τινὰ λόγον ἃ
ποιεῖ καὶ μετὰ τῆς Ῥωμαίων γνώμης τὴν τε προϋ-
πάρχουσαν αὐτῷ σύστασιν πρὸς τοὺς προειρημένους
καὶ πρὸς ταύτῃ Μύρωνα πρεσβύτην ἄνθρωπον καὶ 5
10 τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικάνορα, τᾶλλα τε μετρίους ἀνθρώ-
πους καὶ δοκοῦντας εἶναι Ῥωμαίων φίλους, οἱ πολὺ
τι κεχωρισμένοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ἀπάσης ἀδικίας
οὐκ οἶδ' ὅπως τότε συνεπέδωκαν αὐτοὺς εἰς τὸ συν-
επισχύειν καὶ κοινωνεῖν ταῖς τοῦ Χάροπος ἀνομίαις. 10
11 ἐπειδὴ δ' ὁ προειρημένος τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν
ἀναφανδὸν ἐφόνευσε, τοὺς δ' ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις,
ἐνίοις δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπαπο-
στέλλων ἐδολοφόνησε, καὶ πάντων τῶν τεθνεώτων
ἐξηνδραποδίσατο τοὺς βίους, ἄλλην ἐπεισῆγε μῆχα- 15
12 νήν. προέγραφε γὰρ τοὺς εὐκαιροῦντας τοῖς βίοις
13 φυγάδας, οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας· ἀνα-
ταθελὲς δὲ τὸν φόβον τοῦτον ἐχρηματίζετο ἀεὶ τοὺς
μὲν ἄνδρας δι' ἑαυτοῦ, τὰς δὲ γυναῖκας διὰ τῆς μη-
14 τρὸς Φιλώτιδος· πάνν γὰρ εὐφυὲς ἐγένετο καὶ τοῦτο 20
τὸ πρόσωπον, πρὸς δὲ βίαν καὶ πλεῖόν τι δυνάμενον
συνεργεῖν ἢ κατὰ γυναῖκα.
- 22 Ἐπειδὴ δὲ πάντας ἐξηργυρίσαντο κατὰ τὸ δυνα-
τόν, εἰσῆγον εἰς τὸν δῆμον οὐδὲν ἥτιον ἅπαντας
2 τοὺς προγεγραμμένους. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ Φοι- 25
νίκῃ τὰ μὲν διὰ τὸν φόβον, τὰ δὲ καὶ δελεαζόμενοι
διὰ τῶν περὶ τὸν Χάροπα, κατέκριναν οὐ φυγῆς,
ἀλλὰ θανάτου πάντας τοὺς προσαγγελθέντας ὥς ἀλ-
3 λότρια φρονοῦντας Ῥωμαίων. οὗτοι μὲν οὖν πάντες
ἔφυγον, ὁ δὲ Χάροψ ὥρμησεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχων 30
χρήματα καὶ τοὺς περὶ τὸν Μύρωνα μεθ' αὐτοῦ,
βουλόμενος ἐπισφραγίσασθαι διὰ τῆς συγκλήτου τὴν

αὐτοῦ παρανομίαν. ἐν ᾧ καιρῷ κάλλιστον μὲν ἐγέ- 4
 νετο δείγμα τῆς Ῥωμαίων αἰρέσεως, κάλλιστον δὲ
 θέαμα πᾶσι τοῖς Ἑλλησι τοῖς παρεπιδήμοις, μάλιστα
 δὲ τοῖς ἀνακεκλημένοις· ὃ τε γὰρ Μάρκος, ἀρχιε- 5
 5 ρεὺς ὢν καὶ πρῶτος τῆς συγκλήτου γραφόμενος, ὃ τε
 Λεύκιος ὁ τὸν Περσέα νικήσας, μεγίστην ἔχων πίστιν
 καὶ δύναμιν, πυνθανόμενοι τὰ πεπραγμένα τῷ Χά-
 ροπι κατὰ τὴν Ἑπειρον ἐκώλυσαν εἰς τὰς οἰκίας αὐ-
 τῶν εἰσιέναι τὸν Χάροπα. οὗ γενομένου περιβοήτου 6
 10 πάντες ἐγενήθησαν οἱ παρεπιδημοῦντες περιχαρεῖς,
 ἀποδεχόμενοι τὸ μισοπόνηρον τῶν Ῥωμαίων. μετὰ 7
 δὲ ταῦτα τοῦ Χάροπος εἰσελθόντος εἰς τὴν σύγκλη-
 τον, οὐ συγκατέθετο τοῖς ἀξιουμένοις οὐδ' ἐβουλήθη
 δοῦναι ῥητὴν ἀπόκρισιν, ἀλλὰ τοῖς ἀποστελλομένοις 8
 15 πρεσβευταῖς ἔφη δώσειν ἐντολὰς ἐπισκέψασθαι περὶ
 τῶν γεγονότων. ὁ δὲ Χάροψ ἀναχωρήσας ταύτην μὲν 9
 τὴν ἀπόκρισιν ἀπεσιώπησε, γράψας δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν
 ὑπόθεσιν ἀρμόζουσας ἀπήγγειλεν ὥς συνευδοκούν-
 των Ῥωμαίων τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις.
 20 Ὅτι Εὐμένης ὁ βασιλεὺς τῇ μὲν σωματικῇ δυνάμει 23
 παραλελυμένος ἦν, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς λαμπρότητι προσ-
 αντεῖχεν, ἀνὴρ ἐν μὲν τοῖς πλείστοις οὐδενὸς δεύτε- 2
 ρος τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων γενόμενος, περὶ δὲ τὰ
 σπουδαιότατα καὶ κάλλιστα μείζων καὶ λαμπρότερος·
 25 ὅς γε πρῶτον μὲν παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν 3
 βασιλείαν συνεσταλμένην τελέως εἰς ὀλίγα καὶ λιτὰ
 πολισμάτια ταῖς μεγίσταις τῶν καθ' αὐτὸν δυνα-
 στειῶν ἐφάμιλλον ἐποίησε τὴν ἰδίαν ἀρχήν, οὐ τύχη 4
 τὸ πλεῖον συνεργῶ χρώμενος, οὐδ' ἐκ περιπετείας,
 30 ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγχινοίας καὶ φιλοπονίας, ἔτι δὲ πρῶ-
 ξεως τῆς αὐτοῦ. δεύτερον φιλοδοξότατος ἐγενήθη καὶ 5
 πλείστας μὲν τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων πόλεις Ἑλλη-

νίδας εὐηργέτησε, πλείστους δὲ κατ' ἰδίαν ἀνθρώ-
 6 πους ἐσώματοποίησε. τρίτον ἀδελφοὺς ἔχων τρεῖς
 καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ πρᾶξιν*, πάντας τούτους
 συνέσχε πειθαρχοῦντας αὐτῷ καὶ δορυφοροῦντας καὶ
 7 σῶζοντας τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα. τοῦτο δὲ σπα- 5
 νίως εὗροι τις ἂν γεγονός.

8 "Οτι Ἀτταλος ὁ ἀδελφὸς Εὐμένους παραλαβὼν τὴν
 ἔξουσίαν πρῶτον ἐξήνεγκε δεῖγμα τῆς αὐτοῦ προαι-
 ρέσεως καὶ πράξεως τὴν Ἀριαράθου καταγωγὴν ἐπὶ
 τὴν βασιλείαν. [Exc. Peir. p. 162—169.] 10

24 Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον παραγεγονότων πρε-
 σβευτῶν ἐξ Ἡπείρου παρὰ τε τῶν τὴν Φοινίκην κα-
 τεχόντων καὶ παρὰ τῶν ἐκπεπτωκότων, καὶ ποιησα-
 2 μένων λόγους κατὰ πρόσωπον, ἔδωκεν ἀποκρισιν
 αὐτοῖς ἡ σύγκλητος ὅτι δώσει περὶ τούτων ἐντολὰς 15
 τοῖς ἀποστελλομένοις πρεσβευταῖς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα
 μετὰ Γαῖου Μαρκίου. [Exc. de legat. p. 204.]

25 "Οτι Προυσίας μετὰ τὸ νικῆσαι τὸν Ἀτταλον μετὰ τὸ
 παρελθεῖν πρὸς τὸ Πέργαμον παρασκευασάμενος θυ-
 σίαν πολυτελεῇ προσήγαγε πρὸς τὸ τέμενος τοῦ Ἀσκλη- 20
 2 πιοῦ, καὶ βουθυτήσας καὶ καλλιερήσας τότε μὲν
 3 ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν, κατὰ δὲ τὴν ἐπιου-
 σαν καταστήσας τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ Νικηφόριον
 τοὺς τε νεὼς ἅπαντας διέφθειρε καὶ τὰ τεμένη τῶν
 θεῶν, ἐσύλησε δὲ καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰ λίθινα 25
 4 τῶν ἀγαλμάτων. τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὸ τοῦ Ἀσκλη-
 πιοῦ ἄγαλμα βαστάσας, περιττῶς ὑπὸ Φυρομάχου
 5 κατεσκευασμένον, ἀπήνεγκεν ὡς αὐτόν, ᾧ τῇ πρό-
 τερον ἡμέρᾳ κατασπένδων ἐβουθύτει καὶ κατηύχετο,
 δεόμενος, ὅπερ εἰκός, ἵλεων αὐτῷ γενέσθαι καὶ εὐ- 30
 6 μενῇ κατὰ πάντα τρόπον. ἐγὼ δὲ τὰς τοιαύτας δια-
 θέσεις καὶ πρότερον εἰρηκὰ πον, περὶ Φιλίππου

ποιούμενος τὸν λόγον, μανικᾶς. τὸ γὰρ ἅμα μὲν 7
 θύειν καὶ διὰ τούτων ἐξιλάσκεσθαι τὸ θεῖον, προσ-
 κυνοῦντα καὶ λιπαροῦντα τὰς τραπέζας καὶ τοὺς βω-
 μούς ἐξάλλως, ὅπερ ὁ Προυσίας εἰθιστο ποιεῖν γο-
 5 νυπετῶν καὶ γυναικιζόμενος, ἅμα δὲ ταῦτα καὶ λυ- 8
 μαίνεσθαι καὶ διὰ τῆς τούτων καταφθοράς τὴν εἰς
 τὸ θεῖον ὕβριν διατίθεσθαι, πῶς οὐκ ἂν εἴποι τις
 εἶναι θυμοῦ λυττωντος ἔργα καὶ ψυχῆς ἐξεστηκυίας
 τῶν λογισμῶν; ὃ καὶ τότε συνέβαινε γίγνεσθαι περὶ 9
 10 τὸν Προυσίαν. ἀνδρὸς μὲν γὰρ ἔργον οὐδὲν ἐπιτελεσά-
 μενος κατὰ τὰς προσβολάς, ἀγεννῶς δὲ καὶ γυναικοθύ-
 μως χειρίσας καὶ τὰ πρὸς θεοὺς καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώ-
 πους, μετήγαγε τὸ στρατεύμα πρὸς Ἑλαίαν καὶ κατα- 10
 πειράσας τῆς Ἑλαίας καὶ τινὰς προσβολὰς ποιησάμενος,
 15 οὐδὲν δὲ πράττειν δυνάμενος διὰ τὸ Σώσανδρον τὸν
 τοῦ βασιλέως σύντροφον εἰσεληλυθότα μετὰ στρατιω-
 τῶν εἶργειν αὐτοῦ τὰς ἐπιβολάς, ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατεί-
 ρων. κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν 11
 τῆς ἐν Ἱερᾷ κώμῃ μετὰ βίας ἐσύλησεν. ὁμοίως καὶ τὸ 12
 20 τοῦ Κυρνείου Ἀπόλλωνος τέμενος τὸ περὶ Τῆμνον οὐ
 μόνον ἐσύλησεν, ἀλλὰ καὶ τῷ πυρὶ διέφθειρε. καὶ 13
 ταῦτα διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐ
 μόνον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς πεπολε-
 μηκώς. ἔταλαιπώρησε δὲ καὶ τὸ πεζὸν στρατεύμα 14
 25 τῷ Προυσίᾳ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ὑπὸ τε τοῦ λιμοῦ
 καὶ τῆς δυσεντερίας, ὥστε παρὰ πόδας ἐκ θεοπέμ-
 πτου δοκεῖν ἀπηντῆσθαι μῆνιν αὐτῷ διὰ ταύτας τὰς
 αἰτίας. [Exc. Peir. p. 169—170.]

Ὅτι Ἀτταλος ἡττηθεὶς παρὰ Προυσίου, προ- 26
 30 χειρισάμενος Ἀθηναίων τὸν ἀδελφὸν ἐξαπέστειλε
 μετὰ τῶν περὶ τὸν Πόπλιον, διασαφήσοντα τῇ συγ-
 κλήτῳ τὸ γεγονός. οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ τοῦ μὲν Ἀν- 2

δρονίκου παραγενομένου καὶ διασαφούντος τὰ περὶ
 τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν πολεμίων οὐ προσεῖχον,
 3 ἀλλ' ὑπενόουν τὸν Ἄτταλον, βουλόμενον αὐτὸν ἐπι-
 βαλεῖν τῷ Προυσίᾳ τὰς χεῖρας, προφάσεις προκατα-
 4 σκευάζεσθαι καὶ προκαταλαμβάνειν διαβολαῖς· ἅμα 5
 δὲ τοῦ τε Νικομήδους καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντίφιλον,
 τῶν παρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν, διαμαρτυρομέ-
 νων μηδὲν εἶναι τούτων, ἔτι μᾶλλον ἠπίσται τὰ λε-
 5 γόμενα περὶ τοῦ Προυσίου. μετὰ δέ τινα χρόνον
 ἐπιδιασαφουμένης τῆς πραγματείας, ἀμφιδοξήσασα 10
 περὶ τῶν προσπιπτόντων ἡ σύγκλητος· ἐξαπέστειλε
 πρεσβευτὰς Λεύκιον Ἀπουλῆιον καὶ Γάιον Πετρώνιον
 τοὺς ἐπισκεψομένους πῶς ἔχει τὰ κατὰ τοὺς προειρη-
 μένους βασιλεῖς. [Exc. de legat. p. 204.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIII.

- Ὅτι ἡ σύγκλητος ἔτι κατὰ χειμῶνα διακούσασα τῶν 1
 περὶ τὸν Πόπλιον Λέντλον ὑπὲρ τῶν κατὰ Προυσίαν
 διὰ τὸ νεωστὶ παραγεγονέναι τούτους ἐκ τῆς Ἀσίας,
 εἰσεκαλέσατο καὶ τὸν Ἀθήναιον τὸν Ἀττάλου τοῦ
 βασιλέως ἀδελφόν. οὐ μέντοι πολλῶν προσεδεήθη 2
 5 λόγων, ἀλλ' εὐθέως καταστήσασα πρεσβευτὰς συνεξ-
 απέστειλε τῷ προειρημένῳ τοὺς περὶ Γάιον Κλαύ-
 διον Κέντωνα καὶ Λεύκιον Ὀρτήσιον καὶ Γάιον
 Αὐρουγκολήιον, ἐντολὰς δοῦσα κωλύειν τὸν Πρου-
 σίαν Ἀττάλῳ πολεμεῖν.
- 10 Παρεγένοντο δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις 3
 εἰς Ῥώμην ὑπὲρ τῶν κατεχομένων οἱ περὶ Ξένωνα
 τὸν Αἰγιέα καὶ Τηλεκλέα τὸν Αἰγεάτην. ὧν ποιησα- 4
 μένων λόγους ἐν τῇ συγκλήτῳ καὶ τοῦ διαβουλίου
 προτεθέντος, παρ' ὀλίγον ἦλθον ἀπολύσαι τοὺς κα-
 15 τητιαμένους οἱ τοῦ συνεδρίου. τὴν δ' αἰτίαν ἔσχε 5
 τοῦ μὴ συντελεσθῆναι τὴν ἀπόλυσιν Αὐλὸς Ποστού-
 μιος, στρατηγὸς ὢν ἐξαπέλεκτος καὶ βραβεύων τὸ δια-
 βούλιον. τριῶν γὰρ οὐσῶν γνωμῶν, μιᾶς μὲν τῆς 6
 ἀφιέναι κελευούσης, ἑτέρας δὲ τῆς ἐναντίας ταύτης,
 20 τρίτης δὲ τῆς ἀπολύειν μὲν, ἐπισχεῖν δὲ κατὰ τὸ πα-
 ρόν, καὶ πλείστων δὲ ὄντων τῶν ἀφιέντων, παρελ- 7
 θὼν τὴν μίαν γνώμην διηρώτα τὰς δύο καθολικῶς,
 οἷς δοκεῖ τοὺς ἀνακεκλημένους ἀφιέναι καὶ τούναν-

8 *τίον. λοιπὸν οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἐπέχειν κελεύοντες προσέβησαν πρὸς τοὺς μὴ φάσκοντας δεῖν ἀπολύειν, καὶ πλείους ἐγενήθησαν τῶν ἀφιέντων. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτων ἦν.* [Exc. de legat. p. 204—205.]

9 *Animadversa tripartita varietas est in tribus philo- 5 sophis, quos Athenienses Romam ad senatum populumque Romanum legaverant impetratum uti multam remitterent, quam fecerant iis propter Oropi vastationem. Ea multa fuerat talentum fere quingentum. Erant isti philosophi Carneades ex Academia, Diogenes Stoicus, Critolaus Pe- 10 ripateticus. Et in senatum quidem introducti interprete usi sunt C. Acilio senatore : sed ante ipsi seorsum quisque ostentandi gratia magno conventu hominum dissertaverunt. Tum admirationi fuisse aiunt Rutilius et Polybius philosophorum trium sui cuiusque generis facundiam. Violenta, 15 inquit, et rapida Carneades dicebat, scita et teretia Critolaus, modesta Diogenes et sobria.* [Gellius 7, 14.]

2 *Ὅτι τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευτῶν ἀνακαμψάντων εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ διασφαφούντων ὅτι παρ' ὀλίγον ἔλθοι τὰ πράγματα τοῦ πάντας ἐπανελθεῖν τοὺς 20 κατεχομένους, εὐέλπιδες γενόμενοι καὶ μετεωρισθέντες οἱ πολλοὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἔπεμπον Τηλεκλέα τὸν Μεγαλοπολίτην καὶ Ἀναξίδαμον. καὶ τὰ μὲν κατὰ Πελοπόννησον ἐπὶ τούτων ἦν.* [Exc. de legat. p. 205.]

3 *... προτείνειν αὐτῷ πεντακόσια τάλαντα παρα- 25 χωρήσαντι τῆς Κύπρου καὶ τᾶλλα συνακολουθήσοντα λυσιτελῇ καὶ τίμια παρ' αὐτοῦ συνεπιδεικνύειν προσενεγκάμενῳ τὴν χρεῖαν ταύτην. — τῷ δὲ Πτολεμαίῳ γενομένης προσαγγελίας παρεῖναι τὸν Ἀρχίαν.* [Suidas vv. προτείνειν et προσαγγελία.]

2 *Ὅτι Ἀρχίας βουλόμενος τὴν Κύπρον προδοῦναι τῷ Δημητρίῳ, καὶ φωραθεὶς καὶ εἰς κρίσιν ἄχθεὶς,*

καλωδίῳ τῶν ἐκ τῆς αὐλαίας [παραπετασμάτων]
 ἐαυτὸν ἀπεκρέμασε. τῷ γὰρ ὄντι διὰ τὰς ἐπιθυμίας 3
 κενοὶ κενὰ λογίζονται κατὰ τὴν παροιμίαν. καὶ γὰρ 4
 ἐκεῖνος δόξας πεντακόσια τάλαντα προσλήψεσθαι καὶ
 5 τὰ προϋπάρχοντα χρήματα καὶ τὸ πνεῦμα προσάπέ-
 βαλεν. [Exc. Peir. p. 170.]

Ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦκον πρεσβευταὶ καὶ 4
 παρὰ Μασσαλιητῶν, οἳ πάλα μὲν κακῶς πάσχοντες 2
 ὑπὸ τῶν Λιγυστίνων, τότε δὲ συγκλειόμενοι τελέως,
 10 καὶ πρὸς τούτοις καὶ πολιορκουμένων τῶν πόλεων
 Ἀντιπόλεως καὶ Νικαίας, ἐξαπέστειλαν πρεσβευτὰς
 εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς τὰ τε γιγνόμενα διασαφῆσοντας
 καὶ δεησομένους σφίσι βοηθεῖν. ὧν καὶ παρελθόντων 3
 εἰς τὴν σύγκλητον, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ πρεσβευτὰς
 15 πέμψαι τοὺς ἅμα μὲν αὐτόπτας γενησομένους τῶν
 γιγνομένων, ἅμα δὲ πειρασομένους λόγῳ διορθώσα-
 σθαι τῶν βαρβάρων τὴν ἄγνοιαν.

Ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς, καθ' οὓς ἐξέπεμψεν ἡ 5
 σύγκλητος τὸν Ὀπίμιον ἐπὶ τὸν τῶν Ὄξυβίων πόλε-
 20 μον, ἦκε Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ 2
 παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ἐποιεῖτο κατηγορίαν
 τᾶδελφοῦ, φέρων τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιβουλῆς ἐπ' ἐκεῖ-
 νον. ἅμα δὲ τὰς ἐκ τῶν τραυμάτων οὐλὰς ὑπὸ τὴν 3
 ὄψιν δεικνὺς καὶ τὴν λοιπὴν δεινολογίαν ἀκόλουθον
 25 τούτοις διατιθέμενος, ἐξεκαλεῖτο τοὺς ἀνθρώπους
 πρὸς ἔλεον. ἦκον δὲ καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου πρέ- 4
 σβεις οἱ περὶ τὸν Νεολαΐδαν καὶ Ἀνδρόμαχον, ἀπο-
 λογούμενοι πρὸς τὰς ὑπὸ τᾶδελφοῦ γενομένας κατη-
 γορίας. ὧν ἡ σύγκλητος οὐδ' ἀνέχεσθαι δικαιολο- 5
 30 γουμένων ἡβουλήθη, προκατεκλημμένη ταῖς ὑπὸ τοῦ
 νεωτέρου διαβολαῖς· ἀλλὰ τούτοις μὲν ἐπανάγειν ἐκ
 τῆς Ῥώμης προσέταξεν ἐξ αὐτῆς, τῷ δὲ νεωτέρῳ 6

πέντε πρεσβευτὰς καταστήσασα τοὺς περὶ Γνάιον
 Μερόλαν καὶ Λεύκιον Θέρμον, καὶ πεντήρη δοῦσα
 τῶν πρεσβευτῶν ἐκάστῳ, τούτοις μὲν παρήγγειλε
 7 κατὰγειν Πτολεμαῖον εἰς Κύπρον, τοῖς δὲ κατὰ τὴν
 Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν συμμάχοις ἔγραψαν ἐξεῖναι 5
 συμπράττειν τῷ Πτολεμαίῳ τὰ κατὰ τὴν ἀπόδοτον.
 6 Ὅτι τῶν περὶ τὸν Ὀρτήσιον καὶ Αὐρουγκολήιον
 παραγεγονότων ἐκ τοῦ Περγάμου, καὶ διασαφούντων
 τὴν τε τοῦ Προυσίου καταφρόνησιν τῶν τῆς συγκλή-
 2 του παραγγελμάτων καὶ διότι παρασπονδήσας καὶ 10
 συγκλείσας εἰς τὸ Πέργαμον αὐτοὺς τε καὶ τοὺς περὶ
 τὸν Ἀτταλον πᾶσαν βίαν ἐνεδείξατο καὶ παρανομίαν,
 3 ἢ σύγκλητος ὀργισθεῖσα καὶ βαρέως φέρουσα τὸ γε-
 γονὸς ἐξ αὐτῆς δέκα πρεσβευτὰς κατέστησε τοὺς περὶ
 Λεύκιον Ἀνίκιον καὶ Γάιον Φάννιον καὶ Κόιντον 15
 4 Φάβιον Μάξιμον, καὶ παραχρῆμα ἐξαπέστειλεν, ἐν-
 τολὰς αὐτοῖς δοῦσα διαλύσαι τὸν πόλεμον καὶ τὸν
 Προυσίαν ἀναγκάσαι δίκας ὑποσχεῖν Ἀττάλῳ τῶν
 κατὰ τὸν πόλεμον ἀδικημάτων.
 7 Ὅτι τῶν Μασσαλιητῶν διαπρεσβευσαμένων πρὸς 20
 Ῥωμαίους, κακῶς πάσχειν αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λιγυστί-
 νων, παραχρῆμα κατέστησαν Φλαμίνιον καὶ Ποπί-
 2 λιον Λαιναῖον καὶ Λεύκιον Πόπιον πρεσβευτὰς. οἱ
 καὶ πλείοντες μετὰ τῶν Μασσαλιητῶν προσέσχον τῆς
 3 Ὀξυβίων χώρας κατὰ πόλιν Αἶγιτταν. οἱ δὲ Λιγυ- 25
 στῖνοι, προακηκούτες ὅτι πάρεσιν ἐπιτάξοντες αὐτοῖς
 λύειν τὴν πολιορκίαν, τοὺς μὲν ἄλλους ἔτι καθορμι-
 4 ζομένους ἐπελθόντες ἐκώλυσαν τῆς ἀποβάσεως, τὸν
 δὲ Φλαμίνιον καταλαβόντες ἀποβεβηκότα καὶ τὰς
 ἀποσκευὰς ἀποτεθειμένον, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκέλευον 30
 αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας ἀπολύεσθαι, τοῦ δὲ παρακούον-
 5 τος ἤρξαντο τὰ σκεύη διαρπάζειν. τῶν δὲ παίδων

καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἀντιποιοιμένων καὶ κωλύον-
 των ἀπεβιάζοντο καὶ προσέφερον τούτοις τὰς χεῖρας.
 ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τοῦ Φλαμινίου βοηθοῦντος τοῖς ἰδί- 6
 οῖς, τοῦτον μὲν κατέτρωσαν, δύο δὲ τῶν οἰκετῶν
 5 κατέβαλον, τοὺς δὲ λοιποὺς κατεδίωξαν εἰς τὴν ναῦν,
 ὥστε τὸν Φλαμίνιον μόλις ἀποκόψαντα τὰ πόγνα καὶ
 τὰς ἀγκύρας διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. οὗτος μὲν 7
 ἀποκομισθεὶς εἰς Μασσαλίαν ἐθεραπεύετο μετὰ πά-
 σης ἐπιμελείας· ἡ δὲ σύγκλητος πυθομένη τὰ γεγο- 8
 10 νότα, παραχρῆμα τὸν ἕνα τῶν ὑπάτων Κόιντον Ὀπί-
 μιον ἐξάπέστειλε μετὰ δυνάμεως πολεμήσοντα τοῖς
 Ὀξυβίοις καὶ Δεκιήταις.

Ὁ δὲ Κόιντος συναθροίσας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν 8
 τῶν Πλακεντίνων πόλιν, καὶ ποιησάμενος τὴν πο-
 15 ρεῖαν διὰ τῶν Ἀπεννίνων ὄρων, ἤκεν εἰς τοὺς Ὀξυ-
 βίους. στρατοπεδεύσας δὲ παρὰ τὸν Ἀπρωνα ποταμὸν 2
 ἀνεδέχετο τοὺς πολεμίους, πυνθανόμενος αὐτοὺς
 ἀθροίζεσθαι καὶ προθύμους εἶναι πρὸς τὸ διακινδυ-
 νεύειν. καὶ προσαγαγὼν τὴν στρατιὰν ὁ Κόιντος 3
 20 πρὸς τὴν Αἴγιτταν, ἐν ἣ συνέβη τοὺς πρεσβευτὰς
 παρασπονδηθῆναι, τὴν πόλιν κατὰ κράτος ἐλὼν ἐξην-
 δραποδίσατο, καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ὕβρεως ἀπέστειλε
 δεσμίους εἰς τὴν Ῥώμην. καὶ ταῦτα διαπραξάμενος 4
 ἀπήντα τοῖς πολεμίους. οἱ δ' Ὀξύβιοι, νομίζοντες 5
 25 ἀπαραίτητον αὐτοῖς εἶναι τὴν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς
 ἁμαρτίαν, παραλόγῳ τινὶ χρησάμενοι θυμῷ καὶ λα-
 βόντες ὁρμὴν παραστατικὴν, πρὶν ἢ τοὺς Δεκιήτας
 αὐτοῖς συμμίξαι, περὶ τετρακισχιλίους ἀθροισθέντες
 ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ Κόιντος ἰδὼν 6
 30 τὴν ἐφοδὸν καὶ τὸ θράσος τῶν βαρβάρων τὴν μὲν
 ἀπόνοϊαν αὐτῶν κατεπλάγη, θεωρῶν δὲ μηδενὶ λόγῳ
 ταύτῃ χρωμένους τοὺς ἐχθροὺς εὐθαρσῆς ἦν, ἅτε τρι-

- βῆν ἐν πράγμασιν ἔχων καὶ τῇ φύσει διαφερόντως
 7 ἀρχίνους ὑπάρχων. διόπερ ἔξαγαγὼν τὴν αὐτοῦ
 στρατιάν, καὶ παρακαλέσας τὰ πρόποντα τοῖς καιροῖς,
 8 ἦει βάδην ἐπὶ τοὺς πολεμίους. χρησάμενος δὲ συν-
 τόνῳ προσβολῇ ταχέως ἐνίκησε τοὺς ἀντιταξαμένους, 5
 καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λοιποὺς
 9 ἠνάγκασε φυγεῖν προτροπάδην. οἱ δὲ Δεικιῆται ἡθρο-
 σμένοι παρῆσαν ὥς μεθέξοντες τοῖς Ὀξυβίοις τῶν
 10 αὐτῶν κινδύνων· ὑστερήσαντες δὲ τῆς μάχης τοὺς
 τε φεύγοντας ἔξεδέξαντο καὶ μετ' ὀλίγον συνέβαλον 10
 τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ μεγάλης ὀρμῆς καὶ προθυμίας.
 11 ἡττηθέντες δὲ τῇ μάχῃ παραντίκα πάντες παρέδω-
 καν σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν εἰς τὴν Ῥωμαίων
 12 πίστιν. ὁ δὲ Κόιντος κύριος γενόμενος τούτων τῶν
 ἔθνων παραντίκα μὲν τῆς χώρας ὅσῃν ἐνεδέχετο 15
 προσέειπεν τοῖς Μασσαλιήταις, εἰς δὲ τὸ μέλλον ὅμη-
 ρα τοὺς Λιγυστίνους ἠνάγκασε διδόναι κατὰ τινὰς
 13 τακτοὺς χρόνους τοῖς Μασσαλιήταις· αὐτοὺς δὲ παρο-
 πλίσας τοὺς ἀντιταξαμένους καὶ διελὼν τὴν δύναμιν
 ἐπὶ τὰς πόλεις, αὐτοῦ τὴν παραχειμασίαν ἐποίησατο. 20
 14 καὶ ταῦτα μὲν ὁξεῖαν ἔλαβε καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν
 συντέλειαν. [Exc. de legat. p. 206—209.]
 9 Ὅτι Ἀριστοκράτης ὁ τῶν Ῥοδίων στρατηγὸς ἦν
 μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιωματικὸς καὶ καταπλη-
 2 κτικός. διόπερ ἐκ πάντων τούτων ὑπέλαβον οἱ Ῥό- 25
 διοι τελέως ἀξιόχρεων ἡγεμόνα καὶ προστάτην ἔχειν
 3 τοῦ πολέμου. διεψεύσθησαν μέντοι γε τῶν ἐλπίδων·
 ἐλθὼν γὰρ εἰς τὰς πράξεις ὥσπερ εἰς πῦρ, καθά-
 περ τὰ κίβδηλα τῶν νομισμάτων, ἄλλοιός ἐφάνη.
 4 τοῦτο δ' ἐγένετο δῆλον ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων. [Exc. 30
 Peir. p. 170. Ponenda autem haec potius p. 54, post 2.]
 10 Ὅτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀτταλος ἔτι κατὰ χειμῶνα

συνήθροιξε μεγάλας δυνάμεις, ἅτε καὶ τῶν περὶ τὸν
 Ἀριαράθην καὶ τὸν Μιθριδάτην ἑξαπεσταλκότων
 αὐτῷ στρατιὰν ἱππέων καὶ πεζῶν κατὰ τὴν συμμα-
 χίαν, ὣν ἡγεῖτο Δημήτριος Ἀριαράθου. ὅντος δὲ 2
 5 περὶ ταύτας αὐτοῦ τὰς κατασκευὰς ἦκον ἐκ τῆς Ῥώ-
 μης οἱ δέκα πρέσβεις, οἳ καὶ συμμίζαντες αὐτῷ περὶ
 Κάδους καὶ κοινολογηθέντες περὶ τῶν πραγμάτων
 ὥρμησαν πρὸς τὸν Προυσίαν. ἐπειδὴ δὲ συνέμιξαν, 3
 διεσάφουν αὐτῷ τὰ παρὰ τῆς συγκλήτου μετὰ πολ-
 10 λῆς ἐπιστάσεως. ὁ δὲ Προυσίας ἔνια μὲν τῶν προσ- 4
 ταττομένων προσεδέχετο, τοῖς δὲ πλείστοις ἀντέλεγε.
 διόπερ οἱ Ῥωμαῖοι προσκόψαντες αὐτῷ τὴν τε φι- 5
 λίαν ἀπέιπαντο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ πάντες ἐξ
 αὐτῆς ἀπηλλάττοντο πάλιν ὡς τὸν Ἀτταλον. ὁ δὲ 6
 15 Προυσίας μετανοήσας μέχρ' ὅτι μὲν τινος ἐπηκολούθει
 λιπαρῶν, ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἦνυεν, ἀπαλλαγεὶς ἐν ἀμηχα-
 νίαις ἦν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν μὲν Ἀτταλον ἐκέλευον 7
 προκαθίσαντα τῆς αὐτοῦ χώρας μετὰ δυνάμεως αὐ-
 τὸν μὲν μὴ κατάρχειν τοῦ πολέμου, ταῖς δὲ πόλεσι
 20 ταῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς κώμαις τὴν ἀσφάλειαν παρα-
 σκευάζειν· αὐτοὶ δὲ μερίσαντες σφᾶς αὐτούς, οἱ μὲν 8
 ἐπλεον κατὰ σπουδὴν ἀπαγγελοῦντες τῇ συγκλήτῳ
 τὴν ἀπεΐθειαν τοῦ Προυσίου, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς Ἰω-
 νίας ἐχωρίσθησαν, ἕτεροι δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ
 25 τῶν κατὰ τὸ Βυζάντιον τόπων, μίαν ἔχοντες καὶ 9
 τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ἅπαντες ἀπὸ μὲν τῆς Προυσίου
 φιλίας καὶ συμμαχίας ἀποκαλεῖν τοὺς ἀνθρώπους,
 Ἀττάλῳ δὲ προσνέμειν τὴν εὐνοίαν καὶ συμμαχεῖν
 κατὰ δύναμιν.

30 Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀττάλου ἀδελφὸς 11
 Ἀθήναιος κατέπλευσε ναυσὶ καταφράκτοις ὀργδοή-
 κοντα, ὧν αἱ πέντε μὲν τετρήρεις ἦσαν Ῥοδίων τῶν 2

ἀποσταλειςδὼν εἰς τὸν Κρητικὸν πόλεμον, εἴκοσι δὲ
Κυζικηνῶν, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι τῶν περὶ τὸν
3 Ἀτταλον, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων συμμάχων. ποιη-
σάμενος δὲ τὸν πλοῦν ἐφ' Ἑλλησπόντου, καὶ συνά-
ψας ταῖς πόλεσι ταῖς ὑπὸ Προυσίαν ταπτομέναις, ἀπο- 5
βάσεις τε συνεχεῖς ἐποιεῖτο καὶ κακῶς διετίθει τὴν
4 χώραν. ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν παρὰ τοῦ
Προυσίου πρεσβευτῶν ἀνακεχωρηκότων, ἐξ αὐτῆς
τρεις ἄλλους ἀπέστειλεν, Ἀππιὸν τε τὸν Κλαύδιον
5 καὶ Λεύκιον Ὀππιον καὶ Αὔλον Ποστούμιον. οἱ καὶ 10
παραγενόμενοι εἰς τὴν Ἀσίαν διέλυσαν τὸν πόλεμον,
εἰς τὰς τοιαύτας συνθήκας ἐπαγαγόμενοι τοὺς βασι-
6 λέας ἀμφοτέρους ὥστε παραχοῆμα μὲν εἴκοσι κατα-
φράκτους νῆας ἀποδοῦναι Προυσίαν Ἀττάλῳ, πεντα-
7 κόσια δὲ τάλαντα κατενεγκεῖν ἐν ἔτεσιν εἴκοσι· τὴν 15
δὲ χώραν ἀμφοτέρους ἔχειν ἣν καὶ πρότερον εἶχον,
8 ὅτε εἰς τὸν πόλεμον ἐνέβαινον· διορθώσασθαι δὲ
Προυσίαν καὶ τὴν καταφθορὰν τῆς χώρας τῆς τε
Μηθυμναίων καὶ τῶν Αἰγαιέων καὶ τῆς Κυμαίων καὶ
Ἡρακλειωτῶν, ἑκατὸν τάλαντα δόντα τοῖς προειρη- 20
9 μένοις. γραφειῶν δ' ἐπὶ τούτοις τῶν συνθηκῶν,
ἀπῆγον τὰς δυνάμεις εἰς τὴν οἰκείαν οἱ περὶ τὸν
10 Ἀτταλον, τὰς ναυτικὰς καὶ τὰς πεζὰς. καὶ τῆς μὲν
Ἀττάλου καὶ Προυσίου διαφορᾶς τοιοῦτος ὅς τε κατὰ
μέρος χειρισμὸς ἐγενήθη τῶν πράξεων [καὶ τὸ τέλος]. 25
[Exc. de legat. p. 210—211.]
12 Ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ Πριηνεῖς
2 ἐνέπεσον παραλόγῳ συμφορᾷ. δεξάμενοι γὰρ παρ'
Ὀροφέρνης, ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, ἐν παρακατα-
θήκῃ τετρακόσια τάλαντα, ἀπητοῦντο κατὰ τοὺς ἐξῆς 30
3 χρόνους ὑπ' Ἀριαράθου, ὅτε μετέλαβε τῆς ἀρχῆς. οἱ
μὲν οὖν Πριηνεῖς, ὡς ἔμοι δοκεῖ, ὀρθῶς ἴσταντο,

φάσκοντες οὐδενὶ προήσσεσθαι τὰ χρήματα ζῶντος
 Ὀροφέρνηους πλὴν αὐτῷ τῷ παραθεμένῳ· ὁ δ' Ἀρια- 4
 ράτης πολλοῖς ἐδόκει παραπίπτειν τοῦ καθήκοντος,
 ἀπαιτῶν τὴν ἀλλοτρίαν παραθήκην. οὐ μὴν ἄλλ' ἕως 5
 5 μὲν τούτου τάχ' ἂν τις ἔχοι συγγνώμην αὐτῷ κατα-
 πειράζοντι, τῷ δοκεῖν τῆς ἐκείνου βασιλείας εἶναι τὰ
 χρήματα· τὸ δὲ καὶ πορρωτέρω προβαίνειν ὀργῆς
 καὶ φιλοτιμίας οὐδαμῶς ἐδόκει γενέσθαι κατὰ λόγον.
 κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς ἐπαποστείλας 6
 10 ἐλεηλάτει τὴν χώραν τῶν Πριηνέων, συνεργοῦντος
 Ἀττάλου καὶ παροξύνοντος διὰ τὴν ἰδίαν διαφοράν,
 ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Πριηνεῖς. πολλῶν δὲ καὶ σωμά- 7
 των καὶ θρεμμάτων ἀπολομένων καὶ πρὸς τῇ πόλει
 πτωμάτων γενομένων, ἀμύνασθαι μὲν οὐχ οἷοί τ'
 15 ἦσαν οἱ Πριηνεῖς, ἐπρέσβευον δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους,
 μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Ῥωμαίους κατέφυγον ὁ δὲ 8
 οὐ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις. καὶ Πριηνεῖς μὲν μεγά-
 λας ἔχοντες ἐλπίδας ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν χρημάτων
 τοῖς ἐναντίοις ἐνεκύρησαν· τῷ μὲν γὰρ Ὀροφέρνηι 9
 20 τὴν παραθήκην ἀπέδωκαν, ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως
 Ἀριαράθου ἱκαναῖς τισι βλάβαις περιέπεσον ἀδίκως
 διὰ τὴν παραθήκην. [Exc. Peir. p. 170—173.]

Ὅτι οὐκ ὀλίγοι τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν πρὸς τὸ 12^a
 πλεῖον ἐπιθυμίαν καὶ τὸ πνεῦμα προσέθηκαν τοῖς
 25 χοήμασιν, οἷς Ὀροφέρνης ὁ τῆς Καππαδοκίας βασι-
 λεὺς καταληπτὸς γενόμενος ἀπώλετο καὶ τῆς βασι-
 λείας ἐξέπεσεν. ἡμεῖς δὲ συγκεφαλαιωσάμενοι τὴν 2
 τούτου κάθοδον ἐπανάξομεν τὴν διήγησιν ἐπὶ τὴν
 εἰθισμένην τάξιν, ἥ χωρώμεθα παρ' ὅλην τὴν πραγμα-
 30 τείαν· καὶ γὰρ νῦν ὑπερβάντες τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα 3
 προελάβομεν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὰ κατὰ τὴν Καπ-
 παδοκίαν διὰ τὸ μηδεμίαν εὐλογον ἔχειν διαίρεσιν

τὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπόπλουν καὶ τὴν ἐπὶ τὰ πράγ-
 4 ματα κἀθοδὸν τοῦ Ἀριαράθου. διόπερ ἐπάνειμι δη-
 λώσω τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα γενόμενα περὶ τοὺς αὐ-
 τοὺς καιροὺς. ἐν οἷς ἴδιον καὶ παράλογον πρᾶγμα
 συνέβη γενέσθαι περὶ τὴν τῶν Ὠρωπίων πόλιν· ὑπὲρ 5
 οὗ τὰ μὲν ἀναδραμόντες, τὰ δὲ προλαβόντες τοῖς χρό-
 νοις συγκεφαλαιωσόμεθα τὴν ὅλην πρᾶξιν, ἵνα μὴ
 κατὰ μέρος αὐτῆς οὔσης οὐδ' ὅλως ἐπιφανοῦς, ἐν διη-
 ρημένοις χρόνοις ἀπαγγέλλοντες εὐτελεῖ καὶ ἀσαφεῖ
 5 ποιῶμεν τὴν διήγησιν. ὅταν γὰρ μόλις τὸ ὅλον ἄξιον 10
 ἐπιστάσεως φαίνεται τοῖς ἀκούουσιν, ἥπου γε τοῖς
 κατὰ μέρος ἐκ διαστήματος λεγομένοις συμπράξει τις
 τῶν φιλομαθούντων.

6 Ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις ὡς
 ἐπίπαν ἄνθρωποι συμφρονοῦσι, κατὰ δὲ τὰς ἀποτυ- 15
 χίας ἀσχάλλοντες τοῖς πράγμασιν ἐλκώδεις καὶ δύσ-
 κολοὶ γίνονται πρὸς τοὺς φίλους· ὃ καὶ περὶ τὸν
 Ὀροφέρνην συνέβη γενέσθαι τῶν πραγμάτων αὐτῷ
 ἀντιπιπτόντων καὶ τῷ Θεοτίμῳ καὶ μεμφομένων ἀλ-
 λήλοις. [Exc. Vat. p. 440—441 M. 80 H.] 20

13 Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἐκ
 τῆς Ἀχαΐας πρεσβευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν σύγκλη-
 τον περὶ τῶν ἀνακεκλημένων, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ μέ-
 νειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 211—212.]

14 Δημήτριόν φησι Πολύβιος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τρια- 25
 κοστῇ τὸν ἐκ τῆς Ῥώμης τὴν ὁμηρείαν διαφυ-
 γόντα, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ
 πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι. [Athen. 10,
 p. 440, B.]

Ὅτι ὁ Ἡρακλείδης ἔτι τῆς θερείας ἀκμαζούσης 30
 παρῆν εἰς τὴν Ῥώμην ἄγων τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν
 2 Ἀλέξανδρον. ποιούμενος δὲ τὴν παρεπιδημίαν μετὰ

τερατείας ἅμα καὶ κακουργίας ἐνεχρόνιζε, κατασκευα-
ζόμενος τὰ περὶ τὴν σύγκλητον.

Καὶ Ἀστυμήδης ὁ Ῥόδιος, πρεσβευτῆς ἅμα καὶ 3
ναύαρχος καθεσταμένος, παρελθὼν ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν
5 σύγκλητον διελέγετο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς
Κρηταιεῖς. ἡ δὲ σύγκλητος προσέχουσα τὸν νοῦν 4
ἐπιμελῶς, παραχρῆμα πρεσβευτὰς ἑξαπέστειλε τοὺς
περὶ Κόιντον λύσοντας τὸν πόλεμον.

Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ Κρηταιεῖς πρε- 15
10 σβευτὰς ἀπέστειλαν πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ βοηθείας
τοὺς περὶ Ἀντιφάταν Τηλεμνάστου Γορτύνιον, πα-
ραπλησίως δὲ καὶ Ῥόδιοι τοὺς περὶ Θεοφάνην. οὗ- 2
σης δὲ τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ
διαλεγομένων τῶν πρεσβευτῶν ἑκατέρων ὑπὲρ τῆς
15 βοηθείας, ἔρρεπον ταῖς γνώμαις οἱ πολλοὶ μᾶλλον
ἐπὶ τοὺς Ῥοδίους, ἐντρεπόμενοι καὶ τὸ τῆς πόλεως 3
ἄξιωμα καὶ τὴν ὅλην αἴρεσιν τῆς πολιτείας καὶ τῶν
ἀνδρῶν. εἰς ἃ βλέπων Ἀντιφάτας ἐβουλήθη πάλιν 4
ἐπεισελθεῖν, τοῦ δὲ στρατηγοῦ συγχωρήσαντος ἐχρή-
20 σατο λόγοις βαρυτέροις ἢ κατὰ Κρήτα καὶ σπουδαιο-
τέροις· καὶ γὰρ ἦν ὁ νεανίσκος οὐδαμῶς Κρητικός, 5
ἀλλὰ πεφευγὼς τὴν Κρητικὴν ἀναγωγίαν. διὸ καὶ 6
συνέβαινε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπιδέχεσθαι τὴν παρορησίαν
αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἔτι διὰ τὸ τὸν πατέρα τοῦ προει-
25 ρημένου Τηλέμναστον μετὰ πεντακοσίων Κρητῶν ἐλ-
θόντα συμπεπολεμηκέναι τὸν πρὸς Νάβιν πόλεμον
εὐγενῶς αὐτοῖς. πλὴν διακούσαντες οὐδὲν ἤττον ὁρ- 7
μὴν εἶχον οἱ πολλοὶ τοῖς Ῥοδίοις βοηθεῖν, ἕως Καλ-
λικράτης ὁ Λεοντήσιος ἀναστὰς οὐκ ἔφη δεῖν οὔτε
30 πολεμεῖν οὐδενὶ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης οὔτε
βοήθειαν πέμπειν οὐδενὶ κατ' οὐδενός. καὶ διὰ 8

ταῦτα κατίσχυσε μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. [Exc. de legat. p. 212—213.]

15^a Ὅτι οἱ Ῥόδιοι δυσθετούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν εἰς παραλόγους τινὰς ἐνέπεσον ὁρμὰς καὶ παρασκευάς, καὶ εἰς παραπλησίαν διάθεσιν ἦλθον τοῖς ἐν 5
2 ταῖς πολυχρονίοις ἀρρωστίαις δυσποτιμοῦσι. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πολλάκις ἐπειδὴν πάντα ποιοῦντες κατὰ λόγον τῆς θεραπείας καὶ πειθαρχοῦντες τοῖς ἰατροῖς μὴ δύνωνται τῆς ἐπὶ τὸ βέλτιον προκοπῆς ἄψασθαι, δυσθετούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν ἀποδυσπετεῖν ἀναγκάζονται, καὶ τινὲς μὲν θύταις καὶ μάντεσι προσέχειν, ἔνιοι δὲ πάσης ἐπωδῆς καὶ παντὸς περιάμματος πείραν λαμβάνειν. ὃ καὶ περὶ τοὺς Ῥοδίους συνέβαινε
3 πάντων γὰρ αὐτοῖς παρὰ δόξαν ἀπαντωμένων ἠναγκάζοντο παντὶ τῷ λεγομένῳ προσέχειν καὶ πᾶσαν ἐλπίδα 15
σωματοποιεῖν καὶ προσδέχεσθαι. καὶ τοῦτ' ἐδόκουν
4 πάσχειν εἰκότως· ὅταν γὰρ μηδὲν ἀνύηται τῶν κατὰ λόγον, δέη δὲ κατ' ἀνάγκην ἐνεργεῖσθαι τὸ συνεχές, ἀνάγκη πείραν λαμβάνειν καὶ τῶν παρὰ λόγον. διὸ καὶ Ῥόδιοι ἐμπεσόντες εἰς τοιαύτην διάθεσιν ἐποίησαν 20
τι τῶν γινομένων, καὶ ὃν ἀπεδοκίμασαν ἄρχοντα, τοῦτον πάλιν εἵλοντο ἄρχοντα, καὶ ἄλλα τινὰ παράλογα. [Exc. Vat. p. 441 M. 81 H.]

16 Ὅτι πρέσβων διαφόρων παραγενομένων εἰς τὴν Ῥώμην ἡ σύγκλητος πρῶτον μὲν εἰσεκαλέσατο τὸν 25
2 Εὐμένους τοῦ βασιλέως υἱὸν Ἀτταλον· παρεγερόνει γὰρ ἔτι παῖς ὢν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς Ῥώμην χάριν τοῦ τῇ τε συγκλήτῳ συσταθῆναι καὶ τὰς πα-
3 τρικοῦς ἀνανεώσασθαι φιλίας καὶ ξενίας. οὗτος μὲν οὖν φιλανθρωπῶς ὑπὸ τε τῆς συγκλήτου καὶ τῶν 30
πατρικῶν φίλων ἀποδεχθεὶς, καὶ λαβὼν ἀποκρισεις ἃς ἐβούλετο καὶ τιμὰς ἀρμοζούσας τῇ καθ' αὐτὸν

ἡλικία, μετὰ τινας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν,
 πασῶν αὐτὸν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἔκτενως 4
 καὶ μεγαλοψύχως ἀποδοξαμένων κατὰ τὴν δίοδον.
 ἦκε δὲ καὶ Δημήτριος κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, τυχὼν 5
 5 δὲ μετρίως ἀποδοχῆς ὥς παῖς αὐτίς ἀνεχώρησεν εἰς
 τὴν οἰκίαν. ὁ δ' Ἡρακλείδης κεχρονικῶς ἐν τῇ 6
 Ῥώμῃ παρῆλθεν εἰς τὴν σύγκλητον, ἔχων μεθ' ἑαυ-
 τοῦ τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. πρῶτον μὲν 7
 οὖν ὁ νεανίσκος ἐποιήσατό τινας μετρίους λόγους,
 10 ἡξίου δὲ Ῥωμαίους μνησθῆναι τῆς πρὸς τὸν Ἀντι-
 οχον τὸν αὐτοῦ πατέρα φιλίας καὶ συμμαχίας, μά-
 λιστα δὲ συγκατασκευάζειν αὐτῷ τὴν βασιλείαν· εἰ 8
 δὲ μή, συγχωρῆσαι τὴν κάθοδον καὶ μὴ κωλύσαι τοὺς
 βουλομένους συμπράττειν αὐτῷ πρὸς τὸ καθικέσθαι
 15 τῆς πατρῴας ἀρχῆς. ὁ δ' Ἡρακλείδης παρὰ λαβὼν 9
 τὸν λόγον, καὶ πολλὴν τινα ποιησάμενος Ἀντιόχου
 μὲν μνείαν ἐπ' ἀγαθῷ, Δημητρίου δὲ κατηγορίαν,
 εἰς τοῦτο κατήντησεν ὅτι δεῖ συγχωρεῖν τὴν κάθοδον
 τῷ νεανίσκῳ καὶ τῇ Λαοδίκῃ κατὰ τὸ δίκαιον, οὓσιν
 20 Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως ἐκρόνοις κατὰ φύσιν. τοῖς 10
 μὲν οὖν μετρίοις τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν ἤρεσκε τού-
 των, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ δράματος ἐνενό-
 ουν καὶ τὸν Ἡρακλείδην ἐβδελύττοντο προφανῶς.
 οἱ δὲ πολλοὶ τεθεραπευμένοι ταῖς Ἡρακλείδου γοη- 11
 25 τείαις συγκατηνέχθησαν ἐπὶ τὸ γράφειν δόγμα τοιοῦ-
 τον· Ἀλέξανδρος καὶ Λαοδίκη, βασιλέως υἱοί, φίλου 12
 καὶ συμμάχου ἡμετέρου γεγεννημένου, ἐπελθόντες ἐπὶ
 τὴν σύγκλητον λόγους ἐποιήσαντο· ἡ δὲ σύγκλητος 13
 αὐτοῖς ἐξουσίαν ἔδωκεν ἐπὶ τὴν πατρῴαν ἀρχὴν κα-
 30 ταπορεύεσθαι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς, ὥς ἡξίου, ἔδο-
 ξεν. ὁ δ' Ἡρακλείδης ἐπιλαβόμενος τῆς ἀφορμῆς 14
 ταύτης εὐθέως ἐξενολόγει καὶ προσεκαλεῖτο τῶν

- 15 ἐπιφανῶν ἀνδρῶν. ἀφικόμενος δ' εἰς τὴν Ἑφεσον
ἐγένετο περὶ τὴν παρασκευὴν τῆς προκειμένης ἐπι-
βολῆς. [Exc. de legat. p. 213—214.]
- 17 Ὅτι ὅταν ἅπαξ οἱ πολλοὶ σχῶσιν ὁρμὴν πρὸς τὸ
φιλεῖν ἢ μισεῖν τινὰς ὑπερβαλλόντως, πᾶσα πρόφα- 5
σις ἱκανὴ γίνεται πρὸς τὸ συντελεῖν τὰς αὐτῶν
προθέσεις.
- 2 Ἀλλὰ γὰρ ὁκνῶ μήποτε εἰς τὸ περιφερόμενον
ἐμπεσὼν λάθω, πότερον ὁ τὸν τράγον ἀμέλγων ἀφρο-
νέστερος ἢ ὁ τὸ κόσκινον ὑπέχων· δοκῶ γὰρ [μὴ] 10
κἀγὼ πρὸς ὁμολογουμένην ψευδολογίαν ἀκριβολογού-
μενος καὶ τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον εἰσφέρων παρα-
3 πλήσιόν τι ποιεῖν· διὸ καὶ μάτην τελέως περὶ τούτων
λέγειν, εἰ μὴ τις καὶ γράφειν ἐνύπνια βούλεται καὶ
θεωρεῖν ἐρηγορότως ἐνύπνια. [Exc. Vat. p. 442 M. 15
81 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIV.

Οἱ δ' ἐν τῇ κοινῇ τῆς ἱστορίας γραφῇ [τὰ τῆς Ἑλ- 1
λαδικῆς γεωγραφίας ἐπραγματεύσαντο], χωρὶς ἀπο-
δείξαντες τὴν τῶν ἡπείρων τοπογραφίαν, καθάπερ 2
Ἐφορός τε ἐποίησε καὶ Πολύβιος. [Strabo 8, p. 332.]

5 Πολύβιος φήσας περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καλῶς μὲν 3
Εὐδοξον, κάλλιστα δ' Ἐφορον ἐξηγεῖσθαι περὶ κτί-
σεων, συγγενειῶν, μεταναστάσεων, ἀρχηγετῶν, ἡμεῖς 4
δέ, φησί, τὰ νῦν ὄντα δηλώσομεν καὶ περὶ θέσεως
τόπων καὶ διαστημάτων· τοῦτο γάρ ἐστιν οἰκειότατον
10 χωρογραφία. [Strabo 10, p. 465.]

Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν κενὴν τερατολο- 2
γίαν οὐχ Ὀμηρικόν. προσπίπτει γάρ, ὥς εἰκός, ὥς 2
πιθανώτερον ἢ οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι
καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν· ὅπερ καὶ Πολύβιός φησι 3
15 περὶ τῆς Ὀδυσσεῆος πλάνης ἐπιχειρῶν. [Strabo 1,
p. 20.]

Καὶ Πολύβιος δ' ὀρθῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῆς 4
πλάνης. τὸν γάρ Αἴολον τὸν προσημαίνοντα τοὺς 5
ἐκπλους ἐν τοῖς κατὰ τὸν πορθμὸν τόποις ἀμφιδρό-
20 μοις οὕσι καὶ δυσέκπλοις διὰ τὰς παλιρροίας ταμίαν
τε εἰρῇσθαι τῶν ἀνέμων καὶ βασιλέα νενομίσθαι φησί,
καθάπερ Δαναὸν μὲν τὰ ὕδρεϊα τὰ ἐν Ἀργεὶ παρα- 6
δείξαντα, Ἀτρεά δὲ τοῦ ἡλίου τὸν ὑπεναντίον τῷ

οὐρανῷ δρόμον, μάντεις τε καὶ ἱεροσκοπομένους
 7 ἀποδείκνυσθαι βασιλέας· τοὺς θ' ἱερέας τῶν Αἰγυ-
 πτίων καὶ Χαλδαίους καὶ μάγους, σοφίᾳ τινὶ διαφέ-
 ροντας τῶν ἄλλων, ἡγεμονίας καὶ τιμῆς τυγχάνειν
 8 παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. οὗτω δὲ καὶ τῶν θεῶν ἓνα 5
 ἕκαστον τῶν χρησίμων τινὸς εὕρετὴν γενόμενον τι-
 9 μᾶσθαι. ταῦτα δὲ προοικονομησάμενος οὐκ ἔᾶ τὸν
 Αἴολον ἐν μύθου σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ὅλην τὴν
 Ὀδυσσεύς πλάνην, ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεμνηθεῖ-
 10 σθαι, καθάπερ καὶ τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ, τὸ δ' ὅλον 10
 περὶ Σικελίαν καὶ τῷ ποιητῇ πεποιῆσθαι καὶ τοῖς
 ἄλλοις συγγραφεῦσιν, ὅσοι τὰ πιχώρια λέγουσι τὰ
 11 περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. οὐκ ἐπαινεῖ δὲ οὐδὲ
 τὴν τοιαύτην τοῦ Ἑρατοσθένους ἀπόφασιν, διότι
 φησὶ τότε' ἂν εὕρεῖν τινα ποῦ Ὀδυσσεὺς πεπλάνηται, 15
 ὅταν εὕρῃ τὸν σκυτέα τὸν συρράψαντα τὸν τῶν ἀνέ-
 12 μων ἄσκόν. καὶ τοῦτο δ' οἰκείως εἰρησθαι τοῖς συμ-
 βαίνουσι περὶ τὸ Σκύλλαιον καὶ τὴν θήραν τῶν γα-
 λεωτῶν, τὸ ἐπὶ τῆς Σκύλλης,
 13 αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα σκόπελον περιμαιμώσας, 20
 δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴ ποθι μείζον ἔλῃσι
 κῆτος.
 14 τοὺς γὰρ θύννους ἀγεληδὸν φερομένους παρὰ τὴν
 Ἰταλίαν, ἐπειδὰν ἐκπέσωσι καὶ κωλυθῶσι τῆς Σικε-
 λίας ἄψασθαι, περιπίπτειν τοῖς μείζουσι τῶν ζώων, 25
 15 οἶον δελφίνων καὶ κυνῶν καὶ ἄλλων κητωδῶν, ἐκ δὲ
 τῆς θήρας αὐτῶν πιαίνεσθαι τοὺς γαλεώτας, οὓς καὶ
 16 ξιφίας λέγεσθαι καὶ κύνας φησί. συμβαίνειν γὰρ
 ταῦτόν ἐνθάδε καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου
 καὶ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ὅπερ ἐπὶ πυρὸς καὶ ὕλης 30
 ἐμπιμπραμένης· ἀθροιζόμενα γὰρ τὰ θηρία φεύγειν
 τὸ πῦρ ἢ τὸ ὕδωρ, καὶ βορὰν γίνεσθαι τοῖς κρεῖττοσι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν διηγεῖται τῶν γαλεωτῶν θή- 3
 ραν, ἣ συνίσταται περὶ τὸ Σκύλλαιον. σκοπὸς γὰρ 2
 ἐφέστηκε κοινὸς ὑφορμούσιν ἐν δικώποισ σκαφιδίοις
 πολλοῖς, δύο καθ' ἕκαστον σκαφίδιον. καὶ ὁ μὲν 3
 5 ἐλαύνει, ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρῶρας ἔστηκε δόρυ ἔχων,
 σημήναντος τοῦ σκοποῦ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γαλεώ-
 του· φέρεται δὲ τὸ τρίτον μέρος ἔξαλον τὸ ζῶον.
 συνάψαντος δὲ τοῦ σκάφους ὁ μὲν ἐπληξεν ἐκ χει- 4
 ρός, εἴτ' ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ σάματος τὸ δόρυ χωρὶς
 10 τῆς ἐπιδορατίδος· ἀγκιστρῶδης τε γὰρ ἔστι καὶ χα-
 λαρῶς ἐνήρμοσται τῷ δόρατι ἐπίτηδες, καλῶδιον δ'
 ἔχει μακρὸν ἐξημμένον. τοῦτ' ἐπιχαλῶσι τῷ τρω-
 θέντι, ἕως ἂν κάμη σφαδᾶξον καὶ ὑποφεῦγον· τότε δ' 6
 ἔλκουσιν ἐπὶ τὴν γῆν ἢ εἰς τὸ σκάφος ἀναλαμβάνου-
 15 σιν, εἰ μὴ μέγα ἦ τελέως τὸ σῶμα. καὶ ἐκπέσῃ δὲ 7
 εἰς τὴν θάλατταν τὸ δόρυ, οὐκ ἀπόλωλεν· ἔστι γὰρ
 πηκτὸν ἐκ τε δρυὸς καὶ ἐλάτης, ὥστε βαπτιζομένου
 τοῦ δρυῖνος βάρει μετέωρον εἶναι τὸ λοιπὸν καὶ εὐα-
 νάληπτον. συμβαίνειν δέ ποτε καὶ τιτρώσκεσθαι διὰ 8
 20 τοῦ σκαφιδίου τὸν κωπηλάτην διὰ τὸ μέγεθος τοῦ
 ξίφους τῶν γαλεωτῶν καὶ τὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ ζῶου
 συναγρώδη εἶναι καὶ τὴν θήραν. ἐκ τε δὲ τῶν τοιού- 9
 των εἰκάξοι τις ἂν, φησί, περὶ Σικελίαν γενέσθαι
 τὴν πλάνην κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅτι τῇ Σκύλλῃ προσ-
 25 ἤψε τὴν τοιαύτην θήραν, ἣ μάλιστ' ἐπιχώριός ἐστι
 τῷ Σκυλλαίῳ, καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Χαρυβδεως λε- 10
 γομένων ὁμοίων τοῖς τοῦ πορθμοῦ πάθεσι. τὸ δὲ 11

τοῖς μὲν γὰρ τ' ἀνίησιν

ἀντὶ τοῦ δις γραφικὸν εἶναι ἀμάρτημα ἢ ἱστορικόν.
 30 καὶ τὰ ἐν τῇ Μήνιγγι δὲ τοῖς περὶ τῶν Λωτοφάγων 12
 εἰρημένοις συμφωνεῖν.

4 Εἰ δέ τινα μὴ συμφωνεῖ, μεταβολὰς αἰτιαῖσθαι
 δεῖν ἢ ἄγνοϊαν ἢ καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν, ἢ συνέστηκεν
 2 ἐξ ἱστορίας καὶ διαθέσεως καὶ μύθου. τῆς μὲν οὖν
 ἱστορίας ἀλήθειαν εἶναι τέλος, ὥς ἐν νεῶν καταλόγῳ
 τὰ ἐκάστοις τόποις συμβεβηκότα λέγοντος τοῦ ποιη- 5
 τοῦ, τὴν μὲν πετρῆεσσαν, τὴν δὲ ἐσχατώσαν πόλιν,
 3 ἄλλην δὲ πολυτρήρωνα, τὴν δ' ἀργχίαιον· τῆς δὲ
 διαθέσεως ἐνάργειαν εἶναι τὸ τέλος, ὥς ὅταν μαχο-
 4 μένους εἰσάγῃ, μύθου δὲ ἡδονὴν καὶ ἐκπληξιν. τὸ
 δὲ πάντα πλάττειν οὐ πιθανὸν οὐδ' Ὀμηρικόν· τὴν 10
 γὰρ ἐκείνου ποιήσιν φιλοσόφημα πάντας νομίζειν,
 οὐχ ὥς Ἑρατοσθένους φησί, κελεύων μὴ κρίνειν πρὸς
 τὴν διάνοιαν τὰ ποιήματα μηδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν
 5 ζητεῖν. πιθανώτερόν τε τὸ

ἐνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισιν, 15
 ἐν βραχεῖ διαστήματι δέχεσθαι, οἱ γὰρ ὅλοοι οὐκ εὐ-
 θύδρομοι, ἢ ἐξωκεανίξιν, ὥς ἂν οὐρίων πνεόντων
 6 συνεχῶς. συνθεῖς δὲ τὸ διάστημα τὸ ἐκ Μαλεῶν ἐπὶ
 στήλας σταδίων δισμυρίων καὶ δισχιλίων πεντακο-
 σίων, εἰ, φησί, τοῦτο θείημεν ἐν ταῖς ἐννέα ἡμέ- 20
 ραις διηνύσθαι ἰσοταχῶς, ἐκάστης ἂν ἡμέρας ὁ πλοῦς
 7 συμβαίνοι σταδίων δισχιλίων πεντακοσίων. τίς οὖν
 ἰστόρηκεν ἐκ Λυκίας ἢ Ῥόδου δευτεραῖόν τινα ἀφιγ-
 μένον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὄντος τοῦ διαστήματος
 8 σταδίων τετρακισχιλίων; πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας 25
 πῶς τρεῖς εἰς Σικελίαν ἐλθὼν οὐδ' ἅπαξ διὰ τοῦ
 πορθμοῦ πέπλευκεν Ὀδυσσεύς, ἀπολογεῖται διότι καὶ
 οἱ ὕστερον ἔφευγον ἅπαντες τὸν πλοῦν τοῦτον. τοι-
 αῦτα μὲν εἶρηκεν. [Strabo 1, p. 23 seq.]

5 Πολύβιος τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν τοὺς μὲν 30
 ἀρχαίους ἔαν φησι, τοὺς δ' ἐκείνους ἐλέγχοντας ἐξε-
 τάξειν, Δικαίαιρχόν τε καὶ Ἑρατοσθένη τὸν τελευ-

ταῖον πραγματευσάμενον περὶ γεωγραφίας, καὶ Πυ-
 θέαν, ὑφ' οὗ παρακρουσθῆναι πολλούς, ὅλην μὲν 2
 τὴν Βρεττανικὴν ἑμβαδὸν ἐπελθεῖν φάσκοντος, τὴν
 δὲ περιμέτρον πλειόνων ἢ τεττάρων μυριάδων ἀπο-
 5 δόντος τῆς νήσου, προσιστορήσαντος δὲ καὶ τὰ περὶ 3
 τῆς Θούλης καὶ τῶν τόπων ἐκείνων, ἐν οἷς οὔτε
 γῆ καθ' αὐτὴν ὑπῆρχεν ἔτι οὔτε θάλαττα οὔτ' ἀήρ,
 ἀλλὰ σύγκριμά τι ἐκ τούτων πλεύμονι θαλαττίῳ
 10 εἰκόσ, ἐν ᾧ φησι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν αἰώ- 4
 ρεῖσθαι καὶ τὰ σύμπαντα, καὶ τοῦτον ὥς ἂν δεσμὸν
 εἶναι τῶν ὅλων, μήτε πορευτὸν μήτε πλωτὸν ὑπάρ-
 χοντα. τὸ μὲν οὖν τῷ πλεύμονι εἰκόσ αὐτὸς ἑορα- 5
 κέναι, τᾶλλα δὲ λέγειν ἐξ ἀκοῆς. ταῦτα μὲν τὰ τοῦ 6
 Πυθέου, καὶ διότι ἐπανελθὼν ἐνθὲνδε πᾶσαν ἐπέλ-
 15 θαι τὴν παρωκεανίτιν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ Γαδείρων
 ἕως Τανάιδος· φησὶ δ' οὖν ὁ Πολύβιος ἄπιστον καὶ 7
 αὐτὸ τοῦτο πῶς ἰδιώτῃ ἀνθρώπῳ καὶ πένητι τὰ το-
 σαῦτα διαστήματα πλωτὰ καὶ πορευτὰ γένοιτο. τὸν δ' 8
 Ἐρατοσθένη διαπορήσαντα εἰ χρὴ πιστεύειν τούτοις,
 20 ὅμως περὶ τε τῆς Βρεττανικῆς πεπιστευκέναι καὶ τῶν
 κατὰ Γάδειρα καὶ τὴν Ἰβηρίαν. πολὺ δέ φησι βέλ- 9
 τιον τῷ Μεσσηνίῳ πιστεύειν ἢ τούτῳ· ὁ μέντοι γε
 εἰς μίαν χώραν τὴν Παγχαίαν λέγει πλεῦσαι, ὁ δὲ
 καὶ μέχρι τῶν τοῦ κόσμου περάτων κατωπτευκέναι
 25 τὴν προσάρκτιον τῆς Εὐρώπης πᾶσαν, ἣν οὐδ' ἂν τῷ
 Ἑρμῇ πιστεύσαι τις λέγοντι. Ἐρατοσθένη δὲ τὸν μὲν 10
 Εὐήμερον Βεργαῖον καλεῖν, Πυθέα δὲ πιστεύειν,
 καὶ ταῦτα μηδὲ Δικαιάρχου πιστεύσαντος. τὸ μὲν 11
 οὖν "μηδὲ Δικαιάρχου πιστεύσαντος" γελοῖον, ὥσπερ
 30 ἐκείνῳ κανόνι χρήσασθαι προσῆκον, καθ' οὗ τοσού-
 τος ἐλέγχους αὐτὸς προφέρεται· Ἐρατοσθένους δὲ 12
 εἴρηται ἢ περὶ τὰ ἐσπέρια καὶ τὰ ἀρκτικά τῆς Εὐ-

13 ὥπης ἄγνοια. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν καὶ Δικαιάρχῳ
 συγγνώμη τοῖς μὴ κατιδοῦσι τοὺς τόπους ἐκεί-
 14 νους· Πολυβίῳ δὲ καὶ Ποσειδωνίῳ τίς ἂν συγ-
 γνοίῃ; ἀλλὰ μὴν Πολύβιος γέ ἐστιν ὁ λαοδογμα-
 τικὰς καλῶν ἀποφάσεις, ἃς ποιοῦνται περὶ τῶν ἐν 5
 τούτοις τοῖς τόποις διαστημάτων καὶ ἐν ἄλλοις πολ-
 λοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἐν οἷς ἐκείνους ἐλέγχει καθαρεύων.
 6 τοῦ γοῦν Δικαιάρχου μυρίους μὲν εἰπόντος τοὺς
 ἐπὶ στήλας ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου σταδίου, πλεί- 10
 ους δὲ τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν μέχρι τοῦ μυ-
 χοῦ, τοῦ δ' ἐπὶ στήλας τὸ μέχρι τοῦ πορθμοῦ τρις-
 χιλίους ἀποδόντος, ὥς γίνεσθαι τὸ λοιπὸν ἑπτακισ-
 2 χιλίους τὸ ἀπὸ πορθμοῦ μέχρι στηλῶν, τοὺς μὲν
 τριςχιλίους ἔαν φησιν εἴτ' εὖ λαμβάνονται εἴτε μή,
 τοὺς δ' ἑπτακισχιλίους οὐδετέρως, οὔτε τὴν παρα- 15
 λίαν ἐκμετροῦντι οὔτε τὴν διὰ μέσου τοῦ πελάγους.
 3 τὴν μὲν γὰρ παραλίαν εἰπέναι μάλιστ' ἀμβλεία γω-
 νία, βεβηκνία ἐπὶ τε τοῦ πορθμοῦ καὶ τῶν στηλῶν,
 4 κορυφὴν δ' ἐχούσῃ Νάρβωνα, ὥστε συνίστασθαι
 τρίγωνον, βάσιν ἔχον τὴν διὰ τοῦ πελάγους εὐθείαν, 20
 πλευρὰς δὲ τὰς τὴν γωνίαν ποιούσας τὴν λεχθεῖσαν·
 5 ὧν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ μέχρι Νάρβωνος μυρίων
 ἐστὶ καὶ πλείονων ἢ διακοσίων ἐπὶ τοῖς χιλίοις, ἡ δὲ
 6 λοιπὴ μικρῶ ἑλαττόνων ἢ ὀκτακισχιλίων. καὶ μὴν
 πλείστον μὲν διάστημα ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν 25
 Αἰβύην ὁμολογεῖσθαι κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος
 σταδίων οὐ πλείονων ἢ τριςχιλίων, κατὰ τὸ Σαρδό-
 7 νιον δὲ λαμβάνειν συναγωγὴν. ἀλλ' ἔστω, φησί, καὶ
 ἐκεῖνο τριςχιλίων, προειλήφθω δ' ἐπὶ τούτοις δις-
 χιλίων σταδίων τὸ τοῦ κόλπου βάθος τοῦ κατὰ Νάρ- 30
 βωνα, ὥς ἂν κάθεται ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν
 8 τοῦ ἀμβλυγωνίου. δῆλον οὖν, φησὶν, ἐκ τῆς παιδι-

κῆς μετρήσεως ὅτι ἡ σύμπασα παραλία ἡ ἀπὸ τοῦ
 πορθμοῦ ἐπὶ στήλας ἔγγιστα ὑπερέχει τῆς διὰ τοῦ
 πελάγους εὐθείας πεντακοσίοις σταδίοις. προστεθέν- 9
 των δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν πορθμὸν
 5 τρισχιλίων, οἱ σύμπαντες ἔσονται στάδιοι, αὐτοὶ οἱ
 ἐπ' εὐθείας, πλείους ἢ διπλάσιοι ὧν Δικαίαρχος εἶπε.
 πλείους δὲ τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν μυχὸν τὸν Ἀδριατι- 10
 κὸν δεήσει, φησί, τιθέναι κατ' ἐκείνον.

Ἄλλ', ὧ φίλε Πολύβιε, φαίη τις ἂν, ὥσπερ τού- 11
 10 του τοῦ ψεύσματος ἐναργῆ παρίστησι τὸν ἔλεγχον ἡ
 πείρα ἐξ αὐτῶν ὧν εἴρηκας αὐτός, εἰς μὲν Λευκάδα 12
 ἐκ Πελοποννήσου ἑπτακοσίους, ἐντεῦθεν δὲ τοὺς
 ἴσους εἰς Κόρκυραν, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν εἰς τὰ Κε-
 ραῦνια τοὺς ἴσους καὶ ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Ἰαπυρίαν,
 15 ἀπὸ δὲ τῶν Κεραυνίων τὴν Ἰλλυρικὴν παραλίαν
 σταδίων ἑξακισχιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα, οὕτω κα- 13
 κῆνα ψεύσματά ἐστιν ἀμφότερα, καὶ ὁ Δικαίαρχος
 εἶπε, τὸ ἀπὸ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας εἶναι σταδίων
 ἑπτακισχιλίων, καὶ ὁ σὺ δοκεῖς ἀποδεῖξαι ὁμολογοῦσι 14
 20 γὰρ οἱ πλεῖστοι λέγοντες τὸ διὰ πελάγους μυρίων εἶ-
 ναι καὶ δισχιλίων. [Strabo 1, p. 104 seq.]

Πῶς οὐκ ἂν εἰκότως δόξειεν ἀπολεληρηκέναι 15
 καὶ ὑπερβεβηκέναι τὸν Βεργαῖον Ἀντιφάνην καὶ
 καθόλου μηδενὶ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν ἀνοίας τῶν
 25 ἐπιγιννομένων; [Exc. Peir. p. 173.]

Ἐξῆς δὲ τὰ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐπανορθοῖ, τὰ 7
 μὲν εὖ, τὰ δὲ χεῖρον λέγων ἢ ἐκεῖνος. ἐξ Ἰθάκης 2
 μὲν γὰρ εἰς Κόρκυραν τριακοσίους εἰπόντος πλείους
 φησὶν εἶναι τῶν ἑνακοσίων, ἐξ Ἐπιδάμνου δὲ εἰς
 30 Θεσσαλονίκειαν ἑνακοσίους ἀποδόντος πλείους τῶν
 δισχιλίων φησί. ταῦτα μὲν εὖ, ἀπὸ δὲ Μασσαλίας 3
 ἐπὶ στήλας λέγοντος ἑπτακισχιλίους, ἀπὸ δὲ Πυρή-

νης ἑξακισχιλίους, αὐτὸς λέγει χεῖρον πλείους ἢ ἑνα-
 κισχιλίους τοὺς ἀπὸ Μασσαλίας, ἀπὸ δὲ Πυρρήνης
 μικρὸν ἐλάττους ἢ ὀκτακισχιλίους· ἐγγυτέρω γὰρ τῆς
 4 ἀληθείας ἐκεῖνος εἴρηκεν. οἱ γὰρ νῦν ὁμολογοῦσιν,
 εἴ τις τὰς τῶν ὁδῶν ἀνωμαλίας ὑποτέμνοιτο, μὴ 5
 μεῖζω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων εἶναι τὸ μῆκος τὴν
 σύμπασαν Ἰβηρίαν ἀπὸ Πυρρήνης ἕως τῆς ἑσπερίου
 5 πλευρᾶς. ὁ δ' αὐτὸν τὸν Τάγον ποταμὸν ὀκτακισ-
 χιλίων τίθησι τὸ μῆκος ἀπὸ τῆς πηγῆς μέχρι τῶν
 ἐκβολῶν, οὐ δῆπου τὸ σὺν τοῖς σκολιώμασιν, οὐ 10
 γὰρ γεωγραφικὸν τοῦτο, ἀλλ' ἐπ' εὐθείας λέγων·
 καίτοι γε ἀπὸ Πυρρήνης αἱ τοῦ Τάγου πηγαὶ πλεόν
 6 διέχουσιν ἢ χιλίους σταδίους. πάλιν δὲ τοῦτο μὲν
 ὀρθῶς ἀποφαίνεται ὅτι ἀγνοεῖ τὰ Ἰβηρικὰ ὁ Ἑρατο-
 σθένης, καὶ διότι περὶ αὐτῆς ἔσθ' ὅπου τὰ μαχόμενα 15
 7 ἀποφαίνεται, ὅς γε μέχρι Γαδείρων ὑπὸ Γαλατῶν
 περιοικεῖσθαι φήσας τὰ ἔξωθεν αὐτῆς, εἴ γε τὰ πρὸς
 δύσιν τῆς Εὐρώπης μέχρι Γαδείρων ἔχουσιν ἐκεῖνοι,
 τούτων ἐκλαθόμενος κατὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας περὶ-
 8 δον τῶν Γαλατῶν οὐδαμοῦ μέμνηται. τὸ δὲ μῆκος 20
 τῆς Εὐρώπης ὅτι ἐλαττόν ἐστι τοῦ συνάμφω τῆς τε
 Αἰβύης καὶ τῆς Ἀσίας ἐκθéis, οὐκ ὀρθῶς τὴν σύγ-
 9 κρισιν ποιεῖται. τὸ μὲν γὰρ στόμα τὸ κατὰ στήλας
 φησὶν ὅτι κατὰ τὴν ἰσημερινὴν δύσιν ἐστίν, ὁ δὲ Τά-
 10 ναῖς ῥεῖ ἀπὸ θερυνῆς ἀνατολῆς· ἐλαττοῦται δὲ τοῦ 25
 συνάμφω μήκους τῷ μεταξὺ τῆς θερυνῆς ἀνατολῆς
 καὶ τῆς ἰσημερινῆς· τοῦτο γὰρ ἡ Ἀσία προλαμβάνει
 πρὸς τὴν ἰσημερινὴν ἀνατολὴν τοῦ πρὸς τὰς ἄρκτους
 ἡμικυκλίου. [Strabo 2, p. 106 seq.]

11 Προπεπτωκυίας δὲ τῆς Εὐρώπης ἄκραις πλείοσι, 30
 βέλτιον μὲν οὗτος εἴρηκε περὶ αὐτῶν Ἑρατοσθέ-
 12 νους, οὐπω δὲ ἱκανῶς. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τρεῖς ἔφη,

τὴν ἐπὶ τὰς στήλας καθήκουσαν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰβηρία,
καὶ τὴν ἐπὶ τὸν πορθμόν, ἐφ' ἧς ἡ Ἰταλία, καὶ τρί-
την τὴν κατὰ Μαλέας, ἐφ' ἧς τὰ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου
καὶ τοῦ Εὐξείνου πάντ' ἔθνη καὶ τοῦ Τανάιδος·
5 οὗτος δὲ τὰς μὲν δύο τὰς πρώτας ὁμοίως ἐκτίθεται, 13
τρίτην δὲ τὴν κατὰ Μαλέας καὶ Σούνιον, ἐφ' ἧς ἡ
Ἑλλὰς πᾶσα καὶ ἡ Ἰλλυρίς καὶ τῆς Θράκης τινά, τε- 14
τάρτην δὲ τὴν κατὰ τὴν Θρακίαν χερσόνησον, ἐφ'
ἧς τὰ κατὰ Σηστόν καὶ Ἀβυδὸν στενά, ἔχουσι δ'
0 αὐτὴν Θράκες, πέμπτην δὲ τὴν κατὰ τὸν Κιμμερι-
κὸν Βόσπορον καὶ τὸ στόμα τῆς Μαιώτιδος. [Strabo
2, p. 108.]

Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τετάρτῃ καὶ τρια- 8
κοστῇ τῶν Ἱστοριῶν περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτανίας
5 χώρας διαλεγόμενός φησιν ὅτι βάλανοί εἰσι κατὰ βά-
θος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν
καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. διόπερ 2
οὐκ ἂν ἀμάργοι τις λέγων ὅς εἶναι θαλαττίους τοὺς
θύννους. [Athen. 7, p. 302, C.]

Λέγει δ' ὁ Πολύβιος καὶ μέχρι τῆς Λατίνης ἐκ- 3
πίπτειν τὴν βάλανον ταύτην, εἰ μὴ ἄρα, φησί, καὶ ἡ
Σαρδὼ φέρει καὶ ἡ πλησιόχωρος ταύτῃ. [Strabo 3,
p. 145.]

Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν, χώρα δ' ἐστὶν αὕτη τῆς 4
5 Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Σπανίαν ὀνομάζουσι, διη-
γούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν
τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν φησιν ὡς
αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν καὶ τὰ ξῶα πο-
λύγονα καὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ
0 οὐδέποτε φθείρονται· ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι καὶ λευ- 5
κόια καὶ ἀσπάραγοι καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις οὐ
πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν, τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον 6

- καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὴν χρησιμότητα καὶ
κατὰ τὸ κάλλος μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γι-
7 γνόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. καὶ ὁ μὲν τῶν
κριθῶν Σικελικὸς μέδιμνός ἐστι δραχμῆς, ὁ δὲ τῶν
πυρῶν ἐννέα ὀβολῶν Ἀλεξανδρινῶν, τοῦ δ' οἴνου 5
8 δραχμῆς ὁ μετρητής, καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ,
καὶ λαγώς. τῶν δ' ἄρνων τριῶβολον καὶ τετρώβολον
ἡ τιμή, ὅς δὲ πίων ἑκατὸν μνᾶς ἄγων πέντε δραχ-
9 μῶν, καὶ πρόβατον δυοῖν, τάλαντον δὲ σύκων
τριῶν ὀβολῶν, μόσχος δραχμῶν πέντε καὶ βοῦς ζύ- 10
10 γιμος δέκα. τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν
οὐδὲ κατηξιόυτο τιμῆς, ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν
ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων. [Athen. 8, p. 330—331, C.]
- 9 Τοὺς τὴν Βαιτικὴν ἐνοικοῦντας Τουρθητανούς
2 τε καὶ Τουρδούλους προσαγορεύουσιν, οἱ μὲν τοὺς 15
αὐτοὺς νομίζοντες, οἱ δ' ἑτέρους· ὧν ἐστὶ καὶ Πο-
λύβιος, συνοίκους φήσας τοῖς Τουρθητανοῖς πρὸς
3 ἄρκτον τοὺς Τουρδούλους. — τῇ δὲ τῆς χώρας εὐ-
δαιμονία καὶ τὸ ἥμερον καὶ τὸ πολιτικὸν συννηκολού-
θησε τοῖς Τουρθητανοῖς, καὶ τοῖς Κελτικοῖς δὲ διὰ 20
τὴν γειτνίασιν, ὥς δ' εἶρηκε Πολύβιος, διὰ τὴν συγ-
γένειαν. [Strabo 3, p. 139 et 151.]
- 4 Καὶ Δικαίαρχος δὲ καὶ Ἐρατοσθένης καὶ Πολύ-
βιος καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων περὶ τὸν πορθμὸν
ἀποφαίνουσι τὰς στήλας. [Strabo 3, p. 170.] 25
- 5 Φησὶ δὲ ὁ Πολύβιος κρήνην ἐν τῷ Ἡρακλείῳ
τῷ ἐν Γαδεΐροις εἶναι, βαθμῶν ὀλίγων κατὰβασιν
ἔχουσαν εἰς τὸ ὕδωρ, πότιμον, ἣν ταῖς παλιροῖαις
τῆς θαλάττης ἀντιπαθεῖν, κατὰ μὲν τὰς πλήμας
ἐκλείπουσαν, κατὰ δὲ τὰς ἀμπώτεις πληρουμένην. 30
6 αἰτιᾶται δ' ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπίπτον καλυφθεῖσης μὲν

αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης εἴργεται τῶν οἰκείων τοιούτων ἐξόδων, ἀναστρέψαν δὲ εἰς τὸ ἐντὸς ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς πόρους καὶ ποιεῖ λειψυδρίαν, γυμνωθείσης δὲ πάλιν 7
 5 εὐθυπορῆσαν ἐλευθεροὶ τὰς φλέβας τῆς πηγῆς, ὥστ' ἀναβλύειν εὐπόρως. [Strabo 3, p. 172.]

Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδόνα Νέαν ἀργυ- 8
 ρείων μνησθεὶς μέγιστα μὲν εἶναί φησι, διέχειν δὲ τῆς πόλεως ὅσον εἴκοσι σταδίους, περιειληφότα κύ-
 10 κλον τετρακοσίων σταδίων, ὅπου τέτταρας μυριάδας 9
 ἀνθρώπων μένειν τῶν ἐργαζομένων, ἀναφέροντας τότε τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων καθ' ἐκάστην ἡμέραν δις μυρίας καὶ πεντακισχιλίας δραχμάς. τὴν δὲ κα- 10
 τεργασίαν τὴν μὲν ἄλλην ἐῷ· μακρὰ γάρ ἐστι· τὴν
 15 δὲ συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρεῖν φησι κόπτεσθαι καὶ κοσκίνοις εἰς ὕδωρ διαττᾶσθαι· κόπτεσθαι δὲ πάλιν τὰς ὑποστάσεις, καὶ πάλιν διηθουμένας ἀποχεομένων
 * τῶν ὑδάτων κόπτεσθαι· τὴν δὲ πέμπτην ὑπόστασιν 11
 χωνευθεῖσαν ἀποχυθέντος τοῦ μολύβδου καθαρόν τὸ
 20 ἀργύριον ἐξάγειν. [Strabo 3, p. 147.]

Πολύβιος καὶ τὸν Ἄναν καὶ τὸν Βαῖτιν ἐκ τῆς 12
 Κελτιβηρίας ῥεῖν φησι, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ἑνα-
 κοσίους σταδίους. [Strabo 3, p. 148.]

Πολύβιος τὰ τῶν Οὐακκαίων καὶ τῶν Κελτι- 13
 25 βήρων ἔθνη καὶ χωρία διεξιὼν συλλέγει ταῖς ἄλλαις πόλεσι καὶ Σεγεσάμαν καὶ Ἰντερκατίαν. [Strabo 3, p. 162.]

Τοιαύτην τινὰ ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμ- 14
 πρότητι Πολύβιος Ἴβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν. ὃν 15
 30 καὶ ἐξηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφὴν, πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἐστάναι πλή-

ρεις οἶνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς.
[Athen. 1, p. 16, C.]

- 10 Πολύβιος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστο-
ριῶν μετὰ τὴν Πυρρήνην φησὶν ἕως τοῦ Νάρβωνος
ποταμοῦ πεδίου εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμούς 5
Ἰλλέβεριν καὶ Ῥόσκυνον, ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμο-
2 νύμους, κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. ἐν οὖν τῷ πε-
δίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθυὺς ὀρυκτούς.
3 εἶναι δὲ τὸ πεδίου λεπτόγειον καὶ πολλὴν ἄγρωστιν
ἔχον πεφυκυῖαν· ὑπὸ δὲ ταύτην διάμμου τῆς γῆς 10
οὔσης ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑπορρεῖν τὸ πλαξό-
4 μενον ἀπὸ τῶν ποταμῶν ὕδαρ, μεθ' οὗ ἰχθυὺς κατὰ
τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν χάριν
τῆς τροφῆς, φιληδοῦσι γὰρ τῇ τῆς ἀγρώστεως ῥίζῃ,
πεποιήκασιν πᾶν τὸ πεδίου πλήρες ἰχθύων ὑπογείων, 15
οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. [Athen. 8, p. 332, A, B.]
- 5 Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ στομάτων Πολύβιος
ἐπιτιμᾷ Τιμαίῳ, φήσας εἶναι μὴ πεντάστομον, ἀλλὰ
δίστομον. [Strabo 4, p. 183.]
- 6 Ὁ δὲ Λίγηρ μεταξὺ Πικτόνων τε καὶ Ναμνιτῶν 20
ἐκβάλλει. πρότερον δὲ Κορβιλῶν ὑπῆρχεν ἐμπόριον
ἐπὶ τούτῳ τῷ ποταμῷ, περὶ ἧς εἶρηκε Πολύβιος,
7 μνησθεὶς τῶν ὑπὸ Πυθέου μυθολογηθέντων, ὅτι
Μασσαλιωτῶν μὲν τῶν συμμιξάντων Σκιπίωνι οὐ-
δεὶς εἶχε λέγειν οὐδὲν μνήμης ἄξιον ἐρωτηθεὶς ὑπὸ 25
τοῦ Σκιπίωνος περὶ τῆς Βρεττανικῆς, οὐδὲ τῶν ἐκ
Νάρβωνος οὐδὲ τῶν ἐκ Κορβιλῶνος, αἵπερ ἦσαν
ἄρισται πόλεις τῶν ταύτη, Πυθέας δ' ἐθάρορσε
τοσαῦτα ψεύσασθαι. [Strabo 4, p. 190.]
- 8 Φησὶ Πολύβιος καὶ ἰδιόμορφόν τι γεννᾶσθαι ζῶον 30
ἐν ταῖς Ἀλπεσιν, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα πλὴν ἀνχένος
9 καὶ τριχώματος, ταῦτα δ' εἰκέναι κάπρω, ὑπὸ δὲ τῷ

γενεῖω πυρῆνα ἴσχειν ὅσον σπιθαμιαῖον ἀκρόκομον, πωλικῆς κέρκου τὸ πάχος. [Strabo 4, p. 207.]

Φησὶ Πολύβιος ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' Ἀκυλῆϊαν μά- 10
 λιστα ἐν τοῖς Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικοῖς εὐρεθῆναι
 5 χρύσειον οὕτως εὐφυῆς ὥστ' ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύ-
 ραντι τὴν ἐπιπολῆς γῆν εὐθύς ὀρυκτὸν εὐρίσκεσθαι
 χρυσόν. τὸ δ' ὄρυγμα μὴ πλείονων ὑπάρχειν ἢ πεν- 11
 τεκαίδεκα ποδῶν. εἶναι δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸν μὲν αὐτό- 12
 θεν καθαρόν, κυάμου μέγεθος ἢ θέριον, τοῦ ὀργδοῦ
 10 μέρους μόνον ἀφεισηθέντος, τὸν δὲ δεῖσθαι μὲν χω-
 νείας πλείονος, σφόδρα δὲ λυσιτελοῦς. συνεργασαμέ- 13
 νων δὲ τοῖς βαρβάροις τῶν Ἰταλιωτῶν ἐν διμήνῳ πα-
 ραχρῆμα τὸ χρυσίον εὐωνότερον γενέσθαι τῷ τρίτῳ
 μέρει καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. αἰσθημένους δὲ τοὺς 14
 15 Ταυρίσκους μονοπωλεῖν ἐκβαλόντας τοὺς συνεργα-
 ζομένους. [Strabo 4, p. 208.]

Ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Ἀλπεων 15
 καὶ τοῦ ὕψους λέγων παραβάλλει τὰ ἐν τοῖς Ἑλλη-
 σιν ὄρη τὰ μέγιστα, τὸ Ταῦρετον, τὸ Λύκαιον, Παρ-
 20 νασσόν, Ὀλυμπον, Πήλιον, Ὀσσαν, ἐν δὲ Θράκῃ Αἴ-
 μον, Ῥοδόπην, Δούνακα. καὶ φησιν ὅτι τούτων μὲν 16
 ἕκαστον μικροῦ δεῖν αὐθημερὸν εὐζώνοις ἀναβῆναι
 δυνατόν, αὐθημερὸν δὲ καὶ περιελθεῖν, τὰς δ' Ἀλ- 17
 πεις οὐδ' ἂν πεμπταῖος ἀναβαίῃ τις· τὸ δὲ μῆκος
 25 ἐστὶ δισχιλίων καὶ διακοσίων σταδίων τὸ παρῆκον
 παρὰ τὰ πεδιά. τέτταρας δ' ὑπερβάσεις ὀνομάζει 18
 μόνον, διὰ Αἰγύων μὲν τὴν ἔγγιστα τῷ Τυρροηνικῷ
 πελάγει, εἴτα τὴν διὰ Ταυρίνων, ἣν Ἀννίβας διήλ-
 θεν, εἴτα τὴν διὰ Σαλασσῶν, τετάρτην δὲ τὴν διὰ
 30 Ῥαιτῶν, ἀπάσας κρημνώδεις. λίμνας δὲ εἶναί φησιν 19
 ἐν τοῖς ὄρεσι πλείους μὲν, τρεῖς δὲ μεγάλας, ὧν ἡ
 μὲν Βήνακος ἔχει μῆκος πεντακοσίων σταδίων, πλά-

- 20 τος δὲ [ἑκατὸν] τριάκοντα, ἔκρει δὲ ποταμὸς Μίγκιος·
 ἡ δ' ἐξῆς Λάριος τετρακοσίων, πλάτος δὲ στενω-
 21 τέρα τῆς πρότερον, ἐξίησι δὲ ποταμὸν τὸν Ἀδούαν·
 τρίτη δὲ Οὐερβανὸς μῆκος ἐγγὺς τριακοσίων στα-
 δίων, πλάτος δὲ τριάκοντα, ποταμὸν δὲ ἐξίησι μέγαν 5
 Τίκινον. πάντες δ' εἰς τὸν Πάδον συρρέουσι. [Strabo
 4, p. 208 seq.]
- 11 Πολύβιος διάφορον οἶνον ἐν Καπύῃ φησὶ γίνε-
 σθαι τὸν ἀναδενδρίτην καλούμενον, ᾧ μηδέν·α συγ-
 κρίνεσθαι. [Athen. 1, p. 31, D.] 10
- 2 Φησὶ Πολύβιος περὶ μὲν εἶναι τὴν παραλίαν
 τὴν ἀπὸ Ἰαπυγίας μέχρι πορθμοῦ καὶ τρισχιλίων
 σταδίων, κλύζεσθαι δ' αὐτὴν τῷ Σικελικῷ πελάγει,
 πλέοντι δὲ καὶ πεντακοσίων δέουσιν. [Strabo 5, p. 211.]
- 3 Τῆς Τυρρηνίας μῆκος μὲν τὸ μέγιστον εἶναί φασι 15
 τὴν παραλίαν ἀπὸ Λούνης μέχρι Ὠστίων δισχιλίων
 πού καὶ πεντακοσίων σταδίων· — Πολύβιος δ' οὐκ
 εὖ καὶ τοὺς πάντας χιλίους τετρακοσίους τριάκοντα
 λέγει. [Strabo 5, p. 222.]
- 4 Αἰθάλη, νῆσος Τυρρηνῶν. Πολύβιος δ' ἐν τρια- 20
 κοστῇ τετάρτῃ λέγει Αἰθάλειαν τὴν Αἴμνον καλεῖ-
 σθαι. [Steph. Byz.]
- 5 Καλοῦσι κρατῆρα τὸν κόλπον τὸν ἀπὸ τοῦ Μι-
 σηνοῦ μέχρι τοῦ Ἀθηναίου, δυεῖν ἀκρωτηρίων, κολ-
 πούμενον. ὑπὲρ δὲ τούτων τῶν ἡόνων Καμπανία 25
 πᾶσα ἴδρυται, πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἀπάν-
 6 των. Ἀντίοχος μὲν οὖν φησι τὴν χώραν ταύτην
 Ὀπικοὺς οἰκῆσαι, τούτους δὲ καὶ Αὔσονας καλεῖσθαι,
 7 Πολύβιος δ' ἐμφαίνει δύο ἔθνη νομίζων ταῦτα· Ὀπι-
 κοὺς γάρ φησι καὶ Αὔσονας οἰκεῖν τὴν χώραν ταύ- 30
 την τὴν περὶ τὸν Κρατῆρα. [Strabo 5, p. 242.]

Πολύβιος ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας μεμιλιάσθαι φησί, 8
καὶ εἶναι μίλια πεντακόσια ἐξήκοντα δύο εἰς Σήναν
πόλιν, ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀκυληίαν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα
ὀκτώ. [Strabo 6, p. 285.]

5 Μετὰ δὲ ταύτας [τὰς Ἰαπύγων ἄκρας] τὸ Λακί-
νιον Ἦρας ἱερόν, πλούσιόν ποτε ὑπάρξαν καὶ πολ- 9
λῶν ἀναθημάτων μεστόν. τὰ διάρματα δ' οὐκ εὐκρι-
νῶς λέγεται· πλήν ὥς γε ἐπὶ τὸ πολὺ σταδίου ἀπὸ 10
πορθμοῦ μέχρι Λακινίου Πολύβιος ἀποδίδωσι χι-
10 λίους καὶ τριακοσίους, ἐντεῦθεν δὲ καὶ διάρμα εἰς 11
Ἰαπυρίαν ἑπτακοσίους. [Strabo 6, p. 261.]

Πολύβιος τῶν τριῶν κρατήρων [τῆς Ἰερᾶς Ἥφαι- 12
στου] τὸν μὲν κατερρυηκέναι φησὶν ἐκ μέρους, τοὺς
δὲ συμμένειν· τὸν δὲ μέγιστον τὸ χεῖλος ἔχειν περι- 13
15 φερὲς ὃν πέντε σταδίων, κατ' ὀλίγον δὲ συνάγεσθαι
εἰς πεντήκοντα ποδῶν διάμετρον· καθ' οὗ βάθος εἶ- 14
ναι τὸ μέχρι θαλάττης σταδιαίου, ὥστε καθορᾶν ταῖς
νηνεμίαις. ἐὰν μὲν οὖν νότος μέλλῃ πνεῖν, ἀχλὺν 15
ὀμιχλώδη καταχεῖσθαι κύκλῳ φησὶ τῆς νησιδος, ὥστε
20 μὴδὲ τὴν Σικελίαν ἄπωθεν φαίνεσθαι, ὅταν δὲ βο- 16
ρέας, φλόγας καθαράς ἀπὸ τοῦ λεχθέντος κρατήρος
εἰς ὕψος ἐξαίρεσθαι καὶ βρόμους ἐκπέμπεσθαι μεί-
ζους· τὸν δὲ ξέφυρον μέσσην τινὰ ἔχειν τάξιν. τοὺς 17
δ' ἄλλους κρατήρας ὁμοειδεῖς μὲν εἶναι, τῇ δὲ βίᾳ
25 λείπεσθαι τῶν ἀναφυσημάτων· ἐκ τε δὴ τῆς διαφο- 18
ρᾶς τῶν βρόμων καὶ ἐκ τοῦ πόθεν ἄρχεται τὰ ἀνα-
φυσήματα καὶ αἱ φλόγες καὶ αἱ λιγνύες προσημαί-
νεσθαι καὶ τὸν εἰς ἡμέραν τρίτην πάλιν μέλλοντα
ἄνεμον πνεῖν.... τῶν γοῦν ἐν Λιπάραις γενομένης 19
30 ἀπλοίας προειπεῖν τινὰς φησι τὸν ἐσόμενον ἄνεμον,
καὶ μὴ διαψεύσασθαι. ἀφ' οὗ δὴ τὸ μυθωδέστατον 20
δοκοῦν εἰρηῇσθαι τῷ ποιητῇ οὐ μάτην φαίνεσθαι

- λεχθέν, ἀλλ' αἰνιξαμένου τὴν ἀλήθειαν, ὅταν φῇ τα-
 μίαν τῶν ἀνέμων τὸν Αἰόλον. [Strabo 6, p. 276.]
- 12 Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἷμόν ἐστὶν ὄρος, μέγιστον
 τῶν ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσῃν πῶς διαιροῦν τὴν
 2 Θράκην, ἀφ' οὗ φησι Πολύβιος ἀμφοτέρως καθορᾶ- 5
 σθαι τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγων· καὶ γὰρ τὸ
 διάστημα μέγα τὸ πρὸς τὸν Ἀδρίαν καὶ τὰ ἐπισκο-
 τοῦντα πολλά. [Strabo 7, p. 313.]
- 3 Ἐκ δὲ τῆς Ἀπολλωνίας εἰς Μακεδονίαν ἡ Ἐγνα-
 τία ἐστὶν ὁδὸς πρὸς ἕω, βεβηματισμένη κατὰ μίλιον 10
 καὶ κατεστηλωμένη μέχρι Κυψέλων καὶ Ἐβρου ποτα-
 μοῦ· μιλίων δ' ἐστὶ πεντακοσίων τριάκοντα πέντε.
- 4 λογιζομένῳ δέ, ὥς μὲν οἱ πολλοί, τὸ μίλιον ὀκτα-
 στάδιον τετρακισχίλιοι ἂν εἶεν στάδιοι, καὶ ἐπ' αὐ-
 5 τοῖς διακόσιοι ὀγδοήκοντα, ὥς δὲ Πολύβιος, προστι- 15
 θεὶς τῷ ὀκτασταδίῳ δίπλεθρον, ὃ ἐστὶ τρίτον σταδίου,
 προσθετέον ἄλλους σταδίους ἑκατὸν ἐβδομήκοντα
 6 ὀκτώ, τὸ τρίτον τοῦ τῶν μιλίων ἀριθμοῦ. συμβαί-
 νει δ' ἀπὸ ἴσου διαστήματος συμπίπτειν εἰς τὴν αὐ-
 τὴν ὁδὸν τοὺς τ' ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας ὁρμηθέντας καὶ 20
 7 τοὺς ἐξ Ἐπιδάμνου. ἡ μὲν οὖν πᾶσα Ἐγνατία καλεῖ-
 ται, ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Κανδαουίας λέγεται, ὄρους Ἰλ-
 λυρικοῦ, διὰ Λυχνιδοῦ πόλεως καὶ Πυλᾶνος, τόπου
 ὀρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τὴν τε Ἰλλυρίδα καὶ τὴν Μακε-
 8 δονίαν. ἐκεῖθεν δ' ἐστὶ παρὰ Βαρνοῦντα διὰ Ἡρα- 25
 κλείας καὶ Λυγκηστῶν καὶ Ἐορδαῶν εἰς Ἐδεσσαν καὶ
 9 Πέλλαν μέχρι Θεσσαλονικείας· μίλια δ' ἐστὶ, φησὶ
 Πολύβιος, ταῦτα διακόσια ἐξήκοντα ἑπτὰ. [Strabo
 7, p. 322 seq.]
- 10 Ἡ τῆς Πελοποννήσου περίμετρος μὴ κατακολπί- 30
 ζοντι τετρακισχιλίων σταδίων, ὥς Πολύβιος. [Strabo
 8, p. 335.]

Πολυβίου δ' εἰρηκότος τὸ ἀπὸ Μαλεῶν ἐπὶ τὰς 11
 ἄρκτους μέχρη τοῦ Ἰστροῦ διάστημα περὶ μυρίους στα-
 δίους, εὐθύνει τοῦτο ὁ Ἀρτεμίδωρος οὐκ ἀτόπως....
 κατ' ἐκεῖνον δὴ συμβαίνει τὸ ἐκ [τοῦ Ἰστροῦ ἐπὶ τὰς
 5 Μαλ]έας ἑξακισχιλίων πεντακοσίων. αἴτιον δὲ τούτου
 τὸ μὴ τὴν σύντομον καταμετρεῖν, ἀλλὰ τὴν τυχοῦσαν,
 ἣν ἐπορεύθη τῶν στρατηγῶν τις. [Strabo 8, p. 389.]

Τὰ δ' ἐπ' εὐθείας τούτοις μέχρη τῆς Ἰνδικῆς τὰ 13
 αὐτὰ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμίδωρῳ, ἅπερ καὶ
 10 παρὰ τῷ Ἑρατοσθένει. λέγει δὲ καὶ Πολύβιος περὶ 2
 τῶν ἐκεῖ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκεῖνω. ἄρχεται δὲ 3
 ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἣ πρὸς τῇ διαβά-
 σει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται. εἰς δὲ Σαμόσατα ἀπὸ 4
 τῶν ὄρων τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ Τόμισα ὑπερ-
 15 θέντι τὸν Ταῦρον σταδίους εἶρηκε τετρακοσίους καὶ
 πεντήκοντα. [Strabo 14, p. 663 seq.]

Ὁ γοῦν Πολύβιος γεγονὼς ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ 14
 βδελύττεται τὴν τότε κατάστασιν, καὶ φησι τρία γένη 2
 τὴν πόλιν οἰκεῖν, τό τε Αἰγύπτιον καὶ ἐπιχώριον φῦ-
 20 λον, ὃξὺ καὶ πολιτικόν, καὶ τὸ μισθοφορικόν, βαρὺ 3
 καὶ πολὺ καὶ ἀνάγωγον· ἐξ ἔθους γὰρ παλαιοῦ ξέ-
 νους ἔτρεφον τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας, ἄρχειν μᾶλλον ἢ
 ἄρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν βασιλέων οὐ-
 δένειαν. τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων, 4
 25 οὐδ' αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας,
 κρεῖττον δ' ἐκείνων ὅμως· καὶ γὰρ εἰ μιγάδες, Ἑλ- 5
 ληνες ὅμως ἀνέκαθεν ἦσαν καὶ ἐμέμνητο τοῦ κοι-
 νοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθους. ἠφανισμένου δὲ καὶ τούτου 6
 τοῦ πλήθους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Φύ-
 30 σκωνος, καθ' ὃν ἦκεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Πολύ-
 βιος, καταστασιαζόμενος γὰρ ὁ Φύσκων πλεονάκεις 7
 τοῖς στρατιώταις ἐφίει τὰ πλήθη καὶ διέφθειρε, τοι- 8

ούτων δὴ, φησίν, ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει λοιπὸν ἦν
τῷ ὄντι τὸ τοῦ ποιητοῦ

Αἴγυπτόνδ' ἶέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

[Strabo 17, p. 797 seq.]

- 15 Polybius latitudinem Europae ab Italia ad Oceanum 5
scripsit XI. L esse . . . [Per] Lugdunum ad portum Mo-
rinorum Britannicum, qua videtur mensuram agere Poly-
bius, XI. LXVIII. [Plinius N. H. 4, 23, 37.]

Polybius a Gaditano freto longitudinem directo cursu
ad os Maeotis XXXIV. XXXVII D prodidit, ab eodem 10
initio ad orientem recto cursu Siciliam XII. L, Cretam
CCCLXXV, Rhodum CLXXXVII D, Chelidonias tantun-
dem, Cyprum CCXXV, inde Syriae Seleuciam Pieriam
CXV. Quae computatio efficit XXIII. XL. [Plinius 6,
33, 38.] 15

In ipso capite Baeticae ab ostio freti p. XXV mill.
Gadis, longa, ut Polybius scribit, XII, lata III. Abest a
continente proxima parte minus pedes DCC, reliqua
plus VII. [Plinius 4, 22, 36.]

Ultra Siciliam quod est ad Salentinos Ausonium [mare] 20
Polybius appellat. [Plinius 3, 5, 10.]

Inter duos Bosporos, Thracium et Cimmerium, directo
cursu, ut auctor est Polybius, D intersunt. [Plinius
4, 12, 24.]

Agrippa totius Africae a mari Atlantico cum inferiore 25
Aegypto XXX longitudinem, Polybius et Eratosthenes, di-
ligentissimi existimati, ab Oceano ad Carthaginem ma-
gnam XI, ab ea Canopum Nili proximum ostium XVI.
XXVIII fecerunt. [Plinius 5, 6, 6.]

Scipione Aemiliano res in Africa gerente Polybius 30
annalium conditor, ab eo accepta classe scrutandi illius

orbis gratia circumvectus, prodidit a monte eo [Atlante] ad occasum versus saltus plenos feris, quas generat Africa, ad flumem Anatin CCCCLXXXVI. *) [Plinius 5, 1, 1.]

5 Ad proximam [duarum Syrtium], quae minor est, a Carthagine CCC Polybius tradit, ipsam centum m. passuum aditu, trecentorum ambitu. [Plinius 5, 4, 4.]

Polybius in extrema Mauretania contra montem Atlantem a terra stadia VIII abesse prodidit Cernen. [Plinius 6, 31, 36.]

Magnitudo dentium [elephantorum] videtur quidem in templis praecipua, sed tamen in extremis Africae, qua confinis Aethiopiae est, postium vicem in domiciliis praebere, sepesque in iis et pecorum stabulis pro palis
15 elephantorum dentibus fieri Polybius tradidit, auctore Gulussa regulo. [Plinius 8, 10, 10.]

Polybius, Aemiliani comes, in senecta hominem ab leonibus appeti refert, quoniam ad persequendas feras vires non suppetant. Tunc obsidere Africae urbes, eaque

*) Quae sequuntur apud Plinium «Ab eo Lixum ccv Agrippa, Lixum a Gaditano freto cxii abesse» quum ita scripsisset Harduinus vol. 1, p. 241: «Ab eo Lixum ccv. m. passuum: a Gaditano freto cxii. m. passuum abesse», omisis verbis *Agrippa* et *Lixum*, qui illum sequerentur, amplum deinde multorum versuum additamentum, quo de locis, fluviis, montibus gentibusque Africanis agitur, Polybii esse crediderunt. Quod restituto in novissimis editionibus Agrippae nomine iam Polybio ita est ademptum ut omnia haec Agrippae tribuantur, non Polybio, in quem vix caderet tam accurata rerum in Africa aut cognitio aut tot barbarorum nominum enumeratio. Utriusque scriptoris nomen omisit Solinus c. 24.

de causa crucifixos vidisse se cum Scipione, quia ceteri metu poenae similis absterrerentur eadem noxa. [Plinius 8, 16, 18.]

Polybius auctor est penicillos super aegrum suspensos quietiores facere noctes. [Plinius 31, 11, 47.]

FRAGMENTA LIBRI XXXV.

[Πύρινος πόλεμος ὁ Ῥωμαίων πρὸς Κελτίβηρας 1
 συσταθεὶς.] θαυμαστήν γὰρ ἔσχε τὴν ιδιότητα τὴν
 τε συνέχειαν τῶν ἀγώνων. τοὺς γὰρ κατὰ τὴν Ἑλ- 2
 λάδα πολέμους καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ὥς ἐπίπαν
 5 μία μάχη κρίνει, σπανίως δὲ δευτέρα, καὶ τὰς μάχας
 αὐτὰς εἰς καιρὸς ὁ κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον καὶ
 σύμπτωσιν τῆς δυνάμεως· κατὰ δὲ τοῦτον τὸν πόλε- 3
 μον τὰναντία συνέβαινε τοῖς προειρημένοις. τοὺς 4
 μὲν γὰρ κινδύνους ὥς ἐπίπαν ἢ νύξ διέλυε, τῶν ἀν-
 10 δρῶν οὐτ' εἴκειν ταῖς ψυχαῖς οὔτε παρακαθιέναι τοῖς
 σώμασι βουλομένων διὰ τὸν κόπον, ἀλλ' ἐξ ὑποστρο-
 φῆς καὶ μεταμελείας αὐτοῖς ἄλλας ἀρχὰς ποιουμένων·
 τὸν γε μὴν ὅλον πόλεμον καὶ τὴν συνέχειαν τῶν ἐκ 5
 παρατάξεως διακρίσεων ὁ χειμὼν ἐπὶ ποσὸν διεῖργε.
 15 καθόλου γὰρ εἴ τις διανοηθεῖη πύρινον πόλεμον, 6
 οὐκ ἂν ἕτερον ἢ τοῦτον νοήσειε. [Suidas v. πύρινος
 πόλεμος.]

Ὅτι ἐπειδὴ οἱ Κελτίβηρες ἀνοχὰς ποιησάμενοι 2
 πρὸς Μάρκον Κλαύδιον τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων
 20 ἑξαπέστειλαν τὰς πρεσβείας εἰς τὴν Ῥώμην, οὗτοι
 μὲν τὴν ἡσυχίαν ἤγον, καραδοκοῦντες τὴν ἀπόφασιν
 τῆς συγκλήτου, Μάρκος δὲ στρατεύσας εἰς τοὺς Λυ- 2
 σιτανούς, καὶ τὴν Νερκόβρικα πόλιν κατὰ κράτος
 ἐλών, ἐν Κορδύβῃ τὴν παραχειμασίαν ἐποιεῖτο. τῶν 3

δὲ πρέσβεων εἰς τὴν Ῥώμην παραγενομένων, τοὺς
 μὲν παρὰ τῶν Βελλῶν καὶ Τίττων, ὅσοι τὰ Ῥωμαίων
 4 ἤροῦντο, παρεδέξαντο πάντας εἰς τὴν πόλιν, τοὺς δὲ
 παρὰ τῶν Ἀρανακῶν πέραν τοῦ Τιβέρεως ἐκέλευσαν
 κατασκηνοῦν, διὰ τὸ πολεμίους ὑπάρχειν, ἕως ἂν βου- 5
 5 λεύσωνται περὶ τῶν ὅλων. γενομένου δὲ καιροῦ πρὸς
 ἔντευξιν, κατὰ πόλιν ὁ στρατηγὸς εἰσήγεε πρώτους τοὺς
 6 συμμάχους. οἱ δὲ καίπερ ὄντες βάρβαροι πολλοὺς διε-
 τίθεντο λόγους καὶ πάσας ἐξευκρινεῖν ἐπειρῶντο τὰς
 7 διαφοράς, ὑποδεικνύντες ὥς εἰ μὴ συστήσονται καὶ 10
 τεύξονται τῆς ἀρμοζούσης κολάσεως οἱ πεπολεμηκό-
 τες, παραυτίκα μὲν, ἐπανελθόντων τῶν Ῥωμαϊκῶν
 στρατοπέδων ἐκ τῆς Ἰβηρίας, ἐκ χειρὸς ἐπιθήσουσι
 8 τὴν δίκην αὐτοῖς, ὥς προδόταις γεγονόσι, ταχὺ δὲ
 πάλιν αὐτοὶ κινήσουσι πραγμάτων ἀρχήν, ἐὰν ἀνε- 15
 πιτίμητοι διαφύγωσιν ἐκ τῆς πρώτης ἀμαρτίας, ἐτοι-
 μους δὲ πάντας πρὸς καινοτομίαν ποιήσουσι τοὺς
 κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, ὥς ἱκανοὶ γεγονότες ἀντίπαλοι
 9 Ῥωμαίοις. διόπερ ἡξίουν ἢ μένειν τὰ στρατόπεδα
 κατὰ τὴν Ἰβηρίαν καὶ διαβαίνειν καθ' ἕναστον ἔτος 20
 ὑπατον ἐφεδρεύοντα τοῖς συμμάχοις καὶ κολάσοντα
 10 τὰς Ἀρανακῶν ἀδικίας, ἢ βουλομένοις ἀπάγειν τὰς
 δυνάμεις παραδειγματιστέον εἶναι τὴν τῶν προειρη-
 μένων ἐπανάστασιν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ποιεῖν θαρρῇ τὸ
 11 παραπλήσιον τούτοις. οἱ μὲν οὖν Βελλῶν καὶ Τίτ- 25
 των συμμαχοῦντες Ῥωμαίοις ταῦτα καὶ τὰ τούτοις
 12 παραπλήσια διελέχθησαν. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰσήγαγον
 13 τοὺς παρὰ τῶν πολεμίων. οἱ δ' Ἀρανακαὶ παρελ-
 θόντες κατὰ μὲν τὴν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς λόγοις
 ὑποπεπτωκότως καὶ ταπεινῶς, τῇ γε μὴν προαιρέσει, 30
 14 ὥς διέφαινον, οὐκ εἰκούσῃ τοῖς λόγοις οὐδ' ἡττωμένη.
 καὶ γὰρ τὰ τῆς τύχης ἄδηλα πολλάκις ὑπεδείκνυνον, καὶ

τὰς προγεγενημένας μάχας ἀμφιδηροῖτους ποιοῦντες ἐν
 πάσαις ἔμφασιν ἀπέλιπον ὥς ἐπικυδεστέρων αὐτῶν
 γεγονότων. τέλος δ' ἦν τῶν λόγων, εἰ μὲν τι δεῖ 15
 ῥητὸν πρόστιμον ὑπομένειν τῆς ἀγνοίας, ἀναδέχεσθαι
 5 τοῦτο ἔφασαν, τελεσθέντος δὲ τοῦ προστάγματος
 ἐπανάγειν ἡξίου ἐπὶ τὰς κατὰ Τιβέριον ὁμολογίας
 αὐτοῖς γενομένας πρὸς τὴν σύγκλητον.

Οἱ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ διακούσαντες ἀμφοτέ- 3
 ρων εἰσήγαγον τοὺς παρὰ τοῦ Μαρκέλλου πρέσβεις.
 10 θεωροῦντες δὲ καὶ τούτους ῥέποντας ἐπὶ τὴν διάλυ- 2
 σιν καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώ-
 μην τοῖς πολεμίοις μᾶλλον ἢ τοῖς συμμάχοις, τοῖς 3
 μὲν Ἀραυάκαις ἔδωκαν καὶ τοῖς συμμάχοις ἀπόκρισιν
 ὅτι Μάρκελλος ἀμφοτέροις ἐν Ἰβηρίᾳ διασαφήσει τὴν
 15 τῆς συγκλήτου γνώμην, αὐτοὶ δὲ νομίσαντες τοὺς 4
 συμμάχους ἀληθῆ καὶ συμφέροντα σφίσι λέγειν, τοὺς
 δὲ Ἀραυάκας ἀκμὴν μέγα φρονεῖν, τὸν δὲ στρατηγὸν
 ἀποδειλιᾶν τὸν πόλεμον, ἐντολὰς ἔδωκαν δι' ἀπορ- 5
 ρήτων τοῖς παρ' ἐκείνου πρεσβευταῖς πολεμεῖν γεν-
 20 ναίως καὶ τῆς πατρίδος ἀξίως. ἐπειδὴ δὲ τὸν πόλε- 6
 μον ἐποιήσαντο κατάμονον, πρῶτον μὲν τῷ Μαρκέλλῳ
 διαπιστήσαντες ἕτερον στρατηγὸν ἔμελλον διαπέμπειν
 εἰς τὴν Ἰβηρίαν· ἥδη γὰρ ἔτυχον ὕπατοι τότε καθε- 7
 σταμένοι καὶ τὰς ἀρχὰς παρειληφότες Αὐλὸς Ποστού-
 25 μιος καὶ Λεύκιος Λικίνιος Λεύκολλος. ἔπειτα περὶ 8
 τὰς παρασκευὰς ἐγίννοντο φιλοτίμως καὶ μεγαλομε-
 ρῶς, νομίζοντες διὰ ταύτης τῆς πράξεως κριθῆσεσθαι
 τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν· κρατηθέντων μὲν γὰρ τῶν 9
 ἐχθρῶν πάντα ὑπέλαβον σφίσι ποιήσειν τὸ προσ-
 30 τατιτόμενον, ἀποτριψαμένων δὲ τὸν ἐνεστῶτα φόβον
 οὐ μόνον Ἀραυάκας καταθαρρήσειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 ἄλλους ἅπαντας.

4 Ὅσῳ δὲ φιλοτιμότερον ἢ σύγκλητος διέκειτο πρὸς
 τὸν πόλεμον, τοσούτῳ σφίσι τὰ πράγματα ἀπέβαινε
 2 παραδοξότερα. τοῦ μὲν γὰρ Κοῖντου τοῦ τὸν πρότε-
 ρον ἐνιαυτὸν στρατηγήσαντος ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ τῶν μετ'
 αὐτοῦ στρατευσαμένων ἡγγελκότων εἰς τὴν Ῥώμην 5
 τὴν τε συνέχειαν τῶν ἐκ παρατάξεως κινδύνων καὶ
 τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν
 3 Κελτιβήρων, τοῦ δὲ Μαρκέλλου προφανῶς ἀποδει-
 λιῶντος τὸν πόλεμον, ἐνέπεσέ τις πτοία τοῖς νέοις
 παράλογος, οἷαν οὐκ ἔφασαν οἱ πρεσβῦται γεγενη- 10
 4 μένην πρότερον. εἰς γὰρ τοῦτο προύβη τὰ τῆς ἀποδει-
 λιάσεως ὥστε μήτε χιλιάρχους προσπορεύεσθαι πρὸς
 τὴν ἀρχὴν τοὺς ἱκανούς, ἀλλ' ἐλλείπειν τὰς χώρας,
 τὸ πρότερον εἰθισμένων πολλαπλασιόνων προσπο-
 5 ρεύεσθαι τῶν καθηκόντων, μήτε τοὺς εἰσφερομέ- 15
 νους ὑπὸ τῶν ὑπάτων πρεσβευτὰς ὑπακούειν, οὓς
 6 ἔδει πορεύεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ, τὸ δὲ μέγι-
 στον τοὺς νέους διακλίνειν τὰς καταγραφὰς καὶ τοι-
 αύτας πορίζεσθαι προφάσεις ἃς λέγειν μὲν αἰσχρὸν
 ἦν, ἐξετάζειν δ' ἀπρεπές, ἐπιτέμνειν δ' ἀδύνατον. 20
 7 τέλος δὲ καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν
 ἀμηχανίαις ὄντων τί τὸ πέρας ἔσται τῆς τῶν νέων
 ἀναισχυντίας, τούτῳ γὰρ ἠναγκάζοντο χοῆσθαι τῷ
 8 ῥήματι διὰ τὰ συμβαίνοντα, Πόπλιος Κορνήλιος
 [Ἀφρικανός], νέος μὲν ὢν, δοκῶν δὲ σύμβουλος γεγο- 25
 νέναι τοῦ πολέμου, τὴν ἐπὶ καλοκάγαθίᾳ καὶ σωφρο-
 σύνη δόξαν ὁμολογουμένην πεποιημένος, τῆς δὲ ἐπ'
 9 ἀνδρείᾳ φήμης προσδεόμενος, θεωρῶν τὴν σύγκλη-
 τοῦ ἀπορουμένην, ἀναστὰς εἶπεν εἴτε χιλιάρχον εἴτε
 πρεσβευτὴν πέμπειν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰβηρίαν μετὰ 30
 τῶν ὑπάτων ἐξεῖναι· πρὸς ἀμφοτέρω γὰρ ἐτοιμῶς
 10 ἔχειν. καίτοι γ' ἔφη κατ' ἰδίαν μὲν αὐτῷ τὴν εἰς

Μακεδονίαν ἔξοδον ἅμα μὲν ἀσφαλεστέραν εἶναι . . .
 συνέβαινε γὰρ τότε τοὺς Μακεδόνας ἐπ' ὀνόματος 11
 καλεῖν τὸν Σκιπίωνα διαλύσονται τὰς ἐν αὐτοῖς στά-
 σεις· ἀλλὰ τοὺς τῆς πατρίδος καιροὺς ἔφη κατεπεί- 12
 5 γειν μᾶλλον καὶ καλεῖν εἰς τὴν Ἰβηρίαν τοὺς ἀληθι-
 νῶς φιλοδοξοῦντας. πᾶσι δὲ παραδόξου φανείσης 13
 τῆς ἐπαγγελίας καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν ἄλ-
 λην εὐλάβειαν, παραυτίκα μὲν εὐθέως συνέβη μεγά-
 λην ἀποδοχὴν γενέσθαι τοῦ Σκιπίωνος, ἔτι δὲ μᾶλ-
 10 λον ταῖς ἑξῆς ἡμέραις· οἱ γὰρ πρότερον ἀποδειλιῶν 14
 τες, ἐκτρεπόμενοι τὸν ἐκ παραθέσεως ἔλεγχον, οἱ μὲν
 πρεσβεύσειν ἐθελοντὴν ἐπηγγέλλοντο τοῖς στρατη-
 γοῖς, οἱ δὲ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καταγραφὰς προσ-
 επορεύοντο κατὰ συστρέμματα καὶ συνηθείας. [Exc.
 15 de legat. p. 214—218.]

Ἐνέπεσε δέ τις ὁρμη τῷ Σκιπίωνι καὶ διαπόρη- 5
 σις, εἰ δεῖ συμβαλεῖν καὶ μονομαχῆσαι πρὸς τὸν
 βάρβαρον. [Suidas v. ἐνέπεσε.]

Ὁ δὲ ἵππος ὁ τοῦ Σκιπίωνος ἐδυσχρήστησε μὲν 2
 20 ὑπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ὀλοσχερῶς ἐσφάλμησε. διό-
 περ ὀρθὸς ἀπέπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ Σκιπίων. [Suidas
 v. ἀποσφαλήσας.]

Ὑπὲρ τῶν ἐξ Ἀχαΐας φυγάδων ἐντευχθεὶς ὁ Κά- 6
 των διὰ Πολύβιον ὑπὸ Σκιπίωνος, ὥς πολὺς ἐν τῇ
 25 συγκλήτῳ λόγος ἐρίγνετο, τῶν μὲν διδόντων κάθο-
 δον αὐτοῖς, τῶν δ' ἐνισταμένων, ἀναστὰς ὁ Κάτων, 2
 Ὡσπερ οὐκ ἔχοντες, εἶπεν, ὃ πράττωμεν, καθήμεθα
 τὴν ἡμέραν ὅλην περὶ γεροντίων Γραικῶν ζητοῦντες,
 πότερον ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ νεκρο-
 30 φόρων ἐκκομισθῶσι. ψηφισθείσης δὲ τῆς καθόδου 3
 τοῖς ἀνδράσιν, ἡμέρας ὀλίγας οἱ περὶ τὸν Πολύβιον
 διαλιπόντες αὐτίς ἐπεχείρουν εἰς τὴν σύγκλητον

εἰσελθεῖν, ὅπως ἄς πρότερον εἶχον ἐν Ἀχαΐᾳ τιμὰς
 οἱ φυγάδες ἀναλάβοιεν, καὶ τοῦ Κάτωνος ἀπεπει-
 4 ρῶντο τῆς γνώμης. ὁ δὲ μειδιάσας ἔφη τὸν Πολύ-
 βιον, ὥσπερ τὸν Ὀδυσσεῆα, βούλεσθαι πάλιν εἰς τὸ
 τοῦ Κύκλωπος σπήλαιον εἰσελθεῖν, τὸ πιλίον ἐκεῖ 5
 καὶ τὴν ζώνην ἐπιλεησμένον. [Plut. Cat. mai. c. 9.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVI.

Ἴδως δέ τινες ἐπιζητήσουσι πῶς ἡμεῖς οὐκ ἐν 1^a
 ἀγωνίσματι κεκρήμεθα προφερόμενοι τοὺς κατὰ μέ-
 ρος λόγους, τοιαύτης ὑποθέσεως ἐπειλημμένοι καὶ
 τηλικαύτης πράξεως· ὅπερ οἱ πλεῖστοι ποιοῦσι τῶν
 5 συγγραφέων, εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη διατιθέμενοι
 τοὺς ἐνόντας λόγους. ἐγὼ δὲ διότι μὲν οὐκ ἀποδοκι- 2
 μάζω τοῦτο τὸ μέρος ἐν πλείοσι τόποις τῆς ἱστορίας
 δῆλον πεποίημαι, πολλάκις ἀπηγγελκὼς δημηγορίας
 καὶ συντάξεις ἀνδρῶν πολιτικῶν· ὅτι δ' οὐκ ἐκ παν-
 10 τὸς τρόπου τοῦτο προαιροῦμαι πράττειν νῦν ἔσται
 συμφανές· οὔτε γὰρ ὑπόθεσιν ἐπιφανεστέραν ταύ-
 της εὑρεῖν ῥάδιον οὔτε ὕλην πλείω καὶ παρὰθεσιν.
 καὶ μὴν οὐδὲ προχειρότερον ἕτερον ἐμοὶ τῆς τοιαύ-
 της παρασκευῆς. ἀλλ' οὔτε τοῖς πολιτικοῖς ἀνδράσιν 3
 15 οἶμαι πρέπειν πρὸς πᾶν τὸ προτεθὲν διαβούλιον εὐ-
 ρησιλογεῖν καὶ διεξοδικοῖς χρησθαι λόγοις, ἀλλ' αἰ
 τοῖς ἀρμόζουσι πρὸς τὸν ὑποκείμενον καιρὸν, οὔτε 4
 τοῖς ἱστοριογράφοις ἐμμελετᾶν τοῖς ἀκούουσιν οὐδ'
 ἐναποδείκνυσθαι τὴν αὐτῶν δύναμιν, ἀλλὰ τὰ κατ'
 20 ἀλήθειαν ῥηθέντα καθ' ὅσον οἶόν τε πολυπραγμο-
 νήσαντας διασαφεῖν, καὶ τούτων τὰ καιριώτατα καὶ
 πραγματικώτατα.

Πάλαι δὲ τούτου κεκρωμένου βεβαίως ἐν ταῖς 1^b
 ἐκάστων γνώμαις καιρὸν ἐξήτουν ἐπιτήδειον καὶ πρό-

φασιν εὐσχήμονα πρὸς τοὺς ἐκτός. πολὺ γὰρ δὴ τοῦ-
 του τοῦ μέρους ἐφρόντιζον Ῥωμαῖοι, καλῶς φρο-
 2 νοῦντες· ἐνστασις γὰρ πολέμου κατὰ τὸν Δημήτριον
 δικαία μὲν δοκοῦσα εἶναι καὶ τὰ νικήματα ποιεῖ
 μεῖζω καὶ τὰς ἀποτεύξεις ἀσφαλεστέρας, ἀσχήμων δὲ 5
 3 καὶ φανύλη τάναντία ἀπεργάζεται· διὸ καὶ τότε περὶ
 τῆς τῶν ἐκτός διαλήψεως πρὸς ἀλλήλους διαφερόμε-
 νοι παρ' ὀλίγον ἀπέστησαν τοῦ πολέμου. [Exc. Vat.
 p. 443—444 M. 81—82 H.]

1 Ὅτι τῶν Καρχηδονίων πάλαι βουλευομένων περὶ 10
 τοῦ πῶς ἀπαντῆσαι δεῖ πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀπόκρι-
 σιν, καὶ τῶν Ἰτυκαίων ὑποτεμομένων τὴν ἐπίνοιαν
 αὐτῶν, τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἑαυτῶν παραδόντων πό-
 2 λιν, ὁλοσχερῆς ἀμνηχανία περιέστη τοὺς ἀνθρώπους.
 μιᾶς γὰρ ἐλπίδος ἔτι φαινομένης αὐτοῖς, εἰ συγκατα- 15
 βαῖεν εἰς τὸ δοῦναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν, διότι
 3 πάντως εὐδοκεῖν ποιήσουσι τοὺς Ῥωμαίους, διὰ τὸ
 μὴδ' ἐν ταῖς μεγίσταις περιστάσεσι καταπολεμηθέν-
 τες, καὶ πρὸς τοῖς τείχεσι τῶν πολεμίων ὑπαρχόν-
 των, μὴδέποτε τὴν ἐπιτροπὴν δεδωκέναι τῆς πατρί- 20
 4δος, καὶ ταύτης τῆς ἐπινοίας τὸν καρπὸν ἀπέβαλον,
 5 προκαταληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰτυκαίων· οὐδὲν γὰρ
 ξένον οὐδὲ παράδοξον ἔμελλε φανήσεσθαι τοῖς Ῥω-
 6μαίοις, εἰ ταὐτὸν ποιήσαιεν τοῖς προειρημένοις. οὐ
 μὴν ἀλλὰ κακῶν αἰρέσεως καταλειπομένης, ἥ τὸν 25
 πόλεμον ἀναδέχεσθαι γενναίως ἢ διδόναι τὴν ἐπι-
 7τροπὴν περὶ τῶν καθ' αὐτούς, πολλοὺς καὶ ποικί-
 λους ἐν τῷ συνεδρίῳ δι' ἀπορρήτων ποιησάμενοι
 λόγους κατέστησαν πρεσβευτὰς αὐτοκράτορας, καὶ
 τούτους ἐξαπέστειλλον, δόντες ἐντολὴν βλέποντας 30
 πρὸς τὰ παρόντα πράττειν τὸ δοκοῦν [συμφέρειν] τῇ
 8 πατρίδι. ἦσαν δ' οἱ πρεσβεύοντες Γίσκων Στρυτά-

νος ἐπικαλούμενος, Ἀμίλκας, Μίσσθης, Γιλλίμας, Μά-
 γων. ἤκον δὲ οἱ πρέσβεις παρὰ τῶν Καρχηδονίων 9
 εἰς Ῥώμην, καὶ καταλαβόντες πόλεμον δεδογμένον,
 καὶ τοὺς στρατηγοὺς ὠρμηκότας μετὰ τῶν δυνάμεων,
 5 οὐκέτι διδόντων βουλὴν αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, ἔδω-
 καν τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν.

Περὶ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς εἴρηται μὲν ἡμῖν καὶ πρό- 2
 τερον, ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ καὶ νῦν ὑπομνήσαι κεφα-
 λαιωδῶς. οἱ γὰρ διδόντες αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥωμαίων 2
 10 ἐπιτροπὴν διδόασι πρῶτον μὲν χώραν τὴν ὑπάρχου-
 σαν αὐτοῖς καὶ πόλεις τὰς ἐν ταύτῃ, σὺν δὲ τούτοις
 ἄνδρας καὶ γυναικας τοὺς ὑπάρχοντας ἐν τῇ χώρᾳ
 καὶ ταῖς πόλεσιν ἅπαντας, ὁμοίως ποταμούς, λιμέ- 3
 νας, ἱερά, τάφους, συλλήβδην ὥστε πάντων εἶναι
 15 κυρίους Ῥωμαίους, αὐτοὺς δὲ τοὺς διδόντας ἀπλῶς
 μηκέτι μηδενός. γενομένης δὲ τῆς ἀνθομολογήσεως 4
 τοιαύτης ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, καὶ μετ' ὀλίγον εἰς-
 κληθέντων αὐτῶν εἰς τὸ συνέδριον, ἔλεγεν ὁ στρα-
 τηγὸς τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην, ὅτι καλῶς αὐτῶν
 20 βεβουλευμένων δίδωσιν αὐτοῖς ἢ σύγκλητος τὴν τ'
 ἔλευθερίαν καὶ τοὺς νόμους, ἔτι δὲ τὴν χώραν ἅπα-
 σαν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων κτῆσιν, καὶ κοι-
 νῇ καὶ κατ' ἰδίαν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ταῦτ' ἀκού- 5
 σαντες ἔχαιρον, δόξαντες ὥς ἐν κακῶν αἰρέσει καλῶς
 25 σφίσι κεχρησθαι τὴν σύγκλητον, ἅτε τῶν ἀναγκαιο-
 τάτων καὶ μεγίστων αὐτοῖς συγκεχωρημένων. μετὰ 6
 δὲ ταῦτα τοῦ στρατηγοῦ διασαφοῦντος διότι τεύξου-
 νται τούτων, ἐὰν τριακοσίους ὁμήρους εἰς τὸ Αἰλύ-
 βαιον ἐκπέμψωσιν ἐν τριάκονθ' ἡμέραις τοὺς υἱοὺς
 30 τῶν ἐκ τῆς συγκλήτου καὶ τῆς γερουσίας καὶ τοῖς
 ὑπὸ τῶν ὑπάτων παραγγελλομένοις πειθαρχήσωσιν,
 ἐπὶ ποσὸν ἠπόρησαν ποῖά ποτε τὰ διὰ τῶν ὑπάτων 7

τοῖς ἔσται παραγγελλόμενα· πλὴν τότε γε ἐξ αὐτῆς
 ὥρμησαν, σπεύδοντες ἀναγγεῖλαι τῇ πατρίδι περὶ
 8 τούτων. παραγευόμενοι δ' εἰς τὴν Καρχηδόνα διε-
 9 σάφουν τοῖς πολίταις τὰ κατὰ μέρος. οἱ δὲ διακού-
 σαντες τᾶλλα μὲν ἐνδεχομένως ἐνόμιζον βεβουλεῦ- 5
 σθαι τοὺς πρεσβευτάς· περὶ δὲ πόλεως μὴ γερονέναι
 μνείαν εἰς μεγάλην ἐπίστασιν αὐτοὺς ἤγε καὶ πολ-
 λὴν ἀμηχανίαν.

3 Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ φασὶ Μάγωνα τὸν Βρετ-
 τιον χρήσασθαι λόγοις ἀνδρώδεσι καὶ πραγματικοῖς. 10
 2 δύο γάρ, ὥς ἔοικε, καιροὺς ἔφασκεν εἶναι τοῦ βου-
 λεύσασθαι περὶ σφῶν καὶ τῆς πατρίδος, ὧν τὸν μὲν
 3 ἓνα παρεῖσθαι. δεῖν γάρ οὐ μὰ Δία νῦν διαπορῆσαι
 τί διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς παραγγεληθήσεται καὶ διὰ
 τί περὶ πόλεως οὐδεμίαν ἐποιήσατο μνείαν ἢ σύγ- 15
 κλητος, ἀλλὰ καθ' ὃν καιρὸν ἐδίδοσαν τὴν ἐπιτρο-
 4 πὴν· δόντας δὲ σαφῶς γιννώσκειν διότι πᾶν τὸ
 παραγγελλόμενον ἐπιδεκτέον ἔστιν, ἂν μὴ τελέως
 5 ὑπερήφανον ἦ καὶ παρὰ τὴν προσδοκίαν· εἰ δὲ μή,
 τότε πάλιν βουλεύσασθαι πότερα δεῖ προσδέχεσθαι 20
 τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν καὶ πάσχειν ὅ,τι ποτ'
 ἂν οὗτος ἐπιφέρει τῶν δεινῶν, ἢ κατορθώσαντας
 τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον ἐθελοντὴν ἀναδέχεσθαι
 6 πᾶν τὸ προσταττόμενον. πάντων δὲ διὰ τὸν ἐφε-
 στῶτα πόλεμον καὶ διὰ τὸ τῆς προσδοκίας ἄδηλον 25
 φερομένων ἐπὶ τὸ πειθαρχεῖν τοῖς παραγγελλομένοις,
 7 ἔδοξε πέμπειν τοὺς ὁμήρους εἰς τὸ Λιλύβαιον. καὶ
 παραντίκα καταλέξαντες τριακοσίους τῶν νέων ἐξέ-
 πεμπον μετὰ μεγάλης οἰμωγῆς καὶ δακρύων, ἅτε
 προπεμπόντων ἕκαστον τῶν ἀναγκαίων καὶ συγγε- 30
 νῶν, καὶ μάλιστα τῶν γυναικῶν ἐκκαουσῶν τὴν τοι-
 8 αὐτήν διάθεσιν. ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς τὸ Λιλύ-

βαιον, οἱ μὲν ἐξ αὐτῆς παρεδόθησαν διὰ τῶν ὑπάτων
 Κοῦντῳ Φαβίῳ Μαξίμῳ· συνέβαινε γὰρ τοῦτον ἐπὶ
 τῆς Σικελίας τετάχθαι στρατηγὸν τότε. δι' οὗ πα- 9
 ρακομισθέντες ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥώμην συνεκλείσθη-
 5 σαν ὁμοῦ πάντες εἰς τὸ τῆς ἐκκαίδεκῆρους νεώριον.

Καὶ τῶν μὲν ὁμήρων ἐκεῖσε ὑπαρχόντων οἱ 4
 στρατηγοὶ κατήχθησαν εἰς τὴν τῆς Ἰτύκης ἄκραν. 2
 τούτων δὲ προσπεπτωκότων τοῖς Καρχηδονίοις ὀρθῇ
 καὶ περίφοβος ἦν ἡ πόλις διὰ τὴν ἀδηλότητα τῶν
 10 προσδοκωμένων. οὐ μὲν ἀλλ' ἔδοξεν αὐτοῖς πρε- 3
 σβευτὰς πέμπειν τοὺς πευσομένους τῶν ὑπάτων τί
 δεῖ ποιεῖν, καὶ διασαφήσουντας ὅτι πρὸς πᾶν τὸ πα-
 ραγγελλόμενον ἔτοιμοι πάντες εἰσὶ. τῶν δὲ πρε- 4
 σβευτῶν ἀφικομένων εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων παρεμ-
 15 βολὴν καὶ τοῦ συνεδρίου συναχθέντος, εἰσελθόντες
 οἱ πρόεσβεις διελέγοντο κατὰ τὰς ἐντολάς. ὁ δὲ πρε- 5
 σβύτερος τῶν ὑπάτων ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν πρόθε-
 σιν καὶ προαίρεσιν, ἐκέλευε παραδιδόναι τὰ τε ὅπλα
 καὶ τὰ βέλη πάντα χωρὶς δόλου καὶ ἀπάτης. οἱ δὲ 6
 20 πρόεσβεις ποιήσειν μὲν ἔφασαν τὸ παραγγελλόμενον,
 σκοπεῖσθαι δ' αὐτοὺς ἡξιῶν τὸ συμβησόμενον, ἐὰν
 αὐτοὶ μὲν παραχωρήσωσι τῶν ὅπλων, ἐκεῖνοι δὲ λα-
 βόντες ἀποπλεύσωσιν. ὅμως ταῦτα ἔδωκαν. [Exc.
 de legat. p. 218—222.]

25 Δῆλον ἐγένετο διότι μέγα τὸ βάσταγμα τῆς πό- 7
 λεως ἦν· πλείονα γὰρ εἴκοσι μυριάδων ὅπλα παρέ-
 δωκαν Ῥωμαίοις καὶ καταπέλτας δισχιλίους. [Suidas
 v. βάσταγμα.]

Ἀπλῶς δὲ οὐδὲν εἶδος τῶν μελλόντων ἔγνω- 5
 30 σαν, ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς τῶν πρόεσβων ἐμφάσεως ὅτ- 2
 τευόμενοι εἰς παντοδαπὰς οἰμωγὰς καὶ θρήνους ἐνέ-
 πιπτον. [Suidas vv. ἀπλῶς, ὅττευομένη.]

3 Οἱ δὲ πάντες ἅμα ἀνακραγόντες ἐξ αὐτῆς οἶον
 4 εἰ παρελύθησαν. ταχὺ δὲ τοῦ λόγου διαδοθέντος εἰς
 τὸ πλῆθος, οὐκέτι* συνέβαινε γίνεσθαι τὴν ἀλογίαν,
 ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς πρεσβευτὰς ὥρμων, ὥς αἰτίους
 5 σφίσι τῶν κακῶν ὄντας τούτων, οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς κα- 5
 τειλημμένους τῶν Ἰταλικῶν, καὶ εἰς τούτους ἀπηρεί-
 σαντο τὸν θυμόν, οἱ δὲ πρὸς τὰς πύλας τῆς πόλεως.
 .[Suidas v. ἀλογία.]

6 Τὰς προφυλακὰς βλέπων ὁ Φαμέας, ὃν οὐκ ἄψυ-
 χος, ἐξέκλινε τὰς πρὸς τὸν Σκιπίωνα συμπλοκάς. 10
 2 καὶ ποτε συνεγγίσας ταῖς ἐφεδρεῖαις, προβαλόμενος
 ὀφρῦν ἀπότομον, ἐπέστη καὶ πλείω χρόνον. [Suidas
 vv. ἄψυχος, Φαμέας.]

3 Αἱ δὲ σημαῖαι τῶν Ῥωμαίων συνεπεφεύγεσαν
 εἰς βουνόν· καὶ πάντων δόντων γνώμας ὁ Σκιπίων 15
 4 ἔφη, ὅταν ἐξ ἀκεραίου βουλεύωνται, καὶ πλείω ποι-
 εῖσθαι πρόνοιαν τοῦ μηδὲν παθεῖν ἢ τοῦ δοῦναι κα-
 κῶς τοὺς ἐχθρούς. [Suidas v. σημαῖαι.]

5 Οὐ γὰρ θαυμάζειν εἰ φιλοτιμότερον ἐξηγούμεθα
 τὰ κατὰ τὸν Σκιπίωνα καὶ πᾶν τὸ ῥηθὲν ὑπ' αὐτοῦ 20
 μετὰ διαστολῆς ἐξαγγέλλομεν. [Suidas v. διαστολή.]

6 Ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ Μάρκον Πόρκιον ἀκούσαντα
 τὰς ἀριστείας Σκιπίωνος εἰπεῖν

οἷος πέπνυται· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.

[Suidas v. ἀΐσσουσιν.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVII.

Ὅτι περὶ Καρχηδονίων, ὅτε κατεπολέμησαν αὐ- 1^a
 τοὺς οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν Ψευδο-
 φίλιππον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ καὶ παντοῖοι
 διεφέροντο λόγοι, τὰς μὲν ἀρχὰς περὶ τῶν κατὰ Καρ-
 5 χηδονίους, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸν
 Ψευδοφίλιππον. τὰ μὲν οὖν περὶ Καρχηδονίους ἀμ- 2
 φιδοξουμένας εἶχε τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς διαλήψεις·
 ἔνιοι μὲν γὰρ συγκατήνουν τοῖς Ῥωμαίοις, φάσκοντες
 αὐτοὺς φρονίμως καὶ πραγματικῶς βουλευσάσθαι
 10 περὶ τῆς δυναστείας· τὸ γὰρ τὸν ἐπικρεμáμενον
 φόβον καὶ τὴν πολλάκις μὲν ἡμφισβητηκῦϊαν πρὸς
 αὐτοὺς πόλιν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας, ἔτι δὲ καὶ νῦν
 δυναμένην ἀμφισβητῆσαι σὺν καιρῷ, ταύτην ἐπα-
 νελομένους βεβαιῶσαι τῇ σφετέρᾳ πατρίδι τὴν ἀρ-
 15 χὴν νοῦν ἐχόντων εἶναι καὶ μακρὰν βλεπόντων ἀν-
 θρώπων.

Ἐνιοι δὲ τούτοις ἀντέλεγον, φάσκοντες οὐ τῆς 1^b
 τοὺς τὴν προαίρεσιν κατεκτήσαντο τὴν
 ἡγεμονίαν, καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὴν Ἀθηναίων καὶ
 20 Λακεδαιμονίων ἐκτρέπεσθαι φιλαρχίαν, καὶ βραδύ-
 τερον μὲν ἐκείνων ὁρμαῖν, ἥξειν δ' ἐπὶ ταὐτὸ τέλος
 ἐκ τῶν προφαινομένων. πρότερον μὲν γὰρ πᾶσι πε- 2
 πολεμηκέναι μέχρι τοῦ κρατῆσαι καὶ συγχωρῆσαι τοὺς

- ἀντιταξαμένους ὅτι δεῖ πείθεσθαι σφίσι καὶ ποιεῖν
 τὸ παραγγελλόμενον· νῦν δὲ προοίμιον μὲν ἐκτεθεῖ-
 σθαι τῆς ἰδίας προαιρέσεως τὰ κατὰ Περσέα, βαστά-
 σαντας ἐκ ῥιζῶν τὴν Μακεδόνων βασιλείαν, τετελειω-
 κέναι δὲ κατὰ τὸ παρὸν διὰ τῆς περὶ Καρχηδονίων 5
 3 διαλήψεως· μηδενὸς γὰρ ἀνηκέστου γεγονότος ἐξ
 ἐκείνων ἀνηκέστως καὶ βαρέως βεβουλευσθαι περὶ
 αὐτῶν, πᾶν ἀναδεχομένων καὶ πᾶν ὑπομενόντων
 ποιήσειν τὸ προσταττόμενον.
- 1^c Ἐτεροι δὲ καθόλου τε πολιτικὸν εἶναι τὸ Ῥωμαϊ- 10
 κὸν ἔθνος ἔφασαν καὶ τοῦτο ἴδιον εἶναι καὶ ἐπὶ τού-
 τῳ σεμνύνεσθαι τοὺς Ῥωμαίους, ἐπὶ τῷ καὶ τοὺς πο-
 λέμους ἀπλῶς καὶ γενναίως πολεμεῖν, μὴ νυκτεριναῖς
 ἐπιθέσεσι χρωμένους μηδ' ἐνέδραις, πᾶν δὲ τὸ δι' 15
 ἀπάτης καὶ δόλου γιγνόμενον ἀποδοκιμάζοντας, μό-
 νους δὲ τοὺς ἐκ προδήλου καὶ κατὰ πρόσωπον κινδύ-
 2 νους ὑπολαμβάνοντας αὐτοῖς καθήκειν. νῦν δὲ πάντα
 περὶ τοὺς Καρχηδονίους δι' ἀπάτης καὶ δόλου κεχει-
 ρικέναι, κατὰ βραχὺ τὸ μὲν προτείνοντας, τὸ δ' ἐπι-
 κρυπτομένους, ἕως οὗ παρείλοντο πάσας τὰς ἐλπίδας 20
 τοῦ βοηθεῖν αὐτοῖς τοὺς συμμάχους. τοῦτο δὲ μον-
 αρχικῆς πραγματοκοπίας οἰκεῖον εἶναι μᾶλλον ἢ πο-
 λιτικῆς καὶ Ῥωμαϊκῆς αἰρέσεως καὶ προσεοικὸς ἀσε-
 βήματι καὶ παρασπονδήματι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον.
- 3 ἦσαν δέ τινες οἱ καὶ τούτοις ἀντιλέγοντες. εἰ μὲν 25
 γὰρ πρὶν ἢ δοῦναι τοὺς Καρχηδονίους τὴν ἐπιτροπὴν
 αὐτῶν οὕτως ἐχείριζον τὰ πράγματα, κατὰ βραχὺ τὰ
 μὲν προτείνοντες, τὰ δὲ παραγυμνοῦντες, εἰκότως
- 4 ἂν αὐτοὺς ἐνόχους φαίνεσθαι τοῖς ἐγκαλουμένοις· εἰ 30
 δὲ δόντων αὐτῶν τῶν Καρχηδονίων τὴν ἐπιτροπὴν
 ὥστε βουλεύεσθαι Ῥωμαίους ὅ,τι ποτὲ φαίνοιτο περὶ
 αὐτῶν, οὕτω κατὰ τὴν ἐξουσίαν ὥς ποτε δοκεῖ σφίσι

τὸ κριθὲν ἐπέταττον καὶ παρήγγελλον, οὐκέτι τὸ γιγνό-
 μενον ἀσεβήματι παραπλήσιον εἶναι, καὶ μὴν οὐδὲ πα-
 ρασπονδήματι μικροῦ δεῖν· ἔνιοι δ' ἔτι ἔφασαν οὐκ
 ἀδικήματι τὸ παράπαν· τριῶν γὰρ οὐσῶν διαφορῶν,
 5 εἰς ἃς τὸ πᾶν ἐγκλήμα φύσει καταβαίνει, εἰς οὐδε-
 μίαν ἐμπίπτειν τούτων τὸ γιγνόμενον ὑπὸ Ῥωμαίων·
 ἀσεβήμα μὲν γὰρ εἶναι τὸ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς 5
 γονεῖς καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἀμαρτάνειν, παρασπόν-
 δημα δὲ τὸ παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς ἐγγράπτους
 10 ὁμολογίας πραττόμενον, ἀδίκημα δὲ τὸ παρὰ τοὺς
 νόμους καὶ τοὺς ἐθισμοὺς ἐπιτελούμενον, ὧν οὐδενὶ
 εἰς τὸ παρὸν ἐνόχους εἶναι Ῥωμαίους· οὐ γὰρ εἰς 6
 τοὺς θεοὺς οὐδ' εἰς τοὺς γονεῖς οὐδ' εἰς τοὺς τεθνεῶ-
 τας ἔξαμαρτάνειν, οὐδὲ μὴν ὅρκους οὐδὲ συνθήκας
 15 παραβαίνειν, τὸ δ' ἐναντίον αὐτοὺς ἐγκαλεῖν τοῖς
 Καρχηδονίοις ὅτι παραβεβήκασι. καὶ μὴν οὐδὲ νό-
 μους οὐδὲ ἐθισμοὺς οὐδὲ τὴν κατ' ἰδίαν πίστιν ἀθε-
 τεῖν· λαβόντες γὰρ τὴν ἐπιτροπὴν παρ' ἐκόντων ὃ 7
 βούλουντο πράττειν, οὐ πειθαρχούντων τοῖς παραγ-
 20 γελλομένοις, οὕτως αὐτοῖς προσάγειν τὴν ἀνάγκην.
 περὶ μὲν οὖν Ῥωμαίων καὶ Καρχηδονίων ταῦτ'
 ἐλέγετο.

Περὶ δὲ τοῦ Ψευδοφιλίππου τὸ μὲν πρῶτον 1^a
 οὐδ' ἀνεκτὸς ὁ λόγος ἐφαίνετο· πάρεστί τις ἐπὶ τὴν
 25 Μακεδονίαν ἀεροπετιῆς Φίλιππος, καταφρονήσας οὐ
 μόνον Μακεδόνων, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίων, οὐδεμίαν
 ἀφορμὴν εὖλογον ἔχων πρὸς τὴν ἐπιβολήν, ἅτε γι- 2
 γνωσκομένου τοῦ κατ' ἀλήθειαν Φιλίππου διότι
 σχεδὸν ὀκτωκαίδεκα γεγονῶς ἐτῶν μετέλλαξε τὸν
 30 βίον ἐν Ἀλβᾷ τῆς Ἰταλίας δυσὶν ὕστερον ἔτεσιν αὐ-
 τοῦ τοῦ Περσέως. μετὰ δὲ μῆνας τρεῖς ἢ τέτταρας
 προσπεσούσης φήμης διότι νενίκηκε μάχῃ τοὺς Μα-

κεδόντας πέραν τοῦ Στρυμόνος κατὰ τὴν Ὀδομαντι-
 κήν, τινὲς μὲν ἀπεδέχοντο τὸν λόγον, οἱ δὲ πλείους
 3 ἀκμὴν ἠπίσταν. μετ' οὐ πολὺ δὲ πάλιν ἅμα τοῦ
 λόγου προσπίπτοντος ὅτι νικᾷ μάχῃ τοὺς Μακεδόνας
 ἐπὶ τὰδε τοῦ Στρυμόνος καὶ πάσης Μακεδονίας κρα- 5
 τεῖ, καὶ Θετταλῶν γράμματα καὶ πρεσβευτὰς πεμ-
 ψάντων πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ παρακαλούντων βοη-
 θεῖν, ὥς καὶ περὶ αὐτοὺς ὑπάρχοντος κινδύνου,
 4 θαυμαστὸν ἐφάνη καὶ παράδοξον τὸ γεγονός· οὐδε-
 μία γὰρ οὔτε πιθανότης οὔτ' εὖλογον προφαίνεται 10
 περὶ τοῦ συμβεβηκότος. τοιαῦται μὲν οὖν περὶ τού-
 των ἦσαν διαθέσεις. [Exc. Vat. p. 444—447 M. 82—84 H.]

1 Μούσειον, τόπος περὶ τὸν Ὀλυμπον τὸν ἐν Μα-
 κεδονίᾳ. Πολύβιος τριακοστῷ ἐβδόμῳ. [Steph. Byz.]

1^e Ὅτι προσπεσόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον γραμ- 15
 μάτων τοῖς Ἀχαιοῖς παρὰ τοῦ Μανιλίου διότι καλῶς
 ποιήσουσι Πολύβιον τὸν Μεγαλοπολίτην ἐκπέμψαν-
 τες μετὰ σπουδῆς εἰς Λιλύβαιον, ὥς χρείας οὔσης
 αὐτοῦ δημοσίας ἔνεκεν πραγμάτων, ἔδοξε τοῖς Ἀχαι-
 οῖς ἐκπέμπειν ἀκολουθῶς τοῖς ὑπὸ τοῦ ὑπάτου γε- 20
 2 γραμμένοις. ἡμεῖς δὲ νομίζοντες ἑαυτοῖς καθήκειν
 κατὰ πολλοὺς τρόπους τὸ πειθαρχεῖν Ῥωμαίοις, πάν-
 τα τᾶλλα πάρεργα [θέμενοι] θερείας ἀρχομένης ἐξε-
 3 πλεύσαμεν. ἀφικόμενοι δ' εἰς Κέρκυραν καὶ κατα-
 λαβόντες αὐτοῦ γράμματα παρὰ τῶν ὑπάτων προσ- 25
 πεπτωκότα τοῖς Κερκυραίοις, ἐν οἷς διεσάφουν ὅτι
 τοὺς μὲν ὁμήρους ἤδη παραδεδώκασιν αὐτοῖς οἱ Καρ-
 χηδόνιοι πάντας, ἔτοιμοι δ' εἰσὶν αὐτοῖς πειθαρχεῖν,
 νομίσαντες [δὲ] λελύσθαι τὸν πόλεμον καὶ μηκέτι
 χρείαν ἡμῶν εἶναι μηδεμίαν, αὐθις ἀπεπλεύσαμεν 30
 εἰς τὴν Πελοπόννησον.

1^f Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν ἂν ποτὲ μὲν τῷ κυρίῳ

σημαίνωμεν αὐτοὺς ὀνόματι, ποτὲ δὲ ταῖς κοιναῖς
 ἐμφάσεσιν, οἷον οὕτως, ἐμοῦ δὲ ταῦτ' εἰπόντος, καὶ
 πάλιν, ἡμῶν δὲ συγκαταθεμένων. ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐμ- 2
 πεπλεγμένων ἡμῶν εἰς τὰς μετὰ ταῦτα μελλούσας
 5 ἱστορεῖσθαι πράξεις ἀναγκαῖόν ἐστι μεταλαμβάνειν
 τὰς περὶ αὐτῶν σημασίας, ἵνα μήτε τοῦνομα συνεχῶς
 προφερόμενοι προσκόπτωμεν ταυτολογοῦντες μήτε
 πάλιν ἐμοῦ καὶ δι' ἐμὲ παρ' ἑκάστου λέγοντες λά-
 θωμεν εἰς φορτικὴν διάθεσιν ἐμπίπτοντες, ἀλλὰ συγ- 3
 10 χρώμενοι πᾶσι τούτοις καὶ μεταλαμβάνοντες ἀεὶ τὸ
 τῷ καιρῷ πρέπον ἐφ' ὅσον οἶόν τε διαφεύγωμεν τὸ
 λίαν ἐπαχθὲς τῆς περὶ αὐτῶν λαλιᾶς, ἐπειδὴ φύσει
 μὲν ἀπρόσδεκτός ἐστιν ὁ τοιοῦτος λόγος, ἀναγκαῖος
 δ' ὑπάρχει πολλάκις, ὅταν μὴ δυνατόν ἄλλως ἢ δη-
 15 λῶσαι τὸ προκείμενον. γέγονε δέ τι πρὸς τοῦτο τὸ 4
 μέρος ἡμῖν οἷον ἐκ ταῦτομάτου συνέργημα τὸ μηδὲνα
 μέχρι γε τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν ταῦτόν ἡμῖν ὄνομα
 κεκληρονομηκέναι κυρίως, ὅσον γε καὶ ἡμᾶς εἰδέναι.
 Ὅτι κατὰ τι σύμπτωμα τῶν μὲν τοῦ Καλλικρά- 18
 20 τούς εἰκόνων εἰσφερομένων κατὰ τὸ σκότος, τῶν δὲ τοῦ
 Λυκόρτα κατὰ τὴν [αὐτὴν] ἡμέραν ἐκφερομένων εἰς
 τὸ φῶς κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς διάθεσιν, πάντας ἠνάγκαζε
 τὸ γιγνόμενον ἐπιφθέγγεσθαι διότι δεῖ μηδέποτε τοῖς
 καιροῖς ὑπερηφάνως χρῆσθαι κατὰ τῶν πέλας, εἰ-
 25 δότα διότι καὶ λίαν τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἐπιτήδευμα τῆς
 τύχης, τὸ τοῖς αὐτῶν ἐπινοήμασι καὶ νομοθετήμασιν
 ἐξ ὑποστροφῆς αὐτοὺς ὑποβάλλειν τοὺς νομοθετή-
 σαντας.

Ὅτι αὐτὸ τὸ φύσει φιλόκαινον τῶν ἀνθρώπων 2
 30 ἱκανόν ἐστι πρὸς πᾶσαν μεταβολήν.

Ὅτι Ῥωμαῖοι ἔπεμψαν πρεσβευτὰς τοὺς ἐπιληψο- 1^h
 μένους τῆς ὁρμῆς τῆς τοῦ Νικομήδους καὶ κωλύσον-

2 τας τὸν Ἀτταλον πολεμεῖν τῷ Προυσίᾳ, καὶ κατε-
 στάθησαν Μάρκος Λικίνιος, ἄνθρωπος ποδαγρικός
 καὶ τελέως ἀδύνατος τοῖς ποσί, καὶ μετὰ τούτου Αὐ-
 λος Μαρκῖνος, ὃς κεραμῖδος εἰς τὴν κεφαλὴν ἐμπε-
 σούσης αὐτῷ τηλικαύτας καὶ τοσαύτας οὐλὰς εἶχε 5
 διὰ τῆς κεφαλῆς ὥστε θαυμαστὸν εἶναι πῶς ἐσώθη,
 καὶ Λεύκιος Μαλλιολέων, ὃς πάντων ἐδόκει Ῥωμαίων
 3 ἀναισθητότατος ὑπάρχειν. τῆς δὲ πράξεως προσδεο-
 μένης τάχους καὶ τόλμης ἐδόκουν ἀφνέστατοι πρὸς
 τὴν χρεῖαν εἶναι ταύτην οἱ καθεσταμένοι. διὸ καὶ 10
 φασι Μάρκον Πόρκιον τὸν Κάτωνα προσαγορευόμε-
 νον εἰπεῖν ἐν τῇ συγκλήτῳ διότι συμβήσεται μὴ μό-
 νον ἀπολόμενον φθᾶσαι τὸν Προυσίαν, ἀλλὰ καὶ
 4 τὸν Νικομήδην γηράσαντα ἐν τῇ βασιλείᾳ· πῶς γὰρ
 οἷόν τε καταταχῆσαι, πῶς δὲ καταταχέσαντας ἀνύσα- 15
 σθαί τι τὴν πρεσβείαν, μήτε πόδας μήτε κεφαλὴν μήτε
 καρδίαν ἔχοντας; [Exc. Vat. p. 448—449 M. 85—
 86 H.]

2 Ὅτι Προυσίας ὁ βασιλεύς, εἰδεχθῆς ὢν κατὰ τὴν
 ἔμφασιν, καίπερ ἐκ συλλογισμοῦ βελτίων ὑπάρχων, 20
 ἥμισυς ἀνὴρ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ πρὸς τὰς πο-
 2 λεμικὰς χρεῖας ἀγεννῆς καὶ γυναικώδης. οὐ γὰρ μό-
 νον δειλὸς ἦν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς κακοπαθείας ἀλλό-
 τριος, καὶ συλλήβδην ἐκτεθληνυμένος καὶ τῇ ψυχῇ
 3 καὶ τῷ σώματι παρ' ὅλον τὸν βίον· ὅπερ ἥμισυς βού- 25
 λονται περὶ τοὺς βασιλεῖς ὑπάρχειν ἅπαντες μὲν,
 4 μάλιστα δὲ τῶν Βιθυνῶν γένος. πολλὴ δέ τις
 ἀσέλγεια καὶ περὶ τὰς σωματικὰς ἐπιθυμίας αὐτῷ
 5 συνεξηκολούθει. παιδείας δὲ καὶ φιλοσοφίας καὶ τῶν
 6 ἐν τούτοις θεωρημάτων ἄπειρος εἰς τέλος ἦν, καὶ 30
 συλλήβδην τοῦ καλοῦ τί ποτ' ἐστὶν οὐδ' ἔννοιαν
 εἶχε, Σαρδαναπάλλου δὲ βάρβαρον βίον ἔξη καὶ μεθ'

ἡμέραν καὶ νύκτωρ. τοιγαροῦν ἅμα τῷ βραχείας ἐλ- 7
πίδος τὸ τῶν βασιλευμένων πληθὸς λαβέσθαι ἄμε-
τάκλητον ὁρμὴν ἔσχεν εἰς τὸ μὴ μόνον ἀλλότρια φρο-
νεῖν τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν βούλεσθαι παρ'
5 αὐτοῦ λαμβάνειν.

Ὅτι Μασανάσσης ὁ ἐν Λιβύῃ τῶν Νομάδων βα- 3
σιλεὺς ἀνὴρ ἦν τῶν καθ' ἡμᾶς βασιλέων ἄριστος καὶ
μακαριώτατος, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη πλείω τῶν ἐξήκον- 2
τα, ὑγιεινότητος ὧν καὶ πολυχροنيώτατος· ἐνενήκοντα
10 γὰρ ἐτῶν ἐγεγόνει. ἐγένετο δὲ καὶ δυναμικώτατος 3
τῶν καθ' αὐτὸν κατὰ τὴν σωματικὴν ἔξιν, ὃς ὅτε μὲν
στῆναι θέοι, στάς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἴχνησι δι' ἡμέρας
ἔμενε, καθεζόμενος δὲ πάλιν οὐκ ἠγείρετο. καὶ τὴν 4
ἐπὶ τῶν ἵππων κακοπάθειαν ἡμέραν καὶ νύκτα συν-
15 εχῶς διακαρτερῶν οὐδὲν ἔπασχε. σημεῖον δὲ τῆς 5
σωματικῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ἔχων ἐνενήκοντα ἔτη
καθ' ὃν καιρὸν μετήλλαξε τὸν βίον, υἱὸν ἀπέλιπε
τεττάρων ἐτῶν, ὄνομα Στέμβανον, ὃν μετὰ ταῦτα
Μικίψης υἱοποιήσατο, πρὸς δὲ τούτῳ υἱοὺς τέτταρας.
20 διὰ δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους τοιούτων εὐνοίαν διετή- 6
ρησε τὸν ὅλον βίον πάσης ἐπιβουλῆς καὶ παντὸς οὐ-
κείου μιάσματος ἄμοιρον αὐτοῦ γενέσθαι τὴν βασι-
λείαν. τὸ δὲ μέγιστον καὶ θειότατον τούτου· τῆς γὰρ 7
Νομαδίας ἀπάσης ἀχρήστου τὸν πρὸ τοῦ χρόνον
25 ὑπαρχούσης, καὶ νομιζομένης ἀδυνάτου τῇ φύσει
πρὸς ἡμέρους καρποὺς ὑπάρχειν, πρῶτος καὶ μόνος 8
ὑπέδειξε διότι δύναται πάντας ἐκφέρειν τοὺς ἡμέ-
ρους καρποὺς οὐδ' ὁποίας ἦττον, ἐκάστῳ τῶν υἱ-
ῶν ἐν διαστάσει μυριοπλέθρους ἀγροὺς κατασκευά-
30 σας παμφόρους. τῇ μὲν οὖν ἐκείνου μεταστάσει ταῦτ' 9
ἂν τις εὐλόγως ἐπιφθέγγαιτο καὶ δικαίως. ὁ δὲ Σκι- 10
πίων παραγενόμενος εἰς τὴν Κίρταν ἡμέρᾳ τρίτῃ

μετὰ τὸν τοῦ βασιλέως θάνατον διώκησε καλῶς πάντα. [Exc. Peir. p. 173—174.]

- 11 Μασσανάσσην ἱστορεῖ Πολύβιος ἐνενήκοντα μὲν
 12 ἔτῶν ἀποθανεῖν, τετράετες καταλιπόντα παιδάριον
 12 ἔξ αὐτοῦ γεγεννημένον· ὀλίγῳ δ' ἔμπροσθεν τῆς τε- 5
 λευτῆς μάχῃ νικήσαντα Καρχηδονίους ὀφθῆναι τῇ
 ὑστεραίᾳ πρὸ τῆς σκηνῆς ὀυπαρὸν ἄρτον ἐσθιόντα,
 καὶ πρὸς τοὺς θαυμάζοντας εἰπεῖν ὅτι τοῦτο ποιεῖ
 [Plut. Mor. p. 791, F — 792, A.]
- 4 Ἐγὼ δέ, φησὶν ὁ Πολύβιος ἐπιτιμῶν τοῖς τὴν 10
 τύχην καὶ τὴν εἰμαρμένην ἐπιγράφουσιν ἐπὶ τε τὰς
 κοινὰς πράξεις καὶ τὰς κατ' ἰδίαν περιπετείας, νῦν
 βούλομαι περὶ τούτου τοῦ μέρους διαστείλασθαι καθ'
 ὅσον ὁ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἐπιδέχεται τρό-
 2 πος. ὦν μὲν [ἡμῖν] ἀδύνατον ἢ δυσχερὲς τὰς αἰτίας 15
 καταλαβεῖν ἄνθρωπον ὄντα, περὶ τούτων ἴσως ἂν
 τις ἀπορῶν ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἀναφορὰν ποιοῖτο καὶ
 τὴν τύχην, οἷον ὄμβρων καὶ ὑετῶν ἑξαισίων ἐπιφορὰ
 συνεχῆς, ἢ τὰναντία πάλιν ἀνχημῶν καὶ πάγων καὶ
 διὰ ταῦτα φθορὰ καρπῶν, ὁμοίως λοιμικαὶ διαθέσεις 20
 συνεχεῖς, ἄλλα παραπλήσια τούτοις, ὧν οὐκ εὐμαρὲς
 3 τὴν αἰτίαν εὐρεῖν. διόπερ εἰκότως περὶ τῶν τοιού-
 των ἀκολουθοῦντες ταῖς τῶν πολλῶν δόξαις διὰ τὴν
 ἀπορίαν, ἱκετεύοντες καὶ θύοντες ἐξιλασκόμενοι τὸ
 θεῖον, πέμπομεν ἐρησόμενοι τοὺς θεοὺς τί ποτ' ἂν 25
 ἢ λέγουσιν ἢ πράττουσιν ἡμῖν ἄμεινον εἴη καὶ γέ-
 4 νοιτο παῦλα τῶν ἐνεστώτων κακῶν. ὦν δὲ δυνατόν
 ἐστὶ τὴν αἰτίαν εὐρεῖν, ἔξ ἧς καὶ δι' ἣν ἐγένετο τὸ
 συμβαῖνον, οὗ μοι δοκεῖ τῶν τοιούτων δεῖν ἐπὶ τὸ
 θεῖον ποιεῖσθαι τὴν ἀναφορὰν, λέγω δὲ οἷον οὕτως. 30
 ἐπέσχευ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς τὴν Ἑλλάδα πᾶ-
 σαν ἀπαιδία καὶ συλλήβδην ὀλιγανθρωπία, δι' ἣν

αἱ τε πόλεις ἐξηρημώθησαν καὶ ἀφορίαν εἶναι συνέ-
βαινε, καίπερ οὔτε πολέμων συνεχῶν ἐσχηκόντων
ἡμᾶς οὔτε λοιμικῶν περιστάσεων. εἰ τις οὖν περὶ 5
τούτου συνεβούλευσεν εἰς θεοὺς πέμπειν ἐρησομένους
5 τί ποτ' ἂν ἢ λέγοντες ἢ πράττοντες πλείονες γιγνοί-
μεθα καὶ κάλλιον οἰκοίημεν τὰς πόλεις, ἃρ' οὐ μάταιος
ἂν ἐφαίνετο, τῆς αἰτίας προφανοῦς ὑπαρχούσης καὶ
τῆς διορθώσεως ἐν ἡμῖν κειμένης; τῶν γὰρ ἀνθρώ- 6
πων εἰς ἀλαξουεῖαν καὶ φιλοχρημοσύνην, ἔτι δὲ ῥα-
10 θυμίαν ἐκτετραμμένων, καὶ βουλομένων μήτε γαμεῖν
μήτ' ἐὰν γήμωσι, τὰ γιγνόμενα τέκνα τρέφειν, ἀλλὰ
μόλις ἐν τῶν πλείστων ἢ δύο, χάριν τοῦ πλουσίους
τούτους καταλιπεῖν καὶ σπαταλῶντας θρέψαι, ταχέως
ἔλαθε τὸ κακὸν αὐξηθέν. καὶ γὰρ ἐνὸς ὄντος ἢ δυ- 7
15 εῖν, εἰ τούτων τὸν μὲν πόλεμος ἢ νόσος ἐνστάσα πα-
ρείλετο, δῆλον ὡς ἀνάγκη καταλείπεσθαι τὰς οἰκή-
σεις ἐρήμους, καὶ καθάπερ ἐπὶ τῶν μελιττῶν τὰ
σμήνη, τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ βραχὺ καὶ τὰς πό-
λεις ἀπορουμένας ἀδυνατεῖν. ὑπὲρ ὧν οὐδὲ χρεῖα 8
20 παρὰ τῶν θεῶν πυνθάνεσθαι πῶς ἂν ἀπολυθείημεν
τῆς τοιαύτης βλάβης· ὁ γὰρ τυχὼν τῶν ἀνθρώπων
ἐρεῖ διότι μάλιστα μὲν αὐτοὶ δι' αὐτῶν, μεταθέμενοι
τὸν ζῆλον, εἰ δὲ μή, νόμους γράψαντες, ἵνα τρέφεται
τὰ γιγνόμενα. περὶ τούτων οὖν οὔτε μάντεων οὔτε 9
25 τερατειῶν χρεῖα. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν
κατὰ μέρος. ἀλλ' ἐπ' ἐκείνων ἐφ' ὧν ἀλήπτους ἢ
δυσλήπτους εἶναι τὰς αἰτίας συμβαίνει, ὑπεραυτύνει·
ὧν ἐν ἣν καὶ τὸ περὶ Μακεδόνας γεγεννημένον. Μα- 10
κεδόνες μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων πολλῶν καὶ μεγάλων
30 ἐτετεύχεσαν φιλανθρωπιῶν, κοινῇ μὲν πάντες ἀπολυ-
θέντες τῶν ἀρχικῶν ἐπιταγμάτων καὶ φόρων καὶ με-
ταλαβόντες ἀπὸ δουλείας ὁμολογουμένης ἐλευθερίαν,

ἰδίᾳ δὲ | πάλιν καὶ τὰ πλεῖστα ἐκλυθέντες ἐκ
 μεγάλων καὶ φόνων ἐμ[φυλίων] διὰ τῆς
 Ῥωμαίων μίας . . ἅμα
 δυσμενείας μὲν ἢ βλάβης τῆς ἐν τοῖς πρότερον
 καιροῖς πρὸς Ῥω[μαίους] ἔτι γεύ φιλ- 5
 πόλεως
 ὑπὸ δὲ τοῦ Ψευδοφιλίππου πρῶτον μὲν πρ
 ἐξετοι διήτ πολλοὺς μὲν ἀν
 φρ πλείστους ἐπεῖδον
 αὐτῶν ἐν πάνν χρ φυγ ντας 10
 καὶ στρ έντας καὶ φονευθέντας ἢ τῶν ἐν
 τοῖς πρότερον καιροῖς ὑπὸ τῶν κατ' ἀλήθειαν βα-
 σι ἥδη τοῦτο γε
 ἐχ . . ὥς ἀπαντεσι ἐπὶ το
 εἰ αι τῶν ἐξ ἀρχῆς βα- 15
 σιλέων, ὥς
 ὑβρίζ καὶ

 πλείστοις ἐμος τῶν
 βρ 20
 καὶ

 . . . Ῥωμαίων στρατοπεδεύματος ἐξ αὐτῆς μετα-
 μέλοι· ἐν ἀδικ τῶν πρὸ τοῦ Ψευδο-
 φιλίππου μὲν εἰς αὐτοὺς παρανομημάτων· οἱ δὲ τὸ 25

 . . . πολλῶν τε μετὰ μὲν τοῦ Δημητρίου καὶ πάλιν
 μετὰ Περσέως μαχόμενοι πρὸς Ῥωμαίους ἡτ-
 τήθησαν, ἀνδρὶ δὲ στυγνῷ συναγωνιζόμενοι καὶ
 περὶ τῆς τούτου βασιλείας ἀνδραγαθήσαντες ἐνί- 30

κησαν Ῥωμαίους. ἐξ ὧν τίς οὐκ ἂν ἐπαπορήσειεν 11
 ἐπὶ τῷ συμβάντι; τὴν γὰρ αἰτίαν εὗρεῖν τούτων
 δυσχερές. διόπερ ἂν τις ἐπὶ τῶν τοιούτων διαθέ- 12
 σεων δαιμονοβλάβειαν εἴποι τὸ γεγονὸς καὶ μῆνιν
 5 ἐκ θεῶν ἅπασι Μακεδόσιν ἀπηντῆσθαι. δῆλον δ'
 ἔσται ἐκ τῶν λέγεσθαι μελλόντων. [Ζήτει ἐν τῷ
 περὶ ἥττης.] [Exc. Vat. p. 449—452 M. 86—88 H.]

FRAGMENTA LIBRI XXXVIII.

- 1^a Ὅτι ἡ ὀγδόη καὶ τριακοστὴ βίβλος περιέχει τὴν
 συντέλειαν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀτυχίας. καίπερ γὰρ
 τῆς Ἑλλάδος καὶ καθόλου καὶ κατὰ μέρος πλεονάκεις
 ἐπταικνίας, ὅμως οὐδ' ὁποίοις ἂν τις τῶν πρότερον
 ἐλαττωμάτων οἰκειότερον ἐφαρμόσαι τὸ τῆς ἀτυχίας 5
 ὄνομα καὶ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὥς τοῖς καθ' ἡμᾶς
 2 γεγονόσιν. οὐ γὰρ μόνον ἀφ' ὧν ἔπαθον ἐλεῆσαι τις
 ἂν τοὺς Ἕλληνας, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφ' οἷς ἔπραξαν
 ἡτυχηκέναι νομίσειε, πυθόμενος περὶ ἐκάστων τὰς
 ἀληθείας. δοκοῦντος γοῦν μεγίστου πάθους γεγονέ- 10
 ναι τοῦ περὶ τοὺς Καρχηδονίους οὐκ ἔλαττον ἂν τις
 ἡγήσαιοτο, κατὰ δέ τι μείζον τὸ περὶ τὴν Ἑλλάδα
 3 τότε συμβάν. οἱ μὲν γὰρ τόπον ἔσχατον ἀπολογίας
 γε πρὸς τοὺς ἐπιγιγνομένους περὶ σφῶν ἀπέλιπον,
 οὗτοι δ' οὐδ' ἀφορμὴν εὐλογον ἔδοσαν τοῖς βουλο- 15
 4 μένοις σφίσι βοηθεῖν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων. καὶ
 Καρχηδόνιοι μὲν ἅμα ταῖς περιπετείαις ἄρδην ἀφα-
 νισθέντες ἀνεπαίσθητοι τῶν σφετέρων εἰς τὸ μέλ-
 λον ἐγένοντο συμπτωμάτων, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐφορῶν-
 τες τὰς αὐτῶν ἀτυχίας παισὶ παίδων παραδόσιμον 20
 5 ἐποίησαν τὴν ἀκκληρίαν. καὶ καθ' ὅσον τοὺς ζῶντας
 μετὰ τιμωρίας ἐλεινοτέρους νομίζομεν τῶν ἐν αὐτοῖς
 τοῖς δεινοῖς ἐκλιπόντων τὸν βίον, κατὰ τοσοῦτο καὶ

τὰς τότε περιπετείας τῶν Ἑλλήνων ἐλεεινοτέρας νο-
μιστέον τῶν συμβάντων Καρχηδουίοις, ἐὰν μὴ τις
ἀφρόντιστος τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ καλοῦ, πρὸς
αὐτὸ δὲ τὸ συμφέρον ἀποβλέπων ποιῇται τὴν ἀπό-
5 φασιν. ὅτι δὲ ἐστὶ τὸ νῦν εἰρημένον ὑφ' ἡμῶν ἀλη- 6
θὲς εἴποι τις ἂν ὑπομνησθεὶς καὶ παραθεὶς τὰς
δοκούσας μερίστας συμφορὰς γεγρονέναι κατὰ τὴν
Ἑλλάδα πρὸς τὰ νῦν ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα.

Μέριστον ἡ τύχη δοκεῖ φόβον ἐπιστῆσαι τοῖς 1^b
10 Ἕλλησι κατὰ τὴν Ξέρξου διάβασιν εἰς τὴν Εὐρώπην·
τότε γὰρ ἐκινδύνευσαν μὲν πάντες, ἔπταισαν δὲ τε-
λέως ὀλίγιστοι, μάλιστα δὲ τούτων Ἀθηναῖοι· προῦ- 2
δόμενοι γὰρ ἐμφρόνως τὸ μέλλον ἐξέλιπον τὴν πα-
τρίδα μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. βλάβην μὲν οὖν ὁ
15 καιρὸς αὐτοῖς ἐπήνεγκε· κύριοι γὰρ γενηθέντες οἱ
βάρβαροι πικρῶς διέφθειραν τὰς Ἀθήνας· οὐ μὲν 3
ὄνειδος οὐδ' αἰσχύνην, τὸ δ' ἐναντίον εὐκλειαν παρὰ
πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις τὴν μερίστην ἀπηνέγκαντο, ὅτι
πάντα ἐν ἐλάττονι θέμενοι τῆς αὐτῆς τύχης εἶλοντο
20 κοινωνεῖν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι. τοιγαροῦν καλῇ χρη- 4
σάμενοι προαιρέσει παρὰ πόδας οὐ μόνον ἀνεκτή-
σαντο τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἑαυτῶν χώραν, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἡγεμονίας μετ' ὀλίγον
ἡμφισβήτουν πρὸς Λακεδαιμονίους. μετὰ δὲ ταῦτα 5
25 πάλιν ὑπὸ Σπαρτιατῶν καταπολεμηθέντες εἰς τοῦτ'
ἀνάγκης ἦλθον ὥστε καθελεῖν τὰ τείχη τῆς αὐτῶν
πατρίδος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Λακεδαιμονίων, οὐκ Ἀθη-
ναίων ἂν τις εἶναι φήσειε τοῦγκλημα, διότι βαρύτε-
ρον ἐχρήσαντο τῇ δοθείσῃ σφίσι παρὰ τῆς τύχης ἐξ-
30 ουσίᾳ. Σπαρτιάται ἡττηθέντες ὑπὸ [τῶν Θηβαίων] 6
πάλιν ἀπέβαλον τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, καὶ
μετὰ ταῦτα τῆς τῶν ἐκτὸς ἀρχῆς ἀποστάντες συνε-

- 7 κλείσθησαν εἰς τοὺς [τῆς Λακωνι]κῆς ὄρους. τί δὴ
 τοῦτ' αἰσχρόν, εἰ περὶ τῶν ἐκτὸς ἀμφισβητοῦντες
 ἐπὶ τοσοῦτον ἔπαισαν ὥστε πάλιν ἐπὶ τὴν πατριον
 ἀναχωρῆσαι δυναστείαν; διὸ τὰ γεγονότα ταῦτα συμ-
 πτώματα μὲν εἶναι φατέον, ἀτυχήματα δ' οὐδαμῶς 5
- 8 ῥητέον. Μαντινεῖς ἠναγκάσθησαν ἐκλιπεῖν τὴν πα-
 τρίδα διοικισθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ δια-
 σπασθέντες οἰκῆσαι κατὰ κώμας· ἀλλὰ πάντες ἐπὶ
 τούτοις οὐ τὴν τῶν Μαντινέων ἀβουλίαν, ἀλλὰ τὴν
- 9 Λακεδαιμονίων ὠνειδίζον. Θηβαῖοι μὲν τὰ ἔσχατα 10
 ἐπεῖδον, ἄρδην τὴν αὐτῶν πατρίδα γενομένην ἀνά-
 στατον, ὅτε προθέμενος Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν
 διαβαίνειν ὑπέλαβε διὰ τῆς εἰς Θηβαίους τιμωρίας
 τῷ φόβῳ φρουρήσειν τοὺς Ἕλληνας κατὰ τοὺς ἰδίους
 περισπασμούς· ἀλλὰ τότε πάντες ἠλέουν μὲν τοὺς 15
 Θηβαίους ὥς ἄδικα καὶ δεινὰ πεπονθότας, διεδικαίου
- 1^c δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην οὐδεὶς Ἀλεξάνδρου. τοιγαρ-
 οῦν βραχεῖ χρόνῳ τυχόντες ἐπικουρίας τινὸς αὐτίς
 ὥκουν τὴν πατρίδα μετ' ἀσφαλείας. ὁ γὰρ παρὰ τῶν
 ἐκτὸς ἔλεος οὐ μικρὸν δῶρόν ἐστι τοῖς ἀδίκως ἀκλη- 20
 2 ροῦσιν, εἴ γε πολλάκις ἰδεῖν ἔστιν ἅμα ταῖς τῶν
 πολλῶν ὁρμαῖς καὶ τὴν τύχην μεταβαλλομένην καὶ
 τοὺς κρατοῦντας αὐτοὺς μεταμελομένους καὶ διορ-
 θουμένους τὰς τῶν παραλόγως ἡτυχηκότων περιπε-
 3 τείας. πάλιν ἐπέθεντο κατὰ τινας καιροὺς Χαλκι- 25
 δεῖς καὶ Κορίνθιοι καὶ τινες ἕτεραι πόλεις διὰ τὴν
 τῶν τόπων εὐφυΐαν τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλεῦσι,
 4 καὶ φρουρὰς εἶχον· ἀλλὰ τοὺς μὲν δουλεύοντας πάν-
 τες ἐσπούδαζον κατὰ δύναμιν ἐλευθεροῦν, τοὺς δὲ
 καταδουλωσαμένους ἐμίσουν καὶ πολεμίους ἡγοῦντο 30
 διὰ τέλους. καθόλου δὲ κατὰ πόλεις ἔπαιον καὶ
 κατὰ πόλιν ἐσφάλλοντο τὸν πρὸ τοῦ χρόνον ὥς

ἐπίπαν, οἱ μὲν ὑπὲρ ἡγεμονίας καὶ πραγμάτων ἀμφισ- 5
 βητοῦντες, οἱ δὲ ὑπὸ μονάρχων καὶ βασιλέων πα-
 ρασπονδούμενοι· διὸ καὶ σπάνιον ἦν οἷς ὄνειδος
 ἡκολούθει τῶν ἀκληρούντων ἢ καὶ τὸ τῆς τύχης
 5 ὄνομα δ.....ον· ἀκληρεῖν μὲν γὰρ ἅπαντας ἡγητέον
 καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν τοὺς παραλόγοις συμφοραῖς
 περιπίπτοντας, ἀτυχεῖν δὲ μόνους τούτους οἷς διὰ
 τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν ὄνειδος αἱ πράξεις ἐπιφέρουσι.
 κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἡτύχησαν ἅμα Πε- 6
 10 λопοννήσιοι, Βοιωτοί, Φωκεῖς,εῖς, [Δοκροί],
 τινὲς τῶν τὸν Ἰόνιον κατοικούντων κόλπον, μετὰ δὲ
 τούτους ἔτι Μακεδόνες· οἳ γε μὴ μόνον κατὰ τὸ πλη-
 θος [ὑπερεχρημάτησαν μεγαλείως] ἔν τισι τῶν πρότε-
 ρον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἐνὸς ἀκηριον ἐπίπαν οὐκ
 15 ἡκλήρησαν, ἀλλ' ἡτύχησαν ἀτυχίαν αἰσχροῦν ὡς ὀνομα-
 στὸν καὶ ἐπονείδιστον· ἅμα μὲν γὰρ ἀπιστίαν, ἅμα δ'
 ἀνανδρίαν ἔδειξαν, καὶ πράξεις αὐτοῖς ἐπήνεγκαν διὰ
 τὴν ἀτ..... ἅμα. τοιγαροῦν στερηθέντες πάν- 7
 των τῶν καλῶν, οἱ μὲν ὑπὸ στέ...., ἔνιοι δὲ καὶ δ....
 20ντες εἰς τὰς πόλεις τότε παρεδέξαντο ῥάβδους
 καὶ πελέκεις ἐθελο..... ἐν μεγάλῃ γὰρ ἰπῳ διὰ
 τὴν [ὑπερ]βολ[ῆν] τῶν ἰδίων ἀμ.....[εἰ χρ]ῆ
 [λέγειν] ἰδίων· ἐγὼ γὰρ ἡγνοῦντο [μὲν φαίην
 ἂν τοὺς] πολ[λοὺς] καὶ παραπ[ειαικέναι, τοὺς δὲ
 25 προεστῶτας] ἡμαρτ[ηκέναι τοὺς αἰτίους] γεγονότας
 τῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἀγνοίας.

Ὅτι μὲν οὖν οὐ δεήσει θαυμάζειν ἐὰν παρεκβαί- 1^a
 νοντες τὸ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως ἥθος ἐπιδεικτικῶ-
 τέραν καὶ φιλοτιμοτέραν φαινώμεθα ποιούμενοι περὶ
 30 αὐτῶν τὴν ἀπαγγελίαν. καίτοι τινὲς ἴσως ἐπιτιμή-
 σουσιν ἡμῖν ὡς φιλαπεχθῶς ποιούμενοις τὴν γραφήν,

οἷς καθήκον ἦν μάλιστα πάντων περιστέλλειν τὰς
 2 τῶν Ἑλλήνων ἀμαρτίας. ἐγὼ δ' οὔτε φίλον οὐδέποτε
 ἂν ὑπολαμβάνω γνήσιον νομισθῆναι παρὰ τοῖς ὀρθῶς
 φρονοῦσι τὸν δεδιότα καὶ φοβούμενον τοὺς μετὰ
 παρρησίας λόγους, καὶ μὴν οὐδὲ πολίτην ἀγαθὸν τὸν 5
 ἐγκαταλείποντα τὴν ἀλήθειαν διὰ τὴν ἐσομένην ὑπ'
 ἐνίων προσκοπὴν παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν· συγγραφεὰ
 δὲ κοινῶν πράξεων οὐδ' ὅλως ἀποδεκτέον τὸν ἄλλο
 3 τι περὶ πλείονος ποιούμενον τῆς ἀληθείας. ὅσῳ γὰρ
 εἰς πλείους διατείνει καὶ πλείω χρόνον ἢ διὰ τῶν 10
 ὑπομνημάτων παράδοσις τῶν πρὸς καιρὸν λεγομέ-
 νων, τοσούτῳ χορὴ μᾶλλον καὶ τὸν γράφοντα περὶ
 πλείονος ποιεῖσθαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀκούοντας
 4 ἀποδέχεσθαι τὴν τοιαύτην αἴρεσιν. κατὰ μὲν γὰρ τοὺς
 τῶν περιστάσεων καιροὺς καθήκει βοηθεῖν [τοὺς] 15
 Ἕλληνας ὄντας [τοῖς] Ἕλλησι κατὰ πάντα τρόπον, τὰ
 μὲν ἀμύνοντας, τὰ δὲ περιστέλλοντας, τὰ δὲ παραι-
 τουμένους τὴν τῶν κρατούντων ὀργήν· ὅπερ ἡμεῖς
 ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐποιήσαμεν ἀληθινῶς·
 5 τὴν δ' ὑπὲρ τῶν γεγονότων τοῖς ἐπιγενομένοις διὰ 20
 τῶν ὑπομνημάτων παράδοσιν ἀμιγῆ παντὸς [ψεύδους]
 ἀπολείπεσθαι χάριν τοῦ μὴ ταῖς ἀκοαῖς τέρπεσθαι
 κατὰ τὸ παρὸν τοὺς ἀναγινώσκοντας, ἀλλὰ ταῖς
 ψυχαῖς διορθοῦσθαι πρὸς τὸ μὴ πλεονάκεις ἐν τοῖς
 αὐτοῖς διασφάλλεσθαι. καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ 25
 τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω. [Exc. Vat. p. 452 — 455 M.
 88 — 91 H.]

1 Ὅτι παραγενομένων ἐκ Πελοποννήσου τῶν περὶ
 τὸν Αὐρήλιον πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ
 συμβεβηκότα περὶ αὐτούς, ὅτι παρ' ὀλίγον τοῖς ὅλοις 30
 ἐκινδύνευσαν, καὶ λεγόντων μετ' αὐξήσεως καὶ και-
 2 νολογίας· οὐ γὰρ ὥς κατὰ περιπέτειαν ἐπ' αὐτούς

ἦκοντος τοῦ δεινοῦ διεσάφουν, ἀλλ' ὥς κατὰ πρόθε-
 σιν ὠρμηκότεων τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τῷ παραδειγματί-
 ζειν αὐτούς· ἡ σύγκλητος ἡγανάκτησε μὲν ἐπὶ τοῖς 3
 γεγονόσιν ὥς οὐδέποτε, καὶ παραχοῆμα πρεσβευτὰς
 5 κατεστήσατο τοὺς περὶ τὸν Ἰούλιον, καὶ τούτους
 ἔπεμπε δοῦσα τοιαύτας ἐντολάς, διότι δεῖ μετρίως 4
 ἐπιτιμήσαντας καὶ μεμψαμένους ἐπὶ τοῖς γεγονόσι τὸ
 πλεῖον παρακαλεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς Ἀχαιοὺς μήτε
 τοῖς ἐπὶ τὰ χεῖριστα παρακαλοῦσι προσέχειν μήτ'
 10 αὐτοὺς λαθεῖν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα
 διεμπεσόντας, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ποιήσασθαι τινα 5
 διόρθωσιν τῶν ἡγνοημένων, ἀπερειαμένους τὴν
 ἄγνοιαν ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἁμαρτίας. ἐξ ὧν καὶ 6
 λίαν δῆλον ἐγένετο διότι καὶ τοῖς περὶ τὸν Αὐρήλιον
 15 ἔδωκε τὰς ἐντολάς οὐ διασπάσαι βουλομένη τὸ
 ἔθνος, ἀλλὰ πτοῆσαι καὶ καταπλήξασθαι [βουλομένη]
 τὴν αὐθάδειαν καὶ τὴν ἀπέχθειαν τῶν Ἀχαιῶν. τι- 7
 νὲς μὲν οὖν ὑπελάμβανον καθ' ὑπόκρισιν τοὺς Ῥω-
 μαίους, διὰ τὸ μένειν ἀτελῆ τὰ κατὰ Καρχη-
 20 δόνα· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως εἶχεν, ἀλλ' ἀποδεδεγμέ- 8
 νοι τὸ ἔθνος ἐκ πολλοῦ χρόνου, καὶ νομίζοντες ἔχειν
 αὐτὸ πιστὸν μάλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀνασοβῆσαι
 μὲν ἔκριναν διὰ τὸ φρονηματίζεσθαι πέρα τοῦ δέον-
 τος, πόλεμον δ' ἀναλαβεῖν ἢ διαφορὰν ὀλοσχερῇ
 25 πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς οὐδαμῶς ἐβούλοντο.

Ὅτι οἱ περὶ τὸν Σέξτον προάγοντες ἐκ τῆς Ῥώμης 2
 εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπῆντησαν τοῖς περὶ τὸν Θεα-
 ρίδαν, οἳ ἦσαν πρεσβευταὶ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν 2
 Ἀχαιῶν παραιτησόμενοι καὶ διδάξοντες τὴν σύγ-
 30 κλητον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς περὶ τὸν Αὐρήλιον γενο-
 μένων ἀλογημάτων. οἷς καὶ συμμίζαντες οἱ προειρη- 3
 μένοι παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἀνακάμπτειν πρὸς τὴν

Ἀχαιῶν, ὅτι περὶ πάντων τούτων ἔχουσιν ἐντολὰς
 4 αὐτοὶ διαλέγεσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. παραγενομένων δὲ
 τῶν περὶ τὸν Σέξτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ
 διαλεγομένων τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν τῇ τῶν Αἰγιάων πόλει,
 καὶ προφερομένων πολλοὺς καὶ φιλανθρώπους λό- 5
 5 γους, καὶ τὸ περὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἔγκλημα παρα-
 πεμπόντων, καὶ σχεδὸν οὐδὲν προσδεόμενον δι-
 καιολογίας, ἀλλὰ βέλτιον ἐκδεχομένων τὸ γεγονὸς
 αὐτῶν τῶν Ἀχαιῶν, καθόλου δὲ παρακαλούντων μὴ
 πορρωτέρω προβῆναι τῆς ἁμαρτίας μήτε τῆς εἰς αὐ- 10
 6 τοὺς μήτε τῆς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους, τὸ μὲν σω-
 φρονοῦν μέρος ἀσμένως ἀπεδέχετο τὰ λεγόμενα καὶ
 λίαν ἐνετρέπετο, συνειδὸς αὐτῷ τὰ πεπραγμένα καὶ
 πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνον τὰ συμβαίνοντα τοῖς πρὸς
 7 Ῥωμαίους ἀντιταττομένοις, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀν- 15
 θρώπων ἀντιλέγειν μὲν οὐδὲν εἶχε τοῖς ὑπὸ τῶν περὶ
 τὸν Σέξτον λεγομένοις δικαίοις, ἀλλ' ἦγε τὴν ἡσυ-
 8 χίαν, ἔμενε δὲ νοσοῦν καὶ διεφθαρμένον. οἱ δὲ
 περὶ τὸν Δίαϊον καὶ Κριτόλαον, καὶ πάντες οἱ μετ-
 έχοντες αὐτοῖς τῆς αὐτῆς γνώμης, οὗτοι δὲ ἦσαν 20
 ὥσπερ ἐπίτηδες ἐξ ἐκάστης πόλεως κατ' ἐκλογὴν οἱ
 9 χεῖριστοι καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὶ καὶ λοιμῶν αἵτιοι τὸ
 δὲ ἔθνος, καθάπερ ἐν παροιμίᾳ ἔφη, οὐ μόνον τὰ
 διδόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ λαίᾳ
 χειρί, καθόλου δὲ καὶ συλλήβδην παρέπαιον τοῖς λο- 25
 10 γισμοῖς. ὑπέλαβον γὰρ τοὺς Ῥωμαίους διὰ τε τὰς ἐν
 τῇ Λιβύῃ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν πράξεις, δεδιότας
 τὸν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν πόλεμον, πᾶν ὑπομένειν καὶ
 11 πᾶσαν προΐεσθαι φωνήν. διὸ νομίσαντες ἴδιον τὸ
 παρόν, ἀπεκρίθησαν φιλανθρώπως τοῖς πρεσβευταῖς 30
 τοὺς μὲν περὶ τὸν Θεαρίδαν ὅμως ἀποστέλλειν εἰς
 τὴν σύγκλητον, αὐτοὶ δὲ παρακολουθήσαντες εἰς τὴν

Τεγέαν καὶ κοινολογηθέντες τοῖς Λακεδαιμονίοις,
 ... ἵνα γένηται τις ὁμολογημένη λύσις τοῦ πολέμου.
 ταῦτα δ' ἀποκριθέντες ἐν τοῖς ἐξῆς ἦγον ἐπὶ τὴν 12
 πάλαι προκειμένην αὐτοῖς ἄγνοιαν τὸ ταλαίπωρον
 5 ἔθνος. καὶ τοῦτ' εἰκότως συνέβαινε γίνεσθαι δι' 13
 ἀπειρίαν καὶ κακίαν τῶν κρατούντων.

Τὸ δὲ τέλος τῆς ἀπωλείας ἡνύσθη τοιῷδέ τι 3
 τρόπῳ. παραγενομένων γὰρ εἰς τὴν Τεγέαν τῶν 2
 περὶ τὸν Σέξτον, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισπα-
 10 σαμένων χάριν τοῦ σύμφωνον αὐτοῖς γενέσθαι πρὸς
 τοὺς Ἀχαιοὺς τὴν τε περὶ τῶν προγεγονότων ἐγκλημά-
 των δικαιοδοσίαν καὶ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐποχὴν,
 ἕως ἂν πέμψωσι Ῥωμαῖοι τοὺς περὶ τῶν ὅλων ἐπι-
 σκεψομένους, συνεδρεύσαντες οἱ περὶ τὸν Κριτόλαον 3
 15 ἔκριναν τοὺς μὲν ἄλλους διακλῖναι τὴν ἀπάντησιν,
 τὸν δὲ Κριτόλαον προάγειν εἰς τὴν Τεγέαν. ὁ μὲν 4
 οὖν προειρημένος ἤδη σχεδὸν ἀπηλπικότων τῶν περὶ
 τὸν Σέξτον ἦλθε, γενομένης δὲ συγκαταστάσεως 5
 πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς οὐδὲν συγκατέβαινε,
 20 φήσας οὐκ ἔχειν ἐξουσίαν οὐδὲν οἰκονομεῖν ἄνευ τῆς
 τῶν πολλῶν γνώμης· ἐπανοίσειν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς
 τὴν ἐξῆς ἔφη σύνοδον, [ἣν ἔδει] γενέσθαι μετὰ μῆ-
 νας ἕξ. διὸ σαφῶς ἐπιγνόντες οἱ περὶ τὸν Σέξτον 6
 ἐθελοκακοῦντα τὸν Κριτόλαον, καὶ δυσχεραίνοντες
 25 ἐπὶ τοῖς ἀπαντωμένοις, τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους
 ἀπέλυσαν εἰς τὴν οἰκείαν, αὐτοὶ δ' ἐπανῆγον εἰς
 τὴν Ἰταλίαν, κατεγνωκότες ἄγνοιαν καὶ μανίαν τοῦ
 Κριτολάου. ὁ δὲ Κριτόλαος χωρισθέντων τούτων 7

5. Ad versum qui incipit κρατούντων. τὸ δὲ τέλος margo
 codicis Monacensis n. 267: Ζήτει ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων:

τ (eum compendio)

περὶ τῶν στρα:

- ἐπιπορευόμενος κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς πόλεις ἐκκλη-
σίας συνῆγε, προφάσει μὲν χρώμενος ὅτι βούλεται
τὰ ρηθέντα πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους τοὺς ἐν τῇ
8 Τεγέᾳ διασαφεῖν αὐτοῖς, τῇ δ' ἀληθείᾳ κατηγορίαν
ποιούμενος Ῥωμαίων καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ' ἐκεῖ- 5
9 νων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενος, ἐξ ὧν δυσμένειαν
10 καὶ μῖσος ἐνείργάζεται τοῖς ὄχλοις. ἅμα δὲ τούτοις
παρήγγειλε τοῖς ἄρχουσι μὴ πράττειν τοὺς ὀφειλέτας
μηδὲ παραδέχεσθαι τοὺς ἀπαγομένους εἰς φυλακὴν
πρὸς τὰ χρέα, τοὺς δ' ἐράνους ἐπιμόνους ποιεῖν, ἕως 10
11 ἂν λάβῃ τὰ τοῦ πολέμου κρίσιν. λοιπὸν ἐκ τῆς
τοιαύτης δημαγωγίας πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ
πιστὸν ἐγίγνετο καὶ πρὸς πᾶν τὸ παραγγελλόμενον
ἔτοιμον ἦν τὸ πλῆθος, περὶ μὲν οὖν τοῦ μέλλοντος
ἀδυνατοῦν προνοεῖσθαι, τῇ δὲ παρ' αὐτὰ χάριτι καὶ 15
ῥαστῶνῃ δελεαζόμενον.
- 4 Ὁ δὲ Κόιντος ὁ Καικίλιος ἐν τῇ Μακεδονίᾳ τάδε
πυνθανόμενος καὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ γενομένην
ἀκρισίαν καὶ ταραχὴν, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς Γνάιον
Παπίριον καὶ τὸν νεώτερον ἀλίωνα μαῖνον, σὺν δὲ 20
2 τούτοις Αὐλὸν Γαβίνιον καὶ Γάιον Φάννιον· οἱ καὶ
συνηγμένων τῶν Ἀχαιῶν εἰς Κόρινθον κατὰ τύχην
ἐλθόντες εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ παραχθέντες εἰς
τὰ πλήθη, διετίθεντο πολλοὺς οὗτοι καὶ φιλανθρω-
πους λόγους, παραπλησίους τοῖς περὶ τὸν Σέξτον, 25
3 πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι φιλοτιμίαν χάριν τοῦ μὴ προ-
βῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς ὀλοσχερεστέραν ἀπέχθειαν
πρὸς Ῥωμαίους μήτε διὰ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους
προφάσεως μήτε διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἄλλο-
4 τριότητος. ὧν οἱ μὲν πολλοὶ διακούοντες οὐδαμῶς 30
ἠνείχοντο, χλευάζοντες δὲ τοὺς πρέσβεις μετὰ θορύ-
5 βου καὶ κραυγῆς ἐξέβαλλον. καὶ γὰρ συνηθροίσθη

πλῆθος ἐργαστηριακῶν καὶ βανανύσων ἀνθρώπων
 ὅσον οὐδέποτε· πᾶσαι μὲν ἐκορύζων αἱ πόλεις, παν-
 δημεὶ δὲ καὶ μάλιστά πως ἡ τῶν Κορινθίων. ὀλί- 6
 γοις δὲ τισι καὶ λίαν ἤρεσκε τὰ λεγόμενα διὰ τῶν
 5 πρεσβευτῶν. ὁ δὲ Κριτόλαος, ὥσπερ κατ' εὐχὴν 7
 ὑποθέσεως ἐπειλημμένος καὶ θεάτρον συνενθου-
 σιῶντος καὶ παρεστηκότος ταῖς διανοαῖς, κατανί-
 στατο μὲν τῶν ἀρχόντων, διέσυρε δὲ τοὺς ἀντιπολι-
 τευομένους, ἐνεπαρρησιάζετο δὲ τοῖς τῶν Ῥωμαίων
 10 πρεσβευταῖς, φάσκων βούλεσθαι μὲν Ῥωμαίων φίλος 8
 ὑπάρχειν, δεσπότας δ' οὐκ ἂν εὐδοκῆσαι κτησάμενος.
 καθόλου δὲ παρῆνει, λέγων ὡς ἂν μὲν ἄνδρες ὦσιν, 9
 οὐκ ἀπορήσουσι συμμαχων, ἂν δ' ἀνδρόγυννοι, κυ-
 ρίων. καὶ πολλὰ δὴ τινα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν 10
 15 ἐμπορεύων καὶ μεθοδεύμενος ἐκίνει καὶ παρώξυνε
 τοὺς ὄχλους. ἐποίει δ' ἐμφάσεις καὶ περὶ τοῦ μὴ 11
 τυχόντως χρῆσθαι ταῖς ἐπιβολαῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν βα-
 σιλέων τινὰς καὶ τῶν πολιτευμάτων ἕνια κοινωνεῖν
 αὐτῷ τῆς προθέσεως. τῶν δὲ τῆς γερουσίας βουλο- 5
 20 μένων ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ κωλύειν αὐτὸν τῶν τοιού-
 των λόγων, περισπασάμενος τοὺς στρατιώτας κατα-
 νίστατο, κελεύων προσελθεῖν, ἐγγίσαι, τολμῆσαί
 τινα μόνον ἄψασθαι τῆς χλαμύδος. καθόλου δ' ἔφη 2
 πολλὴν ἤδη χρόνον παρακατεσχηκὼς αὐτὸν οὐκέτι
 25 δύνασθαι καρτερεῖν, ἀλλ' ἐρεῖν τὸ φαινόμενον. δεῖν 3
 γὰρ οὐ Λακεδαιμονίους οὐδὲ Ῥωμαίους ἀγωνιᾶν οὕτως
 ὡς τοὺς ἐξ αὐτῶν συνεργοῦντας τοῖς ἐχθροῖς· εἶναι
 γὰρ τινὰς τοὺς πλεῖον Ῥωμαίους εὐνοοῦντας καὶ Λα-
 κεδαιμονίοις ἢ τοῖς σφετέροις πράγμασι. καὶ τού- 4
 30 των πίστιν ἔφερεν· ἔφη γὰρ Εὐαγόραν τὸν Αἰγυῖα
 καὶ τὸν Τριταιέα Στρατίον πάντα τὰ λεγόμενα δι'
 ἀπορρήτων ἐν ταῖς συναρχαῖς διασαφεῖν τοῖς περὶ

- 5 τὸν Γνάιον. τοῦ δὲ Στρατίου συμμεμιχέναι μὲν τοῖς
 ἀνθρώποις ὁμολογοῦντος, καὶ μετὰ ταῦτα συμμίξειν
 φάσκοντος φίλοις οὓσι καὶ συμμαχοῖς, ἀνηγγελκέναι
 δὲ ὀρκιζόμενος μηδὲν τῶν ἐν ταῖς συναρχίαις εἰρημέ-
 νων, ὀλίγοι μὲν τινες ἐπίστευον, οἱ δὲ πλείους προσ- 5
 6 ἐδέχοντο τὰς διαβολάς. ὁ δὲ Κριτόλαος παροξύνας
 τοὺς ὄχλους διὰ τῆς τούτων κατηγορίας ἐπεισε τοὺς
 Ἀχαιοὺς πάλιν ψηφίσασθαι λόγῳ μὲν τὸν πρὸς Λα-
 κεδαιμονίους πόλεμον, ἔργῳ δὲ τὸν πρὸς Ῥωμαίους·
 7 καὶ προσεπεμέτρησεν ἕτερον ψήφισμα παράνομον, 10
 ὥστε κυρίου εἶναι τοὺς ἀνθρώπους οὓς ἐπὶ στρα-
 τηγίαν αἰρήσονται· δι' οὗ τὸν τρόπον τινὰ μοναρχικὴν
 ἀνέλαβεν ἐξουσίαν.
- 8 Οὗτος μὲν οὖν ταῦτα διοικησάμενος ἐρίγνετο
 περὶ τὸ πραγματοκοπεῖν καὶ Ῥωμαίοις ἐπιβάλλειν τὰς 15
 χεῖρας, οὐδενὶ λόγῳ τοῦτο πράττων, ἀλλὰ πάντων
 9 ἀσεβεστάτοις καὶ παρανομωτάτοις ἐπιβαλλόμενος·
 τῶν δὲ πρέσβων ὁ μὲν Γνάιος εἰς Ἀθήνας ἀπῆρε κα-
 κείθεν εἰς Λακεδαίμονα, προσεδρεύσων τοῖς καιροῖς,
 ὁ δ' Αὐλὸς εἰς Ναύπακτον, οἱ δὲ δύο μέχρ' ἐπὶ τῆς τοῦ 20
 Καικιλίου παρουσίας ἔμειναν ἐν ταῖς Ἀθήναις. καὶ
 τὰ μὲν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. [Exc.
 de legat. p. 222—228.]

FRAGMENTA LIBRI XXXIX.

Οὐ γὰρ ἄγνοῶ διότι τινὲς ἐπιλήφονται τῆς πραγ-¹
 ματείας, φάσκοντες ἄτελῇ καὶ διερριμμένην ἡμᾶς
 πεποιῆσθαι τὴν ἐξήγησιν τῶν πραγμάτων· ἐπιβαλ-
 λόμενοι λόγου χάριν διεξιέναι τὴν Καρχηδόνης πο-
 5 λιορκίαν, κ᾿πειτα μεταξὺ ταύτην ἀπολείποντες καὶ
 μεσολαβήσαντες σφᾶς αὐτοὺς μεταβαίνομεν ἐπὶ τὰς
 Ἑλληνικὰς κἀντεῦθεν ἐπὶ τὰς Μακεδονικὰς ἢ Συρια-
 κὰς ἢ τινὰς ἑτέρας πράξεις· ζητεῖν δὲ τοὺς φιλομα-²
 θοῦντας τὸ συνεχὲς καὶ τὸ τέλος ἱμεῖρειν ἀκοῦσαι
 10 τῆς προθέσεως· καὶ γὰρ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ τὴν
 ὠφέλειαν οὕτω μᾶλλον συνεκτρέχειν τοῖς προσέχου-
 σιν. ἐμοὶ δ' οὐχ οὕτω δοκεῖ, τὸ δ' ἐναντίον. μάρτυρα³
 δὲ τούτων ἐπικαλεσαίμην ἂν αὐτὴν τὴν φύσιν, ἣτις
 κατ' οὐδ' ὅποιαν τῶν αἰσθήσεων εὐδοκεῖ τοῖς αὐτοῖς
 15 ἐπιμένειν κατὰ τὸ συνεχές, ἀλλ' αἰεὶ μεταβολῆς ἐστίν
 οἰκεία, τοῖς δ' αὐτοῖς ἐγκυρεῖν ἐκ διαστήματος βούλε-
 ται καὶ διαφορᾶς. εἴη δ' ἂν τὸ λεγόμενον ἐναργὲς πρῶ-⁴
 τον μὲν ἐκ τῆς ἀκοῆς, ἣτις οὔτε κατὰ τὰς μελωδίας οὔτε
 κατὰ τὰς λεκτικὰς ὑποκρίσεις εὐδοκεῖ συνεχῶς ταῖς
 20 αὐταῖς ἐπιμένειν στάσεσιν, ὁ δὲ μεταβολικὸς τρόπος
 καὶ καθόλου πᾶν τὸ διερριμμένον καὶ μεγίστας ἔχον
 ἀλλαγὰς καὶ πυκνοτάτας αὐτὴν κινεῖ. παραπλησίως⁵
 καὶ τὴν γεῦσιν εὗροι τις ἂν οὐδὲ τοῖς πολυτελεστάτοις

βρώμασιν ἐπιμένειν δυναμένην, ἀλλὰ σικχαίνουσιν
 καὶ χαίρουσαν ταῖς μεταβολαῖς, καὶ προσηνεστέρως
 ἀποδεχομένην πολλάκις καὶ τὰ λιτὰ τῶν ἐδεσμάτων
 6 ἢ τὰ πολυτελῆ διὰ τὸν ξενισμόν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ
 τὴν ὄρασιν ἴδοι τις ἂν γιγνόμενον· ἥκιστα γὰρ δύνα- 5
 ται πρὸς ἓν μένειν ἀτενίζουσα, κινεῖ δ' αὐτὴν ἡ ποικι-
 7 λία καὶ μεταβολὴ τῶν ὁρωμένων. μάλιστα δὲ περὶ τὴν
 ψυχὴν τοῦτό τις ἂν ἴδοι συμβαῖνον· αἱ γὰρ μεταλήψεις
 τῶν ἀτενισμῶν καὶ τῶν ἐπιστάσεων οἷον ἀναπαύσεις
 1^b εἰσὶ τοῖς φιλοπόνοις τῶν ἀνδρῶν. διὸ καὶ τῶν ἀρ- 10
 χαίων συγγραφέων οἱ λογιώτατοι δοκοῦσί μοι προσ-
 αναπεπαῦσθαι τῷ τρόπῳ τούτῳ, τινὲς μὲν οὖν μυ-
 θικαῖς καὶ διηγηματικαῖς κεχορημένοι παρεκβάσεσι,
 τινὲς δὲ καὶ πραγματικαῖς, ὥστε μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς
 τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις ποιεῖσθαι τὰς μετα- 15
 2 βάσεις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκτὸς περιλαμβάνειν. λέγω
 δὲ οἷον ἐπειδὴν τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐξηγούμενοι
 καὶ τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου πράξεις μεταξὺ τὰς
 κατὰ Πελοπόννησον Λακεδαιμονίων ἐπιβολὰς διη-
 γῶνται, καὶ πάλιν τὰς [ἀπ'] Ἀθηναίων, ἔτι δὲ τὰς 20
 κατὰ Μακεδονίαν ἢ τὴν Ἰλλυρίδα, κἄπειτα διατρί-
 ψαντες λέγωσι τὴν Ἰφικράτους εἰς Αἴγυπτον στρα-
 τείαν καὶ τὰ Κλεάρχῳ πραχθέντα παρανομήματα
 3 κατὰ τὸν Πόντον. ἐξ ὧν κεχορημένους μὲν ἅπαντας
 εὖροι τις ἂν τῷ τοιούτῳ χειρισμῷ, κεχορημένους γε 25
 μὴν ἀτάκτως, ἡμᾶς δὲ τεταγμένως. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ
 μνησθέντες πῶς Βάρδυλις ὁ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλεὺς
 καὶ Κερσοβλέπτης ὁ τῶν Θρακῶν κατεκτήσαντο τὰς
 δυναστείας, οὐκέτι προστιθέασι τὸ συνεχές, οὐδ'
 ἀνατρέχουσιν ἐπὶ τὰκόλουθον ἐκ διαστήματος, ἀλλὰ 30
 καθάπερ ἐν ποιήματι χρησάμενοι πάλιν ἐπανάγουσιν
 4 ἐπὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις. ἡμεῖς δὲ πάντας διηρη-

μένοι τοὺς ἐπιφανεστάτους τόπους τῆς οἰκουμένης
 καὶ τὰς ἐν τούτοις πράξεις, καὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν
 ἔφοδον ἀεὶ ποιοῦμενοι κατὰ τὴν τάξιν τῆς διαλή-
 ψεως, ἔτι δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὠρισμένως ἐξηγου-
 5 μένοι τὰς καταλλήλους πράξεις ἐνεστηκυίας, ἀπολεί-
 πομεν πρόδηλον τοῖς φιλομαθοῦσι τὴν ἐπαναγωγὴν
 ἐπὶ τὸν συνεχῆ λόγον καὶ τὰς μεσολαβηθείσας ἀεὶ
 τῶν πράξεων, ὥστε μηδὲν ἑλλιπὲς γίνεσθαι τοῖς
 φιληκόοις τῶν προειρημένων. καὶ περὶ μὲν τούτων
 10 ἐπὶ τοσοῦτον. [Exc. Vat. p. 455—457 M. 91—93 H.]
 Ὅτι Ἀσδρούβας ὁ στρατηγὸς Καρχηδονίων κενό- 1
 δοξος ἦν καὶ ἀλαζὼν καὶ πολὺ κεχωρισμένος τῆς πραγ-
 ματικῆς καὶ στρατηγικῆς δυνάμεως. πολλὰ δ' εἰσὶ ση- 2
 μεῖα τῆς ἀκρισίας αὐτοῦ. πρῶτον μὲν γὰρ παρῆν ἐν
 15 πανοπλίᾳ, πορφυρίδα θαλαττίαν ἐπιπεπορημένος, ἡ-
 νίκα Γολόσση συνεγίνετο τῷ τῶν Νομάδων βασιλεῖ,
 μετὰ μαχαιροφόρων δέκα. ἔπειτα προβὰς ἀπὸ τῶν δέκα 3
 ὅσον εἴκοσι πόδας ἀπέστη, καὶ προβεβλημένος τάφρον
 καὶ χάρακα κατένευε τῷ βασιλεῖ προσιέναι πρὸς αὐτόν,
 20 καθῆκον γίνεσθαι τούναντίον. οὐ μὲν ἄλλ' ὁ Γο- 4
 λόσσης, ἀφελῶς ἔχων Νομαδικῷ τινι τρόπῳ, μόνος
 προσῆει πρὸς αὐτόν· καὶ προσεγγίσας ἤρετο τίνα
 φοβούμενος τὴν πανοπλίαν ἔχων ἦκε. τοῦ δ' εἰπόν- 5
 τος ὅτι Ῥωμαίους, Οὐκ ἂν ἄρ', ἔφησεν ὁ Γολόσσης,
 25 ἔδωκας σαντὸν εἰς τὴν πόλιν μηδεμίαν ἔχων ἀνάγκην.
 πλὴν τί βούλει καὶ τί παρακαλεῖς; φησὶν. ὁ δ' 6
 Ἀσδρούβας, Ἐγώ, φησί, πρεσβευτήν σε παρακαλῶ
 γενέσθαι πρὸς τὸν στρατηγόν, καὶ πᾶν ἀναδέχεσθαι
 διότι ποιήσομεν τὸ προσταττόμενον· μόνον ἀπόσχεσθε
 30 τῆς ταλαιπώρου πόλεως ταύτης. καὶ ὁ Γολόσσης, 7
 Παιδικὴν δοκεῖς μοι, φησὶν, ἀξιώσιν ἀξιοῦν, ὧ βέλ-
 τιστε· ὑπὲρ ὧν γὰρ ἐξ ἀκεραίου πρεσβευόμενοι ἔτι 8

καθημένων ἐν Ἰτύκῃ Ῥωμαίων οὐκ ἐδύνασθε πεί-
θειν, τίνι λόγῳ νῦν ἄξιοις ταῦτά σοι συγχωρεῖσθαι,
περιτετειχισμένος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
καὶ σχεδὸν ἀπάσας ἀπεγνωκὼς τὰς τῆς σωτηρίας
9 ἐλπίδας; ὁ δ' Ἀσδρούβας ἀγνοεῖν αὐτὸν ἔφη· καὶ 5
γὰρ ἐπὶ τοῖς ἔξωθεν συμμάχοις ἀκμὴν καλὰς ἐλπίδας
ἔχειν· οὐ γὰρ πῶ τὰ περὶ τοὺς Μανρουσίους ἡκηκόει
καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων δυνάμεων [ὅτι σώζονται].
καὶ οὐκ ἀπελπίζειν τὰ καθ' αὐτούς· μάλιστα δὲ πε-
ποιθέναι τῇ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ καὶ ταῖς ἐν ἐκείνοις 10
10 ἐλπίσιν· οὐ γὰρ περιόψεσθαι σφᾶς προφανῶς παρα-
σπονδουμένους, ἀλλὰ πολλὰς δώσειν ἀφορμὰς πρὸς
11 σωτηρίαν. διὸ παρακαλεῖν ἡξίου τὸν στρατηγὸν καὶ
τῶν θεῶν ἔνεκεν καὶ τῆς τύχης φείσασθαι τῆς πό-
λεως, εἰδότα σαφῶς διότι μὴ δυνάμενοι τυχεῖν τού- 15
του κατασφαγήσονται πρότερον ἢ παραχωρήσουσι
12 ταύτης. τότε μὲν οὖν ταῦτα καὶ παραπλήσια δια-
λεχθέντες ἔχωρίσθησαν, ταξάμενοι μετὰ τρίτην ἡμέ-
2 ραν πάλιν συμπορεύεσθαι· τοῦ δὲ Γολόσσου μετα-
δόντος τῷ στρατηγῷ περὶ τῶν εἰρημένων, γελάσας 20
ὁ Πόπλιος, Ταῦτα μέλλων ἄξιον, ἔφη, τοιαύτην
καὶ τηλικαύτην ἀσέβειαν εἰς τοὺς αἰχμαλώτους
ἡμῶν ἐνεδείξω, καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς θεοῖς τὰς ἐλπί-
δας ἔχεις, παραβεβηκὼς καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώ-
2 πων νόμους; τοῦ δὲ βασιλέως βουλομένου τι προσ- 25
υπομιμνήσκειν τὸν Σκιπίωνα, καὶ μάλιστα διότι δεῖ
3 συντέλειαν ἐπιτίθεσθαι τοῖς πράγμασι· χωρὶς γὰρ
τῶν ἀδήλων καὶ τὴν κατάστασιν τῶν ὑπάτων ἤδη
συνεγγίζειν, ἧς δεῖν ἔφη στοχάζεσθαι, μὴ τοῦ χει-
μῶνος προκαταλαβόντος ἐπελθὼν ἕτερος ἀκονιτὶ λά- 30
4 βῇ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἐκείνου πόνων· καὶ δὴ τού-
των λεγομένων ἐπιστήσας ὁ στρατηγὸς ἐκέλευσεν

ἀναγγέλλειν διότι δίδωσι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ καὶ
 γυναικὶ καὶ τέκνοις καὶ δέκα τῶν συγγενῶν καὶ
 φίλων οἰκίαις, σὺν δὲ τούτοις δέκα τάλαντα λα-
 βεῖν ἐκ τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων καὶ τῶν οἰκετῶν
 5 ἑκατὸν οὓς ἂν αἰρῇται. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Γολόσσης 5
 ἔχων τὰ φιλάνθρωπα συνήει πρὸς τὸν Ἀσδρούβαν
 τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν· ὁ δὲ πάλιν ἐξεπορεύετο μετὰ 6
 μεγάλης ἀξίας ἐν τῇ πορφυρίδι καὶ τῇ πανοπλίᾳ βάρ-
 δην, ὥστε τοὺς ἐν ταῖς τραγωδίαις τυράννους πολὺ
 10 τι προσοφείλειν. ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει σάρκινος, 7
 τότε δὲ καὶ κοιλίαν εἰλήφει καὶ τῷ χρώματι παρὰ
 φύσιν ἐπικεκαυμένος ἦν, ὥστε δοκεῖν ἐν πανηγύρει
 που διαιτᾶσθαι παραπλησίως τοῖς σιτευτοῖς βουσίῃ,
 ἀλλὰ μὴ τηλικούτων καὶ τοιούτων κακῶν προστατεῖν
 15 ὧν οὐδ' ἂν ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ διεξιὼν οὐδεὶς. οὐ 8
 μὴν ἀλλ' ἐπεὶ συνῆλθε τῷ βασιλεῖ καὶ διήκουσε
 τῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ προτεινομένων, πολλάκις
 τὸν μηρὸν πατάξας, τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην ἐπι-
 καλεσάμενος, οὐδέποτε ταύτην ἔδεσθαι τὴν ἡμέραν
 20 ἔφρασκεν ἐν ἣ συμβήσεται τὸν ἥλιον Ἀσδρούβαν
 βλέπειν ἅμα καὶ τὴν πατρίδα πυρπολουμένην· κα- 9
 λὸν γὰρ ἐντάφιον εἶναι τοῖς εὖ φρονοῦσι τὴν πα-
 τρίδα καὶ τὸ ταύτης πῦρ. ὥσθ' ὅτε μὲν εἰς τὰς ἀπο- 10
 φάσεις αὐτοῦ τις βλέψει, θαυμάζειν τὸν ἄνδρα καὶ
 25 τὸ μεγαλόψυχον τῶν λόγων, ὅτε δ' εἰς τὸν χειρισμὸν
 τῶν πραγμάτων, τὴν ἀγέννηιαν καταπλήττεσθαι καὶ
 τὴν ἀνανδρίαν· ὃς πρῶτον μὲν τῶν ἄλλων πολιτῶν 11
 διαφθειρομένων ὁλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πότους
 αὐτὸς συνῆγε καὶ δευτέρας τραπέζας παρετίθετο πο-
 30 λυτελεῖς καὶ διὰ τῆς ἰδίας εὐεξίας παρεδειγμάτιζε
 τὴν ἐκείνων ἀτυχίαν· ἄπιστον μὲν γὰρ ἦν τὸ τῶν 12
 ἀποθνησκόντων πληθὸς, ἄπιστον δὲ τὸ τῶν αὐτομο-

- 13 λούντων καθ' ἡμέραν διὰ τὸν λιμόν· ἔπειτα τοὺς
 μὲν διαχλευάζων, οἷς δ' ἐνυβρίζων καὶ φονεύων, κα-
 τεπλήττετο τοὺς πολλούς, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ συν-
 εἶχε τὴν ἔξουσίαν, ἣ μόλις ἂν χρῆσαιτο τύραννος
 ἐν εὐτυχούσῃ πόλει, κὰν δεδυστυχηκυῖα πατρίδι. 5
- 14 διὸ καὶ λίαν δοκῶ καλῶς ἡμῖν εἰρησθαι διότι προ-
 στάτας πραγμάτων ὁμοιοτέρους τῶν παρὰ τοῖς Ἑλ-
 λησι τότε καὶ παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὑπαρξάντων
- 15 οὐκ ἂν εὗροι τις ῥαδίως. τοῦτο δ' ἔσται δῆλον,
 ὅταν ἐκ παραθέσεως τὸν ὑπὲρ ἐκείνων ποιῶμεθα 10
 λόγον. [Exc. Peir. p. 177—181.]
- 16 Imperator (Iulianus, oppugnans Pirisaboram Baby-
 loniae urbem), omnes aleae casus inter mutuas clades ex-
 periri festinans, cuneatim stipatus densatisque clypeis ab
 ictu sagittarum defensus, veloci saltu comitantibus prom- 15
 ptis prope portam venit hostilem crasso ferro crustatam.
 Et licet saxis et glande ceterisque telis cum periculo sa-
 lutis premeretur, fodicare tamen paratos valvarum latera,
 ut aditum patefacere, vocibus increpans crebris, non
 ante discessit quam telorum congerie, quae superiacie- 20
 bantur, se iam cerneret obruendum. Evasit cum omnibus
 tamen paucis levius vulneratis ipse innoxius, verecundo
 rubore suffusus. Legerat enim Æmilianum Scipionem
 cum historiarum conditore Polybio Megalopolitano Arcade
 et triginta militibus portam Carthagini impetu simili 25
 subfodisse. Sed fides recepta scriptorum veterum recens
 factum defendit. Æmilianus enim testudine lapidea tectam
 successerat portam: sub qua tutus et latens, dum moles
 saxeas detegunt hostes, urbem nudatam irrupit. Iulianus
 vero locum patentem aggressus, obumbrata cœli facie 30
 fragmentis montium et missilibus, aegre repulsus absces-
 sit. (Ammianus Marcellinus 24, 2, 14—17.)

Ἐπεὶ δὲ παρελθὼν [ὁ Σκιπίων] εἰς τὸ τεῖχος τῶν 17
 Καρχηδονίων ἐκ τῆς ἄκρας ἀμυνομένων, [μὴ σὺ] τὴν
 διὰ μέσου θάλασσαν οὐ πάνυ βαθεῖαν οὕσαν τοῦ
 Πολυβίου συμβουλευόντος αὐτῷ κατασπεῖραι τριβό-
 5 λους σιδηροῦς ἢ σανίδας ἐμβάλλειν κεντρωτάς, ὅπως
 μὴ διαβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσμάχωνται τοῖς χώ-
 μασιν, ἔφη γελοῖον εἶναι κατεिल्ηφότας τὰ τεῖχη καὶ
 τῆς πόλεως ἐντὸς ὄντας εἶτα πράττειν ὅπως οὐ μα-
 χοῦνται τοῖς πολεμίοις. [Plut. Apophth. p. 200, A, B.]

10 Ὅτι τοῦ Ἀσδρούβου τοῦ τῶν Καρχηδονίων στρα- 3
 τηγοῦ ἱκέτου παραγενομένου τοῖς τοῦ Σκιπίωνος γό-
 νασιν ὁ στρατηγὸς ἐμβλέψας εἰς τοὺς συνόντας,
 Ὅρατ', ἔφη, τὴν τύχην, ὦ ἄνδρες, ὥς ἀγαθὴ παρα-
 δειγματίζειν ἐστὶ τοὺς ἀλογίστους τῶν ἀνθρώπων.

15 οὗτός ἐστιν Ἀσδρούβας ὁ νεωστὶ πολλῶν αὐτῷ φι- 2
 λανθρώπων προτεινομένων ὑφ' ἡμῶν ἀπαξιῶν, φά-
 σκων δὲ κάλλιστον ἐντάφιον εἶναι τὴν πατρίδα καὶ
 τὸ ταύτης πῦρ, νῦν πάρεστι μετὰ στεμμάτων δεόμε-
 νος ἡμῶν τυχεῖν τῆς ζωῆς καὶ πάσας τὰς ἐλπίδας

20 ἔχων ἐν ἡμῖν. ἂ τίς οὐκ ἂν ὑπὸ τὴν ὄψιν θεασά- 3
 μενος ἐν νῶ λάβοι διότι δεῖ μηδέποτε λέγειν μηδὲ
 πράττειν μηδὲν ὑπερῆφανον ἄνθρωπον ὄντα; καὶ 4
 προελθόντες τινὲς τῶν αὐτομόλων ἐπὶ τὸ πέρας τοῦ
 τέλους παρητοῦντο τοὺς προμαχομένους ἀνασχεῖν μι-

25 κρόν· τοῦ δὲ στρατηγοῦ κελεύσαντος ἐπισχεῖν, ἤρ-
 ξαντο τὸν Ἀσδρούβαν λοιδορεῖν οἱ μὲν εἰς ἐπιορκίαν,
 φάσκοντες αὐτὸν πολλάκις ἐπὶ τῶν ἱερῶν ὁμωμοκέ-
 ναι μὴ προλείψειν αὐτούς, οἱ δὲ εἰς ἀνανδρίαν καὶ
 καθόλου τὴν τῆς ψυχῆς ἀγέννησαν· καὶ ταῦτ' ἐποιοῦν

30 μετὰ χλευασμοῦ καὶ λοιδορίας ἀσυροῦς καὶ δυσμε-
 νικῆς.

Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἡ γυνὴ θεωροῦσα 5

τὸν Ἀσδρούβαν προκαθήμενον τοῦ στρατηγοῦ προῆλ-
 θεν ἐκ τῶν αὐτομόλων, αὐτὴ μὲν ἐλευθερίως καὶ
 σεμνῶς ἡμφιεσμένη, τοὺς δὲ παῖδας ἐν χιτωνίσκοις
 ἐξ ἐκατέρου τοῦ μέρους προσειληφυῖα ταῖς χερσὶ μετὰ
 6 τῶν ἰδίων ἐνδυμάτων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀνομαστὶ 5
 προσεφώνει τὸν Ἀσδρούβαν, τοῦ δ' ἀποσιωπῶντος
 καὶ νεύοντος εἰς τὴν γῆν τὰς μὲν ἀρχὰς τοὺς θεοὺς
 ἐπεκαλεῖτο καὶ τῷ στρατηγῷ μεγάλας ἐπαίνει τὰς
 χάριτας, διότι τὸ μὲν ἐκείνου μέρος οὐκ αὐτὴ μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα σώζεται· βραχὺ δ' ἐπισχοῦσα τὸν 10
 Ἀσδρούβαν ἤρετο πῶς αὐτὸς μὲν κατ'
 ἰδίαν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ πορίζοιτο τὴν δωρεὰν
 αὐτῷ ἀλλ' ὅλον αἰσχίστως καταλεί-
 πων τὰ πράγ[ματα καὶ] τοὺς ἄστονους αὐτῷ πιστεύον-
 τας ὑπέλθοι πρὸς τοὺς πολεμίους, πῶς δὲ πρὸς τού- 15
 τοις τολμᾷ καθῆσθαι νῦν θαλλοὺς ἔχων πρὸς οὓς
 πολλάκις οὐδέποτε ταύτην ἔσεσθαι τὴν ἡμέραν,
 ἐν ᾗ συμβήσεται τὸν ἥλιον ἅμα καθορᾶν Ἀσδρούβαν
 [ζῶντα] καὶ τὴν πατρίδα πυρπολουμένην· οὐ μὴν
 ἀλλ' οὐ ἦν . . ελέ (desunt tredecim circiter litterae) εἰς 20
 φυλ. οὕσαν σὺ πεποίηκας

(deest versus)

... ἐπὶ ταῦτα πάλιν (reliqua versus pars deest)

ἐκὼν (reliqua versus pars deest)

ῥᾶσο (reliqua versus pars deest cum aliis octo, quo- 25
 rum in sexto fuisse versus Homericos infra ab Appiano *)
 memoratos coniicit Heysius)

*) Ὁ δὲ Σκιπίων Καρχηδόνα ὄρῳν τότε ἄρδην τελευτῶ-
 σαν ἐς πανωλεθρίαν ἐσχάτην λέγεται μὲν δακρῦσαι καὶ φα-
 νερός γενέσθαι κλαίων ὑπὲρ πολεμίων· ἐπὶ πολὺ δ' ἔννους
 ἔφ' ἑαυτοῦ γενόμενός τε καὶ συνιδὼν ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἔθνη

τούτου κάλλιον ἔ..... μετ καθάπερ εἰ τοῦτ'
 εἴρηται τὸ παρ' [Ὀμήρῳ, ὁ Πόπλιος] ἐπιστρέψας
 ἔξ αὐτῆς καὶ λαβόμενός μου τῆς δεξιᾶς, ὦ Πολύβιε,
 ἔφη, καλὸν μὲν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐγὼ δέδια καὶ
 5 πεφόβημαι μήποτε τις ἄλλος τοῦτο τὸ παράγγελμα
 δώσει περὶ τῆς ἡμετέρας πατρίδος.....
 πραγματικωτέραν καὶ νουνεχεστέραν οὐ θάδιον
 εἶπειν· τὸ γὰρ ἐν τοῖς μεγίστοις κατορθώμασι καὶ 7
 ταῖς τῶν ἐχθρῶν συμφοραῖς ἔννοιαν λαμβάνειν τῶν
 10 οἰκείων πραγμάτων καὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως
 καὶ καθόλου πρόχειρον ἔχειν ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις τὴν
 τῆς τύχης ἐπισφάλειαν ἀνδρός ἔστι μεγάλου καὶ τε-
 λείου καὶ συλλήβδην ἀξίου μνήμης. [Exc. Vat. p. 458
 —459 M. 93—95 H.]

καὶ ἀρχὰς ἀπάσας δεῖ μεταβαλεῖν, ὥσπερ ἀνθρώπους, δαί-
 μονα, καὶ τοῦτ' ἔπαθε μὲν Ἴλιον, εὐτυχῆς ποτε πόλις, ἔπαθε
 δὲ ἡ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων καὶ Περσῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀρχὴ με-
 γίστη γενομένη, καὶ ἡ μάλιστα ἔναγχος ἐκλάμψασα ἡ Μακε-
 δόνων, εἴτε ἐκὼν εἴτε προφυγόντος αὐτὸν τοῦδε τοῦ ἔπους
 (εἶπειν),

ἔσσεται ἡμαρ ὅταν ποτ' ὁλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
 καὶ Πριάμος καὶ λαὸς ἑὺμμελίῳ Πριάμοιο.

Πολυβίου δ' αὐτὸν ἑρομένου σὺν παρρησίᾳ, καὶ γὰρ ἦν
 αὐτοῦ καὶ διδάσκαλος, ὅ,τι βούλοιτο ὁ λόγος, φασὶν οὐ φν-
 λαξάμενον ὀνομάσαι τὴν πατρίδα σαφῶς, ὑπὲρ ἧς ἄρα εἰς
 τὰνθρώπεια ἀφορῶν ἐδεδίει. καὶ τὰδε μὲν Πολύβιος αὐτὸς
 ἀκούσας συγγράφει. [Appianus Pun. c. 132.] Conf. Diodor.
 Exc. Vat. 32, 24, et ipse Polybius 18, 18, 13, ubi de Scipio-
 nis abstinence agens, quum Carthago caperetur, addit: Ἀλλὰ
 γὰρ ὑπὲρ μὲν τούτων οἰκειότερον λαβόντες καιρὸν ποιη-
 σόμεθα τὴν ἐπὶ πλεῖον διαστολήν. Polybii verba Kusterus
 putabat quae Suidas habet v. ἀστάθμητος, vol. 1, p. 616, C,
 ubi post aliorum anonymorum huius vocabuli exempla addi-
 tur hoc item anonymi scriptoris: Καὶ τὸ ποιητικὸν εἶπειν,

- 2 Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐβουλήθη, τούτῳ συμμύξας καὶ φιλανθρωπηθεὶς, ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἔξω τόπους.
[Suidas v. φιλανθρωπηθεὶς sine nomine.]

ἔσσεται ἡμᾶρ ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή. καὶ τοῦτο εἰπεῖν τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀστάθμητον εἶναι λογιζόμενος. In quibus etsi *λογιζόμενος* ab omisso λέγεται pendere potuit, ineptum tamen duplex εἰπεῖν, et cuiusvis haec sunt potius quam Polybii, nusquam hoc vocabulo usi, ut delendum iam fuit anonymi ab Suida vv. *σεμνομυθοῦσιν* et *συνέπεσε* citatum fragmentum, quod Polybio tribuerat Valesius: Ὁ δὲ σεμνὸς Ἀσδρούβας συνέπεσε τῷ στρατηγῷ πρὸς τὰ γόνατα, ἐπιλελησμένος τῆς μεγαλορρημοσύνης, quum Polybii verba alia fuisse ostendant quae sunt supra 3, 1, p. 127, 10, quantumvis et ipsa ab eclogario deformata, ut et hiatus prodit et illud *ἰκέτον παραγενομένου τοῖς τοῦ Σκιπίωνος γόνασιν*, pro quo Diodorus 32, 23, *προσπεσὼν τοῖς γόνασι*. Nam quae 6, p. 128, 12 sunt *αὐτὸς μὲν κατ' ἰδίαν παρὰ συστρατηγοῦ παρίζοιτο τὴν δωρεάν*, in iis quum *παρὰ τοῦ στρατηγοῦ* necessario sit scribendum, etiam *παρίζοιτο* scripsi pro *παρίζοιτο* et *δωρεάν* librarii commentum puto pro *σωτηρίαν*. Nihilo certior res est de postremo huius libri item ad Hasdrubalem pertinente fragmento, utrum Polybii sit an alius.

FRAGMENTA LIBRI XL.

Ὅτι Πυθίας ἦν μὲν ἀδελφὸς Ἀκαστίδου τοῦ στα- 1
 διέως, υἱὸς δὲ Κλεομένους, κακῶς δὲ βεβιωκὼς καὶ
 δοκῶν ἑαυτῷ παρακεχοῖσθαι τὴν πρώτην ἡλικίαν, 2
 ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν πολιτείαν θρασὺς καὶ πλεονέ-
 5 κτης καὶ δι' Εὐμένους καὶ Φιλεταίρου σεσώματοποιη-
 μένος διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. [Exc. Val. p. 181.]

Polybius Achivus quamvis tunc in Africa cum Sci- 3
 pione fuerit, tamen quia domesticam cladem ignorare non
 potuit, semel in Achaia pugnatum Critolao duce asserit.
 10 Diaeum vero adducentem ex Arcadia militem ab eodem
 Metello praetore oppressum cum exercitu docet. [Orosius
 5, 3.]

Ὅτι τοῦ Κριτολάου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν 2
 μετηλλαχότος, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐπὰν συμ-
 15 βῇ τι περὶ τὸν ἐνεστῶτα στρατηγόν, τὸν προγεγο-
 νότα διαδέχεσθαι τὴν ἀρχήν, ἕως ἂν ἡ καθήκουσα
 σύνοδος γένηται τῶν Ἀχαιῶν, ἐπέβαλε τῷ Διαιτῷ 2
 χειρίζειν καὶ προεστάναι τῶν κοινῶν πραγμάτων.
 διόπερ ἐκπέμψας εἰς τὰ Μέγαρα καὶ παραγενόμε- 3
 20 νος εἰς Ἀργος ἔγραψε ταῖς πόλεσι πάσαις τῶν οἰκο-
 γενῶν καὶ παρατρόφων τοὺς ἐκμάζοντας ταῖς ἡλι-
 κίαις εἰς μυρίους καὶ δισχιλίους ἐλευθεροῦν καὶ
 καθοπλίσαντας πέμπειν εἰς τὴν Κόρινθον. ἐμέρισε 4

δὲ ταῖς πόλεσι τὴν ἐπιβολὴν τῶν σωματίων εἰκῇ καὶ
 5 ἀνίσως, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἔπραττεν. οἷς
 δ' ἂν ἐλλείπη τὸ τῶν παρατρόφων πληθος, ἀναπλη-
 ροῦν ἔδει τὴν ἐκάστοις καθήκουσαν μοῖραν ἐκ τῶν
 6 ἄλλων οἰκετῶν. θεωρῶν δὲ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν τοῖς 5
 κοινοῖς ἰσχυρὰν οὔσαν διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους
 γεγονότα πόλεμον, ἐπαγγελίας ποιεῖσθαι συνηνάγκαζε
 καὶ κατ' ἰδίαν εἰσφέρειν τοὺς εὐπόρους, οὐ μόνον
 7 τοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας. ἅμα δὲ τούτοις
 παρήγγειλε πανδημεὶ τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις ἀθροί- 10
 8 ζεσθαι μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Κόρινθον. ἐξ ὧν
 συνέβαινε γίνεσθαι τὰς πόλεις πλήρεις ἀκρισίας,
 9 ταραχῆς, δυσθυμίας. καὶ τοὺς μὲν ἀπολωλότας
 ἐπήνουν, τοὺς δ' ἐκπορευομένους ἡλέουν, καὶ προσ-
 κατεκλάοντο πάντες ὥς ἂν εἰ προορώμενοι τὸ μέλ- 15
 10 λον· τὴν δὲ τῶν οἰκετῶν ἀνάτασιν καὶ τὸν ἐπισυρ-
 μὸν βαρέως ἔφερον, ὥς ἂν τῶν μὲν ἡλευθερωμένων
 ἄρτι, τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς τὴν ἐλπίδα ταύτην μεμε-
 11 τεωρισμένων. ἅμα δὲ τούτοις οἱ μὲν ἄνδρες εἰσφέ-
 ρειν ἠναγκάζοντο παρὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν ὅ,τι 20
 τις ἔχειν δόξειεν, αἱ δὲ γυναῖκες ἀφαιρούμεναι
 σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἰδίων τέκνων τὸν κόσμον
 ὥσπερ ἐπίτηδες εἰς αὐτὸν τὸν ὄλεθρον εἰσέφερον.
 3 ἀπάντων δὲ τούτων ἐν ἐνὶ καιρῷ συμβαινόν-
 των, ἡ τῶν κατὰ μέρος αἰὲρ προσπιπτόντων κατάπλη- 25
 ξις ἀφηρεῖτο τῶν ἀνθρώπων τὴν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἐπί-
 στασιν καὶ διάληψιν, δι' ἧς ἔμελλον προνοεῖσθαι ὅτι
 πάντες εἰς πρόδηλον ὄλεθρον ἄγονται μετὰ τέκνων
 2 καὶ γυναικῶν. λοιπόν, οἷον ὑπὸ χειμάρρου τινὸς
 λάβρου προωθούμενοι καὶ φερόμενοι μετὰ βίας, ἐπη- 30
 κολούθουν τῇ τοῦ προεστῶτος ἀνοίᾳ καὶ παρακοπῇ.
 3 Ἡλεῖοι μὲν γὰρ καὶ Μεσσήνιοι κατὰ χώραν ἔμειναν,

προσδοκῶντες τὸν ἀπὸ τοῦ στόλου κίνδυνον· οὓς
 οὐδὲν ἂν τῶν παρόντων ὤνησεν, εἶπερ ἐφάνη τὸ
 νέφος ἐκεῖνο κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν. Πατρεῖς 4
 δὲ καὶ τὸ μετὰ τούτων συντελικὸν βραχεῖ χρόνῳ
 5 πρότερον ἐπταίκει κατὰ τὴν Φωκίδα, καὶ ἦν τὸ συμ-
 βαῖνον πολλῷ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ἐλεεινότερον.
 οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ζῆν παραλόγως αὐτοὺς ἐξῆγον, οἱ 5
 δὲ ἔφευγον ἐκ τῶν πόλεων ἀνοδίαις, πρὸς αὐδὲν
 ὠρισμένον ποιούμενοι τὴν ἀναχώρησιν διὰ τὴν ἐκ-
 10 πληξιν τῶν γιγνομένων ἐν ταῖς πόλεσι. καὶ οἱ μὲν 6
 ἦγον ἐκδῶσונτες ἀλλήλους τοῖς πολεμίοις ὥς ἄλλο-
 τρίους γεγονότας Ῥωμαίων, οἱ δὲ ἐμήνουν καὶ κατη-
 γόρουν τῶν πέλας, οὐδενὸς ἐπιζητοῦντος κατὰ τὸ
 παρὸν τὴν τοιαύτην χρεῖαν· οἱ δὲ μεθ' ἱκετηρίας
 15 ἀπήντων, ὁμολογοῦντες παρεσπονδηκέναι καὶ πυν-
 θανόμενοι τί δεῖ πάσχειν, μηδέπω μηδενὸς ἐπιζη-
 τοῦντος λόγον ὑπὲρ τούτων. πάντα δ' ἦν πλήρη 7
 ἀρχομένης φαρμακείας τῶν ῥιπτούντων ἑαυτοὺς εἰς
 τὰ φρέατα καὶ κατὰ κρημνῶν, ὥστε κατὰ τὴν παροι-
 20 μίαν κἂν ἐχθρὸν ἐλεῆσαι θεασάμενον τὴν τότε περι-
 πέτειαν τῆς Ἑλλάδος. τὸν μὲν γὰρ πρὸ τοῦ χρόνον 8
 ἐσφάλλοντο καὶ τοῖς ὅλοις ἔπταιον ἐνίοτε, ποτὲ μὲν
 ὑπὲρ πραγμάτων διαφερόμενοι, ποτὲ δὲ παρασπον-
 δούμενοι διὰ τῶν μονάρχων· κατὰ δὲ τοὺς νῦν λε- 9
 25 γομένους καιροὺς ἡτύχησαν ἀτυχίαν ὁμολογουμένην
 διὰ τὴν τῶν προεστώτων ἀβουλίαν καὶ διὰ τὴν ἰδίαν
 ἄνοιαν. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐκλιπόντες πανδημεὶ τὴν πό- 10
 λιν ἔρημον τελέως κατέλιπον· ἐν οἷς καὶ Πυθίας
 εἰς Πελοπόννησον ἀποχωρήσας μετὰ γυναικὸς καὶ
 30 τῶν τέκνων ἡλᾶτο κατὰ τῆς χώρας. [Exc. Val. p. 181
 —185.]

Παράδοξος αὐτῷ ἐφάνη ἡ ἀπάντησις τῶν πολε-3^a

μίων. ἀλλὰ μοι δοκεῖ κατὰ τὴν παροιμίαν κενὰ κε-
νοι λογίζονται. λοιπὸν εἰκότως τοῖς τοιούτοις τὰ πρό-
δηλα παράδοξα φαίνονται.

Καὶ ἐβουλεύετο περὶ τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς,
ὅμοιον ποιῶν ὥς εἴ τις ἄπειρος ὑπάρχων τοῦ νεῖν 5
καὶ μέλλων αὐτὸν ῥίπτειν εἰς τὸ πέλαγος περὶ μὲν
τοῦ ῥῖψαι μὴ βουλεύοιτο, ῥίψας δὲ διανοοῖτο περὶ
τοῦ πῶς ἂν ἐκνήξαιτο πρὸς τὴν γῆν. [Exc. Vat. p.
459 M. 95 H.]

- 4 Ὅτι τοῦ Διαίου παρόντος εἰς τὴν Κόρινθον, κα- 10
θεσταμένου στρατηγοῦ διὰ τῶν πολλῶν, ἦκον οἱ
2 περὶ τὸν Ἀνδρωνίδα παρὰ τοῦ Καικιλίου· καθ’
ὧν προδιαδούς τὴν φήμην ὥς συμφρονούντων τοῖς
ἐχθροῖς, παρέβαλε τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ὄχλοις, ὥστε
μετὰ πάσης ὕβρεως συλληφθέντας ἀπαχθῆναι δεδε- 15
3 μένους. ἦκε δὲ καὶ Φίλων ὁ Θετταλὸς πολλὰ φιλάν-
4 θρωπα τοῖς Ἀχαιοῖς προτείνων· ὧν ἀκούοντες συν-
ἐπραξάν τινες τῶν ἐκ τῆς χώρας, ἐν οἷς ἦν καὶ Στρα-
τίος ἥδη γηραιὸς ὢν, ὃς ἐμπλεκόμενος καὶ λιπαρῶν
ἔδειτο τοῦ Διαίου πεισθῆναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Καικιλίου 20
5 προτεινομένοις. οἱ δὲ συνεδρεύσαντες τοῖς μὲν ὑπὸ
6 τοῦ Φίλωνος λεγομένοις οὐ προσεῖχον· οὐκ ἐνόμισαν
γὰρ κοινὴν εἶναι τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ σφέτε-
ρον συμφέρον καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφάλειαν ἐν πλείεσσι
τιθεμένων ταῦτα λέγειν. πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν 25
ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν ἐνεστώτων, εἰ καὶ πάντων
7 ἅμα διήμαρτον. σαφῶς γὰρ σφίσι τὰ πεπραγμένα
συνειδότες οὐδαμῶς ἐδύναντο πιστεῦσαι διότι τύχοιεν
8 ἂν τινος ἐλέου παρὰ Ῥωμαίων. τὸ δ’ ὑπὲρ τῶν πραγ-
μάτων καὶ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας παθεῖν ὅ,τι 30
δέοι γενναίως οὐδ’ ἐν νῶ καθάπαξ ἐλάμβανον· ὅπερ
ἦν ἀνδρῶν φιλοδόξων καὶ προστατεῖν φασκόντων

τῆς Ἑλλάδος. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἔμελλε καὶ πόθεν πα- 9
 ραστήσεσθαι τοῦτο τὸ φρόνημα τοῖς προειρημένοις;
 ἦσαν γὰρ οἱ βουλευόμενοι Δίαιος καὶ Δαμόκριτος,
 ἄρτι τῆς καθόδου τετευχῶς διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀκρι-
 5 σίαν, σὺν δὲ τούτοις Ἀλκαμένης, Θεοδέκτης, Ἀρχι-
 κράτης. ὑπὲρ ὧν, τίνες ἦσαν καὶ τίνα φύσιν ἕκαστος 10
 εἶχε καὶ τίνα προαίρεσιν καὶ βίον, εἴρηται διὰ πλειό-
 νων. [Exc. Val. p. 185 – 186.]

Ὅθεν ἐν τοιούτοις ὄντος τοῦ διαβουλίου καὶ τὸ 5
 10 τέλος ἀκόλουθον ἐξέβη τῶν δοξάντων. παραυτίκα 2
 μὲν οὖν συνέκλεισαν οὐ μόνον τοὺς περὶ τὸν Ἀνδρω-
 νίδα καὶ Λάγιον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποστράτηγον Σω-
 σικράτη, ἐπενέγκαντες αἰτίαν ὅτι προστατήσαι τοῦ
 διαβουλίου καὶ συναποφῆναιτο πέμπειν πρὸς τὸν
 15 Καικίλιον καὶ συλλήβδην πάντων εἴη τῶν κακῶν
 αἴτιος· εἰς δὲ τὴν ἐπαύριον καθίσαντες δικαστὰς 3
 τοῦ μὲν Σωσικράτους κατεδίκασαν θάνατον, καὶ δή-
 σαντες καὶ στρεβλοῦντες προσεκαρτέρουν, ἕως διέ-
 φθειραν τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν εἰπόντα τῶν ἐκείνοις
 20 προσδοκωμένων. τὸν δὲ Λάγιον καὶ τὸν Ἀνδρωνί- 4
 δαν καὶ τὸν Ἀρχιππον ἀφῆκαν, ἅμα μὲν τοῦ πλή-
 θους εἰς ἐπίστασιν παραγενομένου διὰ τὴν εἰς τὸν
 Σωσικράτη παρανομίαν, ἅμα δὲ τοῦ Δίαίου λαβόν-
 τος παρὰ μὲν Ἀνδρωνίδου τάλαντον, παρὰ δὲ Ἀρ-
 25 χίππου τετταράκοντα μναῖς. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ σκάμ- 5
 ματος ὧν τὸ δὴ λεγόμενον ἐδύνατο λῆξαι τῆς περὶ
 τοῦτο τὸ μέρος ἀναισχυντίας καὶ παρανομίας ὁ προει-
 ρημένος. παραπλήσια δὲ τούτοις ἔπραξε καὶ βραχεῖ 6
 χρόνῳ πρότερον εἰς Φιλῖνον τὸν Κορίνθιον· προθεῖς
 30 γὰρ αἰτίαν ὅτι διαπέμπεται πρὸς Μεναλκίδα καὶ τὰ
 Ῥωμαίων φρονεῖ, τὸν τε Φιλῖνον καὶ τοὺς υἱοὺς
 αὐτοῦ μαστιγῶν καὶ στρεβλῶν ἐν συνόψει πάντας

- ἀλλήλων οὐ πρότερον ἔληξε πρὶν ἢ διέφθειρε τὰ
 7 μειράκια καὶ τὸν Φιλῖνον. τοιαύτης δὲ τῆς ἀνοίας
 καὶ τῆς ἀκρισίας συμβαινούσης περὶ πάντας οἶαν
 οὐδ' ἂν ἐν βαρβάροις εὔροι τις ῥαδίως, δῆλον ὡς
 εἰκότως ἂν τις ἐπιζητήσῃε πῶς οὐκ ἄρδην ἀπώλουντο 5
 8 πάντες. ἐγὼ γὰρ ἂν εἴποιμι διότι δοκεῖ μοι καθά-
 περ ἂν εἰ τύχῃ τις ἀντερεῖσαι πανοῦργος καὶ τεχνικὴ
 πρὸς τὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν ἡγουμένων, ἥτις
 ἐξωθουμένη πάντῃ καὶ πάντως ὑπὸ τῆς ἀνοίας τῶν
 προεστώτων, βουλομένη δὲ κατὰ πάντα τρόπον σώ- 10
 ζειν τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπὶ τὸ καταλειπόμενον ἦλθεν,
 9 ὥσπερ ἀγαθὸς παλαιστής. τοῦτο δ' ἦν τὸ ταχέως σφῆ-
 λαι καὶ ῥαδίως ἡττῆσαι τοὺς Ἑλληνας· ὅπερ ἐποίησε.
 10 διὰ γὰρ τοῦτο συνέβη μήτε τὴν Ῥωμαίων ὀργὴν καὶ
 θυμὸν ἐκκαυθῆναι πορρωτέρω, μηδ' ἐλθεῖν τὰς ἐκ 15
 τῆς Λιβύης δυνάμεις, μήτε τοὺς προεστώτας, ὄντας
 μὲν οἴους εἶπον, ἐπιλαβομένους δὲ προτερήματος,
 ἀποδείξασθαι τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν εἰς τοὺς ὁμοφύ-
 11 λους. τί γὰρ εἰκὸς ἦν πρᾶξαι τούτους κατὰ τῶν
 ιδίων ἐπιλαβομένους ἀφορμῆς τινος ἢ προτερήμα- 20
 τος δῆλόν ἐστιν ἐκ τῶν προειρημένων διὰ τὸ κατὰ
 12 λόγον. ἅπαντες δὲ τότε τὴν παροιμίαν ταύτην διὰ
 στόματος εἶχον, ὡς Εἰ μὴ ταχέως ἀπωλόμεθα, οὐκ
 ἂν ἐσώθῃμεν. [Exc. Val. p. 186 — 189. 5. οὐδὲ — πα-
 ρανομίας ὁ Δίατος ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν, et 12. 25
 Ὅτι τῶν Ἀχαιῶν ἀπολομένων ὑπὸ Διαιίου παροιμία
 τις ἐξηνέχθη ὡς — ἐσώθῃμεν, ὡς ἂν εἰ, εἰ μὴ οἱ
 κακοὶ ἀπώλουντο, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς διεσέσωστο Exc.
 Vat. p. 459 M. 95 H.]
 6 Ὅτι Αὐλὸς Ποστόμιος ἄξιος γέγονεν ἐπισημα- 30
 2 σίας ἀπεντεῦθεν. οἰκίας μὲν γὰρ ἦν καὶ γένους
 πρώτου, κατὰ δὲ τὴν ἰδίαν φύσιν στωμύλος καὶ

λάλος καὶ πέρπερος διαφερόντως. ἐπιθυμήσας δὲ ³
 εὐθέως ἐκ παίδων τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ δια-
 λέκτου πολὺς μὲν ἦν ἐν τούτοις καὶ κατακορῆς·
 ὥστε δι' ἐκείνον καὶ τὴν αἴρεσιν τὴν Ἑλληνικὴν
⁵ προσκόψαι τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἀξιολογωτά-
 τοις τῶν Ῥωμαίων, τέλος δὲ καὶ ποίημα γράφειν ⁴
 καὶ πραγματικὴν ἱστορίαν ἐνεχείρησεν, ἐν ᾗ διὰ τοῦ
 προοιμίου παρεκάλει τοὺς ἐντυγχάνοντας συγγνώμην
 ἔχειν, ἐὰν Ῥωμαῖος ὢν μὴ δύνηται κατακρατεῖν τῆς
¹⁰ Ἑλληνικῆς διαλέκτου καὶ τῆς κατὰ τὸν χειρισμὸν οἰ-
 κονομίας. πρὸς ὃν οἰκείως ἀπηντηκέναι δοκεῖ Μάρ- ⁵
 κος Πόρκιος Κάτων· θαυμάζειν γὰρ ἔφη πρὸς τίνα
 λόγον ποιεῖται τοιαύτην παραίτησιν. εἰ μὲν γὰρ ⁶
 αὐτῷ τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον συνέταττε
¹⁵ γράφειν ἱστορίαν, ἴσως ἔδει προφέρεσθαι ταῦτα καὶ
 παραιτεῖσθαι· μηδεμιᾶς δ' ἀνάγκης οὔσης ἐθέλον- ⁷
 τὴν ἀπογράψασθαι, ἅπτετα παραιτεῖσθαι συγγνώ-
 μην ἔχειν, ἐὰν βαρβαρίζῃ, τῆς ἀπάσης ἀτοπίας εἶναι
 σημεῖον καὶ παραπλήσιον ὥς ἂν εἴ τις εἰς τοὺς γυ- ⁸
²⁰ μνικοὺς ἀγῶνας ἀπογραφάμενος πυγμὴν ἢ παγκρά-
 τιον, παρελθὼν εἰς τὸ στάδιον, ὅτε δέοι μάχεσθαι,
 παραιτοῖτο τοὺς θεωμένους συγγνώμην ἔχειν, ἐὰν
 μὴ δύνηται μήτε τὸν πόνον ὑπομένειν μήτε τὰς πλη-
 γάς. δῆλον γὰρ ὥς εἰκὸς γέλωτα τὸν τοιοῦτον ὀφλεῖν ⁹
²⁵ καὶ τὴν δίκην ἐκ χειρὸς λαμβάνειν· ὅπερ ἔδει καὶ
 τοὺς τοιούτους ἱστοριογράφους, ἵνα μὴ κατετόλμων·
 τοῦ καλῶς ἔχοντος. παραπλησίως δὲ καὶ κατὰ τὸν ¹⁰
 λοιπὸν βίον ἐξηλώκει τὰ χεῖριστα τῶν Ἑλληνικῶν.
 καὶ γὰρ φιλήδονος ἦν καὶ φυγόπονος. τοῦτο δ' ¹¹
³⁰ ἔσται δῆλον ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνεστώτων· ὃς πρῶτος
 παρὼν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόποις, καθ' ὃν
 καιρὸν συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἐν Φωκίδι μάχην,

σκηψάμενος ἀσθένειαν εἰς Θήβας ἀνεχώρησε χάριν
 12 τοῦ μὴ μετασχεῖν τοῦ κινδύνου· συντελεσθείσης δὲ
 τῆς μάχης πρῶτος ἔγραψε τῇ συγκλήτῳ περὶ τοῦ
 κατορθώματος, προσδιασαφῶν τὰ κατὰ μέρος, ὥς
 μετεσχηκῶς αὐτὸς τῶν ἀγώνων. [Exc. Val. p. 189⁵
 —190.]

7 Πολύβιος δὲ τὰ συμβάντα περὶ τὴν ἄλωσιν (τῆς
 Κορίνθου) ἐν οἴκτου μέρει λέγων προστίθησι καὶ
 τὴν στρατιωτικὴν ὀλιγωρίαν τὴν περὶ τὰ τῶν τεχνῶν
 2 ἔργα καὶ τὰ ἀναθήματα. φησὶ γὰρ ἰδεῖν παρῶν ἐρ- 10
 ριμμένους πίνακας ἐπ' ἐδάφους, πεitteύοντας δὲ τοὺς
 3 στρατιώτας ἐπὶ τούτων. ὀνομάζει δ' αὐτῶν Ἀρι-
 στείδου γραφὴν τοῦ Διονύσου, ἐφ' οὗ τινες εἰρησθαί
 φασι τὸ Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, καὶ τὸν Ἡρακλέα
 τὸν καταπονούμενον τῷ τῆς Διανείρας χιτῶνι. 15
 [Strabo 8, p. 381.]

7^a Ὅτι διὰ τὴν προϋπάρχουσαν τοῦ πλήθους πρὸς
 Φιλοποίμενα εὐνοίαν οὐ καθεῖλον τὰς εἰκόνας αὐτοῦ
 ἐν πόλεσί τισιν οὔσας· οὕτω μοι δοκεῖ πᾶν τὸ γιγνό-
 μενον ἀληθινῶς ἐνεργάζεσθαί τινα δυσεξάλειπτον 20
 εὐνοίαν τοῖς εὖ παθοῦσι. — διὸ καὶ δικαίως ἂν
 εἴποι τις τὸ περιφερόμενον, οὐ θύρα τὸ δὴ λεγόμε-
 νον, ἀλλ' ἀμφοδῶ διέψευσται. [Exc. Vat. p. 459—460
 M. 95 H.]

8 Οὐσῶν δὲ πολλῶν μὲν εἰκόνων τοῦ Φιλοποίμε- 25
 νος, μεγάλων δὲ τιμῶν, ἃς αἱ πόλεις ἐψηφίσαντο,
 2 Ῥωμαῖος ἀνὴρ ἐν τοῖς περὶ Κόρινθον ἀτυχήμασι τῆς
 Ἑλλάδος ἐπεχείρησεν ἀνελεῖν ἀπάσας καὶ διώκειν
 αὐτόν, ἐνδεικνύμενος ὥσπερ ἔτι ζῶντα Ῥωμαίοις
 3 πολέμιον καὶ κακόνουν γενέσθαι. λόγων δὲ λεχθέν- 30
 των καὶ Πολυβίου πρὸς τὸν συκοφάντην ἀντειπόν-

τος, οὐθ' ὁ Μόμμιος οὐθ' οἱ πρόεσβεις ὑπέμειναν
 ἀνδρὸς ἐνδόξου τιμὰς ἀφανίσαι. [Plut. Philop. c. 21.]

Ἐπεβάλετο (ὁ Πολύβιος) διδάσκειν διὰ πλειό- 4
 νων ἀκολουθῶς τοῖς ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν εἰρημένοις περὶ
 5 τάνδρος. ταῦτα δ' ἦν ὅτι διαφέροιο μὲν πρὸς Ῥω- 5
 μαίους πολλάκις ὑπὲρ τῶν ἐπιταττομένων, διαφέ-
 ροιο δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ' ὅσον διδάσκειν καὶ πείθειν
 ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, οὐδὲ τοῦτο ποιεῖν εἰκῇ.
 πείραν δὲ τῆς προαιρέσεως αὐτὸν ἀληθινὴν ἔφη καὶ 6
 10 τὸ δὴ λεγόμενον ἐκ πυρὸς παρσεσχῆσθαι χάριν κατὰ
 τοὺς Φιλιππικοὺς καὶ κατὰ τοὺς Ἀντιοχικοὺς και-
 ροὺς· πλείστην γὰρ ἔχοντα ῥοπὴν τότε τῶν Ἑλλή- 7
 νων καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ τὴν τῶν Ἀχαιῶν
 ἀληθινώτατα διατετηρηκέναι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φι-
 15 λίαν, μετασχόντα τοῦ δόγματος τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐν ᾧ 8
 τετραμῆνῳ πρότερον τῆς Ῥωμαίων διαβάσεως Ἀν-
 τιόχῳ καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς τὸν ἀπὸ τῆς χώρας πόλεμον
 ἐξήνεγκαν, τῶν ἄλλων Ἑλλήνων σχεδὸν ἀπάντων
 ἀπηλλοτριωμένων τῆς Ῥωμαίων φιλίας. ὧν οἱ δέκα 9
 20 διακούσαντες, καὶ τὴν προαίρεσιν ἀποδεξάμενοι τοῦ
 λέγοντος, συνεχώρησαν καταμόνους αὐτῷ τὰς τιμὰς
 ὑπάρχειν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι. λαβόμενος δὲ τῆς 10
 ἀφορμῆς ταύτης Πολύβιος τὰς εἰκόνας ἠτήσατο τὸν
 στρατηγόν, καίπερ ἤδη μετακεκομισμένους εἰς Ἀκαρ-
 25 νανίαν ἐκ Πελοποννήσου, λέγω δὲ τὴν Ἀχαιοῦ καὶ
 τὴν Ἀράτου καὶ Φιλοποίμενος. ἐφ' οἷς ἀγασθὲν τὸ 11
 πλῆθος αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν ἔστησεν αὐτοῦ λιθίνην
 εἰκόνα.

Ὅτι μετὰ τὴν κατάστασιν τῶν δέκα, ἣν ἐποιή- 9
 30 σαντο ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, οὗτοι οἱ δέκα τῷ ταμίᾳ τῷ μέλ-
 λοντι πωλεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ Διαίου συνέταξαν ὅτι
 ποτ' ἂν ἐκλέξασθαι βουλευθῇ τῶν ὑπαρχόντων ὁ

- Πολύβιος, ὑφελόντα καὶ δόντα δωρεὰν τᾶλλα πωλεῖν
 2 τοῖς ὠνούμενοις. ὁ δὲ προειρημένος τοσοῦτον ἀπέσχε
 τοῦ προσδέξασθαι τι τῶν τοιούτων ὥς καὶ τοὺς φί-
 λους παρεκάλεσε καθόλου μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι τῶν
 3 ὑπὸ τοῦ ταμίου πωλουμένων. συνέβαινε γὰρ τοῦ- 5
 τον ἐπιπορευόμενον τὰς πόλεις πάντων τῶν τῷ Διαίῳ
 κοινωνησάντων πωλεῖν τὰς οὐσίας, τῶν καὶ κατα-
 4 κριθέντων, ὅσοι μὴ παῖδας ἢ γονέας εἶχον. ὧν τινὲς
 μὲν οὐ προσέσχον, οἱ δὲ κατακολουθήσαντες τῇ συμ-
 βουλίᾳ καλλίστην δόξαν ἐξηνέγκαντο παρὰ τοῖς πο- 10
 λίταις.
- 10 Ταῦτα δὲ διοικήσαντες ἐν ἑξ μηνσὶν οἱ δέκα [καὶ]
 τῆς ἑαρινῆς ὥρας ἐνισταμένης ἀπέπλευσαν εἰς τὴν
 Ἰταλίαν, καλὸν δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως
 2 ἀπολελοιπότες πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν. [ἐνετείλαντο δὲ 15
 τῷ Πολυβίῳ χωριζόμενοι τὰς πόλεις ἐπιπορευθῆναι,
 καὶ περὶ ὧν οἱ ἄνθρωποι ἀμφιβάλλουσι διευκρινῆσαι,
 μέχρι οὗ συνήθειαν ἔχωσι τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς νό-
 3 μοις. ὃ δὴ καὶ μετὰ τινα χρόνον ἐποίησε [πρὸς τὸ]
 τοὺς ἀνθρώπους στέρεξαι τὴν δεδομένην πολιτείαν καὶ 20
 μηδὲν ἀπόρημα μῆτε κατ' ἰδίαν μῆτε κατὰ κοινὸν ἐκ
 4 τῶν νόμων γενέσθαι περὶ μηδενός. διὸ καὶ καθόλου
 μὲν ἐξ ἀρχῆς ἀποδεχόμενοι καὶ τιμῶντες τὸν ἄνδρα,
 περὶ τοὺς ἐσχάτους καιροὺς καὶ τὰς προειρημένας
 πράξεις εὐδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον ταῖς με- 25
 γίσταις τιμαῖς ἐτίμησαν αὐτὸν κατὰ πόλεις καὶ ζῶντα
 5 καὶ μεταλλάξαντα. πάντες δ' ἔκριναν κατὰ λόγον
 τοῦτο ποιεῖν· μὴ γὰρ ἐξεργασαμένου τούτου καὶ γρά-
 ψαντος τοὺς περὶ τῆς κοινῆς δικαιοδοσίας νόμους
 6 ἄκριτα πάντα ἦν καὶ πολλῆς γέμοντα ταραχῆς. διὸ 30
 καὶ τοῦτο κάλλιστον Πολυβίῳ πεπραῆχθαι νομιστέον
 πάντων τῶν προειρημένων.]

Ὅτι ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὸ χωρισθῆναι 11
 ἐξ Ἀχαΐας τὸ συνέδριον, ἐπισκευάσας τὸν ἐν Ἰσθμῷ
 τόπον καὶ κοσμήσας τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Δελφοῖς
 νεῶν, ταῖς ἐξῆς ἡμέραις ἐπεπορεύετο τὰς πόλεις, τι-
 5 μώμενος ἐν ἐκάστη καὶ τυγχάνων τῆς ἀρμοξούσης
 χάριτος. εἰκότως δὲ τιμᾶσθαι συνέβαινεν αὐτὸν καὶ 2
 κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν· καὶ γὰρ ἐγκρατῶς καὶ καθα- 3
 ρῶς ἀνεστράφη, καὶ πράως ἐχρήσατο τοῖς ὅλοις
 πράγμασι, μέγαν καιρὸν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἔχων καὶ
 10 μεγάλην ἐξουσίαν. καὶ γὰρ ἐν οἷς ἐδόκει παρεορα- 4
 κέναι τι τῶν καθηκόντων, ἑμοὶ μὲν οὐκ ἐφαίνετο δι'
 ἑαυτὸν τοῦτο πεποιηκέναι, διὰ δὲ τοὺς παρακειμέ-
 νους φίλους. τοῦτο δ' ἦν καταφανέστατον ἐν τοῖς 5
 τῶν Χαλκιδέων ἱππεῦσιν, οὓς ἀνεῖλεν.

15 Ὅτι Πτολεμαῖος ὁ τῆς Συρίας βασιλεὺς κατὰ 12
 τὸν πόλεμον πληγεῖς ἐτελεύτησε τὸν βίον, κατὰ 2
 μὲν τινὰς μεγάλων ἐπαίνων καὶ τιμῆς ὢν ἄξιος,
 κατὰ δέ τινὰς τούναντίον. πρῶτος μὲν γὰρ ἦν καὶ 3
 χρηστός, εἰ καὶ τις ἄλλος τῶν προγεγονότων βασι-
 20 λέων. σημεῖον δὲ τούτου μέγιστον· ὃς πρῶτον μὲν 4
 οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἐγκλημά-
 των ἐπανεῖλετο· δοκῶ δὲ μηδὲ τῶν ἄλλων Ἀλεξαν-
 δρέων μηδένα δι' ἐκεῖνον ἀποθανεῖν· ἔπειτα δόξας 5
 ἐκπεσεῖν ἐκ τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τᾶδελφοῦ τὸ μὲν πρῶτον
 25 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβὼν κατ' αὐτοῦ καιρὸν ὁμολογού-
 μενον ἀμνησικακήτον ἐποίησατο τὴν ἁμαρτίαν· μετὰ 6
 δὲ ταῦτα πάλιν ἐπιβουλεύσαντος τῇ Κύπρῳ κύριος
 γενόμενος ἐν Λαπήθῳ τοῦ σώματος ἅμα καὶ τῆς
 ψυχῆς αὐτοῦ τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ κολάζειν ὥς ἐχθρὸν
 30 ὥστε καὶ δωρεὰς προσέθηκε παρὰ τὰς πρότερον ὑπαρ-
 χούσας αὐτῷ κατὰ συνθήκας καὶ τὴν θυγατέρα δώ-
 σειν ὑπέσχετο. κατὰ μέντοι γε τὰς ἐπιτυχίας καὶ 7

κατορθώσεις ἐξελύετο τῇ ψυχῇ, καὶ τις οἶον ἄσωτία καὶ ῥαθυμία περὶ αὐτὸν Αἰγυπτιακῇ συνέβαινεν· καὶ κατὰ τὰς τοιαύτας διαθέσεις εἰς περιπετείας ἐνέπιπτεν. [Exc. Val. p. 190 — 197.]

- 13 [Ὅτι ὁ Πολύβιός φησι κατὰ τὸ τέλος τῆς συγγρα- 5
φῆς.] Ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς καταπράξαντες ἐκ τῆς
Ῥώμης ἐπανήλθομεν ὥς ἂν εἰ κεφάλαιά τινα τῶν
προπεπολιτευμένων κατειργασμένοι, χάριν ἀξίαν τῆς
2 πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίας. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς
εὐχὰς ποιούμεθα τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ζωῆς ἐν τού- 10
3 τοις καὶ ἐπὶ τούτων διαμεῖναι, θεωροῦντες τὴν τύχην
ὥς ἔστιν ἀγαθὴ φθονῆσαι τοῖς ἀνθρώποις καὶ μά-
λιστα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἰσχύειν καθ' ὃ τις ἂν
δοκῇ μάλιστα μακαρίζεσθαι καὶ κατορθοῦν ἐν τῷ
[βίῳ]. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω γενέσθαι συνέπεσεν. 15
- 14 Ἡμεῖς δὲ παραγεγονότες ἐπὶ τὸ τέρμα τῆς ὅλης
πραγματείας βουλόμεθα προσαναμνήσαντες τῆς ἀρ-
χῆς καὶ τῆς προεκθέσεως ἧς ἐποιησάμεθα καταβαλό-
μενοι τὴν ἱστορίαν συγκεφαλαιώσασθαι τὴν ὅλην
ὑπόθεσιν, οἰκειώσαντες τὴν ἀρχὴν τῷ τέλει καὶ κα- 20
2 θόλου καὶ κατὰ μέρος. ἐξεθέμεθα τοιγαροῦν ἐν ἀρ-
χαῖς ὅτι τῆς μὲν προκατασκευῆς ποιησόμεθα τὴν ἀρ-
χὴν ἀφ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπεν· ἐπιδραμόντες δὲ
κεφαλαιωδῶς τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν καὶ
Αἰβύην πράξεις, ἐπειδὴ περὶ μόνων τῶν τόπων τού- 25
3 των ἀκείνους πεποιήται τὴν ἱστορίαν, ὅτ' ἀνήλθο-
μεν ἐπὶ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς Ἀννίβας μὲν παρέλαβε
τὰς Καρχηδόνας δυνάμεις, ὁ δὲ Δημητρίου Φίλιπ-
πος τὴν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείαν, Κλεομένης δ' ὁ
Σπαρτιάτης ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἅμα δὲ τούτοις 30
Ἀντίοχος μὲν τὴν ἐν τῇ Συρίᾳ βασιλείαν διεδέδεκτο,
Πτολεμαῖος δὲ τὴν κατ' Αἴγυπτον ὁ κληθεὶς Φιλο-

πάτωρ, ἐπηγγειλάμεθα διότι πάλιν ἀπὸ τούτων τῶν 4
 καιρῶν ἀρξάμενοι καθ' οὓς ἦν ὀλυμπιάς ἐνάτη καὶ
 τριακοστὴ πρὸς ταῖς ἑκατόν, διέξιμεν τὰς κοινὰς τῆς
 οἰκουμένης πράξεις, περιγράφοντες κατ' ὀλυμπιάδας
 5 καὶ διαιροῦντες κατὰ ἔτος καὶ συγκρίνοντες ἐκ πα-
 ραβολῆς τὰς καταλλήλους ἕως τῆς Καρχηδόνος ἀλώ-
 σεως καὶ τῆς Ἀχαιῶν καὶ Ῥωμαίων περὶ τὸν Ἰσθμὸν
 μάχης, ἔτι δὲ τῆς ἐπιγενομένης ἐκ τούτων ἀποκατα-
 στάσεως περὶ τοὺς Ἑλληνας. ἐξ ὧν τὸ κάλλιστον 5
 10 ἔφαμεν, ἅμα δ' ὠφελιμώτατον περιγενέσθαι τοῖς
 φιλομαθοῦσι· τοῦτο δ' ἦν τὸ γινῶναι πῶς καὶ τίνι
 γένει πολιτείας ἐπικρατηθέντα σχεδὸν ἅπαντα τὰ
 κατὰ τὴν οἰκουμένην ὑπὸ μίαν ἀρχὴν ἔπesse τὴν Ῥω-
 μαίων, ὃ πρότερον οὐχ εὐρίσκεται γεγονός. τούτων 6
 15 δὴ πάντων ἡμῖν ἐπιτετελεσμένων λείπεται διασαφῆ-
 σαι τοὺς χρόνους τοὺς περιειλημμένους ὑπὸ τῆς ἱστο-
 ρίας καὶ τὸ πλῆθος τῶν βίβλων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς
 ὅλης πραγματείας. [Exc. Vat. p. 460 — 461 M. 95
 — 96 H. *)]

*) Qui post πραγματείας addidit: [Ζήτει] τὸν μ' λόγον
 ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τι ἐξεῦρε. Τέλος τῆς Πολυβίου ἱστορίας
 λόγου λθ'. Περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμούτων, cum hac anno-
 tatione ad illud Ζήτει: „Huc revocavi Epitomatoris no-
 tam, quam descriptor deorsum traxit ad v. 27.“ Hoc est verba
 τὸν μ' λόγον post λόγου λθ', ubi τὸν μ' λόγον positum conspicitur
 in tabula aere expressa ante Maii vol. 2, qui in editione p. 461:
 ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς (male omisso τί (sic), quod est in tabula)
 ἐξεῦρε [ζήτει] τὸν μ' λόγον. Τέλος τῆς Πολυβίου ἱστορίας
 λόγου λθ'. Περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμούτων, cum hac anno-
 tatione: „Vocabulum ζήτει a me scribitur. Namque ante μ'
 [dicere debebat τὸν μ'] λόγον est quidam vel ornatus vel nexus
 litterarius, quem non explico, sed tamen in aerea tabula,
 cum paginae huius extrema parte, incidendum curavi“. Nexus
 autem ille nihil est nisi signum quo verba τὸν μ' λόγον po-

nenda fuisse indicatur ante ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τί ἐξεῦρε, neque conferendus cum lineola inter duo puncta, de qua Bastius Comment. palaeogr. p. 856, sed cum illa potius cuius exempla exhibui praef. ad Xenoph. Anab. p. V ed. Oxon. et ad 1, 3, 6; 4, 4; 4, 8, 25. Nam idem nexus positus post punctum, quod inter πραγματείας et ἐν τῷ interponitur. Quod qui intellexit Struvius in Annal. Lips. a. 1828, vol. 7, p. 375, etiam ζήτει ante ἐν τῷ potius quam, ut Maius putavit, post ἐξεῦρε evanuisse coniecit ex ipsa in Maii tabula versuum forma, quae haec est:

τούτων δὴ πάντων ἡμῖν ἐπιτετελεσμένων λείπεται διασαφῆσαι
 τοὺς χρόνους τοὺς περιειλημμένους ὑπὸ τῆς ἱστορίας. καὶ
 τὸ πλῆθος τῶν βίβλων. καὶ ἀριθμὸν τῆς ὅλης πραγματείας. /.

ἐν τῷ περὶ τοῦ τίς τί ἐξεῦρε:

τελ^o τῆς Πολυβίου ἱστορίας λόγον λθ' / . τὸν μὲν λόγον:

περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων (sine puncto)

Nam etsi initio poni solet illud ζήτει, hic tamen partim signum post πραγματείας, si id significat quod putavit Struvius, partim spatium ante sequens ἐν inter haec iubet poni. Illud autem περὶ γνωμικῶν ἀποστομισμάτων vel potius, ut dictum ad Stephanum, ἀποστοματισμάτων utrum sit idem quod περὶ γνωμῶν, ut Maio p. 461 et XIII, an novum significet titulum, ut Struvio videbatur l. c., in medio relinquo.

ADDENDA.

Fragmentis libri trigesimi quarti addendum hoc ex Epitome Strabonis Vaticana l. 7, 57, p. 90 ed. Kramerii:

“Οτι ἐκ Περίνθου εἰς Βυζάντιόν εἰσιν ἑξακόσιοι τριακοντα [στάδιοι], ἀπὸ δὲ Ἐβρου καὶ Κυψέλων εἰς Βυζάντιον μέχρι Κυανέων τρισχίλιοι ἑκατόν, ὥς φησιν Ἀρτεμίδωρος, τὸ δὲ σύμπαν μῆκος ἀπὸ Ἰονίου κόλπου τοῦ κατὰ Ἀπολλωνίαν μέχρι Βυζαντίον ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι εἴκοσι· προστίθῃσι δ’ ὁ Πολύβιος καὶ ἄλλους ἑκατόν ὀγδοήκοντα, τὸ τρίτον τοῦ σταδίου προσλαμβάνων ἐπὶ τοῖς ὀκτώ τοῦ μιλίου σταδίοις.

Quam ego praefatione ad vol. 2, p. XV a Mynoide Mina memoratam tantum, sed non editam aegre tuleram Polybii de Romanorum obsidione Syracusarum narrationis particulam, eam iam edidit C. Wescherus in libro egregio *Πολιορκητικὰ καὶ Πολιορκίαι διαφόρων πόλεων* inscripto et Parisiis a. 1867 edito p. 326—328. Ubi post illa quae de eadem obsidione iisdem fere verbis edita exstant 8, 5, 1—8, 5, partim ab Herone qui dicitur partim in Excerptis quae vocantur antiquis conservata, verbis 8, 4, τὰ δὲ πλεῖστα τῆς πρώρας ἀφ’ ὕψους διφθερίσης βαπτιζόμενα πλήρη θαλάττης ἐγένετο καὶ ταραχῆς, sed omissis postremis iisque ineptis καὶ ταραχῆς, haec adduntur:

Οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ τοῖς ὅλοις ἀποροῦντες 1 τὸ (l. τῷ) μηκέτι ποτὲ ἂν ἐλπίσαι διὰ πολιορκίας τὰς Συρακούσας ἐλεῖν τῶν μὲν ἄλλων στρατηγημάτων ἢ τολμημάτων οὐδενὸς ἀπέστησαν, τοῦ δὲ πολιορκεῖν οὐδὲ πείραν ἔτι λα-

- 2 βεῖν ἐθάρσυσαν. μετὰ δέ τινας ἡμέρας αὐτομόλου διασαφήσαντος ὅτι θυσίαν ἄγουσι πάνδημον οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἐφ' ἡμέρας ἤδη τρεῖς Ἀρτέμιδι, καὶ τοῖς μὲν σίτοις λιτοῖς χρωῶνται διὰ τὴν σπάνιν, τῷ δὲ οἴνῳ δαψιλεῖ, πολὺν μὲν Ἐπικύδου δεδωκότους, πολὺν δὲ Συρακουσίων (scr. per o), τότε προσαναλαβὼν ὁ Μάρκος τὸ τεῖχος καθ' ὃ μέρος ἦν ταπεινότερον καὶ νομίσας εἰκὸς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους μεθύειν διὰ τὴν ἄνεσιν καὶ τὴν ἔνδειαν τῆς ξηρᾶς τροφῆς,
- 3 ἐπεβάλετο καταπειράζειν τῆς ἐλπίδος. ταχὺ δὲ κλιμάκων δυοῖν συντεθεισῶν εὐαρμοσίτῳ, πρὸς τὸ τεῖχος ἐγένετο περὶ τὰ συνεχῇ τῆς πράξεως, καὶ τοῖς μὲν ἐπιτηδείοις πρὸς τὴν ἀνάβασιν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον καὶ πρῶτον κίνδυνον ἐκοινολογεῖτο περὶ τοῦ μέλλοντος, μεγάλας ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνδιδούς· τοὺς δὲ τούτοις ὑπουργήσαντας καὶ προσοίοντας κλίμακας ἐξέλεξε, διασαφῶν οὐδὲν πλὴν ἐτοίμους εἶναι
- 4 πρὸς τὸ παραγγελλόμενον. πειθαρχησάντων δὲ κατὰ τὸ συνταχθὲν λαβὼν τὸν ἀρμόζοντα καιρὸν νυκτὸς ἤγειρε τοὺς πρῶτους· προπέμψας δὲ τοὺς ἅμα ταῖς κλίμαξι μετὰ σημείας (scr. σημαίας) καὶ χιλιάρχον, καὶ προσαναμνήσας τῶν ἐσομένων ὠρεῶν τοῖς ἀνδραγαθήμασι (potius ἀνδραγαθήσασιν, ut 1, 45, 3, ubi idem vitium in deterioribus; 3, 71, 10; 10, 11, 6), μετὰ δὲ ταῦτα πᾶσαν τὴν δύναμιν ἐξεγείρας, τοὺς μὲν πρῶτους κατὰ σημείαν (scr. σημαίαν) ἐξαποστέλλει· ἐνωμένων (scr. ἡνωμένων aut γενομένων) δὲ τούτων εἰς χιλίους βραχὺ διαλιπὼν αὐτοὺς εἶπετο μετὰ τῆς
- 5 ἄλλης στρατείας (scr. στρατιᾶς). ἐπεὶ δὲ οἱ φέροντες τὰς κλίμακας ἔλαθον ἀσφαλῶς τῷ τείχει προσερείσαντες, ἐξ αὐτῆς ὥρμησαν ἀπροφασίστως οἱ πρὸς τὴν ἀνάβασιν ἀποτεταγμένοι. λαθόντων δὲ καὶ τούτων καὶ στάντων ἐπὶ τοῦ τείχους βεβαίως, οὐκέτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τάξιν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ἅπαντες ἔμελλον (scr. videtur ἀνέβαινον) διὰ τῶν
- 6 κλιμάκων. κατὰ μὲν οὖν τὰς ἀρχὰς ἐπιπορευόμενοι τὴν ἐφοδίαν (scr. ἐφοδείαν) ἔρημον εὗρισκον· οἱ γὰρ ἐς τοὺς πύργους ἡθροισμένοι διὰ τὴν θυσίαν οἱ ἐς (hoc del., ut in ed.) μὲν ἀκμὴν ἔπινον, οἱ δὲ ἐκοιμῶντο πάλοι μεθυσκόμενοι. διὸ καὶ τοῖς μὲν πρῶτοις καὶ τοῖς ἐξῆς ἐπιστάντες ἄφνω καὶ μεθ' ἡσυχίας, ἔλαθον τοὺς πλείστους αὐτῶν
- 7 ἀποκτείναντες. ἐπειδὴ δὲ τοῖς Ἐξαπύλοις ἤγγιζον καταβαί-

νοντες, ἐν ὠκοδομημένην τὴν πρώτην (codex a Weschero correctus α) πνλίδα διείλον, δι' ἧς τὸν τε στρατηγὸν καὶ τὸ λοιπὸν ἐδέξαντο στρατεύμα. οὕτω δὲ τὰς Συρακούσας εἶλον Ῥωμαῖοι.

Horum nonnisi exiguae particulae partim ex Herone partim ex Suidae tribus glossis ex initio et fine cognitae erant et receptae 8, 37, 2—3. Priora vero quae ante illa posuit ex eodem codice petita Wescherus p. 321—322, etsi iam cognita et plenius meliusque in nonnullis edita erant 8, 5, 1 seqq., quaedam tamen etiam in illis ex codice sunt corrigenda, ut Ἀχραδίνη pro Ἀχραδινή, quod refellit analogia et Stephani Byz. testimonium, in codice modo sine accentu scriptum modo cum accentu Ἀχραδείνη, et s. 10, ἠφίεσαν pro ἀφίεσαν, ut ἠφίει iam erat 8, 1, et 8, 3, ἐξέροαινε pro ἐξέροαινε.

FRAGMENTA.

Polybiani operis fragmentorum numerum non exiguum, quem Suidas potissimum servavit modo addito modo omisso, interdum etiam falso iis appposito nomine Polybii, quum priores Polybii editores certis incertisque inter se commixtis exhibuissent, atque sic multa a Polybio alienissima, velut Xenophontis, Diodori, Dionis, ei tribuissent fragmenta, ego malui ea tantum recipere quae illius aut esse constaret aut possent certe esse, abiectis multis quae cuiusvis potius essent aut non minus esse possent quam Polybii. Nam etsi eclogis perditorum librorum quaedam a me quoque interposita sunt fragmenta ab Suida sine nomine citata^{a)}, ea tamen partim propter Livii consensum partim propter alias rationes ita conveniunt Polybio ut pauca inter illa videantur fore quae alius esse deprehendantur^{b)}, etsi non omnino tuta fides est grammaticorum, etiam ubi additum est nomen scriptoris, quum

a) Quum 36, 6, reciperem post priores editores quae sine nomine bis citat Suidas, iisdem tamen addere dubitavi quae eodem retulerat Schweigh. Opusc. vol. 2, p. 202, ab eodem v. *Ἀμίλκας* citata sine nomine verba: *Ἀμίλκας ὁ καὶ Φαβέας Καρχηδονίων στρατηγός, ὃς ἐπῆρχε κατὰ μὲν τὴν ἡλικίαν ἀνμάζων καὶ κατὰ τὴν ἔξιν ἐρρωμένος, τὸ δὲ μέγιστον ἐφόδιον πρὸς πολεμικὴν χρεῖαν, ἱππεὺς ἄγαν ἀγαθὸς καὶ τολμηρός.*

b) Non contenderim tamen quod post Schweighaeuserum etiam Müllerus De munim. Athen. p. 67 tanquam ab Livio 27, 28, expressum posuit fragm. 10, 33, 7, p. 40, 6, aut quod sequitur 10, Polybii esse potius quam alius. Nam utrumque habet vocabula non solum alibi ab eo non usurpata, sed etiam ab eius aetate, ut videtur, aliena, velut *αἰφνίδιον* adverbialiter positum et vitiosum *ἐπεβάλλοντο* pro activo.

Suidas, quem quaecunque citat ex Polybio ea ex eclogis petiisse, non ex integro opere, dixi praef. ad vol. II, p. XVIII, v. ἀνάστασις tanquam Polybii citet quae sunt Appiani, in αὐτάρχεια quae Dionysii Halic., in γεφυρίζων vel scriptoris de Sulla fragmentum, in στέρξω quae Ioannis Antiocheni, in χάσμα quae sunt Homeri. Alibi ita confusa est eiusdem oratio ut quae Polybio tribuit manifestum sit alius esse ab eo citati scriptoris. Nam etsi v. ἀπὸ τοῦ κρατίστου, μετὰ δυνάμεως, addens: Ἄτε πεπειθαρχηκότων Καρχηδονίων ἀπὸ τοῦ κρατίστου πᾶσι τοῖς ἐπιταττομένοις. καὶ Πολύβιος. Καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κρατίστου ἐγένετο παρὰ Ῥωμαίοις ἡ μονομαχία. ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς πολλαὶ ὁδοὶ εὗρηνται, ita loquitur quasi prius fragmentum sit alius, alterum Polybii, tamen prius potius quam alterum Polybio esse tribuendum quum sententia tum duplex ab eo alienissimus prodit hiatus, etsi formula ἀπὸ τοῦ κρατίστου ex uno cognita est Polybio.

Nec dubium quod v. τύχη scribit: Οἱ δὲ Χριστιανοὶ θεὸν ὁμολογοῦμεν διοικεῖν τὰ πάντα. καὶ Πολύβιος φησι, ad Polybii locum paullo ante in eodem vocabulo citatum p. 3646, A, pertinere: Εἰ γοῦν τύχην λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων etc., quum altera Christianorum potius sit quam Polybii de rebus humanis sententia.

Sed multo minus tamen in his quae nomine eius inscribuntur quam in anonymis peccari potuisse fragmentis quum sponte intelligatur, etiam discernendis utrisque potius quam inter se confusis cavendum putavi ne Polybianis multo plura ab eo aliena interponerentur. Nam argumentum fragmenti non sufficere ad arguendum auctorem Polybium uno satis declaratur eo quod 39, 3 a, 1, ab Suida v. σεμνομνηθῶσιν sine nomine citatum et pro Polybiano habitum ego delevi, quum Vaticano demum in lucem prolato cognitum esset quomodo res ab eo fuisset exposita, illud autem cuiusvis potius quam Polybii esse apparuisset. Multo minus ea in quibus nihil ne in verbis quidem est Polybianum diutius inter cetera duxi propaganda, quorum haud pauca a Casaubono sine ratione recepta iam Schweighaeuserus notaverat, velut ipsum omnium primum ex Suida v. ἀβλεπτήματι ascitum a Casaubono, quantumvis hoc

ipsum vocabulum haud paullo recentioris Polybio sit usus eo-
que non minus indignum quam, quod in eodem est, de ho-
minibus dictum, λογικώτερος, quum adiunctum ei alterum,
οἱ δὲ ἀβλεπτοῦντες καὶ αἰδούμενοι ἀντοφθαλμεῖν πρὸς τὸν
Φίλιππον, ἐβροήθουν, in quo verba ἀβλεπτεῖν et ἀντοφθαλ-
μεῖν non aliena sunt a Polybio, et ipsum ne possit quidem
esse Polybii propter vastum in eo hiatum, nisi ab Suida illa-
tus ei putetur et verbis mutandis tollendus, ut secundum a
Casaubono, et dubitante tamen de hoc quoque Schweighaeu-
sero, ex eodem Suida v. ἀβουλεῖ petitum: Ὁ δὲ οὐ σφόδρα
στοχαζόμενος τῆς τοῦ βασιλέως γνώμης ἀβουλότατα διε-
πράξατο, abieci, quippe cuius nulla esset ratio ad Polybium
referendi, qui verbo διαπράξασθαι in bonam potius partem
utitur quam in contrariam: pariterque tertium et quartum
ex eodem petita: Θανμαστή γάρ τις κίνησις, ὡς ἔοικε, τὰν-
θρώπου πρὸς τοῦτο τὸ μέρος καὶ ἀγριότης, v. ἀγριότης,
quo incertum an referantur verba post id addita: Ἀγριότης
ἐπὶ φιλαργυρίας: et v. ὀγωνιῶ: Ἡγωνία δὲ μὴ τοὺς στρα-
τιώτας ἐπιλείπει τὰ ὀψώνια, quasi verba tam vulgaria non
cuiusvis esse possint alius aequae ac Polybii: et primum demum
ascivi quod vocabulum exhibet Polybium ἀδικοδοξία. Ita-
que segregatis quae cum ipso Polybii nomine posita essent
fragmentis ab anonymis prima posui illa, iisque addidi altera.

- 1 Ὁ δὲ προσπεσὼν αἴρεται νίκην εὐτυχεστάτην. [Suidas
v. αἶρε.]
- 2 Τοὺς δὲ ἐτίμησε χρυσοῖς ὑφάσμασι καὶ λόγχαις, βουλό-
μενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγ-
γελίαν. [Suidas v. ἀκόλουθον.]
- 3 Τὰ γὰρ ἐπιφανέστατα τῶν ὀχυρωμάτων ὡς ἐπίπαν κοι-
νὴν ἔχει τὴν φύσιν. γνοίη δ' ἂν τις τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν
περὶ τὰς ἀκροπόλεις συμβαινόντων. αὗται γὰρ δοκοῦσι
μὲν μεγάλα συμβάλλεσθαι πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πόλεων, ἐν
αἷς^{a)} ἂν ᾧσι, καὶ πρὸς τὴν τῆς ἐλευθερίας φυλακὴν· γί-
νονται δὲ καὶ πολλάκις αἴτια δουλείας καὶ κακῶν ὁμο-

a) πόλεων — αἷς pro πολεμίω — οἷς Schweigh.

λογουμένων, ὥς φησι Πολύβιος. [Suidas v. ἀκρόπολις, cui additum Δαμασκίου, ut huius sit locus Polybium citantis.]

Οἶδε γὰρ καὶ λόγων ἀλκὴ θανάτου καταφρονεῖν. [Suidas v. ἀλκή.]

Ὀλίγοι δέ τινες ἦσαν οἱ καταινέσαντες, οἱ δὲ πλείονες 5 ἀντέπιπτον· ὧν οἱ μὲν ἀλογιστίαν, οἱ δὲ μανίαν ἔφασαν εἶναι τὸ παραβάλλεσθαι καὶ κυβεύειν τῷ βίῳ, τὸ παράπαν ἀνευνόητον ὄντα τῆς μάχης καὶ τῆς βαρβαρικῆς χρείας. [Suidas vv. ἀλογιστία, ἀνευνόητον, καταινέσαντες, κυβεύειν κύβος.^a]

Οἱ μὲν οὖν περὶ Μητροδώρον καταπλεγέντες τὴν ἀνά- 6 τασιν Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἐπανήλθον. [Suidas v. ἀνά- τασιν.]

Διόπερ οὔτε τὸ λαθεῖν οὔτε κατὰ τούτους τοὺς καρούς 7 εἰσβάλλοντας εἰς Μακεδονίαν τοὺς Ῥωμαίους ἀνεκτὸν ἦν. [Suidas v. ἀνεκτά.^b]

Ἀντίβαν δὲ Μάρκελλος, ὥς μὲν οἱ περὶ Πολύβιον, λέ- 8 γουσιν οὐδ' ἅπαξ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἀήττητος ἀνὴρ δοκεῖ δια- γενέσθαι μέχρι Σκιπίωνος. [Plutarch. Comp. Pelop. et Marcelli c. 1.^c]

Ὁ δὲ Φίλιππος ἐδυσχέραινε ἐπὶ τῇ τῶν Κερκυραίων 9 ἀπαξιώσει. [Suidas v. ἀπαξίωσις.]

Καὶ πανταχόθεν ἀπαραγγέλτως ἡθροίζοντο. [Suidas v. 10 ἀπαραγγέλτως.]

Ὁ δὲ ἀπορῶν τοῖς ὅλοις πέρας ἐπὶ τινὰ τοιαύτην ἐλπίδα 11 κατὰ τὸ παρὸν ἀπηρεΐσατο τὴν ἐνεστῶσαν ἀπορίαν. [Suidas v. ἀπηρεΐσατο.]

a) Qui post ἀνεκτὸν ἦν addit ἀντὶ τοῦ δυνατόν. Nulla autem apta est fragmenti sententia, ne deleto quidem altero οὔτε.

b) Suspicius est Gronovius spectari monitum quod Q. Fabius M. Livio dedit ad bellum proficiscenti „ne priusquam genus hostium cognosset, temere manum consereret“ Liv. 27, 40. At videtur potius de uno quodam viro agi in certamen singulare cum barbaro quodam prodituro. SCHWEIGH.

c) Utrum diserte et verbotenus alicubi haec dixerit Polybius an ea solum spectarit Plutarchus quae sunt 10, 33, 2; 15, 16, 5, non definiverim. Victoriam Marcelli de Hannibale reportatam exponit Livius 27, 14. SCHWEIGH.

- 12 Οὗ καιρὸς ἀφνέστερος οὐ γέγονεν ἀπλῶς. [Suidas v. ἀπλῶς.]
- 13 Ὁ δὲ παρητεῖτο τοὺς Ἀχαιοὺς ἀπολεγόμενος τὴν ἀρχήν. [Suidas v. ἀπολεγόμενος et gram. a Bergkio editus p. 9, n. 51.]
- 14 Οὐδενὸς ἐπεγνωκότος τῶν πολιτῶν τὸ συμβαῖνον διὰ τὴν ἀπόστασιν, ἅτε μεγάλης οὐσης τῆς πόλεως. [Suidas v. ἀπόστασις.]
- 15 (Ἄτε πεπειθαρχηκότων Καρχηδονίων ἀπὸ τοῦ κρατίστου πᾶσι τοῖς ἐπιταττομένοις. [Suidas v. ἀπὸ τοῦ κρατίστου, quod interpretatur μετὰ δυνάμεως. Ad 36, 4, si sit Polybii, refert Schweigh. V. quae dixi p. 149, 8.]^{a)})
- 16 Ἀρκεσίνη, μία τῶν τριῶν πόλεων τῶν ἐν Ἀμοργῷ τῇ

a) Secundum ordinem alphabeticum, quem in utrisque sequutus sum fragmentis, ut apud Suidam tamen praesens verbi, non quod ipse posuisset tempus, respicerem, hic inserendum fuisset quod editores receperant fragmentum ex Georgii Syncelli Chronogr. p. 92, B: Ἡ τῶν Ἀράβων βασιλεία, διαδεξαμένη τὴν τῶν Χαλδαίων, διήρκεσεν ἔτη σιέ'. — ταύτην Ἀσσυρίων μὰ διεδέξαντο βασιλεῖς, οἳ καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ γσις' καθολικοῦ ἔτους κόσμον ἔληξαν εἰς τὸ ῥχοε' ἔτος τοῦ κόσμου, διαρκέσαντες ἔτη ὅλα ἀνξ' ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν Βῆλου ἕως τοῦ μὰ Θωανοσνογνόλερου τοῦ καὶ Σαρδαναπάλλον, ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν, Πολύβιος καὶ Διόδωρος, Κεφαλίων τε καὶ Κάστωρ καὶ Θάλλος καὶ ἕτεροι.

Eiusdem est generis hoc vix dignum quod vel hic positum delitescat: Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν ἐξῆλθε κατὰ Κύρον μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἄλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ καὶ πλημυρῆσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος οὐκ ἡδυνήθη φυγεῖν οὐδὲ περᾶσαι. καὶ ἐλήφθη αἰχμαλώτος αὐτὸς καὶ (ἀπώλετο addit Cedrenus) τὰ πλήθη αὐτοῦ χιλιάδες ὅ· τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰχμαλώτους ὁ Κῦρος ἅμα Κροῖσῳ. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι ἐν ὕψει δεδεμένον ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλλης [Θάλλος, ut apud Eusebium, Bentleius Ep. ad Mill. p. 71] καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος συγγραφάμενοι καὶ μετ' αὐτοὺς [sic] Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος. ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονολόγησεν. [Iohannes Malalas p. 157, 8.] Nam pariter atque praecedens ad quemvis potius Polybium manifestum est pertinere quam ad Megalopolitanum.

νήσω. ἦσαν γὰρ Μελανία, Μινώα, Ἀρκεσίνη. Πολύβιος δὲ ἄρσενικῶς τὸν Ἀρκεσίνην φησί. [Stephanus Byz. v. Ἀρκεσίνη.^a]

Οἱ δὲ στρατιῶται πάντα ἡρμόζοντο πρὸς τὴν εἰς οἶκον 17 ἐπάνοδον. [Suidas v. ἡρμόζοντο.]

Ἀρπυια, πόλις ἐν Ἰλλυρίᾳ παρ' Ἐργχελείαις. Πολύβιος. 18 [Stephanus Byz. v. Ἀρπυια.]

Ἀκούων ταῦτα πάντα διὰ τῆς αὐλαίας ἐγέλα ὁ βασι- 19 λεύς. [Suidas v. αὐλαία.]

Ταῦτα εἰρήσθω χάριν τῆς Ῥωμαίων εὐβουλίας καὶ τῆς 20 ἀνοίας τῶν ὀλιγορούντων τῆς τῶν ἐκτὸς συγκαταθέσεως, αὐτοτελεῖς δὲ νομιζόντων εἶναι πρὸς τὸ κατορθοῦν τὰς σφετέρως δυνάμεις. [Suidas v. αὐτοτελεῖς.]

Ἐκεῖνον γὰρ οὔτε σκότος οὔτε χειμῶνος μέγεθος ἀπέ- 21 στησεν οὐδέποτε τῆς προθέσεως, ἀλλὰ καὶ ταῦτα διωθόμενος καὶ τὰς ἀρρωστίας ἐκπονῶν καθῆκτο^b καὶ διεντυγχέει πάντα τὸν χρόνον. [Suidas v. ἀπέστησεν.]

Ἀποσχόντες τῆς ἰδίας παρατάξεως ἐφ' ἱκανόν τινα τό- 22 πον, οἱ μὲν πλείους ἀπέστησαν,^c δύο δὲ ἐπὶ πολὺ προῆλθον. [Suidas ibidem.]

Προορώμενος δὲ καὶ κατορθωδῶν τὸ βάρος καὶ τὸ φι- 23 λόνικον τῶν ἀνθρώπων. [Suidas v. βάρος.]

Τότε νομίσας τὴν ἐκ πυρὸς ἔχειν βάσανον ἀπελύθη τῆς 24 ὑποψίας. [Suidas v. βασανίζειν.]

Βρεττία. Τὸ ἐθνικὸν ἔδει Βρεττιανός, ὡς Πολύβιος τὸ 25 θηλυκόν, ἐπὶ Βρεττιανὴν τόπων. [Stephanus Byz., alium, ut videtur, locum spectans quam 1, 56, 3, ubi τὴν Βρεττιανὴν χώραν, ut hic ἐπὶ omittunt Palatini.]

Γαλάδραι, πόλις Μακεδονίας ἐν Πιερίᾳ. Τὸ κτητικόν 26 ἔδει Γαλαδραϊκόν. Πολύβιος δὲ ἐν τῷ γ' (alii γῶ)^d Γαλαδρικόν φησι. [Stephanus Byz.]

a) Quum prope Laden insulam fuerit Arcesine, fortasse mentionem huius Polybius fecit, ubi de pugna navali agebat, ad Laden insulam inter Philippum Rhodiosque pugnata, cuius in transcurso mentio fit 16, 14. SCHWEIGH.

b) καθῆστο] καθῆκτο Schweigh.

c) ἀπέστησαν] ἐπέστησαν Schweigh.

d) In tertio nec fit nec fieri potuit mentio huius oppidi. Aut γ' aut κγ' oportuit, quibus libris de Philippi rebus ageba-

- 27 Τοῦτ' ἄμεινον ὑπολαμβάνοντες εἶναι καὶ διατατικώτερον, τὸ μῆτε τῷ καιρῷ μῆτε ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς καὶ παραστατικαῖς διαθέσεσι περιγίγνεσθαι τῶν ἐναντίων. [Suidas v. διατατικώτερον.]
- 28 Πάντων τούτων ἦσαν διεψευσμένοι οἱ Αἰτωλοί. [Suidas v. διεψευσμένοι.]
- 29 Ο δὲ διασχὼν τῶν πολεμίων ὥς τρία στάδια κατεστρατοπέδευσε, μετὰξὺ λαβὼν τὸν ποταμόν. [Suidas v. διασχών.]
- 30 Ὅταν ἢ τὸ δίκαιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικησάντων ἢ κατὰ νόμους ἢ κατὰ τινὰς ἄλλας ὑποκειμένης δικαιοδοσίας. [Suidas vv. δικαιοδοσίας et ἐκλαβεῖν, ubi κατ' ἄλλας τινάς.]
- 31 Ἀπελθεῖν εἰς πόλιν, ἢ θνεῖν μὲν ἡμερῶν ἀπείχε. [Suidas v. θνεῖν.^a]
- 32 Τοῖς βουλομένοις πάντα κίνδυνον ἐθέλοντὴν ὑπομένειν. [Suidas v. ἐθέλοντήν. Ubi praecedit fragmentum anonymi, quod et ipsum Polybii visum Tittmanno: Τοὺς παραβόλους κινδύνους ἐθέλοντὴν ἀναδεδεγμένος. Nam saepe ille dixit παράβολος, apud Suidam autem omnia confusa.]
- 33 Φῶς ἑαυτοῖς παρεσκεύαζον εἰς τὸ μῆτε σφάλλεσθαι μὴτ' εἰκοβολεῖν. [Suidas v. εἰκοβολεῖν.]
- 34 Ἐπεὶ τὸν Φίλιππον ἐκκλείουσιν οἱ καιροί, βούλεσθαι τὸν βασιλέα τὴν ἐπιγραφὴν τῆς πράξεως ἐκείνῳ περιποιῆσαι, ὥς ἐν εὐεργεσίᾳ προσφέρων τούτῳ τοὺς λόγους. [Suidas v. ἐκκλείουσιν.]
- 35 Τὸ γὰρ μάλιστα λυποῦν αἰεὶ τῶν ἐν χερσὶν ὄντων ἐκφανεστάτας ἔχει τὰς χαράς. [Suidas v. ἐκφανεστάτας.]
- 36 Ἐπιγίγνεται χειμῶνος μέγεθος ἐξαισίον. [Suidas v. ἐξαισίον.]
- 37 Δοκοῦσι δὲ πῶς τὰ πλοῖα ταῦτα (λίβερα) ταχυναντεῖσθαι πεντηκοντόρων οὐχ ἦττον, κατὰ πολὺ τῶν τριηρικῶν ἐλαττούμενα πλείστοις ἔτεσι τῆς τούτων ἐκλιούσης πδημιουργίας, εἰ καὶ Πολύβιος ὁ συγγραφεὺς ἐκτίθεσθαι πως ἔδοξε τῶν ἐξηρικῶν πλοίων τὰ μέτρα, οἷς φαίνονται πολ-

tur. Apud Livium 39, 26, in rebus A. U. 569, quae libro 23 Polybii erant comprehensae, Pieriae fit mentio. SCHWEIGH.

a) Qui quod addit: Καὶ αὐτοῖς, θνεῖν προσεῖσθαι θάτερον ἢ τὸ ἢ τό, ut iam Schweigh. animadvertit, non videtur esse Polybii, etsi ei semper restituenda forma θνεῖν pro θνοῖν.

λάκις κεχρησθαι Ῥωμαῖοι καὶ Καρχηδόνιοι πολεμήσαντες πρὸς ἀλλήλους. [Zosimus 5, 20, 7.^a]

Τότε μὲν οὖν ἀμφοτέρω τὴν ἔπαυλιν ἐπὶ τοῦ χώματος 38 ἐποίησαντο, οἳ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι. [Suidas v. ἔπαυλις.^b]

Δεῖ τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους περὶ τοῦ πολέμου, κα- 39 θάπερ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀρρωστίαις, μηδὲν ἥττον τῶν ἐπιγεννημάτων ποιεῖσθαι λόγον ἢ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένων παθῶν. [Suidas v. ἐπιγεννήματα.]

Μνησθεῖς δ' ἐπὶ κεφαλαίῳ τῶν γεγονότων αὐτοῖς ἐλατ- 40 τωμάτων, καὶ θεῖς πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ τῶν Μακεδόνων προτερήματα. [Suidas v. ἐπὶ κεφαλαίῳ.^c]

Οἱ Ῥωμαῖοι τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλκησαν, τοὺς δὲ ἐν τῇ 41 Ταρράκωνι συναθροίσαντες ἐκ τῶν προγεγονότων ἐλαττωμάτων ἐπίνειον ἐποίησαν, ἐπὶ τῷ προκαθίσαντας ἐπὶ τῆς διαβάσεως διαφυλάξαι τοὺς συμμάχους. [Suidas v. ἐπίνειον.^d]

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι θείας ἐπιπνοίας τινὸς ἐπεπλήρωντο, τὴν 42 τε προθυμίαν ἀνανταγωνίστῳ σθένει φραξάμενοι. [Suidas v. ἐπίπνοια.]

Τὸ κυριώτατον ἦν τὸ τὸν πόλεμον ἐρύκειν ἀπὸ τῆς Μα- 43 κεδονίας. [Suidas v. ἐρύκειν, pro quo male φυγεῖν scriptum v. κυρία.]

Τοῦ δὲ λέγειν ἀληθινῶς ταῦτα πίστιν ἔφη ποιήσῃν εὐ- 44 δοκουμενήν. [Suidas v. εὐδοκουμενήν.]

Εὐήθως ἐκλογιζόμενοι τὰ παρόντα καὶ παιδικῶς. [Sui- 45 das v. εὐήθης.]

a) Nisi hoc sit referendum ad locos, ubi ἐξήρεις memorat Polybius, ut 1, 36, 11.

b) Ad 39, 2, 17 refert Schweigh.

c) De Persei fortasse oratione ad milites agitur, de qua Livius 42, 61. SCHWEIGH.

d) Ante verba ἐν τῇ Ταρράκωνι excidisse στρατιώτας, συμμάχους aut aliquid simile videtur [insuperque post συναθροίσαντες aliquid quod cum sequentibus ἐκ τῶν coniunctum fuerit, ut ἀναλαβόντες]. De Neronis fortasse in Hispaniam adventu post Scipionum calamitatem egerat Polybius; quam non omnibus momentis conveniunt quae de eo Livius habet 26, 17. SCHWEIGH.

- 46 Ἐχων δὲ καὶ πλείω λέγειν ἀγωνιῶ μὴ δόξω τισὶν ὑμῶν οὐκ ἀναγκαίως εὐρησιλογεῖν. [Suidas v. εὐρεσιλόγος.]
- 47 Παραπλήσιόν τι πάθος ἔπασχε τοῖς ἐπὶ τῶν ἱππαφέσεων, οἷον εἰκὸς ἐφιστάμενοι ἐκ τῶν αἰρομένων πυρσῶν. [Suidas v. ἱππαφέσεων. a]
- 48 Τολμῶσι πέρα τοῦ δέοντος καὶ ποιοῦσι παρὰ τὸ καθήκον. [Suidas v. καθήκον. b]
- 49 Καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν, μεγάλην μὲν τὴν ἀπὸ Καισαρείας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ἣν διορίζει Ἄλυσ μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδοκία. καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος, ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν γεγραφώς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπὸ τε Ταύρου καὶ Λυκαονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάττης. καὶ αὕτη γὰρ ἡ Νεοκαισάρεια, ἡ τε Κολώνεια, c) καὶ ἡ Μελιτηνὴ σύμπασα, Καππαδοκία λέγονται. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν. Πέρσης γὰρ τις ἀνὴρ, .. ἐν κυνηγίῳ Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ἣ οὐκ οἶδα ἄλλῳ τίνι, λέων προσαπαντήσας, τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράξατο· καὶ κατὰ τύχην εὐρεθεὶς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκινάκην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπὶ τινος ὅρους ὑψηλοτάτου ἀναβὰς καὶ πᾶσαν τὴν γῆν περισκοπήσας, ὅσῃν ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν εἴληφε. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος. d) [Constantinus Them. 1, 2.]

a) ἔπασχε Toupius. Libri ἔφασκε. Postrema, in quibus ἐφιστάμενον, quo etiam hiatus non ferendus tollitur, corrigit, manca esse aut corrupta animadvertit Schweigh., suspicatus conferri inter se cupidam attentionem expectationemque eorum qui ad carceres stant, signum cursus expectantes, et eorum qui observant ea signa, quae daturi sunt socii facibus accensis.

b) Πέρα τοῦ δέοντος — παρὰ τὸ καθήκον] Conf. 22, 1, 5. SCHWEIGH.

c) Κολώνεια] Καταονία Schweigh.

d) Πολύβιος] Fortasse libro 31, cuius v. cap. 13. SCHWEIGH.

“*Ἦν οὐχ οἶόν τε ἀναλαβεῖν μὴ οὐχὶ καταπορευθέντων* 50
τῶν πεφυγαδευμένων. [Suidas v. καταπορευθέντων.]

Τῆς εἰς τοῦμπροσθεν κομιδῆς καὶ τῆς ὅλης ἐπιβολῆς 51
ἀπέστη. [Suidas v. κομιδή.]

Lana Graecum et Polybius et Callimachus scribunt. [Varro 52
L. L. 5, 113, vocabulum λάχνη spectans.]

Πάντων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἐνεργημάτων μεγίστην 53
δοσπὴν ἔχουσι καὶ πρὸς τὸ λείπεσθαι καὶ πρὸς τὸ νικᾶν αἱ
ψυχαὶ τῶν ἀγωνιζομένων. [Suidas v. λείπεσθαι.]

Τοῦ μνησικακεῖν ἐπὶ τοῖς γεγενομένοις οὐδ’ ἦντινοῦν ^{a)} 54
ἔμψασιν ἐποιοῦν οἱ Ῥωμαῖοι. [Suidas v. μνησικακεῖν.]

Τὴν μόραν Ἐφορος μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους 55
φησί, Καλλισθένης δ’ ἑπτακοσίους, ἄλλοι δέ τινες ἑνακοσί-
ους, ὧν Πολύβιος ἐστίν. [Plutarchus Pelopid. c. 17.]

Μοτιηνοὶ χωρίον Ἰβηρίας, ἄποικον Ῥωμαίων. Πολύβιος 56
τρίτω. [Stephanus Byz. ^{b)}]

Ὁ δὲ προσθεὶς τοὺς μύωπας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν 57
ἤλανε κατὰ κράτος. [Suidas v. μύωψ.]

Τοὺς πολεμίους ἀκεραίους ὄντας καὶ νεαλεῖς. [Suidas 58
v. νεαλής.]

Νοῦν ἔχειν καὶ τόλμαν δεῖ τοὺς στρατηγούς, ἅπερ ἐστὶ 59
κυριώτατα πρὸς τὰς ἐπισφαλεῖς καὶ παραβόλους πράξεις.
[Suidas v. νοῦν.]

Διόπερ ὥς οὐδέποτε μᾶλλον ὀρθῇ καὶ περίφοβος ἢ τῶν 60
Ῥωμαίων πόλις ἐγεγόνει, καρδοκοῦσα τὸ συμβησόμενον.
[Suidas v. ὀρθή.]

Τὸ δὲ φρούριον οἱ Παννόνιοι κατ’ ἀρχὰς τοῦ πολέμου 61
λαβόντες ὀρμητήριον ἐπεποίηντο, καὶ εἰς ὑποδοχὴν τῶν λα-
φύρων ἐξηρέκεσαν. [Suidas v. ὀρμητήριον.]

Τῶν γὰρ πολεμίων αὐτομάτως καθάπερ εἰς παλίγκυρτον 62
αὐτοὺς καθεϊκότων, δυνάμενος κρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν τού-
τους παρέλιπε. [Suidas v. παλίγκυρτον.]

Παρατετολμηκότες καὶ τελέως ἀπελπίσαντες τὴν σωτη- 63
ρίαν. [Suidas v. παρατετολμηκότες.]

Οὐ μὴν οὐδὲ τὸ πάρεργον ἄξιον σιωπῆσαι, καθάπερ 64

a) ἦντινοῦν] ἦντιναοῦν libri.

b) Μοτίνη — Ἰταλίας ex 3, 40, 8 Berkelius.

ἀγαθοῦ τεχνίτου, περὶ τοῦ Σκιπίωνος λέγων ὁ Πολύβιος.

[Suidas v. πάρεργον.^a]

65 Πάρθος πόλις Ἰλλυρικῇ. λέγεται δὲ καὶ ἄρσενικῶς, ὡς Πολύβιος. [Stephanus Byz. v. Πάρθος.]

66 Τὰ μὲν ἄλλα καλῶς ἔχειν αὐτῷ πρὸς τὴν χρείαν, τὸ δὲ δόρυ πλαδαρὸν εἶναι. [Suidas v. πλαδαρόν. Κλαδαρόν Schweigh.]

67 Μετὰ τῶν ἐν τῇ πατρίδι φίλων τρίτον προᾶξιν κατασκευασαμένου, καὶ προσενεγκόντος τῷ Φαβίῳ τὸν λόγον. [Suidas v. προᾶξις. Suspectum τρίτον.]

68 Ἦν δὲ τοῖς Ῥωμαίοις πρόθεσις ναυμαχεῖν. [Suidas v. πρόθεσις.]

69 Ὁ δὲ πᾶν ὑπομένειν ἐδόκει, προσανέχων ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἐπαρκεῖαις.^b [Suidas v. προσανέχων.]

70 Ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπὶ κλην, ἐκδοὺς τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἡ παῖς πίνῃ, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. [Athenaeus 2, p. 45, C.]

71 Παρῇν ῥαβδούχος παρὰ τοῦ στρατηγοῦ καλῶν τὸν βασιλέα. [Suidas v. ῥαβδούχος.]

72 Ὁ δὲ Φίλιππος διαδοὺς ὅτι μέλλει σιτομετερεῖν ἐκήρουξεν, ὅσοι μὴ πλεῖον ἔχουσι τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἀπογράφεσθαι πρὸς αὐτόν. [Suidas v. σιτομετερεῖν.]

73 Τοῦτον ἐξαπέστειλε συστήσας ἱππεῖς πεντακοσίους δυνάμηνους ἔτι πονεῖν. [Suidas v. συστήσας.]

74 Συντάξας ἐλαύνειν κατὰ σπουδὴν ὅσον ἔχει δυνάμεως. [Suidas v. συντάξας. V. infra fr. 174 ex eodem vocabulo receptum.]

75 Ταῦτα ἐν ταῖς πρὸ τοῦ συντάξεσι δεδηλώκαμεν. [Suidas v. σύνταξις.]

76 Ἀπλῶς δὲ πάντα κατὰ τὸ συνεχὲς ἐκ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐσχεδιάσθαι καὶ διημαρτησθαι. [Suidas v. ἐσχεδιάζον et σχεδιάζειν.]

77 Σκιπίων γοῦν ὁ Ἀφρικανὸς ἐπὶ κλην, ἐκπεμπόμενος

a) De Maiore Africano agi videtur. SCHWEIGH.

b) Ita Casaubonus pro ἐπαρχίαις.

ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσασθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς προσήκουσιν ἐγχειρισθῶσιν. πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος, καὶ ἐνὸς ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἐπέστειλε τοῖς οἰκέοις ἄλλον ἀντ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ. [Athenaeus 6, p. 273, A. ^a]

Ὡς ἂν εἰ καὶ τὸ αὐτόματον καὶ τύχη τις ἐσωματοποιεῖ 78 τὰς τοῦ Σκιπίωνος πράξεις, ὥστ' ἐπιφανεστέρας καὶ μείζονας ἀεὶ φαίνεσθαι τῆς προσδοκίας. [Suidas v. ἐσωματοποιεῖ. ^b]

Ὁ δὲ ὡς κηδεμονικὸς φίλος πᾶν ἐμηχανᾶτο δι' οὗ τὰ 79 τῶν ἐχθρῶν σωματοποιήσει, τοῖς δὲ σφετέροις πράγμασι περιστήσει τοὺς μεγίστους κινδύνους. [Suidas v. σωματοποιῆσαι. ^c]

Περὶ τὸ τῆς τάφρου χεῖλος τελεσιουργήσας τὴν πράξιν. 80 [Suidas v. τελεσιουργήσας.]

Τῆς πέτρας αὐτοῖς δυσχρηστίαν παρεχούσης διὰ τὸ δεῖν 81 τροῖμα ποιεῖν ἐν αὐτῇ, τοῖς τύλοις κρατοῦσι τὴν σύριγγα τὴν προσαγομένην. [Suidas vv. τύλα et τύλος.]

Εἰ χρὴ τύχην λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων· μήποτε γὰρ 82 αὕτη μὲν κενῶς κληρονομεῖ τοιαύτην φήμην, αἵτιοι δ' εἰσὶν οἱ χειρίζοντες τὰς πράξεις τῷ ταῖς αὐταῖς ἐπιτρέχειν σεμνότητα καὶ μέγεθος, ποτὲ δὲ τούναντίον. [Suidas vv. τύχη et τῷ νῦν λόγῳ.]

a) De Minori Africano agi satis certum est. De illa Scipionis legatione v. Testimon. de vita Polybii tit. 8, n. 2. Conf. Davis. ad Ciceronis Acad. 2, 2 et auctores ibi citatos. Plutarch. Apophthegm. p. 201, et Valer. Max. 4, 3, 13. SCHWEIGH.

b) De Maiore Africano agi videtur. SCHWEIGH.

c) Parum certum est eiusdem Polybii, cuius esse fragmenta duo in eodem verbo citata sine nomine ostenderunt eclogae Vaticanae, etiam haec tria esse ibidem sine eius nomine posita:

Ἐμοῦ δὲ ταχέως συγκαταθεμένον καὶ σωματοποιήσαντος τὴν ἐπιβολὴν τῷ βλέπειν διότι ὀρέγεται τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως.

Ὁ δὲ ἔφασκε δεῖν μὴ προῖεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῶν χειρῶν μηδὲ σωματοποιεῖν τὴν τόλμαν αὐτῶν φρυγομαχοῦντας.

Ὁ δὲ βραχείας ἐπιλαβόμενος ἐλπίδος ἐκ τῶν πολιορκουμένων ἐσωματοποιεῖ ταύτην.

- 83 Ἵρτακος, πόλις Κρήτης ὁ πολίτης Ἵρτακῖνος. Πολύβιος δὲ τὸ θηλυκὸν Ἵρτακίνη ἀπὸ τοῦ Ἵρτακῖνος ἐθνικοῦ. [Stephanus Byz. v. Ἵρτακος.]
- 84 Φίλιπποι, πόλις Μακεδονίας. ὁ πολίτης Φιλιππεύς. Φιλιππηνὸς δὲ παρὰ Πολυβίῳ. [Stephanus Byz. v. Φίλιπποι.]
- 85 Φρεατοτύπανα ὄργανά τινα παρὰ Πολυβίῳ. [Hesychius in v. ^a]
- 86 Ὁ δὲ κατέσχευεν ἀμφοτέρω τὰ κατεσκευασμένα φυλάκια πεντήκοντα πόδας διεστῶτα ἀλλήλων. [Suidas v. φυλάκια.,]
- 87 Μὴ οἶον κατὰ θάλατταν τὰς παρασκευὰς καὶ τὰ χορή] για παρακομίζειν τοῖς στρατοπέδοις μηδὲ ἐπὶ ὑποζυγίων· ἀλλ' ἐν ταῖς πήραις δέχ' ἡμερῶν ἔχοντας ἐφόδια. [Suidas v. χορηγία.]
- 88 Οὗτοι μὲν περὶ ταῦτα διέτριβον ψυχαγωγοῦντες τὰς δυνάμεις. [Suidas v. ψυχαγωγεῖ.]
-
- 89 Ὁ δὲ στρατηγὸς οὐ δυνάμενος ἐνεγκεῖν τὴν ἀδικοδοξίαν τῶν ταῦτα λεγόντων. [Suidas v. ἀδικοδοξία.]
- 90 Οὐ δυνάμενος δὲ πείθειν ἐξ ἀκεραίου διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀπραγίαν τοῦ προειρημένου βασιλέως, ἠναγκάσθη πεντακόσια τάλαντα προτείνειν. καὶ δὴ συγκατέθετο βοηθήσειν ὁ Σέλευκος. [Suidas v. ἀκέραιος.]
- 91 Ὡστε καὶ τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀχανεῖς γενέσθαι καὶ παρεκστῆναι ταῖς διανοαῖς, συμπάσχοντας τῇ τῶν ἀκληροῦντων ὑπερωδυνίᾳ. [Suidas vv. ἀκληροῦντων, παρεκστῆναι et ὑπερωδυνία. ^b]

a) Fortasse hoc vocabulo usum esse Polybium 9, 33, ubi dixit de arvis ex Euphrate irrigari solitis, coniecit Schweigh., ut quum Herodotus 1, 193, coll. 6, 119, arva Assyriae aqua Euphratis *κηλωνείοις* irrigata tradat, quod voc. grammatici interpretantur *γεράνιον* vel *ἀνανεῦον* καὶ *κατανεῦον ξύλον*, ὁ *ξύλινος ἀντλητήρ*, Polybius eandem machinam, qua hodie rustici aquam hauriunt ex puteis, dixerit *φρεατοτύπανον*, ut *τύμπανον* vel *τύπανον* apud Vitruvium et alibi est rota quae pedum pulsus versata lapides, aquam, aut alia in altum subvehit.

b) Vocabula omnia prorsus Polybiana persuadent hiatum potius esse quoquo modo tollendum quam fragmentum ei adimendum.

Ἀκόλουθον ἀπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις. 92
[Suidas v. ἀκόλουθον.]

Ὁ δὲ ἔγραφε πικρῶς καὶ παραστατικῶς ἀλάστορας ἀπο- 93
καλῶν καὶ παλαμναίους διὰ τῆς ἐπιστολῆς, εἰ οὕτως αἰσ-
χρῶς προήσονται τοὺς τόπους μηδὲν παθόντες ἢ ἰδόντες
κακόν. [Suidas vv. ἀλάστορ et παραστατικῶς.]

Οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι οὐ τὴν τυχοῦσαν πρόνοιαν ἐποιοῦντο 94
τοῦ μὴ κατάρχοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων μηδ' ἀναι-
ρούμενοι τοὺς πολέμους τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας,
ἀλλ' αἰεὶ δοκεῖν ἀμυνόμενοι καὶ κατ' ἀνάγκην ἐμβαίνειν
εἰς τοὺς πολέμους. [Suidas vv. ἀμυνόμενοι, ἀναιρούμενοι,
ἐμβαίνειν et πέλας.]

Πρὶν ἀναδέξασθαι τοὺς ἐσκεδασμένους ἐν ταῖς προνο- 95
μαῖς. [Suidas v. ἀναδέξασθαι inter alia eiusdem huius verbi
exempla, quae et ipsa videri possunt Polybiana, ut Ἀναδέξε-
σθαι τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων, et in Ἀνεδέχετο sine
nomine citata: Ὁ δὲ ἀνεδέχετο τὴν Ἀσδρούβου παρουσίαν,
et: Ὁ δὲ τούτοις πιστεύων ἀνεδέχετο τὸν πρὸς Ἀριαράθην
πόλεμον. Quae ad Hannibalem fratris in Italiam adventum
exspectantem, et ad Pharnacem Ponti regem, cuius cum Aria-
rathe bellum tangitur 3, 3, 6; 26, 6, referri coniecit
Schweigh.]

Ὁ δὲ συναθροίσας τοὺς φίλους ἀνεδίδου διαβούλιον τί 96
δέον εἴη πράττειν. [Suidas v. ἀνεδίδου.^a].

a) Eadem locutio 5, 58, 2; 102, 2; et ubi eadem prope
verba 7, 5, 2; et alibi. Eiusdem Suidae glossa certe hoc
loco memoranda videtur, in qua post Ἀναδρομαί, ἀναβάσεις,
addita haec ad aliam vocabuli significationem spectantia:
Ἀναδρομὴ γίγνοιτο κοῦ σφαλλόμεθα. δεῖ πρόχειρον ἔχειν
αἰεὶ τὸν στίχον τοῦτον. τοῦτο μὴ ποιήσας Λεύκιος ὁ Ῥωμαῖος
μεγάλως ἐσφάλη. οὕτω παρ' ὀλίγον σφάλλεται τὰ μέγιστα
τῶν πραγμάτων τῶν ἡγουμένων ἀκρισίᾳ. ἱκανὰ τῶν τοιού-
των ὑποδείγματα τοῖς εὐ φρονοῦσιν ἢ τε Πύρρον τοῦ τῶν
Ἡπειρωτῶν βασιλέως βία καὶ πάροδος εἰς Ἄργος, ἢ τε Ἀνσι-
μάχου στρατεία διὰ Θράκης ἐπὶ Δρομιχαίτην τὸν βασιλέα τῶν
Ὀδρυσῶν, καὶ πολλὰ δὴ τούτοις ἕτερα παραπλήσια. Nam et
locutio ἡ τῶν προεστώτων ἀκρισία frequens est apud Poly-
bium et εὐ φρονεῖν sic dixit 2, 7, 3: Τοῖς δὲ διὰ τὴν αὐτῶν
ἀβουλίαν πταίουσιν ὄνειδος καὶ ἐπιτίμησις συνεξακολουθεῖ
παρὰ τοῖς εὐ φρονοῦσιν. Σφαλλόμεθα autem, quod recte

- 97 Τὰ μὲν φιλάνθρωπα παρεσιώπων, τὰς δὲ ἀνατάσεις ἔλεγον. [Suidas v. ἀνατάσεις, Zonaras p. 183, quorum hic post ἀνατάσεις addit ἐπαπειλήσεις, ille καὶ ἀνατάσεις, ut appareat expungendum esse scholion ex lemmatis interpretatione ἐπαπειλήσεις ὑπερηφάνους natum, ut animadvertit Bernhardy.]
- 98 Οἷς δὲ ἀναταθεῖς καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ φόβον ἐπικρεμάσας. [Suidas vv. ἀναταθεῖς et ἐπικρεμάσας.]
- 99 Οὐκ ἄξιον ἀνεπιστάτως παραδραμεῖν περὶ τῶν τοιούτων. [Suidas v. ἀνεπιστάτως.^a]

σφαλλοίμεθα scripserunt editores, ut addito initio ante ἀναδρομὴ etiam ad sententiam necessario καὶ integer prodeat trimeter, ostendit ἀναδρομὴν hic non significare ἀνάβασιν, sed aliud quid, quod respondeat sequentibus fragmenti initio mutili et perversi verbis. Lucius vero Schweigh. in medio relinquit an sit L. Postumius is qui ab Livio 23, 24, 6, cum exercitu deletus in Gallia memoratur an alius de quo paullo post dicetur. Ad Pyrrhum quod attinet, eius infortunium memoratur etiam ab L. Caecilio Minutiano Apuleio De orthographia fr. 16: „Pyrrhus . . . fuit rex Epiri, qui . . . interemptus fuit a Cerere sub mulieris Argivae (*specie*), Herophilo Polignoque poetæ, Leucea ac Pausania in suo templo, sive in aede Dianæ a quadam muliere, Trogo, Sallustio et Luceio (*auctoribus vel testibus* addit Maius).“ Ubi Poligno, quod nihili est et Peligno certe foret scribendum, Osannus p. 48 ex hoc ad Polybium relato fragmento corrigendum hariolatur *Polybio*, quisquis sit Herophilus aequè ignotus, *poetæ* autem ineptum putat scholion sive ad illa duo quæ præcedunt sive ad ea quæ sequuntur nomina ascriptum, quum Leuceas reapse fuerit poeta, cuius de Pyrrho carmen memorat Pausanias 1, 13, 9, in aliis tamen libris *Λυκίας* dictus, quod nunc receptum.

Alter autem aequè ignorabilis Lucius memoratur in fragmento anonymi ab Suida v. ἐπιτροπή citato, et inde ab Ursino ad Polybium relato: Ὁ δὲ Λεύκιος προχειρίζομενος διαπέμπεσθαι πρὸς τοὺς Λαπατηνοὺς καὶ λαλεῖν ὑπὲρ ἐπιτροπῆς, ἀπαράσκευος ἢν εἰς τὸ μέλλον. Ubi προχειρίζομενος passive intelligendum, sed neque Lucius quis fuerit neque Lapateni qui sint intelligendi apparere animadvertit Schweigh., quorum nomini similia sint Lapicinorum Liguria apud Livium 41, 19, 1, et Lapathuntis Thessaliae castelli apud eundem 44, 2, 11 et 6, 10.

a) Quod secundum ordinem alphabeticum hic inserendum fuisset fragmentum ex Suida v. ἀποστομοῦν a Gronovio illatum: Προέθεντο τὰς διώρυγας (potius διώρυχας) ἀποστομοῦν τὰς ἐπιφανεστάτας, abieci, pariterque ab Ernesto ex eodem

Οἱ δὲ ἡρμόσαντο πρὸς τὴν βούλησιν καὶ συνέθεντο 100
δέκα τάλαντα δώσειν. [Suidas v. ἡρμόσαντο.]

(Ἀψυρτος. Stephanus Byz. v. Ἀψυρτίδες, quod addit: 101
Ἀρτεμίδωρος ἐν ἐπιτομῇ καὶ πόλιν νῆσον Ἀψυρτον ἴστο-

ρεῖ, ubi alii libri πονῆσον, alii πολ . . δὲ νῆσον, Meinekius
scribendum suspicatur καὶ Πολύβιος νῆσον.)

(Προδήλου δ' οὔσης τοῖς Καρχηδονίοις τῆς τῶν ἐχθρῶν 102
ἐπιβουλῆς ὅτι βιῶνται διὰ τοῦ πτώματος τοῦ τείχους, παρε-
σκευάζοντο πρὸς τὴν χρεῖαν. [Suidas v. βιῶνται.^a])

Ὅρων δὲ τοὺς στρατιώτας δεισιδαιμονοῦντας ἐπὶ τοῖς 103
σημείοις ἐφιλοτιμεῖτο διὰ τῆς ἰδίας ἐπινοίας καὶ στρατη-
γίας μεταθεῖναι τὰς τοῦ πλήθους εὐλαβείας. [Suidas v. δει-
σιδαίμων.^b]

Οἱ δὲ διαζηλοτυπούμενοι πρὸς τὸν Σκιπίωνα ἐπεβά- 104
λοντο διασύρειν τὰς πράξεις αὐτοῦ. [Suidas v. διαζηλοτυ-
πούμενοι.^c]

Ἔδοξεν οὖν αὐτῷ ἐπισφαλὲς ἔχειν τι κοινωνῆσαι αὐτοῖς 105
τῆς πράξεως καὶ διαπεσούσης καὶ συντελεσθείσης τῆς ἐπι-
βουλῆς. [Suidas v. διαπεσούσης.^d]

v. ἀπραγμάτευτον, vel hiatus caussa a Polybio alienum. Quae
apud Suidam sunt in ἀποχρησάμενος, et Polybii putavit Ku-
sterus, οἱ δὲ περὶ Πόπλιον ἡπείγοντο σπεύδοντες συνάψαι καὶ
συναποχρησάσθαι ταῖς τῶν βαρβάρων ὁρμαῖς, in iis ἀποχρη-
σασθαι potius, quamvis hiatus inferens, Polybio convenire
dixi ad Stephanum v. συναποχράομαι.

a) Polybio tribuit Valckenarius, ut in loco ab Tittmanno
ad Zonaram p. 390 collato 5, 4, 9, est βιάζεσθαι διὰ τοῦ πτώ-
ματος. Sed in hunc non cadit forma βιῶνται, cui verbo etiam
minus convenit ἐπιβουλῆς quam ἐπιβολῆς. Polybianum vero
χρεῖα.

b) Polybio Valesius tribuit fragmentum apud eundem v.
δείξαντες sine nomine positum: Οἱ δὲ αἰφνιδίως ἐπεκθέουσιν
τῷ τάγματι καὶ διὰ τῆς φάραγγος δείξαντες προσπίπτουσι
τοῖς Ῥωμαίοις, ubi διάξαντες Toupus et Valckenarius.

c) An de Maiore Africano agitur in Sicilia versante? Conf.
Liv. 29, 19. SCHWEIGH. — Polybii si sit fragmentum, qui
simplici sic utitur pariterque verbo διασύρειν, ille αὐτὸν scri-
psisse putandus est pro τὸν Σκιπίωνα.

d) Polybiana est formula, nisi quod ἐπιβολῆς potius dicit,
sed offendit duplex hiatus, etsi prius αὐτῷ, omissum in non-
nullis, dubitat Gaisfordus an sit in iis de quibus tacetur, sed

- 106 Τοὺς μὲν στρατιώτας διασπεύσας, τοὺς δὲ χιλιάρχους
 παρακαλέσας ἄψασθαι τῆς πράξεως. [Suidas v. διασπεύσας.]
- 107 Οὕτω γὰρ διέξειν τὰς χεῖρας καὶ φροντιεῖν τοῦ μηδὲν ἀδί-
 κημα ποιήσιν τὸν Προυσίαν εἰς αὐτούς. [Suidas v. διέξειν.^a]
- 108 Ὁ δὲ Νάβις δυσθετήσας ταῖς συνθήκαις οὐ προσέσχε
 τοῖς γραφεῖσιν. [Suidas v. δυσθετήσας.]
- 109 Οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐξεθεάτρισαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα
 πᾶσαν κατέστρεψαν. [Suidas vv. ἐξεθεάτρισαν et θεατροῖζω.^b]
- 110 Ὁ δὲ ἐκμηρουσάμενος τὴν δύναμιν ἐκ τῶν δυσχωριῶν
 κατεστρατοπέδευσε. [Suidas v. ἐκμηρουσάμενος.^c]
- 111 Καὶ τοῖς πύργοις πῦρ ἐνέσσαν. [Suidas v. ἐνέσσαν.]
- 112 Ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς προῆγε βάδην τῇ πορείᾳ χρώμενος.
- 113 Ἐξ αὐτῆς οἱ προειρημένοι βιβλιαφόρον ἔπεμπον πρὸς
 τὸν Περσέα διασαφοῦντα τὸ γεγονός. [Suidas v. ἐξ αὐτῆς.]
- 114 Ὁ δὲ τῇ πολυχρονίᾳ τριβῇ τῶν πολεμικῶν οὐδόλως
 ἐξέστη τῶν φρενῶν. [Suidas v. ἐξέστηκε, quod ἐξέστη cor-
 rigentem Toupium redarguit additum μαίνεται.^d]
- 115 Διὰ τὰς ἐξ ὁμολόγου καὶ συστάδην μάχας πολλοὶ ἔπι-
 πτον ἐξ ἀμφοτέρων. [Suidas v. ἐξ ὁμολόγου.^e]

delendum foret etiam alterum αὐτοῖς. Ἐπιβολῆς desiderabat etiam Schweigh.

a) Διέχειν τὰς χεῖρας est 4, 52, 1. SCHWEIGH.

b) Agebatur fortasse de Callicrate eiusque sociis, de quibus v. 30, 10 et 20. SCHWEIGH. Frequentat Polybius verbum ἐκθεατροῖζειν prope solus.

c) Polybio propter hoc ipsum verbum satis convenit, quum minus probabilis sit coniectura de duobus ex eodem ascitis:

Πρόδηλος γὰρ ἐγένετο ἡ φυγὴ καὶ τῶν ὑπερναντίων ἐκκλήσεις πρὸς ἐπίθειν. [v. ἐκκλήσεις.]

Τότε δὲ καὶ ἐς τάξιν τινὰ ὥσπερ ἐκ συγκειμένου κατέστησαν καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα ἐποίησαν. [v. ἐκ συγκειμένου.]

d) Polybio tribuit Toupius Emend. vol. 1, p. 181. Et sunt singula fere verba Polybiana. Qui quod aliquoties habet οὐχ ὅλως, sed saepius οὐδ' ὅλως, ut hoc quoque a Philodemo dictum notavi ad Thes. Stephani v. ὅλως, p. 1903, D. et μηδόλως ipse habet semel in Exc. Vat. 14, 1 a, 3, scribendum videri potest οὐδ' ὅλως.

e) Polybio tribuit Schweigh., eique ita convenit Polybio peculiaris locutio ἐξ ὁμολόγου ut hiatus non Polybianus Suidae, etiam superstitum librorum locos saepe deformantis, licentiae tribuendus videatur.

Καὶ ἔφ' ὧν ἐνόμιζε πλεονεκτῆσιν κατὰ τὴν μάχην 116
ἐπιλογισάμενος πείθει. [Suidas v. ἐπιλογισάμενος.^a]

Τοὺς μὲν χάρισι, τοὺς δὲ κολάσεσιν, ὥς καὶ τοῖς ἄλλοις 117
παράδειγμα εἶεν, ἐπισημαίνεσθαι. [Suidas v. ἐπισημήνα-
σθαι.^b]

Τὰ δὲ τῶν πόλεων πράγματα ἄλλοιοτέρας ἔτυχεν ἐπι- 118
στάσεως καὶ μεταβολῆς. [Suidas v. ἐπίστασις.^c]

Ἡ σύγκλητος πλείονος ἐπιστροφῆς εἶναι τὸ πρᾶγμα νο- 119
μίσαντες. [Suidas v. ἐπιστροφή.]

Οἱ δὲ πεισθέντες καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐπι- 120
φορὰν τῶν πολεμίων ἀπέθανον γενναίως. [Suidas v. ἐπι-
φοραῖς.]

Ὁ δὲ ἔφη εὐδοκεῖν τοῖς λεγομένοις, εἰ λάβοι πίστεις. 121
[Suidas v. εὐδοκεῖν.^d]

Ὁ δὲ ἐκάλει τῶν πολιτῶν τοὺς δοκοῦντας εὐκαιρεῖν τοῖς 122
βίοις. [Suidas v. εὐκαιρεῖν.]

Ἐφεδροι γίνονται τοῖς καιροῖς καὶ ἐτοίμως διάκεινται 123
πρὸς τὸ πάλιν ἀντοφθαλμεῖν τούτοις. [Suidas v. ἔφεδροι.]

Ἀπὸ δὲ τῆς τῶν στρατιωτῶν γνώμης λαβὼν ἔφρουν 124
παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ξένην καὶ παράδοξον βοήθειαν ἐπο-
ρίσατο πρὸς τὴν ὑποκειμένην κατάστασιν. [Suidas v. ἔφρουν.]

Καὶ ἴδιον ἔχουσιν οἱ Κελτίβηρες κατὰ τὸν πόλεμον. 125
θεωροῦντες γὰρ τοὺς παρ' αὐτοῖς (al. αὐτῶν) πεζοὺς πιεζο-
μένους, παρακαταβάντες ἀπολείπουνσι τοὺς ἵππους ἐστῶτας
ἐν τάξει, ἄκροις γὰρ τοῖς ἀγωγεῦσι τῶν ἵππων πασσαλίσκους

a) Polybio tribuenti Casaubono assensus erat Schweigh., si frequens apud eum ἀπολογισάμενος legeretur. Alterum etsi eodem modo dictum notavi ad Stephanum, Polybio tamen rursus convenit πλεονεκτεῖν cum ἀπὸ coniunctum, ut 6, 56, 2. Haud dubie enim ἄφ' ὧν scribendum pro ἔφ' ὧν.

b) Etsi ἐπισημαίνεσθαι cum dativo coniunctum convenit Polybio, δώροις ita cum illo iungenti 6, 39, 6, de hiatu tamen idem dicendum quod ad sequens dixi fragmentum.

c) Hoc fragmentum, quod post aliud Polybii interposito καὶ αὐτῶν additur, illius esse persuadet usus Polybianus comparativi ἄλλοιοτέρος, quamvis cum aliis ei communis, etsi hiatus aut elisione tollendus aut vocabulo πράγματα ad praecedentia reiiciendo rursus dubitationem iniicit.

d) Polybii esse coniecit Schweigh. ad fr. ab Suida supra in eodem verbo ex Polybio citatum.

μικροὺς ἀπηρητηκότες, ἐπιμελῶς πῆξαντες πειθαρχεῖν διδάσκουσι τοὺς ἵππους ἐν τάξει μέχρις ἀνακόμψαντες ἀνασπάσσωσι τοὺς παττάλους. [Suidas vv. ἴδιον et Κελτίβηρες, ubi ἐν τοῖς ἀγωγεῦσι — ἔχοντες προσηρητημένους τούτους πῆξαντες scriptum. ^a]

126 Τὸ ἱμεῖρειν τοῦ βίου καὶ φιλοζωεῖν τῆς μεγίστης ἀγενείας ἐστὶ σημεῖον καὶ κακίας. [Suidas v. ἱμεῖρειν, non minus Polybiano quam φιλοζωεῖν et ἀγέννεια.]

127 Διαψευσθεῖς δὲ τῆς κρίσεως ἐν οὐδενὶ τῶν ἀμφισβητούμενων ἰσολογίαν ἔξειν οὐδέποτε πρὸς τὸ συνέδριον. [Suidas v. ἰσολογία. ^b]

128 Ὁ δὲ βασιλεὺς καθιγμένος καὶ ταύτης τῆς ἐπιβολῆς ἐγίνετο πρὸς ἀναζυγὴν. [Suidas v. καθιγμένος. ^c]

129 Ἐκ καταβολῆς πεντήκοντα ναῦς ναυπηγήσασθαι, πεντήκοντα δὲ ὑπαρχουσῶν καθέλκειν ἐκ τῶν νεωρίων. [Suidas v. καταβολή. ^d]

a) Sive Polybii sive Diodori sive alius est nescio cuius, scribendum πατταλίσκους, ut infra est παττάλους, et, ut vol. 1, p. LX dixi, μέχρι ἄν.

b) Polybio tributentis Toupīi iudicium confirmant locutiones Polybianae διαψεύδεσθαι et ἰσολογία. Nihil vero Polybiani admodum habet ab eodem Suida v. καθήρητο citatum fragmentum, quod Polybianis inseruit Casaubonus: Οἱ δὲ πλεόνες καθήρητο τὰς γνώμας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε τῆς πίστεως τῆς πρὸς βασιλέας ὑπὸ τοῦ περιδεοῦς ἀφίσταντο. Ubi quod Schweigh. coniecit βασιλέα cum hiatu, praebet codex Bruxell. Sed articulus omitti non magis hic potuit quam ubi eum inserui 5, 54, 11. Pariterque quod Valesius, hoc apud eundem vv. ἀνδρωνίτις et κωμάσαι: Ὁ δὲ Μάρκος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐβούλετο ἀπολυθεῖς τοῦ πολέμου πρὸς Λυσιτανούς (τοῦ πρὸς Α. aut τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Α. corrigendum dixi ad Steph. v. γυναικωνίτις) μεταλαβεῖν τὸν πόλεμον καὶ τὸ λεγόμενον ἐκνεύσας τὴν ἀνδρωνίτιν εἰς τὴν γυναικωνίτιν κωμάσαι, διὰ τὸ δοκεῖν τὸν στρατηγὸν βραχεῖ χρόνῳ πρότερον ὑπὸ τῶν Λυσιτανῶν ἡλαττώσθαι.

c) Ab eodem Suida v. ἀναζυγαῖς post alium Polybii locum additum fragmentum: Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τῶν γεγονότων οὐδὲν ὅλως εἰδότες περὶ ἀναζυγὴν (— γῆς Α. Paris.) ἐγένοντο, si Polybii sit, ut creditum, πρὸς, quod est etiam 3, 92, 8, bis illatum videatur pro περὶ, ut dixi vol. 1, p. LI.

d) καθέλκειν pro κατελθεῖν Schweigh., qui aut πάσας post ὑπαρχουσῶν addendum aut hoc in τῶν ὑπαρχουσῶν vel

Πολλὰ τὸν βασιλέα Εὐμένην καταμεμψάμενοι. [Suidas 130 v. καταμεμψάμενοι.]

Καταταχοῦμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ καιροῦ ἠναγκάσθησαν μέ- 131
νειν τὸν ἐπίπλουν. [Suidas v. καταταχοῦμενοι.^a]

Οὐ γὰρ ἐδόκει αὐτῷ τὸν ἐν Τυρρηνίᾳ πόλεμον ἀτελῆ 132
καταλείποντι περὶ τῶν ἐκείνῃ πόλεων πραγματεύεσθαι, δε-
δοικότε μὴ κατατρίψειεν ἅπαντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον, οὐ
πολὺν ὄντα, περὶ τὰς ἐλάττους ἀσχολούμενος πράξεις. [Sui-
das v. κατατρίψειεν.]

Διὸ κατεξαναστάντες τοῦ μέλλοντος παρητήσαντο τοὺς 133
πρυτάνεις ἐκπέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥόδον συνεπιλαβέ-
σθαι τῆς ἐλευθερίας. [Suidas v. κατεξαναστάντες.^b]

Ὁ δὲ κατευδοκήσας τῷ νεανίσκῳ κατὰ τὴν ἀπάντησιν 134
τοῦτον ἀπέλυσε παραχρῆμα εἰς τὸ Πέοργαμον. [Suidas v. κα-
τευδοκήσας.^c]

Ὁ δὲ Πόπλιος κατέσχε τῆς Αἰτωλίας εἰς Νάυπακτον. 135
[Suidas v. κατέσχον, ubi alia citat Polybii fragmenta.^d]

Ὁ δὲ παρήγγειλεν ἔρχεσθαι κοιταίους. [Suidas v. κοιταῖος.] 136

Οἱ Κελτίβηρες τῇ κατασκευῇ τῶν μαχαίρων πολὺ δια- 137
φέρουσι τῶν ἄλλων. καὶ γὰρ κέντημα πρακτικὸν καὶ κατα-
φορὰν ἔχει δυναμένην ἐξ ἀμφοῖν τοῖν χειροῖν. ἥ καὶ Ῥω-

(τὰς) ὑπαρχούσας mutandum animadvertit, quum locutio ἐκ
καταβολῆς Polybium (vel Diodorum) prodat auctorem.

a) Polybii si sit, scribendum certe τῶν καιρῶν.

b) Etsi verbo hoc nusquam sic usus est Polybius, saepe ta-
men sic dixit συνεπιλαμβάνεσθαι. Prytanes dubitans Schweigh.
an Thasii sint intelligendi, ubi prytaneum fuit (v. Casaub. ad
Athen. 15, c. 19) addit, sic suspicari licere Philippo Thasum
invadente (Polyb. 16, 24) poposcisse Thasios a magistratibus suis
ut ad Rhodios mitterent legatos qui opem ab illis contra regem
peterent. Sed κατεξαναστάντες Diodorum prodere videtur.

c) Etsi Polybius εὐδοκεῖν tantum dixit, non κατευδοκεῖν,
tamen ne alius quidem quisquam alterius exstat testis, ut sus-
pecta videri possit praepositio. Quanquam fragmentum ob hia-
tum quoque alioqui apostropho tollendum haud dubie Polybio
adimendum.

d) Agebatur fortasse de P. Sulpicio Galba, cui ex consu-
latu Macedonia provincia obtigit, quae ei deinde per aliquot
annos continuos prorogata est. Liv. 21, 22 et 28; 27, 30. Clas-
sem autem Romanam per illa tempora Naupacti stationem ha-
buisse ex eodem 27, 31 discimus. SCHWEIGH.

μαῖοι τὰς πατρίους ἀποθέμενοι μαχαίρας ἐκ τῶν κατ' Ἀννίβαν μετέλαβον τὰς τῶν Ἰβήρων· καὶ τὴν μὲν κατασκευὴν μετέλαβον, αὐτὴν δὲ τὴν χρηστότητα τοῦ σιδήρου καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν οὐδαμῶς δύνανται μιμεῖσθαι. [Suidas v. μάχαιρα.]

138 Οἱ δὲ τῷ Μάγωνι προσπολεμοῦντες τῶν Λιγυστίνων πρᾶξαι μὲν ὀλοσχερές τι καὶ μεγαλεῖον οὐχ οἰοί τ' ἦσαν. [Suidas v. μεγαλεῖον.^a]

139 Τὸν δὲ Πόπλιον καὶ τὸν Γάιον ἀποδεξάμενος φιλανθρωπῶς καὶ μεγαλομερῶς. [Suidas v. μεγαλομερῶς.]

140 Πάντα δὲ τὰ λεγόμενα μεθοδικῶς περὶ τῶν τάξεων ἐπωπτευκώς, εἰ καὶ τις ἕτερος τῶν κατ' ἡμᾶς. [Suidas v. μεθοδικῶς.^b]

141 Τὸν δὲ νύδον ἔπεισεν, εἰ τύχοι μεσολαβηθεὶς αὐτὸς ὑπὸ τῆς πεπρωμένης, ἐξενεγκεῖν τὸν κατὰ Ῥωμαίων πόλεμον. [Suidas v. μεσολαβηθεὶς. Ad Polybium et Philippum Persei patrem refert Hemst.]

142 Τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ μεταβολῆς συνεισάδαντων τοῖς βαρβάροις εὐθέως ἐγκλίναντες ἔφρευγον. [Suidas v. καταβολή, quod correxit Schweigh.]

143 Νουνεχῶς ἐδόκουν πολιτεύεσθαι πρὸς τοὺς τότε καιρούς. [Suidas v. νουνεχῶς.]

144 Λέγεται δὲ καὶ ἕτερος ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Ξανθίππου λόγος, ὃν πειρασόμεθα διασαφεῖν οἰκειότερον λαβόντες τοῦ παρόντος καιρόν. [Polybius 1, 36, 4.^c]

a) An pertinet ad pugnam, quam Livius 30, 18 exponit? Ibi quidem Ligures socii erant Magonis (conf. Liv. 29, 5.), quod est *συμπολεμεῖν*, non *προσπολεμεῖν*. Sed potuerunt alii ex Liguribus pro Magone stare, alii contra: atque id ita fuisse ex ipsis verbis huius fragmenti intelligi videtur. SCHWEIGH.

b) Μεθοδικῶς, quod ex alio Polybii loco ibidem citat Suidas, pariter atque non minus Polybiana ἐποπτεύειν et εἰ καὶ τις ἕτερος persuadet hoc quoque fragmentum recte a Casaubono Polybio esse tributum.

c) Scilicet secundum Appianum Pun. c. 4, magnifice donatum, quum honoris specie domum deduceretur, in via correptum cum ceteris Lacedaemoniis mari mersum esse perfidia Poenorum. Quam famam cur dissimulet hoc loco Polybius aut quemnam commodiorem in locum potuerit differre eius mentionem equidem non video. SCHWEIGH.

Τὰ ἔθνη τῆς Ἰβηρίας ὁρθῶς αὐτοῖς ἀντικαθεσταμένα. 145
[Suidas v. ὁρθή, ubi alium citaverat locum Polybii, in quo
adiectivum, adverbium autem interpretatur ἀναίδην (ἀνέδην),
ἀποτόμως.]

Ὁ δὲ τὸ μέλλον ἐμφρόνως ὅτενσάμενος εἰς ἔννοιαν 146
ἦλθε τὴν φρουρὰν ἀποτρίψασθαι τὴν παρὰ τοῦ Πτολε-
μαίου. [Suidas v. ὅττα.]

Οὔτε ἐξετάσαι τὸν ἄνθρωπον οἷόν τε ἦν ἀκριβῶς, 147
ἀσθενεῖα σώματος ὀχλούμενον, οὔτε ἑρωτῶν εὐλαβεῖα τοῦ
ὀχλώδους. [Suidas v. ὀχλου, ubi ὀχλοκόπος citaverat ex Poly-
bio, additque καὶ αὖθις cum hoc alius vocabuli exemplo, quod
ad Polybium retulit Casaubonus coniectura nihil minus quam
certa.]

Λοιπὸν ἦν παραβάλλεσθαι καὶ τολμᾶν. [Suidas v. παρα- 148
βάλλεσθαι.]

Βουλόμενος δ' ἐκ παραθέσεως ὑπόδειγμα ποιῆσαι τῆς 149
αὐτοῦ προαιρέσεως ἧς ἔχει πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ
καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἐπολιόρκει. [Suidas v. παράθεσις.]

Παρατετολμηκότες καὶ τελῶς ἀπελπίσαντες τὴν σωτη- 150
ρίαν. [Suidas v. παρατετολμηκότες.]

Σκιπίων ὁ Ῥωμαῖος συνεβούλευεν [οὕτως] ἢ μὴ πειρά- 151
ζειν ἢ οὕτως ὥστε ἐκ παντὸς τρόπου τέλος ἐπιθεῖναι τῇ
πράξει. τὸ γὰρ δις πρὸς τὸν αὐτὸν πειράζειν ἅμα μὲν ἐπι-
σφαλές, ἅμα δ' εὐκαταφρόνητον γενέσθαι ποιεῖ παντελῶς.
[Suidas v. πειράζειν.^a]

Ὁ δὲ ἐπλεῖ παράπλους ποιησάμενος τοὺς Σιδητῶν πά- 152
ρωνας. ἦκον γὰρ Ῥοδίους εἰς συμμαχίαν. [Suidas v. πα-
ρῶναι.^b]

a) Polybii si sit fragmentum, qui sic 31, 19, 5; 20, 1, μὴ
δις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίνειν, neque ὁ Ῥωμαῖος ipsius vi-
detur nec prius οὕτως, quod deletum voluit iam Bernhardt.

a) Nominativum παρῶναι ex accusativo finxisse videtur,
ut non sit corrigendum πάρωνες. Schweigh.: „Ὁ δὲ, an Euda-
mus, classis praefectus Rhodiorum? Liv. 37, 22 seq. Παρά-
πλους correxi vocabulum nihili παρόπλους, i. e. παραπλευσας,
Comitantes, Iuxta navigantes, ut πρόπλους adiective dicitur
et ἐπίπλους.“

- 153 Ἐνέδραν εἶχεν ἐν τόποις περικεκλασμένοις καὶ δυσθεωρήτοις. [Suidas v. περικεκλασμένοις.^a]
- 154 Ἄτε μηδεμίαν ἐχούσης πραγματικὴν ἔμφασιν τῆς περικοπῆς αὐτῶν. [Suidas v. περικοπή.]
- 155 Ἐπὶ ὄχθου τινὸς ἀποτόμου καὶ περιρρῶγος ἐπετείχιζον αὐτοῖς φρούριον ἱκανὸν φυλάττεσθαι τοσαύτῃ στρατιᾷ. [Suidas v. περιρρῶγος.]
- 156 Ἔτι δὲ τῷ προσπνεύματι συνεληλαμένων, καὶ μαχομένων ἐκ διαιρέσεως ταῖς μαχαίραις, παραστάς ἐκ τῶν ὀπισθεν ὑπὸ τὴν μάλην παρέσφαξε. [Suidas v. πνεύσας.^b]
- 157 Ὁ δὲ καὶ πραγματικώτατον γεγονέναι τὸ διαβούλιον. Καὶ αὐθις· Τοῦτο δὲ ἐποίει νουνεχῶς ἅμα καὶ πραγματικῶς. [Suidas v. πραγματικώτατον.^c]
- 158 Ὁ δὲ ἐπραξικόπει τὴν πόλιν, ἐκ πολλοῦ κατασκευαζόμενος ἐν αὐτῇ προδότας. [Suidas v. ἐπραξικόπει.]
- 159 Προπεπωκέναι δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τὸν προειρημένον, πολλὰ δὲ χρυσώματα, τῷ Προυσίᾳ. [Suidas v. προπεπωκότες.]
- 160 Ὁ δὲ βραχέα προσαναταθεῖς κατένευσε ποιήσῃν. — Τὰ μὲν παρακαλῶν, τὰ δὲ προσανατεινόμενος. [Suidas vv. προσαναταθεῖς et προσανατεινόμενος.]
- 161 Ὁ δὲ παρακαλέσας αὐτὸν καὶ τι προσαστειδόμενος τοιοῦτον, Ἀεὶ δ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἡερέθονται. [Suidas v. προσαστειδόμενος, correctus ab H. Stephano in Thes.]

a) Recte haud dubie Toupius tribuit Polybio, utroque locorum epitheto alibi uso.

b) Polybio hoc fragmentum tribuit Toupius, in eoque διάρσεως, quod Polybius habet 2, 33, 5, restituit pro διαιρέσεως, quod etsi est 18, 13, 7, tamen neque illic tutum et hic magis etiam incommodum. Idem παραστάς pro παρὰ τάς, quod alibi sic dicitur de accedentibus ad obtruncandum, leniusque est eo quod Hemsterhusius una cum illo proponebat πατάξας. Sed praeter συνεληλαμένων, quod correxit Bernhardt, duo supersunt vocabula nusquam lecta: προσπνεύματι, quod haud dubie scribendum πνεύματι, quicquid fiat inutili πρὸς, et improprie dici videtur, si insertum post μαχαίραις ab Suida ipso, ut videtur, *τοντέστιν ὀργίως*, ut ipsum lemma glossae πνεύσας interpretatur σφοδρῶς ὀργισθεῖς, recte est positum: deinde παρέσφαξε, quod ἀπέσφαξε scribendum.

c) Polybio tribuit Hemsterhusius.

Προσδέξασθαι δὲ τὸ δὴ λεγόμενον πρὸς τὰς πλευρὰς 162
τοὺς πολεμίους. [Suidas v. προσδέξασθαι.]

Προσεπιμετρῶν αἰεὶ τῷ δεομένῳ πρὸς τὸ παρὰ πάντων 163
ὁμολογουμένως γίνεσθαι τὴν ἐπὶ τούτοις χάριν. [Suidas
v. προσεπιμετρῶν.]

Ὁ δὲ κατεσκεύασε στοὰς καὶ διὰ τούτων προσηρειακό- 164
τος τῷ τείχει τὰς κριοφόρους μηχανάς . . . [Suidas v. προσ-
ηρειακός.]

Ἡ δὲ τύχη παρελκομένη τὴν πρόφασιν καθάπερ ἐπὶ 165
προσκήνιον παρεγύμνωσε τὰς ἀληθεῖς ἐπινοίας. [Suidas v.
προσκήνιον.]

Ὁ δὲ ἐξέπεμπε τὸν Πόπλιον μετὰ μεγάλης προστασίας. 166
[Suidas v. προστασία.]

Οἱ δὲ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ πεντήκοντα τάλαντα πρόστι- 167
μον τῆς ἀμαρτίας. [Suidas v. πρόστιμα.]

Ὁ δὲ νέος ὢν κομιδῇ καὶ πρωτόπειρος τῶν κατὰ πόλε- 168
μον ἔργων καὶ νεωστὶ γενόμενος τῆς ἐπὶ πλεῖον προαγωγῆς,
φιλόνικος καὶ φιλότιμος καὶ φιλόπρωτος ἦν. [Suidas v.
πρωτόπειρος.^a]

Ὅτι Φιλοποίμην μετὰ δευτέραν ἡμέραν ἀπὸ τῆς πρὸς 169
πόλεμον ἐξόδου παρήγγειλε τὰ δύο σῖτα τρία ποιεῖν, ὅτε
βούλοιο μίαν ἡμέραν προσλαβεῖν, ποτὲ δὲ τὰ δύο τέτταρα.
[Suidas v. σῖτα.^b]

Ὁ δὲ Περσεὺς ἐβουλεύετο μὲν στέλλεσθαι, οὐ μὲν ἐδύ- 170
νατό γε κρύπτειν τὸ γεγονός.

ὍλIGOI δὲ τινες δεδιότες μήποτ' οὐ δυνάμενοι στείλα- 171
σθαι καταφανεῖς γένωνται, ἀνέφερον τὸ χρυσίον. [Suidas
v. στείλασθαι.^c]

a) Vocabulum Polybianum pariter atque γεύεσθαι, non
item φιλόπρωτος, cuius antiquissimus testis est Plutarchus.
Sed cuiuscunque est, scripsi φιλόνικος per ι pro ει.

b) τὰ δύο σῖτα τρία ποιεῖν] Xenoph. Reip. Lac. 2, 5 con-
fert Schweigh.

c) Utrumque fragmentum Polybio convenit etiam usu verbi
στέλλεσθαι. Ad prius Livium 44, 10, 1, confert Schweigh., quum
ex illa parte historiae Persei decerptum videatur: „Perseus
tandem a pavore eo quo attonitus fuerat recepto animo malle
imperiiis suis non obtemperatum esse, quum trepidans gazam in
mare deiici Pellae . . iusserat.“ Atque alterum fortasse refe-

- 172 Πηγνύντες εἰς τὴν γῆν ὀρθὰ τὰ στύπη ψάφοντα ἀλλή-
λων ἐν ἡμικυκλίου σχήματι. [Suidas v. στύπη.]
- 173 Τὸ δὲ συνέχον ἡγεμόνα καὶ προστάτην ἀξιοχρεων. —
Ἦν δὲ τὸ συνέχον τῆς ὑποθέσεως αὐτῶν ὥς οὔτε φρουρὰν
οὔτε ὑπαρχον (add. ἄν) εἰσδέξαιτο καὶ τῆς κατὰ τοὺς νόμους
πολιτείας οὐκ ἂν ἐκχωρήσειαν. [Suidas v. συνέχον.^a]
- 174 Συντάξας τοῖς κυβερνήταις ἀνακομίζειν τὰς ναῦς κατὰ
δύναμιν εἰς τὴν Ἑλαίαν. [Suidas v. συντάξας, ubi aliud Po-
lybio diserte tributum fragmentum.^b]
- 175 Τοῦτο συνέθηκεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκ λογισμῶν εἴκασε
τὸ γινόμενον. [Suidas v. συνέθηκε.]
- 176 Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὑπερευδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον
τῇ τοῦ Σκιπίωνος ὁμολογίᾳ καὶ τῷ χειρισμῷ τῶν πραγμά-
των. [Suidas v. ὑπερευδοκούμενοι.^c]
- 177 Ταχὺ δὲ τοὺς κέλητας καὶ τὰς ἡμιολίας ὑπερισθμίσας
ἀνήχθη, σπεύδων καταλαβεῖν τὴν τῶν Ἀχαιῶν σύνοδον.
[Suidas vv. ἡμιολίαις et ὑπερισθμίσας, verbo Polybiano.^d]
- 178 Εἰδὼς γὰρ ὅτι φαντασία περὶ αὐτόν ἐστιν ὥς ἔχοντα
χρήματα μεθ' ἑαυτοῦ πλείω, ἡρμόσατο πρὸς τὴν ὑπόθεσιν
ἐνδεχομένως. [Suidas v. φαντασία.^e]
- 179 Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετὰ μεγάλης φαντασίας καὶ συμπαθείας
τοῦ δήμου προῆγον ἐπὶ τὰς πράξεις. [Suidas ibidem.]

rendum ad pecuniae partem ab Nicia in mare proiectam, sed per urinatores omnem fere extractam.

a) Polybii si sit, notabile foret exemplum optativi formae ἐκχωρήσειαν pro ἐκχωρήσαιεν, quale est in fr. apud Suidam v. εὐπερίοπτον ab Schweigh. expuncto, cuius etsi vix vestigium superest apud Polybium, tamen, nisi fallit scriptura ubi exstat vel in Vaticano, illi quoque constanter erit restituenda, ut Atticis esse restituendam saepius dixi ad Xenophontem, quum utriusque alternatio non magis in illum cadat quam in hos.

b) Cum Livii 37, 18, 8 verbis: „Quae postquam Samum sunt nuntiata, primo Eumenes avocatus domestico bello cum classe Elaeam petit,“ conferens ante Polybii 21, 8, collocandum fr. coniicit Maur. Müllerus in progr. Stendal. 1866, p. 20.

c) Toupium Polybio tribuentis coniecturae adversatur hiatus, nisi is addito ab Suida Ῥωμαῖοι illatus, ut in quarto ante hoc fragmento, ubi ψάφοντα.

d) Videtur haud dubie agi de Philippo rege. SCHWEIGH.

e) Videtur agi de callido Hannibalis consilio, quo apud Cretenses usus est; de quo conf. Cornel. Nep. 23, 9. SCHWEIGH.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι νομίσαντες ἤδη τὸν καιρὸν παραδιδόναι 180
 φωτίζειν τὸ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἀπόρρητον. [Suidas v. φωτί-
 ζειν, frequenti apud Polybium.^a]

His magis minusve dubiis fragmentis alia plura adiicere
 licebat quae apud Suidam Valckenarius aliique, quum non ha-
 berent cui tribuerent, Polybio sunt largiti, velut quae sunt in
 ἀθλητῆς cum hiatu non Polybiano: Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἄνδρα
 πολέμων ἀθλητὴν τὸν Ἀννίβαν ἐκπέμπουσιν, et in ἀπε-
 κάθητο, quod saepius dixit ἀποκαθίζειν. Ὁ δὲ Σκιπίων ἀπε-
 κάθητο πρὸς τινι πυραμίδι, θεωρῶν τοὺς αὐτομόλους καὶ
 τὴν τούτων ἀπόνοιαν, et quod in v. ἀκραιφνὲς et ἀκραιφνῆς,
 vocabulo non Polybiano, duplex est fragmentum, quorum prius
 Dionis putabat Maius Add. ad illius Excerpta Vaticana p. 689,
 et quod est v. κατεριθευομένου sine ratione a Valesio Poly-
 biani insertum: Τὸ δ' ἐναντίον κατεριθευομένου τοῦ βασι-
 λέως καὶ τῆς χώρας ἀπεχομένου καὶ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν
 ἐξακριβοῦντος ἐπιμελῶς, ἔλαθον ἐκλυθέντες ταῖς διανοίαις,
 κατολιγωρήσαντες τῆς ἐαυτῶν ἀσφαλείας.

a) Θεασάμενοι δὲ τὸν φρονηματισμὸν τῶν ἀνθρώπων ἐν
 τε ταῖς κατ' ἰδίαν ὁμιλίαις καὶ ταῖς κατὰ κοινὸν ἐντεύξεσιν,
 ἐξ αὐτῆς ἐπανῆλθον εἰς τὸν στρατηγόν, quae idem ponit v.
 φρονηματισμός, ad ea verissime Schweigh.: „Ad Polybium re-
 tulit Valesius; nec tamen alias apud hunc scriptorem nomen
 φρονηματισμός usquam legitur, nec εἰς τὸν στρατηγὸν pro πρὸς
 τὸν στρατηγὸν stylum admodum redolet Polybianum.“ Recen-
 tioris Polybio aetatis omnia sunt quae exstant illius vocabuli
 exempla. Idem eandem propter rationem dubitavit de abiecto
 a me fragmento apud Suidam v. ἐμπλασσύμενοι, a Polybio
 alienissimo, sed propter Carthaginienses in eo memoratos re-
 cepto a Casaubono. In priori autem pro εἰς vel εἰς locum
 habet ὧς.

TABULA FRAGMENTORUM.

Quum in indice Schweighaeuseri fragmentorum numeri ab ipso, qui in duas partes distinxit, historicorum et geographi-
corum, tum grammaticorum, positi sint servati, hic illos cum
numeris in huius editionis marginibus collocatis componendos
duximus.

Schweigh. fr. hist. et geogr.

1	huius ed. 13	28	40
3	69	29	43
5	28	30	173 annot. a
6	95	31	138
7	16	32	6
8	95	33	56
9	15 annot. a	34	108
10	49	35	37
11	181 annot. a	36	65
12	p. 149, 9	37	134
13	125	38	113
14	137	39	170
15	128 annot. c.	40	deletum
15 annot.	174	41	84
16	132	42	9
17	130	43	34
18	67	44	72
19	26	45	p. 150, 4
20	deletum	46	169
21	8	47	2
22	deletum	48	107
23	18	49	159
24	83	50	135
25	55	51	139
26	26 annot. a	52	166
27	127 annot. b	53	133

54	70	31	deletum
55	146	32	24
56	20	33	103
57	94	34	deletum
58	78	35	105
59	64	36	106
60	151	37	29
61	104	38	27
62	176	39	30
63	77	40	31
64	90	41	deletum
65	152	42	32
66	deletum	43	33
67	41	44	110 annot. b
68	deletum	45	110
69	deletum	46	110 annot. b
70	deletum	47	35
Fragmenta grammatica		48	111
1	p. 149 ult.	49	36
2	p. 150, 10	50	113
3	p. 150, 14	51	109
4	p. 150, 18	52	114
5	89	53	deletum
6	deletum	54	115
7	1	55	39
8	92	56	116
9	3	57	42
10	93	58	117
11	4	59	118
12	5	60	119
13	95	61	120
14	96 annot. a	62	158
15	128 annot. c	63	deletum
16	98	64	76
17	97	65	44
18	96	66	45
19	deletum	67	122
20	99	68	46
21	10	69	123
22	21	70	124
23	27	71	deletum
24	11	72	deletum
25	12	73	17
26	99 annot. a	74	100
27	p. 149, 10	75	126
28	99 annot. a	76	47
29	19	77	127
30	23	78	48

79	127 annot. b	110	162
80	128	111	163
81	deletum	112	164
82	129	113	165
83	deletum	114	167
84	142	115	168
85	50	116	71
86	131	117	170
87	p. 173, 14	118	172
88	136	119	deletum
89	51	120	74
90	52	121	75
91	53	122	73
92	140	123	deletum
93	54	124	} 79 annot. c
94	57	125	
95	59	126	
96	143	127	79
97	60	128	80
98	147	129	81
99	62	130	82
100	148	131	p. 149, 18
101	149	132	177
102	63	133	179
103	153	134	180
104	154	135	85
105	155	136	p. 173 annot. 8
106	66	137	86
107	156	138	87
108	160	139	88
109	161		

INDEX

HISTORICUS ET GEOGRAPHICUS

SCHWEIGHAEUSERI.

Quae capita praefixos habent numeros duos, hic indicantur altero uncis incluso. Sciendum est autem transposita inter se esse capita 21 — 25 libri X; capita 4 — 7 libri XI; capita 7 — 12 libri XII. Libri XVI cap. 10 nunc est cap. 16; libri XVII capita 1 — 17 nunc libri XVIII capita 1 — 17; libri XVIII capita 1 — 38 nunc eiusdem capita 18 — 55; libri XXII capita 12 — 27 nunc capita 10 — 24; caput 23, 2, nunc libri XXI caput 16; libri XXIII capita 16 et 17 nunc sunt libri XXI capita 19 et 22; caput 18 (p. 342, 28, leg. 18 pro 8) nunc caput 20.

Abba, ἡ Ἀββα, urbs Africae, haud procul Carthagine; in quam se recepit Syphax castris amissis, XIV, 6, 12; 7, 5.

Abia, ἡ Ἀβία, urbs Messeniae; a Messeniis avulsa, separatim in foedus Achaicum recipitur, XXV, 1, 2.

Abila (τὰ), urbs Galaaditidis, capta ab Antiocho Magno, V, 71, 2. Victo Scopa recepta ab eodem, XVI, 39, 3.

Abilyx (Livio Abelux vel Abelox), nobilis Hispanus, obsides Hispanorum Sagunti custoditos, decepto Bostare, Scipionibus fratribus tradit, III, 98 seq.

Abrupolis, rex Thraciae, auri fodinas ad Pangaeum invadit,

post Philippi obitum, XXII, 22 a, 2. E regno suo a Perseo depellitur, ibid. § 2 et 3.

Abstinentiae exempla apud Romanos frequentia, rariora apud Graecos, XVIII, 17 extr. et seq. XXXII, 8.

Abydus, ἡ Ἀβυδός, ad fauces Propontidis, IV, 44, 6. Situs eius et portus, XVI, 29. Arisbe, oppidum agri Abydeni, V, 111, 5. Abydum a terra et mari oppugnat Philippus, XVI, 30; desperatissima consilia capiunt Abydeni, et fortissime pugnant; sed quum propellere hostem non possent, perire omnes maluerunt, quam ei se tradere, 31 — 35. Abydum M. Aemilius, legatus Romanorum,

- venit ad Philippum, et cum eo expostulat frustra, XVI, 34. Abydo excedere iubetur Philippus, XVII, 2, 4; XVIII, 27, 4.
- Academia XVI, 27, 1. In ea philosophi et eorum auditores inanibus argumentis studium impendunt, XII, 26, c, 1. Ex ea philosophus Carneades, Romam legatus, XXXIII, 1, 9.
- Acarnanes et Acarnania. Quam ab Epiro separat sinus Ambracicus, IV, 63, 6. Acarnanes et Epirotae foedus faciunt cum Illyriis, et ab illo tempore adversantur Aetolis et Achaeis, II, 6, 9 seq. Illyriis septem naves auxilio mittunt adversus Aetolos et Achaeos, Corcyraeis opem ferentes, II, 10. De dividendis eorum oppidis societatem cum Alexandro Epiri fecerunt Aetoli, II, 45, 1; IX, 34, 7; 38, 9. Foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; 15, 1 seq.; 25, 3. Invitati ad bellum Sociale adversus Aetolos generose bellum suscipiunt; candidus imprimis et ingenuus honestissimusque, si quis alius, populus Graeciae, IV, 30, 1 seqq. Classem iungere cum Philippo iubentur ad Cephalleniam, V, 3, 3. Praetor eorum Aristomachus copias suas iungit Philippo Aetoliam invadenti, V, 6, 1 sq. Acarnaniam incursat et populatur Agetas praetor Aetolorum, V, 96, 1. In Strati agrum incursionem facientes, panico territi, re infecta redeunt, V, 96, 3. Lycisci Acarnanis oratio ad Lacedaemonios, pro Macedonibus adversus Aetolos et Romanos, IX, 32 seqq. Desperata eorum coniuratio, IX, 40, 4 seqq.; XVI, 32, 1 et 3. Adversus Aetolos, Romanos et Illyrios opem Philippi implorant, X, 41, 3. Oeniadae urbs iis ademta ab Aetolis (IX, 39, 2), ipsis restituitur ex pacis lege Aetolorum cum Romanis, XXII, 15, 14. Ad eos legatus belli Persici causa, C. Popillius, XXVIII, 5. Concilium gentis Thurii actum, *ibid.* § 1.
- Acastidas stadiodromus, frater Pytheae, XL, 1, 1.
- Acatium, genus navigii minoris, 1, 73, 2.
- Acerrae, αἱ Ἀχέρραι, oppidum Insubrium, obsessum et captum a Romanis, II, 34.
- Acesimbrotus, Rhodiorum nauarchus et legatus ad colloquium inter T. Flaminium et Philippum, XVII, 1, 4; 2, 3 seqq.
- Acetum ex loti baccis, XII, 2, 8.
- Achaei et Achaia. Achaei succurrunt Epirotis adversus Illyrios, II, 6. Contra eos Epirotae et Acarnanes foedus faciunt cum Illyriis, II, 6, 9 seq. Cum Aetolis decem navibus auxilio veniunt Corcyraeis adversus Illyrios, sed ab his navali pugna ad Paxos vincuntur, II, 9 s. Achaeis et Aetolis Romani res a se adversus Illyrios gestas per legatos renunciant, II, 12, 4. Sociali foedere iuncti, eisdem legibus, ponderibus, etc., eodemque magistratu utuntur, II, 37, 9 seqq. Achaeorum nomen cunctis Peloponnesiis commune factum, quum Achaei per se non fuissent maximus Peloponnesi popu-

lus, II, 38. Nusquam obtinuit status magis popularis, maior iuris aequabilitas et libertas quam apud eos, ib. § 6. Eorum instituta et leges asciscunt civitates Magnae Graeciae, II, 39. Primus eorum rex Tisamenus, postremus Ogygus, II, 41, 4 seq.; IV, 1, 5. Primum foedus Achaicum, democratia XII urbibus constans, II, 41, 5 seqq.; oppidatim dirimitur a regibus Macedoniae, II, 40, 5; 41, 9 seq.; IV, 1, 5. Instauratur, II, 41, 1 et 11 seq. et ad totam paulatim Peloponnesum extenditur, auctoribus praesertim Arato, Philopoemene et Lycorta, II, 40, 1 seq. Conf. Aratus, Philopoemen, Lycortas. Achaei, instaurato foedere, scribam communem habuerunt, et duos Praetores; dein nonnisi unum Praetorem, quorum primus Marcus Cerynensis, II, 43, paulo post Aratus, ibid. A Romanis pro praestita eis opera nihil unquam aliud nisi libertatem civitatum Peloponnesi petierunt, II, 43, 5 seqq. Cum Aetolis foedus iungunt, eisque in bello adversus Demetrium strenuam operam navant, II, 44, 1. 46, 1. Achaeorum foederi accedunt Megalopolitani, Argivi, Hermionenses, Phliasii, II, 44, 5 seqq. Cleomenem et Lacedaemonios hostes declarant; hinc bellum Cleomenicum, II, 46 extr. et seqq. Eorum amicus Ptolemaeus Euergetes, II, 47, 2. Sed is dein spretis Achaeis Cleomenem iuvat, II, 51, 2. Vincuntur a Cleomene ad Lycaeum montem, ad Ladocea, et ad Heca-

tombaeum, II, 51, 3; 55, 2. Eorum *σύνδοος* vel *ἐκκλησία* sub hiemis initium Aegii agitur, II, 54, 3 et 13; IV, 7, 1; 26, 7 s.; 82, 7; XVI, 27, 4; XXVIII, 3, 7 et 10. Ex lege Aegii agi debuit; V, 1, 6 s.: sed et saepe aliis in locis est actum; velut Clitore, XXIII, 5, 1; Corinthi, XXIX, 8, 8; XXXIII, 15, 2; XXXVIII, 4, 2; Megalopoli, XXIII, 7, 2; XXIV, 12, 12; Sicyone, V, 1, 9; XXV, 1, 5; XXVIII, 11, 9; XXIX, 9, 6. Semel illum conventum non *σύνδοον* aut *ἐκκλησίαν* vocat Polybius, sed *σύγκλητον*, XXIX, 9, 6; in quam non modo *τὴν βουλὴν* (magistratus) ait solere convenire, sed et omnes cives annis triginta maiores. Conventus Praetori creando, s. Comititia praetoria (*τὰς ἀρχαιρεσίας*), agebant circa Pleiadum ortum (aestatis initio), IV, 37, 2 seq.; V, 1, 1; 30, 7; IV, 82, 1, 7. *Ἡ καθήκουσα σύνδοος*, IV, 7, 1, 6, 10; 26, 7, quo tempore acta sit non liquet. Mantinenses, qui defecerant, vi recipiunt et perhumaniter tractant, II, 57. Praetor Timoxenus IV, 6 s. Post Cleomenicum bellum exercitia militaria neglexerunt, IV, 7, 6 s. Messeniis auxilium decernunt adversus Aetolos, IV, 7. Infeliciter cum his pugnant ad Caphyam, IV, 12. Decreta de Bello Sociali adversus Aetolos, IV, 15 et 25. Avita amicitiae iura renovant cum Philippo, IV, 26, 7 seq. Societatem ineunt cum Polyrrheniis Cretensibus; quibus auxilio mittunt 200 milites, IV, 55, 2. In commune Achaeorum nihil amplius contribuere

decreverunt Dymaei, Pharaeenses et Tritaeenses, quum auxilium a praetore adversus Aetolos nullum acciperent, IV, 66, 4 seqq. Achaeos in servitutem redigere conatur Apelles, IV, 76; 82, 2 seqq. Praetor Eperatus, IV, 82, 8; V, 1. Decretum de stipendio solvendo militibus Philippi, V, 1, 11 seq. Praetor Aratus, V, 30, 7; 91 seqq. Pacem cum Aetolis faciunt et Bello Sociali finem imponunt, V, 105. Praetor rursus creatur Timoxenus, V, 106, 1. Praetor Euryleo; praefectus equitum Philopoemen, X, 24, 1; 25, 6. Adversus Aetolos (qui cum Romanis et Attalo societatem contraxerant), et adversus Lacedaemonios opem implorant Philippi, X, 41, 2. Equites eorum exercet Philopoemen, X, 24 seq.; 21 seq. Qui imperitiam ducum castigat, et disciplinam omnem militarem apud Achaeos restituit, XI, 8—10. Eodem duce Machanidam et Lacedaemonios acie vincunt, Tegeam capiunt et Laconicam impune depraedantur, XI, 11—18. Omnis iuventus in unum diem Tegeam a Philopoemene convocata incursionem facit in Laconicam, XVI, 36 seq. Achaeis edicunt legati Romanorum populum Rom. bellum indixisse Philippo, ni ab iniuria in Graecos abstineret, XVI, 27, 4. Philippus concitat eos ad bellum cum Romanis, XVI, 38: sed illi decreto facto a Macedonum partibus ad Romanos transeunt, XVII, 6, 7. In colloquio Philippi cum T. Quintio Corinthum et

Argos a Philippo repetunt, XVII, 2, 5; 6, 8. Post bellum Philippicum Romae per legatos societatem petunt Romanorum; sed litem eis movent Eleorum, Messeniorum et Aetolorum legati, XVIII, 25, 6. Adversus eos et Romanos Antiochum advocant irati Aetoli, III, 3, 3. Eumeni auxilia mittunt adversus Antiochum, XXI, 7, 1 seq. M. Aemilius Lepidus consul literis ad commune Achaeorum scriptis increpat eos ob res Lacedaemone prave administratas, XXIII, 1, 1 seq.; conf. c. 7, 5 seq. Romam legatos mittunt, praetore Philopoemene, XXIII, 1, 4; 7, 1; et ad Ptolemaeum Epiphanem, XXIII, 1, 6; 7, 1. Achaeis Philopoemen facultatem dat res a Boeotis per vim repetendi; unde belli initium, XXIII, 2, 10 seqq. Praetor Aristaeus; et concilium gentis Megalopoli actum, quo conveniunt legati Roma et Alexandria redeuntes, tum legati regum Eumenis et Seleuci, dona pollicentes, et Caecilius legatus Rom., XXIII, 7—10; conf. c. 4, 5 seq. Achaeorum magistratus, Argis congregati, Q. Caecilio negant conventum gentis, eo quod scriptum Senatus mandatum non haberet, XXIII, 10, 10 seqq.; 12, 5 seqq. Sic Tito Quintio, XXIV, 5, 16 seq. Achaeos Romae in senatu accusat Q. Marcius; legatis eorum, auxilia adversus Messenios petentium, responsum dari curat, e quo patebat non impedituros Romanos, si qui populi a societate Achaeorum vellent discedere; legati

ipsi Romae retinentur, XXIV, 10, 1 et 8 seqq.; conf. XXV, 1, 3. Ptolemaeus Epiphanes decem Achaeis naves dono offert, ad quas accipiendas nominantur legati, Lycortas, Polybius, Aratus iunior; sed morte regis praepeditur legatio, XXV, 7. Praetor Hyperbatus, XXVI, 1, 1. Exsulum Lacedaemoniorum causa legati Achaeorum Romam mittuntur; in his Callicrates adulator Romanorum, proditor suae gentis et auctor malorum, XXIV, 1—3. Praetor Callicrates, XXVI, 3, 14; Archo, XXVII, 2, 11; rursus Archo, XXVIII, 6, 9; 7, 6. Quo praetore per Polybium consuli Romano auxilia offerunt adversus Perseum; quae ille non accipit, XXVIII, 10 seq. Auxilia ab Achaeis petunt Ptolemaei fratres, et duces Lycortam et Polybium; sed illi legatos mittunt ad pacem inter Ptolemaeos et Antiochum Epiphanem conciliandam, XXIX, 8—10. Absque suo incommodo 30 aut 40 millia militum armare possunt, XXIX, 9, 8. Per legatos Romae pro exsulis suis (qui ob belli Persici culpam Romam erant evocati, et per Italiae municipia distributi, XXX, 10, 6 seqq.; XXXII, 9, 5) frustra deprecantur, XXXI, 8; rursus, praecipue pro Polybio et Stratio, XXXII, 7, 14 seqq.: rursus, XXXIII, 1, 3 seqq. et c. 2: rursus, XXXIII, 13: ad extremum liberantur exsules Achaeorum, intercedente Catone, XXXV, 6. Delios, qui imperium Atheniensium fugientes in Achaïam

commigraverant, civitate donant, XXXII, 17. Et Rhodii et Cretenses auxilia petunt ab Achaeis ad bellum quod inter se gesserunt: auctore Callicrate neutri populo auxilia mittuntur, XXXIII, 15. Concilium Corinthi habitum, ibid. §. 3. Ab eis auxilia petunt adversus Pseudophilippum, Thessalorum legati, XXXVII, 1 d, 3. Litteris Manilii consulis obtemperantes Polybium Lilybaeum mittunt, XXXVII, 1 e, 1 seqq. — Belli Romanorum Achaici semina, XXXVIII, 1—5. Controversias et bellum habent cum Lacedaemoniis c. 2, 11; 3, 2 seqq.; XL, 2, 6. Fortuna, quum servatos Achaeos vellet, fecit ut nullo negotio vincerentur, et celeriter subigerentur, XL, 5, 8 seqq. Vincuntur Achaei a Mummio pugna ad Isthmum commissa, III, 32, 3; XL, 14, 4. Ex mandato decem legatorum Polybius res Achaiae ordinat, XL, 10. — Achaeorum nescio quis, ad praeturam (puto) nominatus, deprecatur honorem, fragm. histor. 1.

Achaei Phthiotae, liberi renunciuntur ex Scto Romanorum, XVIII, 29, 5. Thessalis eos attribuit T. Quintius cum decem legatis, ib. 30, 7. Quibus ex locis intelligitur Phthiotas omnes nomine Achaeorum dici a Polybio. Gente Achaeus dicitur Phaxidas V, 65, 3, qui Melitaeensis perhibetur V, 63, 11, quippe ex Melitaea, Phthiotidis oppido.

Achaeus, princeps et auctor gentis Achaeorum. Imaginem eius, e Peloponneso in Acarnaniam a Romanis iam de-

- portatam, a Mummio repetiit et obtinuit Polybius, XL, 8, 10.
- Achaeus, filius Andromachi, fratris Laodices, quae uxor fuit Seleuci Callinici, patris Antiochi Magni, IV, 51, 4; VIII, 22, 11. Eius uxor Laodice V, 74, 5; VIII, 21, 7; Mithridatis filia, regis Ponti, VIII, 22, 11, soror Laodices, uxoris Antiochi Magni, V, 43, 1 seqq. Seleucum Ceraunum, Callinici filium, trans Taurum comitatus, caedem Seleuci ulciscitur; et sub Antiocho, Seleuci successore, Asiae cis Taurum praefectus, Attalo quas ille sibi subiecerat Asiae regiones eripit: mox diadema et regium nomen ipse sibi asciscit, IV, 2, 6; IV, 48; V, 40, 7; 57, 5. Expeditionem adversus Antiochum in Syriam molitur, sed eam ob seditionem in exercitu ortam omittit, et Pisidiam populatus domum redit, V, 57. Sardibus in Lydia sedes habet, V, 57, 4. Conf. Sardes. Ab eo auxilia contra Rhodios petunt Byzantii, IV, 48, 1 et 13. Eius pater Andromachus, Alexandriae captivus, precibus Rhodiorum condonatur, IV, 51. Fictam Achaei epistolam Hermias Antiocho offert, qua significatur Ptolemaeus cum Achaeo facere, V, 42, 7 seq. Nuncios ad hunc mittit Antiochus, accusans eum et fidem eius obtestans, V, 57, 1 seq. Haud dubie cum Ptolemaeo Philopatore consilia communicat Achaeus, V, 66, 3, intercedentibus Nicomacho et Melancoma Rhodiis, VIII, 17, 9 seq. Eum foedere cum Antiocho comprehensum vult Ptolemaeus V, 68, 12. Pedlenissensibus Pisidiam incolentibus Garsyeridem cum exercitu auxilio mittit adversus Selgenses, V, 72 seq.; deinde ipse Selgam venit, proditione Logbasis capturus urbem, sed spe frustratus pacem cum Selgensibus facit, 74—76; interim Milyadem et maiorem Pamphyliam partem sibi subiicit, 77, 1. Dum ad Selgas haeret, Attalus ei Aeolidem et Mysiam eripit, 77, 2 seqq. Ab Achaeo timet Antiochus post pugnam ad Rhaphiam, V, 87, 2. Sardibus eum obsidet Antiochus et urbem capit, VII, 15 seqq. Arcem Achaeus tenens, V, 17, 4, per Bolidem, a Sosibio ad se liberandum missum, proditur Antiocho, VI, 17 seqq.; et praeter opinionem captus, c. 22, supplicio ab eo afficitur, c. 23.
- Achaia occupatur a Tisameno, II, 41, 4. Achaiae civitates XII, primum foederatae, II, 41, 6. Conf. Achaei.
- Achelous amnis, Acarnaniam ab Aetolia distermians, Stratum urbem praeterfluit, IV, 63, 7 et 11, coll. 64, 1; V, 13, 10. Conf. V, 6, 6; 7, 3 et 6.
- Achradina, ἡ Ἀχραδίνη, pars urbis Syracusarum: eam classe oppugnat Marcellus, VIII, 6, 1.
- Achriana, Ἀχριανή, Hyrcaniae urbs, X, 31, 14.
- Acies. Acies navalis M. Atilii et L. Manlii, quatuor classibus constans, triquetra, rostri figura, I, 26. Acies ad forcipis figuram, ἐν ἐπικραπίῳ, I, 27, 4; V, 82, 9; XII, 21, 6.

- Bifrons Gallorum ad Telamonem, II, 28 seq. Hannibalis et Romanorum ad Trebiam, III, 72. Lunata, *μνηοειδής*, III, 113, 8. Conf. Pugna. Equitum acies qua altitudine instruatur ad pugnam, XXII, 18, 3. Quot equites in acie capiat stadium, XII, 19, 9; quot pedites, XII, 20 seqq. Aciei instruendae ratio usitata apud Romanos, paululum immutata a Scipione in pugna cum Hannibale, XV, 9, 7 seqq. Romanae aciei comparatio cum phalange Macedonica, XVIII, 11 seqq.
- Acilius. Manius Acilius Glabrio consul, capta Heraclea, Aetolos in fidem recipit, non intelligentes quid hoc esset fidei Romanorum se permittere, XX, 9 seqq. Vincit Antiochum ad Thermopylas, XX, 8 fine. Amphissum obsidet, ubi successor ei venit L. Scipio, XXI, 2; provincia decedit, XXI, 3, 13.
- Acræ, Aetoliae oppidum, V, 13, 8.
- Acrae, *Ἀκράαι*, oppidum Laconiae, V, 19, 8.
- Acrocorinthus, *ὁ Ἀκροκόρινθος*, quum praesidio Antigoni Gonnatae teneretur, proditione capitur ab Arato, II, 43, 4; 45, 3; IV, 8, 4. Antigono Dosoni in pignus societatis et amicitiae offertur ab eodem et ab illo accipitur, II, 51, 6 et c. 52. Spatium inter Acr. et Oneos montes fossa et vallo munit Cleomenes, II, 52, 5. Acr. et Ithomatam servare suadet Philippo Demetrius Pharius, VII, 11, 3. Post bellum Philippicum Acr. praesidio tenent Romani, XVIII, 28, 42. Conf. Corinthus.
- Acte, *ἡ Ἀκτὴ*, orientalis ora Peloponnesi, V, 91, 8.
- Actium, fanum Acarnanum (ad verbum, Templum Litorale); ibi angustissimus est sinus Ambracicus, IV, 63, 4.
- Acusilochus, Asiae dynasta, foedere Eumenis cum Pharnaeae comprehensus, XXVI, 6, 12.
- Adaeus, praefectus Bubasti urbis, XV, 27, 6.
- Adaeus, Beroeensis Macedo, Persei legatus ad Genthium, XXVIII, 8.
- Addua. Vide Adua.
- Adherbal (*Ἀράρβας*), dux Carthaginensium, praefectus urbis Drepanorum, I, 46, 1; 49, 4, pugna navali ad Drepana vincit P. Claudium, et classem eius disperdit, I, 49—52. Eius trierarchus et primus amicus Hannibal, Amilcaris filius, I, 44, 1, et collega Carthalo, eius tamen imperio subiectus, I, 53, 1.
- Adiganes, magistratum nomen apud Seleucienses ad Tigrim, V, 54, 10.
- Adimantus, ephorus Lacedaemonius, Philippo favens adversus Aetolos, per seditionem occiditur, IV, 22; deinde falso accusatur apud Philippum ut auctor tumultus, 23, 5 et 8.
- Admetus, a Philippo necatus, XXIV, 8, 9.
- Adranodorus (vel potius Hadranodorus) suadet Hieronymo regi Syracusarum ut relictis Romanis Hannibalis partibus se adiungat VII, 2 et 5.
- Adrene vel Adrane, *Ἀδρήνη*, oppidum Thraciae, XIII, 10, 1.
- Adrianus ager. Vid. Hadrianus.
- Adriaticum mare vel Adrias, *ὁ*

- Ἀδρίας*, I, 2, 4; II, 17, 5; III, 86, 8 seq.; 87, 1; 88, 1. *ὁ Ἀδρίας κόλπος*, *ὁ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπος*, *οἱ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλποι*, Adriaticus sinus, II, 14, 4 et 11; 16, 7 (ubi plur.). *ἡ κατὰ τὸν Ἀδρίαν θάλασσα*, II, 16, 4. Intimus Adriatici sinus recessus, *ὁ τοῦ παντὸς Ἀδρίου* vel *Ἀδρία μυχός*, II, 14, 6; III, 47, 4; *ὁ Ἀδριατικὸς μυχός*, II, 16, 7; XXXIV, 6, 10. Ad introitum sinus Adriatici (scil. e Ionio mari navigantibus) ad dextram est Oricus, oppidum Epiri, VII, 19, 2.
- Adrumetum, urbs Africae (metropolis Byzacenae, *ὁ Ἀδρῦμης*), XV, 5, 3. Ibi castra habet Hannibal ex Italia reversus, ibid. Eodem post pugnam ad Zamam fuga se recipit, XV, 15, 3.
- Adua vel Addua, *ὁ Ἀδόας* vel *Ἀδούας*, fluvius superioris Italiae, seu Galliae Cisalpiniae, exite lacu Lario, XXXIV, 10, 21. Qua Adua in Padum influit, consules intrarunt in Insubrium fines, II, 32, 2.
- Adys, urbs Africae, capta a Regulo, I, 30, 5.
- Aeacidae bello gaudent veluti epulis, iuxta Hesiodum, V, 2, 6.
- Aecae, *Ἄλκai*, oppidum Italiae, in Apuliae et Samnii confiniis. III, 88, 9.
- Aedilis. In Aedilium aerario Romae servantur tabulae aeneae foederum, in Iovis Capitolini templo, III, 26, 1. Aedilis creatur Scipio Afric. maior simul cum fratre, X, 4 seq. Aedilitas maximus honos qui iuveni patricio Romae confertur, X, 4, 1.
- Aedui (*Ἀἰδύες*) tortasse legendum pro *Ἀρδύες*, III, 47, 3.
- Aegae, oppidum Aeolidis; cuius cives Aegaeenses, *Ἀίγαιεῖς*, quum prius Achaeo se tradidissent, tradunt se Attalo, V, 77, 4. Damnaeis illata sarcire tenetur Prusias, XXXIII, 11, 8.
- Aegaeum mare, *Ἀίγαιον*, III, 2, 8; XVI, 34, 1.
- Aegates. Vid. Aegusa.
- Aegeates Telecles XXXIII, 1, 3.
- Aegienses. Vide Aegium.
- Aegina insula a Romanis occupata, IX, 42 a.
- Aeginetae captivi, de redemptione Publium rogantes male primum habiti, mox in gratiam veniunt, IX, 42 a. AP. Sulpicio in servitutem redacti sunt, et ab Aetolis Attalo venditi, pretio 30 talentorum, XXIII, 8, 9 seqq.; XI, 6, 8.
- Aegineta Cassander, XXIII, 8, 9.
- Aegira, *ἡ Ἀίγειρα*, *ἡ τῶν Ἀίγειρατῶν πόλις*, urbs Achaiae, ex XII primis foederatis, II, 41, 8, sita ad sinum Corinthiacum, inter Aegium et Sicyonem, IV, 57, 5 seq. Per proditionem capta ab Aetolis, servatura virtute civium, et plurima pars Aetolorum occiditur, IV, 57 seq.
- Aegitna, *Ἀίγιττα*, oppidum ad mare in finibus Oxybiorum Ligurum, XXXIII, 7, 2, vi capitur a Romanis, 8, 2.
- Aegium, *Ἀίγιον*, urbs Achaiae, ex XII primis olim foederatis, II, 41, 8. Aegienses, *οἱ Ἀίγιεῖς*, mox eis civitatibus se adiunxerunt quae foedus instaurarunt, eiecto praesidio Macedonico, II, 41, 13 seq. Aegii conventum agunt Achaei appetente hieme; eodem venit Antigonus Doson, II, 54, 3; et rursus anno sequenti, ib. § 13.

- Add. IV, 7, 1; 26, 7 seq.; 82, 7; XVI, 27, 4; et XXVIII, 3, 10. Conf. Achaei. Ex lege semper Aegii agi conventus Achaeorum debuit; sed Aratorum causa Sicyonem translulit eum Philippus, V, 1, 6 seqq. Tridui itinere abest a Megalopoli, II, 55, 1. Inter Aegium et Sicyonem est Aegira, IV, 57, 5. Naves suas Aegium mittit Philippus, V, 101, 4; et ipse eo cum exercitu venit, 102, 5.
- Aegos flumen, *Αἴγος ποταμός*; pugna navalis ibi facta, I, 6, 1; in qua Lacedaemonii ab Hermocrate Siculo adiuti, XII, 25 p, 6.
- Aegosages, gens Gallica, in Asiam invitati ab Attalo, cum eo Aeolidem et Mysiam Achaeo eripiunt; dein eis sedes assignantur ad Hellespontum, V, 77 seq.: effuse depopulantur urbes ad Hellespontum; hinc Troade eiecti ab Alexandrensibus, Abydenorum fines infestantes, deleti sunt a Prusia, V, 111. Conf. Tectosages et Rigosages.
- Aegosthenense vinum dulce, *Αἰγοςθέννης οἶνος*, VI, 2, 4.
- Aegussa insula, ante Lilybaeum sita, una ex Aegatibus, I, 60, 4: ad eam pugna committitur navalis inter C. Lutatium et Hannonem, qua 50 naves Punicae demersae sunt, 70 captae, I, 60 seq. Sed Aegusae vel Aegussae insulae, inter Lilybaeum et Africam sitae, eadem quae Aegates, I, 44, 2.
- Aegyptus et Aegyptii. Vid. Ptolemaei, Aegypti reges. — Aegyptiacas res ante Olymp. CXL gestas multi scripsere; quare nil opus fuit ut altius eas repeteret Polybius, II, 37, 6. Res Aegyptiacas plurimum annorum simul uno libro XIV complexus est, XIV, 12. Aegypti turbae sub finem regni Ptolemaei Philopatoris, III, 2, 8. Conf. XIV, 12. Optimates rebelles domiti sub Ptolemaeo Epiphane XXIII, 16. Aegypti reges praeter Aegyptum tenuerant Coelesyriam et Cyprum, tum et opportunissima loca per omnem Asiae oram a Pamphylia ad Hellespontum, item Lysimachiam, Aenum et Maroneam, aliasque Thraciae urbes, V, 34, 7 seq.; et Ptolemaeus etiamnum Philopator multas Sami naves habuit, et magnum militum numerum aluit Ephesi, V, 35, 11. Aegyptii, victoria ad Raphiam inflati, arma capiunt contra Ptolemaeum Philopat., V, 107, 1 seqq.; III, 2, 4; XIV, 12, 4. Ex Aegypto Romani frumentum petunt in annonae inopia bello Hannibalico, IX, 44. Ea potitur Antiochus Epiphanes, excepta Alexandria, XXVIII, 16, 1; XXIX, 1, 1. Eam Ptolemaeis servant Romani, exire iusso per Popillium Antiocho Epiphane, XXIX, 11, 11. Aegyptii in ira crudelissimi, XV, 33, 10.
- Aegys, oppidum Laconiae, in Arcadiae confinibus. Hinc Aegycticus ager, *ἡ Αἰγυῖτις χώρα*, II, 54, 3.
- Aemilia, soror L. Aemilii, patris naturalis Scipionis minoris, uxor Africani maioris, avi adoptivi Scipionis minoris, XXXII, 12: eius heres Scipio minor pretiosum appara-

- tum, quem moriens illa ei reliquerat, donat matri suae, repudiatae a L. Aemilio, *ibid.*
- L. Aemilius Papus Cos. Ariminum mittitur ad prohibendos Gallos, II, 23, 5. Arimino in Etruriam properat ad succurrendum Romanis, qui a Gallis ibi premebantur, II, 26. Duplici acie caedit Gallos, cum collega e Sardinia redeunte, 27—31.
- L. Aemilius Paulus Cos. mittitur in Illyricum, adversus Demetrium Pharium rebellem, III, 16, 7; IV, 37, 4. Bellum ibi fortiter gerit, III, 107, 8; Dimalum et Pharium urbes vi capit, et victo fugatoque Demetrio Illyricum omne, quod sub Demetrio fuerat, recipit, III, 18 seq., IV, 66, 8. Ex Illyrico triumphat, III, 19, 12 seq.; IV, 66, 8. Consul iterum cum C. Terentio, III, 106, 1; V, 108, 10; omnium animos et spem in se convertit, III, 107, 8; 108, 1; hortatur milites, 108 seq.; pugnan- di consilium non probat, nec tamen impedire potest, 110; alternis diebus cum C. Terentio imperium habet, 110, 4; pugnam oblatam ab Hannibale detrectat, 112; dextrum cornu tenet in pugna Cannensi, 114, 6; fortissime pugnans cadit, optimus civis, 116.
- L. Aemilius Paulus, superioris filius. Eius concio ad populum Romanum de bello Macedonico, XXIX, 1 a, seqq. Ante eius expeditionem adversus Perseum nil bello in Macedonia proficiebant Romani, XXIX, 1 d, 3. Consul Perseum acie vincit, XXIX, 6; XVIII, 18, 4. Stupet Macedonicam phalangem, XXIX, 6, 11 seq. Eius concio coram Perseo captivo, XXIX, 6 b. seq. Hibernat in Macedonia, XXIX, 8, 11. Ad Cibratas scribit de Polyarato Romam mittendo, XXX, 9, 18. Civitates Graeciae obit, XXX, 15. Quas elaborandas Perseus curaverat columnas, suas eis statuas imponit, *ibid.* 1 seqq. Ludos celebrat in Macedonia, XXXI, 3, 1. Septuaginta oppida Epiri evertit, XXX, 15, 5 seq. Vir abstinentissimus, XVIII, 18, 4 seqq.; XXXII, 8. Moritur, XXXII, 8, 1; 14, 1. Eius duo filii naturales, Fabius et Scipio, XVIII, 18, 6; XXXII, 14.
- Lucius Aemilius Regillus, classis Romanae praefectus bello Antiochico, XXI, 6, 1; 8, 3 seqq. Pugna navali ad Myonnesum vincit Antiochum, 9, 13; 10, 1; XXII, 7, 16. Triumphans Romam redit, XXII, 7, 17.
- M. Aemilius Paulus, Cos. Cum Ser. Fulvio, capit CIX navales Poenorum, I, 36; classem Rom. infando naufragio amittit, 37.
- M. Aemilius Lepidus. Eo consule Romani agrum Picenum, Gallis Senonibus ademptum, dividunt colonis, II, 21, 7.
- M. Aemilius Lepidus, minimus natus e legatis ad reges Antiochum et Ptolemaeum missis, ad Abydum urbem expostulat cum Philippo, et ab eo ut juvenis ridetur, XVI, 34. Consul, deinde Pontifex Maximus, XXIII, 1, 2; idemque princeps senatus, XXXII, 22, 5. Eius consilia sequitur legatus Pto-

- Iemaei, XXVIII, 1, 8. Charopem Epirotam Romae domo sua prohibet, XXXII, 22, 5.
- Aenae (sive Anaeae) fanum Ecbatanis, auro et argento abundans, X, 27, 12 seq.
- Aeneas Tacticus scripsit commentarios *περὶ τῶν Στρατηγικῶν*, id est, de Officio Imperatoris, X, 44, 1. Eius ratio signa dandi per faces, emendata a Polybio, X, 44 seq.
- Aenianicus sinus, idem qui Maliacus, inter Locros Epicnemidios et Thessaliam, X, 42, 5.
- Aenus, urbs maritima Thraciae. Conf. Maronea. Ora Thraciae, ubi sunt hae urbes, in regum Aegypti erat potestate, V, 34, 8. Conf. Lysimachia. — Aenii inter se dissident, alii ad Eumenem, alii ad Macedones inclinantes, XXIII, 6, 7; 13, 9. Exsules Aeni et Maroneae apud senatum Rom. queruntur de Philippo, XXIII, 11, 2. Ex eisdem uribus praesidia deducere iubetur Philippus, XXIII, 11, 4. Easdem a senatu Rom. dono sibi petit Attalus, XXX, 3, 3; promittit senatus, 3, 5. Sed mox revocato promisso liberas eas declarat, 3, 7.
- Aeolia s. Aeolis. Aeoliae urbes Achaeo eripit Attalus, V, 77, 2; easdem dein occupavit Antiochus Magnus, XXI, 10, 4.
- Aeoliae insulae, I, 25, 4. Vid. Liparaeae.
- Aeolus, cur ventorum promuscondus rexque ventorum fictus ab Homero, XXXIV, 2, 4 seqq. et 11, 15—20.
- Aepium, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9, in deditionem accipitur a Philippo, IV, 80, 13.
- Aerarium Romanum in potestate est senatus, VI, 13, 1. In aedilium aerario, in Iovis Capitolini templo, conservantur aeneae tabulae foederum, III, 26, 1.
- Aerenosii, populus Hispaniae citerioris, subacti ab Hannibale, III, 35, 2.
- Aeschrion Acarnan Romanis favens, XXVIII, 5, 1.
- Aesculapii fanum, *Ἀσκληπιεῖον*, prope Agrigentum, I, 18, 2; Ambraciae, XXII, 10, 2; Carthagine Nova, X, 10, 8; Pergami, XXXII, 25, 1. Aesculapii statua, Phyromachi opus, rapta a Prusia, XXXII, 25, 4.
- Aethale, insula Etruscorum, XXXIV, 11, 4.
- Aethalea vocatur Lemnus insula, ibid.
- Aethiopia. Circa eam sese contingunt Asia et Africa, III, 38, 1. Utrum a meridie eius continens sit terra, an mari ea ambiatur, nemo affirmare potest, ibid.
- Aetna. Post eam maximus Siciliae mons Eryx est, I, 55, 7.
- Aetoli et Aetolia. Medionem urbem Illyridis oppugnant; et iam de titulo manubiarum inter se litigant, II, 2; ab Agrone, rege Illyriorum, magna clade afficiuntur, II, 3 seq. Gens superbia ferox, II, 3, 3; 4, 6; cui innata est improbitas et prava cupiditas, II, 45, 1; 49, 3. Neque pacis neque belli iura norunt, IV, 67, 4; nil turpe putant, dummodo quaestus assit, II, 46, 3; IX, 38, 6: assueti ex rapto vivere

et ferinam quandam agere vitam, IV, 3, 1. Eorundem avaritiam odit T. Quintius, XVIII, 17, 1. Succurrunt Epirotis adversus Illyrios, II, 6; eis adversantur Acarnanes et Epirotae, foedere icto cum Illyriis, 6, 9 seq. Cum Achaeis suppetias veniunt Corcyraeis, obsessis ab Illyriis, II, 9 seq. Aetolis et Achaeis Romani per legatos renunciunt victoriam suam de Illyriis et pacem eis datam, II, 12, 4 seq. Cupiditati eorum se opponit Aratus, II, 43, 9. Cum eis foedus iungunt Achaei, eosque iuvant in bello adversus Demetrium, Philippi patrem, II, 44, 1; 46, 1. Invidia accessionum tacti, quibus creverat resp. Achaeorum, cum Antigono Philippi tutore et cum Cleomene societatem contrahere adversus Achaeos student; sed consilia eorum pervertit Aratus, II, 45 seq. Antea cum Alexandro, Epiri rege, pactum fecerant de dividenda Acarnania, II, 45, 1; IX, 34, 7; et cum Antigono Gonata, de dissolvenda rep. Achaeorum, II, 45, 1; IX, 34, 6; 38, 9. Quum Antigoni Dosonis metu quieti fuissent, spreta Philippi pueritia praetextum quaesivere rebus Peloponnesi se immiscendi, IV, 2. Hinc Bellum Aetolorum et Lacedaemoniorum cum Achaeis et Philippo, Bellum Sociale, III, 2, 3; IV, 3—27; 57—fin.; V, 1—30; 91—105. Aetolici impetus et avaritiae plenus juvenis Dorimachus, IV, 3, 5. Aetoli piratae, e Messenia praedam agentes, Phigaliae morantur, quae socia erat et in potestate

Aetolorum, IV, 3, 8; 79, 6 seq. Eorum praetor Aristo, ubi vide. Eos ad bellum Messeniis inferendum hortatur Dorimachus, IV, 5. Socios et amicos habent Eleos, IV, 5, 4. Duce Scopas Messeniam incursant, IV, 6. Magis habiles ad viritim pugnandum extra aciem, quam in acie, IV, 8, 10. Ad Caphyas proelio vincunt Achaeos, IV, 12. Astutum et absurdum decretum faciunt adversus Achaeos, IV, 15, 8 seqq. Insolenter rident eos qui de eorum iniuriis queruntur, 16, 4. Cum iis clam societatem ineunt Lacedaemonii, 16, 5. Denuo cum Illyriis in Achaïam irrumpunt, IV, 16, 11, et Cynaetham proditione capiunt, IV, 18, et comburant, 19, 6. Dianae fanum Lysis spoliant, 18, 9 seqq.; 19, 4. Inde per Rhium domum abeunt, frustra eos persequente Demetrio Phario, 19, 6 seqq. Querelae sociorum de Aetolorum iniuriis, IV, 25. Fit decretum de bello inferendo Aetolis, ibid. Potestatem templi Delphici, Amphictyonibus ademptam, sibi solis vindicaverant, 25, 8. Laconicam etiam populati erant, ducibus Charixeno et Timaeo, IV, 34, 9. Conf. IX, 34, 9. Eorum praetor Scopas, IV, 27, creatus pro more comitiis autumnalibus, IV, 37, 2. Ex foederis lege mille milites auxilio mittunt Cnosiis Cretensibus, IV, 53, 8. Vicissim mille Cretenses accipiunt a Cnosiis, 55, 4. Per Epirum in Aetoliam intrat Philippus et plura oppida capit, IV, 61 seqq. Interim Aetoli duce

Scopa Macedoniam devastant, et Dium diruunt cremantque, 62; dein praetore Dorimacho Epirum devastant, et templum Dodonaeum cremant, 67; socios non minus quam hostes spoliunt, 79, 3. In Aetoliam denuo expeditionem suscipit Philippus, et Thermum devastat, ubi conventum agere Aetoli consueverant, V, 6 seqq. Per Rhodiorum et Chiorum legatos Philippum sociosque Rhium ad colloquium invitant, sed ipsi ad diem non assunt, V, 28 seq. Agetas praetor Acarnaniam et Epirum incurSAT, etc. V, 91, 1, et c. 96. Naupactum congregati pacem faciunt cum Philippo sociisque, et finis imponitur Bello Sociali, V, 103—105. In Aetoliam profugit Lycurgus, rex Spartae, V, 29, 8 seq. Aetolis intercedentibus Pto-maeus Philopator Antiochum legationibus differt, V, 63, 5; 91, 1. Lacedaemonios ad suas et Romanorum partes trahere student contra Philippum, IX, 28 seqq. Soli olim contra Antipatrum oculos attollere ausi erant; soli restiterant Brenno, IX, 30, 3. Cum Romanis et Attalo arma sociant contra Philippum et Achaeos, IX, 30, 7 seqq. X, 41, 1. Eius societatis conditiones, IX, 39, 3; XI, 6, 2 seqq.; XVIII, 21, 7. In ea se primos periculis obii-ci queruntur, Romanos in subsidiis stare, X, 23. Legatus Rhodiorum in plurium legatorum congressu (fortasse in Achaeorum conventu), gravi oratione eos hortatur; ut bello adversus Philippum et Grae-

cos absistant, et Romanorum societati renuncient, XI, 5—7. Assiduitate belli et luxu obaerati, pace facta cum Philippo et Achaeis, Dorimachum et Scopam nominant ad novas leges et novas tabulas conficiendas, XIII, 1; *Fragm. hist.* 68. De pace cum Philippo facta vide *ibid.* et XV, 23, 8; XVII, 1, 14. XVIII, 21, 8. Lysimachenses, Calchedonios, Cianos, eorum socios Philippus post illam pacem ab hac societate abstraxit et sibi adiunxit, Cianos etiam in servitutem redegit, XV, 23, 7 seqq.; XVII, 3, 11 seq.; 4, 7. Naupacti cum iis de bello adversus Philippum redintegrando agunt legati Romanorum, XVI, 27, 4. Eorum praetor Phaeneas interest colloquio Philippi cum T. Quintio, XVII, 1, 4; 3, 1. Aetolicam et theatralem orationem ibi habet Alexander Isius Aetolus, XVII, 4, 1. Aetolorum mos lege sancitus spolium de spolio capiendi; qui Aetoliam prius ex Aetolia erant sublaturi quam illam legem abrogaturi, XVII, 4, 8; 5, 1 seq. Plerosque eorum non esse graecos contendit Philippus, XVII, 5, 8. Victo Philippo, non exspectatis Romanis, castra eius spoliunt, XVIII, 10, 4. Eorum avaritiam, dominandi libidinem, et iactantiam odit T. Quintius; ipsi Quintium a Philippo corruptum suspicantur, XVIII, 17. Philippum prorsus regno eiectum volunt et oppida sibi petunt, quae eis negat Quintius XVIII, 19, 5 seqq.; 20, 11 seqq. Inde semina belli Ro-

manorum Aetolici et Antiochici, 22, 1 seq. Praetor eorum Alexamenus, XVIII, 26, 11. Carpunt senatusconsultum de pace Philippo data, XVIII, 28. In conventu Thermico cum eis agit Cn. Cornelius, unus ē decem legatis T. Quintio adiunctis, XVIII, 31, 5 seqq. Irae suae indulgentes, Antiochum advocant adversus Romanos et Achaeos, III, 3, 3. Per Apocletos suos deliberant cum Antiocho, XX, 1, 1. Conf. Apocleti. Bellum eorum cum Romanis infelix, III, 3, 6. Capta a M. Acilio Heraclea, fidei Romanorum se permittunt, XX, 9. Consule durius cum eis agente bellum continuant, 10; legatos Romam mittunt, quibus anceps responsum dat senatus, XXI, 1, 3 seqq. Pro Aetolis apud Scipiones intercedunt Athenienses, et inducias sex mensium impetrant, XXI, 2 seq. et 6, 2. Quum non convenisset pax, mittitur adversus eos M. Fulvius consul; interim illi Amphilochem, Aperantiam et Dolopiam recipiunt, a Philippo praereptas, XXII, 8. Capta Ambracia urbe, pacem iis dat Fulvius, XXII, 9—13: quae intercedentibus Atheniensibus Romae confirmatur, 14. Formula foederis, 15. Ad eos legati mittuntur belli Persici causa, C. Popillius et Cn. Octavius, XXVIII, 3, 2; 4, 1 seqq. In Aetolia post bellum Persicum civilium caedium omnia plena, XXX, 14. Tranquillitas restituitur mortuo Lycisco, XXXII, 20 a, et 1 seqq., 21, 1.

Afri, *Αἰβυες*, Afri et Numidae.

Semel victi bidui aut tridui viam solent recedere, I, 74, 7. Afros Romano more armat Hannibal, III, 87, 3; 114, 1. Macedonico more armati in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 8.

Africa, *ἡ Αἰβύη*. Eo primum traiciunt Romani Regulo et Manlio Coss., I, 29. Primi eorum in Africa successus, tum clades, 29—34. Africae populi, Poenis subiecti, ab eisdem deficiunt, et cum rebellibus mercenariis faciunt, I, 70, 9. Durissime tractata Poenistempore belli Siculi, I, 72. Ex Africa in Hispaniam, et ex Hispania in Africam milites mutui praesidii causa traiecit Hannibal, III, 33, 8 seqq. Res Africae et Italiae rebus Graecorum misceri coeptae, V, 104, 4. Africa una e tribus terrae partibus, inter Nilum et Columnas Herculis, III, 37, 2 et 5. In Aethiopia contingunt se Asia et Africa, 38, 1. Longitudo ditioris Poenorum in Africa, 39, 2 s. Africae fertile solum, XII, 3 s.: quanquam omnem arenosam, siccam et sterilem putaverat Timaeus, ibid. Animantium ibi quum domesticarum tum ferarum copia, XII, 3, 3 seqq. Totius longitudo XXXIV, 15, in fine fragm. lat. Alia de Africae geographia ibid.

Africanus iunior XXXV, 4, 7. Vid. Cornelius Scipio.

Africum Bellum, I, 70, 7. Vide Mercenariorum bellum cum Poenis.

Africus ventus, *ἄψ*, X, 10, 1.

Agathagetes Rhodius suadet civibus ut iam inde ab initio belli Persici Romanis se ad-

- iungant, XXVII, 6, 3; XXVIII, 2, 3.
- Agatharchus, unus e filiis Agathoclis, Syracusarum regis, interfectus (ut ferebatur) ab avo Hippocratis et Epicydis, VII, 2, 4.
- Agatharchus, legatus Hieronymi regis, Carthaginem missus, VII, 4, 1.
- Agathoclea, meretrix, in potestate habuit Ptolemaeum Philopatorem, XIV, 11, 5; 12, 3; soror Agathoclis, invisita Alexandrinis post mortem Philopatoris, XV, 25, 8; 25 a, 9, 18; 26, 1—3. Macedonibus frustra ubera exserit, quibus puerum regem aluisse se ait, 31, 13; ad supplicium quae-ritur, 32, 11; nuda cum sororibus et cognatis adducitur, et a populo discerpitur, 33, 7 seqq.
- Agathocleae nomen Aristomenes filiae suae dedit, XV, 31, 9.
- Agathocles e figulo rex Syracusarum, XII, 15, 6; XV, 35, 2. Eius mercenarii, origine Campani, vi potiuntur Messana urbe, I, 7. Africae partem sibi subiicere est conatus, XV, 35, 5. Eius temporibus in fide Poenorum manserat Utica, I, 82, 8. Acerba maledicentia eum persequitur Timaeus, contra cuius calumnias eum defendit Polybius, VIII, 12, 12; XII, 15. Siciliae tyrannus, initio regni saevissimus, dein clementissimus, IX, 23, 2; iudice Scipione in administratione rerum solertissimus et cum iudicio audacissimus, XV, 35, 6. Eius filius Agatharchus: vide suo loco.
- Agathocles, Oenantes filius, amicus Ptolemaei Philopatoris, XIV, 11, 1; cum Sosibio praeest administrationi rerum, V, 63, 1; XV, 34, 5 seq. Eius consilio Antiochus M. in Coelesyria legationibus differtur interim dum bellum parant Aegyptii, V, 63, 2 seqq. Dinonem Dinonis filium interficit, XV, 25 a seq. Falsi nominis tutor Ptolemaei Epiphanis, crapula, lascivia, et insolentia, odium in se et seditionem concitat Aegyptiorum, XV, 25; 25 a. Frustra Macedonum opem implorat, 26—32; in vincula abductus, confoditur ab amicis, ne ab inimicis cruciaretur, 33. Nulla virtute fuerat conspicuus, 34.
- Agathynus Corinthius, Leucade cum navi in portu stans iuxta Illyriorum naves, violata fide ab eis capitur, V, 95, 3.
- Agathyrna, Siciliae oppidum, IX, 27, 10 seq.
- Agelaus Naupactius: per eum Scerdilaedus Illyrius societatem facit cum Aetolis, IV, 16, 10. Dorimachus praetor eum et Scopam Eleis suppetias mittit, V, 3, 1. Gravem orationem de pace habet, V, 103 extr. et seq.: quae oratio commovit Philippum et socios, 105, 1 seq.; 107, 5. Praetor creatur Aetolorum, mox vero ab eisdem reprehenditur ob pacem factam, 107, 5 seqq.
- Agema Macedonicum, distinguitur a cetratis in exercitu Philippi, V, 25, 1; a cetratis pariter et a phalange in exercitu Ptolemaei Philopatoris, ubi Agema e tribus fere millibus constabat, V, 65, 1 seqq.; 84, 4. Validissimum habeba-

- tur equitum corpus, XXXI, 3, 8.
- Agepolis, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum cos. et ad C. Marcium Figulum, classis praefectum, XXVIII, 14, 6; 15, 1 seqq. Romam legatus, XXIX, 4, 4 et c. 7; XXX, 4, 2.
- Ager. Flaminii lex de dividendis agris, II, 21, 7 seq. Apud Lacedaemonios aequali modo inter cives distributus, VI, 45, 3; 48, 3: non item apud Cretenses, 46, 1.
- Agēsarchus Megalopolitanus, pater Ptolemaei, praefecti Aegypti, XV, 25 a, 10; XVIII, 38, 8.
- Agēsias, Achaeorum legatus in Macedoniam ad gratulandam ducibus Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.
- Agēsilaus, rex Lacedaemoniorum; eius in Asiam transitus patefecit ignaviam Persarum, III, 6, 11. Commode Spartae auxilio venit; quum in eo esset ut caperetur ab Epaminonda, IX, 8, 6. Quaecunque ab eo gesta sunt, contraria erant sociali Graecorum rationi, 23, 7 seq.
- Agēsilaus alius iunior; filius Eudamidae, pater Hippomedontis, IV, 35, 13.
- Agēsiloehus, Rhodiorum prytanis, monet cives suos ut cum Romanis spes suas iungant bello Persico, XXVII, 3, 3 seqq. Romam legatus, XXVIII, 2, 1; 14, 5 et 8. Legatus in Macedoniam ad L. Aemilium cos. et ad Perseum, XXIX, 4, 4.
- Agēsipolis, Agēsipolidis filius, Cleombroti nepos, puer admodum, rex creatur Spartae post mortem Cleomenis; ei tutor datur Cleomenes, Cleombroti filius, patruus pueri, IV, 35, 10 seqq. Romam legatus missus capitur a piratis et occiditur, XXIV, 11, 1 seq.
- Agēsipolis, pater superioris, ibid.
- Agēsipolis, Dymaeus, bello captus ab Eleis, V, 17, 4.
- Agētas, praetor Aetolorum, V, 91, 1; Acarnaniam et Epirum incursat, V, 96, 1 seq. Phanotensium urbem proditione capturus, suis artibus luditur, 96, 6.
- Agminis Romani ratio, VI, 40.
- Agminis coactores, *ὀργαγοί*, VI, 24, 2.
- Agones, *ἄγῶνες*, populus Gallicus Cisalpinus; II, 15, 8: nisi legendum *Εὐγανεῖς* vel *Ἀλύγῶνες*. Conf. Aegones.
- Agrai vel Agraei, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8. Iidem dicuntur Agrianes, in exercitu Antigoni Dosonis, II, 65, 2; in Philippi exercitu Antiochi adversus Ptolemaeum, V, 79, 6.
- Agrigentum, *ὁ Ἀγκάγας, ἡ τῶν Ἀγκαραντίνων πόλις*, urbs Siciliae; arx et horreum belli Poenorum, I, 17. Obsidetur a Romanis, ibid. et seqq., qui obsidentur ipsi ab Hannone, 18 seq. Capitur a Romanis, 19. Poeni urbem quidem praesidio tenuerant, sed cives libertate et legibus suis passim erant frui, II, 7, 7, coll. I, 43, 8. Tunc Galli mercenarii Poenorum, qui eam custodiebant, diripere urbem conati erant, sed eam servavit Alexo, ibid. et II, 7, 8. Receptum a Poenis bello Punico tertio, proditur Romanis: ea occa-

- sione situs urbis et praestantia describitur, IX, 27. Colonia erat Rhodiorum, ibid. §8. Nominis origo, IX, 27, 1. Phalaridis taurum nunquam ibi exstitisse contendit Timaeus, XII, 25. *Ἀγκύρας* fluvius, IX, 27, 1, 5.
- Agrii, *Ἄγριοι*, iidem qui Agrai vel Agraei, si vera lectio, XXVI, 7, 1: ubi *Σαρδῶν* fortasse ex Livio scribendum pro *Ἀγρίων*.
- Agrinium, oppidum Acarnaniae, V, 7, 7.
- Agron, rex Illyriorum, Pleurati filius, II, 2, 4; pacta cum Demetrio, Philippi patre, mercede Medionios ab Aetolis obsessos adiuvat et magna clade afficit Aetolos, II, 2 seq.: inde laetitia elatus potui et comissationi indulget; unde in pleuritidem incidit, qua brevi tempore abripitur, II, 4. Ei mortuo in regnum succedit vidua Teuta, II, 4, 7.
- Ala. Alae sociorum in exercitu Romano, VI, 26, 9. Ala (*ἰλη*) vel cohors regia Philippi, X, 42, 6. Amicorum ala; vid. Hetaeri.
- Alabandenses, cives urbis Alabandorum in Caria, commeatus praebent Philippo, XVI, 24, 6: tamen eorum agrum diripit Philippus, ibid. 8. Orthosiam invadentes acie vincuntur a Rhodiis, XXX, 5, 15. Alabandensis Menedemus V, 79, 6.
- Alba, urbs Italiae. Albam usque penetrant Galli cum exercitu, II, 18, 6. Ibi vitam finivit Philippus Persei filius, XXXVII, 1 d, 2.
- Albinus. Vid. Postumius.
- Alcaeus scite ridere consueverat Isocratem grammaticum, XXXII, 6, 5.
- Alcamenes Lacedaemonius occisus a factione Aetolica, IV, 22, 11.
- Alcamenes, Diaei sodalis praetoris Achaeorum, XL, 4, 9.
- Alces in Alpibus, XXXIV, 10, 8 seq.
- Alcetas, Boeotorum praetor, XXIII, 2, 13.
- Alcibiadis consilio Athenienses Chrysopolim tenentes portoria exegerunt a navigantibus in Pontum, IV, 44, 4.
- Alcibiades Spartanus e veterum exsulum numero Romam legatus ingratus adversus Achaeos, XXIII, 4, 8; 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV, 4, 3.
- Alcithus, Xenophontis filius, legatus Achaeorum ad Ptolemaeum Philometorem, XXVIII, 10, 9; 16, 3.
- Aletes, metallorum argenti in Hispania inventor, ut heros ab incolis colitur, X, 10, 11. Tumulus prope Novam Carthaginem ab eo denominatus, ibid.
- Alexamenus, Aetolorum praetor, XVIII, 26, 11 seq.
- Alexander, Philippi filius, rex Macedoniae. Usque ad eius regnum substitit foedus pristinum Achaeorum, II, 41, 6 et 9. Primi successores eius Seleucus, Ptolemaeus et Lysimachus, circa unum idemque tempus omnes e vivis excesserunt, II, 71, 5; conf. 41, 2. Eius traiectio in Asiam non erat causa, sed initium belli contra Persas, III, 6, 14. Philippi patris molitiones in rem suam contulit, XXII, 22 b, 4. Eius imperium in Asia remotissimas et parum cognitatas

- olim regiones patefecit itineratoribus, III, 59, 3. Eius severitatem in Thebanos exercitam (conf. V, 10, 6.) non imitatus est Philippus in Lacedaemonios, IV, 23, 8 et c. 24. A Thebanis et Persis poenas sumens a templis tamen et locis diis sacratis abstinuit, V, 10, 6. Eius merita in Graecos, IX, 34, 1 seqq. Ut de eius genere prognatus videretur sollicito laboravit Philippus Demetrii, V, 10, 10. Ab eo neglecta fuerat Artabazanis dynastia, V, 55, 9. Magna pars gloriae eius comitibus ipsius ac ministris debetur, VIII, 22, 7 seqq. Callisthenem assentatorem suum interfecit, XII, 12 c, 2. Eius pugnam cum Dario in Cilicia pugnam imperite descripsit Callisthenes, XII, 17—22. Cum Dario in aperto potissimum campo bellum gessit, urbes raro exscidit aut perdidit, XVII, 3, 5.
- Alexander, Acmeti filius, dux copiarum Antigoni in pugna adversus Cleomenem, Macedonibus chalcaspidibus praefectus, II, 66, 5.
- Alexander alius, in eadem Antigoni acie equitatu praefectus, II, 66, 7; minus perite rem gerit quam iuvenis Philopoemen, 68, 1 seqq. Hic idem videtur esse atque ille Alexander, quem satellitio et custodiae corporis praepositum Philippo reliquit idem Antigonus, Philippi tutor, IV, 87, 8 seq.: quem apud Philippum calumniatus est Apelles, 87, 5. Idem a Philippo Thebas mittitur ad persequendum Megaleam, V, 28, 6 seq.
- Eius studium et benevolentia in Philippum laudatur, VII, 10, 6.
- Alexander Aetolus per prodicionem in Aegira urbem irrumpit, IV, 57: in certamine occiditur, 58.
- Alexander Aetolus: vid. Alexander Isius et Alex. Trichoniensis.
- Alexander, Antigonipater, legati Persei ad Boeotos, XXVII, 5, 1.
- Alexander, Attali legatus Romam, XVII, 10, 11.
- Alexander Balas, qui Antiochi Epiphanis filius perhibebatur, Romam adducitur ab Heraclide, XXXIII, 14, 1. Quamvis manifesta fuerit fraus, impetrat tamen a senatu ut in Syriae regnum restitueretur; sic enim intelligendus locus XXXIII, 16, 9, coll. § 13.
- Alexander, Epiri rex. Cum eo societatem iungunt Aetoli de subigenda et dividenda Acarnania, II, 45, 1; IX, 34, 7.
- Alexander, Isius cognomine, gente Aetolus, cum Phaenea interest colloquio T. Quintii cum Philippo et invectivam habet in Philippum, XVII, 3: quam ille Aetolicam et theatralem dicit, 4, 1. Ab Aetolis legatus mittitur Romam, XVII, 10, 9. Rursus cum Phaenea interest colloquio Titi cum sociis de pace Philippo danda, XVIII, 19, 5 seqq. coll. 20, 11; 21, 3. Rursus Romam mittitur legatus cum Phaenea, XXII, 8, 11, senex, 9, 14: sed interceptus ab Epirotis, quum pretium redemptionis quamvis ditissimus solvere nollet, in custodia servatus est, mox vero

Romanorum iussu absque pretio liberatus, XXII, 9.

Alexander, Molonis frater, Persidi praefectus sub Antiocho Magno, V, 40, 7; cum fratre, Mediae satrapa, deficit ab Antiocho, V, 41, 1; 43, 5 seq. Victo Molone ab Antiocho se ipse iugulat, 54, 5.

Alexander Pheraeus, Thessaliae tyrannus, in vincula conicitur Pelopidam Thebanum, VIII, 1. Obliterata quaedam de eo XXXVIII, 1 b, 1.

Alexander, Phocidi praefectus a Philippo, decipit Aetolos, Phanotensium arcem se eis traditurum pollicitus, V, 69, 4 seqq.

Alexander Trichoniensis, dux Aetolorum, carpit extremum agmen Philippi, Thermo regredientis, V, 13, 3. Dorimacho et Scopae legumlatoribus resistit, XIII, 1 a, seqq.

Alexandri Turris, ὁ Ἀλεξάνδρου πύργος, in Thessalia, XVIII, 10, 2.

Alexandria Aegypti. Eo fugit ibique perit Cleomenes, ubi vide. Eo Ptolemaeus Philopator contrahit milites mercenarios, quos extra Aegyptum aluerat, V, 63, 8 et 10. Ibi viget rationalis medicina, XII, 25 d, 3. Copiae Alexandriam tenentes Agathocli infensae, XV, 25 a, 21. Ibi et Carthagine in publicis tumultibus non minus pueruli quam viri tumultuantur, XV, 30, 10. Ea pene potitur Antiochus Epiphanes, XXVIII, 18, 1; XXIX, 1, 1. Ibi tria genera degunt hominum, XXXIV, 14.

Alexandria Troas, V, 111, 3. Cives eius urbis liberant Ilienses ab obsidione Gallo-

rum et Gallos universa Troade eiiciunt, ibid. Alexandrenses benigne compellantur ab Attalo ob servatam fidem, V, 78, 6. Ea se cessurum pollicetur Antiochus Scipionibus, XXI, 10, 3; 11, 2.

Alexis, arcis Apameae custos; eius opera utitur Hermias ad perdendum Epigenem, V, 50, 10 seqq.

Alexon, gente Achaeus, militans apud Poenos, sua fide impedit prodicionem mercenariorum Agrigenti et Lilybaei, I, 43, 8 seqq. coll. II, 7, 7.

Aliphera, ἡ Ἀλίφρισα, urbs olim Arcadiae et Megalopoli contributa, a Lydiada tyranno Eleis permutando concessa, IV, 77, 10; 78, 1 seqq. Eam oppugnat capitque Philippus, IV, 78, 6 seqq. Alipherenses, Ἀλιφριεῖς, IV, 78, 8; 77, 10.

Allaria, urbs Cretae, XIII, 10, 2. Allariotes Cnopias, V, 63, 12; 65, 7.

Allobroges, Ἀλλόβοργες, Galliae populus inter Rhodanum et Alpes, III, 49, 13; infestant Hannibalem Alpes conscendentem, 50 seq.

Alpes. Earum iuga incipiunt a Massilia et locis Sardoo mari superiectis, pertinentque usque ad ultimum Adriatici sinus recessum, II, 14, 6, per 2200 stadia, 14, 9; XXXIV, 10, 17. Alpes, τὰ Ἀλπῖνα ὄρη, et Apenninus coincidunt supra Massiliam, haud procul a Sardoo mari, II, 14, 8. Hannibalis transitus per eas, III, 47—56. Ante Hannibalem Galli plus semel cum magnis exercitibus eas erant transgressi, III, 48, 6. Nono die ad summa iuga pervenit Hannibal, III, 53, 9.

- Cacumina perpetuis nivibus tecta, III, 55, 1 et 9. Veluti arx sunt universae Italiae, 54, 2. Earum magnitudo et memorabilia, II, 15; XXXIV, 10, 8 seqq. Quatuor per eas transitus. *ibid.* § 18.
- Alpheus, fluvius Peloponnesi, Heraeam urbem alluit, IV, 78, 2. Pontem in Alpheo ad Heraeam instaurat Philippus, 77, 5. Memoratur XII, 4 d, 5. Per decem stadia sub terra occultatur, XVI, 17, 5 seqq. ubi et alia de eius cursu.
- Althaea, urbs princeps Olcadum in Hispania, expugnata ab Hannibale, III, 13, 5 seq.
- Alypus Ambraciota ab Aetolis Romam missus, XXII, 8, 11.
- Amaeocritus, praetor Boeotorum, XX, 4, 2.
- Amanicae (αἱ Ἀμανίδες) Pylae, XII, 17, 2.
- Ambracia, urbs et regio; Ambracius sinus: vide in Ambracius.
- Ambracus, ὁ Ἀμβρακος, IV, 61, 7, et Ambracia, ἡ Ἀμβρακία, XVII, 10, 10; XXII, 9, 2 et 5; 13, 9: urbs bene munita Aetolorum, olim Pyrrhi regia, 13, 9. Eius situs, IV, 61, 7. Ad eam obsidendam Philippum hortantur Epirotae, qui potiundae Ambraciae, id est conditionis Ambraciotarum, avidi erant, 61. Urbem capit Philippus et Epirotis tradit, 63. Eandem oppugnat Fulvius consul, XXII, 9, 1—6, et c. 10 seq. Intercedente Amyندانδρο Ambraciotae urbem Romanis tradunt, 12. Statuas et tabulas pictas ex urbe avehi curat Fulvius, 13, 9. Ibi exsulant Thurio profugi, XVII, 10, 10. — Ambracius sinus, ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος. Eius descriptio, IV, 63, 4 seqq.; V, 6, 13. Per eum ex Epiro in Acarnaniam traiecit Philippus, IV, 63, 4; per eundem redit, 66, 4. In eundem cursus anno sequente invehitur ex Cephallenia et Leucade veniens et Limnaeam portum petens, V, 5, 12 et 14. Ambraciotae Alypus, Lamius; quos vide.
- Ambrysus, urbs Phocidis, ab Aetolis tentata, IV, 25, 2.
- Amicorum ala; *vid.* Hetaeri.
- Amilcar senior, dux copiarum pedestrium Poenorum in Sicilia, caedit auxiliares Romanorum, dissidentes a Romanis, I, 24. Idem, dux classis, ad Tyndaridem minus prospere pugnatur, II, 25, coll. 27, 6. In pugna navali cum Regulo cornu sinistro praefectus vincitur fugaturque, 27 seq. Revocatur ex Sicilia in Africam adversus Regulum, I, 30. Eius filius Hannibal, diversus a Barcae filio, 44, 1.
- Amilcar, cognomine Barcas, I, 56, 1, pater Hannibalis, I, 64, 6; II, 1, 6, dux classis Poenorum, agrum Locrorum Brutiorumque in Italia populatur; inde ad Heireten inter Erycem montem et Panormum castra posuit, Romanis imminens, Panormum tenentibus, I, 56. Multis ad Panormum certaminibus cum Romanis per tres annos continuos singulari fortitudine et mira industria defunctus est, 57. Erycem urbem in medio monte sitam occupat, ubi cursus per biennium certavit, 58. Barcam, cuius audacia nil fuit terribilius, Eryce in clas-

sem recepturus erat Hanno, ad pugnam navalem cum Lutatio, I, 60, 3 et 8. Hannone, priusquam ad Erycem appellere posset, victo, summa rerum Amilcari traditur; qui pacem petit a Romanis, prudentis ducis officio functus, 62. Dux consilio et virtute omnium suae aetatis praestantissimus, 64, 6. Icto foedere cum Lutatio et Romanis, reliquiis copiarum Eryce Lilybaeum deductis (unde in Africam erant deducendae), imperium deponit, 66. Ei infensi sunt mercenarii rebelles in Africa, quod ab eo se neglectos putarent, 68, 12. Bello cum mercenariis praeficitur, idque bellum probabili cum successu gerit, 75—78. Humanitatem eius, qua in captivos utitur, suspectam faciunt rebelles, 79, 8. Ei collegam Hannonem dant Poeni, orantque ut gnaviter bellum persequatur, 81. Copias iungit cum Hannone; sed ob ducum discordiam nil recte geritur, 82. Hannibalem collegam nanciscitur, et cum eo benemerit gerit, iuvante Naraua Numida, 82, 12 seq.; 84 seq. Hannibale ab hostibus victo et in crucem acto, cum Hannone in gratiam redit, 87; et iunctis cum eo viribus finem bello Poenorum Africo imponit, 88. In Hispaniam missus, multis ibi populis imperio Poenorum subiectis, nono anno fortiter pugnans occumbit, II, 1. Eius in Romanos ira praecipua causa fuit secundi belli Punici, III, 9, 6 seqq.; 10, 7; 12, 2 seq., quum filium Hannibalem perpetuum

odium Romanorum iurare fecisset, III, 12.

Amilcar alius, classi Asdrubalis praefectus in Hispania, III, 95, 2 (pro quo Livius Himilconem nominat). Adde VIII, 3, 8.

Amilcar alius, legatus Poenorum Romam missus initio tertii belli Punici, XXXVI, 3, 8.

Ammonius Barcaeus, dux partitis copiarum Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 8.

Amorgus, insula maris Aegaei, Fragm. hist. 7.

Amphaxitis, Macedoniae regio, V, 97, 4.

Amphictyonibus Aetoli potestatem templi Delphici ademerunt; eosdem in subiiciendo potestati eorum templo et in legum instauratione se adiutores recipiunt Aethaei eorumque socii, IV, 25, 8. Memorantur XL, 6, 6.

Amphidamus, dux Eleorum, a Philippo captus cum suis, IV, 75, 6; Olympiam captivus ductus, sine pretio a Philippo Elidem dimittitur, pollicitus se Eleos ad Philippi partes tracturum, IV, 84, 2—8. Quum destinata perficere non potuisset, Elide elabatur et ad Philippum se confert, ubi Aratos contra Apellis calumnias defendit, 86.

Amphilochi, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8. Regio Amphilochia recipitur ab Aetolis, XXII, 8, 3 seqq. Argos Amphilochicum; vide suo loco.

Amphipolis, urbs Macedoniae. Ibi Cydas Cres cum Chimaro congregitur ad praeparandas res Eumenis et Persei, XXIX, 1 c, 1.

Amymae campus, τὸ καλούμε-

- von Ἀνύκης πεδίον*, prope Antiochiam; eum perfluit Orontes, V, 59, 10.
- Amyclae, oppidulum prope Spartam, V, 18, 3. Eius situs et memorabilia, 19, 1 seq. Castra ibi habet Philippus, V, 20, 12; 23, 7.
- Amynder, rex Athamanum. Ei per legatos significant Romani se Philippum bello petiuros, ni Graecia abstineat, XVI, 27, 4. Cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo, XVII, 1, 3. Ingenio est flexili; Romam legatus mittitur a T. Quintio, XVII, 10, 7. Rursus interest colloquio Quintii cum Philippo, victo ad Cynoscephalas, XVIII, 19, 3 seq. Quintius et decem legati victo Philippo ei permiserunt tenere castella, quae ille belli tempore ademerat Philippo, XVIII, 30, 13. Eum dedi sibi ab Aetolis postulat M. Acilius, quum a Romanis defecisset, XX, 10, 5. Quum Antiocho se iunxisset, et a Philippo Athamania esset pulsus, restitutus in regnum per Aetolos, legatos Romam mittit et ad Scipiones in Asiam, culpam deprecans, et Philippum accusans, XXII, 8, 1 seq. Conf. Liv. XXXVIII, 1—3. Hortatu eius Ambra-cienses urbem suam tradunt Romanis, XXII, 12.
- Amyndas (nomen decurtatum ex Ἀμύνανδρος, et idem vir qui Amynder alias), rex Athamanum, gener Scerdilaedi Illyrii, IV, 16, 9.
- Amyntas, Philippi pater, II, 48, 2.
- Amyricus campus in Thessalia, V, 99, 5.
- Anacleteria (proclamatio et inauguratio solennis regis, qui hactenus pupillus sub tutoribus fuerat). Ptolemaei Epiphanis, filii Philopatoris, XVIII, 38, 3; Ptolemaei Philometoris, XXVIII, 10, 8: ni ibi minor Ptolemaeus (Phy-seon) intelligendus.
- Anaeae (sic potius quam Aenae) fanum Ecbatanis, X, 27, 12.
- Anagnia s. Anagniae, oppidum Latii, prope viam qua Roma itur ad Circaeum montem: eo servulos praemittit Demetrius, XXXI, 21, 6; 22, 2; 23, 2 seq.
- Anamares, populus Gallicus Galliae Cispadanae inter Boios et Insubres, haud procul Massilia, ut mendose vulgo legitur pro Placentia, ut videtur, II, 32, 1. Conf. Ananes.
- Ananes, populus Gallicus Cispadanus, Boiis ab ortu, II, 17, 7. Idem qui Ἀνάμαρες dicuntur, 32, 1 et Ἀνδρες, 34, 5. In eorum finibus erat Clastidium oppidum, 34, 5.
- Anariacae. Vid. Aniaracae.
- Anas, Hispaniae fluvius, XXXIV, 9, 12, et 15 in fragm. lat. p. 85, 3.
- Anaxidamus-Achaeus in exercitu Philopoemenis adversus Machanidam, XI, 18, 1.
- Anaxidamus alius, si vera scriptura, amicus Machanidae, XI, 18, 3 et 5, nisi forte Archidamus ibi legendum.
- Anaxidamus, legatus Achaeorum, Romam missus ad deprecandum pro exsulis, XXXI, 6, 1, coll. c. 8. Rursus eodem mittitur, XXXIII, 2. Videtur Megalopolitanus fuisse: v. annot.

- Ancara, oppidum Italiae; civis Ancarates, VIII, 38, 2.
- Ancyra, urbs Galatiae, XXII, 22, 1.
- Anda, Africae oppidum, intelligendum XIV, 6, 2.
- Andania, Ἀνδανία, oppidum Messeniae, V, 92, 6.
- Ἀνδοβάλης. Vid. Indibilis.
- Andosini, populus Hispaniae cis Iberum, III, 35, 2.
- Andreas, archiater Ptolemaei Philopatoris, in tentorio regis pro rege occisus, V, 81, 6.
- Andres. Vid. Ananes.
- Androlochus Eleus captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Andromachus, Achaei pater, frater Laodices, uxoris Seleuci Callinici, matris Antiochi magni; captivus Alexandriae, liberatur deprecantibus Rhodiis, IV, 51; VIII, 22, 11.
- Andromachus Aspendius hortatur milites Ptolemaei Philopatoris, V, 64, 4; 83, 3. In pugna ad Rhaphiam fortiter se gerit, V, 85, 9. Praetor Coelesyriae et Phoenices relinquitur a Ptolemaeo, 87, 6.
- Andromachus Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXXIII, 5, 4.
- Andronicus Attali legatus Romam, XXXII, 26, 2.
- Andronidas cum Callicrate nititur ne Ptolemaeis auxilia mittantur ab Achaeis, XXIX, 10, 1. Exosus Achaeis sicut Callicrates, XXX, 20. A Metello ad Diaeum missus bello Achaico, pacis conditiones Achaeis offert frustra, XL, 4, 1 seqq.; vinctus abducitur, et nonnisi soluto pretio dimittitur, ibid. et c. 5.
- Androsthene Cyzicenus Antiocho M. gazam ex India devehit, XI, 34, 12.
- Aneroestus vel Aneroestes, rex Gaesatorum Gallorum, II, 22, 2; cum praeda domum redeundum censet, II, 26, 5 seqq. Proelio victus a Romanis sibi et necessariis suis manus infert, II, 31, 2.
- Aniaracae, populus a septentrione Mediae incolens, V, 44, 9. Rectius Ἀναριάκαι, Anariacae, apud Strabonem et Stephanum Byz.
- L. Anicius debellatis Illyriis Gentium in triumpho ducens ridiculos ludos edit, XXX, 13. In Epiro nobilissimos viros condemnaverat, XXXII, 21, 6. Legatus mittitur in Asiam ad vindicandam iniuriam Attalo a Prusia illatam, XXXIII, 6.
- Anio, fluvius Latii: per eum copias traiecit Hannibal Romam petens, IX, 5, 9. Pontibus rescissis consules hostem per alveum huius fluvii regredi cogunt, IX, 7, 4.
- Annales in domorum parietibus descripti, V, 33, 5.
- Annona vilis in Gallia Cisalpina, II, 15; in Lusitania, XXXIV, 8, 4 seqq. Annonae inopia et caritas Romae, IX, 44.
- Annus. Vid. Olympias. Annorum 53 res gestas persequitur principalis pars historiae Polybii, I, 1, 5; III, 1, 9; 4, 2. Annus legitimus capessendi rempubl. apud Achaeos tricesimus, XXIX, 9, 6; conf. XXV, 7, 4.
- Antalces. V. Antitalces.

- Antalcidas. pax Antalcidica, ἡ ἐπ' Ἀνταλκίδου λεγομένη εἰρήνη, I, 6, 2. Post illam Lacedaemonii edixerunt se liberas dimittere Graecas civitates, nec tamen harmostas revocarunt, IV, 27, 5. Ea pace urbes Graecas (Asiae) Persis tradiderunt, pro quarum libertate dimicantes vicerant Persas, VI, 49, 5.
- Antanor Eleus bello captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Antenor, Persei legatus Rhodum, XXVII, 4 et 11.
- Antias populus Latii, ὁ Ἀντιάτων δῆμος, primo foedere Romanorum cum Poenis comprehensus, III, 22, 11; et rursus secundo foedere, 24, 16.
- Anticyra, oppidum maritimum Phocidis, ad sinum Corinthiacum: inde T. Quintius Elatea Phocidis veniens Corinthum transiit, XVIII, 28, 7. Eo ex Epiro navigat A. Hostilius, Thessaliam inde petens, XXVII, 14, 6.
- Antigonia, urbs Epiri: per fauces ad eam in Epirum intrat Scerdilaedus Illyricus, II, 5, 6; 6, 6.
- Antigonia solemnia, τὰ Ἀντιγόνια, XXVIII, 16, 3; celebrantur Sicyone, XXX, 20, 3.
- Antigonus, Alexandri filius, legatus Persei ad Boeotos, XXVII, 5.
- Antigonus Cocles, primus Syriam et Coelesyriam obtinuit; quae eo devicto Seleuco cesserunt, V, 67; XXVIII, 17, 7. Cuncti successores Alexandri bellum adversus eum gesserunt, XVII, 3, 5.
- Antigonus Doson, tutor Philippi, Demetrii filii, nomine eius administrat regnum Macedoniae, II, 45, 2; XX, 5, 7. Antigonus novissimus, IX, 29, 7. Eius amicitiam quaerunt Aetoli ob invidiam adversus Achaeos, II, 45; quorum professus inimicus est ob interceptam ab Arato Acrocorinthum, 45, 3. Cum eo clam societatem molitur Aratus ad bellum Cleomenicum, et legatos ad eum mittit duos Megalopolitanos, 47—49. Societatem Arato promittit, 50. In Peloponnesum advocatur ab Achaeis, eique traditur Acrocorinthus in fidei pignus, 51 seq. In Achaeorum conventu dux sociorum nominatur adversus Cleomenem, 54, 3 seq. Eius auspiciis iureiurando sancitur societas inter Achaeos, Epirotas, Phocenses, Macedones, Boeotos, Acarnanes et Thessalos, IV, 9, 4. Multas Cleomeni urbes eripit, II, 54, 6 seqq. De eius crudelitate in Mantinenses immerito queritur Phylarchus, 56. Macedonibus domum in hiberna dimissis Argis quiescit, Cleomene interim in Megalopolitanos saeviente et agrum Argivum populante et querentibus de Antigono Achaeis, 54 extr., 55 et 64. Aestatis initio in Laonicam ducit exercitum, et proelio ad Sellasiam ad Olympum et Euam colles vincit Cleomenem, 65—69; V, 24, 8 seq. Repentina invasione Sparta potitur, Spartanos humaniter tractat, et pristinam remp. eis restituit (V, 9, 8 seqq.; IX, 36), honoribusque ab Achaeis cumulatus domum rediit, II, 70; communi pace omnibus Graec-

cis praestita, IV, 3, 8. Illyrios, qui Macedoniam invaserant, proelio vincit: in quo nimia vocis contentione usus moritur ex reiectione sanguinis et regnum iuveni Philippo relinquit, II, 70. Vivus sapienter et regnum et pupilulum Philippum rexerat; moriens testamento rebus in posterum prudenter providit, IV, 87: industrius, prudens, fidem colens, II, 47, 5; 70, 7. Rei castrensis magnum usum habuit, II, 66; V, 35, 9. In proelio ad Sellasiam Megalopolitanos aeneis clypeis armavit, IV, 69, 5. Dona mittit Rhodiis terrae motu afflictis, V, 89, 6. Uxor eius Chryseis, V, 89, 7. Megalopolitanis Prynthanin legumlatorem misit, V, 93, 8. Eius res adversus Lacedaemonios gestas ipsis in memoriam revocat Chlaeneas Aetolus, ut eos a Macedonum amicitia ad Aetolos traheret, IX, 29, 7 seqq. Vicissim humanitatem Antigoni eisdem in memoriam revocat Lyciscus Acarnan, IX, 36. In Asiam profecturus ad Larynnam cum navibus in sicco haesit; ubi quum ab hostibus opprimi posset, servatus est benevolentia Neonis Boeoti, XX, 5.

Antigonus Gonatas, Demetrii Poliorcetae filius, IX, 34, 6, ab Aetolis incitatus Achaeorum concilia dissolvit, II, 43, 9; 45, 2; IX, 34, 6. Civitatibus Achaearum partim praesidia imponit partim tyrannos praeficit, II, 41; 43; 44, 1; IX, 29, 5 seq. Eius conatibus se opponit Aratus, II, 43, 9.

Antilibanus. Inter cuius et Li-

bani radices est Marsyas campus, V, 45, 9: in eorundem confinibus oritur Orontes fluvius, V, 59, 10.

Antimachus res Persei gerit in colloquio ad Demetriadismoenia cum Cyda Cretensi, XXIX, 1 c, 1.

Antinous, Epirota Molossus (XXX, 7, 2), per Charopis calumnias bello Persico cogitur ad Perseum confugere, ne Romam insons abduceretur, XXVII, 13. Molossorum gentem ad Perseum abstraxit; ad extremum fortiter occubuit, XXX, 7, 2 seq. (Videtur sibi ipse mortem conscivisse: conf. § 8 et c. 8, 3.)

Antiochia ad Orontem, V, 59, 10, princeps urbs Syriae, ex quo Seleucia in Ptolemaeorum venerat potestatem, V, 58, 4 seqq. Sedes Antiochi M., qui ibi Laodicen salutari reginam iubet, et ad bellum se comparat, V, 43, 4. Sedes item Demetrii Soteris, XXXII, 4, 1. Eo ex clade ad Raphiam accepta redit Antiochus Magnus, V, 87, 1. Antiochensium agro imminet Coryphaeus mons, V, 59, 5.

Antiochia Mygdoniae V, 51, 1.

Antiochicum bellum III, 32, 7.

Antiochica tempora XXV, 9, 3. Vid. Antiochus Magnus.

Antiochis, soror Antiochi Magni, Xerxi regi Armosatorum copulata, VIII, 25, 5.

Ἀντιοχιστάι, Antiochi factio Phocaeae in Aeolide, XXI, 4, 2.

Antiochus Epiphanes; vide post Antiochus Magnus.

Antiochus Magnus, frater Seleuci Cerauni, filius natu minor Seleuci Callinici; fratri

Seleuco succedit in regnum Olymp. 139, II, 70, 4, 6; IV, 2, 7; 48, 10; V, 40, 5 seqq. Regnante fratre ipse in superiori Asia vitam egerat, V, 40, 5. Adversus Molonem, Mediae satrapam rebellem, Xenonem et Theodotum hemiolium mittit, V, 41 seq. Nuptias celebrat cum Laodice, Mithridatis filia, V, 43, 1 seqq.; quae filium ei parit, 55, 4. Propter aetatem totus est in potestate Hermiae, 45, 7. Coelesyriam invadit, cum Ptolemaeo Philopatore de ea contendens, V, 45, 8 seqq.; 46, 1 seqq.; I, 3, 1; II, 71, 9; III, 1, 1; 2, 4; V, 1, 5; sed ad nuncium victoriarum Molonis recedit, V, 46, 5; et ad bellum cum Molone per se gerendum sese comparat, V, 49. Molonem proelio vincit et omnem rebellionem sopit, V, 53 seq. Seleucienses, saeviente in eos Hermia, humaniter tractat, 54, 9 seqq. Expeditionem suscipit adversus Artabazanem, 55. Monente Apollophane medico, Hermiam occidi curat, 56. Ab expeditione adversus Molonem suscepta domum redit, 56, 14. Nuncios ad Achaeum mittit, defectionem eius accusans et fidem eius obtestans, 57, 1 seqq.; 58, 1. Bellum Coelesyriacum adversus Ptolemaeum Philopatorem instaurat; Seleuciam ad mare oppugnat et in deditionem accipit, V, 58—61. Fauces ad Gerrha et Brochos, tum ad Berytum occupat; et Tyrum ac Ptolemaidem, a Theodoto traditas, accipit, V, 61 seq.; IV, 37, 5. Legationibus Aegyptiorum,

dum illi bellum parant, differri se patitur, V, 63 seqq.; et induciis factis cum Ptolemaeo exercitum in hiberna reducit, 66. Per hiemem legationibus agere cum Ptolemaeo pergit, ibid. et c. seq. Anno insequenti terra marique bellum inchoat, Nicolaum ex angustiis ad Platanum et Porphyreonem depellit; Philoteriam, Scythopolin, Atabyrium, Abila, Gadara, Rabbatamana capit, et maiori parte Coelesyriae in potestatem redacta Ptolemaidem hibernatum concedit, V, 68—71, coll. c. 29, 8. Insequente anno pugna ad Rhaphiam victus pacem a Ptolemaeo petit et accipit, tota rursus Coelesyria et Phoenice Ptolemaeo decedens, V, 79—87. Ad bellum adversus Achaeum rebellem se accingit, facta cum Attalo societate, V, 87, 8; 107, 4. Achaeum Sardibus oppugnat, VII, 15; et urbe potitur Lagorae audacia, 18. Achaeum dolo capit et supplicio afficit, arceque Sardinum potitur, VIII, 22 seq. Xerxem, Armosatae regulum in Mesopotamia, confirmat in regno et sororem suam ei in matrimonium dat, VIII, 25. Per Mediam adversus Arsacem in Parthiam ducit exercitum; et inde, superato Labo monte in Hyrcaniam, X, 27—31. Ex Hyrcania Bactrianam petit, Euthydemum regem acie vincit et pacem ei dat, X, 48 seq.; XI, 34. In pugna cum Bactrianis inprimis fortiter se gessit, X, 49, 9—14. Inde Indorum fines ingressus amicitia cum Sophagaseno

rege renovata per Arachosiam, Drangenen, Carmaniam victor domum redit, XI, 34, 11 seqq. Expeditionem suscipit in Arabiam Felicem et Gerrhaeis libertatem confirmat; inde Seleuciam redit, XIII, 9. Regnante in Aegypto pupillo Ptolemaeo Epiphane cum Philippo coniurat de partiendo Aegypti regno, XV, 21; III, 2, 8. Ad eum missus ab Agathocle Pelops, XV, 25 a, 10. Ex foederis lege commeatus Philippo suppeditare tenetur, XVI, 1, 8. Scopa, Ptolemaei duce, ad Panium victo potitur Palaestina et Hierosolymis, XVI, 18 seq.; 39, 3 seqq. Gazam obsidet, XVI, 18, 2; et devastat, XVI, 40, 1. Duos eius filios, utrumque Antiochum nomine, interfuisse pugnae ad Panium statuit Zeno historicus, quum unus tantum fuerit, XVI, 18 seq. (scil. minor filiorum, qui Epiphanes cognominatus est: maior fuit Seleucus cognomine Philopator; quorum statim hic, dein ille patri in regnum successit.) Belli Romanorum Antiochici (de quo III, 3, 2, *οἱ Ἀντιοχικοὶ καὶροὶ* XXV, 19, 3), causa, praetextus, et initium, III, 7, 1—3. Occasionem ei dedit bellum Philippicum et Aetolicum, III, 32, 7; XVIII, 22, 2. Cum exercitu Syria egressus Europam versus tendere videbatur et suspectus erat Romanis, XVIII, 22, 3; 26, 2; 28, 10 seq. Eius classem praeter navigare se non passuros declarant Rhodii, 24, 11. Eius legatis, qui Corinthum vene-

rant, mandata dat T. Quintius cum collegis, XVIII, 30, 1—4. Epheso inhiat Antiochus, 32, 1 seq.; eamque occupat, et inde Aetolis opem pollicetur, XX, 11, 2 coll. c. 10, 16; aliasque Aeolidis et Ioniae urbes occupat, XXI, 10, 4; 11, 2. In Thraciam abit, et Lysimachiae postulata legatorum Romanorum audit, ius suum in Chersonnesum et Thraciae oram defendit; et cum Ptolemaeo non solum amicitiam sed et affinitatem se contracturum ait, XVIII, 32, 3 seq. et c. 33 seq. Ab Aetolis accitus adversus Achaeos et Romanos, traiecit in Europam cum decem hominum millibus; sed e Graecia eiectus et acie victus cedit omni Asia cis Taurum, III, 3, 3 seq. Demetriadem cum classe appellit, III, 6, 4; 7, 3; consultat cum Aetolis, XX, 1: legatos mittit ad Boeotos, XX, 2. Chalcide legationes excipit Epirotarum et Eleorum, 3. Thebis eum recipiunt Boeoti, 7, 5. Chalcide nuptias celebrat, XX, 8. Ad Thermopylas vincitur a M'. Acilio; et cum nova nupta ad Ephesum profugit, XX, 8, 5. E toto exercitu nemo praeter quingentos qui circa regem erant effugit, *ibid.* 8, 6. Antiochi classis ad Chium vincitur a C. Livio, XXI, 1, 1. Agrum Pergamenum incursat, mox vero de pace agere conatur cum L. Aemilio, classis praefecto; qui eum non audit monente Eumene, XXI, 8. Agrum Elaeensem et Thebes campum vastat, 8, 10 seqq. Prusiam frustra ad partes

suas trahere studet, 9. Pugna navali ad Myonnesum vincitur a Lucio Aemilio Regillo, 9, 13; 10, 1; XXII, 7, 16. Inde tardior factus ad Scipiones de pace legatos mittit, quae tamen non convenit, XXI, 10—12. Acie victus a Scipionibus (XXII, 8, 8), pacem petit, quae ei datur, XXI, 13. Pacis leges, XXI, 14, confirmatae a senatu populoque Rom. XXII, 7. Formula foederis, XXII, 26. Quum initio ad res maximas suscipiendas idoneus visus esset (XI, 34, 14 seqq.), processu temporis se ipso et hominum expectatione inferior apparuit, XV, 37. Eius filia Cleopatra, uxor Ptolemaei Epiphanis, mater Ptolemaei Philometoris et Physconis, XXVIII, 17, 9.

Antiochus Epiphanes, Antiochi M. filius, frater minor Seleuci Philopatoris, rex Syriae, XXXI, 12, 1 seq., ob male sanum ingenium *Ἐπιφανής* potius quam *Ἐπιφάνης* cognominandus, XXVI, 10. Quum Ptolemaeus Philometor ad Coelesyriam ei eripiendam (conf. XXVIII, 1, 2 seq.) se compararet, praevenit eum et Aegyptum invasit, XXVII, 17, 1 seq. Legatos Romam mittit de eo bello, XXVIII, 1. Ad Pelusium callido usus est dolo, XXVIII, 7, 16. Aegyptum occupat, XXVIII, 16, 1. Legationibus Graecarum civitatum respondet pro Ptolemaeis fratribus apud ipsum deprecantibus, XXVIII, 16 seq. Memphi Naucratim, inde Alexandriam petit, XXVIII, 17, 11; eamque oppugnat et propemodum capit, 18, 1;

XXIX, 1, 1. Romam rursus legatos mittit, XXVIII, 18. Ad belli societatem adversus Romanos invitatur a Perseo, XXIX, 3, 8 seq. Liberalis in Graecos, XXIX, 9, 13; XXVIII, 18, 3. Foederis immemor alterum Ptolemaeo infert bellum, XXIX, 7 a, 1. Magnificam pompam ducit et ludos celebrat ad Daphnen in Syria, XXXI, 3 seq., ex eis opibus, quas Ptolemaeo Philometori puero abstraxerat, 4, 9. Tib. Gracchum legatum Rom. magna dexteritate excipit, XXXI, 5. Ei et Eumeni diffidit senatus Romanus, XXXI, 6, 5. 9, 6 seqq. Dianae templum in Elymaide spoliare frustra conatus, moritur Tabis, XXXI, 11. Regnum eius quum Demetrio Seleuci filio deberetur, puero Antiochi firmandum censet senatus Romanus, XXXI, 12, 6.

Antiochus Eupator, Epiphanis filius, puer; cui regnum post patris obitum firmant Romani, quum tamen ad Demetrium potius pertineret, XXXI, 12, 7 seq. Regnum ei administrat Lysias, XXXI, 19, 2.

Antipater, amicus Philippi Amyntae filii, qui per eum ossa Atheniensium in pugna Chaeronensi occisorum Athenas mittenda curavit, V, 10, 4. Proelio victis ad Lamiam Graecis pessime accepit Athenienses aliosque Graecos, IX, 29, 2. Soli Aetoli oculos contra eum attollere sunt ausi, IX, 29, 4; 30, 3. In eum multa contumeliose in sua historia scripsit Demochares, XII, 13, 8.

Antipater, Antiochi Magni frater filius, equitum praefectu-

- Antiochi, V, 79, 12; 82, 9; legatus de pace ad Ptolemaeum Philopatorem post pugnam ad Rhaphiam, V, 87, 1 et 4. Equitibus Tarentinis praeest in pugna ad Panium, XVI, 18, 7. Legatus de pace ad Scipiones, XXI, 13, 4; 14, 9; deinde Romam, XXII, 7, 1 seqq. et § 14.
- Antipatria, *Ἀντιπάτρεα*, oppidum Phoebatidis? in Dassaretia, in extremitate Macedoniae. Eam sibi adiunxerat Scerdilaedus et recepit Philippus, V, 108, 2 et 8.
- Antiphanes Bergaeus, scriptor rerum incredibilium, XXXIV, 6, 15.
- Antiphates, Telemnasti filius, Gortynius, legatus Cretensium ad Achaeos, auxilia petens ad bellum cum Rhodiis, XXXIII, 15.
- Antiphilus, Prusiae legatus Romam, XXXII, 26, 4.
- Antipolis, Massiliensium urbs et colonia, obsessa a Liguribus, XXXIII, 4, 2.
- Antisthenes Rhodius, particularis historiae scriptor probatus, in quo tamen nonnihil reprehendit Polybius, XVI, 14, 2 seqq.; 15, 8.
- Antitalces (Antalces) Gortynius Cretensis, pater Cydae cosmi, XXIII, 15, 1.
- Antium, oppidum maritimum Latii, III, 24, 16. Vid. Antias populus.
- Antonius, tribunus plebis, legatos Rhodiorum in senatum introducit, postquam praetorem de bello Rhodiis inferendo legem ad populum ferentem de rostris detraxerat, XXX, 4, 6.
- Aous, *Ἀῶος*, Illyriae amnis, prope Apolloniam in Ionium mare se exonerans, V, 110, 1. Ad eum Molossi ponte intercepto progredi in Thessaliam prohibent A. Hostilium cos., XXVII, 14, 3.
- Apamea, *Ἀπάμεια*, urbs Syriae: ibi coguntur copiae Antiochi Magni, V, 45, 7; rursus V, 50, 1. Eius arcis custos Alexis, V, 50, 10. Ibi mulieres uxorem Hermiae, pueri filios eius occidunt, V, 56, 15.
- Apamea Phrygiae; in quam venit Cn. Manlius consul, XXII, 24, 9 et 12; 25, 6 et 9; 26, 8; 27, 1. Elephantes Apameae, 26, 11, nisi intelligenda Apamea Syriae.
- Apasiacae Nomades sedes inter Oxum et Tauaim habentes; ubi Oxus fluvius terram subit, sicco pede cum equis eum superantes in Hyrcaniam transeunt, X, 48.
- Apaturius Gallus occidit Seleucum Callinici filium in Asia cis Taurum, IV, 48, 9.
- Apega, Nabidis tyranni uxor, XIII, 7, 6; XVII, 17.
- Apelaurus, *τὸ Ἀπέλαυρον*, mons imminens Stymphalo, Arcadiae oppido, IV, 69, 1.
- Appelles, unus e tutoribus Philippo ab Antigono Dosone relictis, IV, 87, 8; praecipua gratia apud Philippum valens Achaeos in servitutem redigere conatur, renitente Philippo et Arato, IV, 76. Olim in Antigoni castris cum Achaeis versatus erat, 76, 7. Aratos deprimere apud Philippum studet et malitiose eos calumniatur, IV, 82 et 85. Calumniarum convictum

- suspectum habere coepit Philippus, licet connivere ei in multis coactus, IV, 86, 8. Taurionem apud Philippum calumniatur, non obtrectando, sed laudando, 87, 1 seqq. In potestate sua habet Leontium et Megaleam, et omnem prorsus potestatem ad se rapere studet, 87, 9 seqq. Coniurat cum Leontio et Megalea de impediendis regis consiliis; ipse Chalcidem se confert, V, 2, 8; 16, 9. Ibi subvectionem commeatum prohibere conatur, V, 2, 8; 28, 4; et omnia pro auctoritate agit, V, 26, 3 seqq. Chalcide a Leontio advocatur Corinthum, V, 26, 2: ubi magna cum pompa urbem intrat, sed ad regem non familiariter admittitur, 26, 7 seqq. Studiose observatur a rege, qui eum sequi se in Phocidem iubet, 26, 16. Corinthum in custodiam mittitur, ubi mox vitam finivit, V, 28, 5 seqq.
- Apelles alius (fortasse filius superioris), amicus Philippi, filium Philippi Demetrium Romanam comitatur, XXIII, 14, 7; XXIV, 1, 5.
- Apenninus mons, ὁ Ἀπεννῖνος, II, 16, 1; III, 110, 9; plur. τὰ Ἀπεννῖνα ὄρη, II, 14, 8. Alpes contingit supra Massiliam, II, 14, 8; 16, 1. Mediam Italiam in longitudinem secat, et ad fretum usque Siculum pertinet, II, 16, 4. Eum superans Hannibal ex Apulia in Samnium transit, III, 90, 7.
- Aperantia, Ἀπεράντεια, urbs et regio Thessaliae; quam, quum Aetolorum esset, recepit Philippus, XX, 11, 12. Eandem Philippo rursus eripiunt Aetoli, XXII, 8, 3 et 5.
- Aphther a Masinissa deficit, XXXII, 2, 7.
- Apiae campus in Mysia vel Phrygia, V, 77, 9.
- Apis, ὁ Ἄπης, portus Aegypti XXXI, 25, 8; 26, 3.
- Apocleti, οἱ Ἀπόκλητοι, sanctius concilium Aetolorum, IV, 5, 9; XX, 10, 13. Cum triginta Apocletis consultat Antiochus, XX, 1, 1. Iidem οἱ ἄρχοντες vocantur, XXI, 2, 7 coll. 3, 2.
- Apodoti, Ἀποδοτοί, populus Aetolicus, non Graecus, XVII, 5, 8.
- Apollo. Eius templum (conf. Paeanium) Amyclis, V, 19, 3; Ap. Carnei, V, 19, 4; Cynii Ap. delubrum Temni, XXXII, 25, 12; Delphici, XL, 11, 1. Thermi templum Ap. a Philippo vastatum, XI, 4, 1. Coram Apolline ictum foedus Philippi et Hannibalis, VII, 9, 2. Apollinis Hyacinthi tumulus Tarenti, VIII, 30, 2. Sacrum Apollinis agrum Sicyoniis redimit Attalus, XVII, 16, 1.
- Apollodorus Susianae praeficitur ab Antiocho post Diogenem, V, 54, 12.
- Apollodorus, tyrannus Cassandreae, Macedoniae urbis, quae olim Potidaea; passim a scriptoribus cum Phalaride collatus, VII, 7, 2.
- Apollodorus, scribe Philippi regis, adest ei in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2; 8, 7.
- Apollodorus, Boeotorum legatus ad Achaeos, XXIV, 12, 5.
- Apollonia, urbs Illyriae Graecae ad mare Adriaticum, prope ostia Aoi fluvii, V, 110, 1;

- XXXIV, 12, 6. Apolloniatae auxilium adversus Illyrios petunt ab Aetolis et Achaeis, II, 9, 8. Romanis se tradunt, II, 11. Ad hanc urbem panicus terror invadit classem Philippi ad nuncium classis Romanae eo tendentis, V, 109, 6; 110, 1 seqq. In foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani Apolloniam tenere sinerentur, VII, 9, 13.
- Apollonia, Assyriae urbs, in Apolloniatide regione: eo pervenit cum exercitu Antiochus M. in expeditionem adversus Molonem, V, 52, 3 et 7. Conf. Apolloniatis.
- Apollonia Cretae. Saeva Cydoniatarum perfidia in Apolloniatas, foederatos et amicos, XXVII, 16.
- Apolloniatis regio in Assyria a meridie Mediae nomen habens a principe urbe Apollonia, V, 44, 6. Ea potitur Molonia, qui ab Antiochi imperio defecit, V, 43, 8; 51, 8. In ea Antiochus proelio vincit Molonem, 52 seqq.
- Apollonidas vel Apollonides, Sicyonius dona Eumenis aliorumque regum generose responsum censet, XXIII, 8, 1. Legatus Romam ad rationem reddendam eorum quae Spartae gesta erant ab Achaeis et Philopoemene, XXIII, 11, 6; 12, 1. Eius sententia moderata intuitu Romanorum, bello Persico, XXVIII, 6, 2 et 6.
- Apollonides, quaestor Lacedaemonius, nefarie occisus a Chaerone, XXV, 8, 6.
- Apollonides, et
- Apollonius, Clazomeniorum legatus in Aegyptum, XXVIII, 16, 5.
- Apollonis, uxor Attali, Cyzice-na, honorata a quatuor filiis, XXIII, 18 (XXI, 20).
- Apollonius, familiaris Demetrii, Seleuci filii, Romae obsidis, XXXI, 19, 6; 21, 2. Filius Apollonii eius, qui plurimum gratia valuerat apud Seleucum, 21, 3.
- Apollophanes, Antiochi M. medicus, Seleuciensis (V, 58, 3), monet Antiochum de occidendo Hermia, V, 56. Hortatur eundem ut priusquam Coelesyriam invadat, Seleuciam, imperii sedem, Ptolemaeo eripiat, V, 58, 3 seqq.
- Appius. Vid. Claudius.
- Appulia, Appuli, ἡ Ἰαπυλία, οἱ Ἰάπυγες. Appuli et Messapii in sociis Romanorum bello Gallico Cisalp., II, 24, 11. Appulia (ἡ Ἰαπυλία) in tria nomina id est in tres partes distincta, in Dauniam, Messapiam (et Peucetiam: nisi forte tertia pars intelligenda est Appulia proprie sic dicta; quod inde colligi posse videtur quod II, 24, 11 distinguuntur Ἰάπυγες et Μεσσηπιοί), III, 88, 3 seq. Ἰαπυλία XXXIV, 11, 2 et 8, non de Appulia, sed Iapygio promontorio.
- Apron, fluvius Liguria, XXXIII, 8, 2, nisi legendum Ὀνάρων, Varum.
- Apteraei Cretenses: eos Cnosiorum societati renunciare coegerunt Polyrrhenii et Lampaei, IV, 55, 4.
- L. Apuleius, legatus Romanorum in Asiam, ad inspiciendas res Attali et Prusiae, XXXII, 26, 5.

P. Apustius, Romanorum legatus ad iuniorem Ptolemaeum, XXXII, 1, 4.

Aquam qui derivasset in terram incultam, eum per quinque generationes immunem eam terram colere siverunt Persarum reges, X, 28, 3.

Aquileia, ἡ Ἀκυλῆϊα. Divites in eius vicinia venae auri, XXXIV, 10, 10 seqq.; distantia urbis ab Iapygio promontorio, c. 11, 8.

Arabes, Arabia. Arabiae (desertae et Petraeae) populi partim sponte se adiungunt Antiocho M. partim vi ab eo subiguntur, V, 71. Arabes in acie Antiochi ad Rhaphiam, V, 79, 8; 82, 12; 85, 4. In eam Arabiae Felicis partem, quae sinui Persico adiacet, expeditionem suscipit Antiochus M., XIII, 9. Populi eiusdem regionis, Chatteni, Gerrhaei, etc., ibid.

Arachosia, Asiae regio, inter Drangenem et Indiam: per eam ex India veniens proficiscitur Antiochus, XI, 34, 13.

Aradii partim urbem insulamque habitantes partim oppositam continentem in Phoenice; eos in societatem accipit Antiochus M., V, 68, 7. In eorum ditione Marathus oppidum, ibid.

Aratthas, Epiri fluvius, Ambraeiae muros praeterfluens, XXII, 9, 4.

Aratus Sicyonius senior. Eius Commentarii historici ubi desinunt, inde historiam incipit Polybius, I, 3, 2; IV, 2, 1 seq. Sunt illi commentarii inpri-

mis veri et dilucidi, II, 40, 5. Virtutes et vitia ingenii et indolis Arati, IV, 8. Dux et auctor instaurati foederis Achaici et concordiae Peloponnesiorum, II, 40, 2. Vice-simo aetatis anno Sicyonem a tyranno Nicone liberavit (IV, 8, 4; X, 25, 3) et foederi Achaico attribuit; praetor iterum Acrocorinthum cepit et Corinthios moxque etiam Megarenses foederi Achaico adiunxit; tyrannis Peloponnesi et Antigoni Gonatae dominationi Aetolorumque cupiditati fortiter se opposuit, II, 43. Eius prudentia omnibus mederi novit difficultatibus et consilia hostium in contrarium vertere, II, 45, 5 seq.; 46; IV, 8, 1 seqq. Ad bellum aperte gerendum parum idoneus, IV, 8, 5 seqq., πολιτικώτερος ἢ στρατηγικώτερος, IV, 19, 11. Molitur societatem cum Antigono, Philippi tutore, II, 47 seqq. Multa simulare et dissimulare cogitur, neque omnia in Commentariis suis referre potuit, 47, 10 seq. Argos capit, quod Cleomeni se traderat, II, 53 coll. 59, 8. Defenditur a Polybio contra Phylarchi calumnias de crudelitate adversus Mantinenses et Aristomachum Argivum, II, 56 seqq. Praetor designatus post Timoxenum, IV, 6, 7, quinto die ante legitimum tempus init praeturam, Messeniis contra Aetolos opem laturus, IV, 7, 8 seqq. Ad Caphyas sua imprudentia infeliciter pugnat cum Aetolis, IV, 10—12. Accusatus apud Achaeos culpam depre-

catur et liberaliter absolvitur, 14. Philippo moderationem suadet in Lacedaemonios, IV, 24, 3; et alias semper meliora eidem suasit, V, 12, 5 seqq.; VII, 11 et 13 seq.; IX, 23, 9. Cum Philippo iterum in Peloponnesum veniente deliberat Corinthi, IV, 67, 8. Apelli Achaeos iugo subdere conanti resistit, IV, 76, 8 seq. Aratum apud Philippum merito maximi eum facientem de statu deiicere Apelles conatur, 82, 2 seqq. Aratos apud Philippum denuo calumniatur Apelles, sed illorum innocentiam patefacit Amphidamus Eleus, 85 seq. Praecipuam Aratorum rationem habet Philippus, cognito Apellis et Leontii delicto, V, 1, 8. Aratus resistit Leontio, successum expeditionis Thermicae impedire conantem, V, 7, 4. Post reditum Limnaeae lapidibus petitur a Leontio et Megalea, et mox eos criminum admissorum convincit in consessu amicorum Philippi, V, 15 seq. Apud eum Sicyone divertit Philippus, V, 27, 3. Praetor rursus creatur post Eperatum, 30, 7; 91 seqq.; militiam instaurat, 91; protegit Achaeos adversus Lacedaemoniorum, Eleorum et Aetolorum incursiones, 92; dissidia Megalopolitanorum componit, 93; cum Aetolis agit de pace, V, 103. Philippo rectum dat consilium de Ithomata arce Messeniis reddenda, VII, 11. Lento veneno necatur a Philippo, Taurionis opera, VIII, 14. Post mortem ut heros cultus ab Achaeis, *ibid.* § 7. Honores

eius apud Romanos post Corinthi excidium vindicat Polybius, XL, 8, 10. Cynaetham urbem proditione capturus ausu exciderat, quod diei horam non observaverat, IX, 17.

Aratus iunior, Arati filius, a patre mittitur ad Antigonom Dosonem firmandae societatis causa, II, 51, 5. Praetor creatur Achaeorum, IV, 37, 1. Cunctator et segnis ad bellum, IV, 60. Copias coniungit cum Philippo, IV, 70, 2. Praetura abit, V, 1, 1 seq. Legatus Achaeorum nominatur ad Ptolemaeum Epiphanem cum Lycorta et Polybio, XXV, 7. Romam legatus cum Callistrate in causa exsulum Spartanorum, XXVI, 1, 8.

Araucacae, *Ἀραυκάαι*, populus Celtibericus; bello gesto cum Romanis legatos Romam mittunt, XXXV, 2 seq.

Araxus, ὁ *Ἀραξὸς*, Elidis promontorium, IV, 59, 4; 65, 10.

Arbo, ὁ *Ἀρβων*, urbs Illyrici, II, 11, 15: nisi Narbona vel potius Narona legendum.

Arbucala, ἡ *Ἀρβουκάλη*, urbs magna Vaccaeorum in Hispania, vi capitur ab Hannibale, III, 14, 1.

Arbusticum vinum Capuae, XXXIV, 11, 1.

Arcades, οἱ *Ἀρκάδες*, Cretae civitas, cum aliis desciscit a Cnosiorum societate ad Lyctios, IV, 53, 6.

Arcades. Arcadia, II, 54, 2. Ab eius occasu hiberno est Triphylia, IV, 77, 8. Arcades, maior per se populus quam Achaei stricte sic dicti, II, 38, 3. Arcades et Lacedaemonii, duo maximi populi Peloponnesi, IV, 32, 3. Virtutis fama

- fruuntur quum ob humanitatem tum ob pietatem in deos, IV, 20, 1 seq. Ab eorum institutis desciverunt Cynaethenses et efferati sunt, 20, 2 seq.; 21, 5 seqq. Musicae et saltationis studium ad molliendam morum austeritatem eis necessarium, IV, 20, 3 seqq. et 21. Auctor eis fuerat Epaminondas condendae Megalopolis et sincerae societatis perpetuo cum Messeniis colendae, 32, 10. Eisdem et Messenios ad concordiam hortatur Polybius, *ibid.* et 33, 10 seqq. Inscriptio in honorem eorum in columna ad aram Iovis Lycaci Messenae, IV, 33, 2 seq. Arcadia, velut altera patria Messeniorum, ob fidem Arcadium in Messenios a Lacedaemoniis inique habitos, 33, 4 seqq.
- Arcadica fabula de hominibus in lupos versis, VII, 13, 7.
- Arcas; eius filius Triphylus, IV, 77, 8.
- Arcesilas philosophus, X, 25, 2.
- Arcesilaus, legatus exsulum Spartanorum Romam, a piratis captus et occisus, XXIV, 11, 1 seq.
- Arcesilaus Megalopolitanus bello Persico tempori serviendum censet intuitu Romanorum, XXVIII, 6, 2 et 8. Legatus Achaeorum ad conciliandos inter se reges Antiochum Epiphanem et Ptolemaeos, XXIX, 10, 6.
- Arcesines, ὁ Ἀρκεσίνης, fragm. hist. 7.
- Archedamus Aetolus praefectus equitum in exercitu T. Quintii, XVIII, 4, 5, bello Aetolico ad M' Acilium mittitur cum Pantaleonte inducias petiturus, XX, 9, 2. Eius et Pantaleontis fidem Romanis suspectam facit Lyciscus, XXVIII, 4, 8.
- Archedicus comicus perstringit Democharem historicum, XII, 13, 7.
- Archias, Cypri praefectus Ptolemaeorum nomine, insulam Demetrio vult prodere; sed deprehensus suspendio vitam finit, XXXIII, 3.
- Archicrates, sodalis Diaei, Achaeorum praetoris, qui patriam perdidit, XL, 4, 9.
- Archidamus, Eudemidae filius, rex Sparta, duos reliquit filios ex Hippomedontis filia, qui a Spartanis post mortem Cleomenis regis praeteriti sunt, quanquam ad eos ius regni pertinebat, IV, 35, 13 seq. Metu Cleomenis Sparta aufugerat et Messenae exsulaverat; deinde ficta Cleomenis reconciliatione confisus quum Spartam repeteret, a Cleomene occisus est, V, 37, 1 seqq.; VIII, 1, 3 seqq.
- Archidamus, Pantaleontis filius, Aetolus, cum Dorimacho et Alexandro in Aegira, Achaiae oppidum, per proditionem irrumpit, IV, 57, 7; mox cum sociis urbe rursus expulsus perit, IV, 58, 9.
- Archidamus alius, si vera scriptura XXVIII, 4, 8, pariter Aetolus. Vid. Archedamus.
- Archidamus fortasse legendum XI, 18, 3 et 5, pro vulgato ibi Anaxidamus.
- Archimedis ingenium quavis multitudine manuum efficacius, VIII, 5, 3 seqq.; 9, 7: eius machinae, VIII, 7—9.
- Archippus Achaeus in carcerem coniectus a Diaeo prae-

- tore, dimittitur ab eodem solutis 40 minis, XL, 5, 4: conf. c. 4, 1.
- Archo (Aegirates, XXIX, 10, 6), coram Caecilio Metello defendit res Spartae gestas ab Achaeis praetore Philopomenae, XXIII, 10, 8. Eum primo improbat Philopomenem, mox benevole collaudat, utpote solerter occasione utentem, XXIII, 10 a, 1.
- Ardaxanus fluvijs prope Lisum in Illyrico, VIII, 15, 2.
- Ardea, Ἀρδεῖαι, civitas maritima Latii, antiquissimis foederibus Romanorum cum Poenis comprehensa, III, 22, 10; 24, 16.
- Ardiaei, populus Illyricus, a Romanis obiter subactus, dum a Dyrrhachio interiora Illyrici petunt, II, 11, 10; 12, 2.
- Ardyes Galli a septentrione convallis per quam decurrit Rhodanus fluvijs, III, 47, 3: fortasse Ἀἰδύες, Aedues.
- Ardys, vir fortis, equitibus hastatis praefectus in acie Antiochi adversus Molonem, V, 53, 2. Cum Diogneto nauarcho eximiam operam praestat in oppugnatione Seleucia Pieriae, 60, 4 seqq.
- Ἀρεῖον πεδῖον, id est Martius campus, inculta Thraciae regio, XIII, 10, 3.
- Arentini. V. Laurentini.
- Arethusa, Siciliae fons, de quo falsa narrat Timaeus, XII, 4d, 5 seqq.
- Aureus et Alcibiades Spartani, exsules veteres a Philopomenae in patriam restituti, ingrati legationem Romam obeunt adversus Achaeos, XXIII, 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV, 4, 3.
- Argennum promontorium, τὸ Ἀργεννον, ad fretum quod est inter Chium et Asiam, XVI, 8, 2.
- Argenti metalla ad Carthaginem Novam, XXXIV, 9, 8 seq., quorum inventor Aletes, X, 10, 11. Argenti excoctio e glebis amne devectis in Hispania, XXXIV, 9, 10 seq. Aestimatur decima pars auri eiusdem ponderis, XXII, 15, 8; optimum Atticum, ibid. et c. 26, 19. Conf. Talentum. Argenteae laminae Iovis arae Thebis detractae, XXIII, 2, 7. Conf. Aurum et Aureus.
- Argivi. Vid. Argos.
- Argolicus sinus, Ἀργολικὸς κόλπος, V, 91, 8: iuxta eum protenditur Acte, ibid.
- Argos, Argivi. Eorum urbs, II, 53, 5. Iis oppida nonnulla Laconica attribuerat Philippos Amyntae, IX, 28, 7; XVII, 14, 7. Eorum tyrannus Aristomachus tyrannidem abdicat et Argos attribuit Achaeis, II, 44, 6: mox vero rursus ab eis se separat et cum Cleomene facit, II, 60, 6: conf. 52, 2. Argos recipiunt Achaei Aristotelis Argivi opera, II, 53. Eo se confert Antigonus Peloponnesum intrans, II, 54, 1; rursus domum rediens, 70, 4. Argivorum fines incursat Lycurgus et oppida nonnulla capit, IV, 36, 4 seq. Argis hiemat Philippus, IV, 82, 1; 87, 13. Ibi caedem patraverat Leontius post Antigoni discessum, V, 16, 6. Messenii per Argivorum fines Laconicam petunt, V, 20, 3. Iisdem imminet Machanidas Lace-

- daemonius, X, 41, 2. Argos a Philippo repetunt Achaei in colloquio eius cum T. Quintio, XVII, 2, 5; 6, 8; 8, 9. Argis conveniunt magistratus Achaeorum, XXIII, 10, 2; XXVII, 2, 11. Sic et pro *Ἀργίου*, quod est XXVIII, 3, 10, apud Livium est Argos, ubi pariter de Achaicorum magistratum conventu agitur. Argis celebrantur Nemeorum solennia: vid. Nemea. Iunonis Argivae sacerdotes cum Olympiorum victoribus comparavit Timaeus, XII, 12, 1. Argivae sacerdotis filii Cleobis et Biton, XXIII, 18, 7. Argivorum colonia Iasus, XVI, 12, 2; item Rhodus et Soli Siciliae, XXII, 7, 11. Urbis Argivorum opes miratur L. Aemilius Paulus, XXX, 15, 1.
- Argos Amphiloichicum, 23 M. P. distans ab Ambracia, XXII, 13, 12.
- Argyraspides, argenteis clypeis insignes, in exercitu Antiochi, V, 79, 4.
- Ἀργυρίππα*. Vid. Arpi.
- Arianus, amicus Bolidis Cretensis, cuius opera utitur Bolis ad decipiendum prodendumque Achaeum, VIII, 18 seqq.
- Ariarathes circa Olymp. 140 suscipit regnum Cappadociae, IV, 2, 8. Per legatos deprecatur apud Manlium, quod cum Antiocho fecisset; et sexcenta talenta pendit Romanis, XXII, 24, 4 et 7. Cum socio Eumene adversus Pharnacem bellum gerit, III, 3, 6; XXV, 4 seqq.; conf. c. 2, 6; XXVI, 6, 3 et 15; fragm. hist. 6. Pacem facit cum Pharnace, XXVI, 6. Controversias cum Gallograecis disceptat coram M. Iunio legato Romanorum, XXXI, 13; conf. c. 12, 13.
- Ariarathes, Ariarathis filius, rex Cappadociae, patri succedit in regnum, XXXI, 14. Amicitiam cum Romanis renovat et diis sacra facit ob Romanorum in se benevolentiam, XXXI, 14 seq. Ad Lysiam in Syriam mittit, sororis et matris ossa repetens, XXXI, 15. Eius hortationi obtemperans a caede quadam abstinere Artaxias, XXXI, 15 a. Insigne donum Romam mittit, et scipione et sella eburnea a senatu donatur, XXXII, 3, 3; 5, 1 seqq. Ab Oroferne ope Demetrii pellitur regno, III, 5, 2; et Romam venit, XXXII, 20. In regnum restituitur Attali opera, III, 5, 2; XXXII, 23. XXXIII, 12 a, 2 et 3. Deposito Orofernis repetit a Priensibus, XXXIII, 12.
- Aribazus, Sardiniae praefectus, VII, 17, 9; 18, 7; VIII, 23, 9, ubi Ariobazus, [quod Aribazus scribendum, quae forma est etiam apud alios, altera nusquam.]
- Aridices, Rhodiorum legatus ad Byzantium, IV, 52, 2.
- Ariminum, II, 21, 5; 23, 5, urbs ad Adriaticum mare in confinibus Galliae Cisalpinae et reliquae Italiae, haud procul a Padi ostio, III, 61, 11; 86, 1 seq. Ad eam usque progrediuntur Galli Transalpini, a Boiorum regibus conducti, II, 21, 5. L. Aemilius Cos. cum legionibus eo mittitur, II, 23, 5. Eo conveniunt legiones Tib. Sempronii ex Sicilia dimissae, III, 61, 10; 68, 13 seq.; eodem mittitur Cn. Servilius

- Cos. ad prohibendum Hannibalem, III, 77, 2; 86, 1 seq. Eodem exercitum in Dauniam ducit idem ad Fabium dictatorem, III, 88, 8.
- Ariobazus. Vid. Aribazus.
- Arisba, Ἀρισβα, oppidum agri Abydeni, a Gallis Aegosagis occupatur, V, 111, 5.
- Aristaenetus Dymaeus equitatu praefectus sub Philopoemene in pugna ad Mantineam, XI, 11, 7.
- Aristaenus Megalopolitanus, male nonnunquam Aristaenetus vocatus in codd., legatus Achaeorum ad colloquium Philippi cum T. Quintio, XVII, 1, 4; 7, 2; immerito pro proditore habitus a nonnullis, quod Achaeos ab Aetolis ad partes Romanorum traduxisset, XVII, 13, 7 seqq. Praetor Achaeorum, XXIII, 7, 2. Arguit levitatem quam commiserant Philopoemen et Lycortas in renovatione foederis cum Ptolemaeo, XXIII, 9, 5 seqq. Q. Caecilio obiurganti Achaeos et Philopoemenem tacens assentitur, XXIII, 10, 3; inde suspectus Achaeis, 10, 14 seq. Eius et Philopoemenis comparatio, XXV, 9. Institutum suum in concione defendit, adversante Philopoemene, XXV, 9 a, 1 seq. Philopoemenis praeclarum consilium, Aristaeni honestum, XXV, 9 b, 8. Romanis magis benevolus fuit quam Philopoemen, ibid. 10.
- Aristarchus, Phocaeensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXI, 4, 4.
- Aristides et Pericles quamdiu reipublicae Atheniensium praefuerunt, plurima Athenienses benigne et graviter fecerunt, IX, 23, 6. Eius abstinentiae laudem superavit L. Aemilius Paulus, XXXII, 8, 6.
- Aristides, legatus Antiochi Epiphanis ad Ptolemaeum (minorem, ut videtur), XXVIII, 17, 12.
- Aristides, pictor, qui Bacchum pinxit, XL, 7, 3.
- Aristocrates, rex Arcadum a suis occisus ob perfidiam in Messenios admissam, IV, 33, 6.
- Aristocrates, praetor Rhodiorum, XXXIII, 9.
- Aristocratia, una e tribus reip. formis, VI, 3, 5. Quatenam sit vera, VI, 4, 3; quomodo nascatur, 4, 8; 8, 1 seqq.; mutatur in oligarchiam, 8, 4 seqq.; a qua multum differt, 3, 11.
- Aristodamus, Achaeorum legatus ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.
- Aristodemus, tyrannus Megalopolitanorum, X, 25, 2.
- Aristodemus historicus, VI, 2, 2.
- Aristogiton Eleus bello captus a Lyco propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Aristomachus, Argivorum tyrannus (tyrannis prognatus, II, 59, 1) mortuo Demetrio, Philippi patre, tyrannidem abdicavit, II, 44, 3 et 6; 60, 4: mox vero ab Achaeis se rursus separavit et Cleomeni se adiunxit, II, 60, 6. Quum Aratus recipere Argos et ad Achaeos reducere frustra tentasset, 80 primores cives ut cum Achaeis facientes tortos

- iugulavit, II, 59, 7 seqq.; deinde captus ab Antigono et Achaeis Cenchreis mari demersus est, 60, 9: de quo supplicio temere multas mendaces tragoedias fecit Phylarchus, 59.
- Aristomachus Corinthius Hieronymum Syracusanum monet ut in societate Romanorum maneat, VII, 5, 3.
- Aristomenes, rex Messeniorum, quo regnante gestum est bellum cum Lacedaemoniis, Aristomeneum dictum, IV, 33, 2 et 5.
- Aristomenes Acarnan putidus Agathoclis adulator; pro eo orans Macedones male accipitur, XV, 31, 6 seqq. Dein regni administrator factus, ibid. § 7. Scopam et Dicaearchum occidi curavit, XVIII, 36 seq.
- Ariston, Aetolorum praetor, corpore infirmus, belli curam Scopae et Dorimacho permittit, IV, 5, 1; 9, 9. Nullum esse cum Achaeis bellum stulte contendit, quo tempore in Peloponnesum irruperant Aetoli, IV, 17, 1 seqq.
- Ariston Megalopolitanus temporibus cedendum putat intuitu Romanorum bello Persico, XXVIII, 6, 2 et 8. Legatus Achaeorum ad conciliandos reges Antiochum Epiphanem et Ptolemaeos, XXIX, 10, 6.
- Ariston, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum Cos. in Macedoniam, XXVIII, 14, 6.
- Aristonicus, eunuchus Ptolemaei Epiphanis, vir strenuus et bellicosus, XXIII, 17; mercenarios milites e Graecia adduxerat regi, 16, 6.
- Aristonicus, pugil a Ptolemaeo eximio pretio comparatus, XXVII, 8 b, 1. Eum in Graeciam mittit Ptolemaeus ad infringendam Clitomachi in arte athletica gloriam, XXVII, 8 b, 2 seqq.
- Aristophantus, Acarnanum praetor, copias suas iungit cum Philippo, V, 6, 1.
- Aristoteles Argivus Cleomenis factioni se opponit, et Argos a Cleomene occupatum Achaeis rursus tradit, II, 53, 2.
- Aristotelis philosophi traditio de Locrorum origine verior quam Timaei, XII, 5, 5 seqq.; 6, 7 seqq.; 6 a et 6 b, seqq.; 8, 2 seqq.; 12, 5. Temere probris eum insectatur Timaeus, XII, 9. Defenditur a Polybio, XII, 8 seqq.; 23, 8.
- Aristoteles, Rhodiorum legatus Romam de societate, XXXI, 1, 2.
- Arius, *Ἀριος*, fluvius Bactrianae, Tapuriae et Ariae, X, 49, 1: iuxta quem Bactrianos acie vicit Antiochus M., 49, 4 seqq.
- Arma. Vid. Gladius, Scutum, Hasta, etc. Arma peditum Romanorum VI, 23; equitum olim parum commoda, dein ad morem Graecorum in melius mutata, VI, 25.
- Armaturae Macedonum et Romanorum comparatio, XVIII, 11 seqq.
- Armenas, Nabidis filius, Romae obses moritur, XX, 13, 4.
- Armosata, urbs Armeniae, inter Euphratem et Tigrim, in Pulchro qui dicitur Campo, VIII, 25, 1.
- Aromata Arabiae, XIII, 9, 5.
- Arpi (*ἡ Ἀργυρίππα*), oppidum

- Dauniae in Appulia: eius agrum populatur Hannibal, III, 88, 6. Arpani, *οἱ Ἀρπανοὶ*, advocant Hannibalem, III, 118, 3.
- Arretium, urbs Etruriae: eam obsidere conantur Galli et ante urbem caedunt Romanos, II, 19, 7 seq. Ibi cum exercitu considet C. Flaminius Cos. III, 77, 1; 80, 1. Usque ad Arretinum agrum pertinet Liguria, II, 16, 2.
- Arsaces, rex Parthiae, ad Antiochi M. adventum corrumpit puteos et in Hyrcaniam se recepit, X, 28 seq.
- Arsinoe, Ptolemaei Philopatoris soror eademque uxor, cum rege ad Rhaphiam hortatur milites, V, 83, 3; 84, 1. Cum eodem Alexandriam redit, 87, 6. Berenices erat filia, mater Ptolemaei Epiphanis, occisa auctore Sosibio, ministro Philammone, favente Dinone, XV, 25, 2; 25 a, 3 seqq.; 25 b, 1; 33, 11. Res eiusdem et Ptolemaei in quartodecimo libro narrabantur, XIV, 12, § 5.
- Arsinoe, Lysimachi Thraciae regis filia, uxor Ptolemaei Philadelphi, mater Lysimachi, occisi opera Sosibii, XV, 25, 2.
- Arsinoe, urbs Africae et urbs Aetoliae, IX, 46, 1 seq. In Aetolica caede patrata gustato cruore efferantur Aetolorum animi, XXX, 14, 5.
- Arsinoensis, civis Arsinoes Aetolicae, IX, 46, 2; XVII, 10, 9.
- Artabazanes, potentissimus dynastarum Asiaticorum, V, 55, 2: cum Antiocho quibus conditionibus ille voluit pacem fecit, 55, 10. Eius regnum ubi situm, 55, 6 seqq.
- Artaxerxi regi Persarum in venatione occurrens leo equum regis corripuit, fragm. hist. 10.
- Artaxias, regulus maioris partis Armeniae, pace comprehensus inter Eumenem et Pharnacem confecta, XXVI, 6, 12. Aliquem occisurus hortationi Ariarathis obtemperans a caede abstinet, XXXI, 15 a.
- Artemidorus, praetor Syracusanorum cum Hierone, I, 8, 3.
- Artemidorus scriptor corrigit Polybii errorem, XXXIV, 12, 11. Conf. c. 13, 1.
- Artemisium, locus Elidis, IV, 73, 4. Conf. Diana.
- As Romanus eiusque relatio ad obolum Graecorum, II, 15, 6; VI, 39, 12.
- Ascondas et Neo Boeoti Brachyllae maiores Macedonibus faventes, XX, 5, 5 seq.
- Asdrubal s. Hasdrubal, Hannonis fil., dux Poenorum in Africa adversus Regulum, I, 30; in Siciliam missus Lilybaei milites exercet, 38. Ad Panormum caeditur a L. Caecilio Cos., 40.
- Asdrubal, gener Amilcaris Barcae et classis eius praefectus, succedit Barcae in Hispaniae imperio, II, 1, 9; III, 12, 3; 13, 3. Hispaniam prudenter administrat; Novam Carthaginem condit, II, 13. Prope urbem exstruxisse perhibetur regium palatium, monarchicum affectans imperium, X, 10, 9. Foedus facit cum Romanis de Ibero amne non transgrediendo, II, 13, 7; 22, 11; III, 27, 9 seq.; 29, 3; non tam armis quam comitate sua in regulos Hispaniae,

- auxit Poenorum imperium, II, 36, 2. Interficitur a Gallo privatas iniurias ulciscente, II, 36, 1. Eius avaritiam et dominandi cupiditatem causam fuisse ait Fabius secundi belli Punici, III, 8, et eundem pro lubitu omnia in Hispania gessisse et monarchicum affectasse imperium, *ibid.*
- Asdrubal, Hannibalis frater senior, nempe e duobus minoribus, IX, 22, 2. Ei Hispaniae imperium committit Hannibal, expeditionem in Italiam suscepturus, III, 33, 6 et 14 seqq.; IX, 22, 2. Palantes classarios Romanos caedit, III, 76, 8 seqq. Carthagine Nova hibernat, 76, 11; 95, 2. Ad Iberi fluvii ostia proelio navali vincitur a Cn. Scipione, III, 95, 8; 96. Urbem nescio quam in Carpetanis obsidet quo tempore Carthaginem Novam petit Scipio, X, 7, 5. A Scipione proelio victus ad Baecula ad Tagum se recepit, et inde Pyrenaeum versus, X, 38 seq.; 40, 11. Ex Hispania in Italiam transgressus proelio vincitur a Livio et Nerone Coss., XI, 1. Mors eius et encomium, 2.
- Asdrubal, ministeriis militariibus in exercitu Hannibalis praefectus, III, 66, 6; 93, 4.
- Asdrubal, nescio an idem qui praecedens, rem labantem Hannibalis ad Gerunium sustinet, III, 102, 6. Laevo cornu praest in pugna Cannensi, III, 114, 7; in qua prudenter fortiterque rem gerit, 116, 6 seqq.
- Asdrubal, Gesconis vel Gisco- nis filius, dux Poenorum in Hispania, insolenter se gerit; ab Indibili, amico Poenorum, magnam pecuniae vim et filias obsides exigit, IX, 11; X, 35, 6 seqq. In Lusitania circa Tagi ostium versatur, X, 7, 5; 38, 3. Pugna ad Ilipam vincitur a Scipione, XI, 20—24. Eius filia Sophoniba, uxor Syphacis, XIV, 1 b, 4; 7, 6. Eius castra incendit Scipio et magnam caedem edit, XIV, 1—5; cum reliquiis exercitus Carthaginem profugit, XIV, 6, 3, coll. § 13, unde ad novas contrahendas copias mittitur, *ibid.* Victus acie in Magnis Campis cum reliquiis copiarum Carthaginem redit, XIV, 8.
- Asdrubal, praefectus classis Poenorum ad Uticam insidiantis legatis Scipionis Carthagine redeuntibus, XV, 2, 6.
- Asdrubal, dux Poenorum, Carthagini praefectus tertio bello Punico, per Gulussam cum Scipione agit, multa statim cum arrogantia; deinde supplex ad victoris genua pro- volvitur, XXXIX, 1—3, et 3 a. Eum supplicem ut humanae stultitiae exemplum praesentibus ostendit Scipio, *ib.* 3 a, 1 seqq. Transfugae aliquot eum maledictis incessunt, *ibid.* § 4: cui ipsa uxor ignaviam exprobrat, *ibid.* § 5 seqq.
- Asia, una e tribus terrae parti- bus, inter Nilum et Tanaim comprehensa, III, 37, 2 seqq. Eius longitudo, XXXIV, 8, 10. Asiae res gestas ante Ol. 140 multi scripsere, ut non opus habuerit Polybius altius eas repetere, II, 37, 6. Asia cis Taurum excedit Antiochus, III, 3, 4. Per Alexandri do-

- minatum patefacta est itineratoribus, III, 59, 3. Eius ora maritima a Pamphylia usque Hellespontum in regum Aegypti fuit potestate, V, 34, 7. Asiae dynastae Lysanias, Olympichus, Limnaeus, V, 90, 1.
- Asine, oppidum munitum Laconicae, V, 19, 5.
- Asine, Messeniae oppidum, XVIII, 25, 7, ubi alii Asium, Ἀσίον.
- Aspasianus Medus Medis praefectus in exercitu Antiochi, V, 79, 7.
- Aspasius Eleus bello captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Aspendus, urbs Pamphyliae. Aspendii copias iungunt Garsyeridi pro Pedlenissensibus adversus Selgenses, V, 73, 3 seq. Eos ad obsequium redigit Cn. Manlius, XXII, 18, 4. Conf. Andromachus.
- Ἀσπίς. Vid. Clupea.
- Assyriae imperium eversum, XXXIX, p. 129 annot. Assyriorum reges quadraginta unus, fragm. hist. 9.
- Astapa. In Astapae urbis incendio dum fusum aurum et argentum quaerunt milites Romani, igni ipsi consumuntur, XI, 24, 11.
- Astiadis (Dianae) imago Iasi sub dio nec pluitur nec nungitur, XVI, 12, 4.
- Astymedes Rhodius cum Romanis faciendum censet bello Persico, XXVII, 6, 3. Romam legatus ad deprecandam Romanorum iram post bellum Persicum, XXX, 4 seq.; 19, 4 seq. Eius orationem improbat Polybius, 4, 10 seqq. Iterum Romam legatus impetrat tandem societatem Romanorum; XXXI, 6, 1; c. 7. Rursus Romam legatus de bello Cretico, XXXIII, 14, 3 seq.
- Atabyrii Iovis templum Agrigenti, sicut Rhodi, IX, 27, 7.
- Atabyrium, oppidum in monte Coelesyriae (Galilaeae), alias Thabor et Itabyrium; captum ab Antiocho M., V, 70, 6 seqq.
- Atella, urbs Opicorum Italiae, inter Capuam et Neapolim. Atellani Romanis se tradunt, IX, 46, 3.
- Athamania, Macedoniae finitima, XVIII, 19, 4. Eam ad-eunt legati Romani, cum Amynandro acturi de bello Philippo inferendo, XVI, 27, 4. Athamanes, XVIII, 19, 4. Eorum rex Amynander, ubi vide. Eorum pars cum Amynandro a Romanis ad Aetolos deficit, XX, 10, 5. Athamania ab Aetolis sibi ereptam queritur Philippus, XXII, 14, 4: conf. XXII, 8, 1. Apud Romanos repetunt urbes a Philippo per bellum Antiochicum ipsis ereptas, XXIII, 6, 3; XXIV, 1—10.
- Athenae, Athenienses, Attica. Ad eos legationem mittunt Romani post victoriam de Illyriis partam, II, 12, 8. Attalum cum Romanis legatis magna pompa recipiunt per Dipylum intrantem in urbem et tribum de nomine eius nuncupant, XVI, 25. Hortantibus Romanis et Attalo Rhodiisque bellum contra Philippum decernunt, 26. Atticam vastat Nicanor, dux Philippi, 27, 1. Apud Scipiones per legatos intercedunt pro Aetolis, XXI, 2 seq.; rursus, XXII, 8, 10 et c. 12, 1 et

c. 9; 13, 7; 14 toto. Euclidae et Micionis consilio recti, omni cura honesti abiecta turpiter blandiuntur regibus, inprimis Ptolemaeo Philopatori, V, 106, 7 seq. Legationem in Aegyptum ad Ptolemaeum (s. Philometorem s. Physconem) mittunt de nescio qua donatione, et duas sacras legationes, XXVIII, 16, 4. Nescio quem morem continuo servant, IX, 40, 1. Pro Haliartiis quum apud Romanos frustra deprecati essent, turpi consilio agrum eorum sibi petunt, XXX, 18. Ex eorum regione ignominiam potius quam fructum aliquem reportant, XXX, 18a. Multa incommoda patiuntur cum Deliis decertantes. *ibid.* Delum et Lemnum petentibus dat senatus, XXX, 18: *conf.* XXXII, 17, 2. Delii, qui in Achaiam commigrarunt, et ibi civitate donati sunt, res ab iis repetunt ex formula iuris quod Achaeis cum Atheniensibus intercedebat, XXXII, 17. Quum veteres Athenienses ad bellum adversus Lacedaemonios pecuniam ex censu civium conferendam decrevissent, agrorum et omnium fortunarum totius Atticae census non complevit sex millia talentorum, II, 62, 6 seq. Olim quum Chrysopolin tenerent, ad ostium Bospori Thracici portorium exigere primum instituerunt a navigantibus in Pontum, IV, 44, 4. Eorum cognati Lyttii Cretenses, IV, 54, 6. Atheniensium copiae cum ducibus in Sicilia ab Hermocrate captae, XII, 25 k, 9. Immo-

dica adversus Philippum Amyntae contentione in maximas calamitates delapsi sunt, XVII, 14, 13. Victi ad Chaeroneam clementissime habentur a Philippo Amyntae, V, 10, 1 seqq.; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18 seq.; nempe ut alios ille alliceret ad imperium ipsius libentius recipiendum, IX, 28, 4. Eorum reipublicae forma nihil praecipui habuit, VI, 43, 2 seq., similis navi quae gubernatore caret; et in ea maxime dominabatur turba hominum, VI, 44: floruerat praecipue Themistoclis virtute, 44, 2. Eorundem reipublicae Aristides et Pericles benigne et graviter, Cleo et Chares acerbe praefuerunt, IX, 23, 6. Xerxis tempore commodis suis posthabitis a communi Graeciae fortuna discedere noluerunt, XXXVIII, 1 b, 1 seqq. De principatu Graeciae in certamen cum Lacedaemoniis venerunt, *ibid.* § 4. Ab iis victi urbis moenia evertere coacti sunt, *ibid.* § 5. Proelium Lacedaemoniorum cum Thebanis participare prope-rantes prohibuerunt Epaminondam ne Mantineam de improviso capere posset, IX, 8, 10 seq. Cassandro turpiter imperata facienti, quapropter in theatro perstricti sunt a Demetrio Phalereo, XII, 13, 11. Athenaeum, τὸ Ἀθήναιον, in agro Megalopolitano, adversus Achaeos communit Cleomenes, rex Lacedaemoniorum, II, 46, 5. Postquam Megalopolitanis ab Antigono esset traditum, II, 54, 3, obsidetur a Lycurgo rege Lacedaemo-

- niorum, IV, 37, 6; et capit, IV, 60, 3, evertitque, IV, 81, 11.
- Athenaeus, frater Eumenis, Romanam ab eo legatus mittitur adversus Philippum, XXIV, 1, 4 et 7. Rursus legatus cum Attalo, XXXI, 9, 2. Rursus ab Attalo rege mittitur conquesturus de Prusia, XXXII, 26, 1. Classi praefectus oram infestat Prusiae imperio subiectam, XXXIII, 11, 1.
- Athenagoras, praefectus mercenariorum in exercitu Philippi, XVIII, 5, 2.
- Athinis, dynasta Aegyptius, quum a Ptolemaeo Epiphane defecisset, eique rursus se tradidisset, ab eo ad currum revinctus trahitur necaturque, XXIII, 16, 4 seq.
- Athyrrus fl. III, 92, 1.
- A. Atilius Calatinus Cos. cum C. Sulpicio Panormum frustra tentat, plures Siciliae urbes capit, I, 24, 9. Consul iterum cum Cn. Cornelio capit Panormum, 38, 6.
- A. Atilius, legatus Romanus cum Q. Marcio in Graeciam et Peloponnesum initio belli Persici, XXVII, 2, 11.
- C. Atilius Regulus Cos. ancipiti pugna navali defungitur ad Tyndaridem, I, 25. Consul iterum cum L. Manlio, I, 39, 15, oppugnat Lilybaeum, 41—48.
- C. Atilius Regulus, M. F., Cos. in Sardiniam profectus, II, 23, 6. Inde rediens cum exercitu Pisis exposito occurrit Gallis ab Etruriae devastatione domum redeuntibus, II, 27. Occiditur in pugna cum Gallis, 28, 10.
- C. Atilius praetor auxilio mittitur L. Manlio cum quarta legione a Boiis obsessio, III 40, 14.
- M. Atilius Regulus Cos. cum S. Manlio, I, 26. Eius acies navalis triquetra quadripartito divisa, ibid.; proelium navale triplex, 27; victoria, 28. Appellit in Africam; Clupeam capit et Tunes aliasque urbes, I, 29 seq.; dura Poenis imperat, 31; proelio superatur duce Poenorum Xanthippo, 33 seq.; capitur a Poenis, 34, 8.
- M. Atilius Regulus, consul suffectus Flaminio, in pugna ad Trasimenum lacum occiso, III, 106, 2. Mediam aciem tenet in pugna Cannensi, III, 114, 6; cadit in pugna, 116, 11.
- Atintanes, Ἀτιντᾶνες, Epiri populus, II, 5, 8, tradunt se Romanis, II, 11, 11. Atintania, VII, 9, 13.
- Atis, Boiorum rex, a suis occisus, II, 21, 5.
- Atlanticum mare, τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, Oceanus a nonnullis appellatum, XVI, 29, 6. Ἡ ἐκτὸς θάλαττα, Mare externum, dictum, III, 37, 9 et 11; XVI, 29, 9. Id navigavit Polybius, III, 59, 7; et de eius natura et indole ex professo se dicturum promittit, III, 57, 2 et 5; XXXIV, 15, p. 84, 25.
- Atlas mons et alia geographica Africae, XXXIV, 15, p. 85, 1.
- Atrata gens ad Eridanum fluvium, II, 16, 13.
- Atreus solis cursum conversioni coeli contrarium docuit, eoque vates et antistes sacro-

rum nominatus est, XXXIV, 2, 6.

Atropatios probabiliter scripsit Casaub. V, 44, 8 et 55, 2, pro eis qui ibi *οἱ Σατραπείοι* et *αἱ Σατραπείαι* vulgo dicuntur.

Attalica tribus Athenis, XVI, 25, 9.

Attalus, pater Eumenis et Attali, rex Pergami, mortuo Seleuco Callinico omnem cis Taurum Asiam sibi subiecerat; quam ei Achaeus cum Seleuco Cerauno Taurum supergressus rursus eripuit, et intra paterni regni fines, id est intra Pergamum, eum conclusit, IV, 48. Ludos celebrat Minervae, ad quos Byzantii legatos mittunt, 49, 3. Cum Achaeo continuum bellum gerit, V, 77, 1. Eidem Aetolidis et Mysiae urbes eripit, Gallorum Aegosagorum opera, quos ex Europa acciverat, 77, 2 seqq. Pergami sedem habet, 78, 6. Qui cum Attalo controversias habebant post Ol. 140, non amplius Antiochum et Ptolemaeum, sed occidentem spectabant, V, 105, 7. Cum eo societatem adversus Achaeum contrahit Antiochus M., V, 107, 4. Socius Romanorum et Aetolorum adversus Philippum et Achaeos, IX, 30, 7 seqq.; X, 41, 1. Peparethum insulam occupat, X, 42, 1. Propemodum in Philippi potestatem venit, XI, 7, 1. Aeginam ab Aetolis emit triginta talentis, XXIII, 8, 10. Agrum eius Pergamenum et sacra loca vastat Philippus, XVI, 1. In pugna navali ad Laden

nondum stat cum Rhodiis, XVI, 1 a, 1. Sociis Rhodiis pugnam navalem ad Chium pugnat cum Philippo satis felici eventum, XVI, 2—9; ipse tamen naves suas in continentem eiicere coactus aegre Erythras evadit, XVI, 6. De pugna ad Laden vide XVI, 14 seq. Post eas pugnas novos apparatus belli facit, XVI, 24, 1. Athenas invitatur et magna cum pompa ibi recipitur, XVI, 25 seq. Abydenis auxilia mittit adversus Philippum, 30, 7; ipse Tenedum venit succursurus eis, frustra, 34, 1. Eius postulata per legatum in colloquio Philippi cum T. Quintio, XVII, 2, 2; 6, 1 seqq.; 8, 10. Summis honoribus ornatus a Sicyoniis ob beneficia in eos collata, XVII, 16. Mors eius et encomium, XVIII, 24. Eius merita in Romanos commemorat filius Eumenes Romae apud senatum, XXII, 3, 2 seqq. Mortuus est infirmitate contracta ex contentione, qua Boeotos ad societatem Romanorum hortatus est, XXII, 3, 5; XVIII, 24, 10. Uxor eius Apollonis Cyzicena, femina memorabilis, XXIII, 18.

Attalus, Attali filius, Eumenis frater, Cn. Manlium Vulsonem Cos. comitatur in expeditione in Galatiam, XXII, 22. Honore matri Apollonidi habito magnam laudem consequitur, XXIII, 18, 4 seqq. Roma legatus redit, et Eumenem comitatur in bellum cum Pharnace, XXV, 4, 4 et 11. Per Eumenis morbum inducias facit cum Pharnace, et rursus legatus Romam abit

cum minoribus fratribus, XXV, 6. Operam dat ut honores Eumeni in Peloponnesi urbibus sublatis restituantur, eoque amorem suum in fratrem praecipuum testatur, XXVII, 15; XXVIII, 7: idque obtinet XXVIII, 10, 7. In bello Persico nihil propemodum Romanos adiuvit, XXIX, 1 c, 2; a senatu tamen benigne accipitur, *ibid.* Rursus Romam legatur post bellum Persicum, ubi ei blandiuntur Romani, et ad dissensionem cum fratre Eumene concitare student, XXXI, 1. A parum sano impetu eum revocat Stratius medicus, ab Eumene submissus, c. 2 seq. Rursus cum fratre Athenaeo Romam mittitur, ad respondendum querelis Prusiae, XXXI, 9; rursus, XXXII, 3, et benigne accipitur, 5, 5 seqq. Mortuo Eumene regnum administrat pro pupillo filio fratris, XXXII, 23, 8: *conf.* XXX, 2, 6; XXXIII, 16, 1: statimque Ariarathem in regnum Cappadociae restituit, *ibid.* *Conf.* III, 5, 2. Mox a Prusia bello petitur et acie vincitur, XXXII, 25; 26, 1 seq. Athenaeum fratrem Romam mittit, 26, 1; simul exercitum cogit et auxilia ab Ariarathe et Mithridate sociis asciscit, XXXIII, 10. Classem ei administrat Athenaeus, 11, 1 seqq. Mox intercedentibus Romanis pax conciliatur inter Attalum et Prusiam, 11, 4 seqq. Eum Romani prohibent ab inferendo Prusiae bello, XXXVII, 1 h, 1.

Attalus, Eumenis filius (*conf.* XXX, 2, 6), Romam venit et

benigne accipitur, XXXIII, 16, 1 seqq.

Atticum argentum. *Vid.* Argentum.

Attis et Battacus, antistites templi Deae Pessinuntiae, XXII, 20, 5.

Aufidus fluvius unus ex omnibus Italiae fluviis qui Apenninum montem permeat; fontes habet inter Apenninum et mare Etruscum, exit in Adriaticum, III, 110, 8 seq. Iuxta eum committitur pugna Cannensis, III, 110 seqq.; IV, 1, 2.

Aulus. *Vid.* Atilius, Hostilius, Postumius, etc.

Aurea signa bellica Insubrium, II, 32, 6. Aureis argenteisque laminis obductae fuerant trabes, lacunaria, et columnae in regia Ecbatanorum, X, 27, 10 seqq.; *πλίνθοι χρυσαῖ*, *ibid.* § 12. quae videntur esse capita columnarum. *Conf.* Aurum. Aurei signati, IV, 56, 3.

L. Aurelius Orestes, legatus Romanus in Asiam et Syriam, XXXI, 12, 9. Legatus in Achaiam Romam reversus queritur in vitae periculum se esse Achaeorum culpa adductum, XXXVIII, 1, 1 seqq.; *Conf.* 2, 1.

Aurorae imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.

Aurum. De auri argentine metallis in Hispania ex professo se dicturum promittit Polybius, III, 57, 3. Auri metalla prope Aquileiam in Tauriscis Noricis ditissima, XXXIV, 10, 10 seqq. Libra una auri aequiparatur decem libris argenti, XXII, 15, 8.

- C. Aurunculeius, legatus ad Prusiam et Attalum, XXXIII, 1, 2.
- Ausetani, *Ἀυσητᾶναι*, fortasse scribendum III, 35, 2, pro Andosini.
- Ausones, *Ἀῦσωνες*, ad sinum Neapolitanum incolunt: eos ab Opicis discretos facit Polybius; eosdem esse statuit Antiochus, XXXIV, 11, 5—7. Ausonium mare ultra Siciliam ad Salentinos, XXXIV, 15, p. 84, 20.
- Auspicium apud Romanos excusatio legitima est eis qui sacramento tenentur ad conveniendum in armis, VI, 26, 4.
- Auster, *νότος*: ei oppositi Etesii, id est boreas, IV, 44, 6 et 10.
- Autaritus, dux Gallorum in exercitu mercenariorum bello Poenorum Africo, I, 77, 1 et 4; 79, 8: saeva suadet rebellibus, 80. In potestatem venit Poenorum, 85; e cruce suspenditur, 86, 4.
- Autolycus, gubernator quinqueremis Rhodiae in pugna ad Chium, XVI, 5, 1 seqq.
- Antonius Thessalus salutaria suadet Hieronymo Syracusano, VII, 5, 3.
- Auxilia. Vid. Socii et Legio.
- Azanis, *ἡ Ἀζανίς*, pars Arcadiae, IV, 70, 3, dicta ab Azane, Arcadis filio.
- Azorium, *Ἀζώριον*, urbs Perhaebiae, XXVIII, 11, 1.
- Babrantium, locus prope Chium, XVI, 41, 1.
- Babylonia potitur Molo, V, 48, 13; 52, 4. Regio circa Babylonem, V, 51, 3.
- Babyrtas, homo impurus Messenius, IV, 4, 5 seqq.
- Βακκαῖοι* fortasse legendum III, 33, 15, id est Vaccenses, pro *Μακκοῖοι*.
- Bacchus ab Aristide pictus; a quo ortum proverbium Nihil ad Bacchum, XL, 7, 3.
- Bactriana: eam perfluit Oxus fluvius, X, 48, 4. In ea Zariaspa, 49, 15. Regionis incolae *Βακτριανοὶ* et *Βάντροι*, X, 49, 6, 8, 11: contra quorum regem Euthydemum expeditionem suscepit Antiochus M., X, 49; XI, 34.
- Bactrorum obsidio XXIX, 6a, 5.
- Badiza, oppidum Bruttiorum, XIII, 10, 4, Livio Besidiae.
- L. Baebius, legatus a Scipione Carthaginem missus, XV, 1 seq., castris praeficitur a Scipione, XV, 4.
- M. Baebius, legatus Romanorum in Macedoniam, XXIII, 6, 6.
- Baecula, *Βαῖνυλα*, urbs Hispaniae in Oretanis, haud procul Castulone et Castulonensi saltu, X, 38, 7. Ibi Asdrubal, Hannibalis frater, vincitur a Scipione, X, 39. Adde XI, 20, 5.
- Baetica Hispania, XXXIV, 9, 1.
- Baetis, Hispaniae fluvius, XIX; XXXIV, 9, 12.
- Balacer vel Balacrus, pater Pantauchi, amici legatique Persei, XXVII, 8, 5. Filius Pantauchi, obses datus Gentio a Perseo, XXIX, 3, 6.
- Balas. Vid. Alexander Balas.
- Baleares, *Βαλιαρεῖς*, nomen proprium funditores significans, III, 33, 11; mercenarii Poenorum, I, 67, 7; III, 33, 16. Ab Hannibale in Africam missi securitatis causa, III,

- 33, 11. Iunguntur in pugna cum iaculatoribus, III, 113, 6, et passim alias.
- Ballistis lapides triginta atque etiam sexaginta librarum iaculantibus usus est Philippus, IX, 41, 8. Adde Talentum.
- Bantia, *Βαντία*, oppidum Illyrici in finibus Calicoenorum, captum a Philippo, V, 108, 8.
- Barbari Graecis sunt Romani, IX, 38, 5 et 7.
- Barcas, cognomen Amilcaris, patris Hannibalis, I, 56, 1.
- Barce, urbs Cyrenaicae. Hinc Barcaeus Ammonius, V, 65, 8.
- Bardylis, Illyriorum rex, XXXIX, 16, 3.
- Bargusii, populus Hispaniae citerioris; subacti ab Hannibale, III, 35, 2 et 4.
- Bargylia (*τὰ*), Cariae urbs, capta a Philippo, qui ibi hiebat, XVI, 24, 1 seq. Petentibus Rhodiis, invito Philippo, liberatur a Romanis, XVII, 2, 3; 8, 9; XVIII, 27, 4; 31, 2; 33, 1. Ibi erat miraculosum simulacrum, XVI, 12, 3. Cives, *Βαργυλιῆται*, XVI, 12, 3. Bargylieticus sinus, idem qui sinus Iasius, XVI, 12, 1.
- Barmocal Poenus subscripsit formulae foederis Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 1.
- Barnus, *Βαρνοῦς, οὔντος*, oppidum Macedoniae, praeter quod transit via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
- Bastarnae: de eis Romae queruntur Dardaniorum legati, XXVI, 9.
- Batanaea, *Βαταναία*, recepta ab Antiocho M., XVI, 39, 3.
- Bathea (*βαθεῖα*), via in urbe Tarento, VIII, 31, 1; 35, 6.
- Battacus et Attis, antistites templi Deae Pessinuntiae, XXII, 20, 5.
- Belbinas ager in Arcadia: castella ibi a Cleomene exstructa capit Antigonus et Megalopolitanis tradit, II, 54, 3.
- Belli et Titti, *Βελλοὶ καὶ Τιττοὶ*, populi Celtiberici Romanarum partium, legatos Romam mittunt, XXXV, 2, 3 seqq.
- Benacus lacus in Alpibus, XXXIV, 10, 19.
- Beneventum, colonia Romana in Samnio, III, 90, 8. Beneventanum agrum incursant Romani, ibid.
- Berenice, Ptolemaei Philadelphii filia, Ptolemaei Euergetae soror, nupta Antiocho Deo, Syriae regi. Ei aquam e Nilo bibendam mittere solebat pater, fragm. hist. 54. Ob eius casum Seleuco Callinico iratus Ptolemaeus Euergetes Syriam bello petit, V, 58, 10 seqq.
- Berenice, Magae filia et Magae mater, uxor Ptolemaei Euergetae, mater Ptolemaei Philopatoris, occiditur a Ptolemaeo filio, Sosibii opera, V, 36; XV, 25, 2.
- Berga, Macedoniae oppidum; unde Bergaeus Antiphanes, scriptor rerum incredibilium, XXXIV, 6, 15. Euemerum Eratosthenes Bergaeum appellavit, id est fabulosum scriptorem, XXXIV, 5, 12.
- Beroea, urbs Macedoniae. Hinc Beroensis Medon, XXVII, 8, 5, et Beroaeus Adaeus, XXVIII, 8, 1.
- Berytus, Phoenices s. Coelesyriae urbs: fauces ad eam pulsus Ptolemaei ducibus

- occupat Antiochus, V, 61, 9 seq. Arado profectus Theoprosopon promontorium praetergressus eo venit Antiochus M., capta in transitu Botry et crematis Triere et Calamo, V, 68, 8.
- Bessi, Βέσσοι, populus Thracicus; quorum fines invasit Philippus, XXIV, 6, 4.
- Bibliothecarum commoditas, XII, 27, 4.
- Bilius. Vid. Duilius.
- Bionidas Lacedaemonius occisus a factione Aetolica, IV, 22, 11.
- Bithynia, Bithyni. Conf. Prusias. Bithyniae regnum ad Tiboetem pari iure atque ad Prusiam visum est pertinere, IV, 50, 9. Quaecunque loca Bithyni Byzantiis in Mysia ademerant, restituere eis coguntur ex pacis lege, IV, 52, 9.
- Biton et Cleobis, Argivae sacerdotis filii, pietate in matrem insignes, XXIII, 18, 7.
- Bodencus ab indigenis nominatur Padus fluvius, II, 16, 12.
- Boearum agrum in extrema Laconica populatur Philippus, V, 19, 8.
- Boei sive Boii, Βοιοί, oppidum Illyriae ad Lychnidium lacum, captum a Philippo, V, 108, 8: nisi Βοιβίους pro Βοιοὺς legendum, intelligendique cives oppidi, cui nomen Boebe, Βοιβή.
- Boeotarcha Brachyllas, XVIII, 26, 3.
- Boeoti, socii Antigoni et Achaeorum bello Cleomenico et Sociali, II, 65, 4; IV, 9, 4; 15, 1 seq. Universae Boeotorum gentis (τῶν Παμβοιωτίων) conventum perfide violarunt Nicostratus Aetolus, Dorimachi pater, et Lattabus, IV, 3, 5; IX, 34, 11. Adversus Aetolorum, Romanorum et Attali societatem opem implorant Philippi, X, 41, 3: conf. 42, 2. A T. Quintio impetrant ut eis qui contra Philippum militaverant impune redire liceat; cui favori male respondentes Brachyllam Macedonibus faventem Boeotarcham creant, XVIII, 26. Post Leuctrica tempora minuta et perdita eorum gloria, XX, 4 seqq. Mox cum Achaeis faciunt, mox rursus cum Aetolis; inde Macedonibus se tradiderunt, c. 4 seq.; inde ad convivium et crapulam conversi sunt, 4, 7, et c. 6, 1 seqq. Ab eorum republica Megarenses ad Achaeos redierunt, 6, 7 seqq. Praetor eorum Amaeocritus, XX, 4, 2. Antiochum Thebis recipiunt, XX, 7, 5. Novae eorum turbae; exsules suos Romanis faventes recipere nolunt; Macedonibus favere pergunt; Achaeis ius reddere recusant; inde belli origo, XXIII, 2. Praetor Hippias, dein Alceas, XXIII, 2, 3. Boeoticorum legatorum Delphis caedes a Perseo iussa, XXII, 2 a, 5, et 22 a, 5. Commune Boeotorum dissolvitur; ipsi abstrahuntur a societate Persei, XXVII, 1. Mortuo Mnassippo tranquillitas Boeotiae rediit, XXXII, 21, 2. Boeoti infelices XXXVIII, 1 c, 6.
- Boii, Gallicus populus Cispadanus, inter Ananes s. Anamares et inter Lingones habitans, II, 17, 7; 28, 4, conter-

- minus ditioni Romanorum, II, 21, 9. (Cum his non confundendi Boei; quos vide). Post Insubres potentissimi inter Galliae Cisalpinae populos, II, 21, 1. coll. c. 17, 4. Adversus Romanos profecti cum Etruscis caeduntur ad Vadiemonem lacum, II, 20. Suos reges Atin et Galatum occidunt et mutuis caedibus in se ipsi gassantur, 21. Cum Insubribus adversus Romanos incitant Gaesatas, 22 seq. In eorum ditionem Romanorum in gratiam impressionem facturi erant Veneti et Cenomani, II, 24, 8. Proelium committunt (ad Telamonem) cum L. Aemilio et C. Atilio Coss., II, 28 seqq.: braccati pugnant et levi sago induti, 28, 7; cominus fortissime pugnant, solo genere armorum victi, 30, 7. Romanis se tradunt, 31. Cum Insubribus deficiunt a Romanis; Mutinam, Romanorum coloniam, obsident; Romanorum triumviros agris dividendis perfidiprehendunt; Romanam legionem caedunt, reliquos includunt, III, 40. Ad eorum fines accedit P. Scipio Massilia rediens, 56, 6. Cum Hannibale amicitiam faciunt, eique Romanos triumviros vinctos tradunt, quos ille his custodiendos reddit, 67, 6 seq.
- Bolax, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9, in deditionem accipitur a Philippo, 80, 13.
- Bolis Cretensis a Sosibio Sardes mittitur ad liberandum Achaeum, VIII, 17 seq.: sed is Cretica perfidia Achaeum Antiocho prodit, VIII, 18 seqq.
- Bomilcar, *Βομύλλας*, rex Carthaginis, pater Hannonis eius qui in Hannibalis fuit exercitu, III, 42, 6. Conf. III, 33, 3.
- Bomilcar, *Βομύλλας*, classis praefectus Poenorum, auxilio mittitur Tarentinis adversus Romanos, IX, 9, 11.
- Boodes, senator Carthaginien-sis, ab Hannibale seniore in Liparam missus adversus Cn. Cornelium, I, 21, 6.
- Bos, ἡ Βοῦς, locus in Asia, ad Bosporum Thracicum, IV, 43, 6 seq.; 44, 3.
- Bosporus Cimmerius, ὁ Κιμμερικὸς Βόσπορος, os Paludis Maeotidis, IV, 39, 3; XXXIV, 7, 14.
- Bosporus Thracius, IV, 39, 4: eius descriptio, 43 seq. Bosporum ponte iunxit Darius, 43, 2.
- Bostar, ὁ Βώστωρ, τοῦ Βώστορος, dux Carthag. ab Hasdrubale ab Iberum fl. missus adv. Romanos, III, 98, 5; deceptus ab Abilyce Hispano tradit ei obsides Hispanorum, qui Sagunti erant, Romanis prodendos, 98 seq.
- Bostarus, ὁ Βώσταρος, dux Poenorum in Africa adv. Atilium Regulum, I, 30, 1. Auxiliorum praefectus in Sardinia, interficitur a rebellibus mercenariis, 79, 2.
- Botrys, Phoenices oppidum, captum ab Antiocho Magno, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
- Botrys Siculus, scriptor obscoenus, XII, 13, 1.
- Bottia (alias Bottiaea), Macedoniae regio, V, 97, 4.
- Braccati Galli, II, 28, 7.
- Brachylles, Boeotus (puto Thebanus), filius (ut videtur) Neonis, nepos Ascondae, Macedonibus faventium; victo

- Cleomene Spartae praefectus est ab Antigono Dosone, XX, 5. Comes Philippi in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2. Viecto a Romanis Philippo cum aliis Boeotis, qui Philippo militaverant, a T. Quintio incolumis remittitur et Boeotarcha a suis creatur, XVIII, 26, 1—3. Permittente Quintio occiditur a factione contraria, quae cum Romanis faciebat, XVIII, 26, 5 seqq.; XX, 7, 3; XXIII, 2, 7.
- Brasidas, fragm. hist. 15.
- Brennus. Pars Gallorum, qui cum Brenno patria excesse-
rant, declinavit Delphicam
cladem et in Thracia sedes
cepit, IV, 46, 1. Galli cum
Brenno, victo Ptolemaeo Ce-
rauno, contentis Macedoni-
bus, in mediam Graeciam ir-
ruerant, IX, 35, 4: eorum im-
petui soli Aetoli restiterant,
IX, 30, 3.
- Britannia, ἡ Βρεταννική. Eam
totam se peragrasse ait Py-
theas et multa mira de ea nar-
ravit, XXXIV, 5, 2 et 8; 10, 7.
De Britannicis insulis copiose
se commodo loco dicturum
promittit Polybius, III, 57, 3;
XXXIV, 1, 6. De Britannia
nemo mercatorum Massilien-
sium nec Narbonensium nec
Corbilonensium dicere quid-
quam inquirenti Scipioni po-
tuerat, XXXIV, 10, 7.
- Brochi, οἱ Βρόχοι, castellum in
faucibus Coelesyriae, V, 46,
1; 61, 8. Conf. Gerrha.
- Brundisium, Βρεντέσιον. Inde
Apolloniam cum exercitu ap-
pellit Postumius, II, 11, 7.
Priusquam conditum esset,
Tarentinus portus celeberrim-
us erat, X, 1, 9. Eo appel-
- lit classis Rom. ex Asia re-
diens, XXII, 7, 16, et Eume-
nes ex Asia Romam petens,
XXX, 17, 7. Ex Brundisio
Attalus Romam ut veniret
permiserunt Romani XXIX,
1 c, 2. Vir Brundusinus Han-
nibali Clastidium prodidit,
III, 69, 1.
- Bruttii, ἡ Βρεττία, et gens
Βρεττίοι, in ora inferioris
Italiae, X, 1, 3. Per Dau-
niam et Bruttios Rhegium
petit Hannibal, IX, 7, 10. Res
Bruttias Hannibali admini-
stravit Mago, IX, 25, 1. In
Bruttiorum angulum conclu-
sus est Hannibal, XI, 7, 1.
Bruttium agrum, τὴν Βρετ-
τιανὴν (conf. Steph. Byz. v.
Βρεττία), populatur Amil-
car Barca, I, 56, 3; eundem
Agathyrnaeis populandum
dat M. Valerius Laevinus,
IX, 27, 11, coll. Liv. XXXVI,
40. Bruttiorum oppida Badiza
et Lampetia, XIII, 10, 1 seq.
- Bubali pulcherrimi in Africa,
XII, 3, 5.
- Bubastus, urbs Aegypti; eius
praefectus Adaeus, XV, 27, 6.
- Buccina signum datur vigilia-
rum, VI, 35, 12. Ea convoca-
ntur greges in Italia, XII, 4, 6 s.
- Buchetus, oppidum Epiri, XXII,
9, 8.
- Bumilcar. V. Bomilcar 7.
- Bura, urbs Achaeorum ex 12
primis olim foederatis, II, 41,
8. Buri i instaurato dein foe-
deri mox accedunt, occiso ty-
ranno, II, 41, 13.
- Bylazor vel Bylazora, urbs
maxima Paeoniae, occupatur
a Philippo, V, 97, 15.
- Βυσσάντις. Vid. Byzacium.
- Byttacus Macedo, levi armatu-
rae praefectus in exercitu

- Antiochi in Coelesyria, V, 79, 3; 82, 10.
- Byzacium, ἡ Βυσσάντις (sive *Βυσσαντίτις*), Africae regio, III, 23, 2; XII, 1, 1.
- Byzantium, IV, 39, 5; 43, 7; 44, 1. Situs urbis a mari opportunissimus, IV, 38 et 44; incommodus a parte continentis, unde perpetuis bellis Byzantii premebantur a Thracibus et Gallis, Tantaleum saepe supplicium patientes, IV, 45 seq. Gratiam eis debent Graeci, quibus carendum foret omni fructu commercii e Ponto, si Byzantii eos prohibere vellent transitu per Bosporum, IV, 38, 6 et 10. Gallis gravissima tributa pendunt, quare portoria a navigantibus in Pontum exigere coguntur, 46. Bellum eis indicunt Rhodii, IV, 47. Auxilia petunt ab Attalo, et Achaeo, quorum mutuum inter se bellum dirimere statuerunt, 48, 1; 49, 2. Eis iratus est Prusias, quod ad Soteria ipsius legatos non misissent, 49, 3. Mysiae partem tenent in Asia, quam eis eripit Prusias, et Hieron castellum, magno aere emptum, 50, 2 seqq. Tiboetem adversus Prusiam excitant, 50, 1 et 8 seq. Pacem faciunt cum Rhodiis et Prusia, qua nullum amplius vectigal a navigantibus in Pontum se exacturos promittunt, IV, 52, 5. Byzantiis intercedentibus Ptolemaeus Philopator legationibus differt Antiochum Magnum, V, 63, 5. Contra Thraciae regulos auxilia eis promittit Philippus, XXIII, 14, 12.
- Cabyle, urbs Thraciae, XIII, 10, 7. Gentile Cabylenus, ibid.
- Cadi, oppidum Asiae, in Phrygiae, Mysiae et Lydiae confiniis, XXXIII, 10, 2.
- Cadmea per dolum capta a Phoebida Lacedaemonio, IV, 27, 4.
- Cadusii, Asiae populus, a septentrione Mediae, V, 44, 9. Sunt in exercitu Antiochi, V, 79, 9.
- L. Caecilius Metellus, Cos. cum C. Furio, Thermam et Liparam capit, I, 39; ad Panormum caedit fugatque Asdrubalem, 40.
- Lucius Caecilius Metellus, praetor, cadit in pugna cum Gallis ad Arretium oppidum, II, 19, 8.
- Q. Caecilius Metellus, legatus Romanorum ad iudicandas Philippi cum finitimis populis controversias, XXIII, 6, 6; 10, 1; 11, 1 seqq., obiurgat Achaeos ob ea quae Spartae egerant praetore Philopoemene, 10, 2 seqq.; 12, 8; postulat concilium gentis Achaeorum, quod ei negant magistratus, quod scriptum senatus mandatum non haberet, 10, 10 seqq.; 12, 5 seqq. Inique ab eo secum actum queritur Philippus, XXIV, 2, 7. Denuo legatus mittitur in Peloponnesum, XXIV, 4, 8.
- Q. Caecilius Metellus, praetor Macedoniae, legatos mittit ad Achaeos, sed conditiones eius temere respuunt, XXXVIII, 4, 1 seqq.; conf. 5, 9. rursus, XL, 4. Diaeum cum exercitu opprimit in Phocide, XL, 1, et 6, 11.
- Calabri, in ora inferioris Italiae, X, 1, 3.
- Calamae, Messeniorum castellum, proditione captum a Ly-

- curgo, tyranno Spartanorum, V, 92, 4.
- Calamus, Coelesyriae s. Phoenices oppidum, crematum ab Antiocho, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
- Calamus odoratus colligitur e paludibus quae sunt in Marsya Campo, V, 45, 10.
- Calchedon, urbs ad ostium Bospori Thracici a parte Propontidis, ex adverso Byzantii, IV, 39; eius situs multo incommodior quam situs Byzantii, 43, 8 seqq. et 44. Calchedonios, quum Aetolorum essent socii, Philippus, ipse quamvis Aetolis nuper reconciliatus, ab Aetolorum societate abstraxit et sibi adiunxit, XV, 23, 8 seq. Vid. Sostratus.
- Calene, arx in agro Larinate, III, 101, 3.
- Caleni, cives oppidi Campaniae, cui Calas nomen, a septentrione Capuae, III, 91, 5.
- Calicoeni vel Caloecini, gens Illyrica, Macedoniae vicina, cuius oppidum Bantiam praesidio occupavit Philippus, V, 108, 8.
- Calleas, Thespiensium legatus Romam, XXVII, 1, 1.
- Callias, pancratiastes, legatus Atheniensium in Aegyptum, XXVIII, 16, 4.
- Callicrates, Leontesius Achaeus, humilis adulator Romanorum, Romam legatus in caussa exsulum Spartanorum, Achaeos prodit, XXVI, 1—3. Praetor creatur Achaeorum, commendatus a Romanis, 3, 7 et 14. Ptolemaeis auxilia petita non mittenda censet, invidia Lycortae maxime ductus, XXIX, 8—10. Romanis imperatoribus et 10 legatis gratulatur victoriam de Perseo relatum et populares suos calumniatur, XXX, 10, 3 et 9. Inde reversus vulgo exosus omnibus, XXX, 20. Responso a senatu legatis Achaeorum dato inflatur, XXXI, 8, 8 et 12; contendit Achaeis absque Romanorum voluntate nec bellum cuiquam inferre licere nec opem ferre, XXXIII, 15, 7. Eius statucae deiectae, XXXVII, 1 g.
- Callicritus, legatus Boeotorum Romam, XXIII, 2, 8.
- Calligiton, pater Cothonis, hieronymemonis Byzantiorum, IV, 52, 4.
- Callimachii et Herophilii, rationali praesertim medicinae addicti in Alexandria medici, XII, 25 d, 4 seqq.
- Callinicus. Vid. Seleucus.
- Calliope, urbs Parthorum, X, 31, 15.
- Callipolis, oppidum Aetoliae, XX, 11, 11.
- Callisthenes refert epigramma in columna ad aram Iovis Lycaei Messenae in honorem Arcadum, IV, 33, 2 seqq. Rempublicam Cretensium similem esse contendit Laconicae, VI, 45, 1. Eius imperitiam in narrandis rebus ad militiam pertinentibus, praecipue in exponenda pugna Alexandri et Darii in Cilicia, perstringit Polybius, XII, 17. Propter Alexandri adulationem conviciis petitur et merito tulisse poenam dicitur a Timaeo, XII, 12 c, seqq.; Alexandrum in deorum numerum volebat referre, XII, 23, 4 seq.
- Callistratus, legatus Eleorum Chalcidem ad Antiochum, XX, 3, 1 et 5.

Callonitis, V, 54, 7, pro *Χαλωνίτις*.

Caloecini. V. Calicoeni.

Calpitus s. Calpitum, si vera scriptura, Galatiae oppidum, XXV, 4, 8.

Calycadnus, promontorium Ciliciae: ultra id belli caussa navigare prohibetur Antiochus, XXII, 26, 14.

Calydonia, Calydoniorum ager in Aetolia; eum populatur Philippus et oppidum capit cui nomen Elaeus, IV, 65, 6 seq. Eandem populantur Achaei, V, 95, 11. Conf. Damocritus.

Calynda, urbs Cariae; eam a Romanis sibi petunt Rhodii, XXXI, 16, 1 seq. Calyndenses Rhodiis se tradunt, XXXI, 17.

Camarina, urbs Siciliae, expugnatur a Romanis, I, 24, 11. Prope eam tempestate perit classis Romanorum, I, 37, 1. Camarinenses cum Gelae civibus inducias faciunt, XII, 25 k, 3 et 4.

Cambylus, praefectus Cretensium in exercitu Antiochi ad Sardes, VIII, 17, 4 seqq.; cum Bolide Cretensi decipit Achaeum et Antiocho prodit, VIII, 18 seqq.; utpote Cretensis, natura varius et astutus, 18, 4.

Camers ager, Camertium fines, ἡ τῶν Καμερτίων χώρα: ibi Galli et Samnites magna clade afficiunt Romanos, ad Clusium oppidum in Etruria, II, 19, 5.

Cammani, a Ti. Graccho sub imperium Romanorum rediguntur, XXXI, 9, 1.

Campani, mercenarii Agathoclis, vi potiuntur Messana, urbe Siciliae, I, 7, 2 seqq.

Mamertinos se ipsi appellant, I, 8. Conf. Mamertini. Campanorum numerus ad militiam inceptorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 14. Conf. Decius.

Campania, VII, 1, 1; ab Hannibale vastata, III, 91 seq. Conf. Capua.

Campi Phlegraei; vid. Phlegraei. Campi Magni; vid. Magni. Campi circumpadani; vid. Gallia Cisalpina. Campus Amycae, Apiae, Marsyas, Martius, Pulcer, Thebes. Vid. in his vocabulis. In Campo Romani equum transfigunt in memoriam Troiae equo ligneo captae XII, 4 b, 1.

Camus s. Camun, oppidum Coelesyriae in Decapoli trans Iordanem, captum ab Antiocho, V, 70, 12.

Candasa, castellum Cariae, XVI, 41, 5.

Candavia, mons Illyrici, per quem ducta est via Ignatia, XXXIV, 12, 9.

Canis ortus: signum nautis infestum I, 37, 4. sub eum augeatur Padus, II, 16, 9, et Euphrates, IX, 44, 4.

Canna, *Κάννα*, oppidum Appuliae, III, 107, 2. Romanis in plur. num. Cannae, et sic *Κάνναι*, XV, 7, 3; 11, 8. Oppido superiori anno diruto arcem Cannae, ubi horreum erat Romanorum, motis Gerunio castris, cepit Hannibal, III, 107, 2. Pugna Cannensis, III, 117, 1; V, 105, 10, ad oppidum Cannam et Aufidum fluvium pugnata, IV, 1, 2. Eius descriptio, III, 115—117. Post eam maxima Italiae pars ad Poenos defecit, V, 111, 8; XV, 7, 3, coll. III, 118; VI,

- 11 a, 2. Post eandem captivos redimere nolunt Romani, VI, 58, 2.
- Canopus, urbs Aegypti, V, 39, 1.
- Canuleius, senator Romanus, qui legationem in Aegyptum obierat, XXXI, 18, 4.
- Canusium, oppidum Appuliae, III, 107, 3.
- Caphyae, oppidum Arcadiae a Cleomene occupatur, II, 52, 2. In agro Caphyensium cum Aetolis pugnant Achaei duce Arato fuganturque, IV, 11 seqq. Caphyas venit Philip-
pus, IV, 68, 6; 70, 1; indeque Psophidem, IV, 70, 3—5.
- Capilli praeparati 300 talenta Sinopensibus mittuntur a Rhodiis, IV, 56, 3.
- Capitis reis Romanis potestas est in exsilium spontaneum secedendi, VI, 14, 7.
- Capitolium, *Καπετώλιον*. Eo excepto Roma capta a Gallis, I, 6, 2; II, 18, 2. Ornatur signis militaribus et maniacis Gallo-
rum, II, 31, 5. Ibi instituitur quotannis delectus militum, VI, 19, 6. Capitolinus Iupiter, III, 22, 1.
- Cappadocia invadit Pharnaces, XXV, 4. Rex Cappado-
cum Ariarathes, XXV, 4, 9. A Tauro monte et Lycaonia usque ad Ponticum mare por-
recta, fragm. hist. 10. Nomen est Persicum, de cuius vi et origine v. ibid. De finibus Cappadociae ad Taurum mon-
tem, XXXIV, 13, 4. Cappa-
docia ad Pontum vocatur re-
gnum Mithridatis, V, 43, 1 seq.
- Capua, *Καπύη*. Campos circa eam olim possederant Etrusci, II, 17, 1. Eosdem petit Hanni-
bal, III, 90, 10. Eorum situs et opulentia, 91. Campanorum
(*Καπυανοί*, pro quo male *Κα-
πυηνοί* IX, 5, 6) pars Hanniba-
lem advocarunt post pugnam Cannensem, III, 118, 3. Ca-
puani luxu superantes Croto-
nias et Sybaritas a Roma-
nis ad Hannibalem defece-
runt, VII, 1, 1 seq. Ad Car-
thaginienses deficiens Capua
alias urbes secum traxit, ibid.
§ 4. Eam obsidet Appius, ob-
sessus ipse ab Hannibale, IX,
3. Appium Hannibal, Romam
petens, frustra studet inde
abstrahere, IX, 4, 8; 7, 7.
Eius oppugnationem premunt
Romani, IX, 9, 8. Capuani
servientes XXV, 9b, 4. Vinum
arbustivum Capuae, XXXIV,
11, 1.
- Carchi, *Κάρχοι* (an Carduchi,
Καρδοῦχοι?), Asiae populus,
Zagrum montem incolens, V,
44, 7.
- Cardaces, militum mercenario-
rum genus in Asia, mille duce
Lysimacho Gallo in Antiochi
acie ad Rhamphiam, V, 79, 11;
82, 11.
- Cares, Caria. Cariam, quum re-
gibus Aegypti pareret, inva-
dit Philippus, III, 2, 8; XVI,
11 seq., et ibi hiemat, XVI,
24. Lycia et Caria usque ad
Maeandrum Rhodiis dantur a
Romanis post bellum Antio-
chicum, XXII, 7, 7; 27, 8;
XXIII, 3, 7; non pro munere,
sed ut amici et socii, XXVI,
7. Liberi pronunciantur Ly-
cii et Cares, XXX, 5, 12 et
16. Conf. XXXI, 7, 4. Carico
bello magnam olim cladem
passi erant Iasenses, XVI,
12, 2. In Care faciendum pe-
riculum; proverb. X, 32, 11.
Sic Carum militum per con-
temptum meminit Cleomenes,

- V, 36, 5. Genere Car fuit Hermias, princeps minister Antiochi, V, 41, 2.
- Carica ἱερὰ νόνη fr. hist. ult.
- Carmania, Asiae superioris regio. Eo ex Arachosia per Drangenen rediit Antiochus, ubi hiemavit, XI, 34, 13. Carmani in exercitu Antiochi, V, 79, 3 et 7; 82, 12.
- Carneades philosophus Romae, XXXIII, 1, 9.
- Carnium, locus Laconiae, Apollini sacer, V, 19, 4.
- Carpetani, Καρχησίοι, populus validissimus Hispaniae, pene opprimunt Hannibalem, mox ab eo ipsi oppressi, III, 14. Per eorum fines transit Tagus fluvius, III, 14, 5. Urbem in Carpetanis obsidet Asdrubal, X, 7, 5, ubi Καρχητανοί.
- Carsenses, Καρσεῖς, gens Mysorum vicina: eos terrens ad obsequium redigit Attalus, V, 77, 7 seq.
- Carsignatus, regulus Galatiae in Asia, qui cum Pharnace fecerat, frustra legatos de pace mittit ad Eumenem et Attalum, XXV, 4, 6 seq.
- Carthaea, una e quatuor uribus Cei insulae, XVI, 41, 6.
- Carthago et Carthaginienses, Poeni. Situs urbis inter Uticam et Tunetem, I, 73, ad Macaram fluvium, 75. Carthaginensium ditionem in Sicilia carpunt Mamertini, I, 8, 1. Ab iis auxilium adversus Syracusanos petit pars Mamertinorum, I, 10. Inde prima certamina Poenorum cum Romanis, ab altera parte advocatis, ibid. et seqq., postquam olim foedera Romanis ac Poenis intercessissent, III, 22 seqq. Ante primum bellum Punicum Poeni iam praeter Siciliae partem plurimas etiam partes Hispaniae et insulas omnes Sardoi et Etrusci maris in potestate habuerant, I, 10, 5. Ducem suum arce Messanae excedentem cruci affigunt, I, 11, 4 seq. Messanam obsidentes in fugam vertuntur ab Appio, I, 12. Belli Punici primi initium, I, 16. Conf. Sicilia. Siciliae plurimae urbes deficiunt a Poenis ad Romanos, I, 16, 3. Capto Agrigento Poenos penitus Sicilia eiici posse sperant Romani, I, 19, 2. Maris tenent imperium, 20, 5; 39, 10. Re nautica praestant, VI, 52, 1; naves Romanorum cum duce Cn. Cornelio ad Liparas capiunt, I, 21. Navali proelio a Duilio vincuntur, 23. Classe 350 navium tectarum, ultra 150 milia hominum tenente, in altum evehunt, I, 25, 9; 26, 8: et tamen vincuntur a Romanis navali pugna ad Ecnomum, 27 seq. In Africa rursus vincuntur fuganturque a Regulo, 30, non sua, sed ducum culpa, 32, 2. Post varia belli facta, quae capp. seqq. exponuntur, Romanis Sicilia cedunt, I, 62; bello Siculo prorsus attriti, 71, 3. Bellum habent cum mercenariis suis et subditis rebellibus; Bellum Africum, I, 65 seqq., 70 seqq. Duris tributis premebant subditos, 72. Sardinia cedunt Romanis, I, 88; III, 10, 3. Eorum antiqua foedera cum Romanis, III, 22 seqq. De secundo Punico bello, vid. Hannibal et Hannibalicum

bellum. In eo bello equitatu maxime valent, III, 110, 2; 117, 4; IX, 3, 9. Rex Bomilcar, III, 42, 6; 33, 3; VI, 51, 2. Longitudo ditionis eorum in Africa, III, 39, 1 seq. Victa a Cn. Scipione ad Iberi ostia et magnam partem perdita Punica classe aliam submiserunt; quae quum obiter Pisas appellere et cum Hannibale communicare vellet, a Cn. Servilio repulsa est et Africam repetere coacta, III, 96. Sive Romani bello vicissent sive Poeni, in Graeciam arma translaturi erant victores, V, 104, 3. Respublica eorum collata cum republica Romana, VI, 51 seq. Tempore secundi belli Punici iam consenescebat Carthago, Roma quum maxime vigeat, VI, 51, 5. Cum iis Hieronymus foedus facit de dividenda Sicilia, VII, 4. Eorum foedus cum Philippo, VII, 9. Eorum nomen, *ibid.* § 2. Seniorum collegium apud ipsos vel senatus, VI, 51, 2; X, 18, 1. Consternatio Carthagine, postquam castra Syphacis et Asdrubalis incendit Scipio, XIV, 6. Acie victi in Magnis Campis varia consilia capiunt, XIV, 8 seq. Postquam supplices pacem petierant et confirmandarum conditionum pacis caussa a Scipione scriptarum Romam legatos miserant; induciarum tempore commeatum intercipiunt Romanorum et legatis insidiantur Scipionis, XV, 2 seqq., *conf.* 8, 7. Victo Hannibale a Scipione, XV, 9—16; pace Poenis data a Romanis finitur Bellum Punicum secundum, 17—19. Quo-

tannis Tyrum primitias frugum diis patriis mittunt, XXXI, 20, 12. Emporiis circa Syrtin minorem cedere Masinissa coguntur iniquo Romanorum iudicio, XXXII, 2. Ad bellum eis inferendum honorificos praetextus quaerunt Romani, XXXVI, 1 b, 1 seq. Tertio bello Punico missis Romam legatis Romanorum fidei se tradunt, XXXVI, 1, 9; XXXVII, 1 c, seqq. Obsides poscit senatus, quos illi mittunt, c. 2 seq.; arma omnia tradere iubentur, 4 seq., et sedes mutare; dein funditus delentur, III, 5, 5. Circa eos et illud bellum eo tempore per Graeciam multi variique iactantur sermones, XXXVII, 1 a et seqq. Carthaginis oppugnatio et excidium, XXXIX, capp. 1—3. Poenis insita avaritia et dominandi libido, IX, 11, 2. Carthagine et Alexandriae in publicis tumultibus pueruli non minus quam viri tumultuari solent, XV, 30, 10.

Carthago Nova in Hispania (nonnunquam dicta *Καὶνὴ πόλις*), II, 13, 1; III, 13, 7; 39, 6; X, 15, 11. Condita ab Asdrubale, Hamilcaris genero, II, 13; situs et descriptio urbis, X, 10. A freto Herculeo abest stadia 3000, ab Ibero fluvio stadia 2600, III, 39, 5 seq. Ibi hiemare consueverat Hannibal, III, 13, 7; 15, 3; 33, 5: fuit enim veluti caput et sedes imperii Poenorum in Hispania, III, 15, 3; X, 10, 9. Ibidem hiebat Asdrubal, III, 76, 11. Eam oppugnat expugnatque Scipio Africanus Maior, X, 6,

19. Commoditates urbis, X, 8; argenti metalla, X, 10, 11; XXXIV, 9, 8 seqq.
- Carthalo, collega Adherbalis, ab eo Drepanis Lilybaeum missus classem Romanorum Lilybaeum obsidentem partim capit partim cremat, I, 53. Insidians classi L. Iunii a Pachyno advenienti, tempestatem, quae illam perdit, sua providentia effugit, 54.
- Carynea. Vid. Cerynea.
- Carystus, Euboeae urbs, liberatur a senatu Romano post bellum Philippicum, XVIII, 30, 11.
- Casius mons, τὸ Κάσιον, in Aegypto; propter eum Ptolemaeus exercitum in Coelesyriam ducit, V, 80, 2.
- Caspiae Pylae in Media, V, 44, 5.
- Cassander, rex Macedoniae, urbibus Achaeorum praesidia imponit, II, 41, 10; IX, 29, 5 seq. Victo Antigono cum Lysimacho et Seleuco deliberans, universam Syriam Seleuco attribuit, V, 67, 8. Athenienses, concessa ceteris Graecis omnium rerum honestarum gloria, ei imperata faciunt, XII, 13, 11.
- Cassander Aegineta apud Achaeos conqueritur de patria ab Aetolis Attalo vendita, et libertatem Aeginae repetit ab Eumene, XXIII, 8, 9.
- Cassander Corinthius Leucade cum navi in portu stans prope Illyriorum lembos violata fide ab Illyricis capitur, V, 95, 3.
- Cassander, Philippi minister, regis iussu ingentem caedem Maroneae edit, XXIII, 13, 3 seqq.; tum in speciem Romam missus a Philippo in via iussu eiusdem e medio tollitur, 14, 1 et 5.
- Castorum aedes. Vid. Dioscurium.
- Castorum metatio et descriptio apud Romanos, VI, 27—32; in itinere, 41. Melior ratio apud Romanos quam apud Graecos, 42. Castrense sacramentum; ministeria castrensia; vigiliae et quae huc spectant, VI, 33 seqq.
- Castulo, Καστάλων, urbs et mons Oretaniae in Hispania, X, 38, 7; XI, 20, 5.
- Catabathmus magnus, locus acclivis in aditu Cyrenaicae, ex Aegypto venienti, XXXI, 26, 9.
- Cataphracti equites, XXXI, 3, 9.
- Catapultae Uticensium, I, 74, 4 et 12.
- Catarracta ad portam urbis Salapiae, X, 33, 7.
- Catarractae Oxi fluvii, X, 48.
- Catenis onerari M'. Acilius iubet Aetolos, qui fidei Romanorum se permiserant, XX, 9.
- Cato. Vid. Porcius.
- Cavarus, rex Gallorum Thraciam incolentium, cui tributum pendebant Byzantii, IV, 46, 3 seq.; pacem conciliat inter Byzantios et Prusiam, Bithyniae regem, IV, 52, 1 seq.; VIII, 24, 1 seq.
- Caucasus Indicus; ex eo originem ducit Oxus fluvius, X, 48, 4. Eo superato Antiochus M. in Indiam venit, XI, 34, 11.
- Caudini: sic fortasse legendum III, 91, 5, pro Daunii.
- Caulon, urbs Magnae Graeciae. Cives Cauloniatae cum vici-

- nis civitatibus Iovi Homario communem aedem ponunt, II, 39, 6.
- Caunus, urbs Cariae; in eam confugit Polyaratus, XXX, 9, 12. Eam a Ptolemaei ducibus emerant Rhodii, XXXI, 7, 6. Caunii Rhodiis contributi, XXX, 9, 13. Deficiunt a Rhodiis, XXX, 5, 11. Ab eis rursus subiguntur, ibid. 13 seq. Romam legatos mittunt; senatus Rhodios praesidia deducere Cauno iubet, XXX, 19, 3 seqq.; XXXI, 1, 2. Ab eis Calyndenses deficiunt ad Rhodios, XXXI, 17.
- Celtae, *Κελτοί*. Vid. Galli et Gallia.
- Celtiberi, Celtiberia. In eius et Iberiae confiniis erat urbs Saguntum, III, 17, 2. Eius urbes 300 eversae perhibentur a Ti. Graccho praetore, XXVI, 4. Eodem Tiberio praetore Celtiberi foedus pepigerunt cum senatu Romano; quod foedus illi postea restitui sibi petunt, XXXI, 2, 15. Eorum auxilia Carthaginem opportune adveniunt adversus Scipionem, XIV, 7, 5 seqq.; mox in pugna pereunt 8, 9 seqq. Eorum equites in pugna ex equis descendunt, fragm. hist. 13. Eorum gladii, ib. 14. Bellum eis inferunt Romani, III, 5, 1; XXXV, 1—5, bellum igneum, XXXV, 1. Cum iis inducias paciscitur M. Marcellus, c. 2. Continuatur bellum, c. 3 seqq. Conf. Titti, Belli, et Aravacae.
- Celtici, populus Hispaniae, vicinus Turdetanorum, XXXIV, 9, 3.
- Cenchreae, *Κενχρεαί*, Corinthi portus ab ortu, V, 29, 5; 101, 4: ibi cruciatur et mari mergitur Aristomachus, Argivorum tyrannus, II, 59, 1; 60, 7 seq. Ibi lembos suos per Isthmum transvehit Demetrius Pharius, IV, 19, 7 seqq.; pariter Philippus, V, 101, 4. Attalus Sicyone eo abit, XVII, 16, 6.
- Cenomani, *Γορωναί*, populus Gallicus, iuxta Insubres incolens, secundum Padum fluvium, II, 17, 4. Cum Venetis Romanorum partibus accedunt, II, 23, 2 seqq.; 24, 7; 32, 4. Inter eorum et Insu-
brium fines interfluit Clusius amnis, 32, 4.
- Censores Romae singulis lustris magnas impensas faciunt in reficienda et extruenda aedificia publica, VI, 13, 3; locant opera publica et vectigalia, VI, 17, 3.
- Centauri, qui Pelium incoluere, VIII, 11, 13.
- C. Centenius auxilio mittitur Flaminio ad Tarsimenum lacum cum 4000 equitibus, qui partim interficiuntur partim vivi capiuntur, III, 86.
- Cento. Vid. Claudius.
- Centronius. Vid. Centenius.
- Centum familiae Locrensium, XII, 5, 6 seqq.
- Centuriones, ordinum ductores apud Romanos, VI, 24, 1 seqq.; eorum officium, 24, 7 seqq.; locus in castris, 30, 5. Centurio primi manipuli triariorum curam habet, ut signum buccina singulis vigiliis datur, VI, 36, 5. In itinere centuriones nonnulli cum tribuno praeceuntes designant castra, 41, 1 seqq.
- Centuripa, *Κεντόριπα*, oppidum

- Siciliae, prope Cyamosorum amnem, I, 9, 4.
- Ceos insula: in qua Carthaea, unum e quatuor oppidis, XVI, 41, 6: Conf. 26, 10.
- Cephalenia insula: eius situs, V, 3, 9 seq. Incolae Cephalenii III, 3, 6; XXII, 13, 5. Eorum navibus commodatis utuntur Aetoli ad populandas Epiri et Acarnaniae oras, IV, 6, 2 et 8; V, 3, 7. Cephaleniam invadit Philippus, V, 3, 3 seq.; oppidum Pronnos, expugnatum difficile, omittit, V, 3, 3 seq.; Paluntem oppugnat, sed per Leontii perfidiam oppido non potitur, V, 3, 4 seqq. et c. 4. Per Etesias uno die ex Cephalenia in Messeniam traici potest, V, 5, 3; ad eam cum classe stans Philippus, classem Romanam observans, panico terretur, V, 109, 5; 110, 1 seqq. Circa eam deprehensi legati Aetolorum vineti abducuntur ab Epirotis, XXII, 9, 7. Excipitur a pace Romanorum cum Aetolis, XXII, 13, 5; 15, 12. Eam cum exercitu petit M. Fulvius Cos., XXII, 13, 13 seq.; et Samen urbem vi capit, XXII, 23, 1. Conf. III, 3, 6. Ibi cum classe stat C. Lucretius, XXVII, 6, 1.
- Cephalo, familiaris Philippi famulus, VIII, 14, 5.
- Cephalus Epirota Molossus (XXX, 7, 2), vir prudens et probus, in republica administranda fidem servans Romanis, nec tamen humiliter eis obsequens; per calumnias Charopis cogitur ad Perseum confugere, ne indicta caussa Romam abduceretur, XXVII, 13. Molossorum gentem ad Persei partes abstraxit, ad extremum fortiter occubuit, XXX, 7, 2 seq. Videtur sibi ipse mortem conscivisse. Conf. 8, et c. 8, 3.
- Cephisodorus, Atheniensium legatus Romam, XVII, 10, 11.
- Ceraeas. Vid. Keraeas.
- Ceratae Cretenses a Cnosiorum societate ad Lyttios transeunt, IV, 53, 6.
- Κέρας, Cornu, sinus maris prope Byzantium, IV, 43, 7.
- Ceraunii montes, τὰ Κεραύνια, XXXIV, 6, 12.
- Cerax, oppidum Illyricum ad lacum Lychnidium, capitur a Philippo, V, 108, 8.
- Cercidas Megalopolitanus ab Arato mittitur ad Antigonum, de societate acturus, II, 48, 4 seqq.; 50, 3; praeest mille Megalopolitanis in acie Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 3.
- Cercidas Arcas, fortasse progenitor superioris, immerito a Demosthene in proditorum numero relatus, XVII, 14, 2 et 12.
- Cercina, ἡ τῶν Κερκινητῶν νῆσος, Africae insula, contra Byzacium: ex ea pecuniam facit Cn. Servilius Cos. classem Punicam persequens, III, 96, 12.
- Cereris templum Alexandriae, XV, 27, 2. Eius et Proserpinae aedes, τὸ Θεσμοφορεῖον Alexandriae, XV, 29, 8.
- Cerne, mons Africae, XXXIV, in fine, fr. lat.
- Cersobleptes, Thracum rex, XXXIX, 1 b, 3.
- Certaminum singularium usus apud Romanos, fragm. gramm. 27. Conf. ib. 12, et XXXV, 5.
- Cerynea (Carynea secundum

- cod. Vat., urbs Achaiae ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Cerynenses, quum dominatum posuisset Iseas, Ceryneae tyrannus, instaurato Achaeorum foederi se adiunxerunt, II, 41, 14. Conf. Marcus.
- Cesbedium, templum Iovis, prope Selgam Pisidiae urbem, V, 76, 2 seqq.
- Cestus vel Cestrosphendone, XXVII, 9.
- Cetrati Macedones, *πελτασται*, distinguuntur a phalange et ab equitibus in exercitu Macedonico, II, 65, 2; IV, 67, 6; 84, 9; X, 31, 13, et passim alibi. Distinguuntur ab Agemate, V, 25, 1. Mediam rationem servant inter levem et gravem armaturam, V, 22, 9; 23, 3 seqq. et 8.
- Chaereas, sublestae fidei scriptor, III, 20, 5.
- Chaeron Laco Romam legatus caussam agit exsulum Spartanorum, capitis damnatorum ab Achaeis, XXIV, 4, 5. Rursus Romam mittitur, XXV, 2, 4. Infimae sortis iuvenis, plebem Spartanam agrorum divisione demeretur, pecuniam publicam dissipat, Apollonidem quaestorem occidit: ad extremum iussu praetoris Achaeorum in vincula conicitur, XXV, 8.
- Chaeronea: Athenienses a Philippo ad Chaeroneam victi, V, 10, 1; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18. Chaeronenses, Q. Marcio per legatos urbem suam tradunt, XXVII, 1, 4. Conf. 1.
- Chalcaspides Macedonum, II, 66, 5; IV, 67, 6; Megalopolitani, II, 65, 3; IV, 69, 4 seq.; V, 91, 7.
- Chalcea, Aetoliae oppidum maritimum, V, 94, 8.
- Chalcea (*τὰ Χαλκεία*) in Africa; non urbs, ut Demosthenes Bithynus perhibuit, sed aeris officina, XII, 1, 5.
- Chalcidicus mons Siciliae, I, 11, 8.
- Χαλκτοικος*, scil. *Ἀθηνᾶ*, IV, 22, 8, coll. c. 35, 2. Vid. Minerva.
- Chalcis, urbs Euboeae, X, 42, 2; 43, 7. Eo se confert Apelles impediturus subvectionem commeatum, V, 2, 8 seq.; inde Corinthum advocatur, 26. Una e Graeciae compedibus a Romanis occupata retinetur, XVII, 11, 5 seqq.; XVIII, 28, 4 seqq. Ibi hibernat Antiochus, XX, 3, 1 et nuptias celebrat cum virgine Chalcidica, XX, 8. Ibi Q. Marcius legatus Romae accipit legatos Boeotorum, XXVII, 1 seq. Eo quinque naves praetori Romano adversus Perseum mittunt Rhodii, XXVII, 6, 14. Chalcidenses Macedonicos aliquando reges bello appetiverunt, XXXVIII, 1 c. 3. Chalcidensium equitum caedes bello Achaico, XL, 11, 5.
- Chalcis Aetoliae, *Χάλκεια* apud Polyb. Vid. Chalcea.
- Chaldaei in honore apud suos, XXXIV, 2, 7.
- Chalesus, Aetolorum legatus ad M'. Acilium de pace, XX, 9, 2. Idem haud dubie nomen, XXII, 8, 11, ubi *Χαλεπόν*.
- Chalonitis, regio Assyriae. Vid. Callonitis.
- Charadra, urbs Epiri, iuxta sinum Ambracium, IV, 63, 4. Eadem Charadrus vel Chara-

- drum, XXII, 9, 7; nisi ibi *Χαράδραν* legendum.
- Chares et Cleo pessime prae-sunt reipublicae Athenien-sium, IX, 23, 6.
- Charimortus, homo a gratiis omnibus destitutus, scelerum socius Scopae in Aegypto, XVIII, 38, 2.
- Charixenus, dux Aetolorum La-conicam vastantium, IV, 34, 9.
- Charmion. Vid. Chasmion.
- Charops, Epirotarum legatus, cum Antiocho M. Chalcide ita agit ut nec regem nec Roma-nos offendere voluisse intelli-gatur, XX, 3, 1. Vir probus, amicus Romanorum, unus praecipue effecerat ut Phi-lippus a Flaminio ex Epiri faucibus eiiceretur, XXVII, 13, 2. Nepotem ex Machata filio Charopem Romam mittit, ut et sermonem et litteras Ro-manorum perdisceret, *ibid.* 3.
- Charops Epirota Machatae fi-lius, superioris Charopis ne-pos; Roma domum reversus, Cephalum et Antinuum ut Perseo faventes criminatur apud Romanos, 13, 6 seqq. Legatus Epirotarum in Ma-cedoniam gratulatur ducibus Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 4. Pessimus et sae-vissimus homo, civilium cae-dium auctor, XXX, 14, 7 seqq.; laetatur severitate Romano-rum inexorabili in exsules Graecos, XXXI, 8, 12; omnes qui aliena a Romanis sentie-bant, condemnari curat; et ipse omne genus saevitiae exercet, XXXII, 21 seq. Ro-mam profectus, domo hones-tissimorum virorum prohibe-tur, 22, 3 seqq. Moritur Brun-dusii, XXXII, 21, 4.
- Chartas regias, quae Larisae custodiebantur, ad hostis ad-ventum cremari iussit Phi-lippus, XVIII, 16, 2 seq.
- Charybdis, XXXIV, 3, 10.
- Chasmion, Cretensis, XXIII, 15, 3, ubi cod. Monac. rectius Charmion.
- Chattenia, regia Gerrhaeorum in felici Arabia, XIII, 9, 1. Chat-teni, XIII, 9, 4. Chatteniae urbs Laba, *ibid.* § 2.
- Chersonesitae, XXVI, 6, 3, cives urbis Chersonesi in Chersoneso Taurica, quae colonia fuit Heracleotarum; comprehensi foedere Eumenis cum Pharnace.
- Chersoneses Thracica: eam ad Seleucidam belli iure pertine-re contendit Antiochus, XVIII, 34, 3 seqq.; XXI, 12, 7; post bellum Antiochicum Eumeni datur, XXII, 5, 14 seq.; 27, 9. Conf. Lysimachia Thraciae.
- Chesuphus, rebellis Aegyptius, XXIII, 16, 4.
- Chilon Lacedaemonius, indigne ferens Lycurgum pro se re-gem creatum, res novas mo-litur, ephoros trucidat, et ta-men nil proficit, IV, 81.
- Chimarus (rectius Chimarrus), unus e Persei sociis. Cum eo ad Amphipolim congregitur Cydas Cretensis ad praepa-randas res Eumenis et Persei, XXIX, 1 c, 1.
- Chiomara, uxor Ortiagonis, re-gis Galatiae, caput abscindit centurionis libidinosi et avari, XXII, 21, 5 seqq.; eius prudentiam miratur Polybius, ipse cum ea Sardibus collo-cutus, *ibid.*
- Chironis villa prope urbem Messenen spoliatur a piratis Aetolicis, IV, 4, 1. Nisi Sci-

- ronis legendum, qui fuit ephorus Messeniorum, et paullo post memoratur.
- Chius insula, Chii. Chiorum et Rhodiorum legati ad Philippum missi de pace concilianda cum Aetolis, V, 24, 11: a Philippo in Aetoliam ire iussi, redeunt inde inducias pacti, 28, 1 seq. Quum non convenisset pax, V, 29, rursus legatos ad Philippum mittunt Chii, V, 100, 9. Ad Chium pugna navalis Philippi cum Attalo et Rhodiis, XVI, 2—9: vide c. 5, 9; 6, 13; 8, 1 et 5; XVII, 2, 2. Illa pugna cum pugna ad Laden confertur, XVI, 14, 5 seqq. Chii agro donantur a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 27, 6.
- Chlaeneas, Aetolorum legatus ad Lacedaemonios contra Philippum, IX, 31, 7; 32, 6 et 10: eius oratio ad Lacedaemonios, IX, 28—31.
- Chrematas vel Chremas vel Chremias vel Chremis Acarnan, amicus Romanorum, XXVIII, 5, 1 seqq., Romanis ducibus gratulatum it victoriam de Perseo, et populares suos calumniatur, XXX, 10, 1 seqq. Eo mortuo tranquillitas Acarnaniae rediit, XXXII, 21, 2 seq.
- Chryseis, uxor Antigoni Dosonis, dona mittit Rhodiis, V, 89, 7.
- Chrysogonus, Sami poetae pater, V, 9, 4; dux copiarum Philippi in Thessalia, V, 16, 6; in Paeonia, V, 97, 3. Singulari studio et benevolentia complexus est Philippum, VII, 12, 6. Quoties eius consilio usus est Philippus, cle-
- mentissimus rex fuit, IX, 23, 9.
- Chrysondion, urbs Phoebatidis? in Dassaretia; eam sibi adiunxerat Scerdilaedus et recepit Philippus, V, 108, 2 et 8.
- Chrysopolis, ad oram Asiaticam Bospori Thracici, prope Boveum; eam olim tenuerant Athenienses, IV, 44, 3 seq.
- Ciani. Vid. Cius.
- Cibyra, ἡ Κιβύρα, Phrygiae urbs, cuius tyrannus Moagetes Cn. Manlio se dedit, XXII, 17. Cibyratae Cauniis succurrunt adversus Rhodios, XXX, 5, 14. Cibyam confugit Polyaratus Rhodius, sed Romanis eum tradunt Cibyratae, XXX, 9, 13 seqq. Cibyrae tyrannus Pancrates, XXX, 9, 14.
- Cilicia, Cilices. Inter Ciliciam et Phoenicem est urbs Seleucia ad mare, V, 59, 4. Cilices expediti milites in exercitu Antiochi, V, 79, 3; 82, 10. De pugna Alexandri cum Dario in Cilicia absurda multa narravit Callisthenes, XII, 17 seqq. Cilicia Antiochum decedere iubet senatus Romanus; sed id contra foedus esse evincit legatus Antiochi, XXII, 7, 13.
- Ciliciae Pylae, XII, 9, 3; 17, 2.
- Cimmericus Bosporus, ostium paludis Maeotidis, IV, 39, 3.
- Cindyas Diana. Vid. Diana.
- Cineas, minister Ptolemaei minoris, ut videtur, XXVIII, 16, 1.
- Cineas Thessalus immerito in proditorum numero relatus a Demosthene, XVII, 14, 4.
- Circaeus mons Latii: in eo apros venari consueverat Po-

lybius cum Demetrio Syro, Romae obside, XXXI, 22, 2 seq.; 23, 2 seq.

Circeiensis populus vel Circaeensis, *δῆμος Κίρκαιτῶν*, in ora Latii, antiquis Romanorum foederibus cum Poenis comprehensus, III, 22, 11; 24, 16.

Circuitio castrorum nocturna, VI, 35, 8 seqq. et 36.

Circumpadani campi. Vid. Gallia Cisalpina.

Circus. Vid. Hippodromus.

Cirrha, urbs Phocidis cum portu, V, 27, 3.

Cirta, urbs Numidiae, Masinissae regia, XXXVII, 3, 10.

Cissa, oppidum Hispaniae citerioris, III, 76, 5. Scissus vel Scissum apud Livium.

Cissii, Asiae superioris populus, in Susiana, in exercitu Antiochi M. ad Rhaphiam, V, 79, 7; 82, 12.

Cius, urbs Bithyniae, ad oram Propontidis: *ἡ Κιανῶν πόλις*, urbs Cianorum; XV, 23, 9; democratia olim usa, sed perditam per demagogum Molpagoram, XV, 21, 1 seq.; tum socia Aetolorum et praetorem habens Aetolum, XV, 23, 8 seq.; expugnata et in servitutem redacta a Philippo, pro genere eius et socio Prusia, XV, 21—23; XVI, 34, 5; XVII, 3, 12; 4, 7; 5, 4: liberata a Romanis, XVIII, 27, 5.

Cius, *Κίος*, pro *Κέως*, quod v., scriptum XVI, 26, 10.

Clampetia. Vid. Lampetia.

Clarium, castellum in agro Megalopolitano, captum ab Aetolis, IV, 6, 3; 25, 4; receptum ab Achaeis, IV, 6, 4.

Classis. Classis prima Romanorum bellica, fuit 100 quinqueremium, 20 triremium, I, 20, 9: mox fuit 330 navium longarum tectarum, I, 25, 7. Poenorum vero 350 navium tectarum, 25, 9. Romana tenuit 140 millia hominum, Punica ultra 150 millia, I, 26. Romana 220 navium, ab ipsis statuminibus intra tres menses aedificatur, I, 38, 5 seq. Cum 120 navibus longis, onerariis 800 Syracusas venit L. Iunius Cos., I, 52, 6. Ea classis naufragio perit, 54. Alia ducentarum quinqueremium, privatorum sumtibus parata, 59. Maximis classibus et praesertim quinqueremibus, non triremibus, bellum gesserunt Poeni et Romani, I, 63 seq. Romani bello primo Punico amiserunt ad 700 quinqueremes, Poeni ad 500, c. 63, 6. Punica, Pisas appulsura et cum Hannibale communicatura, a Cn. Servilio cogitur in Sardiniam et in Africam redire, III, 96.

Clastidium, oppidum Galliae Cispadanae, in ditione Androrum [Anamarorum vel Anamanum (?)], obsidetur ab Insubribus, II, 34, 5. Ibi Insubres acie vincuntur a M. Marcello, II, 34, 6 seqq.

Claudius. Appius Claudius Caudex Cos. Messanam in Siciliam auxilio mittitur Mamertinis, I, 11; fugat Hieronem, ibid.; pellit Poenos, 12. Adde 16, 1.

Appius Claudius Pulcher praetor cum 100 quinqueremibus in Siciliam mittitur, VIII, 3, 7; et Syracusas oppugnat ad

- Hexapyla, VIII, 5, 1 et 6; sed nihil proficit, c. 9. Capuam obsidens consul, circumsedetur ipse ab Hannibale, IX, 3: conf. c. 7, 1 seqq.
- Appius Claudius Nero, trib. mil., XVII, 8, 6, a T. Quintio Romam missus de pace Philippo danda, XVII, 10, 8; princeps legationis in Macedoniam et Graeciam missae post Metelli legationem, XXIII, 12, 4; XXIV, 4, 8: expostulat cum Philippo ob scelus in Maronitas commissum, XXIII, 13 seq. In Cretam abit et arbiter est inter Cnosios et Gortynios, XXIII, 15.
- Appii Claudii nomen supplendum putavimus XXIV, 4, 8.
- Appius Claudius Cento ab Achaeis postulat ut sibi 5000 milites in Epirum mittant: sed id ne fieret vetuit Q. Marcius Cos. per Polybium, XXVIII, 11. Videtur idem esse Appius Claudius quem ab Hostilio Cos. in Illyricum missum Livius scribit, ubi ad Uscana oppidum caesus fugatusque est eius exercitus. Liv. XLIII, 9 seq. Vid. Uscana.
- Appius Claudius, legatus in Asiam pacis concludendae caussa inter Attalum et Prusiam, XXXIII, 11, 4; nescio an idem qui superior.
- C. Claudius Cento legatus in Asiam, qui Prusiam prohiberet ne cum Attalo bellum gereret, XXXIII, 1, 1.
- C. Claudius Nero Cos. cum Livio collega proelio vincit Asdrubalem, Hannibalis fratrem, XI, 1, 1 et 3.
- C. Claudius Pulcher consul expeditionem adversus Istros suscipit, XXVI, 7, 1. Ex numero decem legatorum in Macedoniam post bellum Persicum missorum mittitur ad gentem Achaeorum, XXX, 10, 8.
- M. Claudius Marcellus Cos. Gallos Insubres proelio vincit ad Clastidium, II, 34.
- M. Claudius Marcellus Cos. pedestribus copiis in Sicilia praeest, VIII, 3, 7. Syracusas sambucis oppugnat, VIII, 6; inani opera ob artes machinasque Archimedis, 8. Hinc oppugnationem in obsidionem mutat et reliquam Siciliam infestat, 9. Conf. Syracusae. Bello Hanniblico incautus intercipitur ab hostibus necaturque, X, 32.
- M. Claudius Marcellus, filius superioris, sauciatus in proelio, X, 32, 6. Consul frustra impedire conatur pacem Philippo a T. Quintio datam, XVIII, 25.
- M. Claudius Marcellus Cos. in Hispania bellum metuens inducias paciscitur cum Celtiberis, XXXV, 2, 1. Expeditionem suscipit adversus Lusitanos et Nercobrigam capit, c. 2, 2. Conf. fragm. hist. 27.
- P. Claudius Pulcher Cos. ad Drepana pugna navali vincitur ab Adherbale et 93 naves amittit, I, 49—51: ob temeritatem et imprudentiam Romanae infamis et graviter multatus, 52.
- Ti. Claudius. Sic libri Polybiani dant nomen unius e legatis Romanorum in Graeciam missis, qui de rebus

- Philippi cognoscerent, XXIII, 6, 6. Livius Ti. Sempronium dicit.
- Ti. Claudius et A. Postumius mittuntur ad inspiciendas res insularum et civitatum Asiae, XXVII, 3.
- Clazomenae, urbs Ioniae, ex qua legatio adest Alexandriae, XXVIII, 16, 5. Clazomenii immunes renunciuntur a Romanis, XXII, 27, 5.
- Cleagoras, Rhodiorum legatus Romam, XXXI, 16, 1.
- Cleander Mantinensis educator et institutor Philopoemenis, X, 25, 1.
- Clearchus Eleus a Lyco propraetore Achaeorum bello captus, V, 94, 6.
- Clearchus, Heracleae tyrannus: ab eo per Pontum commissa scelera, XXXIX, 1 b, 2.
- Κλεινώ, puella, pincernae munere fungens apud Ptolemaeum Philadelphum: plures ei statucae erectae sunt Alexandriae, XIV, 11, 2.
- Cleo et Chares acerbe praesunt reipublicae Atheniensium, IX, 23, 6.
- Cleobis et Biton, Argivae sacerdotis filii, XXIII, 18, 7.
- Cleomachus Atheniensis, pater Xenophanis, legati Philippi ad Hannibalem, VII, 9, 1.
- Cleombrotus, Spartae rex, is qui cum Agesilao regnavit et pugna Leuctrica cecidit: quaecunque is gessit, cuncta e sociali consilio sunt profecta, IX, 23, 7. Conf. fragm. hist. 15.
- Cleombrotus, pater Agesipolidis, avus Agesipolidis eius qui post Cleomenis mortem puer rex est creatus; in regnum successit Leonidae II regno expulso, IV, 35, 11.
- Cleombrotus, Rhodiorum legatus, Romam missus, XXIX, 4, 4.
- Cleomenes, rex Lacedaemoniorum; idem et rex optimus et tyrannus saevissimus et in privata vita vir suavissimus, IX, 23, 3. Cum eo amicitiam contrahere parant Aetoli adversus Achaeos, II, 45, 2 seqq. Tegeam, Mantineam et Orchomenum intercipit Cleomenes, foederatas Achaeorum Aetolorumque, 46, 2. Conf. Cleomenicum bellum. Formam reipublicae Laconicae antiquat, et regnum in tyrannidem mutat, II, 47, 3; IV, 81, 14; novas divisiones agrorum instituit, IV, 81, 2; iuvatur a Ptolemaeo Euergeta, II, 51, 2. Proelio vincit Achaeos ad Lycaeam montem et ad Ladocea, II, 51, 3; 55, 2. Complures Peloponnesi urbes partim vi partim voluntate in deditionem accipit, II, 52, 2 seqq.; in Isthmo castra ponit, 52, 5. Receptis Argis ab Achaeis, relicto Isthmo Argos petit, indeque depulsus domum redit, 53. Plura oppida ei eripiuntur ab Antigono, II, 54. Megalopolin proditione capit et saevit in cives, 55; tribus ante mensibus, quum urbem clam esset ingressus, virtute civium eiectus erat, ibid. et IX, 18, 1 seqq. Agrum Argivum populatur, II, 64; acie decernit cum Antigono ad Sellasiam, II, 65 seqq.: qua victus Alexandriam profugit, 69, 10 seqq. V, 9, 8. Regnante etiamnum Ptolemaeo Euergete Alexandriam

- venit sperans eius ope regnum se recuperaturum, V, 34, 11; 35, 1. Mortuo Euergete Philopator eum suspectum habens, Alexandriae retinuit, V, 35 seqq.; ei per Nicagoram Messenium insidiatur Sosibius minister Ptolemaei et in custodiam duci curat, 37 seqq.; e custodia elabatur cum suis, sed quum nemo de populo se ei adiungeret, manus sibi infert, 39. Elogium eius, V, 39, 6; IX, 23, 3; 29, 10; XVIII, 36, 2 seqq. Amatus et desideratus admodum est a Spartanis, usque ad mortis nuncium semper sperantibus incolumem eum rediturum, IV, 35, 6 seqq. conf. IX, 23, 3. Ficta reconciliatione deceperat interfeceratque Archidamum regem, V, 37, 1 seqq.; VIII, 1 b, 3 seqq.
- Cleomenes, Cleombroti filius, patruus et tutor Agesipolidis illius, qui post Cleomenis regis obitum puer rex est creatus Spartanorum, IV, 35, 12.
- Cleomenes Thebanus pater Pythaeae eius qui bellum Achaicum ex parte concitavit, XL, 1, 1.
- Cleomenicum bellum, I, 13, 5; II, 46—49. Quod praeter Aratum descripsit Phylarchus, II, 56, 4. Cur Polybius pluribus id exposuerit, II, 70, 1. In eo sola Messenia immunis populatione hostili manserat, IV, 5, 5. Conf. Cleomenes.
- Cleonae, oppidum Peloponnesi, inter Argos et Corinthum, a Cleomene occupatum, II, 52, 2.
- Cleoneus, classi Rhodiorum praeficitur a Theophilisco, letali vulnere sauciato, XVI, 9, 1.
- Cleonicus Naupactius captus ab Achaeis et sine pretio dimissus, V, 95, 12. A Philippo ad Aetolos mittitur, ut de pace cum eis ageret, V, 102, 4 seqq. Aetolorum legatus ad Lacedaemonios contra Philippum, IX, 37, 4: si modo idem est qui superior.
- Cleonymus, Phliasiorum tyrannus, abdicat tyrannidem, II, 44, 6.
- Cleopatra, uxor Ptolemaei Epiphanis, mater Ptolemaeorum Philometoris et Physconis, filia Antiochi Magni, soror Antiochi Epiphanis, XXVIII, 17, 9: in dotem accepisse dicitur Coelesyriam, quod negat Antiochus Epiph., ibid.
- Cleoptolemus, pater Euboeae, quae Antiocho nupsit Chalcide, XX, 8, 3.
- Cleostratus, Atheniensium legatus Alexandriam, de mysteriis, XXVIII, 16, 4.
- Cleoxenus, inventor rationis signa dandi per faces, correctae a Polybio, X, 45, 6 seqq.
- Cletis, Diactorius, Lacedaemoniorum exsulum legatus Romam, XXV, 2, 5. Conf. Lysis.
- Clientelae Gallorum, II, 17, 12.
- Climax, mons inter Lyciam et Pisidiam; cuius angustias occupant Selgenses transitu prohibitori Garsyeridem, Achaei ducem, V, 72, 4.
- Clitomachus, celeberrimus Graeciae athleta, XXVII, 8 b, 1. Eius gloriae invidet rex Ptolemaeus, pugilemque Aristonicum ad certamen mittit, XXVII, 8 b, 1 seqq. Conversam primum in Aristonicum vulgi gratiam ad se per orationem

- trahit, § 4; hac conversione vulgi Aristonici victor evadit ibid. 6.
- Clitor, ἡ Κλεῖτωρ, oppidum Arcadiae. Ab urbe Cynaetha per agrum Lusiatarum eo pervenitur, IV, 18, 9 seqq. Clitoriorum ager, IV, 10, 6; 11, 2. Caphyis per eorum fines Psophidem pervenit Aratus, II, 70, 1 seqq. Eorum generosum animum et libertatis amorem unus homo maculavit, II, 55, 9. Urbem frustra obsident oppugnantque Aetoli, IV, 18, 12; 19, 3; 25, 4; IX, 38, 8. Ibi cogitur concilium Achaeorum, cui intersunt legati Romani, XXIII, 5, 1.
- Clupea, ἡ Ἀσπὶς, urbs Africae, a Romanis obsessa et capta, I, 29. Eo evadunt reliqui ex Reguli clade, I, 34, 11; eam frustra obsident Poeni, 36.
- Clusium, Etruriae oppidum, tri-
dui itinere distans a Roma, II, 25, 2.
- Clusius, fluvius Galliae Cisalpinae trans Padum inter Insubres et Cenomanos, II, 32, 4.
- Cnaeus; notum praenomen Scipionum, quos quaere in Cornelius. Cnaeus, XXII, 16—27: est Cn. Manlius Vulso, quem vide in Manlius.
- Cnidus, Cnidii, XXX, 8, 6. Ad Cnidum navale Lacedaemoniorum contra Persas proelium, XII, 25 f, 2. A Cnidiis Calyndenses opem petunt adversus Caunios, XXXI, 17, 1.
- Cnopias Allariota, armorum fabricae et militum delectui in Aegypto praefectus, V, 63, 12; Cretenses milites exercet, V, 65, 7.
- Cnosus, urbs Cretae, IV, 54, 2. Cnosii naves a Rhodiis petunt et obtinent, IV, 53, 1. Cum Gortyniis dominantur tota Creta excepto Lytto, IV, 53, 4. Polyrrhenii, Lampaei, alii-
que ab iis ad Lyttios deficiunt, 53, 6. Ab Aetolis pro societate auxilia petunt et impetrant, 53, 8; 55, 1. Gortynem occupant, invitati a senioribus urbis, 53, 9. Lyttum urbem diruunt, 54. Eorum et Gortyniorum lites componunt legati Romani, XXIII, 15. Cnosii et Gortynii bellum gerunt cum Rauciis et in eorum exitium coniurant, XXX, 1, 1.
- Cocles. Vid. Horatius et Antigonus.
- Cocynthus, promontorium inferioris Italiae, distinguens mare Siculum ab Ionio, II, 14, 5.
- Coela (i. e. loca concava, convallis, τὰ Κοῖλα) agri Naupactii, V, 103, 4.
- Coelesyria, ἡ Κοίλη Συρία, per totam Phoenicen et Palaestinam pertinet usque ad Rhamphiam et fines Aegypti, V, 80, 3. Alibi tamen a Coelesyria diserte Phoenicen distinguit Polybius, ut III, 2, 8; V, 66, 6; 67, 10; VIII, 19, 11; XXVIII, 1, 2. Bellum de Coelesyria s. Coelesyriacum bellum Antiochi Magni et Ptolemaei Philopatoris, I, 3, 1; II, 71, 9; III, 1, 1; 2, 4; IV, 2, 11; 37, 5. Coelesyria in regum Aegypti erat potestate, V, 34, 6: eam adversus primam Antiochi M. invasionem defendit Theodotus Aetolus, V, 40, 2; c. 45 extr. et seq. Altera eiusdem Antiochi expeditio in Coelesyriam et acre bellum Coe-

lesyriacum; finitum pugna ad Rhaphiam, qua victus a Ptolemaeo Philopatore Antiochus M. pacem petiit, et tota Coelesyria, quam occupaverat, rursus cessit Ptolemaeo, V, 58—87. Iura sua in eam Antiochus M. exponit, V, 67. Eius multitudo ad venerationem regum Aegypti mire inclinabat, V, 86, 10 seq. Per infantiam Ptolemaei Epiphanis rursus ab Antiocho M. coepta est occupari, III, 2, 8: sed a Scopae, Ptolemaei duce rursus in potestatem Aegyptiorum redacta, XVI, 39, 1: tum victo ad Panium Scopae Antiochus M. eam rursus recepit, XVI, 39, 3 seqq. Aegyptii sub Ptolemaeo Philometore ad bellum pro recipienda Coelesyria se comparant; quos praeveniens Antiochus Epiphanes Aegyptum invadit, XXVII, 17; XXVIII, 1, et c. 15, 5 seq.: et iura sua in eam exponit, negans, quod urgebant Aegyptii, eam dotem datam esse Cleopatrae, Antiochi M. filiae, uxori Ptolemaei Epiphanis, XXVIII, 17, 9.

Coeli quatuor plagae, III, 36, 6 seq. Eius influxus in hominum ingenia et mores, IV, 21, 1 seqq. Eius imago praeferatur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.

Coeranus, Smyrnaeorum legatus Lysimachiam ad congressum Antiochi cum legatis Romanis, XVIII, 35, 2.

Colaesus, ὁ Κολαῖος (ni potius Φαλσός, i. e. lustrum, latibulum), locus sic dictus Megalopoli, II, 55, 5.

Colchas vel Colichas, regulus

Hispaniae, copias Scipioni contrahit, XI, 20, 3 et 5. Potentia augetur a Romanis, XXI, 9, 7.

Colchi; inde rediens Iason, IV, 39, 6.

Colobatus, Asiae fluvius, in Pamphyliæ vicinia, XXII, 18, 1. Cobulatus vulgo apud Livium.

Coloniae Romanorum in Galliam Cisalpinam ductae, Placentia et Cremona, III, 40, 5.

Colophonii, cives Colophonis urbis Ioniae, per legatos Attalo se urbemque suam tradunt, V, 77, 5. Notium incolentes immunes a tributo pronunciantur a Romanis, XXII, 27, 4.

Colossi Rhodii casus, V, 88, 1. Ad eum reficiendum Ptolemaeus Philopator architectos Rhodiis et pecuniam mittit, 89, 3. Colossus decem cubitorum Attalo positus Sicyone, XVII, 16, 2. Alius 30 cubitorum in aede Minervae Rhodi erectus in honorem populi Rom., XXXI, 16, 4.

Columnae Herculis. Vid. Herculis columnae. Achaei columnam icti foederis cum Messeniis ponunt, XXV, 3, 3. Idem institutum tenuerunt Achaei, quoties nova civitas foederi accessit; tantummodo de quatuor illarum civitatum concordia, quae primae omnium inter se foedus et societatem instaurarunt, nulla columna exstabat, II, 41, 12. Conf. XXIV, 4, 14.

Comanus, minister Ptolemaei minoris, ut videtur, qui Phryscion est cognominatus, XXVIII, 16, 1: ab eodem Ptolemaeo Romam legatus cum

- fratre Ptolemaeo, XXXI, 27, 2; XXXII, 1, 1.
- Commagene; in ea urbs Samosata, XXXIV, 13, 3.
- Comontorius, Gallorum dux, qui in Thracia prope Byzantium conseruerunt, IV, 45, 10; 46, 1 seqq. Regis titulum asciscit, 46, 2.
- Compasii, vel ad Compasium, ἐν τῷ Κομπασίῳ, caedes facta Lacedaemoniorum, auctore Philopoemene, XXIII, 1, 1; 7, 6.
- Compedes Graeciae qui loci, XVII, 11, 5; XVIII, 28, 6.
- Concilium Achaeorum, Acarnanum, Aetolorum. Vid. Achaei, Acarnanes, Aetoli.
- Concolerus, idem qui Sardana-pallus, Assyriae rex, fragm. hist. 9.
- Concolitanus, rex Gaesatarum Gallorum, II, 22, 2; captus a Romanis in proelio ad Telamonem, II, 31, 1.
- Conii s. Cunei, Hispaniae populus, extra Herculis columnas, X, 7, 5.
- Conope, Κωνώπη, oppidum Aetoliae, IV, 64, 3 seq.; V, 6, 6; 7, 7; 13, 9 seq.
- Consul quid differat a dictatore, III, 87, 7 seq. Consules ambo copias coniungunt quoties necessitas aliqua urget, III, 72, 12 (sic factum in pugna ad Trebiam, ibid. coll. c. 68, 13 seq., et ad Cannas, III, 107, 9 seqq.), et tum alternis diebus imperant, III, 110, 4. Duorum consulum castra quo modo iungantur, VI, 32, 6 seqq. Consulis potestas quodammodo monarchica in urbe, sed potissimum in bello, VI, 12; conf. c. 13, 2: attamen opus habet consul et po-puli ope et senatus, VI, 15. Milites conscribunt consules, 19, 5 seqq. et c. 26. Uterque consul duas legiones habet et auxiliorum partem, VI, 26, 3. Conf. Legio. Duo primi consules Romanorum, III, 22, 1.
- Contoporia, via qua Corintho Argos ibatur, XVI, 16, 4 seq.
- Corax, mons Aetoliae, inter Callipolin et Naupactum, XX, 11, 11.
- Corbilo, nobilis urbs et emporium Galliae super Ligeri, XXXIV, 10, 6 seqq.
- Corbrenae (fort. Corbieni), Asiae populus, Zagrum montem incolens, V, 44, 7.
- Corecra insula obsidetur ab Illyriis, II, 9; frustra auxilio venientibus Achaeis et Aetolis, dedit se Illyriis, et praesidium ab eis praefectumque Demetrium Pharium recipit, II, 10. Consentientes inter se Corecraei et Demetrius Pharius Romanis insulam tradunt, II, 11. Foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani eam tenere sinerentur, VII, 9, 13. In ea residet praefectus Romanus, XXII, 15, 6. Corecraei aspernantur Philippum, fragm. hist. 42. Eo venit Polybius a M. Manilio consule arcessitus, XXXVII, 1 e, 3.
- Corduba, ἡ Κορδυβά. Cordubae hibernat Claudius Marcellus Cos. ex Lusitania veniens, XXXV, 2, 2.
- Corinthiacus sinus, ὁ Κορινθιακὸς κόλπος. Ad eum sita est Aegira, opp. Achaiae, IV, 57, 5; item Cephallenia insula, V, 3, 9.
- Corinthus (ὁ V, 2, 7, et ἡ). Conf.

Acrocorinthus et Isthmus. Corinthii Romanos, qui legationem ad eos miserant post bellum Illyricum, Isthmici ludieri participes faciunt; II, 12, 8. Eos liberat et reipubl. Achaeorum adiungit Aratus, II, 43. Urbem suam excedere iussis Achaeis Cleomeni tradunt, II, 52, 2 seq.; mox Cleomene retrogredi coacto, arx cum urbe ab Achaeis Antigono traditur, qui praesidio imposito utramque tenet, neque post discessum ex Peloponneso confecto bello Cleomenico restituit Achaeis, II, 52, 3 seqq. et 54, 1; IV, 12, 4 seq. Eo primum cum exercitu venit Philippus, IV, 22, 2: eodem redit et cum sociis deliberat, 25, 1 seqq. Ibi sedens Graecorum senatus legatis Gelonis, auxilia sub conditione promittentis, politicum dat responsum, XII, 26 b, 1—3. Eam a Philippo repetunt Achaei in colloquio T. Quintii cum Philippo, XVII, 2, 5. Is deliberaturum se cum Tito ait, 6, 8; conf. 8, 9 et 11, 13. Est una e tribus Graeciae compedibus, XVII, 11, 4 seq.; XVIII, 28, 5 seq. Liberi renunciuntur ex SC. Romanorum, XVIII, 29, 5. Obsidio XXIX, 6 a, 5. Ibi agitur concilium Achaeorum, XXIX, 8, 8, rursus, XXXVIII, 4, 2. Reges Macedonicos aliquando bello petiverunt, XXXVIII, 1 c, 3. Ibi proterve legatis Romanis insultant Corinthii, ibid. § 5 seqq. Ibi adest Diaeus, et reiiicit pacis conditiones, a Metello oblatas, XL, 4, 1 seqq. Excidium Corinthi, XL, 7. Contemnuntur

tabulae pictae a militibus Romanis, ibid. Ei excidio interfuit Polybius aut certe mox supervenit, ibid. § 2.

Cornelius. Cornelios Lentulos vid. in Lentulus.

Cn. Cornelius Scipio, Asina, Cos. primo bello Punico, cum classe capitur ad Liparam, I, 21; VIII, 1, 9. Consul iterum Panormum Poenis eripit, I, 38.

Cn. Cornelius Scipio Calvus, Cos. cum M. Claudio Marcello, bellum infert Insubribus; Acerras et Mediolanum capit, II, 34.

Cn. Cornelius Scipio, frater Publii, patris Africani maioris; a fratre consule cum legionibus in Hispaniam mittitur ad bellum ibi nomine ipsius gerendum, III, 49, 4; 56, 5. Cum classe ad Emporias Hispaniae appellit; Hannonem acie victum et Indibilem capit; Hispaniam usque ad Iberum Romanis subiicit, III, 76. Asdrubalem ad Iberi ostia pugna navali superat et plures e navibus eius capit, III, 95 seq. Ad eum cum supplemento classis advenit frater Publius, III, 97. Inde Cnaeus pedestribus copiis praefuit, Publius nauticis, VIII, 3, 4. Cnaeus vallum e clitellis facere iubet milites, VIII, 37, 6, perit in Hispania, X, 7, 1; 36, 3.

Cn. Cornelius (nescio qua de familia), unus ex decem legatis T. Quintio adiunctis, ad Philippum regem mittitur, XVIII, 31, 3: et inde Thermum ad Aetolorum conventum, 31, 5 seqq.

L. Cornelius Scipio, frater Publii Africani maioris; aedili-

tatem impetrat ope fratris, X, 4 seq. Consul, mittitur ad bellum Aetolicum et Antiochicum, legato utens fratre Publio; et victo Antiocho bellum componit, XXI, 2 seq. et c. 9—14. Triumphans Romam redit, XXII, 7, 16 seq.

L. Cornelius (nescio e qua familia; an L. Cornelius Scipio, de quo modo dictum?), a senatu missus ad pacem inter Antiochum M. et Ptolemaeum Epiphanem conciliandam, in Thracia convenit Antiochum una cum nonnullis e decem legatis T. Quintio adiunctis, XVIII, 32, 3 seq.; 33, 5 seq.; 35, 1.

P. Cornelius Scipio, pater Africani maioris, Cos. cum Ti. Sempronio, III, 41, 2; IV, 66, 9: ei decernitur Hispania, III, 40, 2; V, 1, 4. Exercitus ei decretus, mittitur in Galliam Cisalpinam adversus Boios; ipse novas legiones conscribere iubetur, III, 40, 14. Pisa cum classe et exercitu profectus Hispaniam versus Massiliam appellit et copias ibi exponit, contra Hannibalem ducturus, III, 41. Eiusequites praemissi fugant Numidas Hannibalis 45, 1 seqq. Scipio cum exercitu castra Hannibalis versus proficiscitur, 45, 4: sero veniens redit ad naves et Galliam Cisalpinam repetit, fratre Cnaeo in Hispaniam misso, 48, 1 seqq.; 56, 5. Accepto in Etruria a praetoribus exercitu ad Padum properat, III, 56, 6. Padum transgressus miratur Hannibalem ibidem praesentem, 61. Inter Padum et Ticinum superatur ab Han-

nibale proelio equestri, 65; in quo e praesenti vitae periculo eripitur a filio, X, 3, 3. Sauciatus cis Padum regreditur et ad Placentiam castra ponit, III, 66, 9. Monet collegam Sempronium ne aciei discrimini ad Trebiam rem Romanam committat, 70, 3 seqq. Post consulatum cum supplemento navium mittitur in Hispaniam, cum fratre Cnaeo resibi administraturus, III, 97, 1 seqq., et maritimis copiis praefuturus, VIII, 3, 4. Iberum fluvium cum fratre transit et Saguntum obsidet, III, 98, 5 seqq. Obsides Hispanorum, qui Sagunti a Poenis custodiebantur, domum ad suos quemque remittit, III, 99. Perit in Hispania, X, 7, 1; 36, 3.

Publius Cornelius Scipio, Publii filius, Africanus Maior, pene constanter nude ὁ Πόπλιος vocatus, passim tamen Σκιπίων. Integrum nomen Πόπλιος Κορνήλιος Σκιπίων exstat, XXIV, 9, 7. Africani cognomen de hoc Scipione nusquam apud Polybium commemoratur; sed ei aequivalet XV, 35, 6. Πόπλιος Σκιπίων ὁ πρῶτος καταπολεμήσας Καρχηδονίους; qua nota etiam quodammodo cognomen Maioris s. superioris continetur: alias vero suo sermone Polybius non Maiorem, sed Magnum, τὸν Μέγαν, cognominatum ait, nec diversa tamen (ut videtur) sententia, XVIII, 18, 9; XXXII, 12, 1; 13, 1. De eius ingenio et instituto ex professo agit Polybius X, 2 seqq.; non felix solum fuit, ut vulgo ferunt,

sed et prudens, X, 2, 5—7; liberalis, magnificus, sagax, sobrius, X, 3, 1; comis, blandus, simulque industrius, 5, 5 seqq.; 7, 1 seqq.; consilia sua, ubi opus erat, tegens, 9, 1. Quod divino spiritu se afflatum simulavit, simile fuit Lycurgi institutum, X, 2, 8 seqq. et c. 4 seq.: conf. c. 11, 7 seq.; 14, 11 seq. Iuvenis patrem servavit et ab eo Servator est salutatus, X, 3. Aedilis creatur iuvenis admodum, simul cum fratre, X, 4 seq. Annos natus 27, imperator in Hispaniam missus Novam Carthaginem oppugnat capitque, X, 6—20. Consilium suum in oppugnanda Nova Carthagine exposuit in epistola ad Philippum regem scripta, X, 9, 3. Obsidum Hispanorum Carthagine captorum singularem curam habet, X, 18. Continentiae egregium specimen edit, 19. Nobilissimos captivos per Laelium Romam mittit, 18, 1 seq.; 19, 8. Varia exercitia militaria instituit, 20, 1 seqq.; officinae belli totam urbem similem reddit, Tarraconem hibernatum redit, 20, 4 seqq.; 34, 1. Edeconem, Mandonium, Indibilem, regulos Hispanorum, in fidem accipit, X, 34—38. Rex ab Hispanis salutatus declinat id nomen, X, 38, 3; 40, 2 seqq.; magnitudine animi omnes mortales superans, 40, 6 seqq. Asdrubalem, Hannibalis fratrem, proelio vincit ad Baecula, X, 39. Asdrubalem, Gisconis filium, et Magonem et Masinissam proelio vincit ad Ilipam, ubi solertes motus peragit, XI, 20—24.

Eius responsum ad quietem victo Asdrubale cohortantibus, XI, 24 a, 1 seqq. In colloquio cum Syphace comiter dextreque se gerit, ib. 4. Seditionem militum feliciter sedat, 25—30. Victo Indibili rebelle, Romam triumphans redit ex Hispania, XI, 31 seqq. In Africa Uticam obsidet, XIV, 1, 2; 7, 1. Syphacem legationibus ludit, XIV, 1, 3 seqq. et c. 2. Syphacis et Asdrubalis castra incendit, 4 seq. Castra hiberna ad Uticam ab oriente habet in promontorio, 6, 7. Poenis cum Syphace acie victis in Magnis Campis plura Africae oppida capit, 8 seq. Castra ad Tunetem fugientibus Poenis occupat, sed mox Uticam ad ferendum suis auxilium redit, 10. Cum Poenis de commeatu per induciarum tempus intercepto expostulat per legatos, quibus redeuntibus insidiantur Poeni, XV, 1 seq. Plura Africae oppida vi subigit; Masinissam domum profectum revocat; legatos Poenorum Roma redeuntes in Romana castra salvos Carthaginem mittit, XV, 4; speculatores Hannibalis e castris suis incolumes dimittit, 5, 4 seqq.; positis ad Naragara castris, 5, 14; colloquio cum Hannibale frustra instituto, c. 6 seqq.; pugna ad Zamam vincit Hannibalem, c. 9—16; conf. c. 5, 3. Pacem dat Poenis, XV, 18 seq. Triumphans ex Africa Romam redit, XVI, 23. Eo iudice sollertissimi in rerum administratione viri et cum iudicio audacissimi fuerunt Dionysius et Agathocles

Siculi, XV, 35, 6. Lucio fratri ad bellum cum Antiocho proficiscenti legatus datus Aetolos pacem petentes humaniter excipit, et fratri persuadet ut inducias eis daret, XXI, 2 seq. Prusiam per litteras in amicitia Romanorum confirmat, XXI, 9. Salius quum esset, Anciliorum tempore non licebat ei Hellespontum traicere, 10. Publium privatim conveniunt legati Antiochi, c. 11 extr. et seq. Filius eius initio belli captus fuerat ab Antiocho, 12, 2 seq. Victo Antiocho fert conditiones pacis, 13 seq. Quum dies ei esset dicta, defendit se coram populo, XXIV, 9, 6 seqq. Quaestore aerarium recludere nolente, in re gravi illud ipse sumtis clavibus reserat, XXIV, 9a, 1. Quum in senatu rationes ab eo repeterentur, negat oportere a se cuiquam reddi rationem, ib. 2 seqq. Mortuus est circa idem tempus quo Philopoemen et Hannibal, ibid. Eius uxor Aemilia; vid. Aemilia. Duae filiae, altera Ti. Graccho nupta, altera Scipioni Nasicae, XXXII, 13. Ad eundem Africanum Maiorem pertinere videntur fragmenta hist. 58—62.

P. Cornelius Scipio, Africani maioris filius naturalis, pater adoptivus Africani minoris, initio belli Antiochici captus est ab Antiocho, XXI, 12, 2 seq.

P. Cornelius Scipio Aemilianus, Africanus minor; filius naturalis L. Aemilii Pauli, adolescentulus patrem in Macedoniam comitatur; ubi con-

fecto Persico bello venatione sese exercuit, XXXII, 15, 3 seq. Cum fratre maiore Fabio Aemiliano impetrat a praetore ut Polybio Romae manere liceat, cuius institutione et consuetudine constanter inde usus est, XXXII, 9 seq. Modestia, liberalitas, abstinencia, et continentia iuvenis Scipionis, XXXII, 11—14. Ad bellum Celtibericum, quum omnes metu retinerentur, Scipio, iuvenis admodum, operam suam obtulit, et Lucullo consuli legatus in Hispaniam abiit, XXXV, 4. Certamen singulare init cum provocatore Hispano, 5. Nescio an eodem pertineat fragmentum. 12. Eo deprecante apud Catonem reditus conceditur exsilibus Achaeis, XXXV, 6. Eius virtus in Africa initio tertii belli Punici laudata a Catone, XXXVI, 6. Cirtae res Masinissae mortui ordinat, XXXVII, 3, 10. Carthaginem oppugnans Gulussae mandata dat ad Asdrubalem, urbis praefectum, de pace agentem, XXXIX, 2; conf. c. 3, 1. Expugnat Carthaginem, XXXIX, 3. Eius concio ad praesentes coram Asdrubale ad genua ipsius supplice, XXXIX, 3a, 1 seqq. Eum alloquitur Asdrubalis uxor, ib. § 5. Illacrymatur fortunae Carthaginis, ibid. § 2 seqq. In celeberrima legatione nonnisi quinque servos secum habuit, fragmentum hist. 63.

P. Cornelius Scipio Nasica, Africani maioris gener, L. Aemilio bello Persico egregiam operam navat, XXIX,

- 6, 2 seqq. In eum liberalitas Scipionis Aemiliani, XXXII, 13, 7 seqq.
- Cornu, τὸ Κέρας, nomen sinus maris prope Byzantium, IV, 43, 7.
- Cornu dextrum et sinistrum, s. Alae sociorum in exercitu Romano, VI, 26, 9.
- Coroebus Olympionica Ol. 28. VI, 2, 2.
- Coroebus pro stulto homine, XII. § 4a, 5. Vid. Margites.
- Corona dicitur pecunia, muneris et honoris caussa loco coronae oblata, XXII, 17, 4. Sic XXII, 13, 10; XXIV, 1, 7; XXVIII, 17, 3. Corona aurea, praemium eius qui primus murum urbis expugnatae conscendit, VI, 39, 5; X, 11, 8. Civica a cive servato donatur is qui eum in pugna servavit, VI, 39, 6 seq.
- Coronea, urbs Boeotiae: contra eam cum exercitu proficiscitur T. Quintius, XX, 7, 3. Eius obsidio, XXIX, 6a, 5. Coronaei vel Coronenses facto Thebas concursu in Persei societate manendum contendebant, XXVII, 1, 8: amicitiam cum Perseo confirmant, 5, 2 seqq. Coroneus Olympichus, XXVII, 1, 9.
- Corsica insula, XII, 3, 7; ferae quae ibi generantur, XII, 3; greges boum et caprarum, 4.
- Cortona, τὸ Κυρῶνιον, urbs Etruriae, III, 82, 9.
- Coruncanus. C. et L. Coruncanii, legati ad Teutam, Illyriae reginam, II, 8; eorum alter occiditur, ibid.
- Corvus, machina qua usus est Duilius in pugna navali cum Poenis, I, 22. Eius descriptio et usus, ibid. et c. 27, 12; 28, 11.
- Coryphaeus mons in Ciliciae et Phoenices confiniis prope Seleuciam urbem, V, 59, 4 seqq.
- Cos insula, XVI, 15, 4; XXX, 7, 9. Cous, X, 30; XXX, 7, 10.
- Cosmopolis apud Locros magistratus nomen, XII, 16, 6 seqq.
- Cosmus, magistratus apud Cretenses, XXIII, 15, 1.
- Cossaei, Asiae populus, Zagrum montem incolens, V, 44, 7.
- Cossyrus, insula inter Siciliam et Carthaginem; quam occupat et oppido eius praesidium imponit Cn. Servilius, III, 96, 13.
- Cothon, Calligitonis filius, hieromnemon Byzantiorum, IV, 52, 4.
- Cotys, rex Odrysarum Thracum, Persei socius, vir eximius, XXVII, 10; legatus Romam deprecatum mittit, XXX, 12.
- Crassus. Vid. Licinius.
- Crater, nomen sinus Neapolitani inter Misenum et Minervae promontorium, XXXIV, 1, 12 seq.
- Cremaste Larisa, urbs Thessaliae, quam a Philippo repetunt Aetoli, XVIII, 21, 3; diversa ab altera celebriori Larisa.
- Cremona, colonia Romanorum trans Padum, III, 40, 5.
- Creonium, Κρεώνιον, oppidum Dassaretidis in Illyrico, captum a Philippo, V, 108, 8.
- Creta, Cretenses, IV, 8, 11; 20, 6; 53, 5; V, 14, 1 et 4; 53, 3; 79, 10, et alibi; praesertim

de his qui mercede militant; aut ubi notatur levitas ingenii ei genti insita, alias *Κρηταις*, IV, 53, 3; 54, 6; VI, 45, 1; 46, 1 et 3; 47, 5; VII, 12, 9; XXXIII, 15, 1. (Cretenses recens ad militiam conducti, sunt Neocretes, quod vide suo loco.) De rebus Creticis vide IV, 53 — 55; XXVII, 16; XXVIII, 13; XXXIII, 9 etc. Cretenses ad insidias et res cum dolo agendas aptissimi; minus habiles ad proelium instructa acie committendum, IV, 8, 11. Tibia et rhythmo in bello non sine causa utuntur, IV, 20, 6. Cretae universae status circa Olymp. 140 et intestinae discordiae, IV, 53, 3 seqq. Urbs antiquissima, praestantissimorum prae ceteris Cretensibus civium procreatrix, Lyttus, IV, 54, 6. Cretenses Polyrrhenii et Lampaei societatem ineunt cum Philippo et Achaeis, eisque 500 Cretenses auxilio mittunt, IV, 55, 1—5; 61, 2. Cretensium resp. laudatur a veteribus, VI, 43, 1: similis a nonnullis auctoribus perhibetur reip. Spartanorum, quum tamen multum differat, VI, 45—47. Eorum animis insita est avaritia; nullum apud eos lucrum turpe ducitur; plurimas iidem inter se discordias agitant et intestinas caedes, levissimas ob caussas, VI, 46, 2 seq. et § 9; IV, 53, 5: Neque ingenia usquam magis veteratoria facile invenias neque incepta iniquiora, IV, 47, 4 seq. Quare Antiphatam Cretensem laudaturus Polybius XXXIII, 15, 4 seq. ait graviori et hone-

stiori oratione eum usum esse ἢ κατὰ Κρήτα, quam a Cretense exspectasses: erat enim homo ingenio haudquaquam Cretico, οὐδαμῶς Κρητικός, et fugerat Creticam (perversam) disciplinam, τὴν Κρητικὴν ἀγωγὴν. Eodem pertinet proverbium: Cretissare cum Cretense, πρὸς Κρήτα κρητίζειν, VIII, 21, 5. Sic porro Cretica deliberatio, VIII, 18, 5, est dolosa. Et Bolis, utpote Cretensis, Κῆς ὑπάρχων (ut ait Polyb. VIII, 18, 4), natura varius et astutus erat. In Creta bellorum civilium perpetuitas et summa inter se civium crudelitas, XXV, 3 b. Philippum ad res suas constituendas elegerunt, VII, 12, 9. Eos ad bellum adversus Rhodios incitat Philippus, XIII, 4, 2; 5, 1. Societatem praedationum maritimarum cum Nabide faciunt, XIII, 8, 2. Gortyniorum lites cum Cnosiis: vid. Cnosus et Gortyn. In Creta magnarum rerum initia commoventur, XXV, 3 b. Cydoniatarum perfidia in Apolloniatarum, XXVII, 16. Cum Cretensibus amicitiam renovant Rhodii, XXIX, 4, 6 seq. Bellum habent cum Rhodiis, ad quod componendum senatus Romanus rogatu Rhodiorum legatum mittit, XXXIII, 9; 14, 3 seq.; conf. c. 11, 2. Ad idem bellum ab Achaeis opem frustra petierant, XXXIII, 15. Cretensis Lagoras, VII, 15, 2, et Bolis, VIII, 17, 1. Creticum vinum, simile ei quod dicitur passum, VI, 2 a, 4. Creticum mare inter Cretam et Laconicam, V, 19, 5.

- Cretepolis, *Κρητῶν πόλις*, in Milyade, V, 72, 5.
- Crinon, socius Megaleae, Aratum lapidibus incessit et in vincula coniicitur a Philippo, V, 15, 7 seqq.; 16, 8.
- Critolaus, Alexandriae apud Macedones calumniatur Tlepolemum, Agathocli gratificaturus, XV, 26, 7.
- Critolaus Achaeus, Diaei socius, pestis suae gentis, XXXVIII, 2, 8; impedit ne S. Iulius Caesar legatus controversias Achaeorum cum Lacedaemoniis componere posset, 3, 1 seqq., et Achaeos concitat contra Romanos, 3, 8 seqq. et c. 4 seq. Monarchicam propemodum potestatem inter Achaeos obtinet, 5, 7. Eo duce pugnatum in Achaia XL, 1, 3. Obiit praetor Achaeorum, XL, 2, 1 seq.
- Critolaus, philosophus Peripateticus Romae, XXXIII, 1, 9.
- Cropius Nestor habitat ἐν τοῖς Φανοτεῦσιν. Apud eum divertit A. Hostilius consul, XXVII, 14, 4. Conf. Phanoenses.
- Croton, Graeca urbs inferioris Italiae, X, 1, 4. Crotoniatae cum aliis vicinis civitatibus Iovi Homario communem aedem ponunt et Achaeorum instituta asciscunt, II, 39, 6. Eos luxu superabant Capuani, VII, 1, 1. Eorum opulentia ex navium statione, X, 1, 6.
- Crucis poena apud Carthaginienses, I, 24, 6; 79, 4; 86, 4 et 6. Add. V, 54, 6 seq.
- Ctesiphon, ἡ Κτησιφῶν, urbs Chalonitidis in Assyria ad Tigrim; ibi castra habet Molo, V, 44, 4.
- Cuma s. Cyme, civitas Aetolica, ab Achaei partibus transit ad Attalum, V, 77, 4. Cumaei immunes a tributo renunciantur a Romanis post bellum cum Antiocho, XXII, 27, 4. Idem comprehenduntur foedere Attali cum Prusia, XXXIII, 11, 8.
- Cumani, qui Cumas habitant, unam e celeberrimis pulcherrimisque urbibus in ora maritima Campaniae, III, 91, 3 seq. Eorum fines cum classe Punica populatur Amilcar Barca, I, 56, 10.
- Cunei. Vid. Conii.
- Manius Curius substituitur L. Caecilio praetori in pugna cum Gallis caeso, II, 19, 8.
- Custodia castrorum diurna, VI, 33, 7 seqq.; nocturna, 34, 7 seqq. et c. 35 seq.
- Cyamosorus, fluvius Siciliae, ad quem situm erat oppidum Centuripa, I, 9, 4.
- Cyathus, fluvius ad Arsinoen, Aetoliae urbem, IX, 45, 1.
- Cyclades insulas incursat Demetrius Pharius, III, 16, 3; IV, 16, 8; 19, 7 seq. Rursus Philippus, classis duce Dicaearcho, XVIII, 37, 8.
- Cycliadas Achaeus Philippi comes in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2. A Philippo post cladem ad Cynoscephalas ad Titum legatus mittitur, XVIII, 17, 4.
- Cyclopus spelunca apud Homerum, XXXV, 6, 4.
- Cydas Gortynius Cosmus suae civitatis, XXIII, 15, 1. Sub Eumene militaverat et apud eum summo in honore habebatur, XXIX, 1 c. 1. Arcanarum Eumenis cum Perseo de liberationum minister fuit,

- XXIX, 1 c, 1; et 1 e, 1. Ad Amphipolim cum Chimaro (vel potius Chimarro) Persei socio, rursus ad moenia Demetriadis cum Menecrate et deinde cum Antimacho congressus colloquitur, *ibid.*
- Cydoniatae, cives Cydoniae, urbis Cretae. Eos Cnosiorum societati renunciare cogunt Polyrrhenii eorumque socii, IV, 55, 4; eorumque lites componunt legati Romani, XXIII, 15, 4. Foedam perfidiam committunt in Apolloniatas, XXVII, 16. Metuentes sibi a Gortyniis opem petunt ab Eumene, XXVIII, 13. Anno superiori in praesentissimum periculum venerant ne caperetur ipsorum urbs, *ibid.*
- Cygneum cantum edere, proverb., XXX, 4, 7; XXXI, 20, 1.
- Cyllene, Eleorum navale, IV, 9, 9; contra Philippi invasionem munitur ab Eleis, V, 3, 1.
- Cymaei, Cyme. Vid. Cumaei, Cuma.
- Cynaetha, oppidum Arcadiae; proditione polemarchorum qui nuper ab exilio fuerant revocati, capitur ab Aetolis IV, 16, 11, et c. 17. Aetoli occisis proditoribus urbem diripiunt, 18, 7 seqq.; reliquos cives in servitutem redigunt, *ibid.* et c. 29, 6; IX, 38, 8; merita poena, IV, 19, 3. Inter eam et Clitorem est oppidum Lusi et Dianae fanum, IV, 18, 10. Efferati sunt Cynaethenses, quod a musicae studio et aliis salutaribus Arcadum institutis desciverant, IV, 20 seq. Eorum legati post patratam in urbe civium caedem Lacedaemonem missi omnibus Arcadicis civitatibus horrore fuerunt, IV, 21, 8. Aratus, Cynaetham proditione recepturus, horam diei non observans incepto excidit, IX, 17.
- Cynneus Apollo, XXXII, 25, 12.
- Cynoscephalae, tumuli Thessaliae, XVIII, 5, 9; 10, 7; ubi Philippus proelio victus est a T. Quintio, XVIII, 3—10.
- Cynus, emporium Locrorum Opuntiorum ex adverso Euboeae, IV, 67, 7.
- Cyparissiensis, cives oppidi Messeniae, cui nomen Cyparissiae et Cyparissiae; Pyrrhiam et Eleos prohibent aditu in Messeniam, V, 92, 5. Cyparissiensis Polyaenus, XI, 18, 2.
- Cyphanta, τὰ Κύφαντα, oppidum cum portu ad sinum Argolicum ditionis Argivorum, IV, 36, 4 seq.; Argivis vero ademptum a Lycurgo rege Spartanorum, *ibid.* Conf. Prasiae et Zarax.
- Cyprus insula; in Aegypti regum est potestate, V, 34, 6. Mare quod est inter eam et Phoenicem alluit radices Coryphaei montis, V, 59, 4. Ad eam navale Persarum et Euagorae Salaminii proelium, XII, 25 f, 2. Eam Ptolemaeo Epiphani administrat Polyocrates, XVIII, 37, 1; 38, 6; dein Ptolemaeus Megalopolitanus, 38, 6 seqq. Ea exire copias Antiochi Epiphanis iubet Popillius, Ptolemaeis eam servans, XXIX, 11, 9 seqq. Cypri regnum a senatu Rom. petit Ptolemaeus iunior, XXXI, 18, 1 seqq.: quod ei promittit senatus, § 9: sed illud omittere cogitur Ptole-

- maeus, c. 25. Archias, Cypri praefectus, insulam Demetrio prodere molitur, XXXIII, 3. Pro Demetrio Seleucus nominatur, qui pater erat Demetrii, fragm. hist. 64, errore puto grammatici.
- Cypselus vel Cypselum, Thraciae oppidum ad Hebrum fluvium, XXXIV, 12, 3. Aliis τὰ Κύψελα.
- Cyrene urbs, XV, 25 a, 9; 33, 11; et ipsa regio, XXXI, 18, 4 seq.; 26, 8. Cyrenaeorum reipub. praesunt et eorum libertatem tuentur Ecdemus et Demophanes Megalopolitani, X, 25, 2 seq. Cyrenae regnum Ptolemaeus Philometor Physconi fratri dat, quo ille non est contentus, XXXI, 18. Cyrenaei ab eodem desciscunt et acie victum repellunt, XXXI, 26, 6 seqq.
- Cyrmasa (τὰ), Pisidiae urbs, Cormasa Livio et Ptolemaeo: eam cepit Cn. Manlius, XXII, 19, 1; in eius vicinia lacus est, ibid. § 2.
- Cyrrhestae, Syriae populus: eorum sex millia, qui erant in Antiochi M. exercitu, facta seditione deseruerunt signa, V, 50, 7 seq. Illis adiuvantibus Achaeus regnum Syriae obtinere se posse sperat, 57, 4.
- Cyrtii, funditores praestantes in exercitu Molonis, V, 52, 5. Κυρτώνιον. Vid. Cortona.
- Cythera (τὰ), insula infra Laconicam: prope eam Aetoli piratae capiunt navim Macedonicam, IV, 6, 1.
- Cyzicus, urbs Mysiae ad Pontidem, patria Apollonidis, uxoris Attali, quo matrem comitantur filii, XXIII, 18. Ager Cyzicenorum multum pro-
- minet in mare, IV, 44, 7. Cyzicenis intercedentibus ministri Ptolemaei Philopatoris agunt de pace cum Antiocho, V, 63, 5. Foedere inter Eumenem et Pharnacem icto comprehensi, XXVI, 6, 13. Viginti naves mittunt Attalo adversus Prusiam, XXXIII, 11, 2. Triremis Cyzicena Abydi, XVI, 31, 3.
- Daae, populus Scythicus ad Caspium mare, in exercitu Antiochi M., V, 79, 10.
- Dalmatae (Δαλματῆς, XXXII, 18 seq. et Δαλματῆς, XII, 5, 2), olim Pleurato et Genthio subiecti, a Genthio deficiunt; et finitimis populis Illyricis bellum inferentes, tributa imponunt, XXXII, 18. Bellum eis indicunt Romani, 19. Ad bellum Dalmaticum quum copias maritimas ex foedere conferre tenerentur Locri, immunitatem eis impetravit Polybius, XII, 5, 1 seq.
- Damasippus Macedo Phaci consessores publici concilii occiderat, dein a Ptolemaeo Physcone assumitur, XXXI, 25, 2 et 8.
- Damippus Lacedaemonius Hieronymum Syracusarum regem monet ut in societate Romanorum maneat, VII, 5, 3.
- Damis, Hicesiae fil., Atheniensium legatus, apud senatum Romanum deprecatur pro Aetolis, XXII, 14, 6 seqq.
- Damiurgi. Vid. Demiurgi.
- Damocles, callidus minister (nescio cuius), missus ad speculanda consilia Romanorum, XIII, 5, 7.
- Damocritus Calydonius, Aeto-

- lorum legatus Romam de pace cum Philippo, XVII, 10, 9. Deinde Aetolos concitat adversus Romanos, XXII, 13, 14.
- Damocritus, Diaei sodalis, cum eo perdit Achaeos, XL, 4, 9.
- Damon, Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXVIII, 1, 1.
- Damon, Rhodiorum legatus ad Aemilium Paulum Cos. et ad Perseum, XXIX, 4, 4.
- Damoteles Aetolus Romam legatus, XXII, 8, 9 coll. XXI, 3, 11. Rursus, XXII, 9, 18. Rursus ad M. Fulvium Cos., XXII, 12, 4; conf. § 10 et c. 13, 7.
- Damoxenus, Aegiensis, Achaeorum legatus Romam post bellum Philippicum, XVIII, 25, 6.
- Damuras, fluvius Phoenices, V, 68, 9.
- Danae, socrus Tlepolemi, in carcerem coniecta a Sosibio, XV, 27, 1 seqq.
- Danaus Argis aquarum receptacula instituit, XXXIV, 2, 6.
- Dantheleti. Vid. Dentheleti.
- Daochus Thessalus immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 4.
- Daorsi, *Δαορσοί*, populus Illyricus; apud Romanos queruntur de Dalmatis, XXXII, 18, 2.
- Daphne, vicus cum luco Dianae et Apollini sacro prope Antiochiam Syriae: pompam et ludos ibi celebrat Antiochus Epiphanes, XXX, 3 seq.
- Dardanii, *Δαρδανείς* et *Δαρδάνιοι*; pars Illyriorum, qui sub Teuta sunt, deficiunt ad eos, II, 6, 4. Absente Philippo Macedoniam invadere parant; sed cognito eius adventu retrocedunt, IV, 66. Bylazore occupata, Paeoniae urbe, tutus erat Philippus ab eorum incursionibus in Macedoniam, V, 97, 1. Romae queruntur de Bastarnis et Perseo, XXVI, 9, 2 seqq. De rebus a Perseo adversus Dardanos gestis conf. XXVIII, 8, 2 seq. Dardania, V, 97, 1.
- Darius Hystaspis Scythas bello petens Bosporum Thracium ponte iunxit prope Hermaeum, IV, 43, 2. Maioribus Mithridatis tribuit dominatum Cappadociae ad Pontum, V, 43, 2. Conf. fragm. hist. 10.
- Darius Codomannus: pugnae eius cum Alexandro in Cilicia, XII, 17 seqq. Cum eo Alexander in aperto campo potissimum bellum gessit, urbes raro excidit, XVII, 3, 5.
- Dassaretæ, populus Illyricus. Regio Dassaretis, cuius urbes Scerdilaedus sibi adiungit, V, 108, 2. Eisdem cum aliis sibi subiicit Philippus, 108, 8.
- Daulium, oppidum Phocidis, ab Aetolis tentatum, IV, 25, 2.
- Daunia, una e tribus partibus, in quas distinguitur Appulia, III, 88, 3 seqq. V, 108, 9. Conf. Appulia. Daunii, ad ortum planitiei circa Capuam, III, 91, 5, ubi fort. Caudini legendum. Adde X, 1, 3.
- Decemviri vel decem legati, exacto bello in provincias missi a senatu Rom. ad res simul cum imperatore ordinandas, XL, 9, 1; XXII, 7, 5 seq.; 25, 6. Missi in Siciliam post primum Punicum bellum, I, 63, 1; in Graeciam post bellum Philippicum, XVIII, 25, 7; 27, 1; 28, 7; in Asiam post bellum Antiochicum, XXII, 7, 5 seq. et c. 27; in Graeciam post bellum Per-

- sicum, XXX, 10, 6; in Achaia post bellum Achaicum, XL, 9, 1; 10, 1.
- Deceres Philippi, navis praetoria, in pugna navali ad Chium deprimitur, XVI, 3, 3 seqq.
- Deciatae vel Deciates, populus Liguriae, XXXIII, 7, 8; et c. 8, 9.
- Decimatio VI, 38.
- Decius Campanus, praefectus legionis Romanae, quae quum Rhegio urbi praesidio esset missa, sibi urbem asseruit et oppressit, I, 7, 7.
- Decuriones VI, 25, 2.
- Decursiones militares a Scipione ad Novam Carthaginem institutae, X, 20, 1 seqq.; equestres Philopoemenis, X, 21 seq.
- Dei Facies. Vid. Theoprosopon. *Δεῖγμα* Rhodiorum. Vid. Digma.
- Delectus militum apud Romanos, VI, 19 seq.
- Delicta castrensia quomodo puniantur, VI, 37. Eadem ubi a pluribus admissa sunt, quid fiat, 38. Delicta publica in Italia commissa pertinent ad cognitionem senatus Romani, VI, 13, 4.
- Delphi. Ibi Perseus Eumeni regi insidias struit et legatos Boeotorum interficit, XXII, 22 a, 5, et XXII b, 3. Edictum quo exsules in Macedoniam revocavit Perseus, ibi publice suspensum est, XXVI, 5, 2. Delphica Gallorum clades interneciva, I, 6, 5; II, 20, 6; 35, 7; IV, 46, 1.
- Delta Aegyptiorum; ei similem figuram habet regio Galliae, cui Insula nomen, Rhodano et Isara fluviis circumfusa, III, 49, 7.
- Delus. Ibi in Apollinis templo publice suspensum est Persei edictum, quo exsules Macedones domum revocabantur, XXVI, 5, 2. Statuae ibi posita ab Antiocho Epiphane, XXVI, 10, 12. Delus et Lemnus Atheniensibus dantur a senatu Romano XXX, 18; et 18 a; XXXII, 17, 2. Delii cum Atheniensibus decertant et illis multa inferunt mala XXX, 18 a. In Achaia profecti migraverant, et ibi civitate donati res repetunt ab Atheniensibus ex formula pacti quod inter Athenienses et Achaeos intercedebat, XXXII, 17.
- Demaratus Corinthius, pater L. Tarquinii, regis Rom., VI, 2, 10.
- Demaratus, legatus Atheniensium in Aegyptum, XXVIII, 16, 4; 17, 3.
- Demetrias, urbs Magnesiae in Thessalia, V, 99, 3. Cenchreis profectus per Euripum Philippus eo appellit, per Thessaliam domum hibernatum rediturus, V, 29, 5. In ea moratur Philippus, conatus hostium observans, X, 42, 6; XVII, 1, 1. Una e tribus compedibus Graeciae; XVII, 11. Philippo adempta Romanis custodienda relinquitur, XVIII, 28, 5 et 10 seqq.; Antiochi ad eam cum classe appulsio non est causa belli Antiochici, sed initium, III, 6, 4; 7, 3. Ad moenia huius urbis colloquium inter Cydam Cretensem et Menecratem primum et deinde Antimachum (vide haec nomina), XXIX, 1 c, 1. Demetriensium agro opportu-

- ne imminent Thebae Phthioticae, V, 99, 3.
- Demetrius, Ariarathis filius, regis Cappadociae, dux copiarum Attalo auxilio missarum ab Ariarathe, XXXIII, 10, 1. Idem (ut videtur) Romam legatus, XXXIII, 16, 5; quem Casaubonus Demetrii filium, Syriae regis, fecit.
- Demetrius Atheniensis legatus Ptolemaei Epiphanis ad Achaeos renovandae societatis caussa, XXIII, 1, 5.
- Demetrius, Euthydemii filius, Bactrianæ regis, ad Antiochum mittitur a patre de pace; patri regnum confirmat Antiochus, ipsi filiam suam despondet, XI, 34, 8 seqq.
- Demetrius Phalereus: eius dictum, quo acies militaris cum aedificio confertur, X, 22, 7. Eum non leviter in sua historia perstrinxit Demochares, XII, 13, 8 seqq. In commentario de Fortuna de Macedonici regni ruina quasi prophetiam edidit, XXIX, 6 c. Eius verba citantur, XXXVI, 1 b, 2.
- Demetrius Pharius, Coreyrae insulae a Teuta, Illyrici regina, praeficitur, II, 10, 8. Romanis Coreyram prodit et ad alia ducem se eis praebet, c. 11. A Romanis praeficitur populis Illyricis, quos illi sub potestatem suam redegerant, 11, 17. Dux Illyriorum auxiliarium in exercitu Antigoni Dosonis et Achaeorum adversus Cleomenem, II, 65, 4; 66, 5. Deficit a Romanis, regibus Macedoniae confisus, et oppida Illyrica, quae in potestate Romanorum erant, diripit subigitque, III, 16, 2 seq.
- Cum Scerdilaedo Aetolis se iungit, et classem ducit adversus Achaeos bello Sociali Cycladasque populatur, IV, 16; conf. III, 16, 3. Persequentes fugiens Rhodios, persuasus a Taurione Achaeis auxilio venit, et Aetolos persequitur lembis per Isthmum transductis; sed frustra, IV, 19, 7 seq. Bello Illyrico victus a L. Aemilio profugit ad Philippum, a quo benigne accipitur, III, 18 seq.; IV, 37, 5; 66, 4; XXXII, 19, 5. Vir insitrepidus et audax, sed nulli iudicii, III, 19, 9. Eius suasu Philippus in bello Aetolico impia facinora patrat, V, 12, 5 seqq.; VII, 14. Hortatur Philippum ut pace facta cum Aetolis et firmatis rebus a parte Illyrici in Italiam traiciat, V, 101, 6 seqq.; 105, 1; 108, 4 seq. Recuperare studet dominationem, quam in Pharo insula habuerat, V, 108, 6 seq. Comprehenditur foedere Philippi cum Hannibale, VII, 9, 14. De arce Messeniorum et Corinthi suadet Philippo det operam ut utrumque cornu tenens bovis fiat compos, VII, 11. Pessima quaeque semper suasit Philippo, V, 12; VII, 13 seq.; IX, 23, 9. Perit Messenae, III, 19, 11.
- Demetrius, Philippi pater, Persei avus, Antigoni Gonatae filius, rex Macedoniae, I, 3, 1; IV, 25, 6. Agroni Illyriorum regi mercede pacta persuadet ut Medionios iuvet adversus Aetolos, II, 2, 5. In bello adversus Demetrium Aetolos iuvant Achaei, II, 44, 1. Peloponnesi tyrannos suis

- opibus et mercede sustentat, II, 44, 3. Eo mortuo reliqui tyranni abdicant tyrannidem, ibid.; conf. II, 60, 4. Cum Aetolis bellum gerenti tradunt se Boeoti, relicta Aetolorum societate, XX, 5, 3. Decimo regni anno moritur, eodem fere tempore quo Romani primum in Illyricum traiecerunt, II, 44, 2.
- Demetrius, Philippi filius minor, Persei frater; obses datur T. Quintio, XVIII, 22, 5 seq.; patri a senatu remittitur, XX, 13, 3. A patre Romam mittitur ad purganda crimina et ad veniam petendam, XXIII, 14; XXIV, 1, 5. Benigne habetur a senatu, qui in eius gratiam veniam dat Philippo, XXIV, 2. Hinc ei favent Macedones, sed invident Philippus et Perseus, XXIV, 3 et 7. Inde mutuae fratrum insidiae, XXIV, 8, 12 seqq.
- Demetrius Poliorcetes, Antigoni I filius, rex Macedoniae post Cassandrum, urbes Achaicas praesidiis occupat, II, 41, 10; IX, 29, 5 seq. Eius filius erat Antigonus Gonatas, IX, 34, 6.
- Demetrius, Ptolemaei Philometoris amicus; cui Polyaratus Rhodius Rhodum transvehendus traditur, XXX, 9, 3 et 10 seq.
- Demetrius Soter, filius Seleuci Philopatoris, Syriae regis: obses Romae iuvenis 23 annorum frustra petit a senatu ut per pop. Rom. in regnum Syriae sibi debitum restituatur, XXXI, 12. Cum Polybio de fuga deliberat, XXXI, 19 seqq., et eius consilio clam Roma profugit, 22 seq. Potui indulget, 21, 8. et XXXIII, 14, 1. Ad eius conatus observandos Roma legati mittuntur, XXXI, 23, 9. Syriae regno potitus, et patrocinate Ti. Graccho rex a senatu appellatus, insigne donum Romam misit, et interfectorem Cn. Octavii, XXXII, c. 4. et 6. Accusatus ab Ariarathe, quod eius opera Orofernes Ariarathem regno expulisset, legationem Romam mittit ad se purgandum, XXXII, 20, 3; III, 5, 2. Cypri regno per proditionem potiri sperat, sed deprehenditur proditor Archias, XXXIII, 3, 2. Ei opponitur Alexander Balas, XXXIII, 14, 1 seq.; 16, 5 seqq. Postquam 12 annos in Syria regnasset, vitam cum regno amisit, conspirantibus in eum ceteris regibus, III, 5, 3; conf. XXXIII, 16, 9 seqq.
- Demiurgi vel Damiurgi, magistratus Achaeorum, XXIV, 5, 16.
- Demochares, historicus, sororis filius Demosthenis, XII, 13, 1 seqq. Eum contra Timaei calumnias defendit Polybius, XII, 13 seq.
- Democlitus, inventor cum Cleoxeno rationis signorum per faces dandorum, correctae a Polybio, X, 45, 6.
- Democrates, Philippi classis praefectus, perit in pugna ad Chium, XVI, 3, 6.
- Democratia nusquam verior quam apud Achaeos, II, 38, 8. Una e tribus summis formis reipublicae, VI, 3, 5. Quenam sit vera, VI, 4, 4 seq.; quomodo oriatur, 9, 1 seqq. Degenerat in *ὄχλοκρατίαν* et *χειροκρατίαν*, 4, 6 et

- 10; 9, 5 seqq. Apud Messenios, VII, 10, 1.
- Demodocus, equitum praefectus Achaeorum, V, 95, 7.
- Demophanes et Ecdemus Megalopolitani, Arcesilai philosophi sectatores, patriam ab Aristodamo tyranno liberarunt; Arati socii in tollendo Sicyoniorum tyranno; reipublicae Cyrenensium praeclare praefuerunt; horum consuetudine et convictu adolescens usus est Philopoemen, X, 25, 2 seqq.
- Demosthenes, Atheniensis orator, multos immerito in proditorum numero retulit, XVII, 14 seq. Eius sororis filius Demochares historicus, XII, 13, 4. A Timaeo laudatur Demosthenes, quia divinos Alexandro honores recusavit, XII, 12 c, 3.
- Demosthenes Bithynus, qui *Κτίσις* scripsit, XII, 1, 5.
- Demosthenes, Philippi scriba et comes in colloquio cum T. Quintio, XVII, 1, 2; 8, 7. Ab eodem post pugnam ad Cynoscephalas mittitur ad Titum, XVIII, 17, 4.
- Dentheleti, Thraces; XXIV, 6, 4. ubi cod. Mon. *Δανθελήτους*.
- Desertores signorum capite plectunt Romani, I, 17, 11; conf. VI, 37, 11; III, 84, 7.
- Desertum inter Persidem et Parthiam interiectum, V, 44, 4.
- Diactorius vocatur Cletis, quod v.
- Diaeus, pestis gentis Achaeorum; quae Romani dextra manu dabant, sinistra accipit, XXXVIII, 2, 8 seqq. Praetor Achaeorum ante Critolaum, et Critolao in praetura mortuo rursus suffectus, XL, 1, 3; 2, 1 seq.; nuper ab exsilio revocatus, XL, 4, 9. Omnes puberes Achaeorum cum vernis et alumnis Corinthum convenire iubet, et ingentem pecuniae summam imperat, XL, 2, 3 seqq.; conf. 4, 1. Reicit pacis conditiones a Metello oblatas, c. 4 seq. Bona eius sub hasta venduntur a Romanis, 9.
- Dianae fanum asylum cum lucco Lusis in Arcadia diripitur ab Aetolis, IV, 18, 9 seqq.; 25, 4; IX, 34, 9, qui sacrum deae pecus inde abegerunt, IV, 19, 4. Dianae Cindyadis simulacrum Bargyliis in Caria, quamvis sub dio positum, nec uringitur unquam nec pluitur, XVI, 12, 3, ut Astiadis Iasi, XVI, 12, 4. Matronas omnes in Dianae templum congregant Abydeni, XVI, 31, 2. Eius templum in Elymaide spoliare frustra conatur Antiochus Epiphanes, XXXI, 11; in Hieracomae spoliatur Prusias, XXXII, 25, 11.
- Diatonium (si vera scriptura), Cretae oppidum sive ager, Cnosiis adimitur a Gortyniis et Lyetiis datur, XXIII, 15, 1.
- Δικαιόρχεια*. Vid. Puteoli.
- Dicaearchus, Philippi classis praefectus, Cycladibus insulis bellum faciens, Impietati et Iniquitati aras ponere consuevit, XVIII, 37, 8 seqq.; necatur Alexandriae, ibid. § 7.
- Dicaearchus Trichoniensis, legatus Aetolorum Romam missus post colloquium Philippi cum T. Quintio, XVII, 10, 9. Ab Antiocho ex Asia veniens,

- Aetolos ad bellum adversus Romanos concitat, XXII, 14, 13. Eum ab Aetolis repetit M. Acilius Cos., XX, 10, 5.
- Dicaearchus, historiarum scriptor: eius errores nonnullos in rebus geographicis notat Polybius, XXXIV, 5, 1; c. 6 toto; 9, 4.
- Dicetas, legatus Thebanorum et Coroneorum ad Q. Marcium, excusans societatem Persei, XXVII, 1, 10. Revera etiam tum Perseo favens, in carcerem coniectus, mortem sibi consciscit, 2.
- Dictator quid differat a consule, III, 87, 7 seq. Q. Fabius Maximus, III, 87, 6. Res inaudita, duo simul dictatores, qui legiones inter se partiuntur, III, 103; 106, 1.
- Didascalondas Cretensis copiis Achaeorum praefectus sub Philopoemene, XVI, 37, 3.
- Didyma Tiche, *Δίδυμα τέχνη*, castellum prope Cyzicum, Attalo traditur a Themistocle, Achaei praefecto, V, 77, 8.
- Diei tempora qua ratione investigentur, IX, 15, 6: quae scientia necessaria imperatori, IX, 14, 6 seqq.; 15, 5 seq. Diei imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 16.
- Diganes: Vid. Adiganes.
- Digeri, populus Thracicus, XIII, 10, 5.
- Digma (*δέλγμα*) Rhodiorum, V, 88, 8.
- Dii inter se pugnant de Campis Phlegraeis, III, 91, 7. Eorum et heroum generationes, IX, 1, 4.
- Diluvia humano generi interitum inferentia, VI, 5, 5.
- Dimalus vel Dimale, munitissima urbs Illyrici, vi capta a L. Aemilio Consule, III, 18, 1 seqq. Videtur esse in Parthis, VII, 9, 13. Foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani Dimales domini maneant, *ibid.*
- Dino Dinonis filius Arsinoes caedi favet coniuncta cum Philammone opera, XV, 25b; supplicio afficitur, Agathoclis iussu, *ibid.* § 2.
- Dino Rhodius cum Polyarato frustra Rhodios ad Persei partes trahere conatur adversus Romanos, XXVII, 6; conf. c. 11, 2; XXVIII, 2, 3; 15, 4; XXIX, 5, 2; XXX, 7, 10. Per nuncios et arcanas litteras cum Perseo egerat; cuius quamvis criminis convictus, tamen Romam traduci quam e vita se ipse generose educere maluit, XXX, 8.
- Dinocrates et Dionysodorus fratres praefecti classis Attali, XVI, 3, 7 seqq.
- Dinocrates Messenius Romam legatus Messenios a societate Achaeorum abstrahere frustra conatus est, T. Quintii studio in eam rem usus, XXIV, 5. Levis ingenii homo. *ibid.* Ad Philopoemenis adventum cedit necessitati, XXIV, 12, 3; et se ipsum e vita educere cogitur, *ibid.* § 13.
- Diocles Dymaeus bello captus ab Eleis, V, 17, 4.
- Diocles Parapotamiae praefectus partem exercitus ducit Antiochi in ora Phoenices, V, 69, 5.
- Diodorus, educator Demetrii Romae obsidis, XXXI, 20, 2 seqq.; a quo Roma profugit-

- turo praemittitur in Syriam, 21, 1.
- Diogenes Acarnan deprecatur praesidium Romanum Acarnanibus imponendum, XXVIII, 5, 3.
- Diogenes, Orofernis legatus Romam, XXXII, 20, 4.
- Diogenes Stoicus Romae, XXXIII, 1, 9.
- Diogenes, Susianae praefectus, V, 46, 7, arcem Susorum contra Molonem defendit, 48, 14. Mediae praeficitur, 54, 12. Primum agmen ducit Antiochi per Labum montem ex Parthia in Hyrcaniam proficiscentis, X, 29, 5; et bene rem gerit, 30, 6 seqq.
- Diognetus nauarchus Antiochi Magni Laodicen sponsam Antiocho adducit Seleuciam ad Zeugma, V, 43, 1. Insignem Antiocho operam praestat in oppugnatione Seleucia ad mare, 59 seq. Ei traduntur naves Ptolemaei, Tyri et Ptolemaide repertae; 62, 3. Antiochum per Phoenices oram exercitum ducentem cum classe a latere comitatur, V, 68, 9; 69, 7; 70, 3.
- Diomedon Cous cives suos ad Persei partes trahere frustra conatur, XXX, 7, 10.
- Diomedon, Seleucia ad Tigrim praefectus, fugit adveniente Molone, V, 48, 12.
- Διονυσιακοὶ ἀνλῆται*, IV, 20, 9. Conf. Liberalia. *Διονυσιακὸν θέατρον*, theatrum ludis scenicis agendis, Alexandriae, XV, 30, 4.
- Dionysius, praefectus satellitum Antiochi, VII, 16, 2. Cum Lagora primus muros Sardium escendit et urbem occupat, ibid. 16—18.
- Dionysius, Syracusarum tyrannus, senior; Graecos Italiam incolentes superat ad Elleporum sive Helorum fluvium et Rhegium obsidet, I, 6, 2. Cogit Graecos Italiam incolentes valedicere institutis Achaeorum, II, 39, 6 seq. Solertissimus in rerum administratione iudicatur a Scipione maiore, XV, 35, 6. Conf. ibid. § 1 seqq. Annos natus tres et viginti imperium occupat, et vitae suae tertio et sexagesimo mortem obit, XII, 4 a, 3. Obiter commemoratur a Timaeo, XII, 10, 8. Lectos diligenter ornavit et vestium bonitatem studiose inquisivit, XII, 24, 3.
- Dionysius Thrax, dux Thracum et Gallorum in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 10.
- Dionysius, amicus Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 16.
- Dionysodorus, frater Dinocratis, nauarchus Attali, XVI, 3, 7 seqq.; c. 6, 11. Legatus Attali ad colloquium T. Quintii cum Philippo, XVII, 1 seq.
- Dionysodorus, legatus Ptolemaeorum fratrum ad Achaeos, XXIX, 8, 5.
- Diophanes Megalopolitanus copiis auxiliaribus praefectus Eumeni missis, XXI, 7; strenuus bellator adversus Nabidem sub Philopoemene, ibid. Infensus Philopoemeni accusat apud Caecilium Philopoemenem et Achaeos, quod iniquius egissent cum Spartanis et cum Messeniis, XXIII, 3. Exsulum omnium Spartanorum patrocinium suscipit adversus Lycortam, XXV, 1, 12.

- Ptolemaeis auxilia petita non mittenda censet, XXIX, 8, 2.
- Diophanes alius, Persei legatus ad Antiochum Epiphanem pene captus a Rhodiis, XXVII, 6, 15; 11, 1.
- Diopithes Rhodius, iudex inter Achaeos, honores Eumeni ab Achaeis decretos evertit, XXVIII, 7, 9.
- Dioptra, X, 46, 1 seq.
- Dioryctus, fretum manu per-fossum Leucadem ab Acarnania separans, V, 5, 12.
- Dioscurium (id est Castorum aedes), locus Phliasiae in Peloponneso; ibi castra habet Philippus, IV, 67, 9; 68, 2; 73, 5. Dioscurium ad Se-leuciam Pieriam, V, 60, 4.
- Dipylum, porta Athenarum, qua ex Piraeo in urbem ascenditur, XVI, 25, 7, coll. § 6.
- Disciplina militaris saluti est Romanis, I, 17, 11 seqq. Eam apud Achaeos restituit Philopoemen. Vid. Philopoemen. Disciplina castrensium Romanorum, VI, 33 seqq.
- Dium, Macedoniae urbs, diruitur et incenditur a Scopa cum Aetolis, IV, 62; V, 9, 2; 11, 2 et 8; IX, 35, 6. Id facinus ulciscitur Philippus anno seq. in Aetolia, V, 9, ubi valuit illud, Ὁρᾶς τὸ Δῖον οὐ βέλος διέπτατο. Ibi Perseus occurrit legatis Genthii, XXIX, 3, 4.
- Dodona, urbs Epiri. Dodonaeum templum evertunt cremantque Aetoli, praetore Dorimacho, IV, 67, 3; V, 9, 2; 11, 2 et 8; IX, 35, 6. Id factum dein ulciscitur Philippus in templo Thermico Aetoliae, V, 9; conf. c. 11, 2.
- Doliche, oppidum Perrhaebiae, XXVIII, 11, 1.
- Dolopes, Graeciae populus, inter Epirum et Thessaliam, libertate donati a Romanis post bellum Philippicum, XVIII, 30, 6: tamen sive vi sive voluntate in fide Philippi manserunt, XXII, 8, 6. Dolopiam Philippo eripiunt Aetoli, XXII, 8, 5 seq.; 14, 4. Eam occupat Perseus, XXII, 22 a, 4.
- Cn. Domitius Ahenobarbus Cos. cum T. Quintio, XXII, 15, 13. Unus e clarissimis ex decem legatis post bellum Persicum in Graeciam missis, ad gentem mittitur Achaeorum, XXX, 10, 8.
- Dora, urbs Phoenices munita, frustra obsidetur ab Antiocho, V, 66, 1.
- Dorimachus, Trichoniensis Aetolus, Nicostrati filius, IV, 3, 7; XVIII, 37, 4. Aetolici impetus plenus iuvenis Phigaleam in Peloponnesum missus piratis favet adversus Messenios: Scopam, ducem Aetolorum, ad bellum incitat Messeniis inferendum, IV, 3 seqq.; cum Scopa Messeniam incursat et Achaeos proelio ad Caphyas fugat, IV, 10—12. Proditione capit Aegira, 57; sed turpiter rursus expellitur et aegre evadit, 58: immo perit, si quidem Graecos nostros codices audias, ibid. § 9; sed id quidem ad Archidamum referendum. Praetor creatus Aetolorum (conf. V, 1, 2), Epirum devastat, et Dodonaeum templum cremat, IV, 67, 1 seqq.; V, 11, 1. Auxilia mittit Eleis adversus Philippum, IV, 77, 6; V, 3, 1.

- In Thessaliam irrumpit, V, 5, 1 et 9; 6, 4. Redit Aetoliae succursurus, sed sero venit, 16, 5 seqq. Echino urbi oppugnatae a Philippo frustra conatur succurrere, IX, 42. Leges novasque tabulas scribit Aetolis, XIII, 1. Legatus ab iis in aulam Aegypti pacis conciliandae caussa missus frustra excusare conatur Scopam capitis reum, XVIII, 37, 4.
- Dorymenes Aetolus iussu Nicolai ducis Ptolemaei fauces ad Berytum occupat, qua adventurus erat Antiochus, V, 61, 9.
- Dos apud Romanos solvebatur annua bima trimadie, XXXII, 13, 5.
- Drachma stipendium per singulos dies equitis Romani, VI, 39, 12.
- Drangene, Asiae regio, quam Antiochus M. ingreditur ex Arachosia veniens, superato Erymantho fluvio; tum inde in Carmaniam transit, XI, 34, 13.
- Drepana (τὰ) urbs Siciliae cum portu praestanti millia passuum 15 a Lilybaeo, I, 46, 3. Exceptis iis et Lilybaeo totam Siciliam tenent Romani anno quarto decimo belli Siculi, I, 41, 6.
- Dromichaetes, Odrysarum Thracum rex, fragm. gramm. 14.
- Drymussa, Ioniae insula, Clazomeniis data a Romanis, XXII, 27, 5.
- Ductores ordinum. Vid. Ordo.
- Duelli usus apud Romanos, fragm. gramm. 27.
- Duilius (Bilius), C. Duilii victoria navalis de Poenis reportata, corvorum ope, I, 22 seq.
- Dunax, mons Thraciae, magnitudine non conferendus cum Alpibus, XXXIV, 10, 15.
- Dura (τὰ) urbs Assyriae. Antiochus ex Mesopotamia veniens traiecto Tigri illam versus pergit et obsidione Molonis eam liberat, V, 52, 2. (Conf. Dura Mesopot.)
- Dura (τὰ), urbs Mesopotamiae. Mesopotamiam usque ad eam occupat Molo, V, 48, 16. Nisi intelligendum usque ad eam Mesopotamiae partem, cui ab altera Tigridis ripa opposita est urbs Dura Assyriae.
- Dux belli. Vid. Imperator.
- Dyme vel Dyma, urbs Achaiae, e 12 primis olim foederatis, II, 41, 8; IV, 83, 5. Dymaei cum Patrensibus incipiunt instaurationem foederis Achaici, II, 41, 1 et 12. Eorum agrum populatur Euripidas Aetolus, dux Eleorum, IV, 59 seq. Castellum eorum Tichos occupant Elei, 59, 4; conf. 83, 1 seqq. Nihil amplius in commune Achaeorum conferre decernunt, 60, 4 seqq. Dymae validum praesidium relinquit Philippus, V, 3, 2. Dymaeorum fines, τὴν Δυμαίων, rursus incursant Elei, V, 17, 3. Ibi Hecatombaeum, II, 51, 3. Oram ad Dymen navibus custodiunt Achaei, V, 91, 8. Dymaeus Miccus propraetor Achaeorum, IV, 59, 2. Aristaeon dux equitum Achaicorum, XI, 11, 7.
- Dyrrhachium vel Epidamnus, XXXIV, 12, 6: urbs cum porta ad Ionium mare; ab Illyriis per aquationis speciem capta; sed mox Illyrii rursus

- urbe eiecti, II, 9; ab Aetolis et Achaeis auxilium adversus Illyrios petunt Dyrrhachini, II, 9, 8. Rursus obsidetur ab Illyriis, 10, 9. Obsidio solvitur a Romanis, quorum fidei se tradunt oppidani, 11, 8 seqq. Foedere Philippi cum Hannibale cavetur ne Romani tenere eam sinerentur, VII, 9, 13.
- Eburnea sella, donum regibus singularis honoris caussa missum a senatu Romano, XXXII, 5, 3.
- Ecbatana (τὰ), caput et regia olim Mediae; eius situs et descriptio, X, 27, 3 seqq.
- Ἐκκαίδεκηρης, navis 16 versuum remorum, XXXVI, 3, 9.
- Ecdemus Megalopolitanus, Arcesilai philosophi alumnus, etc. Eius consuetudine utitur Philopoemen iuvenis, X, 25, 2 seqq. Conf. Demophanes.
- Echecrates Thessalus centuriationi militum Alexandriae praeficitur, V, 63, 11; equitibus Graecis et aliis mercenariis praeest, 65, 6. Pugnatur in dextro cornu ad Rhaphiam, V, 82, 5; 85, 1.
- Echecrates alius, cuius auctoritate in disputatione de origine Locrensiu temere usus est Timaeus, XII, 11, 7 seq.
- Echedemus, legatus Atheniensium ad Scipiones, de pace Aetolis concedenda, XXI, 2 seq.
- Echetla, Siciliae oppidum, medium inter ditionem Syracusiorum et Poenorum, I, 15, 10.
- Echinus, urbs Thessaliae ad sinum Maliacum, in potestate Aetolorum; oppugnata a Philippo, frustra succurrentibus P. Sulpicio procos. et Dori-macho Aetolo, dedit se regi, IX, 41 seq.; et ab eo in servitute tenetur, XVII, 3, 12; XVIII, 21, 3. Echinenses, Ἐχιναιεῖς, IX, 41, 11; 42, 1 et 3.
- Ecnomus, collis Siciliae, in qua castra habent Poeni, I, 25, 8. Prope eum committitur pugna navalis inter Regulum et Amilcarem, I, 26 seqq.
- Edeco, Hispaniae regulus, Tarraconem ad Scipionem cum amicis venit eique se tradit, X, 34; regem eum salutatur, 40, 3. Benevole eum recipit Scipio, et uxorem liberosque captivos ei reddit, 35.
- Edessa, Macedoniae oppidum, alias Aege vel Aegaea, V, 97, 4; ad viam Egnatiam, XXXIV, 12, 7 seq.
- Edetani, populus Hispaniae, X, 34, 2.
- Ἐγνατία ὁδός, via Ignatia, XXXIV, 12, 3 seqq.
- Elaea, urbs Aeolidis, navale Pergamenorum regum: ad eam positis castris de pace cum Romanis et Eumene agit Antiochus, XXI, 8: quam ubi non impetravit, agrum populatur Elaeensium, ibid. Elaeae obsidionem frustra tentat Prusias, XXXII, 25, 9 seq.
- Ἐλαία haud dubie legendum pro vulgato Ἑλλά apud Stephanum Byz. et Polyb. XVI, 41, 3.
- Elatea (Livio Elatia), urbs Phocidis, V, 26, 16. Elateae hi-

bernat T. Quintius, XVIII, 26, 1 et 7: nisi ibi intelligenda Elatea Thessaliae. Ibidem hibernat Attalus, XXVII, 15, 2.

Elaus, Ἐλαός, castellum agri Calydonii in Aetolia, captum a Philippo, IV, 65, 6.

Elea, urbs inferior Italiae; cuius cives Eleatae Romanis naves commodatas praebent initio primi belli Punici, I, 20, 14.

Elea, ἡ Ἡλεία, regio Peloponnesi, quae latine Elis et graece ἡ Ἥλις alias appellatur. (Ἡλεία est ager ad Elidem urbem pertinens, Ἥλις tam regio omnis quam urbs Elis proprie dicta.) Conf. Elis et Elei. Ἡλεία saepe incursata olim ab Illyriis, II, 5, 1 seq. Pheias insula τῆς Ἡλείας, Elidis, IV, 9, 9. Philippum hortantur Achaei ut τὴν Ἡλείαν bello invadat, IV, 64, 2. Eam populatur Philippus, IV, 73; 77, 6 seq.; 83, 5. Olim sacrosancta et nulli populationi obnoxia, IV, 73, 10. Achaiae partes in Eleam vergentes protegit Aratus, V, 92, 10.

Elei, οἱ Ἡλεῖοι, incolae Elidis, sive Eleae regionis (conf. Elea, ἡ Ἡλεία), socii sunt et amici Aetolorum, IV, 5, 4; 6, 11; 9, 10. Eis Cynaetham urbem a se captam tradere volunt Aetoli, sed non accipiunt Elei, IV, 19, 5. Ad inferendum Achaeis bellum persuadentur a Machata, Aetolorum legato, 36, 6. Duce belli utuntur Euripida Aetolo, 59: a quo turpiter deserti, quum Sicyoniam invadere vellent, partim capiuntur

partim caeduntur a Macedonibus et Megalopolitanis, 68 seq.: tamen rursus eundem ducem ab Aetolis petunt, V, 94, 2. Vitae rusticae amantissimi; ager eorum opulentissimus, IV, 73. Eorum propugnaculum et arx belli adversus Achaeos, Psophis, capta a Philippo, IV, 71. Eorum dux Amphidamus captus a Philippo, 75; sine pretio dimissus frustra persuadere conatur iis ut ab Aetolis ad Philippi amicitiam transeant, 84. Aetoli auxilia iis mittunt, duce Phillida, 77 seqq. Eorum praesidia excedere coguntur Lepreo, Samico, et aliis Triphyliae oppidis, 80. Iis Agelaus et Scopas duces mittuntur ab Aetolis, V, 3, 1. In Dymaeorum fines incursionem faciunt, V, 17, 3, rursus Dymaeorum, Pharaeensium, Patrensiuum agrum populantur, duce Pyrrhia Aetolo, 30, 2 seqq. Messeniam eodem duce incurrentes repelluntur, 91, 3; 92, 5 seq. Rursus Euripida iterum duce Achaiam populantur, 94, 2 seqq. Achaeis coram senatu Rom. lites movent de Triphylia, XVIII, 25, 7. Per legatos Chalcide agunt cum Antiocho, XX, 3. Domi manent initio belli Achaici, XL, 3, 3.

Elephanti: eorum multitudo in Africa, XII, 3, 5. Eorum nullus usus in locis montanis, I, 30. Centum in exercitu Poenorum adversus Regulum, 32, 9. Adversus eos Romani prudenter minus solito in longum, magis in altum aciem instruunt, 33. Ab iis tamen plurimi Romani conculcati

- pereunt, 34. Sauciati saeviunt et conversi in suos ruunt, 40, 12 seq. Eorum rectores Indi in Poenorum exercitu, I, 40, 15; III, 46, 7 et 11; XI, 1, 12. Elephantis Poenorum aliis occisis aliis captis mire gaudent Romani, I, 41, 1. Centum habet Hanno in bello Africo, I, 74, 3. Eorum traiectione infestantes, III, 53, 8. Belluae fere omnes fame consumtae in Alpius, 55, 8; reliquae omnes una excepta imbrium et nivis vi pereunt in Gallia Cisalpina, 74, 11. Illa vectus est Hannibal per paludes Etruriam petens, 79, 12. Elephantorum inter se pugnandi ratio, V, 84. Libyci timent Indicos, *ibid.* § 5 seq. Adversus 70 elephantos Hannibalis quo pacto aciem instruxerit Scipio, XV, 9, 7 seqq.; *conf. c.* 12, 2 seqq. Curribus iuncti in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 11. Eorum dentes eximia magnitudine, XXXIV, 15. Elephantum *ῥωράκια*, *fragm. hist.* 22.
- Elephas, cognomen Nicanoris, ducis Philippi, XVIII, 7, 2.
- Eleuthernaei Cretenses bellum Rhodiis indicunt, IV, 53, 9. Eos Polyrrenii et Lampaei intra moenia includunt, et renunciare Cnosiorum societati cogunt, IV, 55, 4.
- Elis, ἡ *Ἑλῖς*, eadem regio quae alias ἡ *Ἡλεία* vocatur a Polybio; de qua vide paulo ante in Elea, V, 17, 3; 92, 5; 95, 7. Potest tamen utrobique et urbs Elis intelligi. *Conf. artic. seq.*
- Elis, ἡ *Ἑλῖς*, urbs praecipua Elis regionis. *Conf.* Elea, ἡ *Ἡλεία* et Elea, ἡ *Ἡλεία*. Amphidamum Olympia liberum eo dimisit Philippus, IV, 84, 4. Mox idem Amphidamus, quum destinata perficere non potuisset, inde ad Philippum elabitur, 86, 5.
- Elisphasiorum ager in Peloponneso prope Mantineam, XI, 11, 6.
- Ἑλλά.* *Vid.* *Ἑλλάς.*
- Elleporus vel Helorus, fluvius inferioris Italiae, I, 6, 2.
- Ellopium, Aetoliae oppidum, XI, 4, 3.
- Elmantice. *Vid.* Salmantica.
- Elymaei, populus Asiae, a septentrione Mediae, V, 44, 9. Elymais regio, ubi Dianae templum spoliare conatus est Antiochus Epiph., XXXI, 11.
- Emathia, ἡ *Ἑμαθία*, olim Paeonia dicta, XXIV, 8, 4.
- Emporia, τὰ *Ἑμπορία*, Africae regio circa minorem Syrtin, soli ubertate praestans, Poenis subiecta, unde hi praecipue alimenta et commeatus capiunt, I, 82, 6; III, 23, 2. Ea regione Masinissae cedere coguntur Poeni, XXXII, 2.
- Emporium (Romanis Emporiae), in Hispania, III, 39, 7. Eo Cn. Scipio cum classe a Rhodano veniens appellit, III, 76, 1.
- Enchelanes, ἡ *Ἐγγελάνες*, gens et urbs Illyrica, subacta a Philippo, V, 108, 8.
- Enipeus, Thessaliae fluvius, V, 99, 1; XXIX, 3, 4.
- Enna, oppidum Carthaginiensium in Sicilia, captum a Romanis, I, 24, 12.

- Enneres in classe Philippi, XVI, 7, 1.
- Ensis Gallorum. Vid. Gladius.
- Ἐννάλιος*, ὁ, Quirinus, Gradivus pater. Per Martem et Quirinum iurarunt Romani in proximo foedere cum Poenis ante primum Punicum bellum, III, 25, 6.
- Eordaea, regio Macedoniae, XVIII, 6, 3. Eordi, XXXIV, 12, 8.
- Epaenetus, Boeotorum legatus ad Achaeos, XXIV, 12, 5.
- Epaminondas Messenios et Arcades hortatur ut perpetuo sinceram societatem colant, IV, 32, 10. Victoria pugnae Mantinensis anceps ob mortem eius, IV, 33, 8; XII, 25 f, 3 seqq. Eius praesertim et Pelopidae virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana, VI, 43, 6. Pelopidas ei persuaserat ut propugnandam libertatem Graecorum susciperet, VIII, 1, 6. Quum Lacedaemonem et dein Mantineam de improvise capturus boni imperatoris partes omnes explevisset, a fortuna victus est, fere ut Hannibal ad Capuam et Romam, IX, 8, 2 seq. Abstinentiae laude clarissimus, XXXII, 8, 6. Conf. fragm. hist. 15.
- Eperatus, *Ἐπήρατος*, Pharaeensis, praetor Achaeorum creatur Apellis opera invito Arato, IV, 82, 8. Magistratum init, V, 1, 2. A Philippo opem ferre iubetur Messeniis, V, 5, 11. Contemnitur a militibus, 30, 1. Socordia eius et imbecillitas multorum caussa est malorum, 30, 5 seq., 91, 4. Magistratu abit, 30, 7.
- Epetium, oppidum Illyricum, ditionis Issiorum, XXXII, 18, 1 seq.
- Ephesus. Ibi magnum numerum militum alebant reges Aegypti, V, 35, 11. Ibi habitat Melancomas, VIII, 17, 9. Ei inhiat Antiochus M., XVIII, 32, 1; eamque tenet, XX, 11, 2; coll. c. 10, 16; XXI, 9, 10. Eumeni datur a Romanis, XXII, 27, 10. Ibi Heraclides pro Alexandro Bala, Antiochi Epiphanis filio, bellum parat adversus Demetrium Soterem, XXXIII, 16, 15. Memoratur XII, 26 c, 2, ubi *τῶν ἐψομένων ὧν ἐν Ἐφέσῳ*.
- Ephorus, historiae universalis scriptor, V, 33, 2; de origine urbium et de cognitione migrationeque gentium optime exposuit, XXXIV, 1, 3; conf. IX, 1, 4. Musicam ad fraudem hominum ait inventam, IV, 20, 5. Laudat rempublicam Cretensium et cum Spartanorum republica confert, dissidente Polybio, VI, 45 seq. Eius errores ex professo notaverat Polybius libro XII, sed ea pars intercidit. Vid. XII, 22, 7. Eundem contra Timaei reprehensiones defendit Polybius XII, 4 a, 3 seqq., et 23, 1 et 3. Non satis rerum experientia valet, XII, 25 f, 1—5. Maritimorum proeliorum satis peritus; terrestrium vero plane ignarus, ibid. Quod attinet ad elocutionem aut materiae tractatum, permirus est, XII, 28, 10. Suavissima apud eundem historici et oratoris comparatio, ibid. § 11. Eius dictum: optimam historiam eam fore,

- cuius scriptor ipse rebus gestis interfuerit, XII, 27, 7.
- Ephorus Messeniorum Sciron, IV, 4, 3. Eorundem ephori Oenis et Nicippus, IV, 31, 2.
- Ephori Spartanorum dissident inter se de societate sive cum Philippo et Achaeis sive cum Aetolis facienda, IV, 22 seq. Adimantus ephorus occiditur a factione Aetolica, 22, 11. Novi ephori Philippo faventes trucidantur dum sacra faciunt, 34 seq. Chilo trucidat ephoros, qui Lycurgum regem creaverant, 81. Ephoros Spartanorum omnes simul cum regibus in historia sua annotaverat Timaeus, XII, 12, 1. Quamdiu eis veluti parentibus obtemperarunt reges, Lacedaemon Graeciae principatum obtinuit, XXIV, 8b, 1. Ephorum curia (*ἀρχεῖον*), IV, 35, 9.
- Epichares, praefectus navis Rhodiae, XXX, 9, 9.
- Epicharmi dictum: Sobrius esto etc., XVIII, 23, 4; XXXI, 21, 14.
- Epicydes, origine Syracusius, Carthagine lares habens, cum fratre Hippocrate ab Hannibale mittitur ad Hieronymum, Syracusarum regem, VII, 2, 3 seq. VIII, 5, in Add.
- Epidamnus. Vid. Dyrrachium.
- Epidaurus, oppidum Argolicum, a Cleomene occupatum, II, 5, 2. Adde XXX, 15, 1.
- Epigenes copias reduxit, quas Seleucus, Antiochi M. frater, in Asiam eis Taurum duxerat; cum suadentem Antiocho ut expeditionem adversus Molonem ipse susciperet, calumniatur Hermias, V, 41 seq. et 49. Dolo Hermiae amandatur ab exercitu, denique ficto crimine occiditur, 50 et 51, 5.
- Epigramma in honorem Arcadum in columna ad aram Iovis Lycae Messenae, IV, 33, 2 seq. Aliud Sami poetae, V, 9, 5.
- Epipolae, pars urbis Syracusarum, capta a Romanis, VIII, 37, 5.
- Epirus, Epirotae. Eam ab Acarnania separat sinus Ambracicus, IV, 63, 6. Eius urbs Phoenice ab Illyriis proditione capta, II, 5. Epirotae auxilio venientes caeduntur fuganturque ab Illyriis, ibid. Ab Aetolis et Achaeis opem petunt, et quamquam illi cum auxiliis advenerunt, tamen pacem et foedus faciunt cum eisdem Illyriis, 6. Cum Epiri rege Alexandro, Acarnanum oppida partiti erant Aetoli, II, 45, 1; IX, 34, 7. Epirotae arma sociant cum Antigono et Achaeis adversus Cleomenem, II, 65, 4; IV, 9, 4. Eorum oram populantur Aetoli, IV, 6, 2. Ab Achaeis invitantur ad Bellum Sociale adversus Aetolos, IV, 15, 1 seq.; initio inconstanter et parum ingenue se gerunt, 16, 1; 30, 6 seq.; dein copias suas Philippo iungentes persuadent ei ut Ambraciam obsideat, 61. Epirum devastant Aetoli, et Dodonaeum templum cremant, IV, 67. Epirotae classem iungere cum Philippo ad Cephalleniam iubentur, V, 3, 3. Adversus Aetolos, Romanos et Illyrios opem Philippi implorant, X, 41, 4. Cum eis

legati Romani Phoenicae agunt de bello Philippo inferendo, XVI, 27, 4. Ex Epiri faucibus propere recipere se cogitur Philippus et earum potitur T. Quintius, XVII, 3, 9; XVIII, 6, 4; XXVII, 13, 2. Per legatos Chalcide agunt cum Antiocho, XXI, 3. Cum M. Fulvio cos. consultant de bello Aetolico, XXII, 9, 1 seqq. et § 19. Legatos Romam mittunt contra Philippum, XXIV, 1, 10. A. Hostilius cos. per Epirum in Thessaliam adversus Perseum profecturus, parum abest quin hostibus proderetur, XXVII, 14. Ibi post bellum Persicum civilium caedium omnia plena, XXX, 14, 7 seqq.; XXXII, 21 seq. Eorum urbes 70 evertit L. Aemilius Paullus, XXX, 15, 5. Legatio eorum Romam missa, XXXII, 24. Conf. Charops, Cephalus, Molossi.

Epistola Scipionis Africani maioris ad Philippum, X, 9, 3; eiusdem ad Prusiam, XXI, 9; Scipionis Nasicae ad aliquem ex regibus, XXIX, 6, 4.

Epistratus Acarnan, dux equitum et levis armaturae Achaeorum in pugna ad Caphyas, IV, 11, 6.

Epitalium, oppidum Triphyliae, in deditionem accipitur a Philipo, IV, 80, 13.

Eposognatus, regulus Gallograecorum, amicus Romanorum, officia sua illis apud alios etiam reges pollicetur, XXII, 20, 1 seqq. et § 8 seqq.

Equi Hannibalis e puppibus nantes trahuntur per Rhodanum, III, 43, 4; amissi in Alpibus sponte redeunt in ca-

stra, 53, 3. In Etruriae paludibus plurimi pereunt, aliis ungulae excidunt, 79, 7 seqq. Equos Alexandriam advehit Nicagoras Messenius, V, 37, 7. Equorum armenta regum Syriae commissa Medorum curae, V, 44, 1; X, 27, 1 seq. Conf. Equites. Equum bellatorem Romani ante urbem die quadam iaculis configere solent: sic plerique barbarorum bellum suscepturi caeso equo rem futuram divinant, XII, 4 b, 1 seqq.

Equiso Nabidis XIII, 8, 3.

Equites Nisaei; vid. Nisaei.

Equites Romani decem annua stipendia facere tenentur, VI, 19, 2. Equitum numerus in legione, vid. Legio. Equitum turmae, ἵλαι; earum praefecti, ἱλάρχαι, decuriones, VI, 25, 1 seq. Eorum arma olim parum commoda, dein ad morem Graecorum in melius mutata, 25, 3 seqq. Equites Romani, agiles ad desiliendum de equis et rursus insidendum, VI, 25, 4; XI, 21, 4. Celtiberi equites, ubi opus est, pedibus pugnant, equis immotis stantibus, fragm. hist. 13. In equitatu praecipuum robur fuit Hannibalis, IX, 3, 9 seqq.; conf. III, 110, 2; 117, 4. Equitum variae conversiones et decursiones, X, 21. Eorum acies qua altitudine locetur ad pugnam et quot equites capiat stadium, XII, 18, 3 seqq.

Eratosthenes, novissimus ante Polybium geographica tractavit, et superiores scriptores reprehendit, ipse tamen Pythae fabulis adhibens

- fidem, XXXIV, 5. De eodem quid senserit de Homeri poesi c. 4, 4; fidem ei habendam dixit Polybius 13, 1.
- Eretria, urbs Euboeae insulae: eam Romanis tradi post bellum Philippicum queruntur Aetoli, XVIII, 28, 5: sed ei senatus Rom. libertatem tribuit, 30, 10 seq.
- Eretria Phthiotidis in Thessalia, XVIII, 3, 5.
- Eribanus: via ab Eribano (*ἀπὸ τοῦ Ἐριβανοῦ*) Capuam, III, 91, 9.
- Eribianus mons, cuius per angustias Hannibal ex Samnio in Campaniam transiit, III, 92, 1.
- Eridanus, poeticum nomen Padi fluvii, II, 16, 6.
- Erycinae Veneris templum in summo monte Eryce occupatum a Romanis, I, 55, 6; 58, 2; spoliatum a Gallis, Poenorum mercenariis, qui ad Romanos transierant, II, 7, 9. Conf. Eryx.
- Erymanthus, fluvius et mons Arcadiae, IV, 70, 8 seq.; 71, 4.
- Erymanthus, Asiae fluvius, inter Arachosiam et Drangenem, XI, 34, 13.
- Erythra, urbs maritima Ioniae, in quam ex proelio navali ad Chium evasit Attalus, XVI, 6, 5 et 8. Erythraei pro fide Romanis bello Antiochico praestita agro donantur, XXII, 27, 6.
- Erythraeum s. Rubrum mare, sinus Persicus, IX, 43, 2. Provincia vel praefectura regni olim Persici, dein Syriaci, ad Persicum sinum a parte Arabiae. Conf. V, 46, 7; 48, 13; 54, 12. Item pars Arabiae Felicis ad Persicum sinum sita, XIII, 9, 3 et 5.
- Eryx mons in eo Siciliae latere quod Italiam spectat, inter Drepana et Panormum, maximus post Aetnam, I, 55, 7: eius verticem et radices praesidio occupant Romani, 58, 2. Conf. Erycinae Veneris templum.
- Eryx oppidum, in medio monte Eryce; a Romanis primum, dein a Poenis occupatum, I, 55, 6; 58, 2: inde a Romanis obsessum, I, 58 seqq. et II, 7, 8. Oppidum Romanis prodere moliti sunt Galli, Poenorum mercenarii, II, 7, 8 seq.
- Ἑστία*. Vid. Vesta.
- Etennenses, montana Pisidia supra Sidam incolentes, V, 73, 3.
- Etesii venti a septentrione stantes; eis e Ponto Euxino Hellespontum versus feruntur naves; oppositus his auster, IV, 44, 6, coll. § 10. Eorum vis inter Cephalleniam et Messeniam, V, 5, 3 et 6.
- Etruria, ἡ *Τυρρηνία*. Eius situs et fines, II, 16, 2 seq. In ea geritur bellum Gallicum Cisalpinum, II, 23 seqq. In eam P. Scipio ex Gallia navibus redit, ut inde Hannibali ad Alpes occurrat, III, 49, 4; 56, 6. In eam commeatus conferunt Romani ad bellum adversus Hannibalem, III, 75, 6. Eam per paludes petit Hannibal, 78 seqq. Cladem in ea patiuntur Romani, III, 108, 9; V, 101, 3 et 7; 105, 3, nempe ad Trasimenum lacum, III, 84. Etruriae longitudo, XXXIV, 11, 3. Etruscorum sedes, II, 16, 1. Olim coloniis

- tenuerant campos circa Padum (e quibus dein a Gallis eiecti sunt), simulque Campaniae campos, II, 17, 1 seqq. Cum Gallis Transalpinis et Cisalpinis in ditionem Romanam irrumpunt, II, 19. Caeduntur a Romanis ad Vadimonem lacum, subigunturque, I, 6, 4; II, 20. Socii Romanorum bello cum Gallis Cisalpinis, II, 24, 5.
- Etruscum mare, Tuscum, Tyrrenum, I, 10, 5; ab occasu Italiae, II, 14, 4; 16, 1; XXXIV, 6, 6.
- Eua, ὁ Εὐας, collis prope Sellasiam in Laconica, ubi committitur pugna Antigoni cum Cleomene, II, 65, 8 seq.; 66, 5. In eo sacra facit Philippus rex, V, 24, 9.
- Euagoras, rex Salaminiae, ad Cyprum contra Persarum regis duces pugnat, XII, 25f, 2.
- Euagoras Aegiensis accusatur a Critolao ut qui secreta Achaeorum prodatur Romanis, XXXVIII, 5, 4.
- Euanoridas, nobilis Eleus, bello captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Euboea insula. Per eam Antigonus cum exercitu e Thessalia ad Isthmum proficiscitur, Thermopylis interceptis ab Aetolis, II, 52, 7 seq. Eam incolentes opem Philippi implorant adversus Aetolos eorumque socios, Attalum et Romanos, X, 41, 3. Conf. 42, 2 et 7. Totam praesidiis tenet Philippus, XVII, 11, 6. Conf. Chalcis et Eretria.
- Euboea, puella Antiocho Chalcide nupta, XX, 8, 4.
- Euhoicum talentum, I, 62, 9; XV, 18, 7; XXI, 14, 4. Conf. Talentum.
- Eubulides Chalcidensis; eum Romanis tradere iubetur Antiochus, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11.
- Eucampidas Arcas immerito proditor dictus est a Demosthene, XVII, 14, 2 et 12.
- Euclidas, frater Cleomenis, praeest parti copiarum in pugna ad Sellasiam, II, 65, 9; 67, 3: imperite rem gerit, 68.
- Eudamidas, rex Sparta, pater Agesilai, avus Hippomedontis, IV, 35, 13.
- Eudamidas, pater Archidami, regis Sparta, gener Hippomedontis, ibid.
- Eudemus vel Eudamus, classis praefectus Rhodiorum cum Pamphilida, XXI, 8, 5.
- Eudemus, Milesiorum legatus in Aegyptum, XXVIII, 16, 5; 17, 3.
- Eudoxus de rebus Graeciae bene scripsit, XXXIV, 1, 3.
- Euergetes Physcon, XXXIV, 14, 6. Vid. Ptolemaeus.
- Euhemerus Messenius, scriptor historiarum, XXXIV, 5, 10: eum Bergaeum appellat Eratosthenes, i. e. fabulatorem, ibid. Eodem referendus locus XXXIV, 6, 15.
- Euippus (male Bippus scriptus), Argivus, Romam legatus, XXV, 2, 3, 11; 3, 4.
- Eulaeus, spado in aula Aegyptiaca, caussa belli Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeis fratribus, XXVIII, 17, 5. Cui Ptolemaeo victo ut in Samothracen cum thesauris fugiat suadet, XXVIII, 17a.
- Eumenes, Attali filius, rex Pergami. (Conf. Attalus.) Exiguam ditionem hereditate

sortitus, eam tantopere auxit, ut nulli fieret inferior, XXIV, 8 b, 3. Eius bella cum Prusia et Gallograecis et socio Ariarathe adversus Pharnacem, III, 3, 6. Post bellum Philippicum Oreum et Eretriam ei dare voluerunt decem legati Romani; sed prohibet T. Quintius, XVIII, 30, 10 seq. Auxilia ei mittunt Achaei, bello Antiochico, XXI, 7, 1 seq. Per legatos donum insigne offert Achaeis, quod respuunt illi, XXIII, 7 seq. Conf. c. 4, 5 seq. Honores eius ab Achaeis sublatis restituuntur, rogante Attalo, XXVII, 15; XXVIII, 7 et 10, 7: qui singulari amore fratrem complectebatur, XXVII, 15, 4. Bonam eorum concordiam Philippus discordibus filiis ante oculos ponit, XXIV, 8 b, 3. Ab Antiocho Pergami aliquantisper includitur, XXI, 8, 1; XXII, 3, 10. L. Aemilio suadet ut non audiat Antiochum de pace agentem ante Scipionum adventum, XXI, 8, 4 seqq. Foedere Romanorum cum Antiocho comprehenditur, XXI, 14, 6; XXII, 26, 7 et 20 seq. Romam proficiscitur cum legatis Romanis, qui a senatu peterent confirmationem pacis cum Antiocho, XXI, 14, 12. Honorifice excipitur, XXII, 1. Eius oratio ad senatum, qua sua et patris in Romanos merita praedicat, XXII, 2—5. Cum decem legatis Romanis Ephesum redit, et inde Apameam ad Cn. Manlium venit, XXII, 25, 6 seqq. Ei a Romanis dantur omnes eis Taurum populi, qui Antiocho paruerant, excepta

Lycia et Caria; Graecae civitates, quae Attalo tributum pependerant, eidem idem tributum pendere iussae, XXII, 7, 7; tum Chersonesus, Lysimachia, et alia Thraciae loca, XXII, 27, 3 seq. et 9 seqq. Matrimonium filiae Antiochi sibi oblatum respuerat, XXII, 3, 9. De Thraciae urbibus contendit cum Philippo, XXIII, 4, 4; 6, 1; 11, 2. Fratrem Athenaeum legatum Romam mittit, XXIV, 1, 4; 3, 1 seqq. Bellum cum Prusia gesserat, XXIII, 18, 8; conf. III, 3, 6: ad quod auxilia Prusiae miserat Philippus, XXIV, 1, 4; 3, 1. Bellum cum Pharnace gerit et ea caussa legatos Romam mittit, in his Attalum fratrem, III, 3, 6; XXIV, 10, 1 seqq.; XXV, 2, 6 seqq.; 4, 4. Induciis factis cum Pharnace omnes fratres suos Romam legatos mittunt, XXV, 6. Pax et formula foederis, quo ab una parte nominantur Eumenes, Prusias et Ariarathes; ab altera Pharnaces et Mithridates, XXVI, 6. Invitatus a Rhodiis ad bellum adversus Lycios accurrit, XXV, 5, 13: sed offendit Rhodios et suspectum se eis reddit, XXVII, 6, 5 seqq. Cydoniatis Cretensibus ex foedere praesidium mittit adversus Gortynios, XXVIII, 13. Delphis ei insidias struit Perseus XXII, 22 a, 5 et 22 b, 2. Quarum crimen Romae apud senatum per legatos defendit Perseus, XXVII, 7, 2. Ad Eumenem legatos mittit Perseus de bello adversus Romanos, XXIX, 3, 8. Eumenes pacis inter Perseum et Romanos se

conciliatorem fore sperat, XXIX, 1 d, 3. Hanc spem Perseo coemendam per Cydam Cretensem offert, XXIX, 1 c, 1 et 1 e. Eumenes et Perseus mutuo se arcanis artificiiis fallere student, XXIX, 1 d, et 1 e. Intercessionis conditiones Perseo ab Eumene oblatae, XXIX, 1 f. Hanc Eumenis agendi rationem vituperat Polybius, XXIX, 1 g, et 1 h. Ut iniustam pecuniam acciperet, periculum quodvis spernebat, XXIX, 1 h, 4. Calliditate sua Persei tenacitatem expugnare non potest, XXIX, 1 h. In Romanorum suspicionem venit, XXIX, 1 c, 2 seq. Ab eo alienati Romani, quod oblique in bello Persico se gesserat, Attalum, Romam a fratre legatum, incitare student ut pro se contra fratrem apud senatum loquatur, XXX, 1, et XXIX, 1 c, 2. Eius caussa senatus consulto prohibent Romani ne reges ulli ad se Romam venirent, XXX, 17, 6, et XXIX, 1 c, 3. Eius regnum a Gallis invaditur, XXIX, 6 b, 3; XXX, 1, 1 et 3; 2, 8; 3, 2; 17, 11 seq. Ab eius imperio Gallograecos liberant Romani, XXXI, 2, et c. 6, 2 et 6. Quanto gravius ei succensent Romani, tanto eum impensius amplectuntur Graeci, XXXI, 10 a. Accusatus a Prusia et Gallis Attalum et Athenaeum fratres Romam ad se purgandum mittit, XXXI, 6 et 9, 2. Ad accusandum eum omnes, qui vellent, Sardes invitat Sulpicius Gallus, legatus Romanus, XXXI, 10. Rursus Attalum Romam mittit, XXXII, 3 et 5,

5 seqq. Rhodiis ducentos et octuagies mille frumenti modios dono mittit, XXXI, 17 a, 1. Mors eius et elogium, XXXII, 23. Ei succedit frater Attalus, ibid. § 8, regnum administrans pro Attalo puero, Eumenis filio, XXX, 2, 6; XXXIII, 16, 1 seqq. Tres habuit fratres caros et regni salutisque suae custodes, XXXII, 23, 6; XXII, 1, 6; 5, 7; 27, 9; pius in matrem, XXIII, 18 (XXI, 20). Ipse et Philetaerus suo favore aluerant vitia Pythaeae Thebani, XL, 1, 2.

Eumenes, legatus Ptolemaeorum fratrum ad Achaeos, XXIX, 8, 5.

Evocati in exercitu Romano, qui ultro in gratiam consulis militant, VI, 31, 2 seq.

Euphanes Cretensis, dux militum auxiliarium ab Antiocho Eleis missorum, XX, 3, 7.

Euphrates fluvijs: eius origo, cursus, natura, et alvei in quos scissus est, IX, 43. Inter eum et Tigrim est Pulcher qui vocatur Campus, VIII, 25, 1.

Eupolemus, praefectus equitum Aetolorum in exercitu T. Quintii, XVIII, 2, 9 seqq.; 4, 5.

Eupolemus, nescio an idem qui praecedens, Romam abductus, XXVIII, 4, 6.

Eureas, Achaeorum legatus Romam, XXXI, 6, 1; 8, 3.

Euripidas vel Euripides (est enim haud dubie unus vir idemque), Aetolus; Cynaethae oppido praefectus ab Aetolis, IV, 19, 5; dux ab Aetolis missus Eleis sociis, fines Achaeorum populatur, IV, 59. Rursus Sicyoniam populatur, sed turpiter suos de-

- serit adveniente Philippo, et Psophidem evadit, 69, 2; 70, 11. Inde, urbe a Philippo capta et arce per pactionem dedita, ex pacto incolumis in Aetoliam redit, IV, 72. Denuo eundem ducem ab Aetolis petunt Elei in locum Pyrrhaiae, V, 94, 2 seqq.; 95, 6 seq.
- Euripides, tragicus poeta: dictum eius (ex Antiopa), *Ἐν σοφὸν βούλευμα* etc., I, 35, 4; VIII, 5, 3. Ex incerta tragodia, *Ἀεὶ πρασίμοχθοι* etc., V, 106, 4. E Cresphonte: *Εὐρήνα βαθύπλουτε* etc., XII, 26, 5.
- Euripus, fretum Euboeae: Cenchreis Philippus per eum navigat Demetriadem, V, 29, 5. Per eundem cum navibus Cenchreas redit, V, 101, 2 et 4. Rursus per eum cum classe navigat, V, 109, 5.
- Euromus, Cariae oppidum, unde praesidia deducere iubetur Philippus, XVII, 2, 3; XVIII, 27, 4. Mylasenses occupant *τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις*, Euromensium urbes, XXX, 5, 11 seqq.
- Europa; una e tribus terrae partibus, inter Tanaim et Herculis columnas comprehensa, III, 37, 2 seqq. Eius longitudo, XXXIV, 7, 8 seq.; latitudo, XXXIV, 15. Macedonum regnum in ea minimam eius partem complexum est, I, 2, 4. Eius gentes occidentales pugnacissimae, I, 2, 6. Antiochi in eam traectio, III, 3, 4.
- Europus, urbs Parapotamiae ad Tigrim, V, 48, 16.
- Eurotas, Peloponnesi fluvius, Spartam ab ortu praeterfluens, V, 21, 2; 22, 2 seqq.; 23, 8 seqq.; VIII, 35, 8; IX, 8, 7; XVI, 16, 2.
- Eurotas, Italiae inferioris fluvius prope Tarentum, idem qui alias Galaesus, VIII, 35, 8.
- Euryclidas et Micion rhetores consiliis suis regunt Athenienses, et turpiter blandiuntur regibus, V, 106, 7.
- Euryleo, praetor Achaeorum ignavus, X, 24, 1.
- Eurylochus, praeest Cretensibus in exercitu Antiochi M., V, 79, 10.
- Eurylochus Magnes centuriat milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 12; agemati praeest, 65, 2.
- Eurymedon in Siciliam delatus civitates concitat ad inferendum Syracusanis bellum, XII, 25 k, 3.
- Euthydemus, origine Magnes, Bactrianae regno potitur, XI, 34, 1 seq.; eum proelio vincit Antiochus M., X, 49: qui pacem ei dat et filio eius Demetrio suam filiam despondet, XI, 34.
- Euxinus Pontus. Vid. Pontus.
- Exercitationes militares Scipionis Africani maioris capta Nova Carthagine, X, 20, 1. Philopoemenis exercitatio equitum, X, 21 seq.
- Exsequiarum celebratio apud Romanos, VI, 53 seq.
- Exsilio voluntario effugere capitis poenam licet civibus Romanis, VI, 14, 7 seq.
- Exsules Lacedaemonii, Achaei etc. vide suo loco.
- Extraneorum sociorum sedes in castris Romanis, VI, 31, 9.
- Extraordinarii, selecti e sociis in legione Romana, VI, 26, 7 seqq.; eorum locus in castris,

31, 6 seqq. Ex equitibus extraordinariis selecti in castris prope consulem tentoria habent et consuli quaestorique praesto sunt, VI, 31, 2 seq.

L. Fabius, legatus Scipionis Carthaginem missus, XV, 1, 3.

Q. Fabius Pictor, Historiarum scriptor, partium Romanarum nimis studiosus in primi belli Punici historia, I, 14, 2, 3; 15, 12; 58, 5. Eius sententia de causis belli Hannibalicis, III, 8. Licet vixerit Hannibalis aetate et senator fuerit Romanus, tamen non in omnibus fides ei haberi debet III, 9.

Q. Fabius, Maximus cognominatus ob rerum felicitate gestarum magnitudinem; Dictator creatur, III, 87, 6; imperium suscipit, 88, 9 seqq. Cunctatur prudenter, eoque laudatur ab his, culpatur ab illis, 89 seq.; 92, 3 seqq.; 94, 8; 103, 3. In montium angustiis insidiasstruit Hannibali, quas ille stratagemate facum in cornibus boum accensarum eludit, 92, 10 seqq. Romam ad sacrificium proficiscens frustra monet Minucium, magistrum equitum, III, 94, 9 seq. Ei dignitate par constituitur Minucius; duo dictatores inter se dividunt legiones, 103, Minucio per suam temeritatem laboranti suppetias venit, 104 seq. Ei reconciliatur Minucius et legiones suas rursus cum eo coniungit, 105, 8 seqq. Dictatura abit, 106, 1. Oppugnationi Tarenti intentus est, X, 1, 10. Urbs ei proditur, fragm. hist. 18.

Q. Fabius, uxori T. Quintii sororis filius, Romam legatus a T. Quintio, XVII, 10, 8. An idem qui sequitur?

Q. Fabius Labeo, praetor, praefectus classis, Patari naves Antiochi accipit crematque, XXII, 26, 30.

Q. Fabius Maximus, L. Aemilii Pauli filius naturalis, frater natu maior Scipionis Africani minoris; cum fratre apud praetorem effecit ut Polybio Roma manere liceret, XVIII, 18, 6; XXXII, 9, 5; 10, 3. Ex bonis patris mortui dotem matri aegre restituere potest, XVIII, 18, 6; XXXII, 8, 4. A Polybio instituitur simul cum fratre, XXXII, 9, 9; 10, 3. In eum liberalis est frater, XXXII, 14. Sub patre Aemilio Paulo cum laude militat bello Persico, XXIX, 6, 3. Inter decem legatos mittitur ad dirimendum bellum Attali et Prusiae, XXXIII, 6, 3. Siciliae praetor praeest, XXXVI, 3, 8.

Faces e speculis accensae signis dandis, X, 43 seqq. De eisdem fragm. gramm. 76.

Faesula vel Faesulae, ἡ Φαισόλα, oppidum Etruriae, II, 25, 6. Ibi a Gallis caeduntur Romani, II, 25. Circa eas primum castra habuit Hannibal paludibus egressus, III, 82, 1 coll. 80, 1.

Falernus, mons et ager Campaniae, III, 90, 10; 92, 6; 94, 7.

Falisci; Romanorum civile bellum cum iis, I, 65, 2.

Fames, I, 18, 10; 19, 7; 84, 9; 85, 1; VII, 1, 3.

C. Fannius, legatus Rom. ad res Illyriorum et Dalmatarum in-

- spiciendas, XXXII, 18 seq.; ad coercendas Prusiae iniurias in Attalum, XXXIII, 6; ad Achaeos, XXXVIII, 4, 1.
- Feriae novem dierum, supplicatio, XXI, 1, 1 seq.
- Ficus frumenti loco, XVI, 24, 9.
- Fidei Romanorum se permittere idem valet ac arbitrio victoris se permittere, XX, 9 seq.: conf. XX, 1, 4 seq.: 10, 2 seqq.; XXXVI, 2.
- C. Flaminius, tribunus plebis, legem fert de dividendo agro Piceno, II, 21, 7 seq. Consul cum L. Furio Insubribus infert bellum, II, 32; temere agit, aciem ad ipsam fluminis ripam instruens, 33, 7 seqq. Consul iterum cum Cn. Servilio, III, 75; in Etruria ad Arretium cum exercitu considet, 77 seqq.; popularem auram captans, dicendo valens, ad bellum ineptus, 80. Temere intrat angustias ad Trasimenum lacum, 82 seq.; et ibi cadit in pugna, 84. In eius locum sufficitur M. Regulus, 106, 2.
- Flaminius, legatus Romanorum ad Ligures, ab his violatur vulneraturque, XXXIII, 7.
- Titus Flaminius. Vid. T. Quintius.
- Foederum tabulae aeneae servantur Romae in Iovis Capitolini templo in aerario aedilium, III, 26, 1. Foederum formulae s. conditiones pacis: C. Attali cum Prusia, XXXIII, 11; Byzantium cum Rhodiis et cum Prusia, IV, 52; Carthaginiensium cum Philippo, VII, 9; Eumenis et Pharnacis sociorumque, XXVI, 6; Romanorum cum Aetolis, XI, 6, 5; XXII, 15; cum Antiocho, XXI, 14; XXII, 26; cum Carthaginiensibus: antiqua foedera ante primum bellum Punicum, III, 22—25; post primum bellum Punicum vel Siculum, I, 62 seq.; III, 27; post bellum Africum foedus de Sardinia Romanis concedenda, I, 88; III, 27, 8; cum Asdrubale in Hispania de Ibero non transgrediendo, II, 13, 7; III, 27, 9 seq.; post bellum Punicum II, victo Hannibale in Africa, XV, 18; cum Hierone, I, 16, 9; cum Philippo, XVIII, 27; cum Tenta, II, 12.
- Fons mirabilis in Herculis templo Gadibus, XXXIV, 9, 5 seqq.
- Formae reip. Vid. Respublica.
- Forum in castris Romanorum, V, 31, 1.
- Fossa: pugna ad Fossam, ἡ καλονμένη περὶ Τάφρον, IV, 33, 6.
- Fossa regia, ἡ βασιλικὴ Διῶνξ, ex Euphrate in Tigriducta in Babylonia, V, 51, 6. Fossa, qua Leucas a continente diremta est. Vid. Dio-ryctus.
- Fratres Galli in insula inter Isaram et Rhodanum de regno contententes, III, 49.
- Frentani. Romanorum socii bello Gallico Cisalpino, II, 24, 12; agrum eorum, τὴν Φρεντανήν, devastat Hannibal, III, 88, 3.
- Frumenti copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 1; inopia et caritas Romae bello Hannibale, IX, 44. Conf. Medimnus. Ex Aegypto frumentum petunt Romani, IX, 44, 1; e Sicilia Rhodii, XXVIII, 2.
- Fugitivi servi ex legibus Ro-

- manorum cruciati necantur, I, 69, 5.
- Cn. Fulvius Centumalus consul classi praeest bello Illyrico cum Teuta, II, 11 seq. Consul iterum, quo tempore Hannibal ad Romam erat, IX, 6, 6 seqq.; 7, 1.
- M. Fulvius Nobilior (plerumque nude Marcus dictus), consul, adversus Aetolos mittitur, XXII, 8, 9; c. 10; oppugnat Ambraciam, 9—10; pacem dat Aetolis, 12 seq.; capit Samem, urbem Cephalleniae, 23, 1, coll. c. 13, 13 seq. Eius frater uterinus est C. Valerius Laevinus, XXII, 12, 10 seq. In Peloponnesum venit ad diiudicandam controversiam Lacedaemoniorum et Achaeorum, XXIII, 10, 14.
- Q. Fulvius Cos. cum T. Manlio Boios in deditionem accipit, II, 31, 8.
- Q. Fulvius, a T. Quintio Romam legatus de pace Philippo danda, XVII, 10, 8.
- Q. Fulvius Nobilior Cos. bellum in Hispania gerit, XXXV, 4, 2.
- Servius Fulvius Cos. cum M. Aemilio classem Punicam capit, infando naufragio suam classem amittit, I, 36 seqq.
- Funeris curatio apud Romanos mortuo viro illustri, VI, 53.
- Fures in castris Rom. fuste percutiuntur, VI, 37, 9.
- C. Furius Pacilus Cos. cum L. Caecilio in Siciliam mittitur, I, 39, 8. Cum collega Thermam et Liparam capit, I, 39, 13. Cum dimidio copiarum in Italiam redit, I, 40, 1.
- P. Furius Cos. cum C. Flamini bellum infert Insubribus, II, 32.
- Fustuarium, supplicium militare apud Romanos, VI, 37.
- A. Gabinius ad Achaeos legatus, XXXVIII, 4, 1; 5, 9.
- Gadara (τὰ), Coelesyriae urbs egregie munita, capta ab Antiocho M., V, 71, 3. Victo Scopa recepta ab eodem Antiocho, XVI, 39, 3.
- Gades, XXXIV, 7, 7. Inde usque ad Tanaim omnem oram maritimam se percurrisse gloriatus est Pytheas, XXXIV, 5, 8. Ibi in templo Herculis fons est mirabilis, XXXIV, 9, 5 seqq.; XXXIV, 15.
- Gaesatae vel Gaesati, Galli, inter Alpes et Rhodanum incolentes, ab Insubribus et Boiis concitantur adversus Romanos, II, 22 seq. Add. c. 28, 3. Nomen habent ab eo quod mercede militant, II, 22, 1. Eorum reges Concolitanus et Aneroestus, ib. § 2. Nudi pugnant in acie, II, 28, 8. Caeduntur a Romanis, II, 30. Novus eorum exercitus conducitur, 34, 2.
- Gaezotoris, Galatiae regulus in Asia, XXV, 4, 6.
- Galadrae, oppidum Macedoniae. Cives Galadraei, fragm. hist. 19.
- Galaesus, fluvius prope Tarentum; idem Eurotas dictus, VIII, 35, 8.
- Γαλάται, Galatae. Polybio promiscue dicuntur Galli omnes, cum Europam incolentes, tam cis quam trans Alpes (qui alias Κελτοί), tum Asiam habitantes, qui et Gallograeci. Conf. Galli, Gallia, Aegosaeges, Tectosages, Tolistobogii, Troemi.

- Γαλατία*, Galatia Asiae, s. Gallograecia, XXV, 4, 1 et 6; 5, 6; XXVI, 6, 4.
- Γαλατία*, Gallia Cisalpina, II, 24, 8; III, 40, 3; 118, 6.
- Γαλατία*, Gallia Transalpina, II, 22, 6.
- Galatis (rectius Galaditis vel Galaaditis), Asiae regio, trans Iordanem, Arabiae finitima: eam intrat Antiochus cum exercitu et Abila urbem subigit, V, 71, 2.
- Galatus, Boiorum rex, a suis occisus, II, 21, 5.
- Galea, nuda velutum Romanorum, VI, 22, 3; cristata, gravis armaturae, 23, 12 seq.
- Galeotae vel Xiphae piscis venatio, XXXIV, 2, 15 seq. et c. 3.
- Galli gallinacei, XII, 26, 1. Eorum pugna, I, 58.
- Galli, sacerdotes Magnae Matris, *οἱ Γάλλοι* XXII, 20, 5.
- Galli, populus, promiscue *οἱ Γαλάται* et *οἱ Κελτοί*; sive Europam incolentes cis aut trans Alpes, sive Asiam. Conf. *Γαλάται*, *Γαλατία*, et Gallia. Romam vi capiunt, I, 6, 2; II, 18, 2. Eorum clades Delphica, I, 6, 5; II, 20, 6; 35, 7; IV, 46, 1. Mercenarii Poenorum multiplicem committunt perfidiam, II, 7. Hi olim Autaritum habuerant ducem, I, 77, 5; initio patria eiecti ob perfidiam in propinquos et cognatos suos commissam, II, 7, 6. Illyrii Phoenicem produnt, Epiri urbem, II, 5. Galli Italiam incolentes, s. Cisalpini, I, 13, 4; III, 48, 6; braccati, II, 28, 7. Cum eis bellum gerunt Romani; bellum Gallicum Cisalpinum, I, 13, 4; II, 13, 7; 23—35. De eis-
- dem ex professo agit Polybius, II, 14 seqq. Eorum frequentia, pulchritudo, proceritas, II, 15, 7; vitae ratio, II, 17, 9. Conf. Gallia Cisalpina. — Galli Transalpini, II, 15, 8 seqq.; c. 19, 1; 21, 5. Inalpini, *οἱ τὰς Ἀλπεὶς κατοικοῦντες*, bella movent Cisalpinis, II, 18, 4. Conf. Inalpini populi. — Galli Etruscos superiori Italia pepulerunt, II, 17. — Galli Transpadani: Lai s. Laevi, Libicii, Insubres, tum Veneti, sermone quidem diverso utentes, II, 17, 4 seqq. Cispadani: Ananes, Boii, Lingones, Senones II, 17, 7. Gallorum variae irruptiones in ditionem Romanorum, II, 18—22. Legatos, a M. Curio de redimendis captivis missos, necant, 19, 9. Bellum Gallicum Cisalpinum: Galli Insubres et Boii adversus Romanos concitant Gallos Gaesatos, II, 22. (Conf. Gaesatae.) Populantur Etruriam, 25, 1 seqq.; caedunt Romanos ad Faesulam, 25, 7 seqq. Redeunt, simul a fronte et a tergo invaduntur a Romanis, c. 27; et acie bifronte pugnant, braccati Insubres et Boii, nudi Gaesati, 28; caeduntur a Romanis ad Telamonem, 28 et seqq. Fortissime pugnantes, solo genere armorum vincuntur, II, 30, 7. Gladius eorum ad caedendum solum valet, 30, 8; 33, 5; III, 114, 2 seq. Gallicum scutum virum non tegit, II, 30, 3. Eorum omne genus in fervore animorum et primo impetu atrocissimum, II, 33, 2; in omnibus actionibus ira et impetu, non consilio, re-

guntur, 35, 3. Molles et laborum impatientes, III, 79, 4; leves et inconstantes in fide servanda, II, 32, 8; III, 70, 4. Iis familiare est, postquam aliena rapuerunt, ut intestinis tumultibus de praeda capta inter se decertent, praesertim ubi mero ciboque se ingurgitarunt, II, 19, 4. De temulentia eorum adde XI, 2, 1. Ad Gallos Cisalpinos ex Hispania legatos mittit Hannibal, III, 34. Magilus regulus ex Gallia Cisalpina ad Hannibalem venit ad Rhodanum, III, 44. Cisalpini ad partes Hannibalis transeunt, III, 66, 7; 68, 8. Duce Brenno, victo Ptolemaeo Cerauno, contemptis Macedonibus, in mediam irruunt Graeciam, IX, 35, 4: eis tunc soli restiterunt Aetoli, IX, 30, 3. Ii qui Graeciam invaserunt, partim ad Delphos internecione deleti sunt, partim in Asiam traiecerunt, I, 6, 5. Pars eorum qui cum Brenno patria exierant et Delphicam declinaverunt cladem, ubi ad Hellespontum pervenerunt, in Thracia haud procul Byzantio consederunt cum rege Comontorio, regiam condiderunt Tulen, Byzantios bello fatigarunt, et gravissima ab eis tributa expresserunt, IV, 45, 10; 46, 5 seqq. Illud Gallorum regnum sub postremo eorum rege Cauaro cum ipsa gente exstinctum a Thracibus est, IV, 46, 4; conf. 38, 6. Gallos (Aegosagas, IV, 77, 2.) Attalus ex Europa accivit ad bellum adversus Achaeum, V, 78, 4; 111, 2. Eorum ope Aeolicas et Ionicas urbes,

quae Achaeo se tradiderant, recepit Attalus, V, 77. Eos in bellis sequebantur uxores et liberi, plaustris vecti, 78, 1. Eosdem Attalus, quum lunae defectum pro ostento habentes progredi ulterius nolent, ad Hellesponti oram remisit, et sedes ibi eis assignavit, 78. Eosdem Prusias, quum effusa licentia civitates ad Hellespontum depopularentur, bello petens, internecione delevit, V, 111. Galli mille (equites) in exercitu Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 2. Gallici (*Γαλατικοί*) equites in exercitu Philippi et Achaeorum bello Sociali, V, 3, 2; 17, 4. Galli s. Galatae Rigosages (sive Aegosages aut Tectosages) in exercitu Antiochi contra Molonem, V, 53, 3. Galli s. Galatae in Molonis exercitu, V, 53, 8; in exercitu Ptolemaei Philopatoris, mixti Thracibus, V, 65, 10. Gallorum et Scytharum facinora patrare, IX, 34, 11. proverbialiter dictum, ex metu Gallorum, qui saepe Graecos non solum pristinis temporibus sed etiamnum Polybii aetate anxios tenuit, II, 35, 9; XXVI, 9, 3. Galli in Asdrubalis castris temulenti in modum victimarum iugulantur a Romanis, XI, 2, 1. In Galliam mittuntur ambo consules quo anno T. Quintio prorogata est Macedonia provincia, XVII, 11, 1 seq.; 12, 1. Bellum cum Gallograecis s. Gallis Asiam incolentibus a Cn. Manlio Cos. gestum, post bellum Antiochicum, XXII, 16—24; III, 3, 5. Victoriam de iis relatae Graecae omnes civitates per

- Asiam laetae gratulantur Cn. Manlio, XXII, 24, 2 seq. Res in Gallograecia constituunt decem legati cum Cn. Manlio, 27, 12. Galatiam, quae sub Eumene erat, populatur Pharnaces, sociis utens duobus Galatarum regulis, Carsignato et Gaezotori, XXV, 4, 1 et 6: adde c. 5, 6. Pace cum Eumene facta prohibetur Pharnaces Galatiam ingredi, et foedera eius cum Gallis irrita declarantur, XXVI, 6, 4. Perseus societatem cum iis init, XXVI, 9, parce cum iis agens, XXIX, 1 h, 6. Galli (Gallograeci) Eumenis regnum invadunt, XXIX, 6 d; XXX, 1, 1 seq.; 2, 8; 3, 2. Legatos ad eos mittunt Romani, 3, 7 seq.; qui tamen lubentes patiuntur ut Eumenes ab eis prematur, 15, 12 seq. Eisdem Asiam incolentibus, libertatem suis legibus vivendi et Eumenis imperio se subtrahendi dat senatus Romanus, XXXI, 2; conf. c. 6, 2 seqq. Rursus per legatos queruntur de Eumene, incitati etiam a Prusia, XXXII, 5, 5. Conf. Tectosages, Tolistobogii, Trocmi.
- Gallia, ἡ Γαλατία, ἡ Κελτική et ἡ Κελτία, VII, 9, 6. Conf. Γαλατία et Galli. Gallia Cisalpina, II, 13, 7, coll. 14, 3; III, 34, 2; 39, 10; 47, 4; 56, 3, coll. 14, 7; III, 86, 2; II, 32, 1; III, 77, 3; ἡ Γαλατία dicta, II, 21, 8; 24, 8; III, 87, 2; 118, 6. Galliae Cisalpinæ figura, ubertas, hominum frequentia, II, 14 seq. De eius ubertate conf. III, 87, 1 et 3. In ea est Apenninus mons et Padus fluvius, II, 16. Eius populi; vide Galli Transpadani et Cispadani. Eam ingreditur Hannibal, III, 56. — Gallia Transalpina, II, 22, 6.
- Gallograeci. Vid. Galatae et Galli, Tolistobogii, Tectosages, Trocmi, Aegosages, Rigosages.
- Garsyeris exsul hortatur Achaeum ad sumendum regium nomen et diadema V, 57, 5. Ab Achaeo cum exercitu missus ad Pedlenissenses obsidione liberandos repellit Selgenses a Pedlenisso et ipsam Selgam capit, V, 72—74.
- Gatalus, dynastes Sarmata, pace inter Eumenem et Pharnacem facta comprehenditur, XXVI, 6, 13.
- Gaza, urbs Coelesyriae maritima, ab Aegypto venientibus proxima post Rhinocolura et Raphiam, V, 80, 3 seq. Eo commeatus convehuntur a Ptolemaeo Philopatore ad bellum adversus Antiochum M., V, 68, 2. Gazenses vel Gazaei, sicut olim Persis et deinde Alexandro, sic dein Antiocho *M. urbem oppugnanti fortiter restiterunt, et fidem regibus Aegypti servarunt, XVI, 40; conf. 18, 1. Zeno historicus in historia obsidionis Gazae verba magis quam res curavit, XVI, 18, 1. Obsidio XXIX, 6a, 5.
- Gela, urbs Siciliae; eius cives Eurymedontis tempore adversa fortuna afflictis legationem ad Camarinenses pro induciis mittunt, XII, 25 k, 3. Utriusque populi sociorum legati Gelam conveniunt ad conferendum de communibus commodis, ibid. § 4. De hac re in senatu Gelae Hermo-

- cratis oratio apud Timaeum, *ibid.*
- Gelias, legatus Phocaeensium ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXI, 4, 4.
- Gelo, Hieronis filius, Syracusarum regis, liberalis in Rhodios, V, 88, 5; pius in patrem, ante quem vita decessit, annos 50 natus, VII, 7, 7; 8; 8, 9. Graecis auxilia promittit, si sibi terra vel mari principatum concedant, XII, 26 b, 1. Legatis eius hac de re sapienter respondet Graecorum senatus, *ibid.* § 2. *Ὁ ἀρχαῖος* XII, 25 k, 2.
- Γενεαλογικὸς τρόπος* historiarum scribendarum, i. e. de deorum heroumque generationibus, IX, 1, 4.
- Genthius s. Gentius, Pleurati filius, rex Illyrici, XXXII, 18, 4. Eum per legatos ad societatem invitat Perseus, XXVIII, 8 seq.; qui cum eo parce agit, XXIX, 1 h, 6. Ad extremum persuaderi se patitur ad foedus adversus Romanos cum Perseo faciendum, XXIX, 2 seq. Legatos cum Perseo ad Rhodios mittit, XXIX, 2, 9; 3, 7, et c. 5. Ebriosus et crudelis, fratrem Pleuratum occidit, XXIX, 5, 7 seq. In triumpho ducitur a L. Anicio, XXX, 13.
- Geographia. Res ad eam pertinentes in unum maxime librum congegessit Polybius, III, 37, 1—6: is est liber XXXIV, quem vide. De distantiiis variorum locorum agit XXXIV, 6 seq. Extremarum terrae partium cognitio veteribus difficillima, III, 58. Per Alexandri imperium in Asia et per Romanorum imperium in aliis terrae partibus multo facilior reddita est ea cognitio itineratoribus, III, 59.
- Geometriae elementa in scholis pueri addiscunt, XXXIV, 6, 8.
- Gephrus, *Γεφρούς*, oppidum Coelesyriae, in Decapoli trans Iordanem, ut videtur; in deditionem ab Antiocho accipitur, V, 70, 12.
- Gerrha (*τῶ*) Coelesyriae castellum, contra Brochos castellum (ad fauces quae sunt inter Libani et Antilibani radices, in exitu Marsyae campi); utrumque in potestate Ptolemaei Philopatoris et eius nomine occupatum a Theodoto Aetolo, V, 46, 1 seqq.; coll. 45, 8 seq. Utrumque obsidetur ab Antiocho M., 61, 7 seq.
- Gerrhaei, cives urbis Arabiae felicis, cui nomen Gerrha, XIII, 9; dona mittunt Antiocho M., qui libertatem eis confirmat, *ibid.*
- Gertus, *Γερτούς, οὔντος*, oppidum Phoebatidis in Dassaretia, captum a Scerdilaedo, receptum et praesidio occupatum a Philippo, V, 108, 2, et 8. Conf. Gerus.
- Geronium (Livio Geryon sive Geronium), Dauniae oppidum in Appulia, 25 M. P. distans a Luceria, captum ab Hannibale, III, 100, 1 seqq. Ibi Minucius, magister equitum, velitatione superat Hannibalis copias, III, 101. Castra ibi posita (III, 101, 2), aegre defendit Hannibal, III, 102, 6 et 10. In eisdem castris hibernat, III, 107, 1; V, 108, 9.
- Gerus, *Γερούς, οὔντος*, oppidum Dassaretidis, praesidio

- occupatum a Philippo, V, 108, 8. Conf. Gertus.
- Gescon, Gesco s. Gisco, dux Poenorum, Lilybaeo praefectus, finito bello Siculo milites Carthaginensium in Africam traici curat, I, 66. Ei bene voluerunt mercenarii rebelles, 68, 13. Cum pecunia Tunetem mittitur ad solvenda mercenariis stipendia, 69. Adversus eum commilitones suos concitant Spendius et Matho, *ibid.* Prehensus in carcerem detruditur a rebellibus, 70, 5; 79, 10 et 13. Cum aliis captivis mutilatus, crucibus fractis, in foveam coniecitur, 80. Eius filius Hasdrubal, IX, 11, 3. Conf. Giscon.
- Gillimas, legatus Carthaginensium ad Romanos bello Punico tertio, XXXVI, 1, 8.
- Giscon, idem nomen quod Gescon, cognomine Strytanus, legatus Carthaginensium Romanam, XXXVI, 1, 8. Conf. Gescon.
- Gitta, oppidum Palaestinae, XVI, 41, 2.
- Gladiatorii muneris sumtus triginta talenta, XXXII, 14, 6.
- Gladius Romanus praestat Gallico, II, 30, 8; ad pungendum aequae valet atque ad caedendum, quemadmodum Hispaniensis; Gallicus nonnisi ad caedendum valet, et vel sic mox inutilis redditur, II, 33, 5 seq.; III, 114, 2 seq.; VI, 23, 6 seq. Gladiorum fabrica excellent Celtiberi, *fragm. hist.* 14.
- Glandium copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2. Add. XXXIV, 8, 1 seqq.
- Glaucia. Vid. Servilius.
- Glaucias, Persei legatus ad Genthium, XXVIII, 8, 9.
- Glaucides Abydenus Abydum Philippo tradit, uxores liberosque civium servaturus, XVI, 33, 4 seq.; 34, 8.
- Glaucus Acarnan Romanis favens, XXVIII, 5, 1.
- Glympes, castellum ditionis Argivorum, in confinio agri Argivi et Laconici, V, 20, 4; frustra invaditur a Lycurgo, rege Lacedaemoniorum, IV, 36, 4 seq.
- Gonatas. Vid. Antigonus Gonatas.
- Gonni Thessaliae oppidum in aditu Tempium, XVIII, 10, 2. *Γοννάδες*. Vid. Cenomani.
- Gordieum (i. q. Gordium), Phrygiae oppidum, XXII, 20, 8.
- Gorgus Messeniorum legatus ad Philippum, V, 5, 4 seq.; athletica laude clarus, genere nobilis, a Philippo concitatus in plebem, VII, 10, 2 seqq.
- Gorgylus Laconiae fluvius prope Sellasiam, II, 66, 1 et 10.
- Gortyn, Arcadiae oppidum in agro Telphusio, IV, 60, 3.
- Gortyn, urbs Cretae, XXIII, 15, 1. Gortynii cum Cnosiis sociis tota dominantur Creta, IV, 53, 3 seq.; mox orto Gortyne dissidio seniorum iuniorumque, seniores cum Cnosiis facientes, eiectis iunioribus, urbem Cnosiis tradunt, 53, 7 seqq.; iuniores urbe eiecti Phaestiorum portum et ipsorum etiam Gortynensium portum occupant, indeque eis qui in urbe erant bellum inferunt, 55, 6. Gortynii Cnosiorum vires quovis modo attenuare student, XXIII, 15. Eorum lites componunt legati Romani, *ibid.* Adversus eos Cy-

- doniatae praesidium ab Eumene petunt, XXVIII, 13. Cum Cnosiis bellum inferunt Rhauciis, et coniurant in eorum exitium, XXXI, 1 seq. Eorum Cosmus Cydas XXIII, 15, 1. Conf. Zelys.
- Gorza, oppidum Africae, I, 74, 3.
- Gracchus. Vid. Sempronius.
- Graculus, *κολοιδός*, convicium a Timaeo in Agathoclem usurpatum, XII, 15, 2.
- Graecia Magna in inferiori Italia. Vid. Magna Graecia.
- Graeci. Eorum in gratiam historiam suam scripsit Polybius, I, 3, 7 seq.; III, 59, 8. Communis calamitas universae Graeciae (bello Achaico) principium simul et finem habuit, III, 5, 6. Res Graecorum Olymp. 140 gestas libro IV et V exponit Polybius, III, 118, 11; IV, 1, 3. Graeciae imminet nubes ab Occidente, V, 104, 10. Graecis rebus anno 3 Olympiadis 140 misceri coeperunt res Italicae et Libycae, IV, 28, 5; V, 105, 3 seq. Graecorum ratio castra metandi et vallo ea muniendi minus commoda quam Romanorum, VI, 42; XVIII, 1. Equitum arma Romani ad morem Graecorum in melius mutarunt, VI, 25, 8 seq. Apud eos non tanta fides et religio iurisiurandi quam apud Romanos, VI, 56, 13 seq. Sordida apud eos obtinet munera captatio, XVIII, 17, 7. Omnes quum Asiam tum Europam incolentes uno praeconio T. Quintii liberi pronunciati, XVIII, 29, 15. Perseo Romanorum victori plaudunt, XXVII, 8 a. Per Graeciam variae sententiae de Pseudophilippi et tertio Punico bello, XXXVII, 1 a et seqq. Pseudophilippi res miracula ibi habentur XXXVII, 1 d. Graeco scribere sermone ridicule affectavit Postumius Albinus, XL, 6. *Γραῖκὰ γερόντια*, Graeci senes (exsules ob belli Persici culpam), in dicto Catonis, XXXV, 6, 2. Paucitas hominum in Graecia aetate Polybii, XXXVII, 4, 4. Eius rei caussa et remedium, ib. § 3 seqq. Consummatio infortunii Graecorum, XXXVIII, 1 a. Eorum calamitas maior etiam Carthaginiensium infortunio, ibid. § 2 seqq. Antiquiores Graeciae calamitates non praesentibus comparandae, XXXVIII, 1 b, et 1 c.
- Grammaticus Isocrates; vide suo loco.
- Gravis armatura Romanorum, VI, 23.
- Gulussa, Masinissae filius, cum Scipione interest oppugnationi Carthaginis et agit cum Asdrubale, urbis praefecto, XXXII, 1 seqq. Conf. XXXIV, in fine, fr. lat.
- Gymnasium Abydi, XVI, 31, 2.
- Gyridas, unus e Senibus (*τῶν Γερόντων*) Lacedaemoniorum, occisus a factione Aetolica, IV, 35, 5.
- Gyrton Thessaliae oppidum. Gyrtionius. Vid. Heraclides.
- Gythium, portus et navale Lacedaemoniorum, V, 19, 6. Inde Alexandriam solvit Cleomenes, II, 69, 11.
- Hadranodorus. Vid. Adranodorus.
- Hadrianus ager, ἡ Ἀδριανὴ

χώρα, in Piceno: eum Praetutianumque populatur Hannibal, III, 88, 3.

Haemus, mons Thraciae; magnitudine et altitudine inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15. Ex eo utrumque mare, Adriaticum et Pontum Euxinum, conspici posse ait Polybius, negat Strabo, XXXIV, 12, 1 seqq.

Haliartus, urbs Boeotiae, XXVII, 5, 3. Haliartii favent Perseo adversus Romanos, XXVII, 1, 8; 5, 3. Urbs eorum antiquissima, Persico bello eversa, XXX, 18, 4. Pro iis quum frustra deprecati essent Athenienses apud Romanos, turpi consilio agrum eorundem sibi deprecant, XXX, 18. Et ex eorum regione ignominiam potius quam fructum aliquem reportant, XXX, 18 a.

Hamilcar. Vid. Amilcar.

Hannibal, praefectus praesidii Poenorum, quod Agrigenti obsidetur a Romanis, I, 18; noctu elabitur cum suis, 19. Idem (v. I, 23, 4) praefectus classis Panormi versans, I, 21, 6, per imprudentiam plures naves amittit, 21, 9 seqq. Pugna navali vincitur a Duilio, 22 seq.; aegre elabitur capta navi, 23, 7. Haud multo post in Sardinia multis navibus amissis in crucem actus est a suis, I, 24, 5 seqq. eius filius Hannibal, I, 43, 4.

Hannibal, filius superioris, ab Himilcone mittitur ad Gallos mercenarios in fide continendos, I, 43, 4.

Hannibal, Amilcaris filius (diversus ab eo qui bellum Punicum secundum gessit), trierarchus Adherbalis, cum sub-

sidio militum intrat Lilybaeum a Romanis obsessum, I, 44: inde cum vacuis navibus ad Adherbalem Drepana abit, I, 46, 1.

Hannibal (fortasse alteruter e duobus praecedentibus), collega datur Barcae bello Africo, postquam Hannoni demtum est imperium, I, 82, 12. Castris exutus ad Tunetem a Mathone captusque cruci eidem affigitur e qua suspensus fuerat Spendius, 86.

Hannibal, cognomine Rhodius, I, 46, 4; confidenter portum Lilybaei intrat, obsessum a Romanis, exitque; idque saepius fecit, I, 46. Ad extremum obstructo a Romanis introitu portus capitur, 47.

Hannibal, Amilcaris Barcae filius, novennis puer cum patre in Hispaniam abit, II, 1, 6, et perpetuum iurat Romanorum odium, III, 11. Quibus viris quibusve locis fretus imperium Romanorum conatus sit evertere, II, 14, 2. Vix viginti millia militum habens, aggressus est populum qui habuit militiae aptos pedites ultra 700,000; equites ad 70,000, II, 24, 16. In Hispaniae imperio succedit Asdrubali, et statim bellum animo molitur Romanis inferendum, II, 36; III, 13, 4. Eum in Hispania praeter Carthaginensium voluntatem gessisse omnia ait Fabius, III, 8, 6. Olcades, Vaccaeos, Carpetanos, aliosque trans Iberum populos subigit, III, 13 seq.; legatos Romanos de Sagunto admonentes superbe accipit, 15. Saguntum oppugnat expugnatque, 17. Ut sibi deda-

tur petunt a Poenis legati Romani, 20, 8. Hispaniae prospicit praesidiis fratri Asdrubali relinquendis, et legatos mittit ad Gallos Cisalpinos, 33 seq. Iberum fluvium transit, tum Pyrenaeum montem, III, 35; Rhodanum superat, III, 41—47; quem relinquit triduo ante Scipionis cum exercitu adventum, 49, 1 seq. Alpes superat, III, 47—56. Quinque mensibus iter a Carthagine Nova in Galliam Cisalpinam confecit, III, 56, 3. Longitudo viae, quae a Nova Carthagine usque in Galliam Cisalpinam conficienda ei erat, III, 39, 5 seqq. Dimidium fere copiarum in itinere, praesertim in Alpium traiectione, amisit, 60, 5. In Gallia Cisalpina Taurinos subigit, III, 60, 8. Captivorum spectaculo ad fortiter pugnandum hortatur suos, III, 62 seq. Ad Padum castra castris Romanis opposita habet, V, 29, 7. Equestri proelio inter Padum et Ticinum superat P. Scipionem, III, 65. Post anceps proelium equestre ad Trebiam, III, 69, collatis signis ingenti pugna vincit Ti. Sempronium, 70—75. In Gallia Cisalpina hibernans captivos Gallos sine pretio dimittit, III, 77; et ad fallendos insidiatores in varias formas se mutat, 78, naturali inclinatione pronus ad audacia consilia, 78, 7. Etruriam per paludes petit, III, 78 seqq. Ad Trasimenum lacum ingenti clade afficit Romanos, 82 seqq.; V, 101, 3 et 6. Ad oram Adriatici maris reficit copias, III, 86, 8 seqq.; 87, 1

seq. Afros Romano more armat, III, 87, 3; 114, 1; XVIII, 11, 6 seqq. Superato Apennino in Samnium transit, III, 90, 7; vastat Campaniam, 92; insidias a Fabio in angustiis structas eludit stratagemate, 93. Castra ad Gerunium aegre defendit ab irruptione Minucii, 102; inde castra movet Cannas, 107, 1 seq. Cannensi pugna clade ingenti afficit Romanos, III, 111—117. Eum propedem ad Romae portas affuturum putant Romani, 118, 5. Legatos captivorum Romam mittit, VI, 58. Capuam invitatur; Petelinos fame expugnat, VII, 1. Cum eo per legatos agit Hieronymus rex Syracusarum, VII, 2 et 4. Foedus ipsius cum Philippo, VII, 9. Tarentum proditione capit, VIII, 26—32. Tarentinos benigne tractat, urbem ab arce intersepsit, arcem obsidet, 33—36. Appium Capuam obsidentem ipse obsidet, IX, 3. Relicta Capua Romam petit; sed inde repulsus Rhegium abit, IX, 4—7; conf. c. 9. Eius maximum robur in equitatu, IX, 3, 9 seqq. Illius unius mente et consilio omnia geruntur, IX, 22. Romani supra modum crudelem, Poeni avarum perhibuerunt, 22, 8; 26, 11. De avaritia conf. c. 25. Varius fuit pro temporum varietate, IX, 24; 26, 1. Capua a Romanis recepta multa durius facere coactus est, 26, 2 seqq. Saepe hostem decepit, nunquam ipse ab hoste deceptus, X, 33, 2 seq. Ingenio et arte imperatoria praestans e plurimis gentibus mixtum exer-

- citum per 16 annos ita continuit ut nulla unquam seditio oriretur, XI, 20; XXIV, 9, 5. In brevem angulum Bruttii agri, ad Lacinium, a Romanis concluditur, XI, 7, 1; XV, 1, 11. Ex Italia in Africam revocatur a Poenis, XIV, 9, 8 et 11; c. 10, 1; et redit, XV, 1, 10. Ad Adrumetum castra ponens, XV, 5, 3; a Tychaeo Numida auxilium 2000 equitum impetrat, XV, 3. Inde Zamam castra transfert, 5, 3. Colloquio cum Scipione frustra instituto, XV, 6—8; acie ab eo vincitur, 9—16. Pacem suadet Poenis in conditiones a Scipione latas, XV, 18. Ingentem bello Punico captorum copiam, quum a suis non redimerentur, venundedit, XIX, 1. Eum ab Antiocho exposcunt Romani, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11. Moritur eodem anno cum Philopoemene et Scipione, XXIV, 9, 1. Elogium eius, XXIV, 9, 5.
- Hannibal Carthaginiensis, triumvirum praefectus, ab Hannibale Magno ad Hieronymum Syracusas missus, et ab hoc Carthaginem, VII, 2, 3 et 6.
- Hannibal, cognom. Monomachus, saevorum consiliorum auctor Hannibali Magno, IX, 24, 5 seqq.
- Hannibalicum Bellum s. Bellum Punicum secundum, I, 3, 2; II, 37, 2; 71, 9; III, 1, 1; 2, 1; 32, 7; 95, 7; VI, 51, 3. Vid. Hannibal, Amilcaris filius. Belli illius scriptor Fabius, III, 8. De causis eius belli disputatur, III, 6—12; conf. I, 65, 8 et II, 36. Disceptantur iura Romanorum Poenorumque in suscipiendo eo bello, III, 28—30. Finitum bellum pace a Scipione Poenis data, victo Hannibale, XV, 18 seq.; postquam per annos 17 durasset, XXIV, 9, 5.
- Hanno, dux copiarum Punicarum in Sicilia, Herbessum capit, I, 18. Obsidet Romanos Agrigentum obsidentes, ibid. et seq.; proelio profligatur, 19. In pugna navali cum Regulo ad Ecnomum praest dextro cornu, I, 27, 5; in altum fuga se recipit, 28, 1 et 9. Classi praefectus commeatum Erycem erat devecturus, Amilcaremque cum militibus recepturus ad pugnam navalem, I, 60; sed praeventus a C. Lutatio ad pugnam cogitur ad Aegussam, qua classis eius partim capta est partim depressa, 60 seq. In Sardiniam missus adversus rebelles mercenarios, ab his prehensus cruci affigitur, I, 79. Huius filius Asdrubal, dux Poenorum in Africa adversus Regulum, I, 30, 1.
- Hanno alius, qui nulli rei in Sicilia gestae interfuerat, I, 67, 2. Regionem Africae circa Hecatompylon subiecerat Poenis, 73, 1; cum Numidis et Afris pugnare solitus, 74, 7. Imperator Poenorum in Africa seditionem mercenariorum et Afrorum sedare frustra studet, I, 67; subditos Poenorum dure tractare solitus eoque nomine Poenis carus, 72, 3. Ignave se gerit bello Africo, 74. Uticenses propemodum perdit, dum vult eos adiuvare, ibid. Tametsi Amilcari deinde summa im-

- perii commissa est, ipsi tamen continuatum imperium, 81, 1. Copias coniungit cum Amilcare, sed ob ducum discordiam nil recte geritur, 82. Hinc imperium deponit, 87, 3: rursus vero accipit et cum Barca redit in gratiam, 87; cum eoque finem imponit bello Africo, 88.
- Hanno Hispaniae citerioripraefectus ab Hannibale, III, 35, 4 seq.; bello capitur a Cn. Scipione, III, 76, 5 seq.
- Hanno Bomilcaris filius, dux partis copiarum Hannibalis, praemittitur trans Rhodanum ad tutandam traiectionem exercitus, III, 42, 6 seq.
- Hanno, puto idem qui superior, dextro cornu praeest in pugna Cannensi, III, 114, 7.
- Harmostas suos Spartani e Graeciae civitatibus non revocarunt, licet edixissent se liberarum eas dimissuros, IV, 27, 5.
- Harpyia, Ἀρπυία, urbs Italiae. Gentile Ἀρπυιήτης fragm. hist. 23.
- Hasdrubal. Vid. Asdrubal.
- Hasta velitaris (ὁ γρόσφος), VI, 22, 4. Hastas (δόρατα) triarii loco pilorum habent, VI, 23, 16. Hastae equitum Romanorum olim inutiles, dein ad Graecorum morem mutatae, VI, 25, 5 seqq. Hasta (γαῖσος), praemium militis qui hostem vulneravit, VI, 39, 3. Hastam simul et caduceum mittere, proverb. IV, 52, 3.
- Hastati in legione Romana, VI, 22, 7 seqq.; eorum armatura, gravis, 23; sedes in castris, 29, 8; ministerium castrense, 33, 3 seqq. Adde XV, 9, 7.
- Hebrus fl. Thraciae, XXXIV, 12, 3.
- Hecatodorus princeps civitatis Byzantium, IV, 47, 4 seq. (ni potius Hypatodorus), artifex statuæ aeneæ Minervæ, Alipheræ positæ, IV, 78, 5.
- Hecatombæum, in agro Dymaeorum; ubi magna clade a Cleomene affecti sunt Achæi, II, 51, 3.
- Hecatompilos, urbs Africae, quam Poenis subiecerat Hanno, I, 73, 1, ubi male Hecatontapilos.
- Hecatompilos Parthiae; eo venit Antiochus, X, 28, 7; 29, 1.
- Hegesianax, Antiochi M. legatus Corinthum ad T. Quintium et decem legatos Romanos, XVIII, 30, 1 seqq.; 33, 3.
- Hegias, Phocæensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXI, 4, 4 seq.
- Heirete, unde ὁ ἐπὶ τῆς Εἰρκτῆς (sed cod. Vat. pr. τοῖς Εἰρκτοῖς) λεγόμενος τόπος, locus inter Erycem montem et Panormum occupatus ab Amilcare, describitur I, 56, 3.
- Helia, Ἑλεία, Laconicae ager amplissimus et praestantissimus, V, 19, 7; 20, 12. Nomen puto habet ab oppido Helos, Ἑλος, unde Helotæ denominati.
- Helice, una ex 12 civitatibus Achaiae primum olim foederatis, mari dein hausta, II, 41, 7 seq.
- Helicranon, Epiri castellum, quo suppetias Epirotis venere Aetoli et Achæi adversus Illyrios, II, 6, 2, et 4, in montanis.
- Heliotropium (quasi dicas Solarium vel Horologium), locus

- prope Thebas Phthiotidas, V, 99, 8.
- Hella, Ἠλλά, Asiae oppidum, Attali regis emporium, XVI, 41, 5: nisi Ἠλαία, Elaea, legendum.
- Hellespontus: cursus ab eo ad Bosporum Thracicum, IV, 44, 6 seqq. Ad eius ostium sunt Sestus et Abydus, ibid. et IV, 50, 6. Galli, qui cum Brenno patria exierant, et cladem Delphicam declinaverant, ubi ad Hellespontum venerunt, non in Asiam traiecerunt, sed in vicinia Byzantii consederunt, IV, 46, 1. Gallis Aegiosagis in Asiam a se invitatis sedes ad eum assignat Attalus, V, 78, 5 seq. Iidem Galli urbes ad eum sitas effuse depopulantur, V, 111, 2. Adversus Hellesponti urbes veluti arcem sitam Ephesum putat Antiochus, XVIII, 32, 2. Philippi in eas perfidia XVIII, 37, 8. Eum traiciunt Scipiones cum exercitu, XXI, 6, 2; 10, 2. Phrygia ad Hellespontum, XXII, 5, 14; 27, 10. Eum navibus obsidet Eumenes, ne cui navi transitus in Pontum pateret, XXVII, 6, 5.
- C. Helvius a Cn. Manlio Cos. ad Moagetem mittitur, Cibyrae tyrannum, XXII, 17, 3 seqq.
- Hemiolia, genus navigii, V, 101, 2.
- Hemiolius, cognomen Theodoti. Vid. Theodotus Hemiol.
- Hephaestia, urbs Lemni insulae, liberata a Romanis, XVIII, 31, 2.
- Hepteres. Hepteri, quae olim Pyrrhi fuerat, vehitur Hannibal, dux classis Punicae in pugna navali cum Duilio, I, 23, 4. Hepteres in classe Philippi, XVI, 3, 7; 7, 1.
- Heraclea, oppidum Siciliae, haud procul Agrigento, I, 18 seq.; 30, 1; cognomento Minoa, I, 25, 9. Ibi statio classis Punicae, ibid. Prope eam Carthalo insidiatur classi Romanae, I, 53, 7.
- Heraclea Trachinia, oppidum Thessaliae ad sinum Maliacum, in potestate Aetolorum, X, 42, 4; captum a Romanis, XX, 9, 1; 11, 3.
- Heraclea, Macedoniae oppidum in Lyncestis, XXXIV, 12, 8. Conf. Heracleum.
- Heracleotae, suis legibus utentes, comprehensi foedere Eumenis cum Pharnace, XXVI, 6, 13: sunt cives Heracleae Ponticae. Eis Prusias damna illata sarcire tenetur, XXXIII, 11, 8.
- Heracleum, oppidum Perrhaebiae in Macedoniae confiniis, XXVIII, 11, 3; 15, 1; capitur a Romanis testudine fastigiata, XXVIII, 11.
- Ἡράκλειον, Herculis templum Gadibus, XXXIV, 9, 5.
- Heraclidae Tisamenum Sparta eiiciunt, II, 41, 4. Inde eorum regnum Spartae ad posterum propagatum, IV, 34, 5; 35, 14. Perfidia Locrensi in Peloponnesum admittuntur, XII, 12 b.
- Heraclides, Antiochi Epiphanis legatus Romam, XXVIII, 1, 1; 18, 1. Romam venit cum Laodice et Alexandro Bala, quem pro filio Antiochi Epiphanis venditat, et Demetrio Soteri opponit, XXXIII, 14 et 16.
- Heraclides Byzantius, ab Antiocho M. ad Scipiones lega-

tus mittitur de pace, XXI, 10 seq.; privatim cum P. Scipione agit, XXI, 11 extr. et seq.

Heraclides Gyrtonius Thessalici equitatus praefectus in exercitu Philippi, XVIII, 5, 2.

Heraclides Tarentinus, perditus homo, Tarentum Romanis prodiderat; inde novae prodictionis compertus ad Philippum profugit, XIII, 4, 4 seqq. A Philippo praeficitur classi, XIII, 4, 8; XVI, 15, 6. Rhodum a Philippo missus ad classem Rhodiorum perendam astute rem exsequitur, et classem incendio corrumpit, XIII, 4 et 5.

Heraclitus. Eius dictum aures parum fidos esse rerum sponsores, IV, 40, 3; certiores testes esse oculos, XII, 27, 1.

Heraea, *Ἡραία, ἡ τῶν Ἡραίων πόλις*, urbs Arcadiae prope Elidem regionem, XVIII, 25, 7; ad Alpheum fluvium, IV, 77, 5. Lepreo Triphyliae Heraeam castra movet Philippus, inde Megalopolin, IV, 80, 15 seq. Tradit se Antigono Dosoni (ab Aetolis, ut videtur, praerepta Achaeis; conf. XVIII, 25, 7), II, 54, 12. De ea cum Achaeis apud Romanos contendunt Aetoli, XVIII, 25, 7. Eam Achaeis reddunt Romani, XVIII, 30, 10.

Herbessus, oppidum Siciliae prope Agrigentum, I, 18, 5; captum ab Hannone Poeno, ibid. § 9.

Hercules. Eius propago, i. e. rex Spartae, declaratur Lycurgus, licet non esset ex regia stirpe, IV, 35, 14. (Conf. Heraclidae.) Bellum gerens cum Eleis condidit Tichos

castellum, IV, 59, 4. Neminem unquam sponte laesit; ludos Olympicos et illas belli ferias instituens animi sui sensum declaravit, XII, 26, 2. Coram eo ictum foedus Poenorum cum Philippo, VII, 9, 2. Ei sacra facit Perseus, XXIX, 6, 17. Eius templum Gadibus, τὸ *Ἡράκλειον*, XXXIV, 9, 5. Deianirae tunica cruciatus, pictura, XL, 7, 3.

Herculeum Fretum. Vid. mox Herculis Columnae.

Herculis Columnae, III, 37, 10; etc. Ad eas in Hispaniam traiecit Amilcar, II, 1, 6. Ad ipsum Fretum, quod Africam ab Hispania dividit, Herculis Columnas posuit Polybius, XXXIV, 9, 4. Ea ratione Fretum Herculeum vocat τὸν κατ' *Ἡρακλείους στήλας πόρον*, III, 39, 4, et τὸ κατ' *Ἡρακλείους στήλας στόμα*, III, 57, 2; XVI, 29, 6 et 12. De illo Freto ex professo se dicturum promittit III, 57, 2, et habet nonnulla XVI, 29, ubi fretum illud cum Hellesponto confertur. Alia haud dubie libro XXXIV collegat. Ab Herculis Columnis usque ad Tanaim extenditur Europa; usque ad Nilum, Africa, III, 37, 3 et 5. Distantia Freti a Nova Carthagine, ab Ibero, etc., III, 39, 5 seqq. Ab eodem freto usque ad Philaeni aras pertinebat ditio Poenorum in Africa, III, 39, 2; X, 40, 7. Conii in Hispania ἐντὸς (nisi ἐκτὸς legendum) *Ἡρακλείων στηλῶν* habitant, X, 7, 5.

Hermacum ad Bosporum Thracicum, IV, 43, 2 seqq. Vid. Mercurii Fanum.

- Hermæum Promontorium prope Carthag., I, 29, 2; 36, 11. Vid. Mercurii Promontorium.
- Hermias, genere Car, regni administrator constitutus a Seleuco, Antiochi M. fratre, et deinde etiam ipsius Antiochi princeps minister; homo invidus, ambitiosus et crudelis, V, 41, 1 seqq. In potestate habet Antiochum, ob aetatem, V, 45, 7. Fingit litteras tanquam ab Achæo scriptas, quasi Achæi defectioni faveret Ptolemaeus, V, 42, 7 seqq. Adversatur Epigeni Antiocho suadenti ut ipse contra Molonem proficiscatur; Antiochum stimulat ad bellum pro Coelesyria cum Ptolemaeo suscipiendum, V, 41, 4 seqq. et c. 42: adde 45, 6 et c. 49. Ficto crimine occidendum curat Epigenem, 50. Laevo cornu cum Zeuxide praeest in pugna adv. Molonem, V, 53, 6. Sperat, si quid Antiocho accidisset, tutorem se filioli eius futurum, V, 55, 3 seqq. Monente Apollophane medico occidi eum curat Antiochus summo omnium gaudio, 56, 1 seqq.; uxor et liberi eius ab Apameensibus mulieribus et pueris obruuntur lapidibus, 56, 15.
- Hermion (et Hermione), oppidum Argolidis, occupatur a Cleomene, II, 52, 2. Tyrannus Hermionensium tyrannidem abdicat, II, 44, 6.
- Hermippus tibicen, XXX, 13, 3.
- Hermocrates Siculus dux. Hunc ad senatum Gelæ puerilia de pace loquentem inducit Timæus, XII, 25 k, 4 et c. seq. Hanc orationem Timæo vitio vertit et Hermocratem laudat Polybius, *ibid.* 25 k, 2. Hermocrates Lacedaemonios in pugna ad Aegos Potamos adiuvit, *ibid.* §. 9. Atheniensium copias cum suis ducibus captivas in Sicilia fecit, *ibid.*
- Hermogenes, unus e ducibus Antiochi in oppugnatione Seleucia, V, 60, 4.
- Heroem quendam Hannibali viam per Alpes monstrasse scripserunt nonnulli, III, 47, 9; 48, 7. Heroes apud Arcadas hymnis vulgo celebrari soliti, IV, 20, 8. Conf. Deus.
- Herophilii, Alexandrini medici, XII, 25 d, 4. Vid. Callimachii.
- Herophon, Persei legatus, bis ad Eumenem venit, XXIX, 1 c, 1; 3, 8.
- Hesiodus Aeacidæ inducit bello gaudentes, V, 2, 6. Eiusdem sententiola, dimidium facti qui bene coepit habet, V, 32, 1 seq.; VI, 2, 18.
- Hestiae, Hestiarum Promontoria, τὰ περὶ τὰς Ἑστίας ἄκρα, in ora Europea Bospori Thracici, IV, 43, 5.
- Hetaeri, ἑταῖροι, equites in exercitu Antiochi M. V, 53, 4; in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 7. Ἑταιρικὴ ἵππος, XVI, 18, 7.
- Hetruria. Vid. Etruria.
- Hexapyla (τὰ), porta Syracusarum, VIII, 5, 6.
- Hexeres duae praetoriae in classe Reguli et Manlii, I, 26, 11; hexeres in classe Philippi, XVI, 7, 1. Hexerium mensuram, quibus usi sunt Romani et Carthaginenses, exposuit Polybius, fragm. hist. 35.

Hicesius Milesius, XXVIII, 16, 5.

Hiera insula, una ex Aegatibus, Plinio Hieronesus: eius portum tenet Hanno Carthagine Erycem navigaturus, I, 60, 3; 61, 7.

Hiera Vulcania vel Vulcani, una ex Aeoliis: crateres tres in ea insula, XXXIV, 11, 12 seqq.

Hiera come, Ἱερὰ κόμη, oppidum Lydiae, ditionis Pergamenae, haud procul Thyatiris, XVI, 1, 8. Ibi Dianae fanum spoliatur a Prusia, XXXII, 25, 11.

Hieram fecerunt invicti ad Erycem Poeni, Ἱερὸν τὸν στέφανον, I, 58, 5.

Hiero, praetor Syracusanorum, I, 8, 3; rex nominatur, I, 9, 8. Bellum infert Mamertin Messanam tenentibus, ibid.: unde bello parum felici irretitur cum Romanis, I, 11; et foedus facit cum Poenis, ibid. Victus ab Appio Cos. foedus facit cum Romanis, I, 16 seq. Necessarios iis commeatus suppeditat, 18, 11. Cum eo bellum gerere vetantur Poeni, foederis formula cum Romanis icti, 62, 8. Poenos commeatibus iuvat bello Africo, cavens ne nimis illi debilitentur et ne soli Romani praepotentem potestatem obtineant, I, 83. Auxilia mittit Romanis bello Punico secundo, III, 75, 7. Gratiam Graecorum captat rex prudens, I, 16, 10 seq.; VII, 8, 6. Multa donat Rhodiis terrae motu afflictis, V, 88, 5 seqq. Eius filius Gelo regnat cum patre, V, 88, 5. De morte eius falso

nuncio accepto Romani Syracusas versus navigant, VII, 3, 5 seqq. Nepos eius et successor Hieronymus, ibid. Laus Hieronis; vixit annos amplius 90, sensus omnes integros conservans; regnavit annos 54, VII, 8. Eius regnum eversum (nempe sub successore eius Hieronymo), III, 2, 7.

Hieromnemon Byzantiorum Cothon, IV, 52, 4.

Hieron, τὸ Ἱερὸν, castellum in ora Asiatica Bospori Thracici, ubi Iason e Colchide rediens duodecim diis sacra fecit, IV, 39, 6; 43, 1. Byzantiis, magno pretio ab illis emptum, eripitur a Prusia, IV, 50, 2 seq.; qui ligna, marmora, tegulas inde aufert, sed ex pacis lege restituere ablata tenetur, IV, 52, 7 seq.

Hieronymus, rex Syracusarum, Hieronis nepos ex Gelone, VII, 3, 5 seq. et c. 4, 5; Pyrrhi nepos ex Nereide, Pyrrhi filia, 4, 5: in eius caput coniurat Thraso, VII, 2, 1. Legationem mittit ad Hannibalem, VII, 2; fratres mittit Alexandriam, 2, 2; legatis Romanis illudit et foedus respuat Romanorum, VII, 3. Poenis proponit foedus de dividenda Sicilia, 4, 1 seqq.; Nova legatione missa, totam sibi Siciliam postulat, 4, 7 seqq. Novae legationi Romanorum absurdas condiciones proponit, VII, 5. Bellum parat adversus Romanos, 5, 8. Occiditur in urbe Leontinorum, VII, 6, 1. Eius vitia a nonnullis scriptoribus exaggerata, VII, 7.

Hieronymus Arcas partes Phi-

- lippi Amyntae filii amplexus erat, eoque proditor dictus est a Demosthene temere, XVII, 14, 2.
- Hierosolyma recepta ab Antiocho M., XVI, 39, 4. Celebratum ibi templum, 39, 5.
- Himeras, Siciliae fluvius, mediam fere insulam dividit, VII, 4, 2; 5, 7.
- Himerenses Thermae. Vid. Thermae.
- Himilco, Lilybaei praefectus, strenue urbem defendit adversus Romanos, I, 42, 45, 53.
- Himilconem Livius XXII, 19, vocat classis praefectum Asdrubalis in Hispania, qui in Polybianis codicibus Amilcar vocatur, III, 95, 2.
- Hippacritae, cives urbis Africae cui Hippo Diarrhytus nomen; obsidentur a mercenariis Poenorum rebellibus, I, 70, 9; 73, 3; 77, 1. Deficiunt ad rebelles, I, 82, 8. Ad deditionem compelluntur a Poenis, I, 88.
- Hippagines, I, 26, 24; remulcis alligati, I, 28, 2.
- Hippana, Siciliae oppidum, vi captum a Romanis, I, 24, 10.
- Hipparchus, legatus Iliensium ad decem legatos Romanos, XXIII, 3, 3.
- Hippias, praetor Boeotorum, XXIII, 2, 12 seq.; eius auctoritate societatem cum Perseo contraxerant Boeoti, quare ille Thebis eiicitur ab eis qui Romanis favebant, XXVII, 1, 9 seqq. Chalcide pene opprimitur ab exsulibus Thebanis, Romanorum amicis, c. 2, 3 seq. Legatus Romam a Perseo iram senatus in regem deprecari frustra laborat, XXVII, 7, 2 seqq. Ad Gentium legatus mittitur ab eodem, XXVIII, 9, 3. Rebus omnibus fractis Perseus eum vehementer obiurgat, XXVIII, 9 a.
- Hippitas, amicus et fugae comes Cleomenis Alexandriae, V, 37, 8, ubi male expressum *Ἰππίαν* pro *Ἰππίταν*.
- Hippo Diarrhytus, urbs Africae, *ἡ τῶν Ἰππανκρίτων πόλις*, I, 82, 8. Vid. Hippacritae.
- Hippo Regius, urbs Africae, XII, 1, 2.
- Hippocrates Carthaginensis, frater Epicydis, origine Syracusius, ab Hannibale ad Hieronymum mittitur regem Syracusarum, VII, 2, 3 seq.; insinuat se apud Hieronymum, eique bellum suadet adversus Romanos, VII, 4, 4 seqq.; 5, 5. Per eum Hannibal res in Sicilia regit, IX, 22, 4.
- Hippocritus Cous cives suos ad Persei partes traducere frustra conatur, XXX, 7, 10.
- Hippodromus, i. e. Circus, prope Seleuciam Pieriam, V, 59, 1; prope Sardes, VII, 17, 2.
- Hippolochus Aetolus bello Persico ut suspectus Romam abductus, XXVII, 13, 14.
- Hippolochus Thessalus, equitum praefectus, a Ptolemaeo deficit ad Antiochum, V, 70, 11. Samariae praesidere iubetur ab Antiocho, 71, 11. Graecis mercenariis praeest in acie Antiochi ad Rhapsiam, V, 79, 9, coll. 82, 10.
- Hippomedon, Agesilai filius, nepos Eudamidae, regis Spartanorum, praeteritur in successione regni post mortem

- Cleomenis, IV, 35, 13 seq. Eius filia, uxor Archidami regis, quem interfecerat Cleomenes, ibid.
- Hipposthenes, Hieronymi Syracusii regis legatus Carthaginem, VII, 4, 1.
- Hirpini, Ἰρπῖνοι, via ex Hirpinis Capuam per Apenninum, III, 91, 9.
- Hispania et Hispani, Ἰβηρία, Ἰβηρες. Nomen et situs, III, 37, 10 seq.; 39, 4. Hispaniae maior pars Poenis subiecta ante primum Punicum bellum, I, 10, 5. Hispanorum militum maximum numerum in Siciliam mittunt Poeni, I, 17, 4. In Hispaniam cum copiis mittitur Amilcar Barca, ad Poenorum imperium ibi instaurandum, II, 1. Ei succedit Asdrubal, II, 1, 9; II, 13; Asdrubali Hannibal, II, 36; III, 13 seqq. In Hispania res suas in tuto constituunt Poeni, dum Romani bello Gallico Cisalpino continentur, II, 22, 9 seqq. Hispani Ὀρεῖτες, III, 33, 9, nisi ibi Ὀρεῖται vel Ὀρεῖταιροι, Oretani, intelligendi. Hispanorum arma, III, 114, 1 seqq. De rebus in Hispania post Hannibalem gestis vid. Asdrubal, Hannibalis frater; Asdrubal Gisconis filius; Cn. et Publii Scipionis, in Cornelius; et alios. Tum Carthago Nova; Iberus; Herculis columnae; Celtiberi, etc. Hispaniae memorabilia nonnulla, XXXIV, 9. Hispaniae regis cuiusdam luxuria, ibid. § 14 seq.
- Historia. Eius varia genera recensentur, IX, 1 seq. Deinde de historia praesertim pragmatica plurima disseruntur et praecipiuntur satis loquaciter per totum operis decursum: quae melius petentur ex Argumentis capitum.
- Holcades. Vid. Olcades.
- Homarius Iuppiter, Ζεὺς Ὀμαῖος, II, 39, 6, i. q. Ὀμαγύγιος, conventuum et concordiae praeses. Homarium, τὸ Ὀμαῖον, lucus Iovi Homario vel Homagyrio consecratus, prope Aegium, V, 93, 10.
- Homerus scite inducit Ulysem ex astris plurima quae et mari et terra accidunt coniectantem, IX, 16, 1. In eius persona ostendit qualis esse debeat vir politicus, XII, 27, 10. Helluonem se ipse prodidit scriptis suis iudice Timaeo, XII, 24, 2. Res veras poetice exprimit et res fictas cum veris connectit, XXXIV, 2. In Navium Catalogo quae attributa dat urbibus, vere eis conveniunt, 4, 2. Eius poesis est scriptio philosophica, 4, 4. Homeri verba citata, III, 94, 4; V, 38, 10; XII, 26, 27; XV, 12, 9; 16, 3; XVIII, 12, 6; XXXVI, 6, 6; XXXIX, 3, 6. Plures Homeri loci ex Odyssea citantur et illustrantur, XXXIV, 2—4. Homericus Iuppiter a Phidia in templo Olympico expressus, XXX, 15, 4.
- Honores Romae confert populus, VI, 14, 9.
- Hoplites, rivus Peloponnesi, XVI, 16, 2.
- M. Horatius, primus cos. Romanus; eo cos. fit primum foedus Romanorum cum Poenis, III, 22, 1.

- Horatii Coclitis praeclare factum, VI, 55.
- L. Hortensius, legatus Romanorum in Asiam ad Prusiam et Attalum, XXXIII, 1, 2.
- A. Hostilius cos. dum per Epirum Thessaliam petit, Perseo eum prodere conantur Theodotus et Philostratus; relicto per Epirum itinere Anticyram navigat, et inde in Thessaliam pervenit, XXVII, 14. Proconsul in Thessalia hibernans, legatos ad Graeciae civitates mittit belli Persici causa, XXVIII, 3 seqq.
- Hyacinthi s. Apollinis Hyacinthi tumulus prope Tarentum, VIII, 30, 3.
- Hybridae Graeci, *μῆξέλληνες*, in mercenariis Poenorum, I, 67, 7.
- Hydriae Rhodi dedicatae ab Hierone et Gelone, V, 88, 5.
- Hymnos et paeanes canere assuefunt Arcadum pueri, IV, 20, 8.
- Hypana, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; a civibus Philippo traditur, 79, 4.
- Hypata, Thessaliae oppidum, in potestate Aetolorum, XX, 9, 6 et 13; c. 11, 5 et 8; XXI, 2, 7; 3, 7.
- Hypatodorus, artifex statuæ aeneae Minervae Alipherae positae, IV, 78, 5.
- Hyperbasas (?) X, 31, 12.
- Hyperbatus, praetor Achaeorum, XXVI, 1, 1; voluntatis Romanorum potiore rationem habendam censet quam aliarum rerum omnium, XXVI, 1, 6. Cum Callicrate et Diophane contraria sentit Archoni, Polybio et Lycortae, de ope ferenda Ptolemaeis fratribus, XXIX, 8, 2.
- Hypsas, Siciliae fluvius, Agrigentum alluens, IX, 27, 5.
- Hyrkania. Ex Parthia in eam per Labum montem exercitum ducit Antiochus M., X, 29—31. Apasiacae Nomades, qua Oxus fluvius sub terram labitur, per siccum cum equis in eam transeunt, X, 48, 2 seqq.
- Hyrcanum s. Hyrcanium mare. Haud procul ab eo sunt Tapyri montes, ad ortum Mediae, V, 44, 5. Ad illud pertinet regnum Artabazanis (i. e. Atropatene), V, 55, 7. In id influit Oxus fluvius, X, 48, 4.
- Hyrtacus, urbs Cretae, fragm. hist. 24.
- Hyscana. Vid. Uscana.
- Iapyges. Vid. Appuli.
- Iapygium promontorium, idem quod Salentinum, *Ἰαπυγία* X, 1, 8; XXXIV, 11, 11; *ἡ Ἰαπυγία* ibid. § 2 et 8.
- Iason Colchis rediens duodecim diis sacra fecit in Asiatico Bospori Thracici litore; unde locus Hieron appellatus, IV, 39, 6.
- Iason, urbi Phanotensium praefectus nomine Philippi; eius opera praetorem Aetolorum decipit Alexander, Phocidis praefectus, V, 96, 4 seqq.
- Iasus, oppidum Cariae, partim Argivorum colonia partim Messeniorum, XVI, 12, 2; obsessa et capta a Philippo, XVI, 12. Eius situs et memorabilia, ibid. Petentibus Rhodiis invito Philippo liberatur a Romanis, XVII, 2, 3; 8, 9; XVIII, 27, 4. Iasius sinus,

- idem qui Bargyliticus, XVI, 12, 1.
- Iaxartes fluvius Asiae, a Macedonibus Tanais appellatus. Vid. Tanais.
- Iberia. Vid. Hispania. Ἰβηρία vocatur regio a Pyrenaeo monte ad fretum Herculeum pertinens; partes eae Hispaniae quae Oceano adiacent, commune nomen non habent, III, 37, 10 seq.
- Iberus, Ἰβηρ, amnis Hispaniae. De eo non transgrediendo foedus facit Asdrubal cum Romanis, II, 13, 7; 22, 11; III, 27, 9 seq.; 29, 3. Hannibalem ne eum transeat per legatos monent Romani, III, 15, 5. Hannibalis transitus Iberi initium fuit belli Punici secundi, III, 6, 2 seq. Ad eius ostia pugna navali Hasdrubalem vincit Cn. Scipio, III, 95, 5 seqq.; 96.
- Idaeus Iuppiter, XXVII, 16, 3.
- Ignatia via, ἡ Ἐγνατία ὁδός, XXXIV, 12, 3 seqq.
- Ignes accensi. Vid. Faces et Pyrsiae.
- Ilattia, urbs Cretae, XIII, 10, 6.
- Ilergetes, populus Hispaniae citerioris, subactus ab Hannibale, III, 35, 2. Eorum rex Indibilis, X, 18, 7.
- Ilienses in fide manent Attali, V, 78, 6. Obsidentur a Gallis Aegosagis; obsidione eos liberant Alexandrenses Troadis, V, 111, 2 seqq. Pro Lyciis intercedunt apud Romanos, XXIII, 3, 3.
- Ilipa, urbs Hispaniae, ad quam a Scipione victus est Asdrubal, Gisconis filius, XI, 20, 1.
- Iliturgis. Vid. Ilurgia.
- Illeberis, Ἰλλέβερις, fluvius et oppidum Galliae, ad Pyrenaeum montem, XXXIV, 10, 1.
- Illyricum, Illyria, Illyris, Illyrii. Prima Romanorum in Illyriam traiectio, I, 13, 4; II, 2 seqq.; II, 12, 7. Illyriorum reges Bardylis, Pleuratus, Agron, Teuta, Pinnes vel Pineus, Scerdilaedus, Pleuratus, Genthius. Vide quemque suo loco. Illyrii maria infestant, omnes populos pro hostibus habentes, II, 4, 8 seqq.; 12, 6. Eleorum et Messeniorum fines perpetuo invadunt, II, 5, 1 seq. Phoenicen, Epiri urbem, proditio-ne Gallorum mercenariorum capiunt, agrum populantur, pacem et foedus cum Epirotis et Acarnanibus faciunt, II, 5 seq. Pars eorum, qui sub Teuta sunt, deficiunt ad Dardanos, II, 6, 4. Spoliant mercatores Italicos, et captivos abducunt, II, 8. Ad eos Romani legatos mittunt C. et L. Coruncanios, ibid. Dyrrachium capiunt, mox rursus expulsi, II, 9. Corcyram obsident et in deditionem recipiunt, II, 9, 7 seqq. et c. 10, 8. Classem auxiliarem Achaeorum profligant, II, 10. Bellum iis inferunt Romani, et maiore parte Illyrici sibi cedere cogunt Teutam, addita pacis conditione ne Illyrii amplius duobus lembis ultra Lissum navigent, II, 11 seq. Ipsius proprium navigiorum genus lembi, V, 109, 3. Iis victis a Romanis magno metu liberantur Graeci, II, 12, 5 seq. Eorum ratio aciem instruendi pugnandique κατὰ σπεῖρας, manipulatim vel ca-

tervatim, II, 3, 2. Conf. II, 65, 5; III, 19, 5. Illyrii 6000 duce Demetrio Phario in auxiliaribus Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 4. Eorum manipuli alternatim locati cum Macedonibus chalcaspidibus, 66, 5. Bellum Romanorum Illyricum cum Demetrio Phario a L. Aemilio Cos. gestum, III, 18. Conf. Demetrius Pharius. Duce Scerdilaedo cum 90 lembis ultra Lissum navigant et Pylum Messeniae frustra tentant, IV, 16, 6 seq.; dein cum Aetolis Achaïam invadunt, 16, 11, et Megalopolin tentant, 25, 4. Quadringentos Cretensibus subsidio mittit Philippus, IV, 55, 2. Philippo Scerdilaedus plures quam 15 lembos mittere impeditur turbis a variis Illyriorum dynastis excitatis, V, 4, 3. Illyricas civitates, quae Philippi sociae fuerant, sibi adiungit Scerdilaedus; easdem mox cum aliis recipit Philippus, V, 108, ubi plura Illyricarum gentium et oppidorum nomina commemorantur. Capta Lisso et Acrolisso plures Illyriae urbes Philippo se tradunt, VIII, 16, 10 seq. Sunt auxiliares Achaeorum sub Philopoemene, XI, 11, 4 seq.; 14, 1; 15, 5. Loca Illyrici quaecunque Philippus post pacem in Epiro factam occupasset, Romanis ille tradere iubetur, XVII, 1, 14; 8, 10. Illyria deserta, ἡ Ἐρημος καλουμένη Ἰλλυριοῖς, XXVIII, 8, 3; de Illyriis et de Genthio triumphat L. Anicius, XXX, 13. In Illyricum legatus mittitur Fannius, XXXII, 18 seq.

Ex quo Demetrium Pharium eiecerant Romani, neglexerant Illyrici oram ad Adriaticum mare, ibid. c. 19, 5. Conf. XXXIX, 1 b, 2. Ilurgia, Hispaniae oppidum, XI, 24, 10. Illiturgis Livio. Imagines maiorum apud Romanos in celeberrima aedium parte positae et praelatae in exsequiarum pompis, VI, 53, 4 seqq. Imperium. Quatuor summa veterum imperia eversa, Assyriorum, Medorum, Persarum, Macedonum, XXXIX, 3, 4. Impietatis et Iniquitatis ara posita a Dicaearcho, XVIII, 37, 10. Indi rectores elephantorum apud Poenos, I, 40, 15; III, 46, 7 et 11; XI, 1, 12. Indiam petit Antiochus Magnus, XI, 34. Indorum rex Sophagansenus, amicus Antiochi, ibid. Indibilis, Ἀνδοβάλης, regulus Ilorgetum, populi Hispaniae mediterraneae, X, 18, 7; singularis amicus Poenorum, IX, 11, 3; dux Hispanorum in pugna Hannonis cum Cn. Scipione, captus a Scipione, III, 76, 6. Licet a Poenis ob fidem in eos in regnum fuisset restitutus, tamen Asdrubal Gisconis filium magnam pecuniae vim ei imperavit et filias obsides exegit, IX, 11. Eae filiae et uxor Mandonii, fratris Indibilis, in potestatem veniunt Scipionis Africani, quarum liberalem et honestam curam ille habet, X, 18, 7 et 13 seqq. Exacerbatus adversus Asdrubalem ad Scipionem transit, et in fidem ab eo recipitur, X, 35—38. Regem salutatur Sci-

- pionem, 40, 3. A Romanis honoratur et potentia augetur, XXI, 9, 7; conf. X, 40, 10. Rursus deficit a Romanis, XI, 26, 29, 3. Acie vincitur a Scipione, XI, 31—33.
- Inscriptio armorum, II, 2, 9 seqq. et c. 4.
- Insubres, *Ἰνσουβρες* vel *Ἰνσοβρες*, II, 17, 4; 28, 3; XVI, 41, 1; maximus Gallorum Cisalpinorum populus trans Padum, II, 17, 4; 21, 1. Hi et Boii concitant Gallos Gaesatos adversus Romanos, II, 22. Proelio vincuntur ad Telamonem a L. Aemilio et C. Atilio Coss., II, 28 seqq. Braccati pugnant et leviori sago induti, 28, 7; cominus fortissimi, solo genere armorum vincuntur, 30, 6 seq. Eis bellum inferunt L. Furius et C. Flaminius Coss., II, 32. Clastidium obsident Insubres traiecto Pado, sed ibi caduntur a Romanis, 34. Mediolanum, princeps urbs eorum; Acerrae, oppidum eorundem, 34, 10 seqq. Romanis se dedunt, 35; a quibus rursus deficiunt cum Boiis, III, 40. Eorum fines superatis Alpibus ingreditur Hannibal, 56, 3. Cum Poenis faciunt et dissident a Taurinis, qui Poenis diffidebant, 60, 8.
- Insula, *ἡ καλουμένη Νῆσος*, regio Galliae, inter Rhodanum et Isaram fluvios, III, 49, 5 seq.
- Intercatia, urbs Vaccaeorum Celtiberorum, XXXIV, 9, 13.
- Io, postquam Bosporum Thracicum traiecit, substitit ad locum Asiae cui Bos nomen est, IV, 43, 6.
- Iolaus; coram eo ictum est foedus Carthaginiensium cum Philippo, VII, 9, 2.
- Ionia, XVIII, 32, 2; XXI, 10, 4; XXXIII, 10, 8.
- Ionium mare contiguum sinui Adriatico; a Siculo mari separatur Cocyntho promontorio, II, 14, 4 seq. Apollonia venienti (ex Adriatico mari) sub introitum eius sita est Saso insula, V, 110, 2. Pari ratione Oricus, Epiri urbs, sita dicitur ad ingressum in Adriaticum sinum, scilicet ex Ionio mari naviganti, VII, 19, 2. Accolae eius infelices XXXVIII, 1 c, 6.
- Iordanes fluvius in lacum influit, V, 70, 4.
- Iphiades Abydenus ad Philippum de pace missus a suis, XVI, 30, 7.
- Iphicrates: eius expeditio in Aegyptum, XXXIX, 1 b, 2.
- Irobastus, rebellis Aegyptiacus, victus a Ptolemaeo Epiphane et e curru revinctus, XXIII, 16 (XXI, 19), 4.
- Isaras, fluvius Galliae, cum Rhodano circumfusus regioni quae Insula vocatur, III, 49, 5.
- Iseus, Ceryneae tyrannus, abdicat tyrannidem, II, 41, 14.
- Isionda, oppidum Pisidiae, ut videtur, XXII, 18, 1. Cives Isiondenses, ibid. § 5.
- Isius, cognomen Alexandri Aetoli, XVII, 3, 1. A patria ductum esse cognomen intelligi videtur ex c. 10, 9.
- Ismenias Neonis, praetoris Boeotorum, legatus ad Q. Marcium, XXVII, 1, 1 seqq.; in carcerem coniectus mortem sibi consciscit, 2, 9.
- Isocrates, criticus et grammaticus

ticus, quum publice probasset caedem Cn. Octavii, a Demetrio Romam missus est, ferae similis, XXXII, 4, 5, et c. 6 seq.

Issa, urbs Illyrici, obsessa ab exercitu Teutae reginae, a qua defecerant Issaei, II, 8, 5. Issaei Romanis se tradunt, II, 11, 11 seq. Issii (*οἱ Ἰσσιοί*) de Dalmatarum incursione queruntur apud Romanos, XXXII, 18, 1; oppida ditionis Issiorum, Epetium et Tragurium, *ibid.* § 2.

Ister fluvius, terminus regni Macedonici, I, 2, 4. Limi molem in Pontum invehit, quae Stethe dicitur, IV, 41, 1 seqq. Intervallum a Malea promontorio ad eum, XXXIV, 12, 11.

Isthmici ludicri participes fiunt Romani, II, 12, 8. In Isthmiorum panegyri T. Quintius senatusconsultum de libertate Graecis reddita a Romanis recitandum curat, XVIII, 29; *conf.* 27, 3.

Isthmus Carthaginiensis, I, 73, 5.

Isthmus Corinthiacus: ad eum sunt Onei montes, II, 52, 5. Ibi castra munitissima deserit Cleomenes, II, 52 seq. Per eum ex Peloponneso domum redeunt Aetoli, IV, 13, 5, et lembos suos traiecit Demetrius Pharius, IV, 19, 7 seqq.; et Philippus, V, 101, 4, *fragm. gramm.* 132. Ad eum pugnatur pugna Romanorum cum Achaeis, qua Achaei a Mumio debellati sunt, III, 32, 3, et XL, 14, 4. Templum et lucum in eo instauravit Mummius, XL, 11, 1.

Isthmus Tarentinus: per eum

naves transvehendas curat Hannibal, VIII, 26.

Istri: adversus eos mittitur C. Claudius Cos., XXVI, 7, 1.

Itabyrium. *Vid.* Atabyrium.

Italia primum cum exercitu egrediuntur Romani, I, 5, 1; 12, 5. Eius orae olim saepe a Carthaginiensium classibus vastatae, I, 20, 7; 56, 2. Eius incolis ignotus navium bellicarum usus ante primum bellum Punicum, I, 20, 10. Eius figura triangularis, II, 14. Eius pars maxime borealis sunt campi Circumpadani vel Gallia Cisalpina, II, 14, 7; ubertate praestans regio, II, 15; III, 44, 8. Ibi plurimi porci mactantur, quos Gallia Cisalpina maxime subministrat et maritima Italiae ora, ab Etruscis et Gallis habitata, II, 15, 3; XII, 4, 8. Eius populi omnes, ad nuncium adventus Gallorum perterriti, pro Romanis, non ut socii, sed ut pro sua salute erant dimicaturi, II, 23, 13. Italici populi (*Ἰταλιῶται*) omnes robore et virtute bellica praestant cum natura tum usu, VI, 52, 10: *conf.* XVIII, 11, 10. Italiae inferioris ora maritima, Magna Graecia dicta, II, 39, 1; III, 118, 2. *Conf.* Magna Graecia. Italiae inferioris ora a Freto Siculo ad Tarentum importuosa, X, 1. Populi illam oram habitantes: Bruttii, Lucani, Daunii etc. Civitates Graecae celeberrimae in eadem ora, *ibid.* Italiae imperium post cladem Cannensem obtinere se posse desperant Romani, III, 118, 5. Res Italicae immixtae rebus Graecorum inde

- ad Olymp. 140, et inde ab eodem fere tempore omnes populi ad Italiam, ceu communem scopum, oculos convertere coeperunt, V, 105, 4 seqq. Res in Italia gestas in cuiusque anni historia primas omnium exposuit Polybius, XXVIII, 14, 9 seqq., coll. 2, 8.
- Ithomatas, arx Messeniorum Peloponnesi, VII, 11, 3.
- Ithoria, Acarnaniae locus munitissimus, IV, 64, 9.
- Iudaeorum gens subigitur a Scopae, Ptolemaei Epiphanis duce, XVI, 39, 1.
- Iudicia Romae in caussis criminalibus exercet populus, VI, 14, 6 seqq.; 15, 10; 16, 2; XXIV, 9, 6 seqq. In controversiis civilibus iudicia exercent cives e senatorio ordine, VI, 17, 7.
- Sextus Iulius Caesar, Consul, XXXII, 20, 2; legatus Romanorum ad Achaeos, perquam lenia et humana proponit Achaeis; sed horum duces male ei respondent eumque decipiunt, XXXVIII, 1—3.
- L. Iunius Brutus et M. Horatius, primi Coss. Romani; in quorum consulatu ictum est primum foedus Romanorum cum Poenis; ab eisdem consecratum est templum Iovis Capitolini, III, 22, 1.
- L. Iunius Pullus Cos. Lilybaeum navigans classem omnem naufragio amittit, I, 52—54; Erycem occupat, 55.
- M. Iunius Silanus Scipioni maiori adiutor datus ad res gerendas in Hispania, X, 6, 7; XI, 20, 3 seqq.; 23, 1; 26, 6; 33, 8.
- M. Iunius Penna ad Ariarathem legatus, XXXI, 13, 1.
- Iunonis sacerdotes Argis cum Olympiorum victoribus contulit Timaeus in suis historiis, XII, 12, 1. Adde XXIII, 18 (XXI, 20), 7. Iunonis templum Argis diripuit Pharycus, IX, 34, 10. Eiusdem templum Lacinii, XXXIV, 11, 9; et prope Cynaetham, IX, 17, 1, si vera coniectura ὡς ἐπὶ Ἡρατοῦ pro vulgato ὡς ἐπὶ Προπείου.
- Iuppiter Marti succensens apud Homerum, XII, 26, 3. Iuppiter Homericus a solo Phidia recte expressus, XXX, 15, 4. Iovem lapidem iurant Romani ex veteri ritu, III, 25, 7 seqq. Iovis templum ἄβατον in Arcadia, in quo corpora redduntur umbrae expertia, XVI, 12, 7. Iovis mensae (Thebis) aureas laminas detraxit Zeuxippus Boeotus, XXIII, 2, 6. Iovis Atabyrii templum Agrigenti et Rhodi, IX, 27, 7. Iovis Capitolini templum, consecratum a L. Iunio Bruto et M. Horatio Coss., III, 22, 1. In eo in Aedilium aerario servantur tabulae foederum, III, 26, 1. Cesbedium, Iovis templum prope Selgam, V, 76, 2. Iovi Homario communem aedem posuerunt Crotoniatae, Sybaritae, Cauloniatae, quemadmodum Achaei, II, 39, 6; V, 93, 10. In Iovis Idaei templo in Creta servantur tabulae foederum, XXVII, 16, 3. Iovis Lycaeii ara Messenae et columna ad eam posita cum inscriptione in honorem Arcadum, IV, 33, 2. Iovis Olympii templum Agrigenti, IX, 27, 9, et Athenis, ornatum ab

- Antiocho Epiphane, XXVI, 10, 12. Iovis Olympiaci statuem Olympiae miratur L. Aemilius Paulus Cos., XXX, 15, 3 seq. Eiusdem templum ornat Mummius, XL, 11, 1.
- Ius belli, II, 58, 10; V, 11, 3 seq. Ius gentium violatum a Teuta, II, 8, 12. A Mantiensibus II, 58, 6 seq. Iuris repetendi formulae. fragm. gramm. 39.
- Iusiurandum: eius religio summa apud Romanos, minor apud Graecos, VI, 56, 13 seq.: Add. 58, 3 seq. et § 12.
- Iustitiae oculus, XXIV, 8, 3.
- Iustitium per 25 annos in Boeotia, XXIII, 2, 2.
- Iuvenes Romae in iudiciis et in salutationibus magnam partem temporis terebant, XXXII, 15, 8; quo pacto ad subeunda pericula et ad fortitudinem exercitari consueverint, VI, 39.
- Keraeas (f. Chaereas), unus e ducibus Ptolemaei, ad Antiochum M. transit, V, 70, 10; et ab eo Samariae praeficitur, 71, 11.
- Labae, urbs Chatteniae in Arabia, XIII, 9, 1.
- Labeatis, regio Illyrici, in qua urbs Medeon, XXIX, 2, 5.
- Labus, mons ingens, quem trahiciens Antiochus ex Parthia in Hyrcaniam venit, X, 29, 3; 31, 1.
- Lacedaemon, Sparta; Lacedaemonii, Spartani. Laconia, s. Laconica regio. De rebus Lacedaemoniorum conf. Cleomenes, Lycurgus, Machanidas, Nabis, etc. — Spartae situs, V, 22, 1 seqq.; urbs duplo maior Megalopoli, IX, 21, 2. Lacedaemonii maior populus quam Achaei proprie dicti, II, 38, 3. Eorum principatus brevis, I, 2, 3. Duravit, quamdiu reges ephoris, veluti parentibus, obtemperarunt, XXIV, 8b, 1. De principatu Graeciae post Medicum bellum in certamen cum Atheniensibus venerunt, XXXVIII, 1 b, 4. Per Antalcidam pacem fecerunt cum Persarum rege, I, 6, 2, turpem, qua Graecas Asiae civitates Persis prodiderunt, VI, 49, 5, et suum dominatum in Graeciae civitates firmarunt, ibid. et IV, 27, 5. Potestate sua superbius abusi sunt, XXXVIII, 1 b, 5. In pugna navali ad Aegos Potamos ab Hermocrate Siculo adiuti, XII, 25 k, 9. Capta per dolum Cadmea auctorem doli puniverunt, nec tamen Cadmeam reddiderunt Thebanis; liberas renunciarunt Graecas civitates, nec tamen harmostas suos inde revocarunt, IV, 27, 4. Post Leuctricam pugnam arbitrium contentionis cum Thebanis permiserunt Achaeis, II, 39, 8 seqq., et Messenios foedere exclusos volunt; sed Achaeorum opera comprehenduntur foedere Messenii, excluduntur ipsi IV, 33, 8 seq. Tisamenus, Orestis filius, post reditum Heraclidarum Sparta eiectus, II, 41, 4: inde Heraclidarum regnum Spartae ad posteros propagatum, IV, 34, 5; 35, 14. Colonia eorum Lyttus Cretae, IV, 54, 6; item Tarentum, VIII, 35, 9. Eorum cognati Selgenses, V, 76, 11. Lacedaemoniorum rempublicam e

variis formis mixtam voluit Lycurgus, VI, 3, 8, et c. 10. Ei similem esse rempublicam Cretensium contendunt nonnulli auctores; a quibus dissentit Polybius, dissimilia utriusque reipublicae instituta exponens VI, 45 seq. Forma reipublicae a Lycurgo descripta ad tuendam patriae libertatem idonea erat; simul ac vero extrinsecus voluerunt imperium proferre Spartani, deserenda erant Lycurgi instituta, VI, 48—50. Pulcherrima república usi sunt a Lycurgi tempore usque ad Leuctricam pugnam; deinde a tyrannis oppressi, IV, 81, 12 seqq. Apud eos qui iam satis liberorum suscepit, uxorem alicui amico cedit, XII, 6 b, 8. In more etiam est ut unam habeant uxorem tres vel quatuor viri, atque adeo plures, si fratres sint; et his liberi communes, ibid. Tibiam et rhythmum non sine caussa ipsi et Cretenses loco tubae ad bellum adhibuerunt, IV, 20, 6. *Μόρα* eorum nongentis viris constabat, fragm. hist. 25. Eorum reges ex veteri instituto praedae bello captae tertiam partem accipiunt, II, 62, 1. Spartanorum regum, Cleombroti et Agesilai, contraria consilia, IX, 23, 7 seq. Spartam de improviso capturus Epaminondas spe excidit, IX, 8 seq. Spartanorum agrum vastavit Philippus Amyntae, et oppidorum agrique partem Argivis attribuit partim Tegeatis, aliam Megalopolitanis, aliam Messeniis, IX, 28, 5 seqq.; conf. c. 33, 8 seqq. Isti

populi finitimi prae ceteris semper impetui Spartanorum expositi fuerunt, V, 92, 10. Lacedaemonius et Laconica disciplina imbutus Xanthippus, I, 32, 1. In Laconicum cum exercitu intrat Antigonus Doson, II, 54, 8; c. 65, et victo ad Sellasiam Cleomene Sparta potitus avitam Lacedaemoniis rempublicam restituit, II, 70, 1 (conf. Cleomenes); Sociali foedere eos comprehendit, IV, 9, 4 seqq.; 15, 4 et 6; 16, 5, Brachyllam Boeotum curatorem urbis relinquit, XX, 5, 12. Eis ad commune bellum Sociorum contra Aetolos copias imperat praetor Achaeorum, IV, 15, 4 et 6; sed illi clam foedus et societatem cum Aetolis ineunt, IV, 16, 5; 23, 8, et imperatas mittere copias negligunt, 19, 10. Regem non habentes internis seditionibus agitantur; alii Aetolis favent alii Philippo, qui cum exercitu in propinquo est. Adimantus ephorus cum aliis, qui Macedonibus favent, occiditur, IV, 22. Philippus, turbis internis se non immiscens, societatem cum iis firmat, IV, 24. Ipsi ad copias conscribendas ad bellum Sociale denuo ex decreto Achaeorum invitati, IV, 26, 2, sine responso dimittunt legatos et legatum arcessunt ab Aetolis, 34. Novi motus Sparta; trucidantur ephori Philippo faventes; fit foedus cum Aetolis, novi creantur reges accepto nuncio de Cleomenis morte, IV, 35. Duce Lycurgo rege Argivis et Achaeis bellum inferunt et

plura oppida capiunt, 36. Ex foedere auxilia mittunt Eleis, 80, 4 seqq. Philippi praesentia territi omnes rure copias convehunt, 81, 11; duce Lycurgo rege Messeniam invadunt, sed re infecta redeunt, V, 5, 1; 17, 1 seq. Philippus ex Aetolia reversus Spartam petit, et Laconicam usque ad Taenarum populatur, V, 18 seq. Eos ad societatem Aetolorum, Romanorum et Attali trahere student Aetoli; contra ad Philippi societatem invitant Acarnanes, IX, 28—39. Praeferunt Aetolorum partes adversus Philip-pum et Achaeos, X, 41, 2. Laconicam victo Machanida impune depraedantur Achaei, XI, 18, 8 seqq. Eandem rur-sus regnante Nabide per Philopoemenis stratagemam incursant Achaei, XVI, 36 seq. Romam legatos mittunt de obsidibus, de vicis Laconiae, et de veteribus exsuli-bus, XX, 12. Obsides remittit senatus, excepto Nabidis fi-lio, XX, 13, 4. Philopoemeni coronam decernunt eique ne-mo est qui hanc gratiam de-ferre audeat, XXI, 15, 1. Qua quidem humaniter primum accepta, Spartam venit Phi-lopoemen et in curia concio-natur, *ibid.* § 3 seqq. Spartanos 80 occidit Philopoemen, muros urbis deiicit, et vete-res exsules in urbem reducit, XXII, 23, 2 (XXI, 16); XXIII, 1, 1 seq.; 7, 5 seq.; 11, 7; XXI, 17 seq.; iidem veteres exsules mox legatis Romam missis eos-dem Achaeos et Philopoeme-nem ingrati accusant, XXIII, 11, 7 seq.; 12, 2 seq.; XXIV,

4: conf. c. 10, 11. Alii legati Lacedaemoniorum a piratis occisi, XXIV, 11. Sparta in Foedus Achaeorum recipitur, XXV, 1 et c. 2, 1 seq. De va-riis generibus exsulum Spar-tanorum deliberant Achaei, XXV, 1, 8 seqq. et c. 3. Rur-sus de eisdem deliberant Achaei, XXVI, 1, et novam legationem utrique Romam mittunt, XXVI, 2, et c. 3, 1. Romanorum responsum, 3, 2 seqq. De agro litigant cum Megalopolitanis arbitris Ro-manis, XXXI, 9, 7. Contro-versias et bellum habent cum Achaeis, quod componere frustra tentat S. Iulius Cae-sar, legatus Romanorum, XXXVIII, 2 seq.; XL, 2, 6.

Lacinium, promontorium Italiae in Bruttis, cum celebri Iuno-nis templo, XXXIV, 11, 9 seq. Circa Lacinium fere per biennium haeret Hannibal, XV, 1, 11. Eodem loci in co-lumna aeneis tabulis inscribi curavit numerum copiarum, quas partim in Hispania reliquit Asdrubali fratri, III, 33, 18, partim quibus ipse in Ita-lia usus est, III, 56, 4.

Lacus in Alpibus plures, XXXIV, 10, 19 seqq.

Lacus Maeoticus, Trasimenus etc. Vid. suo loco.

Lade, insula Ioniae ante Mile-tum, XVI, 1 a, 1 et 14, 5: ubi pugnata est pugna navalis inter Philippum et Rhodios, *ibid.* et seqq.

Ladicus Acarnan Triphyliae a Philippo praefectus, IV, 80, 15.

Ladocea, τὰ Λαδόνεια, locus in agro Megalopolitano, ubi acie

- victi sunt Achaei a Cleome-
ne, II, 51, 3; 55, 2.
- C. Laelius, a puero sodalis et
comes Scipionis Africani ma-
ioris, X, 3, 2. Ex eo multa co-
gnovit Polybius ad Scipionem
pertinentia, ibid. Solus con-
siliorum Scipionis erat con-
scius, X, 9, 1 et 4. Classi
praefectus, ibid. et 12, 2. Ei
Scipio tradit nobiliores ca-
ptivos Romam ducendos, X,
18, 2. Roma ad Scipionem
redit, X, 37, 6. Pugnat ad
Baecula, 39, 4. Interest pu-
gnae cum Indibili, XI, 32
seq. Cum Scipione Romam
redit, XI, 33, 8. In Africa
cum Masinissa castra Sypha-
cis incendit, XIV, 4. Victum
acie Syphacem persequitur,
XIV, 8 seq. Equitatu praest
in pugna Scipionis cum Han-
nibale, XV, 9, 8, et fortiter
rem gerit, c. 12, et 14, 7 seq.
- Laenas, *Λαιναῖος*. Vid. Popil-
lius.
- Laestrygones, Leontinum cam-
pum in Sicilia habitantes,
VIII, 11, 13.
- Laevi. Vid. Lai.
- Lagius, a Diaeo in carcerem
coniectus, mox rursus dimis-
sus, XL, 5, 2 seqq.; conf. 4, 1.
- Lagoras Cretensis, iussu Nico-
lai, ducis Ptolemaei, fauces
prope Berytum occupat, con-
tra Antiochi adventum, V,
61, 9. Eius consilio capitur
urbs Sardes, VII, 15 seqq.
primus ipse murum conscen-
dit, 17, 3, et urbem occupat,
c. 18.
- Lagus, Ptolemaei pater, II, 41,
1; V, 67, 10.
- Lai s. Laevi (*Λάοι*, fortasse
Λαῖνοι), populus Gallicus, ad
Padi fontes habitans, II, 17, 4.
- Lamia, *Λάμια*, Thessaliae op-
pidum, XX, 11, 2 seq.; pugna
ad eam, IX, 29, 2.
- Laminae aureae in Iovis ara,
XXIII, 2, 7.
- Lamius Ambraciota Aetolorum
legatus Romam missus, XVII,
10, 9.
- Lampetia, *Λαμπέτεια*, urbs
Bruttiorum, XIII, 10, 8.
- Lampsacus occupata ab Antio-
cho, XXI, 10, 3; 11, 2. Lam-
psacenorum legati Lysima-
chiae coram Antiocho cum
legatis libere agunt, XVIII,
35.
- Laodice, soror Andromachi, pa-
tris Achaei, uxor Seleuci Cal-
linici, mater Antiochi M., IV,
51, 4; VIII, 22, 11.
- Laodice, Mithridatis filia, Ponti
regis, Antiochi M. uxor, V,
43, 1 seqq.; filium parit An-
tiocho, V, 55, 2. (Neptis fuit
Seleuci Callinici ex filia,
quae Mithridati nupserat,
adeoque Antiochi mariti ne-
ptis ex sorore.)
- Laodice, Mithridatis filia (so-
ror, ut videtur, natu maior
superioris), Achaei uxor,
VIII, 21 seq., educata a Log-
basi Selgensi, V, 74, 4.
- Laodice, Persei sponsa, magna
pompa a Rhodiis ad regem
deducta, XXVI, 7, 7 seqq.
- Laodice, filia Antiochi Epipha-
nis, cum Alexandro, qui eius
frater perhibebatur, Romam
adducitur ab Heraclide,
XXXIII, 14, 1 seq.; 16, 6
seqq.
- Laodicea ad mare, una e qua-
tuor principibus Syriae urbi-
bus, V, 45, 8; nisi ibi intelli-
genda Laodicea ad Libanum,
ad introitum Campi Marsyae
sita, sec. Strabonem. At Po-

- lybius Antiochum Laodicea profectum nonnisi traiecto deserto Marsyam Campum ingressum esse scribit. Laodiceae Syriae Cn. Octavium occidit Leptines, XXXII, 7, 2. Laodicensis, XXXII, 7, 3.
- Laodicea Phrygiae; ibi diadema et regium titulum sumsit Achaeus, V, 57, 5.
- Lapateni; cum eis de deditione per legatos agit Lucius nescio quis, fragm. hist. 26.
- Lapethus, urbs Cypri, XL, 12, 6.
- Lappaei, Cretenses, a Cnosiorum societate ad Lyttios deficiunt, IV, 53, 6; urbe sua excipiunt Lyttios, quorum urbs civibus in expeditionem profectis diruta et incensa fuerat a Cnosiis, IV, 54, 5.
- Lampaei et Polyrrenii cum Achaeo et Philippo societatem ineunt, 55, 1.
- Larinas ager, ἡ Λαρινᾶτις χώρα, in Appuliae confiniis: in eo est arx Calela vel Calena, III, 101, 3.
- Larisa, Thessaliae urbs, in potestate Philippi, IV, 66, 7; 67, 6; V, 97, 4; 99, 1 seqq.; IX, 18, 6; XVIII, 2, 3. Victo Philippo eam petit T. Quintius, XVIII, 10, 5; 17, 8. Charophylacium ibi habuerat Philippus, XVIII, 16, 2. Larisaei, V, 99, 4.
- Larisa Cremaste in Thessalia prope Echinum haud procul a mari: eam a Philippo repetunt Aetoli, XVIII, 21, 3: quo e loco apparet eandem Larisam Cremasten intelligendam esse, XVII, 3, 12, et 8, 9: quamquam ibi non adiectum cognomen.
- Larius lacus, ἡ Λάριος λίμνη, in Alpibus, XXXIV, 10, 21.
- Larymna, ἡ Λάρυμνα, oppidum Boeotiae, XX, 5, 7.
- Lasion, ὁ Λασιῶν, urbs Eleorum, capta a Philippo, Achaeis traditur, IV, 72, 7; 73, 1 seq. Videtur in Pisatide fuisse, IV, 74, 1. Prope eam est Pyrgus, castellum Eleorum ἐν τοῖς Περιππίοις, captum a Philippo, V, 102, 6.
- Lasys s. Lases, Thespiensium legatus Romam, XXVII, 1, 1.
- Latina lingua vetus multum diversa ab ea qua utebantur Romani aetate Polybii, III, 22, 3.
- Latini, a Romanis subacti, I, 6, 3. Latini nominis socii in tabulas militares relati bello Gallico Cisalpinæ 80,000 pedites, 5000 equites, II, 24, 10.
- Latium, ἡ Λατίνη χώρα. Eius oppida maritima antiquis foederibus Romanorum cum Poenis comprehensa, III, 22, 10; 23, 6; 24, 5 et 16. Ibi castellum aedificare vetantur Poeni foedere cum Romanis, III, 22, 13; XXXIV, 8, 3.
- Lattabus Aetolus conventum Boeotorum violat, IX, 34, 11.
- Laurentinus populus, in ora Latii, antiquis Romanorum foederibus cum Poenis comprehensus, III, 22, 11.
- Lebadenses legati ad Q. Marcium, Λεβαδεῖς, ex Lebadia Boeotiae, urbem suam Romanis tradunt, XXVII, 1, 4.
- Lebecii s. Libicii, Λεβέκιοι, populus Gallicus, circa Padi fontes, II, 17, 4.
- Lechaeum, Λέχαιον, Corinthi portus ab occidente: eo conveniunt naves Philippi et

Achaeorum, V, 2, 4; in portum redeunt, 17, 8; 24, 12. Adde V, 25, 4; 28, 3.

Legati decem ordinandis provinciis. Vid. Decem legati.

Legati regum populorumque in senatum Romae introducuntur a Consulibus, VI, 12, 2, et his absentibus a praetore, coll. XXIII, 1, 3; XXIV, 1, 8; interdum a tribuno plebis invito praetore, XXX, 4, 6. Legati populorum sociorum in urbem statim intromittuntur; legati populorum quibuscum bellum est Romanis, ultra Tiberim tendere iubentur, XXXV, 2, 3 seq. Persei legati Roma et Italia iubentur excedere, XXVII, 7; pariter legatus Ptolemaei Philometoris, XXXII, 1, 3.

Legationes diversorum populorum regumque a Polybio commemoratae: Achaeorum: in Aegyptum destinata, XXV, 7; in Aegyptum missae, XXVIII, 10, 8 seq. et c. 16, 3, et 17, 3; XXIX, 9, 6; ad Antiochum Epiphanem, XXIX, 9, 6; ad Attalum, XXVIII, 10, 7; ad Philippum regem, IV, 15, 1 seq.; 64, 1 seqq.; Rhodum, XVI, 35; Romam, XVII, 10, 11; XXIV, 10, 11; XXV, 2, 3 et 11; XXVI, 1 seqq.; XXXI, 6, 1, et c. 8; XXXII, 2; XXXIII, 13; ad Romanum Cos. Q. Marcium, XXVIII, 10 seq.; in Syriam, XXIX, 9, 6; Conf. Achaei. — Aetolorum: ad Rhodios et Athenienses, XXII, 8, 10; Romam, XVII, 10, 9; XXI, 1; XXII, 8, 11, et c. 9, 7 seqq.; XXII, 9, 18 seq.; XXII, 13, 15 seq. et c. 14. Conf. Aetoli. — Amynandri regis, Romam, XVII, 10, 7. —

Antiochi Magni: ad Scipiones, XXI, 10 seqq.; XXI, 13; Romam, XXII, 8; Antiochi Epiphanis, Romam, XXVII, 17, et XXVIII, 1; XXVIII, 18. — Aravacarum, Romam, XXXV, 2. — Ariarathis, ad Cn. Manlium procos., XXII, 24, 4 seqq. Ariarathis filii, Romam, XXXI, 14; XXXII, 3. — Asiae civitatum, Romam adversus Eumenem, XXXI, 6, 4. — Attali, Romam. Vid. Attalus, Attali filius. — Atheniensium: ad Attalum, XVI, 25; in Aegyptum, XXVIII, 16; Romam, pro Aetolis, XXII, 14; pro Haliartiis et pro se, XXX, 18; ad Scipiones, pro Aetolis, XXI, 2; pro se ad deprecandam mulctam, propter Oropi vastationem impositam, XXXIII, 1, 9. Conf. Athenienses. — Boeotorum, ad T. Quintium, XVIII, 26; Romam, XXIII, 2, 9. Carthaginensium. Vid. Carthago et Carthaginenses. Et sic de ceterorum sive populorum sive regum legationibus, vid. nomina ipsorum et Argumenta capitum. Romanorum legationes ad exterarum gentes decernuntur mittunturque a Senatu, VI, 13, 6 seq. Legatus Romanus per insidias necatur a Teuta regina, II, 8, 12; in Syria, XXXI, 19, 1; alii a Gallis, II, 19, 9; alii violantur ab Oxybiis, XXXIII, 7; a Poenis, XV, 2. Aemilio legato Romano festive illudit Philippus, XVI, 24. Celebris legatio C. Popillii in Aegyptum ad Antiochum Epiphanem, XXIX, 11. Scipio Africanus, legatus ad regna terrarum orbis componenda, non-

nisi quinque servos secum habuit, fragm. hist. 63.

Leges. Vid. Lex.

Legio Romana. Quatuor legiones consulares quotannis legunt Romani (VI, 19, 6 seq.), peditum quamque 4000, equitum 300, I, 16, 2; interdum peditum 4200, interdum 5000; equitum vero alias 200, III, 107, 10 seq.; VI, 20, 8 seq. Bello Gallico Cisalpino quatuor in Etruriam missae sunt, peditum quaeque 5200, equitum 300, II, 24, 3; quibuscum erant Sociorum pedites 30,000; equites 2000, ibid. § 4. Bello Punico secundo in pugna ad Trebiam iunctae erant quatuor consulares, continentes 16,000 pedites Romanos, socios 20,000; equites Romanos sociosque 4000, III, 72, 11 seq. In pugna Cannensi octo iunctae erant Romanae, quarum cuique attributus erat suus numerus sociorum, III, 107, 9. Sociorum numerus, legioni Romanae attributorum, peditum par, equitum plerumque triplex, III, 107, 12; VI, 26, 7; conf. VI, 30, 2. Legio Romana distinguitur a sociis, II, 24, 3 seq.; III, 107, 12, et X, 16, 4. ubi δύο στρατόπεδα Ῥωμαϊκὰ et δύο στρατόπεδα συμμάχων conficiunt duas integras legiones consulares. Quatuor legiones quatuor complent classes; prima legio dicitur prima classis, et sic porro; quibuscum M. Regulus et L. Manlius Coss. Africam petunt, I, 26. Quarta legio a Boiis obessa in Tannetis vico, III, 40, 13.

Lembus, Illyriorum proprium

genus navigii, V, 109, 3. Ante primum Punicum bellum lembum nullum habuerant Romani, I, 20, 13. Lembi classem Romanam in Siciliam navigantem praecire soliti, I, 53, 9. Lembi centum vehunt 5000 Illyrios, II, 3, 1. Lembis duobus, non amplius, Lissum praetervehi licet Illyriis ex lege foederis cum Romanis, II, 12, 3. Lemborum magnum numerum Galli in Rhodano habebant, quibus negotiationem maritimam exercebant, III, 42, 2. Lembis Rhodanum traiecit exercitus Hannibalis, 43, 2. Classem lemborum centum parat Philippus ad transportandum militem, V, 109. Lembi per Isthmum Corinthiacum transvehuntur: vid. Isthmus.

Lemnus insula cum Delo Atheniensibus petentibus datur a senatu Romano, XXX, 18, et 18 a. Aethalia etiam nominantur, XXXIV, 11, 4.

Lentulus, Λέντλος, Λέντουλος, XVIII, 31, 1, etc.

C. Cornelius Lentulus, legatus Romanorum ad Ptolemaeum iuniorem Cyrenen, XXXII, 1, 4.

L. Lentulus, legatus ad res Graeciae et Asiae inspiciendas, XXXI, 23, 9.

P. Cornelius Lentulus, unus ex decem legatis T. Quintio a senatu missis post bellum Philippicum; navigat in Asiam, et Bargylia urbem liberat, XVIII, 31, 1; revertitur Selybriam in Thraciam, et inde Lysimachiam abijt ad colloquium cum Antiocho, XVIII, 33, 1 seq., coll. 32, 3.

P. Cornelius Lentulus, frater

- Servii, XXVII, 2, 12; legatus Romanorum ad Attalum et Prusiam, XXXII, 26, 1. XXXIII, 1, 1.
- Servius Cornelius Lentulus Chalcidi praeficitur a Q. Marcio legato Romanorum, XXVII, 2, 8.
- Leo. Vid. Leon et Leones.
- Leocritus, ad devastandam Galatiam mittitur a Pharnace XXV, 4, 1 et 6.
- Leon, praefectus equitatus Macedonici in proelio ad Cynoscephalas, XVIII, 5, 2.
- Leon, dux copiarum ab Eumene auxilio missarum Cydoniatis Cretensibus adversus Gortynios, XXVIII, 13, 2 seq.
- Leones nonnisi senio confecti invadunt homines; capti e cruce suspenduntur, XXXIV, in fine, fr. lat. Leonum multitudo in Africa, XII, 3, 5.
- Leo, qui Persarum regis equum invaserat, etc. fragm. hist. 10.
- Leonidas, ad mortem voluntariam proficiscitur, IX, 38, 3.
- Leonidas, secundus eius nominis, socer Cleombroti, regno Spartae excidit, IV, 35, 11.
- Leontini, Leontinorum oppidum, Leontium, in Sicilia, ἡ τῶν Λεοντίνων πόλις, ubi occisus est Hieronymus rex Syracusanorum. Situs et partes urbis, VII, 6.
- Leontium, urbs Achaiae, ex 12 primum olim foederatis, II, 41, 8. Eo se praeda e Pharaeensium agro facta recipit Euripidas Aetolus, dux Eleorum, V, 94, 4. Civis Leontesius vel Leontensis, Λεοντήσιος, XXVI, 1, 8.
- Leontius, comes Philippi regis, cetratorum praefectus relinquitur ex testamento Antigoni, tutoris Philippi, IV, 87, 8; V, 27, 4, totus in potestate Apellis, qui ad se omnem potestatem trahere molitur, IV, 87, 9. Eius et Apellis malas artes intelligit Philippus, V, 1, 8. Coniurat cum Apelle et Megalea de impediendis consiliis regis, V, 2, 8. Per eius perfidiam Palus oppidum Cephalleniae, muro iam subru-to, non capitur, V, 4, et 100, 7. Consilium Philippi Thermum pergendi impedire conatur, V, 7. Rebus laetis Philippi dolet cum Megalea, V, 14, 11. Post coenam Aratum in via publica lapidibus incessit, mox vero e tumultu se subducit, V, 15, deprehenso Megalea, quum regem minis terrere non posset, sponso-rem se dat pro mulcta Megaleae dicta, 16. Argis caedem patraverat post discessum Antigoni, 16, 6. Seditionem militum concitat adversus Philippum et Apellem advocat, V, 25 seq. Postquam Megaleas aufugit, sponsor eius Leontius in vincula coniicitur, moxque necatur iussu Philippi, 27, merito, V, 100, 7.
- Leontius, praefectus praesidii Aegyptiaci Seleuciaae, coactus proditione minorum ducum, urbem Antiocho M. tradit, V, 60, 9 seq.
- Lepidus. Vid. Aemilius.
- Lepreum, oppidum Triphyliae in Peloponneso, IV, 77, 9. Cives Lepreatae excedere coacto praesidio Eleorum et Aetolorum Philippo urbem tradunt, IV, 79, 2; 80 toto.
- Leptines Syracusanus, socer Hieronymi, I, 9, 2 seq.

- Leptines, occisor Cn. Octavii legati Rom. in Syria, XXXII, 4 extr.; homo fanaticus, Romanam missus a Demetrio Sotere, remissus a senatu, 6 seq.
- Leptis, oppidum Libyae, ubi pugnat Matho, dux rebellium, cum Amilcare, I, 87, 7.
- Lergetae III, 33, 15.
- Leucae, oppidum Peloponnesi, ditionis Argivorum, ad sinum Argolicum inter Prasias et Cyphanta portum; Argivis eripitur a Spartanis, IV, 36, 5. Conf. Prasiae et Cyphanta.
- Leucae, locus Laconicae, inter Acrias et Boearum agrum, ad oram sinus Laconici, V, 19, 8.
- Leucas vel Leucadia, peninsula cum urbe cognomine, Acarnaniae contigua et ab ea nonnisi Diorycto separata, id est canali manu facto. Vide Dioryctus. Eo ex Cephallenia navigat Philippus; inde in Ambracicum sinum, V, 5, 11 seq.; eodem redit, V, 16, 5, et inde Corinthum repetit, 17, 8. Adde XXII, 9, 19: Scerdilaedi lembi Leucadem appellant et ibi piraticam exercent, V, 95, 1 seqq.; 101, 1; 108, 1. Philippus ibi cum classe stans Romanam classem observat, V, 109, 9. Eam sibi a Romanis post bellum Philippicum postulant Aetoli, XVIII, 30, 8.
- Leuctra (τά) oppidum Boeotiae. Leuctrica pugna, I, 6, 1; XII, 25 f, 3 seq. Post eam contentionum suarum arbitrium Thebani et Spartani Achaeis permittunt, II, 39, 8. A Lycurgo usque ad eam pulcherrima republica usi sunt Lacedaemonii, IV, 81, 12. Leuctricis temporibus summam gloriam et potentiam adepti sunt Boeoti, XX, 4, 2. Paulo ante eadem tempora mari hausta est Helice, urbs Achaiae, II, 41, 7. Ad ea postquam in historia sua pervenit Theopompus, subito abruptit filum, et ad res Philippi transilit, VIII, 13, 3.
- Lex apud Romanos servum necat fugitivum, I, 69, 5. Lex de dividendis agris a C. Flaminio lata magnorum caussa malorum, II, 21, 7 seq. Legum sancendarum apud Romanos arbiter erat populus, VI, 14, 10; 16, 3. Add. Lycurgus, Zaleucus.
- Libanus mons. Inter eius et Antilibani radices Marsyas campus, V, 45, 9. In eorundem confiniis oritur Orontes, per Amyces Campum Antiochiam fluens, V, 59, 10. Eius radices oram maritimam Phoenices circa Platanum et Porphyreonem in angustum spatium cogunt, V, 69, 1 seqq., coll. 68, 6.
- Libba, ἡ Λίββα, urbs Mesopotamiae ad Tigrim; forte eadem quae Lambana vel Labbana, V, 51, 2.
- Liber. Vid. Liberalia.
- Libera civitas. Vid. Civitas et Democratia.
- Liberalia, ab Arcadibus solemnibus ludis celebrata, Διονυσιακοῖς ἀγληταῖς, IV, 20, 9. Liberi patris theatrum, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, ludis scenicis agendis, Alexandriae, XV, 30, 4. Conf. Theatrum.
- Libicii. Vid. Lebecii.
- Libra Romana. Talentum optimi argenti Attici non minus

- 80 libris Romanis pendit, XXII, 26, 19.
- Liburnus mons, τὸ Λίβυρον, III, 100, 2. Fortasse mendosa scriptura pro τὸ Τάβυρον, Taburnus mons.
- Libya. Vid. Africa. Libycum bellum; vide Africum bellum.
- Libyarches factus Philammon, XV, 25 a, 9.
- Libyphoenices in praesidiis Poenorum in Hispania, III, 33, 15.
- L. Licinius Lucullus Cos. cum A. Postumio, XXXV, 3, 7.
- M. Licinius, vir podagricus, unus e legatis ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam missis, XXXVII, 1 h, 1 seq.
- P. Licinius Crassus Cos. proelio victus a Perseo, pacem petenti hosti negat, nisi penitus se in potestatem tradat Romanorum, XXVII, 8, 5, 13. Princeps legatorum ad Gallograecos, XXX, 3, 7.
- Ligeris amnis; super eum est Corbilo emporium, XXXIV, 10, 6.
- Ligures, XXXIV, 10, 18; habitant utrumque latus Apennini montis in superiori Italia, II, 16, 1. Eorum fines, ibid. Sunt mercenarii Poenorum, I, 17, 4; 67, 7; III, 33, 16. Ligures contra Magonem pugnantes, nescio ubi, fragm. hist. 31. Bello vexant Massilienses, XXXIII, 4. Populi Ligures, Oxybii et Deciatae, legatos violant Romanorum, bello eos domat Q. Opimius consul, XXXIII, 7 seq. Liguria, II, 31, 4; III, 41, 4; VII, 9, 6 seq. Ligusticum scutum, XXIX, 6, 1. Sed Polybianum est Λιγυστινός.
- Lilybaeum, promontorium Siciliae, ad occasum hibernum, dividens mare Africum a Sardo, I, 42, 6.
- Lilybaeum, urbs et portus Siciliae, in potestate Poenorum, I, 25, 9; 42, 7; pertinaci studio et labore frustra obsidetur oppugnaturque a Romanis, I, 41—48; et 53 seq.; 55, 3 seq. Ei praefectus Himilco, I, 42, 12; 53, 5. Ibi classis Romana in ancora stans partim capitur, partim crematur, I, 53. Eo navigans L. Iunius omnem classem naufragio amittit, 54. Finito primo bello Punico reliquas suas copias eo contrahunt Poeni et inde in Africam traiciunt, I, 66, 1. Ibi magnos apparatus ad secundum bellum Punicum in Africam transferendum facit Ti. Sempronius, III, 41, 3; 61, 8 seq. Ibi classem Romanam in statione locat Cn. Servilius, III, 96, 12, 13; V, 109, 6. Ea classis in Italiam reducit, III, 106, 7. De eadem decem naves Rhegium missae Scerdilaeado succursurae Panicum pavorem incutiunt Philippo, V, 110, 2 seq. et § 9. Eo Poeni tertio Punico bello obsides mittunt Romanis, XXXVI, 2, 6; 3, 6 seqq.; XXXVII, 1 e, 4. Eo arcessitus a Manilio consule Polybius, XXXVII, 1 e, 1 seqq. Lilybaetanus ager, I, 39, 12.
- Limax, vi interioris mechanismi gradimens et salivam expuens, producitur in theatro Athenis, XII, 13, 11.
- Limnaea, urbs Acarnaniae cum portu in sinu Ambracico, V, 5, 14; 6, 5; 14, 2.

- Limnaeus, Asiae dynasta, dona mittit Rhodiis, V, 90, 1.
- Limnaeus, Philippi legatus de pace ad T. Quintium, XVIII, 17, 4.
- Limnaeus, Polemocratis filius, obses a Perseo mittitur Gentio, XXIX, 3, 6.
- Limopsoros (*λιμόψωρος*), morbus castrensis quasi dicas scabiem e fame ortam, III, 87, 2.
- Lingones, populus Gallicus, cis Padum habitans ad Adriaticum mare ab oriente Boiorum, supra Senones, II, 17, 7.
- Lingua. Vid. Latina lingua. Linguarum varietas tumultum excitat in Poenorum exercitu, I, 67, 3 seqq. Variarum linguarum exercitus Hannibalis, XV, 12, 9.
- Lintres ex una arbore in Rhodano, *μονόξυλα πλοῖα*, III, 42, 2; 43, 2.
- Lipara urbs, eiusdem atque insula nominis; oppugnatur a Romanis, I, 24, 13; capitur, 39, 13. Ad eam capitur Cn. Cornelius consul, I, 21, 5 seqq.
- Liparaeae insulae, eadem quae Aeoliae et Vulcaniae, quarum una est Lipara, I, 25, 4. Pugna navalis ibi commissa, I, 25. Liparae, XXXIV, 11, 19.
- Lissus, III, 16, 3, urbs Illyrici; cuius de situ et arce Acrolisso vide VIII, 15, 3 seqq. Ultra Lissum pluribus quam duobus lembis navigare ventantur Illyrii ex foedere cum Romanis, II, 12, 3; contra quod facit Demetrius Pharius cum Scerdilaedo, III, 16, 3; IV, 16, 6. Lissum et Acrolissum capit Philippus, VIII, 15 seq. Ibi versatur Gentius, rex Illyrici, XXVIII, 8, 4.
- Lissus, Siciliae fluvius, Leontinos praeterfluens, VII, 6, 5.
- Litterae alphabeti in quinque tabellas relatae in usum signorum facibus dandorum, X, 45 seqq.
- C. Livius, Tarenti praefectus, sua incuria ex luxuria commisit ut urbs Hannibali prodideretur, VIII, 27, 7 et 11; 29, 1 seqq.; in arcem evadit, 32, 6.
- C. Livius Salinator vincit classem Antiochi, XXI, 1, 1. Legatus ad Prusiam, XXI, 9, 12.
- M. Livius Salinator Cos. cum Claudio Nerone Asdrubalem, fratrem Hannibalis, acie vincit, XI, 1 et 3.
- Lochagus, nomen pr. viri Aetoli Romam abducti, XXVII, 13, 14.
- Locri vel Locrenses (cogn. Epizephyrii), civitas Magnae Graeciae, X, 1, 4; XII, 10, 5; 11, 2 et 7. Siculos inferiorem Italiam incolentes sedibus eiecerunt, XII, 5, 10, doloso foedere cum eis facto, XII, 6. Romanis naves commo-
dant, primum in Siciliam traicientibus, I, 20, 14. Eorum agrum populatur Amilcar Barca, I, 56, 3; de iis bene meritus est Polybius, XII, 5, 1 seqq. Eorum origo, XII, 5, 4 seqq. Nobilitas apud eos a femininis derivatur, ibid. et XII, 6 b, 2; centum familiae; virgines quotannis Ilium missae; Phialephori, etc. ibid. De eorum origine sententiam Aristotelis temere insectatus est Timaeus, XII, 8 seqq.

- Servos alere non licuisse eis contendit Timaeus, XII, 6, 7 seq. Contrariae opinionis rationes affert Polybius, XII, 6 a et 6 b. Origo proverbii Locrensiarum promissiones, XII, 12 b. Leges eorum auctore Zaleuco, XII, 16.
- L**ocri Graeciam habitantes, XII, 10, 2; duplices, XII, 11, 2 seq.; 12, 5. Tuti non sunt quamdiu Philippus Chalcidem tenet, XVII, 11, 6. Liberi renunciantur ex senatus consulto Romanorum, XVIII, 29, 5; ita tamen ut Aetolorum concilio sint attributi, 30, 9. Regio Locris; ex ea Philippus deducere praesidia iubetur a T. Quintio, XVII, 10, 4. Infelices XXXVIII, 1 c, 6.
- L**ogbasis Selgensis patriam Achaeo prodit, V, 74 seq.; deprehensus occiditur, 76. Hospes fuerat Antiochi illius qui in Thracia est mortuus et educaverat Laodicen, Achaei uxorem, 74, 4 seq.
- L**onganus, fluvius Siciliae per Mylaeum campum decurrens, I, 9, 7.
- L**orica peditum Romanorum, VI, 23, 15. Equites olim loricas non habuerant, 25, 3 seq.
- L**otophagorum insula Meninx, I, 39, 2; XXXIV, 3, 12.
- L**otus arbor et eius fructus, XII, 2, 1.
- L**ucani oram inferioris Italiae incolentes, X, 1, 3; socii Romanorum, II, 24, 12.
- L**ucaria, Romanorum colonia in Daunia, III, 88, 5; eius agrum populatur Hannibal, *ibid.*; abest 25 M. P. a Gerunio, III, 100, 1 et 3.
- L**ucius. Vid. Aemilius, Caecil-
lius, Cornelius, Tarquinius, Valerius, etc.
- L**ucius nescio quis cum Lapatenis de deditione agit, *fragm. hist.* 26.
- L**ucius, nescio quis, Romanus, imprudens receptum sibi nullum reliquum fecit, *fragm. gramm.* 14.
- C.** Lucretius, praetor cum classe stans ad Cephalleniam naves petit a Rhodiis, quas illi mittunt Chalcidem, quo et ipse venerat, XXVII, 6, 1 et 13 seqq.
- Sp.** Lucretius, legatus Romanus cum Cn. Octavio ad res Syriacae et aliorum regum inspiciendas, XXXI, 12, 9; in Capadociam venit, 13, 4 seqq.
- L**ucullus. Vid. Licinius.
- L**udi. Vid. Olympia ludicra; Nemea; Isthmia. Ludi Circenses L. Anicii, XXX, 13. Ludi a L. Aemilio Paulo in Macedonia celebrati, XXXI, 3, 1; ab Antiocho Epiphane ad Daphnen, XXXI, 4. Conf. mox Ludicra.
- L**udicra puerilia et ludicra virorum quotannis celebrata apud Arcades, IV, 20, 9. Ludicrum solenne Minervae celebravit Attalus, IV, 49, 3.
- L**unae defectus: Gallis qui cum Attalo erant loco ostenti, V, 78, 1 seq.; terret Niciam ad Syracusas, IX, 19, 1 seqq.; Persei regno interitum significat, XXIX, 6, 8 seq.
- L**upus ex homine, ut est in fabula Arcadica, VII, 13, 7.
- L**usi vel Lusa (τῶ), oppidum Arcadiae, inter Cynaetham et Clitorem: ibi lucus et fanum Dianae, direptum ab Aetolis, IV, 18, 9 seqq.; 19, 4; 25, 4; IX, 34, 9. Lusitatae partem

- sacrorum vasorum dant Aetolis, IV, 18, 11.
- Lusitania; in ea moratur Asdrubal Gisconis filius circa Tagi ostium, X, 7, 5. Eius ubertas, XXXIV, 3, 4 seqq. Ibi thynnorum copia glande vescendum, 8, 1 seqq. In Lusitanos expeditionem suscipit M. Marcellus et urbem Nercobricam capit, XXXV, 2, 2. Conf. fragm. hist. 27.
- Lusius, rivus Megalopolitidis Arcadiae, influit in Alpheum haud procul Lycoa oppido, XVI, 17, 7.
- Lustratio exercitus Macedonici, XXIV, 8 b, 4; exercitus Romani, XXII, 24, 9. Lustrationem urbis suae instituunt Mantinenses post transitum legatorum Cynaethensium, IV, 21, 9.
- Lustrum. Vid. *Φωλεός*.
- C. Lutatius (Catulus) Cos. cum classe in Siciliam abit, et Drepana urbem oppugnat, I, 59; ad Aegussam insulam cum classe Romana aggreditur Punicam, commeatu onustam Erycem devehendo, duce Hannone, I, 60. Victor 50 naves hostium demergit, 70 capit, I, 61. Pacem facit cum Poenis duce Amilcare, I, 62; III, 21, 2 seqq.; 29, 3; 30, 3.
- C. Lutatius, vir consularis (superioris filius, Cos. A. U. 534), triumvir dividendis agris, prehenditur et captivus tenetur a Gallis Boiis, III, 40, 9.
- Luxus. De peregrino luxu Romanam introducto queritur Cato, XXXI, 24; eum fugit Scipio Aemilianus, XXXII, 11, 3 seqq.
- Lycaeus Iuppiter. Vid. Iuppiter.
- Lycaonia: in ea seditionem movet exercitus Achaei contra Syriam proficiscentis, V, 57, 6. Eam a Romanis post bellum Antiochicum Eumeni dari consentiunt Rhodii, XXII, 5, 14: et datur ei, XXII, 27, 10.
- Lycastium, regio (ut videtur, non urbs) Cretae, Cnosiis adempta a Gortyniis et Rauciis attributa, XXIII, 15, 1.
- Lychnidium, urbs Illyrici, per quam transit via Ignatia, XXXIV, 12, 7; nescio an eadem quae Lychnis.
- Lychnidius lacus in Illyrico; circa eum sunt civitates Enchelanes, Cerax, Sation, Boei, V, 108, 8.
- Lychnis, urbs Illyrici (alias Lychnidus), XVIII, 30, 12. Conf. Lychnidium.
- Lycia et Caria usque ad Maandrum Rhodiis dantur a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 7, 7; 27, 8; XXIII, 3, 7. Sed Lycii, intercedentibus apud Romanos Iliensibus, ut socios se attributos Rhodiis, non ut subditos, autumant; inde gravis contentio, XXIII, 3, et bellum, ad quod Eumenem advocant Rhodii, qui tamen male de Rhodiis in eo bello meretur, XXV, 5, 13; coll. XXVII, 66. Lycii a Rhodiis subiguntur; interim legati Lyciorum Roma redeunt, et Romanorum adveniunt legati, significantes non pro munere, sed ut socios et amicos Rhodiis attributos fuisse Lycios, XXVI, 7. Denique prorsus liberi pronunciantur cum Caribus, XXX, 5, 12 et 16; XXXI, 7, 4.
- Lyciscus, Acarnanum legatus ad Lacedaemonios pro Phi-

lippo adversus Aetolos et Romanos; eiusdem oratio, IX, 32—39.

Lyciscus Aetolus, homo turbulentus et seditiosus, XXXII, 20 a, 1. Pessimus praeclare vitam finit, *ibid.* § 3. Eius mors honesta Aetoliam e turbis eruit, *ibid.* et 21, 1.

Lycoa, Arcadiae oppidum, XVI, 17, 5 et 7.

Lycophron, Rhodiorum legatus Romam adversus Lycios, XXVI, 8, 4.

Lycopolis, Aegypti urbs, in qua magnates rebelles obsedit Ptolemaeus Epiphanes, XXIII, 16 (XXI, 19), 1.

Lycopus, Aetolorum legatus Romam, interceptus ab Epirotis, XXII, 8, 11; 9, 7 seqq.

Lycortas, Polybii pater, XXIII, 1, 6; confirmavit et aliquantisper durare fecit foedus Achaicum, II, 40, 2: proximus virtute post Philopoemenem, XXIV, 9, 2. Legatus ab Achaeis ad Ptolemaeum Epiphanem, cui iusiurandum foederis daret et ab eo acciperet, XXIII, 1, 6; 7, 1 seq. In eo negotio levitatem committit, notatam ab Aristaeno praetore, XXIII, 9. Coram Caecilio Metello defendit ea quae Spartae gesta sunt ab Achaeis, praetore Philopoemene, XXIII, 10, 8. Praetor Achaeorum electus Messeniorum fines invadit, XXIV, 11, 4; caedem Philopoemenis ulciscitur et Messenios in fidem recipit, XXIV, 12; XXV, 1, 1. Eo auctore Spartani in societatem Achaeorum recipiuntur, XXV, 1, 6 seqq. Rursus legatus nominatur ad Ptolemaeum Epiphanem, sed

morte regis praepeditur legato, XXV, 7. In deliberatione de exsulis Spartanis non temere cedendum mandato Romanorum censet, XXVI, 1, 2 seqq.; suspectus videtur Romanis, XXVIII, 3, 7. Perseo Romanisque pariter neque opem ferendam nec resistendum censet, XXVIII, 6, 3. Ptolemaeis auxilia mittenda censet, XXIX, 8, 2; 9, 1. Dux copiarum auxiliarium aut saltem Aegyptiacarum petitur a Ptolemaeis, XXIX, 8, 5; 10, 7. Eius statuae restitutae, XXXVII, 1 g.

Lycus et Lyctii. Vid. Lyttus et Lyttii.

Lycurgus, Lacedaemoniorum rex et nomotheta, pulcherrimam instituit rempublicam, IV, 81, 12: quam e variis miscuit rerum publicarum formis, VI, 3, 8, et c. 10 seq. Avaritia e republica sublata omnem simul dissensionem civium seditionemque sustulisse perhibetur, VI, 46, 6 seq. Varia eius instituta, VI, 48—50. Eius ratio ad Pythiae oracula referendi sua instituta confertur cum Scipionis Africani maioris ratione, X, 2, 8.

Lycurgus, Lacedaemoniorum tyrannus, post mortem Cleomenis, quamvis non esset ex regia stirpe, corruptione ephorum rex creatus et Herculis propago declaratus, IV, 2, 9; 35, 14. Inita statim cum Aetolis societate Argivorum oppida capit et ius praedam de Achaeis capiendi edicit, IV, 36. Athenaeum Megalopolitidis obsidet, IV, 37, 6, capitque, 60, 3. Chilo-

- nis vim in domum ipsius irruentis effugit, IV, 81, 6 seq. In Messeniam irrumpit, V, 5, 1. Re infecta redit, et Tegeam urbem occupat; sed arce frustra obsessa domum redit, V, 17, 1 seq. Philippo Laonicam cum exercitu percurrenti frustra insidiatur prope Spartam, V, 21 seqq. Falso crimine apud ephoros delatus, quasi res novas moliretur, concursu ad domum ipsius facto, in Aetoliam profugit, V, 29, 8 seq. In patriam revocatur ab eisdem ephoris reditque, V, 91, seq. IncurSIONem in Messeniam frustra molitur, 92.
- Lycus**, fluvius Asiae minoris, quo traiecto Attalus ex Aeolide in Mysiam transiit, V, 77, 7.
- Lycus**, fluvius Assyriae in Tigrim incidens, V, 51, 4.
- Lycus**, fluvius Phoenices: angustiae ad eum, V, 68, 9.
- Lycus Pharaeensis**, propraetor ditionis patriae, contra Euripidam Aetolum, ducem Eleorum, feliciter pugnat, et plures nobiles Eleos vivos capit, V, 94. Eleos ex insidiis petens caedit fugatque, V, 95, 7 seqq.
- Lycus**, Rhodiorum dux, Caunios sub imperium redigit, XXX, 5, 14.
- Lydia**. Conf. Sardes. Ibi sedem habet Achaëus, V, 57, 4. Eius satrapa Zeuxis, XXI, 13, 4. Eam post bellum Antiochicum Eumeni dant Romani, XXII, 27, 9. Lydi iaculatores in acie Antiochi M. ad Rhamphiam, V, 79, 11; 82, 11.
- Lydiadas**, Megalopolitanorum tyrannus, sponte deponit tyrannidem, II, 44, 5. Perit bello Cleomenico, II, 51, 3. Oppidum Aliphera Eleis tradiderat, IV, 77, 10.
- Lydiadas** Megalopolitanus, Achaëorum legatus Romam, XXVI, 1, 8.
- Lyncestae**, populus Macedoniae, per cuius fines transibat Via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
- Lysanias**, dynasta Asiaticus, munera mittit Rhodiis terrae motu afflictis, V, 90, 1.
- Lysiadas**. Vid. Lydiadas.
- Lysias**, Antiochi legatus ad T. Quintium et decem legatos Romanorum, XVIII, 30, 1—4; 33, 3.
- Lysias**, administrator regni Syriaci sub Antiocho Eupatore, Epiphanis filio: ab eo Ariarathes repetit recipitque sororis et matris ossa, XXXI, 15, 2 seqq. per legatos Romanam missos excusare conatur caedem Cn. Octavii, XXXI, 19, 2.
- Lysimachia Aetoliae**, V, 7, 7.
- Lysimachia Thraciae** in Isthmo Chersonesi Thracicae, V, 34, 7; victo Lysimacho Thraciae rege a Seleuco belli iure cum Chersoneso et Thracia Seleuci facta est; sed eam deinde reges Aegypti sibi vindicarunt tenueruntque, XVIII, 34, 4 seq., V, 34, 7 seq.; dein socii Aetolorum erant Lysimachenses, et praetor ab Aetolis missus residebat Lysimachiae, qui publicis rebus praeerat, XV, 23, 8 seq.; XVII, 3, 11, coll. XV, 23, 9. Tum ab Aetolorum societate eiecto praetore Aetolo abstracta est a Philippo et praesidio Macedonico occu-

pata, XV, 23, 8 seq.; XVII, 3, 11; XVIII, 34, 5; inde relicta a Philippo et mox vastata ac pene deleta a Thracibus, XVII, 4, 5 seq.; XVIII, 34, 7; tum instaurata ab Antiocho, qui eam sibi vindicavit ut ad se ex Seleuci iure, progenitoris sui, pertinentem, XVIII, 34, 3 seqq.; XXI, 12, 7. Ibi cum Antiocho congregiuntur legati Romani, XVIII, 33 seq. Post bellum Antiochicum Eumeni datur a Romanis, XXII, 5, 14 seq.; 27, 9.

Lysimachus, rex Thraciae, mortuus circa Olymp. 124; II, 41, 2; 71, 5 seq. Ipse, Cassander et Seleucus, victo Antigono, Syriam universam Seleuci esse decreverunt, V, 67, 8. Bello victus est a Seleuco, Syriae rege; quare totum eius regnum ad Seleucum et eius successores pertinere contendit Antiochus M., XVIII, 34, 4. Pater fuit Arsinoes, uxoris Ptolemaei Philadelphi, XV, 25, 2. Incaute se gessit in expeditione adversus Dromichaeten, Odrysarum Thracum regem, fragm. gramm. 14.

Lysimachus Gallus (Γαλάτης), mille Cardacibus praeest in exercitu Antiochi M., V, 79, 11.

Lysimachus, filius Ptolemaei Philadelphi, nepos Lysimachi Thraciae regis ex Arsinoe, necatur, XV, 25, 2.

Lysimachus tibicen, XXX, 13, 3.

Lysinoe, Pisidiae oppidum, fidei Cn. Manlii se tradit, XXII, 19, 2.

Lysis, legatus Romam, nomine veterum exsulum Lacedaemo-

niorum, XXIV, 4, 2; conf. XXV, 2, 5.

Lytarius. Vid. Autaritus.

Lyttus, Λύττος, (sed Lyctus, Λύκτος, XXIV, 53, 3; 54, 6), urbs Cretae, colonia Lacedaemoniorum et cognata Atheniensium, IV, 54, 6. Cum Lyttiis bellum gerunt Cnosii, Gortynii et alii Cretae populi, IV, 53. Urbs, dum in expeditione absunt cives, capitur et incenditur a Cnosiis, 54. Eius cives haud dubie optimi omnium Cretensium, 54, 6. Gortynii Diatonium, Cnosiis ademptum, Lyctiis (sic) contribuunt, XXIII, 15, 1.

Macaras, fluvius Africae, in mare exiens prope Carthaginem: pontem ei impositum custodit Matho et oppidum ibi exstruit; eundem vado prope ostium transit Amilcar, I, 75. De oppido conf. c. 76, 7 et 9 seq. Ad eius ostium castra metatur Amilcar, I, 86, 9. Usque ad eius ostium legatos Romanos navibus comitantur Poeni, XV, 2, 8. Βοννάρας Suidae.

Maccoei, Africae populus, praesidio relictus in Hispania ab Hannibale: fortasse Vaccenses, Βακκαῖοι, III, 33, 15.

Macedones, Macedonia. Eorum imperium cum imperio Romano collatum, I, 2, 4 seqq. Macedonici reges olim a Chalci-
densibus, Corinthiis et aliis urbibus bello laces-
siti, XXXVIII, 1 c, 3. Iidem dissolvunt antiquum foedus Achaicum, II, 40, 5; 41, 9 seq.; IV, 1, 5. In huius regni eversione desinit principalis pars Historiae Polybianae,

- III, 1, 9; 3, 8. Macedoniae partes nonnullas incurrit Scerdilaedus, V, 108, 2. Eius accolae omnes Romam legatos mittunt, accusantes Philippum, XXIV, 1, 3 et 8 seqq. Macedones omnes Italia pelluntur, XXVII, 7. Milites firmi fortesque in acie; ad insidias, ad nocturnas invasiones et ad res per dolum gerendas minus habiles, IV, 8, 11; ad omnia belli munia terra et mari obeunda idonei et laboris patientissimi, V, 2, 4 seq.; conf. III, 6, 12. Sarisas in altum erigunt in signum deductionis, XVIII, 9, 10. Eorum militia, armatura, acies et pugna, cum Romanorum more collata, XVIII, 11—15. Macedonici exercitus lustratio, XXIV. Conf. Phalanx. Imperiis regum et regionum ministrorum obnoxii, IV, 76, 2; habent tamen aliquam potestatem libere loquendi cum suis regibus, V, 27, 6. Graecis civitatibus inde a Philippi Amyntae temporibus causam fuisse servitutis contendit Chlaeneas Aetolus, in oratione ad Lacedaemonios, IX, 28 seqq. Eorum laudes et in Graecos beneficia praedicat Lyciscus Acarnan, IX, 32 seqq. Graecis pro munimento sunt adversus barbaros, IX, 35, 2 seqq. Eorum reges venationi plurimum studuerunt, XXXII, 15, 3. A Pseudophilippo trans Strymonem victi, XXXVII, 1 d, 2. Tota Macedonia ab eodem occupata, ib. § 3. Prodigiosum Macedonici regni fatum, XXXVII, 4, 10 seqq. Macedones infelices, XXXVIII, 1 c, 6. Adde fragm. hist. 28—30, et fragm. gramm. 84.
- Macella, Siciliae oppidum, vi expugnatur a C. Duillio, I, 24, 2.
- Machanidas, Lacedaemoniorum tyrannus, Argivorum finibus imminet, X, 41, 2. Pugna ad Mantineam victus a Philopoemene, XI, 11—16; XIII, 6, 1; ab eodem occiditur, XI, 17 seq.
- Machatas, Aetolorum legatus Lacedaemonem, Lacedaemonios ad societatem publice cum Aetolis ineundam et ad bellum cum Achaeis hortatus, primum re infecta redit, IV, 43; mox reversus, rem conficit, 36, 1 seqq., et Eleis idem persuadet, 36, 6.
- Machatas, Epirota, filius Charopis, XXVII, 13, 3.
- Machatas, Epirota, pater Charopis, ibid.
- Machinae Archimedis, VIII, 7 seqq. Vid. Corvus, Sambuca, et similia.
- Maeander fluvius; Lycia et Caria usque ad eum Rhodiis dantur a Romanis; XXII, 7, 7; 27, 8; XXIII, 3, 7.
- Maeander Alexandriae, XV, 30, 6.
- Maedi, Thracicus populus, Macedoniae imminens, X, 41, 4.
- Maeoticus lacus, Maeotis palus, IV, 39; olim mare, nunc lacus vadosus, cuius aqua dulcis, 40, 8 seq. Olim prorsus complebitur terra aggesta, 40, 4. Latus Mediae septentrionale imminet eis partibus Ponti quae ad eum pertinent, V, 44, 10.
- Maga, filius Ptolemaei Euergetae, et Berenicae, Magae filiae, frater Ptolemaei Philo-

- patoris, a fratre regnum suscipiente occisus opera Sossibii, V, 34, 1; 36, 1; XV, 25, 2.
- Maga, pater Berenicae, uxoris Ptolemaei Euergetae, XV, 25, 2.
- Magi summo in honore habiti apud suos, XXXIV, 2, 7.
- Magilus regulus ex Gallia Cisalpina Hannibalem convenit ad Rhodanum, III, 44, 5.
- Magister equitum apud Romanos dictatori adiunctus pari dignitate, III, 87, 9.
- Magistratus Romae omnes Consulibus obnoxii sunt, exceptis Tribunis plebis, VI, 12, 2.
- Urbanum magistratum capiendi nemini ius est priusquam dena stipendia emerita habeat, VI, 19, 4. Magistratus variorum populorum vide in Adiganes, Boeotarcha, Cosmopolis, Cosmus, Demiurgi, Hieromnemon, Polemarchi, Prytanes.
- Magna Graecia in Italia, II, 39, 1. Variarum eius civitates, X, 1, 4. Tumultus in ea ob incensa Pythagoreorum collegia, II, 39, 1. Tota fere illa Italiae ora Hannibali se tradidit post Cannensem pugnam, III, 118, 1.
- Magnesia, regio Thessaliae; ei imminet Thebae Phthiae, V, 99, 3, et Demetrias, XVII, 11, 7. Incolae Magnetes liberati a Romanis, XVIII, 29, 5; 30, 6.
- Magnesia, urbs Ioniae ad Maendrum; cuius cives, pariter Magnetes, commeatus et praesertim ficus suppeditant Philippo in Caria versanti, qui eis dein Myntem urbem donavit, XV, 25, 6 et 8. Magnes Eurylochus, dux Ptolemaei, V, 65, 2, ex Magnesia Ioniae, quae olim sub regum Aegypti fuerat potestate.
- Magni Campi, τὰ Μεγάλα πεδία, in Africa, ubi Poenos acie vicit Scipio maior, XIV, 7 extr. et seq.: in eos quintis castris cum exercitu pervenit Scipio, 8, 2.
- Magnus, cognomen Scipionis Africani superioris. Vid. P. Cornelius Scipio Africanus maior.
- Magnus Catabathmus. Vid. Catabathmus.
- Mago, frater Hannibalis, iuvenis strenuus, interest concilio et pugnae ad Trebiam, III, 71, 5 seq. Agmen claudit in itinere per paludes Etruriae, 79, 4. Mediae aciei cum Hannibale praest in pugna Cannensi, 114, 7. Res in Hispania administrat post Asdrubalem, IX, 22, 2. In Coniis (vel Cuneis) cum exercitu versatur ultra Herculis columnas, X, 7, 5; 38, 10. Hasdrubali, Gisconis filio, iunctus in castris ad Ilipam, Scipionem castra ponentem aggressus cum Masinissa, repellitur, XI, 21. Nescio an hic sit Mago, contra quem Ligures pugnasse legimus in fragm. hist. 31.
- Mago, qui commemoratur in formula foederis Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 1, fortasse is qui Samnis est cognominatus.
- Mago, cognomine Samnis, IX, 25, 4; res in Brutiis administravit, IX, 25, 1; Hannibalis amicus, ibid., et dignitate ei fere aequalis, sed aemulus ob avaritiam, ibid. § 4 seqq. Conf. praeced.

- Mago, praefectus Novae Carthaginis, X, 12, 2 seqq., capta a Scipione urbe arcem eidem tradit, 15, 7. Captivus Romam ducitur, X, 18, 1 seq.; 19, 8.
- Mago, legatus Poenorum, Romam missus initio tertii belli Punici, XXXVI, 1, 8. An idem qui Bruttius cognominatus est?
- Mago Bruttius prudentem orationem habet in senatu Carthaginensi, XXXVI, 3. Nescio an idem qui praecedens.
- Magus, rex Persarum, a septem Persis occisus, V, 43, 2.
- Maharbal, *Μαράβας*, dux Hispanorum et hastatorum in exercitu Hannibalis, in dedicationem accipit 6000 Romanos post pugnam ad Trasimenum lacum, III, 84: sed fuisse rem in potestate eius negat Hannibal, 85, 2. C. Centenii 4000 equites partim interficit partim vivos capit, III, 86.
- Maiorum imagines, VI, 53, 4 s.
- Malea, promontorium Laconicae, *ἡ Μαλέα* et *αἱ Μάλαίαι*, XXXIV, 7, 12. Spatium inde ad Columnas Herculis, 4, 6; et ad Istrum, 12, 11. Ad eam piraticam exercent lembi Scerdilaedi, V, 95, 4; 101, 1. Naves suas tectas eo mittit Philippus, lembis per Isthmum transvectis, 101, 4. Rursus circa eam flectit classis Philippi, 109, 5.
- Maliacus sinus: ad eum sita urbs Echinus, IX, 41, 11. Ad eum colloquium habet T. Quintius cum Philippo, XVII, 1, 1. Ad eundem est urbs Phalara, XX, 10, 16.
- Malleolus, vir hebes, unus e legatis ad pacem inter Nicomedem et Prusiam componendam missis, XXXVII, 1 g.
- Mamertini Campani, mercenarii olim Agathoclis, Messanam urbem per vim et prodicionem tenuerunt, I, 7 seq. De origine nominis vide I, 7, 8. Socii et adiutores legionis Romanae quae per vim ac perfidiam Rhegium urbem sibi subiecit, I, 7, 8; III, 26, 6. Eis contra Syracusanos auxilium ferunt Romani, I, 10 seq.; haud immerito reprehendendi eo nomine, III, 26, 6.
- Q. Mamilius Cos. cum L. Postumio Agrigentum obsidet et capit, I, 17—19.
- A. Mancinus, unus e legatis Romanis ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam missis, XXXVII, 1 h, 1; vir mutilatus, *ibid.*
- Mandonius, Hispaniae regulus, frater Indibilis, X, 18, 7: eius uxor, inter obsides quos ab Hispanis exegerant Poeni, in Scipionis venit potestatem, *ibid.* Cum Indibili ad Scipiones et Romanos transit, X, 35 seqq.; rursus a Romanis deficit, XI, 29, 2.
- Maniacae Gallorum, II, 29, 8; 31, 5.
- M. Manilius consul per literas Polybium Lilybaeum arcessit, XXXVII, 1 e, 1 seqq.
- Manipulus, *στειρα*, ordo, vexillum, VI, 24, 5. Tres faciunt cohortem, XI, 23, 1. Manipulatum pugnant Illyrii, II, 3, 2; II, 66, 5; III, 19, 5.
- Manius. Vid. Acilius, Curius, Otacilius, Valerius.
- Cn. Manlius Vulso Consul. Bellum gerit cum Gallograecis

et aliis Asiae populis qui cum Antiocho fecerant, XXII, 16—25; propemodum dolo circumvenitur a Gallis Tectosagis, XXII, 22. Ephesi cum decem legatis constituit res Asiae, XXII, 7, 9; 25, 6 seqq. et c. 27.

L. Manlius Vulso Longus, Consul cum M. Regulo, post victoriam navalem in Africam appellit, I, 26 seqq.; cum maiore parte classis domum redit, 29, 10. Consul iterum cum C. Atilio, I, 39, 15, oppugnat Lilybaeum, 41—48.

L. Manlius praetor fugatur a Boiis, et cum quarta legione in Tannetis vico includitur, III, 40, 11 seqq.

L. Manlius Vulso, frater et legatus Cnaei Consulis, XXII, 25, 7; 26, 28.

T. Manlius Torquatus, Consul cum Q. Fulvio, Boios in deditionem accipit, II, 31, 8.

Mantineia, antiquissima et maxima urbs Arcadiae, II, 56, 6. Argis per eam redit Spartam Cleomenes, II, 53, 6. Foederata cum Achaeis, sponte deseruerat foedus, et Aetolis primum, dein Cleomeni se tradiderat; sed quarto anno ante adventum Antigoni Disonis in Peloponnesum per vim capta ab Arato (IV, 8, 4), et benigne habita ab Achaeis, lubens volens Achaeis se iungere visa est, II, 57; et praesidium ab Achaeis petentes Mantinenses obtinuerunt adversus Cleomenis et Aetolorum conatus, II, 58, 1 seqq. Mox vero rursus praerepta urbs est a Cleomene, II, 46, 2; non invitis civibus, sed invitantibus regem, et praesi-

dium Achaeorum obtruncantibus, II, 58, 4 seqq. Inde recepta urbe ab Antigono, advocato ab Achaeis, II, 54, 11 seqq., bona civium direpta sunt et libera capita sub hasta vendita, 58, 12; poena inflicta minore quam pro meritis, 58, 8 seqq.: quam poenam immerito et mendaciter exaggeravit Phylarchus historicus, II, 56. Mantinenses lustratione purgant urbem suam post transitum legatorum Cynaethensium, IV, 21, 9. Ibi a Philopoemene acie victus est Machanidas, XI, 11 seqq. Olim Mantineam Lacedaemonii (duce Agesipolide I rege, Pausaniae filio) vi captam everterunt et cives per vicos disperserunt, IV, 27, 6; XXXVIII, 1 b, 5. Eam de improvviso capturus Epaminondas spe excidit, IX, 8. Pugna ibi victoria ancipiti ob mortem Epaminondae, IV, 33, 8; XII, 25 f, 3 seq. Vetus respublica Mantinensium, VI, 43, 1.

Mantua, colonia Romanorum, XVI, 41, 2. Gentile Mantuanus, ibid.

Manus ferrea, machina Archimedis, qua naves Marcelli in altum erectae subvertebantur, VIII, 8.

Marathus, oppidum Coelesyriae s. Phoenices, in finibus Aradiorum, V, 68, 7.

Marcellus. Vid. M. Claudius.

Marcus. Ancus Marcius rex Ostiam condidit, VI, 2, 9. Cum eo regnum administravit L. Tarquinius Priscus, VI, 2, 14.

C. Marcius Figulus classi praest est sub Q. Marcio Philippo,

- XXVIII, 14, 3; 15, 10. Consul in Illyricum mittitur, XXXII, 24, 2.
- L. Marcius, Scipionis legatus in pugna ad Ilipam in Hispania, XI, 23, 1.
- Q. Marcius Philippus, legatus populi Rom. in Macedoniam et Peloponnesum, XXIV, 4, 16; excedere tandem maritimis Thraciae locis cogit Philippum, 6, 1. In rebus Messeniis nihil inconsultis Romanis agi vult ab Achaeis, sed nil efficit, XXVI, 2, 12 seq. Legationem renunciat et Achaeos accusat, XXIV, 10, 4 seqq. Denuo legatus cum A. Atilio ad explorandum animum populorum Graeciae intuitu belli Persici, XXVII, 1 seq. Consul (iterum) ad bellum Persicum missus auxilia Achaeorum per Polybium legatum oblata recusat, XXVIII, 10 seq. Per Polybium vetat ne Achaei Appio Centonipostulata auxilia mitant, 11, 7. Rhodiorum legationem accipit in urbe Heracleo Macedoniae, c. 14 seq. Achaeos per literas hortatur ut pacem inter Ptolemaeos et Antiochum Epiphanem conciliare tentent, XXIX, 10, 2 et 5. Eidem senatus mandaverat ut ad Ptolemaeum Philometorem scriberet de bello cum Antiocho Epiphanis pro Coelesyria, XXVIII, 1, 9.
- Marcus Cerynensis vel Carynensis, Achaeus, tyrannum Burae occidit et Ceryneae tyrannum abdicare tyrannidem cogit, II, 41, 14; primus praetor creatur Achaeorum post instauratum foedus Achaicum, 43, 2. Perit in pugna navali Achaeorum Corcyraeis auxilio profectorum cum Illyriis ad Paxos, vir de communi Achaeorum optime meritis, II, 10, 5.
- Marcus, praenomen Romanum. Vid. M. Atilius Regulus, M. Claudius Marcellus, M. Fulvius Nobilior, et alia nomina, quae in latina versione plerumque adiecimus, ubi solo praenomine usus est Polybius. Marcus ille qui sit, qui XXV, 2, 7 commemoratur, non liquet. Alius Marcus nescio quis, bello cum Lusitanis liberatus, alio transfert bellum ubi minus fuit periculi, fragm. hist. 27. Videtur autem M. Claudius Marcellus fuisse, de quo vide XXXV, 2, 1 seq. et c. 3, 4.
- Mare ingredi (id est, armatam classem parare) primum cogitant Romani, I, 20. Conf. Classis. Maris imperium penes Poenos, I, 7, 6; 16, 7; 20, 5, et 13; 39, 10.
- Mare Aegaeum, Atlanticum, Etruscum etc. vide in his nominibus.
- Mare externum et magnum, III, 37, 9 seqq.; 59, 7, idem quod Atlanticum et Oceanus, XVI, 29, 6.
- Mare Inferum. Vid. Etruscum.
- Mare Internum, III, 39, 2, id est Mediterraneum. Conf. Mare Nostrum.
- Mare Magnum, III, 37, 11, idem quod Externum et Atlanticum.
- Mare Mediterraneum. Vid. Mare Internum et Mare Nostrum. Eius longitudo, XXXIV, in fine, fr. lat.
- Mare Nostrum, id est Mediter-

- raneum, III, 37, 9 seq.; 39, 4; XVI, 29, 6 seqq.
- Mare Superum. Vid. Adriaticum.
- Margites pro indocto et imperito homine, XII, 4 a, 5, et 25, 8.
- Marmora, τὴν λιθείαν, ex Hiero Byzantiis ademto aufert Prusias, IV, 52, 7.
- Maronea, urbs maritima Thraciae. Conf. Aenus. Maronitae et Aenii, alii ad Eumenis partes inclinant, alii ad Philippum, XXIII, 6, 7; 13, 9. Thracicas civitates (in his Maroneam et Aenum) tributa sibi pendere cogit Philippus, XXIII, 6, 1. Exsules Maronitae de Philippo queruntur ut exsilii sui auctore, 6, 2; 11, 2. Postquam Aeno et Maronea deducere praesidia iussus est Philippus a senatu Romano, 11, 4, iram in Maronitas effundens rex ingentem caedem in urbe edit, XXIII, 13 seq.; dono sibi a Romanis Aenum et Maroneam petit Attalus; cui indulget statim senatus, sed mox revocato promisso liberas eas urbes pronunciat, XXX, 3.
- Marrucini, populus Italiae, socii Romanorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 12. Eorum agrum, τὴν Μαροονίην, devastat Hannibal, III, 88, 3.
- Mars: ei succenset Iuppiter apud Homerum, XII, 26, 3. Per eum et Quirinum iurant Romani in foedere cum Poenis, III, 25, 6.
- Marsi, socii Romanorum, II, 24, 12.
- Marsyas campus s. convallis (αὐλὼν), inter Libani et Antilibani radices, V, 45, 8 seqq.; 61, 7, in magnam longitudinem extenditur et plura in eo sunt oppida; in exitu duo castella, Gerrha et Brochi, V, 46, 1 seq.
- Martius Campus. Vid. Ἀρεῖον πεδῖον.
- Masaesyli, Africae populus, in praesidiis Hispaniae relictus Asdrubali a fratre Hannibale, III, 33, 15. Eorum rex Syphax, XVI, 23, 6.
- Massilia, urbs Galliae nobilissima, commercium exercens in remotissimas terras et insulas, XXXIV, 6, 7. Ab ea incipiunt Alpes et pertinent usque ad mare Adriaticum, II, 14, 6. Supra eam Apenninus mons cum Alpibus coincidit, II, 14, 8; 16, 1. Prope eam (ni potius Placentiam) sedem habent Anamares, II, 32, 1. Quinto die P. Scipio Pisis eo cum classe pervenit, III, 41, 4; conf. 61, 2. Massiliense ostium Rhodani, 41, 5. Massilienses naves ταχυπλοῦσαι viae duces erant Cn. Scipioni ad oram Hispaniae, 95, 6. Massilienses, quum saepius alias, tum praesertim bello Hannibalico, fidelem Romanis operam praestiterunt, III, 95, 7. Per legatos Romae queruntur de Liguribus, Antipolin et Nicaeam colonias suas obsidentibus, XXXIII, 4. Eis consulunt Romani missis legatis et domitis Liguribus, c. 7—8. De Britannia frustra interrogati ab Scipione XXXIV, 10, 7.
- Masinissa, III, 5, 1; rex Numidarum Massylorum in Africa, XXXVII, 3, 1; coll. III, 33, 15, et VII, 19, 1. Cum Numidarum auxiliis adest Asdrub-

- bali, Gisconis filio, ad Ilipam in Hispania, ubi Scipionem castra ponentem aggressus cum Magone repellitur, XI, 21. In Africa socius Scipionis cum Laelio castra Syphacis incendit, XIV, 3 extr. et seq., et victum acie Syphacem persequitur, XIV, 8 seq. Copiis Romanorum adiutus regnum paternum recipit et Syphacis regnum suo adiicit, XV, 4, 4; 5, 13. Revocatur a Scipione adversus Hannibalem, XV, 4, 3, et ad eum venit, 5, 12. Numidis suis praeest in pugna Scipionis cum Hannibale, XV, 9, 8, et fortiter rem gerit, 12, 2 et 6; 14, 7 seq. Comprehenditur formula pacis Romanorum cum Poenis, XV, 18, 5. A Romanis augetur, XXI, 9, 7; XXII, 4, 2. Contendens cum Poenis de Emporiis circa Syrtin iuvatur a Romanis, XXXII, 2. Obitus filii et elogium eius, XXXVII, 3. Ex eo Polybius didicit avaritiam Hannibalis et Magonis Samnitis, IX, 25, 4.
- Mastia, Africae (ut videtur) oppidum Carthagini ab occidente, ultra quod ex foedere navigare non debuerunt Romani, III, 24, 2 et 4.
- Mastiani, Hispaniae populus, ex Hispania in Africam translatus ab Hannibale, III, 33, 9.
- Masylii, Africae populus, VII, 19, 1. Eorum rex Masinissa, ubi vide. Sunt in Poenorum auxiliis, quae Hannibal fratri Asdrubali reliquerat ut Hispaniae essent praesidio, III, 33, 15.
- Mathos Afer, mercenarius Poenorum, belli Africi praecipuus dux et incentor, I, 69 seqq.; 77, 79; ad Tunetem capit Hannibalem et cruci affigit, 86; proelio victus ab Amilcare capitur, et omni cruciatus genere necatur, 87 seq.
- Matiani, Asiae populus, a septentrione Mediae, V, 44, 9.
- Matris Magnae sacerdotes Galli, *Γάλλοι*, XXII, 20, 5.
- Matronae. Vid. Mulieres.
- Mauritani, Oceani accolae, in Hispaniam praesidii causa transducti ab Hannibale, III, 33, 15. Conf. XXXIX, 1, 9.
- Maximorum cognomen unde obtinuerint Fabii, III, 87, 6.
- Medeon. Vid. Medion et Me-teon.
- Media. Eius descriptio, praesentia regionis et fines, V, 44; equis potissimum excellit, ibid. et X, 27, 1 seq. Regia olim Ecbatana, X, 27, 3 seqq. *Τὰ Μηδικὰ* (id est Medicum bellum) dicitur bellum Graeciae a Persis illatum, IV, 31, 5. Vid. Molo, eius satrapa. Victo Molone ei praeficitur Diogenes, V, 54, 12. Medi in acie Antiochi ad Rhaphiam, V, 79, 7; 82, 12.
- Medicinae tres partes, rationalis, diaetetica, chirurgica et pharmaceutica, XII, 25 d, 2 seqq. Medicina rationalis ex Alexandria plurimum derivatur ab Herophiliis et Callimachiis, ib. § 3.
- Medimnus Atticus, VI, 39, 13.
- M. Siculus frumenti in Gallia Cisalpina constat quatuor obolis, II, 15, 1. Romae constat 15 drachmis, IX, 44, 3.
- Mediolanum, urbs praecipua Insubrium, II, 34, 10; per vim capta a Cn. Scipione, 34, 13. Ibi erant signa militaria au-

rea in Minervae templo suspensa, II, 32, 6.

Medion vel Medeon, urbs Acarnaniae, prope Aetoliam. Gentile Medionii, XVIII, 23, 5; II, 2, 5. Urbem oppugnant Aetoli, et iam de titulo manubiarum inter se litigant, II, 2. Medioniis suppetias fert Agron, rex Illyriae, et magna clade afficit Aetolos, II, 3.

Mediterraneum mare. Vid. Mare Internum et Mare Nostrum.

Megaleas, regionum scribarum praefectus relictus Philippo, ex Antigoni testamento, IV, 87, 8; in potestate est Apellis, 87, 9. Cum Apelle et Leontio coniurat de impediendis Philippi consiliis, V, 2, 8. Felici successu Philippi dolet, Aratum lapidibus incescit, et in vincula coniicitur a Philippo, V, 14, 11 seq. et c. 15. Dimittitur, sponsore promulcta se offerente Leontio, 16, 8. Caedem Argis patraverat post discessum Antigoni, 16, 6. Seditionem excitat militum adversus Philippum, V, 25. Nil sibi opis amplius in Apelle esse videns, profugit Athenas, indeque Thebas, derelicto sponsore Leontio, 26, 14; 27, 1 seq. Aetolos per litteras hortatur ut in bello cum Philippo pergant, 28, 4. Thebis accusatus apud magistratum a Philippo manus sibi infert, 29, 6 seq.

Megalopolis, urbs Arcadiae, tridui via abest ab Aegio, II, 55, 1. Eius ager, ἡ Μεγαλοπολίτις, ibid. 51, 3; IV, 25, 4. Duplo minor urbs est quam Lacedaemon, licet circuitum habeat paulo maiorem, IX,

21, 2. Megalopolitanorum tyrannus Lydiadas tyrannidem sponte abdicat, II, 44, 5. Prae ceteris periculo a Lacedaemoniis expositi sunt, 48, 1. Macedonum amici inde a Philippo Amyntae filio, 48, 2: conf. IX, 28, 7; XVII, 14, 6 seq. Auxilium ab Antigono, Philippi tutore, petunt adversus Cleomenem, II, 48, 50. Eis Antigonus tradit castella, a Cleomene in agro Aegyptico et Belminate adversus Achaeos exstructa, 54, 3. In Megalopolin per exsulum Messeniorum prodicionem irrumpit Cleomenes, et saevit in cives, II, 55; 64, 1; V, 93, 2. Ibi locus est Colaeus dictus, vel potius Φωλεὸς, id est latibulum, II, 55, 5: qua parte urbem iam antea clam ingressus Philippus virtute civium eiectus erat, ibid. Apud Megalopolitanos nunquam amicum aut proditorem invenerat Cleomenem, 55, 8. Capta urbe Messenam se receperant, generose aspernantur et repellunt invitationem Cleomenis, domum eos revocantis, 61. Praedam Megalopoli a Cleomene captam mirum quantum exaggerat Phylarchus, 62. Megalopolitani mille, Macedonum more armati, chalcaspides, in acie Antigoni adversus Cleomenem, II, 65, 3; IV, 69, 4 seq.; adde V, 91, 7. Eo Achaeos in armis convocat Aratus ad auxilium Messeniis ferendum adversus Aetolos, IV, 7, 10; 9, 1. Eandem tentant Aetoli cum Illyriis, 25, 4. Ei et Arcadiae contributum olim fuerat Aliphera oppidum, quod

- Lydiadas tyrannus Eleis concessit, IV, 77, 10. Eorum dissidia de instauranda urbe componit Aratus, V, 93. Eis leges scripsit Prytanis Peripateticus, missus ab Antigono, 93, 8. Eis iratus est Nabis, tyrannus Lacedaemonius, XIII, 8, 4 seqq. Ibi agitur concilium Achaeorum, XXIII, 7, 2; XXIV, 12, 12. De agro contendunt cum Lacedaemoniis, XXXI, 9, 7. Eorum tyrannus Lydiadas, ubi vide. Megalopolitanus fuit Polybius noster et alius Polybius, vel potius Polybus, quod v., XI, 15, 5, commemoratus.
- Megara (τρά), Achaeis contribuitur ab Arato praetore, II, 43, 5; dein consentientibus Achaeis Boeotis se iunxere Megarenses; ad extremum vero rursus a Boeotis ad Achaeos transierunt; quare oppugnata eorum urbs a Boeotis est, sed frustra, XX, 6, 7 seqq. Inhibent bellum inter Achaeos et Boeotos erupturum, XXIII, 2, 17. Eo praesidium mittit Diaeus, praetor Achaeorum, XL, 2, 3. Megaris, id est ager Megaricus, IV, 67, 7.
- Megistus, Mysiae fluvius, alias Rhyndacus, V, 77, 9.
- Melambium, locus in agro Scotussaeo, XVIII, 3, 6.
- Melancomas Ephesius, cuius opera Achaeus cum Ptolemaeo consilia communicaverat, Achaeum ex arce Sardiū liberare studet, VIII, 17, 9; 18, 9 seqq.; 20, 1; 21, 4.
- Meleager, Antiochi Epiphanis legatus Romam, XXVIII, 1, 1; 18, 1; frater Apollonii, amicus Demetrii, XXXI, 20, 2.
- Melitea (et Melitaea), urbs Phthiotidis in Thessalia, quam oppugnaturus Philippus scalas applicuit iusto breviores, V, 97, 5; IX, 18, 5 seqq. Cives Melitaeenses, ibid. Melitaeensis Phoxidas, V, 63, 11.
- Melitussa, urbs Illyrici, XIII, 10, 9.
- Memphis, V, 61, 4; XXIX, 8, 4. Ibi cum legatis Antiochi M. agunt ministri Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 7; 66, 8.
- Menalcidas Lacedaemonius, captivus Alexandriae, dimittitur in gratiam C. Popillii, XXX, 11, 2. Domi Romanis favet, XL, 5, 6.
- Menecrates res Persei gerit in arcano ad Demetriadis moenia colloquio cum Cyda Cretensi, Eumenis ministro, XXIX, 1 c, 1.
- Menedemus Alabandensis, dux partis copiarum Antiochi in Coelesyria, V, 69, 4; 79, 6; 82, 11.
- Menelaium, locus et mons prope Lacedaemonem, nomen habens a Menelai templo, V, 18, 3; 18, 10; 21, 1; 22, 2 et 8.
- Menestas. Vid. Menestratus.
- Menestheus, Apollonii filius, amicus et fugae comes Demetrii, Seleuci filii, XXXI, 21, 2.
- Menestratus, Epirota (idem qui Menestas), plebem Aetolorum ad bellum cum Romanis incitaverat, XXII, 14, 13. Eum sibi ab Aetolis dedi postulat M' Acilius Consul, XX, 10, 5.
- Meninx, Lotophagorum insula, I, 39, 2; XXXIV, 3, 12.

- Menippus a Philippo mittitur ad defendendam Chalcidem et Euboeam, X, 42, 2.
- Menneas, Arabiae (ut videtur) regulus, V, 71, 2.
- Menochares, a Demetrio Sotere ad Ti. Gracchum missus ad explorandam Romanorum voluntatem, XXXII, 4, 1. Ab eodem Romam mittitur, c. 6.
- Menoetius, Phalasarnensis ex Creta, a civibus suis occiditur, XXIII, 15, 6.
- Menuncii filiam, Pleurato desponsatam, occiso fratre ducit Genthius, XXIX, 5, 8.
- Menyllus Alabandensis, Ptolemaei maioris legatus Romam, XXXI, 18; fugam Demetrii, Seleuci filii, adiuvat, 20, 8 seqq.; 22, 8 seqq. Rursus Romam legatus urbe excedere iubetur, XXXII, 1.
- Mercatus solennis Thermi, V, 8, 5.
- Mercenarii Agathoclis. Vid. Mamertini. Mercenarios Syracusios hostibus obicit Hiero, I, 9. Mercenariorum bellum cum Poenis in Africa, Bellum in Africa, I, 13, 3; c. 65—87. Mercenariorum Gallicorum perfidia in cives Phoenices, Epiri oppidi, II, 5, et in alios, II, 7. Mercenarios ex omnibus gentibus mixtos in ordine continuit Hannibal, XI, 19. Add. VI, 52, 4 seqq.; XI, 13.
- Mercurii fanum, *Ἐquaῖον*, ad oram Europeam Bospori Thracici, ubi fretum est angustissimum, ponte olim iunctum a Dario, IV, 43, 2 seqq.
- Mercurii Promontorium, *ἡ Ἐκμαλά ἀνχα*, prope Carthaginem, I, 29, 2; 36, 11.
- Mergana, Siciliae oppidum, I, 8, 3, aliis Margantia.
- Meridiei imago praefertur in pompa Antiochi Epiphanes, XXXI, 3, 15.
- Cn. Merula, legatus cum T. Torquato ad reducendum Ptolemaeum iuniorem in Cypri regnum, XXXI, 18, 9; cum Ptolemaeo in Cretam, inde in Africam traiecit, XXXI, 25. Ab eodem Alexandriam mittitur ad Ptolemaeum seniores, 26, 3. Re infecta Romam redit, 27. Romae efficit ut Ptolemaeo seniori foedus renuncietur, XXXI, 1, 2 seq.
- Mesembriani, libera civitas Thraciae, foedere Eumenis cum Pharnace comprehensa, XXVI, 6, 13.
- Mesopotamia, a meridie Mediae, iuxta Apolloniaticam, V, 44, 6. Occupat eam Molo usque ad Dura oppidum, V, 48, 16.
- Messana, urbs Siciliae ad fretum, I, 7, 1; a Campanis, mercenariis Agathoclis, occupatur, I, 7, qui Mamertinorum nomen sibi adsciverunt, I, 8, 1. Hi adversus Syracusiorum vim partim a Carthaginensibus partim a Romanis opem petierunt, I, 10, 1 seq. Poenis traditur arx; sed illi mox a factione contraria rursus expelluntur, 11, 4; et Appius Claudius, consul Romanus, in urbem recipitur, II, 4 et 9 seqq. Inde, fugato Hierone Syracusio et acie victis Poenis, qui eam obsederant, 11, 5 seqq. et 12, 1 seqq., constanter in Romanorum potestate permansit. Ibi L. Iunius consul in Siciliam profectus incrementum classis

accipit, I, 52, 6 seqq. Adde III, 26, 6.

Messapii partem habitant Appuliae, III, 88, 4. Cum Appulis socii Romanorum, II, 24, 11.

Messene, urbs Peloponnesi. Messeniorum pristinae calamitates, bello Aristomenico, et Arcadum in eosdem fides, IV, 33; iuraverant Lacedaemonii se non ante patriam revisuros quam Messenen expugnassent, XII, 6 b, 9. Eis oppida nonnulla a Spartanis ademta restituit Philippus Amyntae, IX, 28, 7; XVII, 14, 7. Messenia regio saepe incursata ab Illyriis, II, 5, 1 seq. Arx Messenae; vid. Ithomatas. Messenii exsules Megalopoli degentes Cleomenem clam in urbem introducunt, II, 55, 3. Eo se receperunt Megalopolitani, urbe ipsorum capta a Cleomene, 61, 4. Ibi occisus est Demetrius Pharius, quum in eo esset ut urbe per subitam impressionem potiretur, III, 19, 11. Prope Messeniae fines est Phigalia, urbs Arcadica socia Aetolorum, sedes praedonum Messeniam infestantium, quos protexit Dorimachus Aetolus, IV, 3, 5 seqq.; 31, 1; 76, 6 seq. Chironis villam prope urbem spoliant praedones, IV, 4, 1. Cum Dorimacho expostulant Messenii, IV, 3, 11 seqq.; 4, 2 seqq. Messenia sola ex omnibus Peloponnesi regionibus bello Cleomenico ab hostili populatione immunis manserat, IV, 5, 5. Eandem incursat Scopas cum multitudine Aetolorum, 6. Opem ab Achaeis petunt adversus Aetolos, IV, 7, 2; 9, 2. Interce-

dentibus Achaeis in societatem recipiuntur ab Epirotis et Philippo, 16, 1. Parum digne respondent studio Achaeorum, IV, 31, 1 seq. Duorum maximorum Peloponnesi populorum vicini nimio pacis studio nunquam neque cum Lacedaemoniis inimicitias satis generoso animo exerceverunt neque amicitiam cum Arcadibus recte coluerunt; unde multae eorum calamitates, IV, 32. Iis Epaminondas auctor fuit sinceræ amicitiae perpetuo cum Arcadibus colendae; pariter eosdem admonet Polybius, IV, 32, 10; 33, 11 seq. Classem iungere Philippo iubentur ad Cephalleniam, V, 3, 3; eique morem gerunt, 4, 4 seq. Philippum invitant in Messeniam et in Laconicam; sed is morem non gerit, auxilia vero Achaeorum eis mittit, 5. Tegeam cum Achaeis invitati ad expeditionem Laconicam, sero veniunt; per Argivorum fines Laconicam petunt, sed ad Glympes castris exuuntur a Lycurgo, V, 20, 3 et 5. Rursus per Argos domum redeunt, 20, 10. Eorum castellum Calamas proditione capit Lycurgus, ceterum frustra invasionem Messeniae tentat, cum iungere se non posset Pyrrhae, Eleorum praetori, 92. Apud eos democratia obtinuit; et bona clarissimorum virorum in exilium pulsorum civibus divisa sunt, VII, 10, 1. De eorum arce Ithomata cum Arato et Demetrio Phario deliberat Philippus, VII, 11; qui in eos saevit, VIII, 10, 1 seqq., coll. VII, 12;

- violata fide, IX, 30, 2: nec tamen insigni damno afficere illos potuit, quamvis agrum eorum populatus, VIII, 14, 1; conf. III, 19, 11; coram senatu Romano litem Achaeis movent de Asine et Pylo oppidis, XVIII, 25, 7. Cum iis inique egerunt Achaei praetore Philopoemene, XXIII, 10, 5 seq. Eos a societate Achaeorum abstrahere conatur Dinocrates, favente T. Quintio, XXIV, 5. Adversus eos frustra opem a Romanis petunt Achaei, XXIV, 10, 12 seqq.; conf. § 9. Messenae caedem Philopoemenis ulciscitur Lycortas, et Messenii rursus tradunt se Achaeis, XXIV, 12; XXVI, 2, 12 seq. In Foedus Achaicum rursus recipiuntur, avulsis tamen nonnullis civitatibus, XXV, 1, 1 seq.; 3, 3. Domi manent initio belli Achaici, XL, 3, 3.
- Metagonia (τὰ), Africae tractus, in quem Hannibal varios Hispaniae populos transduci curavit, III, 33, 12. Incolae eius tractus Metagonitae, 33, 13.
- Metapa, urbs Aetoliae, ad Trichonium lacum, 60 stadiis a Thermo, V, 7, 8; evertitur a Philippo, V, 13, 8.
- Metapontus, τὸ Μεταπόντιον; inde praesidium submittitur Romanis in arcem Tarentinam, VIII, 36, 1. Cives Metapontii, X, 1, 4.
- Metellus. Vid. Caecilius.
- Meteon s. Medeon, Μετέων, urbs Labeatidis in Illyria, XXIX, 2, 5.
- Methydrium, oppidum agri Megalopolitani, IV, 10, 10; 11, 3; 13, 1.
- Methymnaei, cives Methymnae, urbis Lesbi insulae, XXXIII, 11, 8.
- Metrodorus, Philippi dux, cuius dolo Thasum cepit rex, XV, 24, 2 seq. Conf. fragm. hist. 32.
- Metrodorus, Persei legatus ad Rhodios, XXIX 3, 7; 5, 1.
- Metropolis, urbs Acarnaniae, ditionis Aetolorum, ad Acheolum, haud procul Conope. Aetoli quum in arcem se recepissent, urbem cremat Philippus, IV, 64, 4.
- Micipsa, Masinissae filius, adoptat fratrem quadriennem Stembalem, XXXVII, 3, 5.
- Miccus Dymaeus, propractor Achaeorum, IV, 59, 2.
- Micion s. Micon, cum Euryclida consiliis suis regit Athenienses, et turpiter blanditur regibus, V, 106, 7.
- Mido Beroeensis, Persei legatus ad Licinium cos., XXVII, 8, 5.
- Miletus, Ioniae urbs, condita a Neleo, XVI, 12, 2. Milesiorum colonia ex parte est Iasus, ibid. In Milesiorum agro est Neptuni templum ad Sinum Bargylieticum, XVI, 12, 1. Milesii post proelium ad Laden Philippo coronam offerunt, XVI, 15, 6. Iis sacer ager restituitur a Romanis, XXII, 27, 5. Mileto legati missi Alexandriam, XXVIII, 16, 5.
- Milites. Vid. Legio. Militum Romanorum conscriptio, VI, 19 seq. Eorum cupiditas punita in Astapae urbis incendio, XI, 24, 11. Eorum incuria circa artis opera post

- expugnatam Corinthum, XL, 7.
- Militia Romana, VI, 19—42.
- Milii magna copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2.
- Milliaria signa per octona stadia posita, III, 39, 8.
- Milo, dux copiarum Persei, XXIX, 6, 6.
- Miltiades, Demetrii Soteris legatus Romam adversus Ariarathem, XXXII, 20, 3 seqq.
- Milyas, Asiae minoris regio, inter Pisidiam et Lyciam: eam invadit Garsyeris, dux Achaei; in eadem est urbs Cretopolis, V, 72, 5. Eam Eumeni dant Romani, XXII, 27, 10.
- Mincius amnis, e lacu Benaco effluens, in Gallia Cisalpina, XXXIV, 10, 19.
- Minervae templum apud Insu-bres Mediolani, in quo sus-pensa aurea signa militaria, quae loco movere nefas, II, 32, 6. Adde Athenaeum. Chal-cioecae fanum Lacedaemone, securitatem praestans omni-bus ad illud confugientibus, etiamsi capitis fuisset aliquis condemnatus, IV, 35, 3. Ad illud convenire in armis iube-tur inventus omnis Lacedae-moniorum, IV, 22, 8. In so-lenni pompa ad aram eius-dem templi trucidanturephori omnes, IV, 35, 2 seq. Miner-vae solenne ludicrum cele-bravit Attalus, IV, 49, 3. Eius statua aenea in arce Aliphe-rae, IV, 78, 3. Itoniae tem-plum in Boeotia, spoliatum ab Aetolis, IV, 25, 2. In eo publicum edictum suspendit Perseus, quo exsules in pa-triam revocat, XXVI, 5, 2. Eius templum in summa arce Agrigenti, IX, 27, 7. In eius templo Rhodi in honorem populi Romani dedicatur co-lossus 30 cubitorum, XXXI, 16, 4.
- Minervae promontorium Cam-paniae, τὸ Ἀθήναιον, XXXIV, 11, 5.
- M. Minucius, magister equitum Q. Fabii dictatoris, III, 87, 9; obtrectat cunctatori Fa-bio, 89, 6; frustra ab eodem admonetur, 94, 9 seq. Ad Ge-runium superior velitatione, propemodum captis Hanni-balis castris, laetitia et spe exsultat, 101 seq., et laudibus tollitur Romae, 103. Digni-tate et potestate par Fabio constituitur, et cum eo divi-dit legiones, III, 103, 3 seqq. Eius legionibus, per ducis te-meritatem in summum peri-culum adductis, suppetias venit Fabius, 104 seq. Fabio reconciliatur, et legionessuas rursus cum eo coniungit, 105, 8 seqq.
- Q. Minucius Thermus, a Cn. Manlio procos. in Syriam mittitur ad accipiendam ab Antiocho fidem, XXII, 26, 28.
- Misdes, legatus Poenorum Ro-mam initio tertii Punici, XXXVI, 1, 8.
- Misenum promontorium Cam-paniae, XXXIV, 11, 5.
- Mithridates, rex Cappadociae ad Pontum, genus repetens ab uno e septem Persis qui Magum occiderant, V, 43, 1 seq.; eius filia Laodice nubit Antiocho Magno, ibid. Alia filia, pariter Laodice nomine, nupta erat Achaeo, V, 71, 4; VIII, 22, 11. Bellum infert Si-nopensibus, IV, 56. Dona mit-tit Rhodiis terrae motu affli-ctis, V, 90, 1.

Mithridates, sororis filius Antiochi Magni, VIII, 25, 3, nescio an filius superioris. Sic fuerit simul sororis filius, simul uxoris frater Antiochi. Conf. Laodice.

Mithridates, Pharnacis filius Ponti regis; comprehensus pace inter Eumenem et Pharnacem conclusa, XXVI, 6, 3. Ex foedere auxilia mittit Attalo adversus Prusiam, XXXIII, 10, 1.

Mithridates, Armeniae minoris praefectus, XXVI, 6, 11.

Mnaseas Argivus, immerito in proditorum numerum relatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Mnasiades Argivus, plurimarum palmarum athleta, pater Polycratis, V, 64, 6.

Mnasilochus Acarnan; quem ab Antiocho sibi tradi postulant Romani, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11.

Mnasippus, Coroneus Boeotus, Romanis imperatoribus gratulatur victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.

Mnesis, tibicina Alexandrina, XIV, 11, 3.

Moagetes, Cibyrae tyrannus, in Phrygia magna, ad deditio- nem compellitur a Cn. Manlio, XXII, 17. Eidem subiecta erant oppida Syllium et Temenopolis, ibid. § 11.

Mochyrinus vel Mochyrinus, XXXI, 26, 13.

Mocissus, urbs Cappadociae; cives Mocissenses, XXV, 4, 9.

Modius. Vid. Medimnus.

Moeragenes, corporis custos Ptolemaei Epiphanis, Agathoclis iussu flagris caedendus, miro modo nudus evasit, XV, 27 seq.

Molo Mediae satrapa, potentis-

simus sub Antiocho M., V, 40, 7; 43, 8; cum fratre Alexandro, Persidis satrapa, defectionem molitur ab iuvene Antiocho, 41, 1; 43, 5 seq. De illa defectione quid faciendum deliberat Antiochus cum Epigene et Hermea, 41 seq. Adversus eum mittuntur cum exercitu Xeno et Theodotus Hemiolius, V, 42, 5. Quos ipse terret et Apolloniatis potitur, 43, 8. Tigrim traicere non potest: contra eum mittitur Xenoetas, 45 seq.; quem simulata fuga decipit et misera afficit clade, 47 seq.; mox traiecto Tigri Seleucia et Susis captis, Mesopotamia, Babylonia et regione ad Erythraeum mare potitur, 48, 10 seqq. Pugna cum Antiocho victus, sibi ipse manus infert; cadaver eius cruci affigitur, V, 53 seq. Eius mater et liberi a Neolao fratre occiduntur, 54, 5.

Molossi, populus Epiri, pontem Aoi fluvii intercipiunt ad retardandum iter Persei adversus A. Hostilium Cos. in Epiro, XXVII, 14, 3. Ad Persei partes traducuntur ab Antinoo, Theodoto et Cephalo, XXX, 7, 2. Urbes eorum evertuntur a L. Aemilio, XXX, 15, 5 seq.

Molpagoras, demagogus Cianorum, monarchicam usurpat potestatem, XV, 21, 1 seq.

Molyeria V, 94, 7.

Monarchia, a volentibus concessa et consilio magis quam vi et metu administrata, Regnum est; quae contra, Tyrannis, VI, 3, 9 seq.; 4, 2 et 4, 7 seq. Ex monarchia, accedente iusti honestique no-

- tione, oritur Regnum, VI, 5
 extr. et 6 seq.
- Monoxyla (*μονόξυλα*), lintres,
 III, 42, 3.
- Mora, *μόρα*, Lacedaemoniorum,
 900 viris constabat, auctore
 Polybio, fragm. hist. 25.
- Morbus castrensis. Vid. Limop-
 sorus.
- Morsus, Genthii legatus ad Rho-
 dios, XXIX, 2, 9; 5, 1.
- Mortuorum laudatio apud Ro-
 manos pro rostris, VI, 53 seq.
- Mortuorum imagines, VI, 53,
 4 seqq.
- Morzias, rex Paphlagoniae,
 XXVI, 6, 9.
- Motieni, oppidum Hispaniae,
 Romanorum colonia? fragm.
 hist. 33.
- Mulieres civitatum Africae Poe-
 nis subiectarum, I, 72, 5 seq.;
 Alexandrinae, XV, 29, 10
 seqq.; Apamenses, V, 56, 15;
 Epiroticae, XXXII, 21, 13;
 Hispanae captivae, X, 18, 7
 seqq. Romanis vinum bibere
 non licet, VI, 2, 3 seqq.; in
 publico terrore per templa
 discurrunt eorumque pavim-
 enta passis crinibus verrunt,
 IX, 6, 3 seq.
- L. Mummius Achaeos debellat
 pugna ad Isthmum, III, 32, 3;
 non patitur deleri Philopoe-
 menis honores, XL, 7 a, 3, et
 8, 3. Integrum et humanum
 se praestitit erga Achaeos,
 XL, 11.
- Mundi quatuor plagae, III, 36,
 6 seq.
- Munitionum anceps usus, fragm.
 gramm. 9. Conf. VII, 15, 2
 seq.
- Murgantia, Siciliae oppidum,
 apud Polybium vulgo *ἡ Μεργάννη*, I, 8, 3.
- Musaeus, Antiochi caduceator
 ad Scipiones missus, XXI, 13,
 1. Ab eodem legatus ad Cn.
 Manlium procos. Ephesi hi-
 bernantem, XXII, 24, 3 et 8
 et 11 seq.
- Museum, locus circa Olympum
 in Macedonia, XXXVII, 1.
- Museum Tarenti, ubi convivium
 de die celebrat Livius, urbis
 praefectus, VIII, 27, 11; 29, 1.
- Musicae studium et exercitium
 consuetum Arcadibus, neces-
 sarium ad molliendum inge-
 nium et mores, IV, 20 seq.
- Mutina, Romanorum colonia;
 obsidetur a Boiis et Insubri-
 bus, et in ea triumviri agris
 dividendis, III, 40, 8 seq.
 Conf. fragm. hist. 33.
- Mycenae, XVI, 16, 4.
- Mygdonia, regio Mesopotamiae;
 Antiochia Mygdoniae, alias
 Nisibis, V, 51, 1.
- Myiscus, unus e ducibus copia-
 rum Antiochi M. ad Rhaphiam,
 V, 82, 13.
- Mylaeus campus in Sicilia, per
 quem decurrit Longanus
 amnis, I, 10, 7. Ab eo non
 differt Mylaites ager, *ἡ Μυ-
 λαιτῆς χώρα*, I, 23, 2.
- Mylasa, urbs Cariae. Mylasen-
 ses Philippo commeatum sup-
 peditant; urbi frustra insidias
 struit Philippus, XVI, 24, 6
 seq. Post bellum Antiochi-
 cum, immunes a tributo pro-
 nunciantur a Romanis, XXII,
 27, 4; urbes Euromensium
 quum occupassent, acie vin-
 cuntur a Rhodiis, XXX, 5, 11
 et 15.
- Myndus, urbs Cariae, ad sinum
 Bargylicticum, XVI, 12, 1.
- Myndiorum ager, XVI, 15, 4.
- Myrcal Poenus subscripsit
 formulae foederis Hannibalis
 cum Philippo, VII, 9, 1.

Myrichus Boeotus, cuius pecus abigitur ab Achaeis, XXIII, 2, 15.

Myrina, urbs Aeolidis, e qua praesidium suum deducere iubetur Philippus, XVIII, 27, 4. Distinguenda a Myrina Lemni.

Myrtis Argivus, immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Myrtium, prostibulum Alexandriae, XIV, 10, 3 seq.

Myrto, et eius filius Nicanor, socii Charopis, XXXII, 21, 9 seq.; 22, 3.

Mysia. Ex Aeolide, traiecto Lyco amne, ad Mysorum habitationes pervenit Attalus, V, 77, 7. Mysiae pars, quam in Asia possidebant Byzantii, adimitur his a Prusia, IV, 50, 4; sed eis restituitur pace facta, 52, 9. Mysi a Romanis Eumeni dati, quos ipse sibi subiecerat, XXII, 27, 10. Sunt in exercitu Achaei, V, 76, 7; in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 3.

Mytilenaei: eis curae est ut pax concilietur Aetolos inter et Philippum, XI, 5, 1.

Mytistratus, Siciliae oppidum munitum, captum a Romanis, I, 24, 11.

Myttonus, homo Afer, cuius opera res in Sicilia administravit Hannibal, IX, 22, 4.

Myus, Ioniae oppidum, Magnetibus a Philippo donatum, XVI, 24, 9.

Nabis in Lacedaemoniorum regno succedit Machanidae, perditissimus saevissimusque tyrannus, XIII, 6; XVI, 13. Ad extorquendam civibus pecuniam machina utitur forma

muliebri, Apegae uxoris similitudine, XIII, 7. Eius latrocinia et initium belli cum Achaeis, 8. Cum Messeniis, sociis, perfide egit, XVI, 13, 3; conf. c. 16 seq. Argis per uxorem latrocinia et saevitiam exercet, XVII, 17. De eodem adde XXI, 9, 10 et fragm. hist. 34. Eius filius Armenas Romae obses moritur, XX, 13, 4.

Namnites, Galliae populus, XXXIV, 10, 6.

Naragara (τὰ), Africae oppidum, ubi castra habuit Scipio, haud procul Zama, XV, 5, 14.

Narauas Numida bello Africo ad Amilcarem et Poenostransit, I, 78. Filiam suam ei despondet Amilcar, ibid. Fidelem Amilcari et Poenis operam praestat, ibid. et 82, 13; 84, 4; 86, 1.

Narbo, fluvius Galliae, ab occasu Rhodani in mare exiens Sardoum, III, 37, 8 seq.; 38, 2; XXXIV, 10, 1.

Narbo, nobilis urbs Galliae, cuius cives cum remotissimis gentibus commercium exercent, XXXIV, 6, 3 seqq.

Nasica. Vid. P. Cornelius.

Nasus, oppidum Acarnaniae, ademptum Acarnanibus ab Aetolis, IX, 39, 2.

Nauarchis, i. e. classis praefectis, pro legatis uti amant Rhodii, XXX, 5, 5; XVII, 1, 4.

Naucratis, urbs Aegypti, XXIII, 16 (XXI, 19), 6; XXVIII, 17, 10.

Naufragium infandum classis Romanae ad Camarinam, I, 37; Cn. Servilii et C. Sempronii Coss. inter Siciliam et

- Romam, I, 39; L. Iunii Cos. inter Pachynum et Lilybaeum, I, 54.
- Navis. Vid. Acatium; Classis; Deceres; *Ἐκκαίδεκηρης*, Enneres; Hepteres; Hexeres; Hippagines; Lembus; Linter; Monoxylon; Parones; Octeres; Pristis; Quadriremis; Quinqueremis; Ratis; Triemioliae; Triremis: et similia. Actuaria navis 50 remorum, I, 20, 14; 73, 2; XXV, 7, 1: cuius pretium aestimatur talenti, ibid. § 2. Actuaria navis 30 remis acta, XXII, 26, 13. *Δεκαπῆλα*, 10 navium classis, XXIII, 7, 4; XXV, 7, 1. Naves longae tectae, I, 25, 7. Rostrata, I, 27, 5. Oneraria, I, 52, 6. Praetoria, XVI, 3, 3. Speculatoria, *ταχυπλοῦσα*, III, 95, 6. Naves bellicae a Romanis primum fabricari coeptae bello primo Punico, quum nullam antea neque tectam navem habuissent, neque longam omnino (id est, ad bellum instructam), et ne lembum quidem, I, 20. Navis una Poenorum, quae litori impacta in potestatem venerat Romanorum, pro exemplo his fuit ad naves bellicas aedificandas, I, 20, 15. Quaeque in classe M. Reguli capiebat 300 remiges et 120 milites, I, 26, 7. Naves Romanorum ad motum minus habiles quam Poenorum, I, 22, 2; 51, 6. Per Isthmum transductae ad Corinthum, IV, 19, 7 seqq.; V, 101, 4; Tarenti, VIII, 36.
- Naupactus, urbs Aetoliae cum portu, ex adverso Panormi, portus Peloponnesi, V, 102, 9. Eo cum 40 lembis venit Scer-
dilaedus, cum Aetolis se iungens, IV, 16, 9. Naupacti agrum populantur Achaei, V, 95, 11. Ibi congregati Aetoli de pace agunt cum Philippo et Achaeorum legatis, V, 103 seq. Naupactia Coela, V, 103, 4. Inter eam et Callipolin est mons Corax, XX, 11, 11. Add. XX, 10, 5; XXIV, 5, 16; XXXVIII, 5, 9. Naupactius Cleonicus, V, 95, 12; Agelaus, V, 103, 9.
- Nautica militia apud Romanos legitur ex eis qui infra 4000 aeris censi sunt, VI, 19, 2.
- Neapolis, ex celeberrimis et pulcherrimis urbibus in ora Campaniae, III, 91, 4. In eam impune exsulatum abire licet civibus Romanis, criminis capitalis reis, VI, 14, 8. Neapolitani naves praebuerunt Romanis initio primi belli Punici, I, 20, 4.
- Νέα πόλις* et *Παλαιά πόλις*, partes Panormi urbis, I, 38, 9.
- Neleus Mileti conditor; cuius filius ab Iasensibus advocatur ad coloniam Iasum deducendam, XVI, 12, 2.
- Nemea Nemeorum solennia Argis celebrata: ad ea se confert Antigonos Doson, II, 70, 4; Philippus, V, 101, 5, rursus X, 26, 1; Q. Caecilius, legatus Romanorum, XXIII, 10, 1 seq.
- Neo. Vid. Neon.
- Neocretes, V, 3, 1; 65, 7; 79, 10.
- Neolaidas, Ptolemaei senioris legatus Romam, XXXIII, 5, 4.
- Neolaus, Molonis frater, laevo cornu Molonis praeest in pugna cum Antiocho, V, 53, 11. Victus, in Persidem abijt, ma-

trem et Molonis liberos obtruncat, tum ipse se iugulat, 54, 5.

Neon, Philiadis filius, Messenius, immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Neon, Ascondae filius, Brachyllae pater, Boeotus, praefectus equitum, Antigono Dossioni pepercit, quum is aestu maris in ipsius potestatem venisset, XX, 5, 5 seqq.

Neon alius, ex eadem familia (XX, 5, 14), forte nepos superioris, praetor decedens, per legatum Chalcidem ad legatos Romanos missum, commune Boeotorum fidei Romanorum tradit; mox domo eiectus, ad Perseum confugit, cui magis quam Romanis favebat, XXVII, 1 seq.; 2, 8. V. Solon.

Neptunus: coram eo ictum foedus Philippi cum Hannibale, VII, 9, 2. Eius opem militibus suis ad Novam Carthaginem promittit Scipio, X, 11, 7; 14, 12. Eius fanum Mantineae, XI, 11, 4 et 6, diripitur a Polycrito, IX, 34, 10. Eius fanum Milesiorum ad sinum Iasensem XVI, 12, 1.

Nercobrica, urbs Hispaniae, XXXV, 2, 2. V. Nertobrica.

Nereis, Pyrrhi filia, mater Hieronymi, regis Syracusarum, VII, 4, 5.

Nertobrica, *Νερτόβρινα* fortasse Polybius scripsit XXXV, 2, 2, pro vulgato *Νερνύβρινα*.

Nervi praeparati, IV, 56, 3.

Nestor Cropius, XXVII, 4, 4.

Nicaea, urbs Locridis ad sinum Maliacum, haud procul Thermopylis; ibi appellit Attalus, cum Aetolis communicaturus,

X, 42, 4. Prope eam Philippus colloquitur cum T. Quintio, XVII, 1, 5; 7, 7.

Nicaea, Massiliensium colonia in Liguria, obsessa a Liguribus, XXXIII, 4, 2.

Nicagoras, Messenius, hospes olim et amicus Archidami, Spartae regis, a Cleomene perfide occisi, Alexandriam venit, equos venum advehens; ubi eius opera Cleomeni insidiatur Sosibius, V, 37 seq.

Nicagoras Rhodius, Romam legatus, XXVIII, 2, 1.

Nicander Aetolus, ad Antiochum missus, propensum regis in Aetolos animum renunciat, XX, 10, 16. In reditu quum in manus Philippi incidisset, salvus ab eo dimittitur, 11, 1 seqq. Praetor Aetolorum, Amphilochem et Aperantiam recepit, Dolopiamque Aetolis adiunxit, XXII, 8, 3 seqq. Mox oppugnatae a Romanis Ambraciae opem ferre conatur, sed parum proficit, XXII, 10 (XXI, 23), 7 seqq. Romam legatus cum Phaenea, XXII, 13, 15. Post bellum Antiochicum legationem cum Panta leonte obit ad Romam, XXVIII, 4, 11, nescio an eadem legatio, de qua modo dictum. Bello Persico favens Perseo, Romanis suspectus, Romam evocatur, ibique vitam finit, XX, 11, 9 seq.; XXVII, 13, 14; XXVIII, 4, 6; 6, 7.

Nicander Rhodius, Romam legatus, XXVIII, 2, 1; 14, 5.

Nicanor occidit Seleucum, Callinici filium, Antiochi M. fratrem, expeditionem in Asiam cis Taurum suscipientem, IV,

- 48, 8. Occiditur ab Achaeo, 48, 9.
- Nicanor, dux copiarum Philippi, Atticam populatur; ei legati Romani, Athenis versantes, minacia mandata dant ad Philippum, XVI, 27, 1 seqq.
- Nicanor, Elephantus cognomine (nescio an idem cum superiore), praeest sinistro cornu in acie Philippi ad Cynoscephalas, XVIII, 7, 2.
- Nicanor, amicus et comes Demetrii Syri, Romae obsidis, XXXI, 22, 4.
- Nicanor Epirota Myrtonis filius, amicus Romanorum, socius et scelerum fautor Charopis, XXXII, 21, 9 seq.; 22, 3.
- Nicarchus, dux copiarum Antiochi in Coelesyria cum Theodoto (Hemiolio, puto. Conf. V, 79, 5), V, 68, 9 seqq. Cum eodem praeest oppugnationi urbis Rabbatamana, V, 71, 6 seqq. Phalangi praeest cum eodem Theodoto Hemiolio, in pugna ad Rhaphiam, 79, 5. Hortatur exercitum, 83, 3. Acies eius inclinatur, 85, 10.
- Nicasippus Eleus captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.
- Nicephorium, prope Pergamum, vastatur a Philippo, et lucus excinditur, XVI, 1, 6; XVII, 2, 2. Plantas et hortulanos se missurum ait Philippus ad illud restituendum, XVII, 6, 4. Idem et templa ad Pergamum vastat Prusias, XXXII, 25, 3.
- Nicias, dux olim Atheniensium ad Syracusas, lunae defectu turbatus, occasionem rei bene gerendae omittit, IX, 19, 1 seqq.
- Nicias, familiaris et cognatus Menneae, dux Ptolemaei, succursurus urbi Abilis, vincitur ab Antiocho M., V, 71, 2.
- Nicias Epirota, legatus in Macedoniam ad gratulandam Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 4.
- Nicippus, ephorus Messeniorum, IV, 31, 2.
- Nico et Philemenus Tarentini Hannibali Tarentum produnt, VIII, 26 seqq.
- Nico, cognatus Agathoclis et classi praefectus, XV, 25 a, 28. Alexandriae ad supplicium rapitur, XV, 33, 7.
- Nicocles, Sicyoniorum tyrannus, ab Arato eversus, X, 25, 3.
- Nicodemus Eleus, legatus a Philopoemene Romam missus, XXIII, 1, 4. Legationem renunciat, 7, 5 seqq.
- Nicolaus, genere Aetolus, 68, 5; dux Ptolemaei, Theodotum Aetolum Ptolemaide obsesum tenet; sed adveniente Antiocho discedit, V, 61, 8 seq. Subsidia mittit urbi Dora ab Antiocho obsessae, 66, 1. Ei summa rerum in Coelesyria committitur a Ptolemaeo, 68, 2. Angustias ad Platanum et ad Porphyreonem occupat, 68, 6 seqq.; sed ex eis expulsus fugam effusam capessit, 69. Videtur inde ad Antiochum M. defecisse; certe in ducibus Antiochi, in Hyrcaniam cum exercitu proficiscentis, commemoratur Nicolaus Aetolus, X, 29, 6. Conf. V, 70, 10.
- Nicomachus Acarnan, exsul Thuriensis, Ambraciae habitans, Aetolorum legatus Romam, XVII, 10, 9.
- Nicomachus Rhodius, amicus

- Achaei, liberare Achaeum ex arce Sardium studet, VIII, 17, 9; 18, 9 seqq.; 19, 4 seqq. Eius ope Achaeus cum Ptolemaeo consilia communicaverat, VIII, 17, 10.
- Nicomedes Cous, dux Antiochi, X, 28, 6.
- Nicomedes, Prusiae frater et legatus Romam, XXXII, 26, 4. Ad reprimendum eius adversus Prusiam impetum legatos mittunt Romani, XXXVII, 1 h, 1, 3.
- Nicophanes Megalopolitanus, ab Arato mittitur ad Antigonium, Philippi tutorem, de iungenda societate, II, 48 seqq.
- Nicostratus Trichoniensis Aetolus, pater Dorimachi, cum Lattabo communem Boeotorum conventum violavit, IV, 3, 5; XVIII, 37, 4; IX, 34, 11.
- Nicostratus, ab epistolis Agathocli, regni Aegyptiaci administratori, XV, 27, 7 seqq.
- Nicostratus, quinquere mi Rhodiae praefectus in pugna navali ad Chium, XVI, 5, 1. Rhodiorum legatus ad L. Aemilium Cos. et ad Perseum, XXIX, 4, 4.
- Nicostratus, legatus Xanthiorum ad Romanos adversus Rhodios, XXVI, 7, 3.
- Nilus fluvius: inter eum et Tanaïm interiecta est Asia; inter eum et Fretum Herculeum Africa, III, 37, 3 seqq. Nili canales aperiri iubet Ptolemaeus Philopator adversus adventum Antiochi M. V, 62, 4. Nili aquam Berenicae filiae, Syriae reginae, bibendam mittere consueve-
- rat pater Ptolemaeus Philadelphus, fragm. hist. 54.
- Nobilitas apud Locrenses a feminis derivabatur, XII, 5, 6 seqq.
- Nola; campos circa eam et Capuam olim tenuerant Etrusci, II, 17, 1. Nolani, a meridie Capuae, III, 91, 5.
- Nomades Apasiacae, X, 48, 1 seqq.
- Nomades Scythae, Bactrianae imminent, XI, 34, 5. Conf. Numidae.
- Norici Taurisci, XXXIV, 10, 10.
- Nothocrates Gortynius Creten-sis, Cydoniam urbem aggreditur et pene capit, XXVIII, 13, 1.
- Notium, oppidum Ioniae, Colophonici vicinum, XXII, 27, 4.
- Nova urbs, *Καινὴ πόλις*, id est Nova Carthago in Hispania, II, 13, 1, etc. Vid. Carthago nova.
- Nova urbs, *ἡ νέα πόλις*, pars Panormi urbis Siciliae, I, 38, 9.
- Nox. Noctis simulacrum praelatum in pompa Antiochi Epiphanis, XXXI, 3, 15.
- Nucerini, in Campania ad mare, III, 91, 4.
- Numa Pompilius undequadrageinta annos regnavit, VI, 2, 2.
- Numenius, a Ptolemaeis fratribus Romam legatus, XXX, 11, 1.
- Numidae, *οἱ Νομάδες*, equites in exercitu Poenorum, retrocedendo fallunt hostes, I, 19, 2 seqq. Propria haec eorum pugnandi ratio, retrocedere et mox fronte conversa rursus hostem petere, III, 72, 10. In Africa hostiliter invadunt Poenos, non secus ac Romani,

- I, 31, 2. Cum rebellibus mercenariis faciunt, I, 74, 7. Numida Narauas; vid. suo loco. Praesidio Hispaniae relictis ab Hannibale, III, 33, 15. Numidae equites, ab Hannibale ad Rhodanum exploratum missi, III, 44, 3; fugantur ab equitibus Scipionis, 45. Numidis persequendi permittuntur fugientes in pugna Cannensi, 116, 7. Numidae equites Masinissae cum Asdrubale Giscois, XI, 21, 1. Conf. Masinissa et Syphax.
- Numidia, quum sterilis et inculta fuisset, Masinissae arte et industria exculta est, XXXVII, 3, 7 seq.
- T. Numisius, legatus a senatu Romano in Aegyptum missus, ad pacem inter Ptolemaeos et Antiochum conciliandam, XXIX, 10, 3.
- Nutria, urbs maritima Illyrici, a Romanis per vim capta, II, 11, 13.
- Obolus: eius quarta pars semissis, II, 15, 6. Duo stipendium quotidianum militis Romani; quatuor stipendium centurionis, VI, 39, 12.
- Obsides, III, 98 seq.; IX, 11, 4; X, 35, 6; 38, 1 seq.; IX, 18; XXXVI, 3, 5 seq.
- Occidens, ἡ Ἑσπέρα, ab occidente (scil. sive a Romanis, sive a Poenis) nubes imminet Graeciae, V, 104, 10. Add. 105, 7.
- Oceanus, III, 33, 15; XVI, 29, 6. Vid. Atlanticum mare.
- Ochlocratia: in eam degenerat democratia, VI, 4, 6 et 10, coll. c. 9, 5 seqq.
- Cn. Octavius, ab A. Hostilio procos. legatus cum C. Popilio mittitur ad populos Graeciae bello Persico, XXVIII, 3—5. A senatu in Macedoniam, Asiam et Syriam mittitur post mortem Antiochi Epiphanis, ad regias Syriae opes minuendas, XXXI, 12, 9. In Cappadociam venit, 13, 4 seqq. Occiditur Laodiceae a Leptine, XXXI, 19, 1; XXXII, 7, 2, caedem eius Romae excusant legati Antiochi et Lysiae, quos non audit senatus, XXXI, 19, 1 seqq.
- Ocetes in classe Philippi, XVI, 3, 7 seq.
- Odomanti, populus Thraciae trans Strymonem, XXXVII, 1 d, 2. In regione Odomantica victi a Pseudophilippo Macedones, ibid.
- Odrysaе, populus Thraciae mediterraneae; in fidem accepti a Philippo, paullo post deficiunt, et praesidium regium Philippopoli expellunt, XXIV, 6, 4 seqq. Odrysarum rex, Dromichaetes, fragm. gramm. 14; Cotys, Romam legatos mittit, XXX, 12.
- Oeanthia vel Oeanthea, oppidum Aetoliae, ex adverso Aegirorum, IV, 57, 2. Oeanthesium agrum populatur Philippus, V, 17, 8.
- Oeanthe, mater Agathoclis, regni Aegyptiaci administratoris, XIV, 11, 1; XV, 25a, 9, seditione adversus Agathoclem orta, mulieribus Alexandrinis dura quaeque imprecatur, XV, 29, 8 seqq.; ad supplicium abripitur, et a populo discerpitur, XV, 33, 8 seq.

- Oeniadae, oppidum maritimum in extrema parte Acarnaniae situm, qua Aetoliam attingit Acarnania, etc. IV, 65, 9; ab Aetolis desertum occupat Philippus et valide munit, IV, 65, 2 seqq. Acarnanibus ab Aetolis ademptum, IX, 39, 2. Restituitur Acarnanibus ex conditione pacis Aetolis datae a Romanis, XXII, 15, 14.
- Oenis, ephorus Messeniorum, IV, 31, 2.
- Oenus, fluvius Laconicae, Sclasia Spartam fluens, inter Euam et Olympum colles, II, 65, 9; 66, 7.
- Ogygus, rex Achaiae postremus; cuius post mortem statum popularem instituerunt Achaei, II, 41, 5; IV, 1, 5.
- Olana, Olane, Volane, "*Olana* et "*Olana*, alterum ostium Padi fluvii, II, 16, 10 seq.
- Olcades, populus Hispaniae ab Hannibale subactus, III, 13. Eorum urbs princeps Althaea, ibid. Hispania in Africam transducti ab Hannibale, III, 33, 9.
- Olcium, rectius Volcium, oppidum Etruriae, VI, 2, 21.
- Olenus, una e duodecim primum olim foederatis Achaiae civitatibus; quae instaurato deinde foederis accedere noluit, II, 41, 7 seq.
- Oleorum odoratorum varia genera, XXXI, 4, 2.
- Oligarchia, VI, 3, 11. In peiorem fere partem accipitur id nomen, ubi non penes optimates, sed penes paucos haudquaquam optimos est summa potestas, VI, 4, 3—8. Aristocratia quomodo in eam degeneret, VI, 8, 4 seqq. Qua ratione ipsa in democratiam convertatur, VI, 9, 1 seqq.
- Oligyrtus, mons Arcadiae, haud procul Caphyis, inter Orchomenum et Caphyas, IV, 11, 5; 70, 1. In eo monte est prominens collis, qui Propus nominatur, IV, 11, 6.
- Oliva, pacis et amicitiae signum Gallis et fere omnibus barbaris, sicut caduceus Graecis, III, 52, 3.
- Olympia Elidis, IV, 10, 5. Distinguitur ab Elide, IV, 73, 3 seq., ubi ab Olympia in Elidem (*εἰς τὴν Ἠλιδαν*) progressus dicitur Philippus: scil. quatenus ager Pisaeus, id est, regio in qua est Olympia, peculiari nomine Pisatidis (IV, 74, 1) ab Elide strictius dicta distinguitur. Ibi castra habet Philippus, IV, 75, 8; 77, 5; 84, 2. Inde Olympia Elidem a Philippo dimittitur Amphidamus, IV, 84, 8. Ibi templum et signum in eo Iovis a Phidia factum miratur L. Aemilius, XXX, 15, 3 seq. Idem templum ornat Mummius, XL, 11, 1.
- Olympia ludica, ab Hercule instituta ut feriae belli, XII, 26, 2. Ob ea Elis sacra et omnis belli expers olim fuerat, IV, 73, 10. Olympiorum victores, *τοὺς Ὀλυμπιονίκας*, in historia sua diligenter annotavit Timaeus, XII, 12, 1.
- Olympias, quatuor annorum spatium, IX, 1, 1. Olympiadum ratio, VI, 11. Olympiadis VII anno 2 condita urbs Roma, VI, 2, 1. Olympiade 28 victor Coroebus VI, 2, 2. Olymp. 124, II, 41; 71, 5 seq. Ab Olymp. 129 incipit Praeparatio Historiae Polybii, I,

- 5, 1. Olymp. 139, II, 70, 6; 71, 3 seqq. Ab Olymp. 140 incipit principalis pars Historiae Polybii, I, 3, 1; III, 1, 11. Res gestae I, 3, 1 seq.; III—V, Ol. 141 annus 1 et 2; IX, 1, 1. Ol. 147 annus 4; XXII, 24, 1. Ol. 148, XXIII, 4, 1. Ol. 149, XXIV, 1, 1; eiusdem annus 2; XXIV, 10, 1.
- Olympichus, Asiae dynasta, munera mittit Rhodiis, terrae motu afflictis, V, 90, 1.
- Olympichus Coronaeus Romanis adhaerendum esse contendit, non Perseo, quod vulerant Coronaci, XXVII, 1, 9.
- Ὀλυμπιεῖον, Iovis Olympii templum Athenis, XXVI, 10, 12.
- Olympio, Genthii legatus ad Perseum, XXIX, 2, 6; 3, 6.
- Olympiodorus, princeps civitatis Byzantium, IV, 47, 4 seq.
- Olympius Iuppiter. Vid. Iuppiter.
- Olympus, Galatiae mons, XXII, 20, 9: in eo magna clade afficiuntur Galli, XXII, 21, 1.
- Olympus, collis Laconiae, ex adverso Euae, prope Sellasiam, ubi Cleomenem Antigonus acie vicit, II, 65, 8 seq.; 66, 8 et 10; 69, 3; V, 24, 9.
- Olympus, mons Thessaliae, cum Alpius non conferendus, XXXIV, 10, 15. Eius altera pars ad Macedoniam pertinet, XXXVII, 1, 1.
- Olynthus, a Philippo Amyntae in servitutem redacta, IX, 28, 2 seqq.; 33, 2.
- Omius, princeps legationis Spartanorum ad Philippum, IV, 23, 5; 24, 8.
- Onchestus, fluvius Thessaliae, XVIII, 3, 5.
- Onei vel Onii montes, τὰ Ὀνεῖα ὄρη, prope Isthmum Corinthiacum, II, 52, 5.
- Onesigenes, Hieronymi Syracusii legatus Carthaginem, VII, 4, 2.
- Onomarchus et Philomelus Delphicum templum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntae, IX, 33, 4 seqq.
- Onomastus, Thraciae praefectus, cuius opera Philippus caedem edit Maroneae, XXIII, 13, 3.
- Opheltas Boeotus multum confert ad perniciem Boeotorum, XX, 6, 4.
- Opici ad Craterem habitant in Campaniae ora, XXXIV, 11, 7.
- Q. Opimius Cos. bellum gerit cum Oxybiis et Decietis Liguribus, victosque in deditio-nem accipit, XXXIII, 5, 1, et c. 7 extr. et seq.
- L. Oppius, legatus Romanorum ad Attalum et Prusiam, XXXIII, 11, 4.
- Optimatum principatus. Vid. Aristocratia.
- Optiones s. Uragi, id est, agminis coactores, in legione Romana, VI, 24, 3.
- Oraculum Tarentinis editum, VIII, 30, 7.
- Oratio L. Aemilii Pauli ad milites, III, 108 seqq.; Agelai Naupactii de pacis commodis, V, 104; Chlaeneae Aetoli ad Lacedaemonios contra Macedones, IX, 28 seqq.; Damidis Atheniensis ad senatum Rom. pro Aetolis, XXII, 14, 6; Eumenis ad senatum Rom., XXII, 2—4; Lycisci Acarnanis ad Lacedaemo-

- nios pro Macedonibus, IX, 32 seqq.; Scipionis ad seditiosos milites, XI, 28 seq.; viri Rhodii ad Aetolos de pace, XI, 5 seqq.; Astymedis Rhodii, in senatu Romano habita, improbata a Polybio, XXX, 4, 10 seqq.
- Orbis terrarum partes cognitae omnes uni imperio et dominatui Romanorum subiecit fortuna, VIII, 4, 4; annis 53 sub populi Rom. imperium redactus, I, 1, 5.
- Orchomenus, urbs Arcadiae, proditione capitur a Cleomene, II, 46, 2; pro Achaeis recipitur ab Antigono, 54, 11; non vero restituitur Achaeis, sed praesidio occupata tenetur ab Antigono, IV, 6, 5 seq. De situ eius conf. IV, 11, 3; 12, 13.
- Ordo, manipulus, vexillum, VI, 24, 5. Ordinum ductores duo in quovis manipulo, 24, 1 seq.; cur duo, et quod eorum officium, ibid. § 7 seqq.
- Orestae, populus Macedoniae, libertate donati a Romanis, XVIII, 30, 6.
- Orestes, pater Tisameni, primi regis Achaeorum, II, 41, 4; IV, 1, 5.
- Oretes, qui cum aliis Hispaniae populis in Africam transducti sunt ab Hannibale, III, 33, 9.
- Oreus, urbs Euboeae, X, 43, 7. Romanos illam sibi velle servare immerito queruntur Aetoli, XVIII, 28, 5; 30, 10. Ortium calamitas, XI, 6, 8.
- Orgessus, Illyricum oppidum, in vicinia Macedoniae, in finibus Pisantinorum; praesidio occupatur a Philippo, V, 108, 8.
- Oricum, mons vel regio montana inter Tigrim et Apolloniam Assyriae, V, 52, 3.
- Oricus, oppidum Epiri, in introitu sinus Adriatici, VII, 19, 2.
- Orii (ni^u *Οριοι*), populus Cretae, a Cnosiorum societate ad Lyttios deficiunt, IV, 53, 6.
- Orionis ortus, signum nautis infestum, I, 37, 4.
- Oritae. Vid. Oreus.
- Oroandenses, cives urbis Pisi-diae, XXII, 25, 7.
- Orontes, Syriae fluvius; eius ortus, cursus et ostium, V, 59, 10 seq. Antiochia ad Orontem; vid. Antiochia.
- Orontes, mons Mediae, prope Ecbatana, X, 27, 6.
- Orophernes, a Demetrio Syriae rege adiutus, Ariarathem Cappadociae regem regno expellit, III, 5, 2; legatos Romam mittit adversus Ariarathem, XXXII, 20, 4 seqq.; bacchicam quandam et artificiosam invexit lasciviam, 20, 9. Apud Prienienses depunit 400 talenta, XXXIII, 12. Breve tempus regnat, XXXII, 20, 9, coll. III, 5, 2, et XXXII, 23, 8. Avaritia eum de regno deiecit, XXXIII, 12a, 1. Post res suas male gestas asper et acerbus amicis fit, ibid. § 6.
- Oropus; propter eius vastationem mulctam Atheniensibus imponunt Romani, quam illi deprecantur per legatos tres philosophos, XXXIII, 1, 9 et 12 a, 4.
- Orthosia, Cariae pagus ad Maeandrum, XXX, 5, 15.
- Ortiago, rex Galatiae, fortis vir et prudens, XXI, 21, 1 seqq.

- Eius uxor Chiomara, ib. § 5 seqq.
- Ossa, mons Thessaliae, inferior Alpius, XXXIV, 10, 15.
- Ostenta ante pugnam Cannensem, III, 112, 8.
- Ostia, ab Anco Marcio ad Tiberis ostium condita, VI, 2, 9; XXXI, 22, 7.
- M' Otacilius Cos. in Siciliam mittitur cum M' Valerio, I, 16, 1. Foedus facit cum Hierone, ibid.
- T. Otacilius Cos. cum L. Valerio Flacco rem in Sicilia commode gerit, I, 20, 4.
- Oves ferae in Corsica, XII, 3, 8 seq.; pellitae, i. e. delicatae, IX, 17, 6.
- Oxybii, Liguriae populus, bello vexant Massilienses eorumque colonias; violant legatos Romanorum; subiguntur a Q. Opimio Cos., XXXIII, 7 seq.
- Oxus fluvius: eius origo, cursus, et catarracta; sub terra conditur, quo loco Apasiacae Nomades sicco pede cum equis transeunt in Hyrcaniam, X, 48.
- Pachynus; promontorium Siciliae in meridiem vergens et in mare Siculum porrectum, I, 25, 8; 42, 4. Inter illud et Heracleam naufragio perit classis L. Iunii Coss., I, 54. Carthalo id circumvectus effugit tempestatem, ibid. Lilybaeo Pachynum usque cum classe navigant Romani ad nuncium mortis Hieronis, VII, 3.
- Padua s. Padusa (Παδῶα, sive Παδόσα legendum aut Παδοῦσα), alterum ex Padi fluvii ostiis, II, 16, 11.
- Padus fluvius, poetis Eridani nomine celebratus; indigenae Bodencum vocant: cursus et ostia eius, fabula de Phaethonte, etc. II, 16. Plures fluvii in eum influentes, XXXIV, 10, 19 seqq. Ab eo Galliam Cisalpinam Polybius vocat τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδιάς, i. e. Campos Circumpadanos. In eum influit Adua in ditio- ne Insubrium, II, 32, 2. Ad eum duae coloniae Romanorum; cis Padum Placentia, trans eum Cremona, III, 40, 5. Eum superat P. Scipio, III, 56, 3, 6; 64, 1. Ad eum (inter eum et Ticinum) proelio equestri ab Hannibale fugatur Scipio, 56, 6, et c. 64 seq.; X, 3, 3. Cis Padum regreditur Scipio, III, 66, 1. Eum cum exercitu transit Hannibal, III, 66.
- Padusa. Vid. Padua.
- Paeanes canere assuefiunt Arcadum pueri, IV, 20, 8.
- Paeanium, oppidum Aetolicum, diruit Philippus, et materiam ac tegulas Oeniadas devehit, IV, 65, 3 et 11.
- Paeonia: eius urbem Bylazorem occupat Philippus, opportune sita ad prohibendas Dardaniarum incursiones in Macedoniam, V, 97, 1. Emathia, olim Paeonia dicta, XXIV, 8, 4.
- Palaeenses vel Palenses. Vid. Palus.
- Palaeestina. Vid. Coelesyria, Iudaei, et XVI, 39 seq.
- Palaestra Alexandriae, XV, 30, 6.
- Palatium Romae nomen habet a Palante, qui ibi mortuus est, VI, 2, 2.
- Palsus, flumen Africae, XXXIV, in fine, fr. lat.

Paludamentum Punicum sublatum proelii inchoandi signum, II, 66, 11.

Palûs, oppidum munitum Cephaleniæ; cives Palenses. Oppugnatum oppidum et pene expugnatum a Philippo non capitur per Leontii perfidiam, V, 3 seq. et c. 5, 1; 16, 6; 100, 7.

Palus Maeotis. Vid. Maeotis.

ἡ τῶν Παμβοιωτίων πανήγυρις, IV, 3, 5; IX, 34, 11.

Pamissus, fluvius Messeniæ Peloponnesi, XVI, 16, 5 et 8 seq.

Pamphias et Pamphium, vicus Aetoliæ, haud procul Thermo, V, 8, 1; crematur a Macedonibus, V, 13, 8.

Pamphilidas, classis praefectus Rhodiorum, succedit Pausistrato, XXI, 5, 5 seqq. Interest deliberationi L. Aemilii Regilli cum Eumene, de pace Antiocho danda, XXI, 8, 4 seq.

Pamphylia. Ab ea usque ad Hellespontum tota ora maritima Asiae in potestate regum Aegypti fuit, V, 34, 7. Eam incolentes ad societatem Achaei invitat hortaturque Garsyeris, dux copiarum Achaei, V, 72, 9. Maiorem eius partem sibi subiicit Achaeus, 77, 1. In eam exercitum ducit Cn. Manlius Vulso, XXII, 18. De ea coram 10 legatis Romanis disceptat Eumenes cum Antiochi legatis; illo dicente esse cis Taurum, his trans Taurum esse contendentibus, XXII, 27, 11.

Panachaicus mons, imminens Patrensi urbi, V, 30, 4.

Panaetolus, Theodoti Aetoli iussu Tyrum occupat, Antiocho prodendam, V, 61, 5; et Antiocho urbem tradit, 62, 2. In pugna Antiochi adversus Euthydemum rebellem egregiam regi operam praestat, X, 49, 11 seq.

Panathenaeorum festum; eius caussa legationem ad Aegypti reges mittunt Athenienses, XXVIII, 16, 4.

Panchaea, XXXIV, 5, 9.

Pancrates, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum Cos., XXVIII, 14, 6.

Pancrates, regulus Cibyrae, oppidi Phrygiae, XXX, 9, 14.

Pancratiastes Callias, XXVIII, 16, 4.

Pangaeus, mons Thraciae, in quo sunt metalla, XXII, 22 a, 2.

Panicum, ἔλνμος. Eius copia in Gallia Cisalpina, II, 15, 2.

Panicus terror, V, 96, 3; 110, 1.

Panius, mons Palaestinae vel Coelesyriae, in quo est fons Iordanis fluvii, XVI, 18, 2. Proelio ad eum Scopas Aetolus, dux Ptolemaei Epiphanis, vincitur ab Antiocho M., XVI, 18 seq.; conf. c. 39, 3. Notantur Zenonis historici errores in eius proelii descriptione commissi, ibid. De eadem pugna vid. XXVIII, 1, 3.

Panormus, Peloponnesi portus, adversus Naupactum Aetoliæ, V, 102, 9.

Panormus, Siciliae oppidum et portus, opulentissima Poenorum urbs in Sicilia, I, 38, 7. Dividitur in Novam et Veterem urbem, 38, 9. Ibi stat classis Punica, I, 21, 6. Ibi dem hiemat exercitus, 24, 9. Eam frustra tentat Romani,

- 24, 9 seq.; Poenis eripiunt, 38, 7 seqq. Eo appellit clasis Romana, ex Africa rediens, 39, 5. Inter eam et Drepana est Eryx mons, I, 55, 7. Pannormitidem et ipsam urbem invadens Asdrubal caeditur fugaturque, I, 40.
- Pantagnotus Abydenus ad Philippum de pace mittitur, XVI, 30, 7.
- Pantaleo Aetolus, pater Archidami, IV, 57, 7.
- Pantaleo Aetolus (nescio an filius aut nepos superioris), cum Archedamo ad M'. Acilium Cos. mittitur de pace, XX, 9, 2. Post bellum Antiochicum legationem cum Nicandro obit ad Romanos; qua occasione praeter spem liberatur Thoas, Romanis traditus, XXVIII, 4, 11. Ingratitudinem exprobrat Thoanti, 4, 9 seqq.
- Pantauchus Balacri filius, amicus Persei, legatus ad Licinium Cos., XXVII, 8, 5 seqq.; ad Genthium, XXIX, 2 seq. Pater Balauchi, XXIX, 3, 6.
- Panteus cum Cleomene Alexandriae versatur, V, 37, 8.
- Paphlagonia: ea excedere iubetur Pharnaces, XXVI, 6, 5. Rex eius Morzias, XXVI, 6, 9.
- Cn. Papirius, a Q. Caecilio Macedoniae praeside legatus ad Achaeos missus, XXXVIII, 4, 1; 5, 4 et 9.
- Parapotamia, tractus secundum occidentalem Tigridis ripam; quo potitur Molo usque ad Europum urbem, V, 48, 16. Eius praefectus Diocles, V, 69, 5: nisi ibi intelligenda Parapotamia Euphratis, secundum occidentalem Euphratis ripam.
- Pardorum multitudo in Africa, XII, 3, 5.
- In parietibus domorum descripti Annales temporum, V, 33, 5.
- Parma velitum Romanorum, VI, 22, 2.
- Parmenio, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad legatos Romanos, XVIII, 35.
- Parmenio, Genthii legatus ad Rhodios, XXIX, 2, 9; 5, 1.
- Parnassus mons: eum spectat Aegira, urbs Achaiae, IV, 57, 5. Magnitudine et altitudine inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15.
- Parnassus, urbs Cappadociae, XXV, 4, 8.
- Parones, navigiorum genus, fragm. hist. 65.
- Paropus, Siciliae oppidum, I, 24, 4.
- Parthenius mons Peloponnesi prope Tegeam, IV, 23, 2.
- Parthia, ἡ Παρθυνή: in eius medio sita urbs Hecatompylos. Rex eius Arsaces. Ex Media in eam transitur per regionem in cuius superficie nusquam conspicitur aqua, sed rigatur ea subterraneis aquaeductibus. Transit Antiochus in eam cum exercitu, X, 28 seq. Parthi, Παρθυαῖοι, X, 31, 15. Παρθυαία, V, 44, 4.
- Parthini. Vid. Parthus.
- Parthus, urbs Illyrici, fragm. hist. 36. Pleurato datur a Romanis, XVIII, 30, 12. Ab ea nomen habent Parthini, in fidem et amicitiam recepti a Romanis, II, 11, 11. De eisdem cavetur foedere Philippi cum Hannibale, ne eos sub potestate sua tenere sinerentur Romani, VII, 9, 13.

- Pasiadas**, Achaeorum legatus in Aegyptum, XXVIII, 10, 9; 16, 3.
- Passum vinum**, potio mulierum Romanarum, VI, 2, 3.
- Patara** (τὰ), urbs Lyciae cum portu, ubi ex foederis lege cremantur a Romanis naves Antiochi, XXII, 26, 30.
- Patera**, praemium peditis Romani, qui hostem prostravit, VI, 39, 3.
- Patrae**, urbs Achaiae, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8; ad mare, V, 91, 8; haud procul Rhio, V, 28, 2 seq. Ei imminet mons Panachaicus, V, 30, 4. Eo cum classe appellit Philippus, V, 2, 11; inde exit cum classe, 3, 3. Eo socios convocat Philippus ad deliberandum de pace cum Aetolis, V, 28, 2 seq. Ibi oram navibus custodiunt Achaei, V, 91, 8. Rursus naves suas eo mittit Philippus, 101, 4. Patrenses, IV, 6, 9; XXVIII, 6, 2; cum Dymaeis incipiunt instaurationem foederis Achaici, II, 41, 1 et 12. Eorum fines peragrantes populantur Aetoli, IV, 6, 9; IV, 25, 4. Eorum clades in Phocide bello Achaico et conditio maxime miserabilis, XL, 3, 4 seqq.; conf. c. 6, 11.
- Paucitas hominum in Graecia** aetate Polybii, XXXVII, 4, 4. Eius rei caussa et remedium, ibid. § 5 seqq.
- Pausiras**, rebellis Aegyptiacus, victus et supplicio affectus a Ptolemaeo Epiphanis, XXIII, 16 (XXI, 19), 4.
- Pausistratus**, classis praefectus Rhodiorum, igniferis machinis in proelio navali usus adversus hostiles naves, XXI, 5; audentior quam constanter, ibid.
- Pax**; eius laudem canit Pindarus, IV, 31, 6; alii, XII, 26. De eius commodis oratio Ageilai Naupactii, V, 104. Pacis et belli faciendi ius Romae in potestate populi fuit, VI, 14, 10; 15, 9; XXII, 7, 2 seq.; 15, 1. Pax Antalcidica, Lutatiana, et simil. Vid. in Antalcidas, C. Lutatius, etc. Add. Foederum formulae.
- Paxi**, duae insulae haud procul Corcyra: ibi Achaei et Aetoli, Corcyraeis auxilio venientes, pugna navali vincuntur ab Illyriis, II, 10, 1.
- Pectorale militum Romanorum**, καρδιοφύλαξ, VI, 23, 14; Gallorum, sacerdotum Idaeae Matris, προστηθίδιον, id est imaguncula e pectore suspensa, XXII, 20, 6; XXI, 4 in fine.
- Pecuniae apud Lacedaemonios** nulla aestimatio, VI, 45, 4; secus apud Cretenses, 46, 2 seq. Ferrea Lacedaemoniorum, VI, 49, 8.
- Pedasa** (τὰ), Cariae oppidum, quod liberum dimittere iubetur Philippus, XVIII, 27, 4.
- Pedites Romani** annua stipendia viginti (alii sedecim legendum statuunt) facere tenentur, VI, 19, 2. Peditum quatuor genera in legione, VI, 21, 7 seqq. Eorum numerus, vid. Legio.
- Pednelissus**, urbs Pisidiae, V, 73, 6. Pednelissenses obsidentur a Selgensibus; eis Achaeus auxilio mittit Garsyerim, V, 72 seq. Eisdem captivi redduntur a Selgensibus, V, 76, 10.
- Pelagonia**, Macedoniae (Paeo-

- niae) regio, cuius oppidum Pissaeum diripuit Scerdilaeus, V, 108, 1.
- Pelecas, antis, mons Mysiae, inter Apiae campum et Megistum (s. Rhyndacum) fluvium, V, 77, 9.
- Pelios mons, in quo Centauri habitarent, VIII, 11, 13; inferior Alpibus, XXXIV, 10, 15.
- Pella, urbs Macedoniae, IV, 66, 6; XXIX, 3, 7. Eo pergit Via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
- Pella, urbs Coelesyriae, in Decapoli trans Iordanem capta ab Antiocho, V, 70, 12.
- Pellene, urbs Achaiae, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8; occupatur a Cleomene, 52, 2. Aetolos ex ea eiicit Aratus, IV, 8, 4. Rursus eum tentant Aetoli, IV, 13, 5. Pellenensis Pythias, IV, 72, 9.
- Pellene (vel Πελλάνα), oppidum Laconiae, in Tripoli, Laconica, IV, 81, 7; XVI, 37, 5.
- Pelopidas Thebanus; huius et Epaminondae virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana, VI, 43, 4 seqq. Conf. fragm. hist. 15. Epaminondae ille auctor fuerat propugnandae libertatis Graeciae, VIII, 1, 6. Temere fidem habens hostibus, ab eis captus est, VIII, 1, 6 seqq.
- Peloponnesus ad reliquam Graeciam, situm quod attinet, fere se habet ut Sicilia ad Italiam, I, 42, 1 seq. Eius circuitus, XXXIV, 12, 10. Per foedus Achaicum ita constituta, ut veluti pro una urbe haberi posset, II, 37, 10 seq. Peloponnesii omnes communi Achaeorum nomine comprehensi, II, 38, 4; IV, 1, 7. Eorum concordiae auctor Aratus; consummator Philopomen, II, 40, 1 seq. Tyranni, qui in Peloponneso reliqui fuerant, post Demetrii mortem tyrannidem deposuerunt, II, 44, 3. Omnes post bellum Cleomenicum curam armorum neglexerant, IV, 7, 7. Quies restituta, finito Bello Sociali, V, 106, 2 seq. Natura mansuetissimi, V, 106, 4. Eorum concordia et constitutio post bellum Antiochicum et Aetolicum, III, 3, 7. Conf. XXV, 1—3. Locrensiū perfidia lusi, intra suos fines Heraclidas receperant, XII, 12 b, seqq. Peloponnesi status miserabilis initio belli Achaici, XXXVIII, 1 c, 6; XL, 3, 4 seqq.
- Pelops Pelopis f. ab Agathocle in Asiam missus, XV, 25 a, 10.
- Pelorias, promontorium Siciliae, I, 11, 6; ad septentrionem insulae, 1500 passus distans ab Italia, I, 42, 5.
- Pelusium, urbs Aegypti: ibi congregatur exercitus Ptolemaei Philopatoris, V, 62, 4; 80, 1. Eius praefectus Tlepolemus, XV, 25 a, 19. Antiochi Epiphanis strategemata sive astutia, ibi adhibita, XXVII, 17, 3. Ibi Antiochum Epiphanem Popillius circulo circumscripsit, XXIX, 11.
- Penelope, uxor Ulyssis. Eius vituperatio ad argumentationes scholasticas proposita, XII, 26 b, 4.
- Penicilli marini, XXXIV, in fine, fr. lat.
- Peparethus, insula maris Aegaei, occupatur ab Attalo, X, 42, 1.

- Adde 43, 7. Cives Peparethii, X, 42, 7.
- Peraea, ager ditionis Rhodiorum in opposita continente: eam Philippus ademtam Rhodiis restituere iubetur, XVII, 2, 3; 6, 3; 8, 9. Sollicitatur ab eis qui sub Eumene sunt, XXVII, 6, 6. In ea hospitio excipitur Ptolemaeus Physcon, Roma veniens, XXXI, 25, 3. Peraeae incolarum delirium, XXXI, 28.
- Perga, urbs Pisidiae, occupata ab Achaei exercitu, V, 72, 9. Eam praefectus praesidii Antiochitradit Cn. Manlio, XXII, 25, 1 seq.
- Pergamum, Attali sedes, V, 78, 6; et Eumenis, XXV, 6, 2. Intra Pergamum, id est, intra paterni regni fines ab Achaeo concluditur Attalus, IV, 48, 2 et 11. Urbem quum capere non posset Philippus, regionem, templa, et lucos vastavit, XVI, 1. Eandem frustra invadit Antiochus, XXI, 8, 1; et intra muros concludit Eumenem, XXII, 3, 10. Ibi legati Romani pacem conciliare inter Eumenem et Pharnacem student, XXV, 5, 12. Templa ibi spoliat et vastat Prusias, victo Attalo, XXXII, 25. Eius etiam mentio fit in fragm. hist. 37.
- Pericles reipublicae Atheniensium praeclare praeest, IX, 23, 6.
- Perigenes, classis praefectus Ptolemaei Philopatoris bello Coelesyriaco, V, 68, 3 seq.; 69, 7 seq.
- Perinthus, urbs Thraciae ad Propontidem; eam deductis praesidiis liberare iubetur Philippus ex pacis lege, XVII, 2, 4; XVIII, 27, 4. Perinthii XVII, 2, 4.
- Perioeci Spartanorum, II, 65, 9; IV, 34, 9.
- Peripateticus; vid. Prytanis, Critolaus.
- Perippii, ὁ ἐν τοῖς Περιππίοις πύργος, mendosa scriptura, V, 102, 6.
- Perrhaebi, Perrhaebia: ex Thesalia Q. Marcius Philippus per eam in Macedoniam profectus est, XXVIII, 11, 1 seq. Eius oppida Azorium et Doliche, ibid. Perrhaebi liberati a Romanis, XVIII, 29, 5; 30, 6; apud Romanos repetunt arces a Philippo sibi ereptas per bellum Antiochicum, XXIII, 4, 2; 6, 3; XXIV, 1, 10. Eius locis omnibus excedere tenetur Philippus, XXIII, 11, 3.
- Persae: Eorum imperium intra Asiam conclusum, I, 2, 2. Cum Graecis bellum mari triremibus gesserunt, non quinqueremibus, ut Poeni cum Romanis, I, 63, 8. Res Persarum, II, 37, 1; item τὰ Μηδικὰ sigillatim bellum a Persis Graeciae illatum, IV, 31, 5. Eorum partes amplexi sunt Thebani, IV, 31, 5. Lacedaemonii Graecas (in Asia) civitates iis prodiderunt, VI, 49, 5, et Persarum fores coluerunt, 49, 10. Belli Graecorum adversus eos caussae, praetextus et initium, III, 6, 4 et 9 seqq. Ab iis Alexander iniuriarum poenas exigens, IX, 34, 2, tamen locis sacris percipit, V, 10, 8. Eorum fugientium ex pugna ad Issum magnam partem periisse in terrae cavitatibus Ciliciae, ait Callisthenes, XII, 20, 4.

Proverbialiter dicitur ea auctoritate aliquem loqui, quasi unus e ducibus fuisset qui Persas ad Cilicias Portas vicerunt, XII, 9, 3. Eorum navalia ad Cnidum Cyprumque proelia tam contra Euagoram Salaminium quam Lacedaemonios, XII, 25 f, 2. Eorum prudens lex de Aquaeductibus, X, 28, 2 seqq. Mithridates genus repetiit ab uno e septem Persis, qui Magnum occiderunt, IV, 43, 1 seq. A Persarum inde temporibus duravit Artabazanis dynastia, V, 55, 9. Persae sagittarii in exercitu Antiochi ad Rhamphiam, V, 79, 6.

Perseus, Philippi filius maior, I, 3, 1; XXIV, 7, 6; invidet et insidias struit minori fratri Demetrio, XXIV, 3, 6; 7, 4 seqq.; 8, 12 seqq. Initia regni praeclara et ad captandam Macedonum et Graecorum benevolentiam comparata, XXVI, 5, 1. De Perseo, et de eius societate cum Bastarnis et Gallis (*Γαλάταις*) Romae queruntur Dardanii et Thesali, XXVI, 9. Abrupolim ex regno suo depellit, XXII, 22 a, 2. Ea occasione Dolopiam occupat et Delphos venit, ibid. § 4. Eumeni regi insidias struit et legatos Boeotorum necari iubet, ibid. § 5. Bellum Persicum, III, 3, 8; 5, 4; 32, 8. Eius initia, XXVII, 1 seqq. et XXII, 22 a et b. Eius caussae a plerisque scriptoribus male indicatae, ibid. Per litteras Graecis civitatibus rationem reddit sui cum Romanis colloqui; ad Rhodios de eadem re legatos mittit, XXVII, 4. Legatum ad

Boeotos mittit; quorum ceterae civitates Romanis se tradiderant, Coronea et Haliartus in ipsius amicitia perstabant, XXVII, 5. Eius legatos Roma et Italia excedere iubet senatus, XXVII, 7. Romanos in proelio equestri vincit, XXVII, 7 a, 1. Inde pacem ab Romanis petit nec impetrat, XXVII, 8. Hac victoria audita, multitudinis in Graecia erga eum affectio elucet, XXVII, 8 a, 2 seqq. Gentium iteratis legationibus ad societatem invitat; sed pecuniam ab eo postulatam stolidus non mittit, XXVIII, 8 seq.; denique foedus cum eo facit, XXIX, 2 seq. Legatos mittit ad Rhodios, ad Eumenem, ad Antiochum, XXIX, 3, 7 seqq. Rebus omnibus fractis sub ipsum Romanorum in Macedoniam ingressum Hippam obiurgabat, XXVIII, 9 a. Undique obsessus, legationes quotannis ad duces mittit, XXIX, 1 d, 3. Persei et Eumenis deliberationes arcae, XXIX, 1 b; contra arcae Eumenis artificia similibus armis agit, XXIX, 1 d, et seqq. Genus contentionis inter duos reges, XXIX, 1 f, seqq. Quasvis opes largiri non sustinet Perseus, ut extrema mala vitet, XXIX, 1 h, 4. Eadem parsimonia cum Gallis et Genthio utitur, ibid. 5. Acie victus a L. Aemilio Paulo animum despondet, XXIX, 6; et fugit; 7, 1. Eclipsis lunae interitum eius praesagire visa est, XXIX, 6, 8. Eius afflictio modesta Aemilio verba suggerit, XXIX, 6 b. Adde fragm. hist. 38—40.

- Tria genera hominum qui bello Persico in suspicionem venerunt Romanorum; XXX, 6 seq.
- Persis vel Persia, a meridie Mediae ortum versus, V, 44, 6, coll. § 4. Eius satrapa Alexander, frater Molonis, V, 40, 7. Inter eam et Parrhasiam (f. Parthiam) interiectum desertum, V, 44, 4.
- Persides portae Sardibus VII, 17, 6.
- Personae, ad similitudinem defunctorum virorum illustrium expressae, imagines maiorum, VI, 53, 5.
- Pessinus, oppidum Galatiae, ubi deae Matris templum, XXII, 20, 5.
- Petelini, fidem servantes Romanis, fame expugnantur a Poenis, VII, 1, 3.
- Petraeus, Philippi amicus, Lacedaemonem ab eo legatus missus, IV, 24, 8; cum exercitu occurrit Dorimacho Aetolo in Thessalia, V, 17, 6. Pater Sibyrti Epirotae, XXII, 9, 7.
- C. Petronius, Romanorum legatus in Asiam, ad inspiciendas res Prusiae et Attali, XXXII, 26, 5.
- Phacus, Macedoniae oppidum, XXXI, 25, 2.
- Phaeacum luxus, XXXIV, 9, 15.
- Phaeneas, praetor Aetolorum, interest colloquio T. Quintii cum Philippo, XVII, 1, 4 et 9; 3, 1; debilis oculis, 4, 3 seq. Rursus, victo Philippo, interest colloquio ad Tempe, XVIII, 20, 11 seq.; 21, 3 seqq. Rursus praetor bello Aetolico oratores de pace ad M'. Acilium mittit, XX, 9; et ex decreto Aetolorum ipse ad Acilium mittitur, qui Aetolos in fidem Romanorum traderet, XX, 10. Romam legatus intercipitur ab Epirotis, a quibus dimittitur solutis quinque talentis, XXII, 8, 11; 9, 7 seqq. A Fulvio Cos. per eius fratrem C. Laevinum pacem impetrat Aetolis, XXII, 12, 10 seqq.
- Phaestus, urbs Cretae. Portum Phaestiorum occupant exsulles Gortynii, IV, 55, 6.
- Phaethontis casus, II, 16, 13.
- Phalanx Achaeorum, duce Philopoemene, in cohortes (τέλη) divisa, ex intervallis locatas in acie, XI, 11, 6; 15, 2. Pyrrhus, in bello cum Romanis, alternatim manipulos Romano more instructos in acie locavit, et manipulos in phalangis modum, XVIII, 11, 10. Phalangem decies mille militum habuit Antigonus Doson in proelio cum Cleomene, II, 65, 2; viginti quinque millium Ptolemaeus Philopator, V, 65, 4. Macedonica convertere se et viritim pugnare non potest, XVIII, 9, 4; commoda et incommoda eius et eius comparatio cum acie Romanorum, XVIII, 12—15. Phalange Macedonica nihil terribilius unquam viderat L. Aemilius; XXIX, 6, 11 seq. Phalanx densata, XVIII, 12, 5 seq. Quodnam spatium capiat phalanx sive in itinere sive in acie, XII, 20 seq. Duplex, triplex phalanx, διφάλαγξ, τριφάλαγγξ, II, 66, 9; XII, 20, 7.
- Phalara (τά), urbs Thessaliae ad sinum Maliacum, XX, 10, 16; 11, 1. Intra 12 dies inde Nicander Ephesum navigat et redit, ibid.

- Phalaris tyrannus; cum eo im-
merito confertur Hieronymus
rex Syracusarum, VII, 7, 2.
Eiustaurus aeneus, Agrigento
Carthaginem translatus, XII,
25.
- Phalasarna, Cretae oppidum,
XXIII, 15, 3 et 8.
- Phalerae, praemium equitis qui
hostem prostravit et spolia ei
detraxit, VI, 39, 3.
- Phameas, XXXVI, 6, 1.
- Phanotia, Phocidis urbs: eius
obsidio, XXIX, 6a, 5. In ar-
cem Phanotensium proditio-
nem molientes Aetoli deci-
piuntur ipsi a Philippi prae-
fectis, V, 96. *Οἱ Φανοτεῖς*,
ponitur pro ipsius urbis no-
mine; in qua diversatur A.
Hostilius apud Nestorem Cro-
pium, XXVII, 14, 4: nisi ibi
Φανοτεῖς sunt incolae ca-
stelli cui Phanota nomen, in
Epiro; quod tamen non ne-
cesse videtur ut statuamus.
- Phara. Vid. Pharae Messeniae.
- Pharae, urbs Achaeorum, ex 12
primis olim foederatis, II, 41,
8. Pharaeenses inter quattuor
civitates quae instaurare pri-
stinum foedus Achaicum coe-
perunt, II, 41, 12. Eorum fines
peragrantes populantur Ae-
toli, IV, 6, 9; 7, 3. Rursus
agrum eorum, *τὴν Φαραϊκὴν*,
populatur Euripidas Aetolus,
dux Eleorum, IV, 59; V, 94,
3. Cum nil opis eis adveniret
a praetore Achaeorum, nil
amplius in commune conferre
decernunt, IV, 60, 4 seqq.
Pharaeensis Lycus, pro-
praetor patriae ditionis, V,
94, 1; 95, 7.
- Pharae et Pherae (*αἱ Φαραὶ* et
Φηραὶ), oppidum Messeniae:
eius situs, XVI, 16, 3 et 8; a
Messenis divulsa civitas, con-
cilii Achaeorum fit particeps,
XXV, 1, 2. De Pheris Thessa-
liae vid. infra.
- Pharnaces, rex Ponti, bellum
gerit cum Eumene et Ariara-
the, III, 3, 6. Sinopen, libe-
ram civitatem, expugnat; et
de controversiis suis cum Eu-
mene legatos Romam mittit,
XXIV, 10, 1 seqq.; XXV, 2, 6
seqq.; avarus et superbus,
XXV, 2, 7. Bellum persequi-
tur cum Eumene et Ariarathe,
invitis Romanis, XXV, 4 seq.
Inducias cum eo facit Atta-
lus, Eumenis nomine, XXV,
6. Pacem petit ab Eumene et
Ariarathe, XXVI, 6; foederis
formula, ibid. Rex omnium
iniquissimus, XXVII, 15, 1;
conf. XXV, 2, 7; 5, 2.
- Pharsalus, urbs Phthiotidis in
Thessalia, XVIII, 30, 7 seq.:
eam Aetolis eripuerat Philip-
pus, XVII, 3, 12. Eandem ab
eo apud Romanos repetunt
Aetoli, ibid. et XVII, 8, 9;
XVIII, 21, 3; 30, 7 seq. Phar-
saliorum agro opportune im-
minent Thebae Phthiae, V,
99, 3 seqq.
- Pharus, insula maris Adriatici,
prope Illyrici oram; in ea do-
minatur Demetrius Pharius,
V, 108, 7. Pharii in gratiam
Demetrii impunes dimittuntur
a Romanis, II, 11, 15.
- Pharus, urbs munitissima, eius-
dem cuius insula nominis, a
Romanis capta et diruta, post-
quam ab eis defecit Deme-
trius Pharius, III, 18 seq. Foe-
dere Philippi cum Hannibale
cavetur ne Romani domini
maneant Phari, VII, 9, 13.
- Pharycus spoliavit Iunonis tem-
plum Argis, IX, 34, 10.

Phaselis, urbs maritima Lyciae s. Pamphylicae, XXX, 9, 4 et 9. Phaselitae, ibid. § 7 et 10.

Phasis, fluvius Colchidis. Qui ad eum navigant, Sinopen ad dextram habent, IV, 56, 5. Ponto supra regionem quae fluvio alluitur imminet regnum Artabazanis, V, 55, 2.

Phayllus, dux copiarum Aethaei sub Garsyeride, V, 72 seq.

Pheias, insula Elidis, IV, 9, 9.

Pheneus, Arcadiae oppidum, occupatum a Cleomene, II, 52, 2. Pheneensium ager, ἡ Φενικὴ: per eum ex Psophide in Stymphaliam proficiscitur Euripidas, inde Sicyoniorum agrum invasurus, IV, 68, 1.

Pherae, urbs Thessaliae: prope eam acris incidit velitatio inter copias T. Quintii et Philippi, paucis diebus ante pugnam ad Cynoscephalas, XVIII, 2. Pheraeorum et Pharsaliorum agro opportune imminet urbs Larisa, V, 99, 3; conf. XVIII, 2.

Phiala, praemium peditis qui hostem prostravit, et spolia ei detraxit, VI, 39, 3.

Phialephoros, ἡ φιαληφόρος, apud Locrenses, XII, 5, 9 seqq.

Phialia. Vide Phigalia.

Phibotides urbes Illyrici, V, 108, 2.

Phidias Iovem Homericum expressit, XXX, 15, 4.

Phigalea, Phialia, Peloponnesi urbs in Arcadia, prope fines Messeniorum, cum Aetolis faciens et in eorum potestate, IV, 3, 5 seq.; 31, 1. In ea residet Dorimachus nomine Aetolorum, bellum moviens Messeniis, IV, 3, 5 seqq.; 6, 10. In eam confluent Ae-

toli piratae, qui ex Messenia praedam faciebant, IV, 3, 8; 79, 6 seq. In ea sedem belli figit Scopas cum Aetolis, incursionem in Messeniam faciens, IV, 6, 10 seq. Phialenses deserentes Aetolos urbem suam Philippo tradunt; IV, 79, 5 seqq. Praesidium urbi imponit Philippus, IV, 80, 3. Post ereptam Aetolis Phialiam non recusant Messenii societatem belli Socialis, V, 4, 5.

Philaeni arae, prope maiorem Syrtim, terminus ditionis Poenorum in Africa III, 39, 2; X, 40, 7.

Philaenis femina de rebus obscoenis scripsit, XII, 13, 1.

Philammon, qui caedi Arsinoes reginae praefuerat, occiditur a mulierculis cum filio et uxore, XV, 25 a, 9; 30, 5; 33, 11 seq.

Philemenus cum Nicone Tarentum prodit Hannibali, VIII, 26 seqq.; velut a venatione rediens cum apro noctu urbem intrat, 31.

Philetaerus, Eumenis frater, favet Pythae Thebano, XL, 1.

Philiades Messenius, pater Neonis et Thrasylochi, XVII, 14, 3 et 12.

Philinus, scriptor historiae primi belli Punici, effusum favorem prodit in Poenos, I, 14. Eius errores, I, 15; III, 26.

Philinus Corinthius a Diaeo, praetore Aethaeorum, virgis caesus, XL, 5, 6.

Philippi, urbs Macedoniae. Civis Philippenus, fragm. hist. 41.

Philippicum bellum, III, 32, 7 seq.; natum ex bello Hanni-

- balico; tum ex Philippico oritur Antiochicum, *ibid.* Vid. Philippus, Demetrii fil., XXII, 3, 5.
- Philippopolis, eadem quae Thēbae Phthiae in Thessalia, V, 100, 8.
- Philippopolis Thraciae in Odrysis, qui Philippi praesidium inde expellunt, XXIV, 6, 5 seqq.
- Philippus, Amyntae fil., rex Macedoniae, beneficia contulit Megalopolitanis, Messeniis, Tegeatis, Argivis, oppida eis restituens quae Spartani eisdem ademerant, II, 48, 2; XVII, 14, 6 seqq.; conf. IX, 28, 7; 33, 8 seqq. Multa praeparaverat ad bellum adversus Persas, III, 6, 5 et 12 seqq. et XXII, 2 b, 4; 19 a, 8. Cum victis ad Chaeroneam Atheniensibus humanissime egit, V, 10, 1 seqq.; XVII, 14, 13 seq.; XXI, 18. In eum maledicentissimus est Theopompus, VIII, 11—13. Graecis caussa et principium fuit servitutis, IX, 29; defenditur ab ista culpa, IX, 33.
- Philippus Demetrii filius, Antigoni Gonatae nepos, pater Persei; sub tutela est Antigoni Disonis patrui, II, 45, 2, et ab eo praeclare regitur, IV, 87, 6. Alexandri et Philippi Amyntae filii genere prognatus videri studuit, V, 10, 10. Succedit in regnum, mortuo Antigono, II, 70, 8; etiam tum puer, annum aetatis septimum decimum nondum egressus, IV, 2, 5; 5, 3; 24, 1: cui Apelles alique tutores relictī erant ex Antigoni testamento, IV, 87, 8. Ad eum legatos mittunt Achaei, de Aetolis conquerentes, et auxilia ab eo ex Sociali foedere postulantes IV, 15, 1 seq. Aetolis, utpote pro more agentibus, non nimis irascitur, 16, 2 seqq. Ad Sociale bellum gerendum cum exercitu Corinthum venit; domum iam reversis Aetolis, inde Tegeam movet, Laconicam versus, IV, 22; non immiscens se Lacedaemoniorum internis seditionibus, societatem cum populo firmat, 23 seq.; et Corinthum redit, sociorumque de Aetolis querelas audit, 24 extr. et seq. Aegii in concilio avita amicitiae iura cum eo renovant Achaei, IV, 26, 7 seq. Hibernans in Macedonia, foedus facit cum Scerdilaedo, IV, 29. Ipse et Achaei foedus de societate ineunt cum Polyrrheniis et Lampaeis Cretensibus, IV, 55, 1 seq. Aetoliam, per Thessaliam et Epirum, petit, IV, 57, 1, et Ambraciam obsidet, 61; eamque et Phoetias capit, 63. Ad Stratum cum exercitu morantem invitant Achaei, ut traiecto Rhio Elidem invadat, 64, 2. Captis nonnullis Aetolorum urbibus, quum ei nunciaretur Dardanios invasionem parare in Macedoniam, domum redit, dein Larisae in Thessalia hibernat, IV, 64—66. Oeniadas, oppidum et arcem cum portu in Aetoliae et Acarnaniae confiniis, communit, 65, 7 seqq. Demetrium Pharium ad se confugientem benigne recipit, 66, 4 seq. Circa brumam cum parte exercitus in Peloponnesum venit, IV, 67, 6 seqq.; moxque Eleos ad Apelaureum

montem vincit, 69; Psophidem et alias eorundem urbes capit, 70 seqq.; Apellem prohibet Achaeos in servitutem redigere conantem, 76, et Aratum adversus Apellis calumnias tuetur: vid. Aratus. Egregia et vere regia eius iuvenis indoles, IV, 77; 82, 1; ex optimo principe dein in ferum tyrannum mutatus, IV, 77, 4; VII, 12 seqq.; IX, 23, 9. De solvendo stipendio exercitui eius fit decretum Achaeorum, V, 1, 11 seqq. Bellum Sociale mari gerere aggreditur, V, 2 seqq.; Cephaleniam petit, ubi per Leontii perfidiam Palunte urbe non potitur, V, 3 seq. Thermum Aetoliae petit, et templum ibi evertit et comburit, vindictae nimis ferociter indulgens, V, 6 seqq. Ex Aetolia reversus mira celeritate in Laconicam rursus irrupit, eamque usque ad Taenarum populatur, V, 16 seqq.; ex Laconica Corinthum redit, 24, 1 seqq. Legatis Rhodiorum et Chiorum ad pacem cum Aetolis faciendam invitantibus paratum se esse respondet, si velint Aetoli, 24, 11; in Phocide rei magnae gerendae spem habet, 24, 12: sed ea spes irrita est, 26, 1 et 16. Ex Elatea Phocidis revertens Sicyonem devehitur, ibique apud Aratum divertit, 26, 16; 27, 3. Leontium proditorem occidi curat, 27, 4 seqq.; inducias facit cum Aetolis, sed pax non convenit, 28 seq. Hibernat in Macedonia, 30, 1. Bylazorem urbem Paeoniae occupat adversus Dardaniorum incursiones, V,

97. Meliteam oppugnaturus scalas iusto breviores applicat, ibid. Thebas Phthias expugnat, 99 seq.; in Peloponnesum cum classe et exercitu reversus, accepto nuncio claudis Romanorum ad Trasimenum lacum, pacem facit cum Aetolis, et bello Sociali finem imponit, 101—105. Oppida Illyrici, Macedoniae vicina, capta a Scerdilaedo, recipit et praesidiis firmat, V, 108; dein classe Illyricum petens (et ipsi Italiae inhians, instigatus a Demetrio Phario, V, 108, 4 seq.), Apolloniae Pannico territus, re infecta, non sine ignominia, in Macedoniam redit, V, 109 seq. Foedus facit cum Hannibale et Poenis, III, 2, 3: cuius formula exhibetur, VII, 9. Adversus Messenios primum pravos mores nudavit, VII, 12, 1. Adamatus antea omnibus Graecis, 12, 4 seqq.; a Cretensibus *προστάρης* insulae electus, 12, 9; deinde exosus omnibus, 12, 10 seqq. Natura bonus, procedente aetate in vitia incidit, X, 26, 7 seq.; quoties Demetrio Phario et Taurione consultoribus usus est, pessimus fuit; quoties Arato aut Chrysogono, optimus, VII, 13 seq.; IX, 23, 9; V, 12, 5 seqq. Aratum veneno necat, VIII, 14. Lissum et Acrolissum capit, et multas Illyriorum urbes in dedicationem accipit, 15 seq. Quum Aetoli, Romani et Attalus foedus fecissent contra Philippum et Achaeos, IX, 30, 6 seq. (ad quam societatem etiam Lacedaemonios invitaverunt Aetoli, IX, 28 seqq.)

Echinum urbem, quae in Aetolorum erat potestate, oppugnavit cepitque, IX, 41 seq., et Achaeis aliisque sociis, opem eius contra illos implorantibus, strenue providit, X, 41 seq.; postquam Argis, ubi hiemavit, effrenatae libidini indulsisset, X, 26. Iterum Thermum Aetoliae et Apollinis ibi templum vastat, XI, 4. Per legatos (in concilio nescio quo, fortasse Achaeorum) declarat paratum se esse ad pacem cum Aetolis aequis conditionibus faciendam, XI, 7, 9 seq. Parum abest ut Attalum deprehendat, XI, 7, 1. Pacem cum Aetolis facit Phoenicae in Epiro, XIII, 1, coll. XV, 23, 8; XVII, 1, 14. Heraclidis opera classem Rhodiorum in ipsorum portu incendio corrumpit, XIII, 4, 1—3, et c. 5, 1—3. Cretenses ad bellum adversus Rhodios concitaverat, XIII, 4, 2; 5, 1. Bellum in Thracia gerit, XIII, 10, 6—9. Coniuratione facta cum Antiocho M. de partiendo Ptolemaei Epiphanis regno, Cariam, Chium et Samum ad se rapit, III, 2, 8; XV, 20, 7. Licet pacem fecisset cum Aetolis, tamen Cium urbem, sociam Aetolorum, copiis cum Prusia genero iunctis, expugnat capitque, XV, 21—23; XVII, 3, 12; 4, 7. Rhodios dolosa legatione decipit, XV, 22, 5 et 23, 1 seqq. Thasios violata fide subigit, XV, 24. Paulo ante id tempus Lysimachiam, Aetolorum sociam, sibi subiecerat; moxque Calchedonem, XV, 23, 8; XVII, 3, 11. Ad eum missus ab

Agathocle legatus Ptolemaeus Sosibii f., XV, 25 a, 10. Pergamenum agrum et loca sacra vastat, Attalo aegre e manibus eius elapso, XVI, 1. Post debellatum cum Rhodiis ad Laden proelium oblatam Alexandriam usque navigandi occasionem stulte omittit, XVI, 1 a, 1 seqq. Sami classem habuit, XVI, 2, 4 et 9. Pugna navali ad Chium victus ab Attalo et Rhodiis victoriam sibi tribuit, XVI, 2—8. Cariam invadit, XVI, 11 seq.; III, 2, 8. Ei bellum indicunt Romani, ni a Graecis iniuria lacesseendis abstat, XVI, 27. Ille forti et constanti animo persequitur incepta, 28; Abydum oppugnat expugnatque, 29—34; legatum Romanum, ad Abydum secum expostulantem, non audit, sed ut iuvenem ridet, XVI, 34; Achaeos concitare studet ad bellum cum Romanis, XVI, 38. Ex Epiri faucibus propere se recipere coactus a T. Flaminio, plurimas Thessaliae urbes vastavit, XVII, 3, 9; XVIII, 6, 4; XXVII, 13, 2. Colloquium instituit cum Tito, et cum Aetolorum, Rhodiorum et Attali legatis ad sinum Maliacum, XVII, 1—9; iocis ludit adversarios, 4, 4 seqq. Induciis pactis, legatos Romam mittunt partes omnes, 10 seq. Bellum cum Philippo durare decernit senatus, 12. Ab eius societate Achaeos ad Romanorum partes traduxit Aristaeus, 13, 8 seq. Pugna ad Cynoscephalas victus, XVIII, 4—10, in Macedoniam profugit, combustis Larisae char-

tis regiis, XVIII, 17, 1 seq.; pactis induciis, XVIII, 17, 4 seqq. denuo colloquitur cum Quintio ad Tempe de pacis conditionibus, 19—21. Conditiones Titi accipit, et filium suum Demetrium obsidem dat, 22. Pax ei data a Quintio confirmatur Romae, 25. Senatusconsultum ea de pace, 27. Bello Antiochico fidelem Romanis operam praestat; cuius gratia Demetrius filius et ceteri obsides ei restituantur, tributum redduntur, et plures urbes redduntur, XX, 13; XXI, 9, 9. Queritur apud Romanos ereptam sibi ab Aetolis Athamaniam et Dolopiam; et frustra impedire conatur pacem Aetolis datam, XXII, 14, 4. Cum eo contendunt Thessali, Perhaebi, Athamanes, et Eumenes, iudiciis Romanis, XXIII, 4 seq. et c. 11, 1 seq. Maroneae caedem edit Philippus; et Cassandrum, cuius opera ea in re usus erat, veneno tollit, XXIII, 13 seq. Romanis iam tum infensus, Demetrium filium Romam mittit ad purganda crimina, 14, 7 seq.; XXIV, 1. Byzantiis adversus Thraciae regulos auxilia promittit, XXIII, 14, 12. Ad accusandum Philippum multae legationes Romam conveniunt, XXIV, 1. Demetrii caussa patri veniam dant Romani, 2. Inde Philippi et Persei, maioris filiorum, odium in Demetrium et insidiae, c. 3 et 7. Prusiae auxilia miserat ad bellum cum Eumene, XXIV, 1, 4; 3, 1. Invitus ex Thraciae urbibus excedit tandem, XXIV, 6.

Thracibus mediterraneis bellum facit, Philippopolin praesidio munit, quod tamen paulo post ab Odrysis expellitur, ibid. Veluti furiis agitatus insana consilia capit; Macedones in Emathiam transducit; civium suo iussu olim interfectorum liberos custodiae tradit; similitudine mutua filiorum cruciatur, XXIV, 8. Eos alloquitur et funesta fraternarum discordiarum exempla ante oculos ponit, XXIV, 8a et b. Bellum animo destinaverat atque etiam paraverat, quod Perseus deinde adversus Romanos gessit, XXII, 22b, 4. Alia nonnulla ad Philippum pertinentia in fragm. hist. 42—45.

Philippus, Persei natura frater et adoptione filius, octodecim annos natus Albae moritur biennio post Perseum, XXXVII, 1d, 2.

Philippus (falsus). Vid. Pseudophilippus.

Philippus, Achaeorum legatus in Macedoniam ad gratulandam Romanis victoriam de Perseo, XXX, 10, 3.

Philippus, Antiochi M. *σύντοπος*, elephantis praefectus ad Rhaphiam, V, 82, 8.

Philippus, Persei legatus Rhodum, XXVII, 4, 3 seqq.

Phyllidas, dux Aetolorum et Eleorum adversus Philippum, post Euripidam, IV, 77, 6; 78, 1; ipsos socios Eleos diripit, 79, 2. Lepreo, et mox etiam Samico, cedere cogitur Philipo, IV, 80.

Philo, Agathoclis adulator, ministri Ptolemaei Eupatoris et Epiphanis, XIV, 11, 1. Occi-

- ditur in tumultu, XV, 33, 1 seqq.
- Philo Chalcidensis: eum Romanis dedere iubetur Antiochus ex pacis lege, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11.
- Philo Cnosius Neocretibus praeest in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 7.
- Philo Thessalus pacis conditiones a Metello affert Diaeo, quas ille respuit, XL, 4, 3 seqq.
- Philocles, amicus Philippi, Demetrium Philippi filium Romam comitatur, XXIII, 14, 7; XXIV, 1, 5. Iam antea Romam a Philippo fuerat missus, occasione belli Prusiae cum Eumene, XXIV, 3, 2. Eiusdem opera insidias Mylasensibus frustra struxerat Philippus, XVI, 24, 7.
- Philocrates, Rhodiorum legatus Romam, XXX, 4, 1; 5, 1.
- Philodemus Argivus Hieronymi legatus ad Hannibalem, VII, 2, 2 seqq.
- Philomelienses, cives urbis Phrygiae maioris, cui Philomelum nomen, XXII, 18, 4.
- Philomelus et Onomarchus templum Delphicum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntae fil., IX, 32, 4 seqq.
- Philophron, Rhodiorum legatus ad 10 legatos Romanos post bellum Antiochicum, XXIII, 3, 2. Eidem non placet ut Rhodii rebus Persei se immisceant, XXVII, 11, 2. Romanis favet, XXVIII, 2, 3; 14, 3. Romam legatus mittitur ad deprecandam iram Romanorum post bellum Persicum, XXX, 4, 1 seqq. et c. 19, 4 seqq.
- Philopoemen Megalopolitanus promotor et consummator foederis Achaici, II, 40, 2. Iuvenis prudenter fortiterque rem gerit in pugna Antigoni cum Cleomene ad Sellasiam, II, 67—69. De eo tres libros separatim edidit Polybius, X, 24, 5 seqq. Nobilissimo Arcadiae genere ortus, institutus est a Cleandro Mantinensi, etc., X, 25, 1 seqq. Praefectus equitum creatus Achaeorum corruptam disciplinam restituit et perpetuis exercitationibus equites suos praestantiores hostibus reddidit, X, 25, 6 seqq. et c. 21 et 22. Praetor Achaeorum, XI, 10, 7; ad armorum cultum hortatur Achaeos et disciplinam omnem militarem restituit, XI, 8—10; ipse moribus simplicibus utens et magna apud suos auctoritate, XI, 10, 1—7. Milites in itinere assuefacit ad parce utendum cibariis, fragm. hist. 46. Machanidam, Lacedaemoniorum tyrannum, acie ad Mantineam vincit, XI, 11 seqq., et fugientem sua manu confodit, 18. Rursus praetor, in unum diem iuventute omni Achaeorum, inisciis omnibus, Tegeam convocata, incursionem in Laconicam fecit et hostes insidiis circumvenit, XVI, 36 seqq. Ei coronam decernunt Lacedaemonii, XXI, 15 seqq. Huius rei gratia ille Spartam venit et in curia Lacedaemoniorum concionem habet, ibid. 5 seqq. Octoginta Spartanos ad Compasium occidit muros Spartae deiecit, et veteres exsules in urbem reduxit, XXI, 16 coll. XXIII, 1, 1; 7, 5 seqq. Honestam in exsu-

lum Spartam reductione, utillem vero in ipsius urbis depressione, rem egit, XXI, 17. Qua caussa Romae accusatur, XXIII, 1, 1; simul ipse legatos Romam mittit, 1, 4. Achaeis facultatem dat res a Boeotis per vim repetendi, XXIII, 2, 13. In renovanda societate cum Ptolemaeo Epiphane levitatem committit, 9, 11. Ab eo in republica dissident Aristaeus et Diophanes, XXIII, 10. Rem Lacedaemone gestam defendit coram Q. Caecilio, XXIII, 10, 8. Infensus est ei T. Quintius, XXIV, 5, 2, et frustra ab eo petit ut gentis concilium sibi cogatur, 5, 15 seqq. Archonem ducem primum improbat, recte deinde collaudat utpote solerter occasione utentem; quod ei vitio vertit Polybius, XXIII, 10 a. Moritur eodem anno quo Hannibal et Scipio, XXIV, 8 d et 9. Captus a Messeniis et interfectus, XXIV, 12, 13, annos 70 natus, XXIV, 8 c. Caedem eius Messenae ulciscitur Lycortas, XXIV, 12. Per quadraginta continuos annos in republica cum gloria versatus invidiam tamen effugit, XXIV, 9, 4. Cum Aristaeo collatus, XXV, 9. Eius statucae in Graecis urbibus conservatae, XL, 7 a. Eidem olim decretos honores vindicat Polybius, XL, 7 a, 3 et 8. Philosophi tres Athenis Romam legati, XXXIII, 1, 9. Philostratus, praefectus quinqueremis Rhodiae in pugna ad Chium, XVI, 5, 1 seqq. Philostratus, Molossus Epirota (ut videtur), A. Hostilium Cos.

per Epirum proficiscentem Perseo prodere molitur, XXVII, 14. Philoteria, oppidum Coelesyriae ad lacum Tiberiadis, in quem Iordanes influit, V, 70, 3 seq. Eam in deditionem accipit Antiochus M., ibid. Philotis, mater Charopis Epirotae, cuius opera ille mulieres spoliare consueverat, XXXI, 21, 13 seq. Philoxenus, dithyrambicus poeta et musicus; carmina eius modosque vulgo addiscunt Arcades, IV, 20, 9. Phlegraei campi, circa Capuam et Nolam, ab Etruscis olim possessi, II, 17, 1 seq.; III, 91, 7. Phlius, oppidum Peloponnesi, inter Sicyoniam et Argolidem, occupatur a Cleomene, II, 52, 2. Phliasiorum tyrannus Cleonymus, tyrannide abdicata, Achaeis se iungit, II, 44, 6. Eorum ager, ἡ Φλιασία; in eo ad Dioscurium castra ponit Philippus, IV, 67, 9. Phocaea, civitas Aeolica, ab Achaei partibus ad Attalum transit, V, 77, 4. Phocaeenses alii cum Antiocho, alii cum Romanis facientes, legatos mittunt ad Seleucum, Antiochi filium, XXI, 4. Eis post bellum Antiochicum pristinas leges et agrum reddunt Romani, XXII, 27, 7. Phocis. Phocenses foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; 15, 1 seq.; queruntur de vi ab Aetolis facta, IV, 25, 2. In Phocide rem quandam magni momenti gerere se posse sperat Philippus, V, 24, 12; sed irrita ea spes fuit, 26, 1 et 16. Inde

- ad Philippum mittuntur litterae Megaleae, clam ad Aetolos scriptae, V, 28, 4. Eam adversus Aetolos tuetur Philippus, X, 42, 2. Ea et Locridae e vestigio deducere praesidia tenetur Philippus per inducias cum T. Quintio pactas, XVII, 10, 4. Phocenses tuti non sunt, quamdiu Philippus Chalcidem tenet, XVII, 11, 6. Liberi renunciuntur ex senatusconsulto Romanorum, XVIII, 29, 6; ita tamen ut Aetolorum concilio sint contributi, 30, 9. Phocenses infelices XXXVIII, 1 c, 6. In Phocide Patrenses praesertim magnam cladem passi sunt bello Achaico, XL, 3, 4, scil. in pugna qua Metellus Achaeos vicit (conf. c. 6, 11), et Diaeum cum exercitu oppressit, XL, 1.
- Phoebidas Lacedaemonius Cadmeam per dolum occupat, IV, 27, 4.
- Phoenice, urbs Epiri munitissima et opulentissima, II, 5, 8; 8, 4; XXXII, 22, 2; proditione mercenariorum Gallorum capitur ab Illyriis, II, 5. Romanorum legati ibi cum Epirotis agunt de Philippo, XVI, 27, 4. Inde ex Epiro Romam mittuntur legati, XXXII, 24; conf. c. 22, 1 seq.
- Phoenice, regio Asiae, interdum communi Coelesyriae nomine comprehenditur, ut V, 80, 3, et saepius alias; alias utrumque nomen coniungitur, ut V, 66, 6; VIII, 19, 11; XXVIII, 1, 2. Inter eam et Ciliciam sita est Seleucia ad mare, V, 59, 4 seq. Antiochus ei et Coelesyriae manus iniicit, III, 2, 8. Easdem ex Ptolemaei Lagi iure ad reges Aegypti pertinere contendunt legati Ptolemaei Philopatoris adversus Antiochum M., V, 67, 10. Conf. Coelesyria.
- Phoeteae sive Phoetae, Acarnaniae oppidum in potestate Aetolorum, captum a Philippo, IV, 62, 7 et 10.
- Φωλεός, lustrum, latibulum, spelunca; locus sic dictus in urbe Megalopoli prope murum, IX, 18, 1; II, 55, 5.
- Phorunna, oppidum Thraciae, IX, 45, 4.
- Phoxidas Achaeus, dux Graecorum mercenariorum Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 3 seq.; 85, 2 seqq. Conf. seq.
- Phoxidas Melitaeensis centuriat copias Aegyptiacas, V, 63, 11. Conf. Achaei Phthiotae.
- Phrixa, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; in deditionem accipitur a Philippo, IV, 80, 13.
- Phrygia ad Hellespontum XXII, 5, 14; distinguitur a Phrygia Maiori, XXII, 27, 10. Utraque regno Eumenis adiicitur a Romanis post bellum Antiochicum, ibid.
- Phthiotae. Vid. Achaei Phthiotae.
- Phthiotis. Vid. Eretria Phthiotidis et Thebae Phthiae.
- Phylarchus, historicus, contraria scribit Arato, et multas tragoedias facit de casu Mantinensium et de Aristomacho Argivo, II, 56—59. Alia in eodem reprehendit Polybius II, 60—63.
- Phyromachus, statuarius, Aesculapii signum in templo Pergameno confecit, XXXII, 25, 4.

Physcon, XXXIV, 14, 6. Vid. Ptolemaeus.

Physsias, nobilis Eleus, bello captus a Lyco, propraetore Achaeorum, V, 94, 6.

Phytaeum, Aetoliae oppidum, in media Aetolia, V, 7, 7; XI, 4, 4.

Phyxium, locus Elidis, V, 95, 8.

Picenus ager, devictis Senonibus ademptus, civibus Romanis divisus, II, 22, 7. Picenum populatur Hannibal, III, 86, 9.

Pictones, populus Galliae, XXXIV, 10, 6.

Pieriam vastat Scopas praetor Aetolorum, IV, 62, 1, ubi legendum τὸν τε σίτον.

Pilum Romanum, ὁ ὕσσος, VI, 23, 8 seq.; I, 40, 13. Triarii pro eo hasta utuntur, VI, 23, 16.

Pinarus, Ciliciae fluvius, XII, 17, 3.

Pindari laudatio pacis parum honesta, IV, 31, 5 seq.

Piraeus, portus Athenarum, XVI, 25, 2 et 4.

Piratae. Vid. Aetoli et Illyrii. Adde fragm. gramm. 83.

Pisa vel Pisae, prima urbs Etruriae a Liguria venientibus, II, 16, 2, e Sardinia eo appellit C. Atilius Cos., II, 27, 1; 28, 1. P. Scipio Liguriae oram legens quinto die inde Massiliam venit, III, 41, 4, et eo redit, 56, 5.

Pisatis, Pisaeus ager, pars Elidis in Peloponneso, IV, 74, 1. Conf. Olympia.

Pisces sub terra in Galliae campis Pyrenaeum versus montem, XXXIV, 10, 4.

Pisidia: eam populatur Achaeus, V, 57, 7. Eius incolas ad arma secum socianda adversus Selgenses hortatur Garsyeris, nomine Achaei, V, 72, 9; 73,

3, ubi commemorantur Pisi-diam incolentes Etennenses, Sidetae, Pedlenissenses, Selgenses. Eam post bellum Antiochicum Eumeni dari a Romanis consentiunt Rhodii, XXII, 5, 14; et datur ei Milyas, quae Pisidiae accensebatur, XXII, 27, 10.

Pissaeum Pelagoniae oppidum direptum a Scerdilaedo, V, 108, 1. Conf. seq.

Pissantini, populus Illyricus, cuius oppidum Orgessum Scerdilaedo eripuit Philippus, V, 108, 8. Nil videntur hi commune cum Pissaeo habere supra memorato, quod Pelagoniae πόλις, id est parvum oppidum, vocat Polybius.

Placentia, colonia Romanorum ad Padum in Gallia Cispadana, III, 40, 5; 66, 9. Prope Placentiam (sic legendum videtur pro vulgato Massiliam) erat sedes Anamarum, II, 32, 1. Ibi castra ponit Scipio, III, 66, 9. Eodem se recipiunt qui e pugna ad Trebiam evaserunt, 74, 6. Eo convenire exercitum iubet consul, Liguribus bellum illaturus, XXXIII, 8, 1.

Plagae quattuor mundi, III, 36, 6 seq.

Platanus, oppidum Phoenices: fauces ad eam, V, 68, 6.

Plato conversionem rerum pub. ex alio genere in aliud accurate explicavit, VI, 5, 1. Rempublicam Cretensium similem esse ait reipublicae Laconicae, VI, 45, 1. Ipsius respublica, 47, 7 seqq. Fabula Arcadica ab eo citata de hominibus in lupos mutatis, VII, 13, 7. Eius dictum (beatos fore homines, si philosophi

- regnarent) ad historiae descriptionem applicat Polybius, XII, 28, 2; conf. c. 27.
- Plator, dux Illyriorum, quos Philippus subsidio misit Cretensibus, IV, 55, 2.
- Pleiades. Vid. Vergiliae.
- Pleuratus, Illyrici rex, pater Agronis, II, 2, 4, et Scerdilaedi.
- Pleuratus, Scerdilaedi filius, Pleurati nepos, pater Genthii, cum Scerdilaedo copias educit adversus populos Epiri, Philippi socios, X, 41, 4. Ei parent Dalmatae, XXXII, 18, 3 seq. Eidem a T. Quintio dantur Lychnis et Parthini, Illyrici civitates, quae in Philippi fuerant potestate, XVIII, 30, 12; XXI, 9, 7; XXII, 4, 3.
- Pleuratus, Pleurati filius, Genthii frater, a fratre occiditur, XXIX, 5, 8.
- Pleuratus, exsul Illyricus, Persei legatus ad Genthium regem, XXVIII, 8, 1.
- Poenae militares, VI, 37 seq. Conf. Desertores.
- Poeni. Vid. Carthaginenses.
- Poesis tribus partibus constat, historia, dispositione, fabula, XXXIV, 4, 1 seqq. Homeri poesis est scriptio philosophica, XXXIV, 4, 4 seqq.
- Polemarchi, *πολέμαρχοι*, magistratus civitatum Peloponnesi, qui claves urbis in sua potestate habent, et interdum in statione ad portas versantur, IV, 17, 2. Eisdem IX, 17, 3, vocat *τοὺς ἀρχοντας τοὺς εἰδικμένους τηρεῖν τὰς πόλεις*. Cynaethensium polemarchi urbem Aetolis prodiderunt, IV, 17, 3. Polemarchorum curia, *τὸ πολεμαρχεῖον*, Phigaliae, IV, 79, 5.
- Polemarchus Arsinoensis, Aetolorum legatus Romam, XVII, 10, 8.
- Polemocles, Rhodiorum nauarchus adversus Byzantios missus, IV, 52, 2; cum classe in Cretam mittitur petentibus Cnosiis, 53, 1; ab Eleuthernaeis Cretensibus incusatur occidisse Timarchum, civem Eleuthernaum, 53, 2.
- Polemocrates, pater Limnaei, XXIX, 3, 6. Eum in Samothraciam mittere Eumeni proponit Perseus, ut ibi arcani foederis pretium apud sequestrum deponat, XXIX, 1 f, 3.
- Poliasium, locus nescio quis Laconicae, XVI, 16, 2.
- Polichna, oppidum ditionis Argivorum, captum a Lycurgo, Spartae rege, IV, 36, 5. Conf. Prasiae.
- Polyaenus Achaeus bello Persico temporis rationem habendam censet respectu Romanorum, XXVIII, 6, 8.
- Polyaenus Cyparissensis, comes Philopoemenis Machanidam persequentis, XI, 18, 2.
- Polyaratus Rhodius, cum Dione frustra Rhodios ad Persei partes a Romanis abstrahere conatur, XXVII, 6; conf. c. 11, 2. Ptolemaeos Popilius iubet eum Romam mittere, XXIX, 11, 9. Rhodum, et post varia fata Romam tandem transportatur, XXX, 9.
- Polybius (Polybus?), Megalopolitanus, unus e ducibus Achaeorum sub Philopoemene, in pugna ad Mantineam cum Machanida, XI, 15, 5.

Polybius Megalopolitanus, historiarius scriptor, Lycortae filius, XXIII, 1, 6. Historiam suam scripsit in usum maxime Graecorum, I, 3, 7 seq. Eius molem excusat, III, 32, 1 seqq. Visendi studio et veritatis cognoscendae iter per Alpes suscepit, III, 48, 3. Eodem consilio Africam, Hispaniam, Galliam peragravit, et Atlanticum quoque navigavit oceanum, III, 59, 7. Eas res in historia sua descripsit, quae partim ipsius, partim patrum memoria acciderunt; quarum aliis ipse interfuit, alias a testibus oculatis accepit, IV, 2, 2. In exquirendis temporibus diligentissimus, ex sententia Ciceronis, VI, 2. Eius aetate terra et mari omnia patebant, et pleeraeque artes ita erant perfectae ut certa quadam via ac ratione addisci praecepta earum possent, IX, 2, 5; X, 47, 12. Tactici eius Commentarii, IX, 20, 4. Pyrsiarum ratio ab eo emendata, X, 45, 6 seqq. De Locris bene meritus est, XII, 5, 1—3. Zenonem Rhodium de errore in ipsius historia commisso amice admonet; et ab aliis, ut idem sibi faciant, postulat, XVI, 20, 5 seqq. Legatus nominatur ad Ptolemaeum Epiphanem cum Lycorta et Arato, licet tunc nondum ea aetate esset quae ex lege alias respublicas capessere posset; neque vero locum habuit ealegatio, XXV, 7. Eum ridet Posidonius scribentem 300 urbes Celtiberiae eversas esse a Ti. Graccho, XXVI, 4. Suspectus videtur Romanis, XXVIII, 3, 7. Prae-

fectus equitum nominatur Achaeorum, praetore Archone, XXVIII, 6, 9. Pro restituendis Eumenis honoribus verba facit, c. 7, 8 seqq. Legatus mittitur ad Q. Marcium Philippum Cos. in Thessaliam, ut auxilia ei offerret Achaeorum, quae ille tamen non accepit, 10 seq.: sed in castris Romanis manens rebus tunc gestis interfuit, 11, 6. Appio Centoni iussu consulis negat auxilia Achaeorum, quae ille postulavit, 11, 7 seqq. Per singulos annos, quae apud quemque populum quoque anno gesta sunt, descripsit, incipiens cuiusque anni historiam a rebus in Italia gestis, XXVIII, 14, 9 seqq. Ptolemaeis fratribus auxilia adversus Antiochum mittenda censet, XXIX, 8, 2; 9, 1 seqq. Equitum auxiliarium praefectum ab Achaeis eum petunt Ptolemaei, 8, 5; saltem suarum copiarum ducem, si auxilia non mitterent Achaei, 10, 7. Romae inter exsules (ob belli Persici culpam vel suspicionem) versans (conf. XXXII, 9, 5), Demetrio Seleuci filio, Romae obsidi, suadet ut fuga in Syriam evadere et regnum ibi capessere conetur, XXXI, 19—24. Venationem singulariter amat, XXXI, 22, 3; XXXII, 15, 8. Pro eo maxime et Stratio, exsulibus Romae, deprecantur legati Achaeorum, XXXII, 7, 14. Consuetudinis ipsius cum Scipione initium, incrementum et perpetuitas, XXXII, 9 seq. Fabius et Scipio fratres quum ceteri graeci exsules per Italiae civitates distri-

buerentur, apud praetorem effecerant ut Polybio Romae manere liceret, XXXII, 9, 5. Libertas ei datur Roma domum redeundi cum ceteris exsulis; ampliora ille petit pro exsulis, sed ridetur a Catone, XXXV, 6. A. M. Manilio consule Lilybaeum accessit, XXXVII, 1 e, 1. Corcyram delatus, hinc in Peloponnesum revertitur, dissolutum ad tempus bello Punico, ibid. § 3. Quomodo de seipso loquatur, explicat, 1 f, 1 seqq. Proprium ipsius nomen nemini cum eo commune, ibid. § 4. Scipione res in Africa gerente, classe ab eo accepta, scrutandi illius orbis caussa circumvectus est, XXXIV, in fine, fr. lat. Cum Masinissa conversatus est, IX, 25, 4. Adest Scipioni in eversione Carthaginis, XXXIX, 3, 6. Corinthi expugnationi interest, aut paullo post supervenit, XL, 7, 1. Philopoemenis honores vindicat, XL, 7 a, 3 et 8; item Arati et Achaei, ibid. § 10. De Diaei bonis nihil eorum, quae ei a legatis Romanis oblata sunt, accipit, XL, 9, 1. Achaiae statum ordinat ex mandato decem legatorum Romanorum, XL, 10. Honoribus a popularibus suis cumulat, ibid. § 4 seqq. Confectis decem legatorum mandatis, Romam revertitur, XL, 13, 1. Regnante Ptolemaeo Euergeta Physcone in Aegypto fuit, XXXIV, 14, 6. Sardibus in Asia collocutus est cum Chiomara, Ortiaginis uxore, Gallorum reguli, XXII, 21, 12. Universa eius Histo-

riarum summa et epilogus, XL, 14', 1 seqq. Separatim a sua historia scripsit Vitam Philopoemenis tribus libris, X, 24, 5 seq.; Bellum Numantinum, *Tactica*, de Habitatione sub Aequatore, de Zonis et Polis mundi. Mortuus est domi anno aetatis 82.

Polybus. Vid. Polybius.

Polycletus Cyrenensis, Hieronymi legatus ad Hannibalem, VII, 2, 2 seqq.

Polycrates Argivus, Mnasiadae filius, hortatur milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 5 seqq.; equites exercet, 65, 5. Eisdem praeest in proelio ad Rhaphiam, 82, 3; 84, 8. Cypro praeficitur et fideliter eam administrat, XVIII, 38, 5 seq. Eius cognatae, quum consolari vellent Oenanthem, Agathoclis matrem, male ab ea accipiuntur, XV, 29, 10. E Cypro reversus, Scopam accusat, XVIII, 37, 1. Anacleteria Ptolemaei Epiphanis parat, et magnam Alexandriae potestatem obtinet, 38, 3 seqq.: sed procedente tempore in omne genus libidinis prolabitur, ibid. Rebelles optimates Aegyptiacos in potestatem regis redigit XXIII, 16 (XXI, 19), 3 seq. Eius pravo consilio iuvenis rex nullam partem rei militaris attingit, ibid.

Polycritus, Neptuni templum Mantineae spoliavit, IX, 34, 10.

Polymedes Aegiensis bello capitur ab Eleis, V, 17, 4.

Polyphantas cum copiis mittitur a Philippo ad defendendam Phocidem et Boeotiam, X, 42, 2.

Polyphontas Lacedaemonius effugit caedem factam a factione Aetolica et ad Philip-pum evadit, IV, 22, 12.

Polyrrhenii Cretenses a Cno-siorum societate ad Lyttios deficiunt, IV, 53, 6. Quingen-tos (s. trecentos) Cretenses Philippo et Achaeis auxilio mittunt, IV, 55, 5 seqq.; 62, 1.

Polyxenidas Rhodius, dux Cre-tensium in exercitu Antiochi, Labum montem superantis, X, 29, 6.

Pompa magnifica Antiochi Epi-phanis, XXXI, 3.

Pompidas, exsul Thebanus, Chalcide apud legatos Roma-nos accusat Neonem et Hip-piameorumque socios, XXVII, 2, 1 seqq.

Pons fluvio Bacarae s. Macari impositus a Mathone et urbs ad pontem exstructa, I, 75, 5; Alphei a Philippo instauratus, IV, 77, 5; Tiberis ab Horatio Coclite rescissus, VI, 55.

Pontus Euxinus. A naviganti-bus in eum vectigalia exi-gunt Byzantii, III, 2, 5. Osti-um eius in potestate est By-zantiorum, IV, 38, 2 seq., et gratias illis merito habent Graeci omnes, 38, 10; quibus regiones ad Pontum sitae multa, quum ad necessarios vitae usus, tum ad lautitiam, suppeditant, IV, 38, 3 seq. Pontica salsamenta, XXXI, 24, 1. Ponti ambitus; eius-dem duo ostia, Bosporus Thra-cicus et Cimmerius, IV, 39, 1 seqq. Mensura eius a Bospo-ro Thracico ad Cimmerium, XXXIV, in fine, fr. lat. Cur continuo effluat duplex caus-sa, IV, 39, 7 seqq.; olim op-plebitur, 40, 4 seqq.; et in-

star lacus et paludis erit, sic-ut Maeotis palus, 42. Ei su-pra regionem, quae Phasi fluvio alluitur, superne immi-net regnum Artabazanis, V, 55, 2.

Ponti regnum apud Polybium vocatur Cappadocia ad Pon-tum, V, 43, 1 seq.

C. Popilius Laenas, ab A. Ho-stilio procos. legatus mittitur ad Thebanos, Achaeos, Aeto-los et Acarnanes, belli Per-sici caussa, XXVIII, 3—5. Legatus a senatu in Aegy-ptum missus Antiochum Epi-phanem, Syriae regem, cir-culo inscribit, XXIX, 11; co-pias Antiochi Cypro eiicit, ibid. § 10. Ptolemaeos fratres iubet Polyaratum Rhodium Romam mittere, XXIX, 11, 9; XXX, 9, 2. Eius rogatu Menalcidas e custodia dimit-titur a Ptolemaeis, XXX, 11, 2.

Popilius Laenas, Ποπίλιος Λαι-νᾶτος, legatus Romanorum in Liguriam, XXXIII, 7, 1.

Populorum arborum lacrymae, II, 16, 13.

Populus Romanus. Vid. Roma-ni et Romanorum respublica Popularis status. Vid. Demo-cratia. Populi potestas in republica Romanorum, VI, 14. Populus Romae obnoxius est senatui, 17.

M. Porcius Cato consul in Hispania uno die muros omnium cis Baetin urbium dirui iubet, XIX. Indignatur ob peregrinum luxum Romam introductum, XXXI, 24. Eius duplex dictum festivum, in Achaeos exsules domum di-mittendos et in Polybium maiora postulare conantem,

- XXXV, 6. Eiusdem iudicium honorificum de Scipione Aemiliano in Africa militante, XXXVI, 6, 6. Eiusdem lepide dictum in tres legatos ad pacem inter Prusiam et Nicomedem componendam missos, XXXVII, 1 h, 3. Reprehensio Postumii Albini graece historiam scribentis et tamen imperitiam sermonis deprecantis, XL, 6.
- Porcorum magna copia in Italia, maxime in ora maritima Etruriae et Galliae Cisalpinae, II, 15, 2 seq.; XII, 4. Buccina ibi convocantur greges, XII, 4, 11 seqq.
- Porphyreon, Phoenices oppidum: Angustiae ad eum, V, 68, 6. De eisdem angustiis, a Nicolao Ptolemaei duce obsessis, conf. V, 69, 1.
- Porta Persis Sardibus, VII, 17, 6; Tegeatis Messenae, XVI, 17, 3; Temenis, Tarenti, VII, 27, 7; 30, 2. Add. Pylae.
- Portenta ante pugnam Cannensem, III, 112, 8.
- Porticus, ἡ στοὰ, vinearum series longior, opus vineis contextum, I, 48, 2; IX, 41, 1 et 3; XXII, 11, 6 seqq.; fragm. gramm. 102.
- Porticus Scythica (ni potius Tychica) Syracusis, VIII, 5, 2.
- Posidonius ridet Polybium, scribentem trecentas urbes eversas esse in Celtiberia a Ti. Graccho, XXVI, 4.
- Aulus Postumius Cos. cum Cn. Fulvio anno Urbis 525, II, 11, 1. Sed mendosum est praenomen, et Lucius scribendum, Λεύκιος pro Ἀύλος. Vid. infra in L. Postumius.
- A. Postumius Albinus (idem qui consul fuerat A. U. 574), legatus mittitur ad Dardanios et Thessalos adversus Perseum et Bastarnas, XXVI, 9.
- A. Postumius Albinus, praetor urbanus, XXXIII, 1, 5; legatus ad pacem componendam inter Attalum et Prusiam, XXXIII, 11. Consul cum L. Lucullo, XXXV, 3, 7. Homo vanus, graecarum litterarum ridicule studiosus, XL, 6.
- L. Postumius Albinus, idemque Magellus cognomine, consul cum Q. Mamilio, obsidet capitque Agrigentum, I, 17—19. Idem Lucius Postumius, cui in codd. perperam praenomen Aulus datur, consul iterum cum Cn. Fulvio, II, 11, 1; plures civitates Illyrici in deditionem accipit, et duram pacem Teutae et Illyriis imponit, II, 11 seq.
- L. Postumius Albinus praetor mittitur in Galliam Cisalpinam, III, 106, 6; cum universo exercitu occisione deletur, 118, 6.
- Pothine, celebris tibicina Alexandrina, XIV, 11, 3 seq.
- Pothion, Rhodiorum prytanis, XXIII, 3, 10.
- Praedae tertia pars apud Lacedaemonios regibus cedebat, II, 62, 1. Apud Romanos praeda divendita aequaliter dividitur; prudenti instituto, X, 15, 4 seqq. et c. 16 seq.
- Praefecti sociorum, VI, 26, 5 seq. Eorum potestas infligendarum poenarum, 37, 8. Praefectus turmae equitum, VI, 25, 1 seq.
- Praemiorum (scil. honorum) et poenarum apud Romanos arbiter est populus, VI, 14, 4—8.

- Praemia militaria, VI, 39; fragm. hist. 47.
- Praeneste, una ex urbibus Italiae, in quas impune exsultum abire licet civi Romano, capitalis criminis reo, VI, 14, 8.
- Praetores Achaeorum quotannis primum duo, mox nonnisi unus, II, 43, 1 seq. Praetoria comitia Achaeorum circa Pleiadum ortum, initio aestatis; Aetolorum autumnus, IV, 37, 2 seq. (coll. III, 16, 7; 17, 1); V, 1, 1; 30, 7. Aetolorum praetor quo die nominatur, eodem magistratum init, II, 3, 1.
- Praetorium in castris Romanis, VI, 27, 1; 41, 2. Custodia praetorii, VI, 33, 12; 35, 2.
- Praetutianus ager, ἡ Πραιυτετιανή, III, 87, 3.
- Prasiae, oppidum ditionis Argivorum, captum a Lycurgo rege Spartanorum, IV, 36, 5.
- Pratio, Rhodiorum legatus ad Antiochum Epiphanis in Aegyptum, de pace cum Ptolemaeis facienda, XXVIII, 19, 1.
- Prienenses, cives Prienes, Ioniae urbis, pecuniam ab Oroferne depositam Ariarathi tradere nolunt; male idcirco ab eo multati, XXXIII, 12.
- Prinassus, Cariae urbs, a Philippo obsessa et capta, XVI, 11. Cives Prinassenses, ibid. § 5.
- Principes in legione Romana, 1200 numero, VI, 22, 7 et 9; eodem modo armati quo hastati, 23, 16. Eorum sedes in castris, 29, 6 seqq.; ministerium castrense, 33, 3 seqq.
- Prion, id est Serra, collis in Africa, ubi concisus est exercitus Spendii et Autariti, I, 85, 7.
- Prion, locus Sardibus, ubi urbs arcu iungitur, VIII, 15, 6.
- Pristes, navigiorum genus, cum lembis numerantur, XV, 2, 9; sed maiora eis erant, XVII, 1, 1.
- Proagorae Megalopolitani armenta abigit Nabis, XIII, 8, 7.
- Proander Aetolus amicum se Romanorum simulat, XXVIII, 4, 3 seq.
- Promontoria praecipua Europae, XXXIV, 7, 11 seq.; Siciliae tria, I, 42. Add. Mercurii promontorium, Pulchrum, Argennum, etc.
- Pronni, oppidum Cephalleniae cum portu: quod aegre obsideri posse videns Philippus Paluntem pergit, V, 3, 3 seq.
- Propontis per Bosporum Thracicum iungitur Ponto, IV, 39, 2 et 4; 43, 1. Per Hellespontum eo intratur, XVI, 29, 7 seq. Eius fauces ad Sestum et Abydum, IV, 44, 6. Eo adversus Thracum regulos auxilia Byzantiis promittit Philippus, XXIII, 14, 12.
- Propus, eminens collis in Oligyro monte Arcadiae, IV, 10, 6.
- Proserpinae et Cereris aedes, Thesmophorium, Alexandriae, XV, 29, 8.
- Proslaus, Sicyonius, arcu Pso-phidis praeficitur ab Achaeis, IV, 72, 9, nomen suspectum.
- Proverbia et sententiae proverbiales, quae a Polybio citantur vel usurpantur, XII, 23, 7; IV, 34, 2; XL, 7, 3; XXIX, 6, 10; IV, 52, 2; X, 32, 1; VII, 11, 3; VIII, 21, 5;

XXX, 4, 7; XXXI, 20, 1; XXXVIII, 2, 9; XV, 16, 6; XXI, 12, 9; V, 32, 1; XXIV, 8, 3; XVI, 24, 4; VII, 13, 7; XV, 4, 11; V, 11, 1; fragm. hist. 27; V, 7, 4; IV, 27, 7; XXIV, 8, 10; XV, 20, 3; IX, 34, 11; XXXIII, 3, 3; et XL, 3 a; IX, 25, 3; XV, 25 a, 1; XXXIII, 27, 2; XII, 12 a, 1 seq.; 26 a, 2; XXX, 18 a; XL, 7 a.

Prusias, rex Bithyniae, cognomine Ziela, pater Prusiae τοῦ Κυνηγοῦ; eum Rhodii ad belli societatem adversus Byzantios invitant, IV, 47, 7. In Byzantios iratus, accipit invitationem, IV, 49; conf. III, 2, 5; IV, 48, 13. Hieron et Mysiam Byzantiis adimit, IV, 50. Ex Hiero ligna, marmora, tegulas aufert, 52, 7 seq. Byzantii contra eum advocant patrum eius Tiboe-tem, in Macedonia exsulantem, 50, 1 et 8 seq. Pacis conditiones inter eum et Byzantios conclusae, IV, 52, 6. Dona mittit Rhodiis, terrae motu afflictis, V, 90, 1. Idem inter- necione delet Gallos Aegosa- ges, quos Attalus in Asiam invitaverat, V, 111, coll. c. 77 seqq. De Prusia (nescio patre, an filio) agitur etiam fragm. hist. 48 seq.

Prusias (ὁ Κυνηγὸς cognomi- natus, i. e. Venator), filius superioris, rex Bithyniae; Philippi, Macedoniae regis, gener, XV, 22, 1 seq. coll. 23, 10, et XVII, 4, 7. Philippi auxilio Cium, Bithyniae ur- bem, Aetolorum sociam, expugnavit sibi subiecit, XV, 21—23; XVII, 4, 7. Sol- licitationem Antiochi, per

litteras admonitus a Scipione, respuit, et Romanorum am- plectitur partes, XXI, 9. Bel- lum gerit cum Eumene, ad quod auxilia ei mittit Philip- pus, III, 3, 6; XXIII, 18, 8; XXIV, 1, 4; 3, 1 seq. Confe- cto eo bello socius fuit Pru- sias Eumenis adversus Phar- nacem: certe in formula foe- deris, XXVI, 6, 3; ab una parte nominantur Eumenes, Prusias, et Ariarathes; ab altera parte Pharnaces. Post bellum Persicum liberti ha- bitu Romanum senatum sa- lutat, XXX, 16; per legatos accusat Eumenem Romae, XXXI, 6, 2; 9, 3; rursus, XXXII, 3 et c. 5, 5. Attalum acie vincit, templa circa Per- gamum diripit et regionem vastat, XXXII, 25; conf. 26, 2. In reditu exercitus eius fame et morbis laboravit, 25, 14. Intervientibus Romanis pacem cum Attalo facere co- gitur, XXXIII, 10 seq. Ei a Nicomede presso per legatos subveniunt Romani, XXXVII, 1 e, 1 seqq. Ab eo Attali ar- ma avertunt Romani, ibid. Humile hominis ingenium et effeminati mores, XXXVII, 2. Abalienati ab eo subditi de- fectionem spectabant, ibid. § 7.

Prytanes Rhodiorum, XIII, 5, 1; XV, 23, 4; XXIX, 4, 4; fragm. hist. 53; per sex men- ses gerunt magistratum, XXVII, 6, 2. Eorum curia Prytaneum, XV, 23, 3; XVI, 15, 8; XXIII, 3, 10.

Prytanis, philosophus Peripate- ticus, leges scripsit Megalo- politanis, V, 93, 8.

Pseudophilippus, Philippi, Per-

sei filii, nomen aucupatus, XXXVII, 1 d, 1 seq., Macedones trans Strymonem vincit, ibid. § 2. Totam Macedoniam occupat, ibid. § 3. Eius victoriae nuncium in Graecia vix fidem invenit, ib. § 3 et 4.

Psophis, urbs antiqua et munitissima Arcadiae, Eleis contributa, IV, 70, 2 seqq.; 68, 1; 69, 2; propugnaculum Eleorum adversus Achaeos et arx belli, IV, 71, 2; capitur a Philippo, 71 seq. Achaeis ab eodem traditur, 72, 6. Psophidii, IV, 71, 13; 72, 8.

Ptolemaei, reges Aegypti. De Ptolemaeo nescio quo agitur fragm. hist. 55.

Ptolemaeus primus, Lagi filius, moritur Olymp. 124; II, 41, 2; 71, 5 seq. Disceptatur utrum ad eum an ad Seleucum pertinuerit Coelesyria ob devictum Antigonom, V, 67.

Ptolemaeus Philadelphus, secundus Aegypti rex, filiae suae Berenicae, Antiochi Syriae regis uxori, Nili aquam bibendam mittit, fragm. hist. 54. Pincerna eius Clino puella; cui plures statuas rex posuit Alexandriae, XIV, 2. Uxor Arsinoe, Lysimachi filia, Thraciae regis; filius ex ea Lysimachus, XV, 25, 2.

Ptolemaeus Euergetes propter casum Berenices, sororis suae, iratus Seleuco Callinico, Syriam bello petit et Seleucia urbe potitur, V, 58, 10 seq. Frater eius Lysimachus, Arsinoes filius, XV, 25, 2. Uxor Berenice, Magae filia; filii duo, Ptolemaeus Philopator et Magas, XV, 25, 2.

Amicus Achaeorum multa in eos beneficia contulerat, II, 47, 2; adde XXIX, 9, 14. Dein deserens Achaeos Cleomenem opibus iuvat, Antigono Dostoni eum oppositurus, II, 51, 2. De eius societate cum Cleomene falsa et absurda perhibet Phylarchus, II, 63. Extremo regni eius tempore Alexandriam venit Cleomenes, V, 35, 1. Mortuo Euergetae successit filius Philopator, II, 71, 3; V, 34, 1.

Ptolemaeus Philopator circa Olymp. 140 succedit patri Euergetae, II, 71, 3; IV, 2, 8; V, 34, 1, coll. 35, 1. Fratrem Magam et Berenicen matrem occidit; negligens et socors princeps, aditu difficilis, amoribus et computationibus indulgens, V, 34, 1; 36, 1; XV, 25, 2. Eo regnante perit Alexandriae Cleomenes, V, 35—39. Principem regni ministrum habuit Sosibium, V, 35, 7. Ab eo per legatos petunt Achaei et Philippus ne Aetolos ulla re iuvet contra socios, IV, 30, 8. Rhodiis deprecantibus libertatem concedit Andromacho, patri Achaei, IV, 51. Ei Antiochus M. bellum infert de Coelesyriae possessione, I, 3, 1; III, 2, 4; IV, 2, 11; V, 1, 5; 3, 1; 38—87 (conf. Coelesyria et Antiochus M.). Denunciatur Antiocho, Ptolemaeum consilia communicare cum Achaeo rebelle, V, 42, 8; 57, 2; VIII, 17, 9 seq. Ab eo ad Antiochum desciscit Theodotus, Syriae praefectus, V, 40, et 61 seq. Antiochum primo legationibus differt, V, 63 seqq.; dein proelio

vincit ad Raphiam, 86. Coelesyriae civitates, quas ceperrat Antiochus, omnes se ei tradunt, et miris modis ei blandiuntur, *ibid.* Pacem petenti Antiocho dat et foedus cum eo facit, 87. Eum occisurus Theodotus medicum occidit, V, 81. Soror et uxor eius Arsinoe expeditioni in Coelesyriam susceptae interest, V, 83, 8. De eadem vide XV, 25, 2. Dona mittit Rhodiis terrae motu afflictis, V, 89. Per legatos invitat Philippum ad pacem faciendam cum Aetolis, V, 100, 9. Athenienses turpiter ei blandiuntur, V, 106, 7 seq. Ab eo Romani per legationem frumentum petunt, IX, 45. Ad perditum vitae genus vertitur, XIV, 12. Unde bellum intestinum ei conflatur ab Aegyptiis, III, 2, 4; V, 107; XIV, 12, 4. Sodalis eius Agathocles, XIV, 11, 1; amica Agathoclea, cuius sub imperio fuit rex, XIV, 11, 5. De eodem et Arsinoe in quartodecimo libro narratio inerat, XIV, 12, 5.

Ptolemaeus Epiphanes, Philopatoris filius, parvulus succedit patri; et statim de eius regno dividendo pactum inter se ineunt Philippus et Antiochus Magnus, III, 2, 8; XV, 20. Aula eius turbatur seditionibus procerum, tutorum pupilli, Sosibii, Agathoclis, et Tlepolemi, XV, 25 seqq.; XVI, 21 seq. Eius dux Scopas subigit Iudaeam, ab Antiocho praereptam, XVI, 39, 1; sed is mox proelio victus ad Panium ab Antiocho, tota rursus Iudaea et Coelesyria pellitur, XVI, 39, 3 seqq. et

c. 40. Philippus a Romanis iubetur ei reddere urbes, quas post Philopatoris mortem Aegyptiis ademerat, XVII, 1, 14. Antiochum legati Romani iubent ei cedere urbibus ditionis eius, quas in Asia occupasset, XVIII, 33, 5; respondet Antiochus se cum eo non solum amicitiam, sed et affinitatem contracturum, 34, 10. Regis inauguratio, *ἀνακλητήρια*, XVIII, 38. Per legatum renovat societatem cum Achaeis; et Lycortas ad eundem mittitur legatus, XXIII, 1, 5 seqq.; 7, 1 seq. et c. 9 toto. Laudatur iuvenis rex, ut eximius venator, XXIII, 1, 9. Optimates regni rebelles Lycopoli obsessos et in deditionem acceptos e curru revinctos trahit, cruciatosque necat, XXIII, 16 (XXI, 19). Nullam partem rei militaris attingit ex pravo Polycratis consilio, *ibid.* Achaeis per legatum decem naves offert; inde legati Achaeorum in Aegyptum nominantur Lycortas, Polybius, et Aratus, sed morte regis praepeditur ea legatio, XXV, 7. Clitomachi athletae gloriae invidens, ad eam infringendam adversarium mittit pugilem Aristonicum, XXVII, 7 b. Eius uxor Cleopatra, Antiochi M. filia, XXVIII, 17, 9.

Ptolemaeus Philometor, filius Ptolemaei Epiphanis, frater natu maior Ptolemaei Physconis: eius nomine Ptolemaeus Megalopolitanus Cyprum gubernat, XXVII, 12. Cum Antiocho Epiphane, Sy-

riae rege, de Coelesyriae contendit et ea caussa legationem Romam mittit, XXVII, 17; XXVIII, 1. Post anacletaria regis legatos ad eum mittunt Achaei ad renovandam amicitiam, XXVIII, 10, 8: ni ibi iunior Ptolemaeus, Physcon, intelligendus; quod ex c. 16, 1 seqq. coll. 19, 4, apparere videtur. Ei ab Antiocho victo ut in Samothracen cum thesauris fugiat suadet Aulaeus eunuchus, XXVIII, 17 a. Aegypto pene tota, excepta Alexandria, ab Antiocho occupata, in Antiochi venerat potestatem, et iunior fratrum interim rex habebatur Alexandriae; sed maior frater, Philometor, ab Antiocho in regnum est restitutus intercedentibus Graecorum legationibus, XXVIII, 16 seqq.; 19, 4. Inde Philometor regnat simul cum minore fratre (qui Euergetes II et dein Physcon est cognominatus); et ambo auxilia petunt ab Achaeis adversus Antiochum, XXIX, 8 seq. Foederis immemor Antiochus Epiphanes, eis novum bellum infert, XXIX, 7 a, 1; qui postquam Aegyptum denuo invasit, excedere hunc iubet Popilius, legatus Romanorum; atque ita servata est Aegyptus fratribus Ptolemaeis, XXIX, 11: qui per legatos gratias agunt Romanis pro beneficio, XXX, 11. Dissidentibus inter se fratribus, quum Philometor a minore fratre Physcone fuisset regno pulsus; rerum mox rursus potitus Philometor, quamvis in potestate habuerit fratrem,

eumque exosum Alexandrinis videret, tamen ei pepercit, XXXI, 18, 4 seq. coll. XL, 12, 5; et regnum cum eo ita partitus est, ut Cyrenae regnum ei relinqueret, XXXI, 18, 4 seq.: qua divisione non contentus Ptolemaeus minor, Romam profectus a senatu petiit ut Cypri regnum sibi adiceretur, XXXI, 18. Mox idem Romanis legatis comitatus Roma proficiscitur, Cypri regnum ex decreto senatus repetiturus: sed nec Cyprium obtinet et ex ipsa etiam Cyrenaica, acie victus a Cyrenaeis, eiicitur, XXXI, 18, 9 seq. et c. 25—27. Physcone denuo apud senatum Rom. per legatos de fratre conquerente, legati Philometoris Italia excedere iubentur, tolliturque foedus Romanorum cum Philometore, XXXII, 1. Rursus ipse Physcon Romam venit, de fratre conquerens; et a senatu cum legatis et quinque quinquere milibus dimittitur, in Cypri regnum restituendus, cum commendatione ad socios in Graecia et Asia, XXXIII, 5. Physconem, Cypri regnum occupare molientem, captivum capiens frater Philometor, rursus non solum nullo malo affecit, sed etiam beneficiis cumulavit, et filiam ei in matrimonium promisit, XL, 12, 6. Philometor in Syria, cuius rex etiam est salutatus, moritur ex vulnere, in proelio (adversus Alexandrum Balam) accepto, XL, 12, 1. Clemens princeps et benignus, sed mollis et luxuriae deditus, 12, 2 seqq.; in periculis tamen se satis

- fortem et constantem ostendit, XXXIII, 17 a, 3.
- Ptolemaeus, Euergetes II et Physcon cognominatus, XXXIV, 14, 6. Vide paullo ante in Ptolemaeo Philometore, cuius frater minor hic erat. Ceterum hic videtur intelligendus XXVIII, 16, 1 et 6, et c. 17, 9, et 13. Nam manifesto distingui videtur a maiore fratre, qui c. 19, 4, memoratur. Quare etiam Anacleteria, XXVIII, 10, 8 seq., videntur ad eundem iuniorem fratrem pertinere. Conf. c. 19, 13. Adde XXIX, 1, 1 et 4. Simul regnat cum fratre, et cum eo auxilia ab Achaeis petit, XXIX, 8. Quum seditionibus vexaretur, saepe plebem militibus obiecit et interfecit, XXXIV, 14, 6 seq. Tyrannicum magis quam regium habuit animum, XXXI, 26, 14. Eo regnante (solo, post fratris mortem), Alexandriae fuit Polybius, XXXIV, 14, 6.
- Ptolemaeus, Ceraunus, rex Macedoniae, moritur circa Olymp. 124, II, 41, 2; victus a Gallis, IX, 35, 4.
- Ptolemaeus, Aeropi fil., praest equitibus Aetolis in Scopae exercitu in pugna ad Panium, XVI, 18, 8.
- Ptolemaeus, Agesarchi filius, legatus Agathoclis ad Romanos XV, 25 a, 10, Megalopolitanus, praefectus Cypri sub Ptolemaeo Epiphane et Philometore, diligenter et fideliter res administrat, ad extremum vero ad flagitiosam et libidinosam vitam deflexit, XXVII, 12; XVIII, 38, 6 et 8.
- Ptolemaeus, Alexandriae praefectus sub Ptolemaeo Philopatore, quo tempore periit Cleomenes, V, 39, 3.
- Ptolemaeus, Eumenis filius, minister Ptolemaei Epiphanis, XVIII, 36, 8 seqq.
- Ptolemaeus, unus ex Philipp ministris, sodalis Leontii et Megaleae, seditionem excitat adversus Philippum, V, 25, 1; 26, 8: e quibus locis intelligi etiam videtur fuisse eundem agemati praefectum. Supplicio afficitur, V, 29, 6.
- Ptolemaeus, Ptolemaei Physconis legatus, cum fratre Comano Romam missus, XXXI, 27, 2. Fortasse idem qui sequitur.
- Ptolemaeus rhetor, legatus Ptolemaei Physconis ad Antiochum Epiphanem, XXVIII, 16. Non diversus videtur a superiore.
- Ptolemaeus, Sosibii filius, legatus Agathoclis ad Philippum XV, 25 a, 10; ex aula Macedoniae Alexandriam reversus, spernit Alexandrinos, et obtrectat Tlepolemo, regni administratori sub Ptolemaeo Epiphane, XVI, 22.
- Ptolemaeus Sympetesis (vel Sempetesis, i. e. filius Petesis. Vid. Letronn. *Recueil* vol. II, p. 226 s.), genere Aegyptius, Cyrenarum regno a Ptolemaeo Physcone per ipsius absentiam praefectus; dein defectionis Cyrenaeorum particeps, XXXI, 26, 6 seq.
- Ptolemaeus, Thraseae filius, dux phalangis in exercitu Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 3 seq.

Ptolemais, urbs Coelesyriae (s. Phoenices aut Palaestinae) ad mare, olim Acco: eam et Tyrum Theodotus Aetolus, Ptolemaei praefectus Coelesyriae, Antiocho M. tradit, IV, 37, 5; V, 62, 2 seq. In ea Theodotus obsessus fuerat a Nicolao, V, 61, 5 seqq. Ibidem hiemat Antiochus, V, 71, 12.

Publius. Sic nude plerumque Scipiones vocat Polybius, quibus id praenomen fuit. Conf. fragm. hist. 50 seqq.

Pueri annorum 12 cum patribus in senatum Romae admissi perhibentur, quum de bello Punico II deliberaretur, III, 20, 3. Pueri Alexandriae et Carthagine in turbis publicis non minus tumultuantur quam viri, XV, 30, 10. Puerum delicatum Romani nonnulli Scipionis Aemiliani aetate talento emerunt, XXXII, 11, 5; adde XXXI, 24, 2. Puerilia ludicra solennia apud Arcadas, IV, 20, 9.

Pugiles sollertes, I, 57, 1 seqq. Pugnae variae, paullo uberius a Polybio descriptae: Hannonis cum Romanis ad Agrigentum, I, 19, 7 seqq.; C. Duilii navalis ad Mylas in Sicilia, I, 22 seq.; C. Atilii anceps navalis ad Tyndaridem, 25; M. Reguli triplex navalis ad Ecnomum, 26 seqq.; eiusdem cum Poenis in Africa duce Xanthippo, 34; Metelli et Asdrubalis ad Panormum, 40; Romanorum et Poenorum ad Lilybaei moenia, 45; C. Claudii infelix navalis ad Drepana cum Adherbale, 49—51; navalis C. Lutatii ad Aegusam cum Hannone, 60 seqq.

navalis Achaeorum cum Illyriis ad Paxos, II, 10; Romanorum cum Gallis Insubribus, Boiis et Gaesatis ad Faesulam, II, 25; Romanorum cum eisdem Gallis ad Telamonem, ubi acies bifrons Gallorum, 28; Antigoni Dosonis et Achaeorum cum Cleomene, ad Sellasiam, 65 seqq.; equestris Scipionis et Hannibalis ad Ticinum fluvium, III, 65; Sempronii et Hannibalis ad Trebiam, 72 seqq.; ad Trasimenum lacum in Etruria, 84; navalis Cn. Scipionis et Asdrubalis ad Iberi fluvii ostia, 96; Cannensis, 113 seqq.; Philippi cum Lycurgo ad Spartam, V, 22 seqq.; Antiochi M. cum Molone, V, 53 seqq.; Antiochi et Nicolai in ora Phoenices ad Libani montis radices; simul navalis in proximo mari, 69; ad Rhaphiam, Antiochi M. cum Ptolemaeo Philopatore, 84; Scipionis cum Asdrubale Hamilcaris ad Baecula in Hispania, X, 39; Antiochi cum Bactrianis, ad Arium fluvium, X, 49; Asdrubalis, fratris Hannibalis, cum Livio et Nerone Coss. in Italia, XI, 1; Philopoemenis cum Machanida ad Mantineam, XI, 11 seqq.; Scipionis Africani maioris ad Ilipam in Hispania, primum cum Magone et Masinissa, 21; dein cum Asdrubale, Gisconis filio, 22 seqq.; Alexandri et Darii in Cilicia, XII, 17 seqq.; Scipionis cum Syphace et Asdrubale, Gisconis filio, in Magnis Campis in Africa, XIV, 8. Scipionis cum Hannibale ad Zamam, XV, 9 seqq.; navalis ad Chium Philippi cum Attalo

- et Rhodiis, XVI, 3 seqq.; ad Laden, Philippi cum Rhodiis, XVI, 14 seqq.; Antiochi M. et Scopae ad Panium, montem Coelesyriae, 18 seq.; Ti. Flaminini cum Philippo ad Cynoscephalas, XVIII, 5 seqq.
- Pulcher campus inter Euphratem et Tigrim in Armenia; in quo est urbs Armosata, VIII, 25, 1.
- Pulchrum Promontorium, τὸ καλὸν ἀκρωτήριον, prope Carthaginem, III, 22, 5; 23, 1 et 4; 24, 1.
- Punica versutia, III, 78, 1.
- Punica bella. Vid. Carthago et Carthaginienses. Punicum bellum primum; conf. Sicilia et Siculum bellum. Punicum bellum secundum; conf. Hannibal et Hannibalicum bellum. Tertium Punicum bellum; vid. P. Cornelius Scipio Aemilianus.
- Puniceus pannus, pugnae signum, II, 66, 11.
- L. Pupius, legatus Romanorum ad Ligures, XXXIII, 7, 1.
- Puteoli, Δικαιάρχεια, urbs Campaniae, ad mare. Cives Puteolani, Δικαιορχῆται, III, 91, 4.
- Pylae eadem quae Thermopylae in Thessalia, X, 41, 5. Intra eas exercitum ducere Antigonom vetant Aetoli, II, 53, 8; rursus Philippum, X, 41, 5.
- Pylae Amanicae, XII, 17, 2.
- Pylae Ciliciae, XII, 9, 3; 17, 2.
- Pylon, locus in Via Ignatia, ubi Illyricum distinguitur a Macedonia, XXXIV, 12, 7.
- Pylus, oppidum maritimum Messeniae, frustra oppugnatum a Scerdilaedo et Demetrio Phario, IV, 16, 7; 25, 4; IX, 38, 8.
- Messeniorum legati coram senatu Romano cum Achaeis contendunt de Pylo, XVIII, 25, 7.
- Pyrenaeus mons, ἡ Πυρήνη, XXXIV, 7 et 10, 1; III, 35, 2; plur. III, 35, 7; 37, 9; 39, 4. Eum transit Hannibal, III, 35, 7; 40, 1; 41, 6. Eius terminus ad mare mediterraneum est δαχλία, id est scopuli in mare procurrentes, III, 39, 4.
- Pyrgus, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; in deditionem accipitur a Philippo, 80, 13.
- Πύργος ὁ ἐν τοῖς Περιππίοις, castellum Eleorum prope Lasionem, captum a Philippo, V, 102, 6.
- Pyrreum, τὸ Πύρρειον, Pyrrhi regia domus Ambraciae, XXII, 10, 2 (XXI, 23, 1).
- Pyrrhi Castra, ὁ Πύρρον χάραξ, locus Laconiae, a Pyrrho nomen habens, Achillis filio, V, 19, 4.
- Pyrrhias Aetolus, dux missus Eleis ab Aetolis, Achaiam populatur, V, 30, 2. Incursionem in Messeniam facit, cum Lycurgo copias coniuncturus; sed mox repulsus in Elidem redit, V, 91, 3; 92. In eius locum alium ducem ab Aetolis petunt Elei, 94, 5.
- Pyrrichus, amicus olim Philippi, ab eodem occisus, et liberi eiusdem in vincula coniecti, XXIV, 8, 3 seq.
- Pyrrhus, Epiri rex, a Tarentinis in Italiam invitatus, I, 6, 5; a Romanis Italia pellitur, I, 6, 7. Biennio ante eladem Gallorum Delphicam in Italiam traiecit, II, 20, 6, circa Olymp. 124, II, 41, 11; a Tarentinis arcessitus, VIII, 25 a. Circa eius transitum in Ita-

- liam postremum foedus ante bellum Siculum ictum est inter Poenos Romanosque; et de ipso Pyrrho agebatur illo foedere, III, 25. Ex bello cum Pyrrho perfecti athletae certaminum bellicorum evaserunt Romani, II, 20, 9 seq. In Sicilia dominatus XII, 25 k, 2. Bella non insidiis gessit, sed aperto Marte, XVII, 3, 6. In bello cum Romanis usus est armis militibusque Italicis; et alternatim manipulos in acie locavit more Romanorum instructos et manipulos in phalangis modum, XVIII, 11, 10. In Argos urbem irrumpens imprudens nullum sibi receptum reliquum fecerat, fragm. gramm. 14. Eius filia Nereis; eiusdem ex ea nepos Hieronymus, rex Syracusarum, Hieronis filius, VII, 4, 5. Eius regia fuerat Ambracia urbs, XXII, 15, 9. Conf. Pyrrheum. Eius hepteres; qua dein vectus est Hannibal superior in pugna navali cum Duilio, I, 23, 4.
- Pyrssiae, αἱ πυρρσῖαι, earumque varia genera, X, 43—46.
- Pythagoreorum collegia in Magna Graecia incensa, II, 39, 1 seq.
- Pytheas, itinerator et geographus, quem ut fabulatorem reprehendit Polybius, XXXIV, 5, et c. 10, 7.
- Pytheas Thebanus, altera fax belli Achaici, XL, 1; cum uxore et liberis relicta patria in Peloponnesum profugit, XL, 3, 10.
- Pythia; cur ad eius oracula Lycurgus omnia sua instituta retulerit X, 2, 8 seqq.
- Pythiadas, Erythraei maris praefectus, V, 46, 7 et 11.
- Pythias Pellenensis, Psophidi praeficitur ab Achaeis, IV, 72, 9.
- Pythion cum Damocle missus ad speculanda Romanorum consilia, XIII, 5, 7.
- Pytho, Prusiae legatus Romam, XXXI, 6, 1 seqq.
- Pythodorus, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad Romanos, XVIII, 35, 2.
- Pythonici sepulcrum Tarenti, VIII, 30, 9.
- Quadriremis Punica singulari arte fabrefacta subsidens in aggere ad Lilybaeum capitur a Romanis, I, 47, 5 seqq. Rhodiae, XVI, 7, 2; 31, 3.
- Quaestor urbanus Romae excepto sumtu quem facit consul nullum sumtum facere absque senatusconsulto potest, VI, 13, 2. Quaestoris locus in castris, 31, 1. In castris duplicibus, ubi ambo consules castra iuncta habent, 32, 4. Custodia nocturna quaestorii, 35, 4.
- Quinctius. Vid. T. Quintius.
- Quinqueremes 100, triremes 10, in prima classe Romanorum, I, 20, 9. Quinqueremium 200 classis Romana, privatorum sumtu parata; naves fabricatae ad exemplar quinqueremis captae Hannibalis Rhodii, I, 59. Quinqueremibus potissimum, non triremibus, mari gestum est primum bellum Punicum. Romani eo bello 700 quinqueremes miserunt, Poeni 500, I, 63 seq. Etiam Graeci sub ea tempora talibus maxime navibus, atque etiam maioribus, utebantur, et triremes inter apertas

- et minores naves numerabant, XVI, 2, 9 seq.; conf. 3, 3 seqq.; 5, 1 et 4; 7, 1.
- T. Quintius Crispinus, consul cum M. Marcello, a Poenis intercipitur, X, 32, 1 seqq.
- T. Quintius (vel Quinctius) Flamininus, consul cum Cn. Domitio, XXII, 15, 13. Colloquium cum Philippo habet in ora sinus Maliaci, XVII, 1—9. Imperium ei in Macedonia prorogatur, XVII, 12, 2. Non maior 30 annis singulari prudentia administrat omnia, 12, 3 seqq. Ad Cynoscephalas vincit fugatque Philippum, XVIII, 1—10. Inducias ei concedit et colloquium ad Tempe, 17—22. Eius abstinentiam, suspectam Aetolis, defendit Polybius, c. 17 extr. et seq. Corinthi in Isthmicis ludis per praeconem recitat senatusconsultum de pace Philippo data et de libertate Graecis restituta, XVIII, 29. Brachyllae Boeoti caedem se non impediturum promittit, XVIII, 26, 10 seqq. Romae operam dat ut Boeoti iubeantur recipere Zeuxippum exsulem, caedis illius auctorem, XXIII, 2, 4. Arcano colloquio Demetrium, Philippi filium, Romam legatum, demulcet, et spem regni ei facit, XXIV, 3, 7 seqq. Romae cum Q. Caecilio et Appio Claudio indicat controversiam de exsulis Spartanorum, XXIV, 4, 8 seqq. Legatus ad Prusiam et Seleucum, XXIV, 5, 1; amicus Dinocratis Messenii, infensus Philopoemeni, 5, 2 seq. Frustra petit ab Achaeis ut sibi concilium gentis cogatur, 5, 15 seqq.
- Quintus nescio quis cum Canuleio legatus in Aegyptum fuerat tempore Ptolemaeorum fratrum, Philometoris et Phylsconis, XXXI, 18, 4.
- Quintus, nescio an idem qui superior, legatus mittitur ad bellum Rhodiorum cum Cretensibus componendum, XXXIII, 14, 4.
- Quintus, qui memoratur XXXV, 4, 2, est Q. Fulvius Nobilior.
- Quirinus. Vid. *Ἐννάλιος*.
- Rabbatamana (τὰ, s. Rabboth-Ammon), urbs Arabiae, vi expugnata ab Antiocho, V, 71.
- Ragae, *Ῥαγαί*; an sic legendum pro *Ῥαγαί*? X, 29, 3.
- Rates, *σχέδια*, traiciendo Rhodano, III, 42, 8.
- Reges. Conf. Monarchia et Regnum. Regis et tyranni discrimen, V, 11, 6. Ex monarcha, invidioso nomine, sensim fit rex, VI, 6, 10 seq.; ex regibus tyranni, VI, 7. Apud Lacedaemonios reges perpetuum imperium habent, VI, 45, 5. Carthaginensium reges, VI, 51, 2: quos Suffetes vocant Romanis scriptores, III, 33, 3; 41, 6.
- Regium, ad fretum Siculum, ex adverso Messanae, I, 7, 1; obsidetur a Dionysio seniore, I, 6, 2. Vi subigitur a praesidio Romano, I, 6 extr. et seq.; adiutoribus Mamertinis, I, 7, 8; III, 26, 6. Mox Romani, poena capta de perfidis, urbem Reginis restitunt, I, 7. Inde quinqueremes Romanas Apolloniam petere nunciatur Philippo, V, 110, 3 et 9. Roma discedens Hannibal Regium petiit, IX, 7, 10, et Reginos propemodum sedibus suis eii-

- cit, 9, 4. Inde usque Tarentum ora Italiae importuosa, X, 1, 1.
- Regnum, una e tribus reipublicae formis, VI, 3, 5. Differt inter regnum et tyrannidem, VI, 3, 9 seq.; 4, 2; V, 11, 6. Oritur ex monarchia, V, 5 extr. et c, 6 seq.
- Regulus. Vid. Atilius.
- Religionis anxia cura Romanorum inventa ad coercendam multitudinem, VI, 56, 6 seqq.
- Remiges classis Romanae exercentur in terra, I, 21, 1 seq. 300 in quaque navi, cum 120 militibus, I, 26, 7; phalangistas Macedonicos ad remigium exercuit Philippus, V, 2, 4 et 11.
- Respublica Romana. Vid. Romana resp. Rerumpublicarum variae formae, VI, 3—10. Tres praecipuae: regnum, aristocratia, democratia, VI, 3. Ista vero distributio haud satis accurata, 3, 6 seqq. Optima illa est, quae ex tribus illis formis mixta, 3, 7. Cuius generis est Romanorum resp. VI, 11, 6 seqq. Rerumpubl. ex alio in aliud genus conversiones accurate explicavit Plato, VI, 5, 1. Rerumpubl. veteribus celebratarum collatio cum Romana, VI, 43—56. Vid. suis locis Lacedaemonii, Creteneses, Mantinenses, etc. Duae res rempublicam continent, leges et mores, VI, 47, 1.
- Rex. Vid. Reges et Regnum.
- Rhaeti; per eos patet transitus Alpium, XXXIV, 10, 18.
- Rhaphia, primum oppidum Coelesyriae, quod occurrit Rhinocolura ex Aegypto venientibus, V, 80, 3. Pugna ad Rhaphiam inter Antiochum M. et Ptolemaeum Philopatorem, V, 82 seqq. Rhaphiam ex pugna se confert Antiochus, V, 85, 10; accedente vero Ptolemaeo Gazam se recipit, 86, 2 seq. Ea potitur Ptolemaeus, 86, 8.
- Rhaucus, Cretae urbs, XXXI, 1, 1. Rhauciis Lycastium, Cnosiiis ademtum, attribuunt Gortynii, XXIII, 15, 1. Gortynii et Cnosii cum iis bellum gerunt, et in eorum perniciem coniurant, XXXI, 1, 1.
- Rhinocolura vel Rhinocorura (ῥὰ), extrema urbs Aegypti Coelesyriam versus, V, 80, 3.
- Rhium, promontorium Achaiae ad fauces sinus Corinthiaci, cum portu vel commoda statione navium, unde in adversam Aetoliam traicitur, IV, 10, 4 seqq.; 19, 6; XII, 12 b, 2. Philippum invitant Aetoli, ut conveniat ad colloquium de pace; sed ipsi ad dictam diem non adsunt, IV, 26, 5; V, 28, 3; 29, 3.
- Rhium Aetolicum, τὸ 'Ρίον Αἰτωλικόν (nisi expungendum Αἰτωλικόν, necessario cum praecedenti ἔλαβε δὲ καὶ κέλητα est coniungendum), promontorium Aetoliae ad eadem fauces sinus Corinthiaci, oppositum Rhio Achaiae, alias Antirrhium dictum, V, 94, 8. Idem Rhium Aetolicum intelligendum 6, 8.
- Rhium, ipsum fretum, inter utrumque promontorium interiectum, IV, 64, 2.
- Rhizon. Vid. Rizon.
- Rhodanus fluvius: eius fontes et cursus, III, 47, 2 seq. Eum respicit alterum latus Alpium, II, 15. Quinque eius ostia

statuit Timaeus, duo Polybius, XXXIV, 10, 5: quorum id, quod prius est ab Italia venientibus, Massiliense vocatur, III, 41, 5. Eius accolae negotiationem maritimam exercent, lembis utentes, 111. Inter eum et Alpes prope ipsum sedes habebant Galli Gaesatae, II, 22, 1; 34, 2. Ad eum pervenit Hannibal, III, 47, 1. Longitudo viae ab Hannibale confectae ab Emporiis Hispaniae ad eum etc., III, 39, 7 seqq. Eum traiecit Hannibal, 42 seq. et 46. Ad eum Numidae Hannibalis equites fugantur ab equitibus Scipionis, 45. Iuxta eum progreditur Hannibal, 47, 1.

Rhodii. Vid. Rhodus.

Rhodon, Phocaesium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, XXXI, 4, 4.

Rhodope, mons Thraciae, XXXIV, 10, 15.

Rhodophon Rhodius cum Romanis faciendum censet bello Persico, XXVII, 6, 3; XXVIII, 2, 3. Legatus Romam mittitur de societate, XXX, 5, 4.

Rhodus, Argivorum colonia, XXII, 7, 11. Rhodiorum ditio in opposita continente; vid. Peraea. Eorum colonia Agrigentum, IX, 27, 8. Persequuntur Demetrium Pharium, Cyclades insulas populantem, IV, 19, 8. Maris tenere videntur imperium, IV, 47, 1. Cum Prusia bellum faciunt Byzantiis, portorii caussa quod illi exigebant a navigantibus in Pontum, III, 2, 5; IV, 47 et 49 seq. Pacem cum eisdem faciunt, 52. A Ptolemaeo petunt libertatem Andromachi, patris Achaei, 51. Cnosiis

auxilia mittunt, IV, 53, 1 seqq. Sinopensibus, a Mithridate bello petitis, omne genus subsidiorum mittunt, 56, 3 seq. Eorum et Chiorum legati cum Philippo agunt de pace cum Aetolis facienda, et finiendo bello Sociali, V, 24, 11; rursus V, 100, 9. Ipsius intercedentibus Ptolemaeus Philopator Antiochum M. legationibus differt, V, 63, 5. Terrae motu afflicti brevi iacturam sarciant, opibus regum, principum et civitatum adiuti, V, 88—90. Eorum populus coronatus a populo Syracusiorum; statua Rhodi dedicata, V, 88, 8. Eorum classem in portu incendit Heraclides ex Philippi mandato, XIII, 3, 1, et c. 4 seq. Dolosa legatione decepti a Philippo hostem eum declarant, XV, 22 extr. et seq. Classem sociant cum Attalo in pugna ad Chium adversus Philippum, XVI, 2 seqq., et in pugna ad Laden, XVI, 41 seq. Post hoc proelium Philippum maris potentem relinquunt, XVI, 1 a, 1. Rhodiorum legati, Athenienses ad bellum inferendum Philippo hortantur; Rhodiorum populo Athenienses coronam et ius aequum civitatis decernunt, XVI, 26, 8 seqq. Invitati ab Achaeis ad pacem cum Philippo faciendam nihil inconsultis Romanis faciendum censent, XVI, 35. Eorum postulata in colloquio Philippi cum T. Quintio, XVII, 2, 3 seq.; 6, 1 seqq. Declarant Antiocho se classem eius praeternavigare non passuros, XVIII, 24, 11. Deliberant cum Romanis de

pace Antiocho danda, XXI, 8, 4 seq. Romam legatos mittunt eiusdem pacis caussa, XXI, 14, 12; XXII, 5 seq.; 7, 10 seqq. Pro Aetolis intercedunt et pacem eis impetrant, XXII, 8, 10; 12, 1 et 9; 13, 7; 14, 1 et 5. Foedere Romanorum cum Antiocho comprehenduntur, XXII, 26, 16. seq. Iis Romani post bellum Antiochicum Lyciam Cariamque dant usque ad Maeandrum, XXII, 7, 7; 27, 8; III, 3, 7. At Lycii socios tantum, non subditos eorum declaratos se esse a Romanis contendebant; unde gravis inter Lycios Rhodiosque contentio et bellum, XXIII, 3. Nonnulla etiam eorum castella ab Eumenis subditis infestabantur, non invito Eumene, et Lyciis etiam favente, XXV, 5, 13, coll. XXVII, 6, 5 seq.: quo ex posteriori loco prior alter interpretandus. Lycios bello vincunt XXVI, 7, 2; sed Romani eis offensi quod Perseo sponsam Laodicen magna pompa adduxissent, per legatos eis significant Lycios eis non pro munere, sed ut socios et amicos fuisse attributos, XXVI, 7 seq. Romanis omnia officia spondent ad bellum Persicum, XXVII, 3, 2 seqq.; et legatis Persei suam erga Romanos voluntatem declarant, XXVII, 4. Lucretius eis per aliptam litteras et mandata mittit, XXVII, 6, 1. Illi, licet Dino et Polyaratus ad Persei partes eos traducere conarentur, tamen fidem Romanis servant, et postulatas naves mittunt, c. 6 seq. Rhodii alii Romanis, alii Perseo

favent; impetrant tamen a Romanis facultatem frumentum e Sicilia exportandi, XXVIII, 2; simul legatos Romam mittunt, simul alios ad Q. Marcium Cos. et ad praefectum classis, XXVIII, 14 seq. Alexandriam legatos mittunt ad dirimendum bellum Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeis fratribus, XXVIII, 15, 15; 19, 1 seqq. Legatos mittunt Romam et ad Perseum de dirimendo bello, XXIX, 4. Persei et Genthii legatis benigne respondent, pollicentes se bello finem imposituros, c. 5, 1 seqq. Cum Cretensibus omnibus missis legatis amicitiam renovant, c. 4, 6 seq. Legati victo Perseo Romam advenientes cum ludibrio accipiuntur, XXIX, 7. Novis legationibus et donis iram Romanorum deprecantur, et societatem foedusque cum eis iungere frustra student, XXX, 4 seq.; postquam consulto per 140 annos, quamvis amici Romanorum, foedus de societate cum eis facere noluerant, XXX, 5, 6 seq. Caudii et Mylasenses desciscunt ab eis; et mox quidem ab eis rursus subiguntur, sed per idem tempus advenit decretum senatus Romani, quo Cares et Lycii omnes liberi prorsus renunciuntur: cui decreto parentes Rhodii regionibus istis penitus excesserunt et ditissimos reditus amiserunt, XXX, 5, 12 et 16; XXXI, 7, 4 seqq. Nova legatione frustra societatem Romanorum petunt, XXX, 1. Tandem illam obtinent, patrocinate Ti. Graccho, XXXI,

- 7, 18. Calyndam ut tenere sibi liceat petunt obtinentque et colossus Romanis in aede Minervae decernunt, XXXI, 16 seq. Donatos ab Eumene ducentos et octogies mille frumenti modios accipiunt, XXXI, 17 a, 1: de quo eos vituperat Polybius, ibid. § 2 seq. Bellum habent cum Cretensibus, XXXIII, 14, 3 seq.: ad quod auxilia petierunt ab Achaeis, c. 15. Ad incitas redacti mala consilia capiunt, XXXIII, 15 a, 1 seqq. Apud eos nauarchus, i. e. classis praefectus, potestatem habuit societatis sancienda, etiam absque diserto decreto in eam rem facto, XXX, 5, 5: quare nauarchis pro legatis nonnunquam usi sunt, ut loc. cit. et XVII, 1, 4. Vid. Pausistratus, Pamphilidas, Eudemus. Vid. et Prytanes. Add. fragm. hist. 53.
- Rhositeles (Sositeles) Sicyonius, Achaeorum legatus ad Ptolemaeum Epiphanem, XXIII, 1, 6.
- Rhynchus, locus circa Stratum Aetoliae, VI, 59, 5.
- Rhyndacus, Mysiae fluvius; Polybio Megistus, V, 77, 9.
- Rhytum, poculi genus, XIV, 11, 2.
- Rigosages Galli, *Γαλάται Πιγόσαγες*: sic mssti omnes et edd., pro quo Tectosages V, 53, 3: rectius fortasse fuerat *Αιγόσαγες*, ni ipsum *Πιγόσαγες* teneri debuit.
- Rizon, fluvius et oppidum Illyrici, quo se fuga recipit Tenta, II, 11, 16.
- Roma condita Ol. 7, 2; IV, 2 a, 1, urbs a Gallis capta, I, 6, 2; II, 18, 2. Romae trepidant omnes ad nuncium de Hannibalis adventu in Galliam Cisalpinam, III, 61, 7; rursus post cladem ad Trasimenum lacum, III, 85; rursus ante pugnam Cannensem, III, 112, 7 seq., et post pugnam, III, 118; rursus ad Hannibalis adventum a Capua, cum is 5 M. P. a Roma castra poneret, IX, 5 seq.; rursus nescio qua occasione, fragm. gramm. 97. Romae, i. e. Romano populo, colossus erectus Rhodi in aede Minervae, XXXI, 16, 4. Adde mox Romana resp. et Romani.
- Romana respublica. De eius forma ex professo commentatus est Polybius l. VI, c. 11 — 18: ad quam partem sui operis provocat I, 64, 2; X, 16, 7; XXI, 10, 11; eandem promittit, III, 2, 6; 118, 11; conf. V, 111, 10. Ipsa forma et constitutio reipublicae maximum Romanis momentum attulit ad dominatum Italiae Siciliaeque post clades bello Hanniblico acceptas recuperandum, Hispaniamque et Galliam suae ditioni subiiciendam, denique victis Poenis ad cogitandum de totius terrarum orbis imperio, III, 2, 6. Romana resp. ex clade Cannensi brevi se recepit, III, 118, 9. E variis mixta formis, VI, 3, 3 et c. 11 seqq., et omnium commodissima, ipsa ex se malis suis parans remedia, VI, 18. Quatenus conversiones illam maneant, VI, 9, 12 seqq. Futura reip. Rom. ruina, VI, 57. Eius cum aliis rebuspublicis collatio, VI, 43 — 56.
- Romani. Eorum imperium cum

imperio Persarum et Graecorum collatum, I, 2. Eorum prima cum exercitu traiectio ex Italia, I, 5, 1, et c. 11 seq. Prima classis bellica, I, 20. Eorum magnitudo animi et mira audacia in rebus gerendis, I, 20, 11; 55, 3 seqq.; 59; VIII, 3. Contra mare et coelum ipsum pugnare audent, I, 37. Pervicaces imprimis et terribiles sunt in rebus adversis, XXVII, 8, 8 seq.; III, 75, 8. Sicilia eis cedunt Poeni, I, 63. Vid. Sicilia, et ibi Siculum bellum. Eorum potentia non casu et fortuna, sed consilio et virtute parta, I, 3, 7 seqq.; 64, 9; XVIII, 11, 4 seq. Poenis bello Africo fidem servant; commeatus eis advehere permittunt suis mercatoribus; a mercenariis in Sardiniam invitati, quum a Poenis illi defecissent, respuunt conditionem, I, 83; sed ab eisdem mercenariis, quum a Sardis Sardinia essent eiecti, denuo invitati, Sardiniam sibi subiicere aggressi sunt, et Poenos ut eam sibi permitterent coegerunt, I, 88; III, 10. Primum cum exercitu in Illyricum et in illas Europae partes traiciunt, I, 13, 4; II, 2—12. Prima legatio ad Aetolos et Achaeos, tum ad Corinthios et ad Athenienses, II, 12, 4 seqq. Isthmiorum ludorum participes fiunt, II, 12, 8. Eorum imperio quo pacto subiectae fuerint partes omnes cognitae orbis terrarum, docet Polybii historia, III, 1. Eorum dominatio fugiendane et vituperanda sit an probanda et laude digna, docet eadem

historia, III, 4, 7. Eorum imperium Graecis, cognoscendi orbis terrarum studiosis, multos terrae tractus patefecit, aditu prius difficillimos, III, 59. Religioni et superstitioni indulgent, praesertim periculosis temporibus; sic ante pugnam Cannensem, III, 118, 5. Ea religio et superstitio inventa et ad coercendam multitudinem, VI, 56, 6 seqq. De religione Rom. conf. Iusiurandum. De retinenda Italia desperant post pugnam Cannensem, III, 118, 5. Sive ipsi bello vicissent sive Poeni, in Graeciam arma translaturi erant victores, V, 104, 3 et 10; XI, 7, 1 seqq. Veriti Philippi audaciam in Graeciam legatos miserunt, V, 105, 7. Ad inferendum tertium bellum Punicum honorificos praetextus quaerunt, XXXVI, 1 b. De eis hoc bellum suscipientibus variae per Graeciam sententiae, XXXVII, 1 a seqq. Romanorum militia et bellandi genus, VI, 19—42. Adde, de vallo Romanorum et Graecorum, XVIII, 1. Conf. etiam Legio et alia huc facientia. Cavent ne bellum unquam ultro intulisse videantur et nonnisi vim illatam repellentes, fragm. gramm. 97. Inducunt bella, insidiis raro utuntur; et cominus rem gerentes pugnam edunt statariam, XIII, 3, 7. Cominus non tam caesim feriendo quam punctim rectis utuntur gladiis, crebro repetitis ictibus, II, 33, 6. In pugna spatium a tergo relinquunt, quo se recipere manipuli possint, ibid. § 7. Per vim capta urbe mire statim

- saevire in oppidanos solent, X, 15, 4 seq. Civi Romano capitis reo impune in spontaneum exsilium abire licet, VI, 14, 7 seq. Facile aliorum mores adsciscunt et optima quaeque instituta imitantur, VI, 25, 11. Romana res publica pulcherrima fuit Hannibalis temporibus, VI, 58. Syracusarum spoliis privatas domos urbemque condecorant, IX, 10, 13. Adde Foedus et Legationes. Cives Romani bello Hannibalico capti et in Graecia servientes ab Achaeis redempti, XIX. Eorum abstinentia et innocentia ante bella transmarina; eius documenta eximia dederunt L. Aemilius et Scipio Aemilianus, XVIII, 18. Ad luxuriam descendunt post bellum Persicum, XXXII, 11. Eorum institutum est non funditus evertere victum hostem, imperata facere paratum, XVIII, 20. Eorum mos liberaliter agendi cum regibus, qui eorum partes sequuntur, XXI, 9, 5 seqq. Omnia, etiam parum ad ipsos pertinentia, ab omnibus populis ex ipsorum sententia administrari volunt, XXV, 1, 4. Ita solertes sunt ut dum videntur beneficium aliis dare, eodem tempore per illorum imprudentiam suum augeant imperium, XXXI, 18, 7. Publicae famae in bellis suscipiendis magnopere rationem habent, XXXVI, 1 b, 1 seq. Prudentes, non negligunt assensum eorum qui sunt extra concilium, *ibid.* et fragm. hist. 56.
- Rostra. Mortuorum laudatio pro rostris, VI, 53, 1 et 9.
- Rubrum Mare. Vid. Erythraeum.
- Ruscino, ὁ Ῥόσκινος pro Ῥοσκίνων, Galliae fluvius, XXXIV, 10, 1.
- Sabinorum auxilia Romanis adversus Gallos parata, II, 24, 5.
- Sacer ager Milesiis restituitur a Romanis post bellum Antiochicum, XXII, 27, 5. Sacer olim et nulli bello obnoxius ager omnis Eleorum, IV, 73, 10.
- Sacerdotibus Aegyptiorum summi honores et imperia olim deferebantur, XXXIV, 2, 7. De Sacerdotum Romanorum collegiis ex professo scripsit Polybius libro sexto; sed ea pars non superest, XXI, 10, 11.
- Sacramenti militaris formula apud Romanos, VI, 21, 1 seq. Sacramentum castrense, VI, 33 seq.; X, 16, 6 seq.
- Sagalassensium agrum in Pisidia populatur Cn. Manlius, ipsosque dein in deditionem recipit, XXII, 19.
- Saguntum, ἡ Ζάκανθα; eius situs et ager urbis, III, 17, 2 seq. *Ibid.* 14, 9; 16, 5; 61, 8; VI, 37, 4. Saguntini in fide et clientela sunt populi Rom., III, 15, 5 et 7. Circa finem belli Punici I. nondum fuerant socii Romanorum, III, 21, 5: sed tamen pluribus annis ante Hannibalis tempora, 30, 1 seq. Crebris nunciis certiores faciunt Romanos de progressibus Hannibalis in Hispania, III, 15, 1. Saguntum oppugnat expugnatque Hannibal, III, 17, 4 seqq.; IV, 66, 8, contra foederum fidem, XV, 17, 3.

- Ea iniuria caussa est belli Punici secundi, III, 8, 1. Ibi custodiuntur obsides, quos Poeni ab Hispanis exegerant, III, 98, 1. Urbem obsident fratres Scipiones, 97, 6; 98, 7. Obsides Hispanos Abilyx decepto Bostare tradit Romanis, c. 98 seq.
- Sais, urbs Aegypti, XXIII, 16, (XXI, 19), 4.
- Sala, fluvius Africae, XXXIV, in fine, fr. lat.
- Salassi; per eorum fines patet transitus Alpium, XXXIV, 10, 18.
- Saliorum collegio ascriptus erat P. Scipio Africanus maior, XXI, 10, 10 seqq.
- Salmantica, ἡ Ἐλευατινὴ, urbs Vaccaeorum in Hispania, capitur ab Hannibale, III, 14, 1 et 3.
- Samaria; ad praesidendum Samariae Hippolochum et Ceraeam mittit Antiochus M., V, 71, 11. Eandem praereptam ab Aegyptiis victo Scopa recipit Antiochus, XVI, 39, 3.
- Sambucæ Marcelli ad Syracusas, VIII, 6—8.
- Sambucistrias curat iuvenis Aegypti rex, Ptolemaeus Philopator, V, 37, 10. Conf. XV, 25 a, 24.
- Samicum, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9. Eo potitur Philippus, IV, 80, 9 seqq.
- Samnites a Romanis debellati, I, 6, 6; cum Gallis arma sociant et caedunt Romanos in agro Camerte; rursus vero ab illis in agro Sentinate caeduntur, II, 18, 5 seq. Socii Romanorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 10; Samnis, cognomen Magonis, IX, 25, 4. Samnium intrat Hannibal, III, 90, 7. Via e Samnio Capuam, III, 91, 9. Capua per id Romanam contendit Hannibal, IX, 5, 8.
- Samosata (τὰ), urbs Commagenae, ad Zeugma, XXXIV, 13, 3 seq.
- Samothracia, maris Aegaei insula; in eam ut confugeret Ptolemaeus ab Antiocho victus suadet Eulaeus, XXVIII, 17 a, 1. In ditione Persei erat, XXIX, 1 f, 2.
- Samus (aliis Samius), Chrysgoni filius, poeta epigrammaticus, σύντροφος Philippi regis, V, 9, 4. Eius versiculus affertur ibid. § 5. Occiditur a Philippo, XXIV, 8, 9.
- Samus insula in ditione est regum Aegypti sub Ptolemaeo Eupatore, V, 35, 11. Eam invadit Philippus, rex Macedonum, III, 2, 8. Ibi cum classe Romana stat L. Aemilius Regillus, XXI, 6, 1.
- Saporda: ἡ εἰσβολὴ ἡ ἐπὶ Σάπορδα, una ex viis, quibus per fauces Climacis montis ex Milyade in Pisidiam transitur, V, 72, 4.
- Sarapidis fanum, τὸ Σαραπιεῖον, in Thracia ad Bosporum Thracicum, IV, 39, 6.
- Sardanapallus, idem Concoherus nominatus, fragm. hist. 9. Sardanapalli vitam agebat Prusias, Bithyniae rex, XXXVII, 2, 6, non Philippus, Amyntae filius; quem eo nomine temere reprehendit Theopompus, VIII, 12, 3.
- Sardes, Lydiae urbs; ubi sedem rerum suarum habuit Achaeus, V, 77, 1, coll. c. 57, 4 et 8; urbs munitissima, iam in alterum annum obsessa ab Antiocho, VII, 15; capitur tan-

- dem felici audacia Lagorae, VII, 15—18. Arx eius, in quam se receperat Achaeus, VII, 17, 4, capto per dolum Achaeo, VIII, 17 seqq., traditur Antiocho, VIII, 23; qui eam retinet, XXI, 9, 1; 10, 1. Urbe et arce potiuntur Scipiones, XXI, 13, 1. Ibi cum Chiomara colloquitur Polybius, XXII, 21, 12. Sardium obsidio XXIX, 6 a, 5. Eo accusatores Eumenis invitat Sulpicius, XXXI, 10.
- Sardinia insula, hominum frequentia et fructuum proventu praestans, I, 79, 6; 82, 7; tota in potestate Poenorum, I, 10, 5. Eam Poenis eripere cogitant Romani, I, 24, 7. Hannibal cum classe eo missus obsidetur a Romanis et multas naves amittit, 24, 5 seq. Eam praesidio tenentes mercenarii deficiunt a Poenis, I, 79, et Romanos advocant, sed ab his (qui fidem Poenis, pace post bellum Siculum facta, servare volebant) non audiuntur, 83, 11. Iidem mercenarii ipsi eiiciuntur a Sardis ex insula, quae Poenis prorsus eripitur, 79, 5 seq.; 82, 7. Tum ab eisdem mercenariis insula eiectis rursus invitati Romani ad opem ipsis ferendam, navigare eo instituerunt, 88, 8. Inde, quum Poeni finito bello Africo bellum et in Sardos ad recipiendam insulam et adversus mercenarios in Italiam profugos pararent, Romani, id bellum adversusse parari caussantes, Poenis bellum indixerunt; eaque ratione coegerunt Poenos ut eam Romanis permetterent, I, 88; III, 10, 3; 27, 8; 28, 2. Eo abit C. Atilius Cos. cum exercitu, II, 23, 6; inde redit, 27. Memoratur in primo Romanorum cum Carthaginiensibus foedere III, 22, 9. Incolae *Σαρδόνιοι* I, 79, 5; 88, 10, *Σαρδῶνι* I, 88, 9. Vid. Sardoum mare.
- Sardonius risus, XVII, 7, 6.
- Sardoum mare, I, 10, 5, ubi *Σαρδάνιον* cod. Vat. *Σαρδόνιον* recte III, 37, 8; 41, 7; XXXIV, 6, 6 (ex Strabone; ceteris locis *Σαρδῶν*). Vid. Sardinia sub finem; 42, 6; II, 14, 6 et 8; III, 41, 7; 47, 2; XXXIV, 6, 6. Ab Africo vel Libyco mari dividit Lilybaeum promontorium, I, 42, 6. In id influit Narbo fl., III, 37, 8. Hannibal a Pyrenaeo ad Rhodanum proficiscens id ad dextram habuit, III, 41, 7.
- Sarisarum mensura et ratio, quibus utitur phalanx, XVIII, 12 seq. Sarisas in altum erigunt Macedones, quum se dedere aut transire ad hostes volunt, XVIII, 9, 9 seq.
- Sarmata Gatalus, XXVI, 6, 13.
- Sarsinates et Umbri Apenninum incolentes Gallis opponuntur bello Gallico Cisalpino, II, 24, 7.
- Saso, insula in introitu Ionii maris, V, 110, 2.
- Sation, oppidum Illyrici ad Lychnidium lacum, captum a Philippo, V, 108, 8.
- Satrapii. Vid. Atropatios.
- Saturni tumulus ad Novam Carthaginem, X, 10, 11.
- Satyrus, Achaeorum legatus Romam, XXXI, 6, 1.
- Satyrus, legatus Iliensium, pro Lyciis intercedens apud Romanos, XXIII, 3, 3.

Scala. Vid. Climax.

Scalarum commetiendarum ratio, IX, 19, 5 seqq. Adde V, 97 extr. et seq.; IX, 18, 5 seqq.

Scardus mons Illyrici, XXVIII, 8, 3.

Scerdilaedus, dux copiarum Teutae, per Antigoneae fauces Epirum intrat, Epirotas ad Phoenicen acie vincit; inde induciis pactis domum redit, II, 5 seq.; quindecim lembos auxilio mittit, V, 3, 3; 4, 3. Reliqua de eo vide IV, 16 et 29; V, 3 seq.; 95; 101; 108; 110; X, 41, 4. Filius fuit Pleurati; Agronis frater; nepotis ex fratre, Pinnae vel Pinei successor in regno; pater Pleurati; avus Genthii.

Scipio. Vid. Cornelius.

Sciron, ephorus Messeniorum, expostulat cum Dorimacho Aetolo, praedonibus favente, IV, 4. Conf. Chironis villa.

Scironides petrae, Scironia saxa, ab oriente Corinthi, XVI, 16, 4 seq.

Scodra, urbs Illyrici, XXVIII, 8, 4. Videtur consueta regia fuisse Genthii.

Scopas Aetolus Aristonis praetoris Aetolorum cognatus, cui ille curam belli et administrationem aliarum rerum permisit, IV, 5, 1. Eum Dorimachus ad bellum Messeniis privatim inferendum incitat, IV, 5, 2 seqq. Cum amicis privato consilio Messeniis, Epirotis, Achaeis, Acarnanibus, Macedonibus, bellum infert, 5, 10. Cum multitudine Aetolorum in Peloponnesum

transit et ex Phigalea fines incursat Messeniorum, 6. Redditum in Aetoliam simulans Aratum cum Achaeis ad Caphyas adoritur et proelio vincit fugatque, IV, 10—12. Praetor creatur Aetolorum, IV, 27. Philippo Aetoliam invadente, cum Aetolis impressionem facit in Macedoniam, et Diu devastat, IV, 62; V, 11, 1. A Dorimacho praetore dux auxiliorum mittitur Eleis cum Agelao, V, 3, 1. Ad novas leges scribendas et novas tabulas conficiendas cum Dorimacho nominatur ab Aetolis, XIII, 1, coll. fragm. hist. 68. Frustratus magistratu, cuius caussa novas leges scribere erat ausus, Alexandriam abit, ubi cupiditate fuit inexplibili, XIII, 2. Ab Agathocle in Graeciam missus ad milites conducendos XV, 25a, 11. Dux copiarum Ptolemaei Epiphanis recipit Iudaeam, XVI, 39, 1. In obsidenda nescio qua urbe remissius versatur, 39, 2. Ab Antiocho vincitur pugna ad Panium; qua victoria Antiochus Palaestina rursus potitur, 39, 3 seqq. De illa pugna ad Panium, et de acie a Scopas instructa, eiusque virtute, Zenonis Rhodii narrationem vide apud Polyb. XVI, 18 seq. Res novas in Aegypto moliens, in vincula conicitur et veneno necatur, XVIII, 36 seq. Aegypti regnum rapinis exhausserat, 38, 1 seq.

Scopium, locus prope Thebas Phthias, V, 99, 8.

Scorpiunculi Archimedis, VIII, 7, 6.

Scotitas, locus inter Tegeam et

- Lacedaemonem, XVI, 37, 3 seq.
- Scotussa, urbs Thessaliae, X, 42, 3 seqq.; XVIII, 3, 3. Eius ager, ἡ Σκοτουσσαία, XVIII, 3, 3: in quo est Melambium, 3, 6.
- Scriba communis Achaeorum, II, 43, 1.
- Scutum Romanorum, ὁ θυρεός, excellit ad tutandum corpus, II, 30, 8. Eius figura et structura, VI, 23. Scuta equitum Rom. olim e bovillo corio parum firma; dein Graecorum more firmiora, VI, 25, 7 seqq. Gallicum protegere virum non potest, II, 30, 3. Hispanicum, simile Gallico, III, 114, 2. Ligusticum, XXIX, 6, 1.
- Scylla, de qua Homerus loquitur, XXXIV, 2, 12; 3, 9.
- Scyllaeum, promontorium Italiae in Bruttis, ad fretum Siculum; ibi venantur galeotam s. xiphiam piscem, XXXIV, 2, 12; 3, 1 seqq.
- Scythas bello petens Darius, Bosporum Thracicum ponte iunxit, IV, 43, 2. Scythae Nomades imminent Bactrianae, XI, 34, 5. Scytharum facinora patrare proverbialiter dictum, IX, 34, 11. Scythica porticus Syracusis, ni potius Tychica, VIII, 5, 2.
- Scythopolis, olim Bethsan, oppidum ad exitum Iordanis e lacu Tiberiadis, in deditionem acceptum ab Antiocho M., V, 70, 4 seq.
- Segesama, oppidum Vaccaeorum in Hispania, XXXIV, 9, 13.
- Segesta, oppidum Siciliae; obsidione liberatur a C. Duilio, I, 24, 2. Cives Segestani, ibid.
- Selecti ex equitibus extraordinariis, οἱ τῶν ἐπιλέκτων ἰππέων ἀπόλεκτοι, in castris Romanis, VI, 31, 2.
- Seleucia, Seleuciensis, V, 54, 10; 58, 3; 59, 6.
- Seleucia Pieria vel Seleucia ad mare, regia Syriae urbs, et imperii olim sedes, praesidiis regum Aegypti tenetur ex eo tempore, cum Ptolemaeus Euergetes, Seleuco Callinico propter casum Berenices iratus, bellum Syriae intulerat, V, 58, 4 seqq. Eius situs et regio circumiacens, 59, 3 seqq. Terra marique eam obsidet Antiochus, V, 59, 1 seq., et oppugnatam in deditionem accipit, 60 et 61, 1 seq. Ex Coelesyria eo hibernatum reddit, V, 66, 4 seq.
- Seleucia ad Tigrim, cis fluvium, in Mesopotamia, V, 45, 3; 46, 7; capitur a Molone, V, 48, 11 seqq. In Seleucienses saevit Hermeas, V, 54, 9 seqq.
- Seleucia ad Zeugma, ad Euphratem in Mesopotamia: ibi de expeditione adversus Molonem deliberat Antiochus M. et nuptias celebrat cum Laodice, V, 43, 1 seqq.
- Seleucus Nicator, primus rex Syriae, victo Antigono, ex reliquorum regum Macedonicorum concessione Coelesyriam possidet, V, 67, 6 seqq.; XXVIII, 17, 7. Bello vicit Lysimachum, Thraciae regem; quare omne regnum eius pertinere ad Seleucidas contendit Antiochus M., XVIII, 34, 4. Mortuus circa Olymp. 124, II, 41, 2; 71, 5.
- Seleucus, cognomine Callinicus

et Pogon, II, 71, 4; pater Antiochi Magni et Seleuci Cerauni, ibid. et IV, 48, 6; V, 40, 5; 89, 8. Liberalis in Rhodios, V, 89, 8 seq. Uxor eius Laodice, VIII, 22, 11.

Seleucus Ceraunus, filius natu maior Seleuci Callinici, frater Antiochi Magni, comite Achaeo expeditionem adversus Attalum in Asiam cis Taurum suscepit; in qua per dolum occisus est, Olymp. 139; successoremque habuit fratrem natu minorem Antiochum, IV, 48; II, 71, 4; V, 40, 5 seq. Domo profectus administratorem rerum constituerat Hermeam, V, 41, 2. Mortem eius ulciscitur Achaeus, IV, 48, 9. Copias eius domum reducit Epigenes, V, 41, 4.

Seleucus Philopator, Antiochi M. filius; ei sedem regni Lysimachiae se parare ait Antiochus, XVIII, 34, 8. Quum in Aeolide esset ab Antiocho M. cum exercitu relictus, legatos ad eum mittunt Phocaeenses, XXI, 4; adde c. 6, 3; 8, 13. Maior frater Antiochi Epiphanis, pater Demetrii Soteris, succedit Antiocho Magno, et filium Demetrium obsidem Romam mittit, XXXI, 12, 10 seq. Achaeis decem naves dono offert, quas illi non accipiunt, XXIII, 4, 5 seq.; 7, 4; 9, 13. Ad hunc in fragm. hist. 64 refertur de Cypri prodicione id quod apud Polyb. XXXIII, 3, 2, ad Demetrium filium eius refertur.

Selga, Σέλγη, urbs Pisidiae, obsessa a Garsyere, Achaei duce, proditur Achaeo a Logbasi,

Selgensium legato, V, 74. Selgenses Pedlenissum obsident, et inde repelluntur a Garsyere, V, 72 seq. Cognati Lacedaemoniorum, V, 76, 11. Fortiter resistunt Achaeo, et pacem ab eo impetrant, 76, 3 seqq. Eumenem Romae accusant, XXXI, 9, 3.

Selinuntius ager, in Sicilia, I, 39, 12.

Sella eburnea (curulis) dono mittitur Ariarathi, XXXII, 5, 3.

Sellasia, oppidum Laconiae, iuxta quod Cleomenem acie vicit Antigonus, II, 65, 7; IV, 69, 5. Situs eius, 65, 8; de quo absurda scripsit Zeno historicus, XVI, 16, 2 et 8. Tegea eo Philopoemen ducit Achaeos, Laconicam inde incursurus, XVI, 37, 2.

Selybria, Thraciae urbs; ubi Antiochum convenit L. Cornelius, XVIII, 32, 3.

Semissis, quarta pars oboli, II, 15, 6.

C. Sempronius Blaesus, Cos. cum Cn. Servilio, cum classe haeret in Syrti; ingens patitur naufragium, I, 39.

Ti. Sempronius Longus, Cos. cum P. Cornelio Scipione, IV, 66, 9. Ei decernitur Africa, III, 40, 2; V, 1, 4. Lilybaei maximos facit apparatus ad bellum Carthagini inferendum, III, 41, 2 seq.; III, 61, 8 seq. Advocatur cum exercitu e Sicilia in Cisalpinam Galliam adversus Hannibalem, III, 61, 9 seqq.; 68, 6. Ariminum convenire legiones suas ex itinere iubet, 61, 10; 68, 13 seq. Advenit, et cum Scipione deliberat, 68, 15. Levi proelio equestri superior

- hoste, III, 69. Aegroto et invito Scipione iustam pugnam parat, 70 seq., et acie vincitur ad Trebiam, 72—75.
- Ti. Sempronius Gracchus, gener Scipionis Africani maioris; cui dotem uxori debitam Scipio Aemilianus ante diem generose persolvit, XXXI, 13. Legatus Rom. ad disceptandas controversias Philippi cum finitimis populis, post bellum Antiochicum, XXIII, 6, 6. Praetor trecentas urbes Celtiberiae deiecissee perhibetur, XXVI, 4. Eo intercedente Celtiberi foedus cum senatu inierunt; quod illi ut sibi restitueretur petunt, XXXV, 2, 15. Ti. Gracchus et C. Claudius Coss. mittuntur adversus Istros et Agrios, ni potius Sardos, XXVI, 7, 1. Legatus (in Asiam missus ad res regum inspiciendas, XXXI, 14, 4), magna dexteritate excipitur ab Antiocho Epiphane, XXXI, 5; conf. c. 6, 7. Patrocinator Rhodiis societatem Romanorum petentibus, XXXI, 7, 19 seq. Cammanos subigit, 9, 1. Ariarathi Romae bonum testimonium exhibet, 14, 4. Rursus ad res Graeciae et Asiae inspiciendas legatus, postquam Demetrius Roma profugerat, XXXI, 23, 9 seqq.; XXXII, 3, 3; 5, 2. Eo potissimum patrocinate, rex a Romanis appellatus est Demetrius, XXXII, 4.
- Sena, *Σήνη*, urbs Italiae, est terminus Galliae Cisalpinae ad mare Adriaticum meridiem versus, II, 14, 11; 16, 5. Prima Romanorum colonia in Galliam ducta; nomen habens a
- Gallis Senonibus, qui eam olim incoluerant, II, 19, 12.
- Senatus Romanus: eius munus et potestas, VI, 13. Senatum si spectes, aristocratica videtur esse Romana respub., 13, 8 seq. Obnoxius est populo, VI, 16; populus senatui, 17. Pueri 12 annorum in senatum cum patribus admissi perhibentur, quum de bello Punico II deliberaretur, III, 20, 3. Senatus Poenorum. Vide mox Seniorum collegium.
- Senes, sive Seniores, apud Lacedaemonios, magistratum gerunt quoad vivunt, VI, 45, 5. Gyridas et alii e Senioribus trucidantur ad Minervae aram, IV, 35, 5.
- Seniorum collegium apud Poenos, X, 18, 1; VI, 51, 2, vel senatus, X, 18, 2.
- Senones Galli, *Σήνωνες*, in extremo Italiam versus angulo Galliae Cisalpinae habitarunt, ad mare Adriaticum, II, 17, 7. Delentur a Romanis, II, 19. Ab eis nomen habet Sena, colonia Rom., 19, 12. Iis ademptus ager Picenus, 21, 7.
- Sentinas ager: in eo ingenti proelio a Romanis caeduntur fuganturque Galli et Samnites, II, 19, 6.
- Sepeliendi cadavera intra urbem mos obtinuit Tarenti, VIII, 30, 5 seqq.
- L. Sergius (sive Servilius), legatus a Scipione Carthaginem missus, XV, 1 seq.
- Manius Sergius, legatus cum Sulpicio Gallo in Graeciam et Asiam, XXXI, 9, 6.
- Serippus, Lacedaemoniorum legatus Romam, XXIV, 4, 4; responsum ei datum, 10, 11.
- Serra. Vide Prion.

Servilius Glaucia, legatus ad inspiciendas res Graeciae et Asiae, XXXI, 23, 9.

Cn. Servilius Caepio, Cos. cum C. Sempronio, in Syrti haeret cum classe, dein ingens patitur naufragium, I, 39.

Cn. Servilius Geminus consul, III, 75, 5; cum exercitu Ariminum mittitur ad prohibendum Hannibalem, 77, 2. C. Centenium auxilio mittit Flaminio, III, 86. Exercitum tradit Q. Fabio dictatori, et ab eo praeficitur classi, 88, 8. Classem Punicam Pisas apulsuram in Sardiniam et in Africam redire cogit, III, 96, 8 seqq. Cercinam et Cossyrum insulas capit, 96, 12 seq. Proconsulare obtinet imperium, et pedestribus copiis praefectus mandata consul recte curat, III, 106, coll. 96, 14. Mediam aciem tenet in pugna Cannensi, 114, 6; fortiter pugnans cadit, 116, 11.

L. Servilius, sive is Sergius est, legatus a Scipione Carthaginem missus, XV, 1, 3.

Servius. Vid. Fulvius et Lentulus.

Servus. Servos alere non licuisse Locris contra Aristotelem contendit Timaeus, XII, 6, 7 seq. De servo controversia inter duos Locrenses, XII, 16. Cives Romani servi apud Graecos ab Hannibale venditi liberantur iussu T. Flaminii, XIX.

Sestus ad fauces Propontidis, IV, 44, 6; 50, 6. Opportunitas situs, XVI, 29, 3 seqq. Ea ut excedat Philippus postulant Rhodii, XVII, 2, 4.

Sextus. Vid. Iulius.

Sibyrtus Epirota, Petraei filius, XXII, 9, 7.

Sibyrtus, Cretae oppidum, XIII, 10, 10.

Sicca, Africae oppidum, in quo mercenarios suos post bellum Siculum residuastipendiorum exspectare iubent Poeni, I, 66; seditionem ibi excitant mercenarii, 67.

Sicilia: eius situs, figura, promontoria, I, 42. Eius ora Africae obversa, importuosa, I, 37, 4. Quae de ea scripsit Homerus, vera sunt, poeticis imaginibus exornata, XXXIV, 2, 10 seqq. Siculi inferiorem Italiam olim incoluerant, unde pulsi sunt a Locrensis, qui dolosum foedus cum eis fecerant, XII, 5, 10, et c. 6. Siciliae pars iam sub initium reipublicae Romanae, L. Iunio et M. Horatio Coss. in Poenorum erat potestate, III, 22, 10; 23, 5; 24, 15. In ea sola velut in acetabulo gloriam quaesivit Timoleon, XII, 23, 7. Omnium, qui in ea dominati sunt, peritissimi, Hermocrates, Timoleo, Pyrrhus Epirota, XII, 25 k, 2. In eam prima Romanorum cum armis traiectio, I, 11 seq. Ea non fuit contra foedus Romanorum cum Poenis, III, 26 et 28, 1. De ea gestum bellum inter Romanos et Poenos, bellum Siculum, id est bellum Punicum primum, I, 13, 3 et 10, et deinde toto libro I usque c. 64; conf. I, 71, 3. Cur illud bellum pluribus exposuerit Polybius, I, 14; 20, 8. Eius annus quartus decimus, I, 41, 3; duodevigesimalis, I, 56, 2. Post 24 annos (I, 63, 4) finitur, facta pace et foedere quo

- Sicilia Romanis cesserunt Poeni, I, 62 seq.; III, 27. Itaque tota insula, excepta ea parte quae Hieroni parebat, a Romanis est occupata, II, 1, 2.
- Siculum bellum. Vide in Sicilia.
- Siculum mare: in illud excurrit Pachynus promontorium, I, 42, 4. Est à meridie Italiae; ab Ionio mari distinguitur Cocyntho, promontorio Italiae, II, 14, 4 seq.; adde X, 1, 2. Ex eo sinus Ambracicus irrupit inter Epirum et Acarnaniam, IV, 63, 6; V, 13. Spectat id Cephallenia insula, V, 3, 9.
- Siculus medimnus tritici in Gallia Cisalpina venit obolis quatuor; hordei duobus, II, 15, 1; Romae constat 15 drachmis, IX, 44, 3.
- Sicyon, urbs munitissima Achaiae, XXX, 15, 1; cum portu, V, 27, 3. Inter eam et Aegium sunt Aegira, IV, 57, 5. Eam capit Aratus Sicyonius, IV, 5, 4, et sublato Nicole tyranno X, 25, 3, foederi Achaico attribuit, II, 43, 3; adiutoribus Ecdemo et Demophane Megalopolitanis, X, 25, 3. Eam obsidet Cleomenes, II, 52, 2. Ibi hiemat Antigonus, II, 54, 5. Sicyoniorum agrum populantur Aetoli, IV, 13, 5. Eundem populaturus Euripidas Aetolus, dux Eleorum, incidit in Philippum, IV, 68. Aegio Sicyonem Philippus vocavit concilium Achaeorum, V, 1, 7 seqq. Rursus eo convenit concilium Achaeorum, XXV, 1, 5; XXVIII, 11, 9; XXIX, 9, 6. Sicyonii Attalo colossus ponunt in foro iuxta Apollinem, XVII, 16; Sicyone celebrantur Antigonia, XXX, 20, 3.
- Sida, urbs Pisidiae sive Pamphyliae, V, 73, 3; XXXI, 25, 5. Cives Sidetae, V, 73, 4; fragm. hist. 65.
- Sidon, urbs Phoenices, V, 69, 10; 70, 1.
- Siga. Vid. Singa.
- Signa militaria, III, 39, 8. Signa coeli. V. Zodiacus. Signa facibus data. Vid. Pyrsiae et Facces. Signa pugnae ineundae linteum album, II, 66, 10; puniceum paludamentum, 66, 11. Signum profectionis in castris Romanis ter repetitum, VI, 40, 1 seqq. Signa militaria. Vid. mox Signiferi.
- Signiferi vel vexillarii, duo in singulis manipulis apud Romanos, VI, 24, 6.
- Sila, urbs Italiae ad Adriaticum mare, XXXIV, 11, 8; mendose, ut videtur, pro Spina, *Σπίνα*.
- M. Iunius Silanus. Vid. Iunius.
- Simias, comes Philopoemenis, Machanidam persequentis, XI, 18, 2 et 6.
- Simon, homo Boeotus, cuius pecus abegerunt Achaei, XXIII, 2, 15.
- Simonides poeta: eius dictum, XXIX, 7 a, 2.
- Simulacrum Dianae Cindyadis Bargyliis et Vestae signum Iasi licet sub dio posita, nec ningi nec plui perhibebantur, XVI, 12, 3 seq.
- Singa, *Σίγγα*, Africae urbs fortasse eadem quae Siga, XII, 1, 3.
- Sinope, urbs Ponti: eius situs, IV, 56, 5 seq. Sinopensibus bellum infert Mithridates, rex Ponti; ad id Rhodii omne genus subsidiorum eis mit-

- tunt, IV, 56. Extrema eorum calamitas IV, 56, 1; XXIV, 10, 2 seq.; scil. expugnata urbs a Pharnace, Mithridatis filio. Conf. XXIV, 10, 2.
- Sinuessa, urbs Campaniae, ad mare. Gentile Sinuessani, III, 91, 4.
- Sinus Maliacus. Vid. Maliacus.
- Sipus vel Sipontum, oppidum in ora inferioris Italiae, X, 1, 8.
- Smyrna, urbs Ioniae, XXI, 10, 3. Smyrnaei constanter in fide manserunt Attali, V, 77, 6. Eorum legati post bellum Philippicum Lysimachiae cum Romanis agunt, praesente Antiocho, qui Smyrnam occupaverat, XVIII, 35; XXI, 3; 11, 2. Post bellum Antiochicum legatos Romam mittunt XXI, 14, 12. Eo bello fidem praestiterant Romanis, 27, 6.
- Sociale bellum Achaeorum et Philippi aliorumque sociorum adversus Aetolos et Lacedaemonios, I, 3, 1; II, 37, 1; 71, 9; III, 1, 1; IV, 2, 11. Socii praeter Macedones et Achaeos erant Messenii, Epirotae, Acarnanes, Phocenses, Boeoti, Thessali, IV, 5, 10; 9, 4; 15, 1; 25, 1 seqq.; V, 3; IX, 38. Belli origo, IV, 3—25. Societatis foedus, 25, 6 seqq. Bellum ipsum, IV, 26—37, tum 27 usque fin. libri IV et libro V, c. 1—30 et 91—105. Finitum pace inter Aetolos et Philippum Achaeosque eorumque socios conclusa, V, 105, 1 seq. Conf. Philippus, Achaei, Aetoli, etc.
- Societatum civilium origo VI, 5.
- Socii Romanorum in legione. Vid. Legio. Multitudo sociorum Romanorum, qui aetate militari erant et in tabulas relati, imminente bello Gallico Cisalpino, II, 24. Sociorum Italicorum inter se controversias dirimit senatus; eorum delicta punit; eorundem securitati cavet, VI, 13, 4 seq. Militum e sociis conscriptio, VI, 21, 4 seq. Sociorum praefecti, VI, 26, 5. Sociorum locus in castris, VI, 30.
- Socrates aliptes pro tabellario ad Rhodios mittitur a praetore Romano, XXVII, 6, 1.
- Socrates Boeotius centuriat et exercet milites Ptolemaei Philopatoris, V, 63, 2; praest parti copiarum, 65, 2; 82, 4.
- Soli, urbs Ciliciae, Argivorum colonia. Pro Solensium libertate apud Romanos intercedunt Rhodii, renitentibus Antiochi legatis, XXII, 7, 10 seqq.
- Solon (Neon), Persei legatus Romam, XXVII, 7, 2.
- Sophagasenus, Indiae rex; quocum amicitiam renovat Antiochus, XI, 34, 11.
- Sophoniba, filia Asdrubalis, Gisconis filii, uxor Syphacis, XIV, 1, 4; 7, 6.
- Sosander, Attali collactaneus, Elaeam adversus Prusiam defendit, XXXII, 25, 10.
- Sosibius praeest rebus Aegypti sub Ptolemaeo Philopatore, V, 35, 7; 63, 4; versutus et callidus homo, XV, 25, 1; 34, 4: cuius opera Ptolemaeus matrem Berenicen et alios propinquos necat, V, 36, 1 seqq.; XV, 25, 2. Ea de caede cum Cleomene deliberat Sosibius, mox vero Cleomeni ut suspecto insidiatur, eum-

- que in custodiam dari curat, V, 36, 7 seqq.; 37 seq. Antiochum Magnum Coelestiam invadentem legationibus differt, dum bellum paratur, V, 63; 66 extr. et 67; praeest phalangi Ptolemaei Philopatoris, 65, 9; hortatur milites, 83, 3. Post pugnam ad Rhapsiam ad Antiochum mittitur firmando foederi, 87, 5 seqq. Bolin Cretensem Sardes mittit ad liberandum Achaeum, VIII, 17. Mortuo Philopatore tutelam Ptolemaei Epiphanis sibi vindicat, XV, 25, 1; et occiditur ab Agathocle. Duo eius filii Sosibius, et Ptolemaeus, ib. et 25 a, 10.
- Sosibius, Sosibii filius, corporis custos Ptolemaei Epiphanis, XV, 32, 6; prudenter curat regem; eidem sigilla regni mandantur, XVI, 22, 1 seq.; adimuntur ei sigilla a Tlepolemo, 22, 11.
- Sosicrates, propraetor Achaeorum, cruciatus necatur a Diaeo eiusque sodalibus, XL, 5, 1 seqq.
- Sosigenes Rhodius iudex apud Achaeos Eumenis honores evertit, XXVIII, 7, 9.
- Sosiphanes, Antiochi Epiphanis legatus Romam, XXVIII, 1, 1; 18, 1.
- Sositeles. V. Rhositeles.
- Sostratus, artifex statuarius, IV, 78, 5.
- Sostratus Calchedonius adulatione corrumpit mores Cauari, regis Gallorum, VIII, 24, 3.
- Sosylus, sublestae fidei scriptor, III, 20, 5.
- Soteria solenniter celebrata a Prusia, Bithyniae rege, IV, 49, 3.
- Sotira, nomen plateae in urbe Tarento, VIII, 35, 6.
- Sparta, Spartani. Vid. Lacedaemon, Lacedaemonii.
- Spectaculi gladiatorii pretium 30 talenta, XXXII, 14, 6.
- Σπεῖρα. Vid. Manipulus.
- Spelunca. Vid. Φωλεός.
- Spendius, genere Campanus, ex servo fugitivo Romano mercenarius miles Poenorum; irritat commilitones, et dux belli Africi cum Mathone nominatur a seditiosis, I, 69 seqq.; 76 seqq. In Poenorum venit potestatem, I, 85, et ab eis cruci affigitur 86, 4. Ad eius crucem mox dein a rebellibus mactantur 30 nobiles Poeni, et ex eadem cruce suspenditur Hannibal, dux Poenorum, captus a Mathone, 86, 6.
- Spina. Vid. Sila.
- Spirituum asperorum et tenuium in legendo observatio, X, 47, 10.
- Spurius. Vid. Lucretius.
- Staete, XIII, 9, 5.
- Stadia octo conficiunt milliare Romanum, III, 39, 8. Polybium pro milliari Romano numerare octo stadia cum duobus iugeris, i. e. cum triente, ait Strabo. Vide XXXIV, 12, 5.
- Stadium vel Circus Alexandriae, XV, 30, 3 seq.; 33, 1 et 8.
- Stannum: de stanno Britannico copiose alicubi se dicturum promittit Polybius, III, 57, 3 seq. Vide XXXIV, 1, 6.
- Stasinipoetaeversiculus XXIV, 8, 10.
- Stationem deserere capitale est apud Romanos, I, 17, 11; VI, 37, 11 seqq.; III, 84, 7.

Stembal, Masinissae filius quadriennis, post patris obitum adoptatus a fratre Micipsa, XXXVII, 3, 5,

Stene, *στένη*, viae nomen in Laconica, XVI, 16, 2.

Stephanus, legatus Atheniensium Romam, in caussa Deliorum, XXXII, 17, 1.

L. Stertinus (sive is Titinius est), unus e decem legatis T. Quintio adiunctis, XVIII, 31, 2.

Stethe, *στέθη*, vocant dorsum vel molem in Ponto Euxino ante Istri ostium ex limo per vim fluminis congesto, IV, 40, 1 seqq.

Sthenelaus Lacedaemonius occisus a factione Aetolica, IV, 23, 11.

Stipendia annua eques Romanus decem facere tenetur, pedes viginti, sive alios audias, sedecim, VI, 19, 2. Quotidiana militum apud Romanos, VI, 39, 12 seqq.

Stratagema Hannibalis facibus in boum cornibus accensis, III, 93; Illyriorum ad urbem Dyrrhachium, II, 9. L. Aemilii in oppugnatione Phari, III, 18, 10 seqq.; Scipionis Africani maioris in pugna cum Asdrubale Gisconis filio ad Ilipam, XI, 22; Philopoemenis Laconicam cum omnibus Achaeorum copiis incursuri, XVI, 36 s.

Στρατηγικά, id est de Imperatoris officio, titulus libri Aeneae Tactici, X, 44, 1.

Stratica. Vid. Stratus.

Stratius Tritaeensis moderate sentit respectu Romanorum, XXVIII, 6, 2 et 6; inter evocatos Achaeos Romae detinetur; eius et Polybii caussa maxime legatos Romam mittunt Achaei, XXXII, 7, 14;

XXXVIII, 5, 4 seq. Aetate proventus bello Achaico supplex rogat Diaeum ut oblatas pacis condiciones accipiat, XL, 4, 4.

Stratius medicus, vir prudens, ab Eumene Romam submissus ad Attalum a temerario consilio revocandum, XXX, 2.

Strato physicus in aliorum sententiis perpendendis melior quam in suis proferendis, XII, 25 c, 3.

Stratocles, Rhodiorum prytanis, cives suos in fide Romanorum confirmat, XXVII, 6, 2 et 13.

Stratonicea, urbs Cariae; unde praesidia deducere Rhodios iubent Romani, XXX, 19, 3. Eam pro magno beneficio a Seleuco et Antiocho acceperant Rhodii, XXXI, 7, 6.

Stratus, urbs Acarnaniae in potestate Aetolorum ad Acheolum amnem, IV, 62, 2, coll. 63, 10 seq.; V, 6, 6; 7, 7; 13, 10; 14, 1. Eius agrum, *τὴν Στρατικὴν*, populatur Philippus, IV, 63, 10. Ad eam Aetolos repellit Philippus, V, 14, 1 seqq. Straticam invadunt Acarnanes, V, 96, 3. Stratienses, V, 96, 3; nisi ibi potius praesidium Aetolicum, quod Strati erat, intelligendum quam veteres urbis cives. Ibi exulat Theodotus Pheraeus, XVII, 10, 10.

Stratus Arcadiae (Stratia Homeri) in Eleorum quum fuisset potestate, derelicta est ab Eleis, appropinquante Philippo; et a Philippo restituta Telphusiis, IV, 73, 2.

Struthiones in Africa, XII, 3, 5. Strymon, Thraciae et Macedoniae fluvius: eum occupat

- Pseudophilippus, XXXVII, 1 d.
- Strytanus (?), cognomen Gisco-
nis Poeni, XXXVI, 1, 2.
- Stuberra, Macedoniae oppidum,
XXVIII, 8, 8.
- Stylangium, *Στυλάγγιον*, oppi-
dum Triphyliae, IV, 77, 9; in
deditionem accipitur a Phi-
lippo, 80, 13.
- Stymphalus, urbs Arcadiae;
Stymphaliorum ager, ἡ *Στυμ-
φαλία*, IV, 68, 1 et 5. In
Stymphaliis neminem prodi-
torem invenire potuit Cleo-
menes, II, 55, 8. Psophide
per Pheneatarum, Stympha-
liorum et Phliasiorum fines,
in agrum Sicyonium milites
suos ducturus erat Euripidas,
IV, 68, 1 seq., coll. 67, 9. Ex
Phlasiis per ipsam urbem
Stymphalum Caphyas repetiit
idem, IV, 68, 6.
- Sucrone in Hispania seditionem
excitant Scipionis milites, XI,
25.
- C. Sulpicius Paterculus Cos.
cum A. Atilio; plures Siciliae
urbes capit, I, 24.
- C. Sulpicius Gallus, legatus in
Graeciam et Asiam, acerbè
agit cum Eumene, XXXI, 9,
6, et c. 10.
- P. Sulpicius Galba praeest
classi Romanae ad obser-
vanda Philippi consilia mis-
sae, VIII, 3, 6. Consul cum
Cn. Fulvio, quo tempore Han-
nibal ad Romae portas erat,
persequitur Hannibalem, IX,
6 seq. Naupactum Aetoliae
portum tenuit; scil. quum ex
consulatu Macedoniae pro-
vinciam obtinuisset, quae ei
dein per aliquot annos pro-
rogata est, fragm. hist. 50. In
eo imperio Aeginam aggres-
sus occupat, et captivos Ae-
ginetarum nautas duris ver-
bis accipit, IX, 42 a. Aegine-
tas in servitutem redegit;
quorum insula dein ab Aeto-
lis Attalo vendita est, XXIII,
8, 9. Cum classe ad Echinum
venita Philippo oppugnatum;
ubi castra Philippi cum Do-
rimacho aggressus, a Philip-
po repellitur, IX, 42, 1 seq.
Ex foedere cum Aetolis Ae-
toli terra rem gerebant, Sul-
picius et Attalus mari, X, 41,
1. Consul iterum, XVI, 24.
Proconsul Macedones ex
faucibus Eordaeae expellit
et plurimos occidit, XVIII,
6, 7.
- Sunes, locus Siciliae, prope Pe-
loriadem promontorium, I,
11, 6.
- Sunium, XXXIV, 7, 13.
- Superstitio ad multitudinem
coercendam inventa, VI, 56,
9 seqq. Apud alios vitio ver-
titur, apud Romanos rempu-
blicam continet, 56, 6 seq.
- Supplicatio Romae, feriae no-
vem dierum, pro victoria na-
vali de Antiocho, XX, 1, 1
seq.
- Supplicia militaria apud Roma-
nos, VI, 37 seq.
- Susa (τὰ) urbem Molo capit,
arcem Diogenes defendit, V,
48, 13. Susianae praefectus
Diogenes, V, 46, 7; post eum
Apollodorus, V, 54, 12. Ea
potitur Molo, 52, 4.
- Sybaris luxu superatur a Ca-
pua, VII, 1, 1. Sybaritae cum
vicinis civitatibus Iovi Ho-
mario communem aedem po-
suerunt, II, 39, 6.

Sycnrium, Συκνύριον, oppidum Thessaliae, XXVII, 8, 15.

Syleam, urbs Phrygiae sive Panaphyliae, in potestate Moagetae, Cibyrae tyranni, XXII, 17, 11.

Syllanus. Vid. Silanus et M. Iunius.

Sympetesis cognomen Ptolemaei, quod n. v.

Synes. Vid. Sunes.

Syphax, Masaesyliorum Numidarum rex, XVI, 23, 6. Σόφραξ in codd. Amore Sophonibae puellae Carthaginien-sibus se adiunxerat, XIV, 1, 3 seq.; 7, 6. A Scipione legationibus luditur, XIV, 1, 5 seqq., et c. 2. Castra eius Laelius et Masinissa incendunt et ingentem edunt caedem, XIV, 4. In urbem Ab-bam se recipit ibique subsistit, XIV, 6, 12; 7, 1; precibus uxoris Poenae victus, 7, 6. Acie victum a Scipione persequuntur Laelius et Masinissa, XIV, 8 seq. Univer-sum regnum eius suo adiungit Masinissa, XV, 4, 3 seq.; 5, 12 seq. Romae in triumpho ducitur a Scipione et mox in carcere moritur, XVI, 23, 6.

Syracusae. (Conf. Dionysius, Agathocles, Hiero, Hieronymus etc.) Syracusiorum certamina cum Mamertinis Messanam obtinentibus, I, 8 seqq. Inde bellum eorum cum Romanis Mamertinos iuvantibus, I, 11 seq. Romanorum socii ex foedere cum Hierone, I, 16. Syracusis L. Iunius subsistit, reliquam classem exspectans, I, 52. Syracusii eorumque socii, comprehensi foedere Romanorum cum Poennis, I, 62, 8. Eos ad arma et

ad libertatem vocat Theodotus, fragm. hist. 66. Syracusae oppugnantur ab Appio Claudio et M. Marcello, V, 5—9, et expugnantur, VIII, 37. Ornamenta urbis Romam translata; parum prudenti consilio, IX, 10. Eas noctu aggressurus Nicias Atheniensis defectu lunae territus discessit, IX, 19. Earum tyranni Agathocles et Dionysius, urbis splendidissimae et opulentissimae, XV, 35. Syracusiorum populus coronans populum Rhodiorum, statua Rhodi ab Hierone dedicata, V, 88, 8.

Syria. Vid. nomina regum Syriae, Antiochus, Demetrius, Seleucus.

Syria cava. Vid. Coelesyria.

Syrinx, fornicata ambulatio Alexandriae, XV, 30, 6; 31, 3.

Syrinx, Hyrcaniae urbs princeps, capta ab Antiocho Magno, X, 31.

Syrtis maior; ibi sunt Philaenarae, III, 39, 2.

Syrtis minor, I, 39, 2; XXXIV, 15. Regio circumiacens Byzacium vocatur et Emporia, III, 23, 2; XII, 1, 5; XXXII, 2, 1.

Tabae, urbs Persidis; ubi insania correptus obiit Antiochus Epiphanes, XXXI, 11, 3.

Tabraca, urbs Africae, XII, 1, 2.

Tabulae pictae in expugnatione Corinthi corruptae, XL, 7.

Tabulis aeneis inscriptae formulae foederum, III, 26, 1.

Taburnus mons, τὸ Τάβυρον, fortasse legendum, III, 100, 2, pro vulgato τὸ Αἰβυρον, Liburnus.

- Tactici Commentarii Polybii citantur IX, 20, 4.
- Taenarum, promontorium Laconicae, in mare Creticum prominens; eo usque cum exercitu Laconicam populus percurrit Philippus, V, 19, 15. Neptuni fanum ibi diripit Timaeus Aetolus, IX, 34, 9.
- Taenia ante Istri ostium porrecta in mari per mille circiter stadia, τὰ Στήθη, IV, 41, 1.
- Tagae, Ταγαί, si vera scriptura, urbs in extrema Parthia, prope Labum montem, qui Parthiam ab Hyrcania separatur, X, 29, 3.
- Tagus, Hispaniae fluvius, transit per Carpetanorum fines, III, 14, 5. Circa eius ostium in Lusitania moratur Asdrubal, Gisconis fil., X, 7, 5. Asdrubal, Hannibalis frater, acie victus a Scipione prope Baecula in agro Castulonensi, fugatusque, praeter eum fluvium Pyrenaeum versus se recepit, X, 39, 8. Ibi Tagum fluvium, Polybii et Livii errore confusum cum alio minore, e Pyrenaeo defluente, cui Tec nomen, putarunt nonnulli, in his Catrou et Rouillé in Histoire Romaine, tom. VIII, p. 471. Tagi fontes a Pyrenaeo amplius 1000 stadiis absunt; a fontibus usque ad ostium, recta linea, sunt 8000 stadia, XXXIV, 7, 5.
- Talentum. Vid. Euboicum Talentum. Pro talentis Euboicis, quae XXI, 14, 4, nominantur, ponuntur talenta optimi argenti Attici, quorum quodque non minus 80 libris Romanis pendat, XXII, 26, 19.
- Eodem modo XXII, 15, 8; coll. 13, 1. Pecuniae signatae aeneae 200 talenta dono Achaeis per Lycortam mittit Ptolemaeus Epiphanes, XXIII, 9, 3.
- Talentum pondo, IV, 56, 3. Lapides librarum 30, atque etiam talenti, id est 60 librarum, e balistis iaculatus est Philippus, IX, 41, 8. Lapides talentorum 10 (i. e. 600 librarum) e tollenonibus suspensi Syracusis, in sambucas deiciebantur, VIII, 7, 8 seqq.
- Tambrax, urbs Hyrcaniae, IX, 31, 5 seq.
- Tamese XIII, 10, 12.
- Tanais fluvius Asiam ab Europa disternit, III, 37, 3 seqq. Influit in Maeotidem Paludem, X, 48, 1; conf. XXXIV, 7, 12.
- Tanais, fluvius Asiae superioris, in mare Caspium ab Oriente influens, inter quem et Oxum habitant Apasiacae Nomades; confunditur a Polybio cum altero Tanai. Proprium huius nomen Iaxartes est, X, 48, 1.
- Tannetis vicus in Gallia Cisalpina; in eum a Boiis inclusa est quarta legio Romana, III, 40, 13.
- Tantaleum supplicium patiuntur Byzantii, IV, 45, 6.
- Tapuria, Ταπουρία, Asiae regio inter Hyrcaniam et Bactrianam, X, 49, 1.
- Tapyri (s. Tapuri) montes, ad ortum Mediae, haud procul a Caspio mari: ipsa Media ad eos usque montes pertingit, V, 44, 5.
- Tarentum, colonia Lacedaemoniorum; unde multa et in

- urbe et in agro loca eiusdem nominis cum locis Laconicis, VIII, 35, 9. Eius porta Temenis, VIII, 27, 7, et ante eam Hyacinthi tumulus, 30, 2. In urbe Museum, 27, 11; 29, 1. In urbe sepeliuntur mortui, 30, 6 seqq. In urbe est via, βαθεία dicta, id est profunda vel humilis, 31, 1; alia, σώσιμα, 36, 6. Portus urbis et opulentia, X, 1. Tarentini Romanis bello Punico I naves commodant, I, 20, 14. Urbs praesidio tenetur a Romanis, II, 24, 13; III, 75, 4. Capitur XXIX, 6a, 5.
- Tarentini superba fortuna elati Pyrrhum acciverunt, VIII, 25a. Urbs proditur Hannibali, VIII, 26—36. Conf. III, 118, 3, et VIII, 25 a extr. Licinius, Tarenti praefectus, in arcem se recipit illamque tuetur, VIII, 32, 6; 34, 2. Cives Romani in urbe trucidantur, 32, 9 seqq. Cum Tarentinis benigne agit Hannibal, 33; urbem ab arce muro et fossa intercipit, 34 seq.; ex portu a Romanis obsessio per isthmum transvehi naves curat, 36. Bomilcarem urbi a Romanis obsessae auxilio venientem orant Tarentini ut cum classe decedere velit, IX, 9, 11. Urbs recipitur a Fabio, X, 1, et fragm. hist. 18. Prodata est Romanis urbs opera Heraclidis architecti, XIII, 4, 6. Tarentini equites in mercenariis Eleorum, IV, 77, 7. Ab eis committitur proelium in pugna Philopomenis cum Machanida, XI, 12, 6; 13, 1. In exercitu Antiochi in prima locantur acie, XVI, 18, 7.
- L. Tarquinius, rex Romanorum, VI, 2, 10 seqq.
- Tarracinensis populus in ora Latii; antiquis Romanorum foederibus cum Poenis comprehensus, III, 22, 11.
- Tarraco, portus Hispaniae citerioris, X, 34, 1; navale Romanorum, fragm. hist. 67. Ibi hibernat Cn. Scipio, III, 76, 12; 95, 5. Ibidem cum exercitu et classe hibernat P. Scipio Africanus maior, X, 21, 8; 34, 1 et 4; 40, 12.
- Tarseium, oppidum ab occidente Carthaginis, memoratum in secundo foedere Romanorum cum Poenis, III, 24, 2 et 4. Tarseienses, Ταρσηῖται, legendum, III, 33, 9, pro vulgato Θεσῖται.
- Tarsimenus lacus in Etruria, alias Trasimenus, III, 82, 9. Pugna ad eum, III, 84; III, 108, 9; V, 101, 3 et 6.
- Taurini, ad radices Alpium habitantes, contendunt cum Insubribus, subiguntur ab Hannibale, et urbs eorum princeps Taurasia expugnatur, III, 60. Per eos Hannibal transiit Alpes, XXXIV, 10, 18. Conf. Taurisci.
- Taurion, Peloponnesi rebus (sigillatim Corintho et Orchomeno) praefectus relictus ab Antigono, tutore Philippi, IV, 6, 4; 87, 8; VIII, 14, 2. Post Antigoni mortem copiis suis succurrit Achaeis adversus Aetolos, IV, 6, 4; IV, 10 seq. et c. 19, 7 seq.; tum praesto est Philippo, IV, 80, 3. Taurionem apud Philippum calumniatur Apelles, non obtrectando, sed laudando, IV, 87, 1 seqq. Cum cetratis, quibus alias Leontius praefuerat,

- Taurion in Triphyliam mittitur a Philippo, V, 27, 4. Negligens est in mittendis auxiliis Arato adversus Aetolos, V, 92, 7; 95, 5. Cum Arato ad Aetolos mittitur a Philippo, de pace acturus, V, 103, 1 seq. Taurionis opera Aratum veneno interficit Philippus, VIII, 4, 2. Pravis consiliis corrumpit Philippum, IX, 23, 9.
- Taurisci habitant ab eo Alpium latere, quod campos Circumpadanos spectat, II, 15, 8. Iidem qui Taurini. Braccati et leviori sago induti prodeunt in aciem, sicut Insubres, II, 28, 7. Frontem aciei tenent in proelio adversus Romanos, II, 28, 4; atrociter pugnant, 30, 6.
- Taurisci Norici, circa Aquileiam; in eorum finibus sunt divites aurifodinae, XXXIV, 10, 10 seqq.
- Taurus aeneus Phalaridis Agri-gento Carthaginem translatus, XII, 25.
- Taurus mons. Asia cis Taurum potitur Attalus; quam ei rursus adimit Achaeus, qui regis titulum in ea regione sumit, IV, 2, 6; IV, 48. Finis Cappadociae, fragm. hist. 10 et XXXIV, 13, 4. Latissime porrigitur Taurus in Superiorem Asiam, ut ex eo aquaeductus subterranei ducti sint usque in Parthiam, X, 48, 4. Universa cis Taurum Asia usque ad Halyn fluvium excedere cogitur Antiochus, III, 3, 5; XXI, 11, 8; 14, 3; XXII, 26, 5.
- Taygetus, τὸ Ταῦγετον ὄρος, mons Arcadiae, XXXIV, 10, 15.
- Teanitae (Τιανῖται, rectius Τεανῖται), cives Teani Sidi-cini, oppidi Campaniae, a septentrione Capuae, III, 91, 5.
- Tectosages Galli (Γαλάται), V, 53, 3; 77, 2; 78, 6; dolo et perfidia circumvenire Cn. Manlium consulem conantur, XXII, 22. Conf. Aegosages.
- Tegea, urbs Arcadiae, prope fines Argolidis et Laconicae, unde Spartanorum incursionibus perpetuo obnoxia, V, 92, 8 seq. Cives Tegeatae, 17, 1. Ager Tegeae, ἡ Τεγεαῖτις, XVI, 17, 4. Tegeam, cum Achaeis et Aetolis foederatam, praeripit Cleomenes, II, 46, 2. Eam oppugnat capitque Antigonus cum Achaeis, II, 54, et cives humaniter tractantur, 58, 13. Ibi adversus Lacedaemonios castra locat Philippus, IV, 22, 3; 23, 4 seqq. A Megalopoli per eam Argos venit Philippus, 82, 1. Eam occupat Lycurgus, rex Spartanorum; sed arce frustra obsessa domum redit, V, 17, 1 seq. Eam certo die in armis convenire omnes Achaeos iubet Philippus, V, 17, 9. Ipse Argis secundis castris eo venit, indeque Spartam properat, 18, 1 seqq.; 22, 2. Messenii sero eo venientes, inde per finem Argivorum Laconicam petierunt, V, 20, 2 seq. Philippus cum exercitu ex Laconica eo redit; inde rursus per Argos Corinthum abit, V, 24, 7 seqq. De situ eius conf. etiam XVI, 17, ubi inter alia § 3 memoratur Tegeatis porta Messenae urbis, et § 4 docetur inter Messeniam et Tegeae agrum interiectum esse agrum Megalopolitanum et Laconicum. Tegeam victo Machanida

- capiunt Achaei, duce Philopoemene, XI, 18, 7 seqq. Philopoemen litteris ad omnes Achaeorum civitates datis eo omnem iuventutem eodem die convenire iubet, Laconicam incursurus, XVI, 36 seq. Ibi legati Romani conciliare student Achaeos cum Spartanis, XXXVIII, 3, 3 seqq. Add. Aegeates.
- Tegulae argenteae in regia Ecbatanis, X, 27, 10.
- Teii, cives urbis Teos Ioniae, tradunt se Attalo, V, 77, 5.
- Teium (alias Tius et Tium), Bithyniae s. Paphlagoniae urbs ad Pontum; eam Pharnaces ex pacis lege reddere iubetur Ariarathi (ni potius Eumeni); eandem aliquanto post Eumenes Prusiae tradit, XXVI, 6, 7.
- Telamon, Etruriae oppidum, II, 27, 3; ubi ingenti proelio a Romanis caeduntur Galli, 27—31.
- Τέλη phalangis; id est variae cohortes, in quas phalanx dividitur, XI, 1, 6; 15, 2.
- Teleas; per eum ab Antiocho M. pacem petit Euthydemus, rex Bactrianae, XI, 34.
- Telecles Aegeates Achaeorum legatus Romam, deprecans pro exsulis, XXXII, 7, 14; rursus XXXIII, 1, 3 seqq.
- Teledamus Argivus, immerito proditor appellatus a Demosthene, XVII, 14, 3.
- Telemnastus Cretensis, Persei legatus ad Antiochum, XXIX, 3, 8.
- Telemnastus, nescio an idem qui superior, Gortynius Cretensis, Antiphatis pater, XXXIII, 15, 1; bello adversus Nabidem Achaeis auxilia Cretensium adduxerat, 15, 16.
- Telephus, Rhodiorum legatus ad consulem Romanorum et Perseum, XXIX, 4, 4.
- Telesia. Vid. Venusia.
- Telmissus, Lyciae s. Cariae urbs maritima, cum portu, Eumeni a Romanis data, XXII, 27, 8 et 10.
- Telocritus, Achaeorum legatus ad Attalum, nuncians honores Eumenis restitutos, XXVIII, 10, 7.
- Telphusa, oppidum Arcadiae, prope fines Eleorum; Antigono se tradit (postquam ab Aetolis vel ab Eleis, puto, fuisset intercepta), II, 54, 12. Ab Olympia per viam quae Heraeam ducit profectus Philippus, primo eo venit, deinde Heraeam, IV, 77, 5. Euripidas Aetolus, dux Eleorum, capit Gorgum (rectius Gortynam) τῆς Τελφουσίας, in finibus Telphusiorum, IV, 60, 2 seq. Stratum oppidum, ab Eleis relictum, Telphusiis restituit Philippus, IV, 73, 2.
- Temenis porta Tarenti, αἱ Τημενίδες πύλαι, VIII, 27, 7; 30, 2.
- Temenopolis, ἡ ἐν Τημένει πόλις, urbs Phrygiae, Moage-tae subiecta, XXII, 17, 11.
- Temesia, oppidum Bruttiorum, ἡ Τεμεσία, XIII, 12, in fine.
- Temnus, urbs Aeolidis; templum Cynii Apollinis prope eam diripit crematque Prusias, XXXII, 25, 12. Temnitae quum Achaeo se tradidissent, tradunt se Attalo, V, 77, 4.
- Tempe Thessalica, XVIII, 10, 1 seq.; 16, 1; 19, 1; 31, 4; XXIII, 4, 3.
- Templum. Vid. nomina deorum,

- Apollo, Diana, Iuppiter, etc.,
tum Delphi, Delus, Olympia,
et simil.
- Tenedus, XVI, 34, 1; XXVII, 6,
15.
- Tentoria quomodo figantur in
castris, VI, 27.
- C. Terentius Varro consul, III,
106, 1; V, 108, 10; cum colle-
ga L. Aemilio iunctas habet
legiones, III, 107. Alternis
diebus cum collega imperium
habet, et ab illo consilium
pugnandi ad Cannas impro-
bante pro sua imperitia dis-
sentit, III, 110. Ardet pu-
gnandi studio, 112. Aciem
instruit, 113; laevum cornu
tenet, 114, 6. E quattuor du-
cibus Romanis solus vivus
evadit e pugna Cannensi,
foedi animi homo, 116, 13.
- L. Terentius, unus e decem le-
gatis T. Quintio adiunctis, ad
regem Antiochum mittitur,
XVIII, 31, 3. Lysimachiae
convenit regem, 33, 1 seq.
- Termessus, urbs Pamphyliae,
aliis Pisidiae, XXII, 18, 4.
Termessenses Isionda ur-
bem diripiunt et arcem obsi-
dent: litem componit Cn.
Manlius, XXII, 18.
- Terra habitata, in tres partes
divisa, III, 37. Timaeum, qui
illam divisionem ad omnem
terrarum orbem refert, insci-
tiae accusat Polybius, XII,
25, 7. Terrae boreales et au-
strales incognitae, III, 38, 1
seq. Terrae imago praefertur
in pompa Antiochi Epiphanis,
XXXI, 3, 15.
- Terrae motus Rhodi, V, 88 seq.;
indicatus aeris tranquillitate
in Liparis, XXXIV, 11, 19 seq.
- Terror Panicus. Vid. Panicus
terror.
- Tesserae nocturnae in castris
Romanorum, VI, 34, 7 seqq.
- Tessellae vigiliarum, 35, 6
seqq. Tessera duplicata, si-
gnum duplicatum, IX, 17, 9.
- Testudines aggestitiae fossis
complendis, IX, 41, 1 seqq.
- Testudine fastigiata et im-
bricata capitur urbs Hera-
cleum in Perrhaebia, XXVIII,
12.
- Tetrapyrgia, locus in Cyrenai-
ca, XXXI, 26, 11.
- Teuta, uxor Agronis, regis Illy-
riorum, mortuo marito in re-
gnum succedit, II, 4; maria
infestat et omnes populos
hostes declarat, II, 4 seq. In
Epirum lembos et terrestres
copias mittit; et capta Phoe-
nice agroque direpto pacem
et foedus facit cum Epirotis
et Acarnanibus, II, 6. Mer-
catores Italicos vexari neca-
rique ab Illyriis patitur; Is-
sam obsidet; Romanorum le-
gatis superbe respondet; iu-
niorem ex legatis, qui libere
ei reposuerat, in itinere occi-
dendum curat, II, 8. Plures
quam antea lembos Graeci-
am versus emittit; Dyrrha-
chium capit; Corcyram obsi-
det, 9, et in deditionem reci-
pit, 10, 8. Apud eam accusa-
tus Demetrius Pharius, et ab
ea sibi timens, Romanis ad
bellum Illyriis inferendum
venientibus Corecyram pro-
dit, II, 11, 4. Ab Issae obsi-
dione depulsa a Romanis
cum paucis Rhizonem se reci-
pit, II, 11, 6. Pacem petit a
Romanis, et duris conditioni-
bus impetrat, II, 12.
- Thalamae, castellum Elidis (in
Achaiae et Arcadiae confini-
bus), deditione captum a

- Philippo cum ingenti praeda, IV, 75, 2; 84, 2.
- Thalamae, oppidum Laconicae, ab occasu hiberno Spartae, XVI, 16, 3 et 8.
- Thasus, insula maris Aegaei prope Thraciae oram, cum urbe cognomine, XV, 24, 1. Thasios, amici quum essent, violata foederum fide subegit Philippus, XV, 24. Liberantur a Romanis, XVIII, 27, 4; 31, 2; adde 33, 1.
- Theaetetus, Rhodiorum legatus ad decem legatos Romanos post bellum Antiochicum, XXIII, 3, 2 et 7. Ei non placet ut Persei rebus se immisceant Rhodii, XXVII, 11. Romanis favet, XXVIII, 2, 3; 14, 3. Accessione Genthii ad Persei partes terretur, XXIX, 5, 2. Classis praefectus, legatus missus Romam petendae societatis caussa, XXX, 5. In ea legatione Romae senex moritur, XXX, 19, 1 seq.
- Thearces Clitorius proditor; supposititius filius militis Orchomenii, II, 55, 9.
- Thearidas, Achaeorum legatus Romam in caussa Deliorum, XXXII, 17, 1. Rursus Romam mittitur ad rationem reddendam facinoris in Aurelium legatum Romanum admissi, XXXVIII, 2, 1 seq. et § 11.
- Theatrum scenicum Alexandriae, XV, 30, 4 et 6.
- Thebae. Conf. Boeoti. Thebani, post pugnam Leutricam principatum Graeciae sibi vindicantes, arbitrium contentionis cum Lacedaemoniis permittunt Achaeis, II, 39, 8 seqq. Conf. Epaminondas. Eorum arx Cadmea, per dolum capta a Phoebida Lacedaemonio, IV, 27, 4. Medico bello praeformidine hostibus se adiunxerunt, IV, 31, 5. In eos Alexander statim post susceptum regnum iram exercuit; sed loca tamen sacra non violavit, IV, 23, 8; V, 10, 6; IX, 28, 8. Reipublicae Thebanae forma nil praecipui habuit; gloriam suam illa non nisi virorum nonnullorum virtuti (Epaminondae praesertim et Pelopidae) debuit, VI, 43. Eorum alii Romanis tradendam urbem censerent, alii in societate Persei manendum, XXVII, 1, 7 seqq. Urbem Romanis tradunt, 2, 4 seqq. Frustra sollicitantur a Perseo, c. 5. Bello Achaico omnes patria profugiunt, XL, 3, 10.
- Thebae Phthiae vel Phthioticae in Thessalia: situs urbis, V, 99, 2 seqq. Quum in manibus esset Aetolorum, eam oppugnat Philippus, 99, 6 seqq.; captam Macedonicis civibus frequentat et Philoppopolin, *Φιλίππου πόλιν*, pro Thebis appellat, 100. Eam a Philippo repetunt Aetoli, XVII, 3, 13; 8, 9; XVIII, 20, 3 seqq.; 30, 7. Prope eam castra ponit T. Quintius, XVIII, 2, 3, ubi nude Thebae vocatur.
- Thebes campus in Asia, XVI, 1, 7; XXI, 8, 13.
- Themison, praefectus equitum in Antiochi exercitu in Coele-syria, V, 79, 12; 82, 10.
- Themistes, dux Alexandrensium Troadis, Gallos ex Troade eiicit, V, 111, 4.
- Themistocles Atheniensis sua virtute rempublicam sustentavit, VI, 44, 4.

- Themistocles castella quibus ab Achaeo fuerat praefectus, Attalo tradit, V, 77, 8.
- Theodectes, sodalis Diaei, bello Achaico, XL, 4, 9.
- Theodoridas Sicyonius, Achaeorum legatus ad Ptolemaeum Epiphanis, XXIII, 1, 6. Rogatur a Ptolemaeis fratribus ut conductitios milites ipsis adducat, XXIX, 8, 6.
- Theodorus Boeotus, celebris tibicen, XXX, 13, 3.
- Theodotus Aetolus, Coelesyriae praefectus nomine regum Aegypti, a Ptolemaeo Philopatore ad Antiochum M. transire cogitat, V, 40, 1 seqq. Gerrha et Brochos interiectasque Coelesyriae fauces praesidio Aegyptiaco occupatas tenet et contra Antiochum defendit, V, 46, 3 seq. Coelesyriam Antiocho prodit, et Tyrum ac Ptolemaidem urbem ei tradit, V, 61 seq. Ei Antiochus, hibernatum Seleuciam profectus, Coelesyriae custodiam committit, 66, 5. Praeest selectae manui militum in exercitu Antiochi, quorum plerique argyraspides erant, V, 79, 4. Ante pugnam ad Rhaphiam Aetolica audacia in castra hostium noctu se confert, Ptolemaeum occisurus; cuius loco obtruncat medicum, et salvus ipse redit, V, 81. Lagorae adest muros Sardium conscendenti, VII, 16, 2; 18, 1 et 8.
- Theodotus Hemiolius cognomine, *Ἡμιόλιος*, fortasse a corporis proceritate, quasi statura viri cum dimidio; quare ratione Prusias *ἡμισυς ἀνῆρ* vocatur, XXXII, 2, 1, quasi dimidiatus vir, a staturae brevitatem. Dux copiarum Antiochi Magni adversus Molonem rebellem in superiorem Asiam missus parum proficit, V, 42, 5; 43, 7. In Coelesyriam cum exercitu mittitur, V, 59, 2. Denuo anno sequenti ab Antiocho in Coelesyriam praemissus cum Nicarcho, V, 68, 9 (conf. 79, 5). Nicolaum Ptolemaei ducem statione depellit, 69. Cum Nicarcho praest oppugnationi urbis Rabbatamana, 71, 6 seqq. Cum eodem praest phalangi in pugna ad Rhaphiam, 79, 5; hortatur milites, 83, 3. Legatus de pace mittitur ad Ptolemaeum, 87, 1.
- Theodotus, Molossus (ut videtur) Epirota, A. Hostilium consulem per Epirum proficiscentem Perseo in manus tradere molitur, XXVII, 14; Molossorum gentem ad Persei partes abstrahit, XXX, 7, 2.
- Theodotus, Pheraeus Thessalus, patria exsul, Romam legatus initio belli Philippici, XVII, 10, 10.
- Theogiton Aetolus, immerito proditor vocatus a Demosthene, XVII, 14, 4.
- Theognetus Abydenus, XVI, 33, 4 seq.
- Theophanes, Rhodiorum legatus ad Achaeos, auxilia petens ad bellum Creticum, XXXIII, 15, 1.
- Theophiliscus, praefectus classis Rhodiae, sociae Attali, in pugna ad Chium cum Philippo, XVI, 3 seqq. Ex vulneribus moritur, vir prudens et fortis, c. 5, 4 seqq. et c. 9.
- Theophrastus quae de Locren-

- sibus scripsit, reprehendit Timaeus, XII, 12, 5.
- Theopompi, historiarum scriptoris, inconstantia et maledicentia in Philippum Amyntae, VIII, 11—13. Res Graeciae scribere orsus est, ubi desiit Thucydides, 13, 3. Citatur liber XLIX historiarum eius, VIII, 11, 5. Defenditur a Polybio adversus accusationes Timaei, XII, 4 a, 2. Rerum experientia non satis valet, XII, 25 g, 5. Eius dictum de usu et experientia optima rerum omnium magistra, XII, 27, 8 seq. Fabulam pro vero narrat, umbrae expertes reddi eos qui Arcadicum Iovis templum intrasent, XVI, 12, 7.
- Theopompustibicen, XXX, 13, 3.
- Theoprosopon, *Θεοῦ πρόσωπον*, quasi Dei facies; promontorium Phoenices, inter Tripolin et Botryn, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
- Theotimus Orophernis socius: qui quidem post res suas male gestas odia mutua exercent, XXXIII, 12 a, 6.
- Theris ab Antiocho Epiphane ad Ptolemaeum (minorem, ut videtur) missus, XXVIII, 17, 12.
- Therma; urbs Aetoliae. Vid. Thermum et Therme.
- Thermae Himerenses, Siciliae oppidum, I, 24, 4.
- Therma, *Θέρμα*, Siciliae oppidum, idem, ut videtur, quod superius, I, 39, 13.
- Thermicus conventus. Vid. Thermum.
- Thermopylas fossis, vallo et praesidiis intercipiunt Aetoli, Philippum transitu prohibitori, X, 41, 5. Conf. Pylae.
- Thermum, Thermus et Therma, oppidum Aetoliae, V, 6, 6; 7, 6; 81, et 3, est loco arcis munitissimae, quo Aetoli pretiosissimum rerum omnium apparatus conferunt, quum securitatis caussa tum ob annui mercatus et comitiorum celebritatem, V, 8, 4 seqq. Templum ibi est Apollinis dives, XI, 4, 1. Eo raptim expeditionem suscipit Philippus, oppidumque et templum spoliat, evertit et comburit, irae ob Diem ab Aetolis vastatum nimis indulgens, V, 7—11; 17, 5; VII, 13, 3; IX, 30, 2. Rursus eo reversus Philippus, quae prius intacta reliquerat, disturbat et diffringit, XI, 4, 1. De Thermico conventu, et de festorum solennibus Thermi peragi solitis, praeter V, 8, 5, conf. XVIII, 31, 5; XXVIII, 4, 1. Cives Thermii, V, 8, 4.
- L. Thermus, legatus Romanorum in Aegyptum ad restituendum Ptolemaeum iunioris in Cypriregnum, XXXIII, 5, 6.
- Thersites. Eius laudes ad scholasticas disputationes proponi solent, XII, 26 b, 4.
- Thersitae, *Θερσίται* (fortasse *Ταρσηῖται*, Tarseienses), ex Hispania in Africam transducti ab Hannibale, III, 33, 9.
- Thesmophorium, Cereris et Proserpinae aedes Alexandriae, XV, 29, 8; 33, 8.
- Thespienses, Boeoti, per legatos patriam suam tradunt Romanis, XXVII, 1, 1 seq.
- Thessalia, Thessali. Conf. Larisa, Pharsalus, Thebae Phthiae, et alia urbium eius

- nomina. Usque in eam penetraturus videbatur Cleomenes, II, 52, 7. Thessali foedere Antigoni cum Achaeis comprehensi, IV, 9, 4; licet suo iure vivere deberent, tamen non minus quam Macedones regio imperio erant subiecti, IV, 76, 2. A Philippo Amyntae subiugati, IX, 28, 3. Captis Thebis Phthiis, quae Aetolis paruerant, res Thessaliae in tuto collocavit Philippus, V, 99 seq. De Philippo in Thessalia adde IV, 57, 1; 66, 5 seq. Philippus, quo tempore ex Epiri faucibus prope se recepit, plurimas Thessaliae urbes diripuit, XVII, 3, 9. Thessalos liberos renunciant Romani, XVIII, 29, 5; 30, 5, coll. c. 21, 3 seqq. et § 9. Apud Romanos repetunt urbes a Philippo per bellum Antiochicum sibi ereptas, XXIII, 4, 2; 6, 3. Ea controversia disceptatur ad Tempe Thessalica, iudice Q. Caecilio, 4, 2. Eorum litterae et legati ad Achaeos veniunt auxilia petentes adversus Pseudophilippum, XXXVII, 1 d, 3. Aere alieno pressi ad Aetolorum exemplum novas tabulas poscunt, fragm. hist. 68. Thessali equites in acie fortissimi extra aciem ad viritim pugnandum inertes, IV, 8, 10.
- Thessalonica, urbs Macedoniae; ubi coram Q. Caecilio, legato Romano, disceptatur caussa inter Eumenem et Philippum de urbibus Thraciae, XXIII, 4, 4; 11, 2. Inde Rhodum profiscuntur legati Persei et Genthii, XXIX, 3, 7. Eo tendit Via Ignatia, XXXIV, 12, 8.
- Thestia, oppidum Acarnaniae s. Aetoliae: cives Thestienes, V, 7, 7.
- Thetidium, in agro Pharsalico, XVIII, 3, 6; 4, 1.
- Theu prosopon. Vid. Theoprosopon.
- Thoas Aetolus Antiochum adierat et Aetolos ad societatem cum eo faciendam incitaverat, XXII, 14, 13. Eum Romani sibi tradi postulant ab Antiocho, XXI, 14, 7; XXII, 26, 11; traditus Romanis, praeter spem liberatur per legationem Pantaleontis et Nicandri, XXVIII, 4, 11. Ingratum ei animum exprobrat Pantaleon et Aetolos in eum concitat, qui lapidibus hominem petunt, 4, 9 seqq.
- Thoas alius, internuncius inter Dinonem Rhodium et Perseum regem, XXX, 8, 5 seqq.
- Thracia. Cum Thracibus si sociare se vellent Byzantii, possent Graecos omnes commercio Pontico excludere, IV, 38, 6. Thracia circumcirca cingit Byzantium agrum a mari ad mare; et continuis bellis Byzantios premunt Thraces, IV, 45. Thraces ad Hellespontum habitantes subiguntur a Gallis, IV, 46, 2. Thraciae ora prope Chersonesum in regnum Aegypti erat potestate, V, 34, 8. Eadem loca dein a Philippo occupata sibi vindicavit Antiochus M., e Seleuci iure ad Syriae reges pertinere ea contendens, XVIII, 34 seq. Conf. Lysimachia, Aenus, Maronea. Cum Gallis sunt in exercitu Ptolemaei Philopatoris duce Dionysio Thrace, V, 65, 10; in exercitu Antiochi M., V, 79, 6.

In Thracia mortuus est Antiochus nescio quis, qui Logbasi Selgensi, hospiti suo, Laodiceam educandam reliquerat, Mithridatis filiam, quae deinde Achaeo nupsit, V, 74, 5. Thraces minantur Macedoniae, X, 41, 4. In Thracia corpus quoddam erat coloniarum Atheniensium et Chalcidensium, quarum praecipua Olynthus; eas in servitutem redegit Philippus Amyntae IX, 28, 2 seq. Eaedem et Graecae omnes in Thracia civitates libertate donantur a Romanis, XVIII, 27, 2; 31, 2; Chersonesus autem et Lysimachia cum aliis nonnullis castellis et agro Thraciae quae Antiochi fuerant Eumeni dantur, XXII, 27, 9. De Thracicis urbibus contendunt Eumenes et Philippus, iudiciis Romanis, XXIII, 4, 4; 6, 1; 11, 2. Maritimis Thraciae castellis, locis et urbibus decedere iubetur Philippus, XXIII, 11, 4. Adversus Thraciae regulos ad Propontidem auxilia Byzantii promittit Philippus, XXIII, 14, 12. Thraciae urbibus maritimis excedit tandem Philippus; et Thracibus mediterraneis bellum facit, XXIV, 6. Cersobleptes, rex eorum, XXXIX, 1b, 5.

Thranitae, supremus remigum ordo, XVI, 3, 4.

Thraseas, pater Ptolemaei, duceis Ptolemaei Philopatoris, V, 65, 3.

Thraso de medio sublatus Syracusis, VII, 2, 1.

Thrasylochus Messenius, Philiadis filius, immerito prodi-

tor appellatus a Demosthene, XVII, 14, 3.

Thronium ad sinum Maliacum, XVII, 9, 3; ex adverso Echini, IX, 41, 11. Thronienses, ibid.

Thucydidis historia ubi desinit, inde inceptit Theopompus, VIII, 13, 3.

Thule, insula supra Britanniam, XXXIV, 5, 3 seq.

Thuria, Messeniae urbs, cuius cives a Messeniis divelluntur, separatim in foedus Achaicum recipiuntur, XXV, 1, 2.

Thurii, urbs maritima Magnae Graeciae, X, 1, 4; VIII, 25 a. Thurium. Vid. Thyreum.

Thyatira (τὰ), Lydiae urbs, ditionis Pergamenae, XVI, 1, 7; XXXII, 25, 10.

Thyestes, civis Lacedaemonius, Macedonibus favens, occiditur a factione Aetolica, IV, 22, 11.

Thynni pisces, XXXIV, 2, 14 et c. 8.

Thyreum, Thyraeum, Thyrium, Thurium, Acarnaniae oppidum, occupare tentant Aetoli, IV, 6, 2; 25, 3. Nicomachus Acarnan ex iis qui inde profugerant, XVII, 10, 10. Ibi concilium Acarnanum cogitur Popillio, Romanorum legato, XXVIII, 5, 1. Thyrienses vel Thurienses, XXII, 12, 4.

Tiberis fluvius; pontem eius solus tuetur Cocles Heratius, VI, 55, 1. Legati a populis Romam missi, cum quibus bellum gerebatur, trans Tiberim tendere iussi, XXXV, 2, 4. Adde XXXI, 20, 11; 22, 7, ubi *Τιβέριδος*, *Τιβέρεως*, *Τιβέριος*.

- Tiberius Gracchus, insidiis deceptus, generose cum suis usque ad mortem pugnavit VIII, 1. Vid. Claudius et Sempromius.
- Tibiam et rhythmum non sine caussa Lacedaemonii et Cretenses ad bellum loco tubae adhibuerunt, IV, 20, 6. Similiter Arcades ad tibiae modulos ordine incedere assuefiebant, II, 21, 12.
- Tiboetes, patruus Prusiae, in Macedonia exsul, adversus Prusiam excitatur a Byzantiis, IV, 50, 1 et 8 seq.; cuius adventum metuit Prusias, 52, 9; sed ille moritur in itinere, 51, 7.
- Tibure impune vivere licet civi Romano, qui capitis reus in spontaneum exivit exsilium, VI, 14, 8.
- Tichos, Τεῖχος, castellum Dymaeorum munitissimum, prope Araxum promontorium, ab Hercule olim exstructum, occupatur ab Eleis, duce Euripida, IV, 59, 4. Philippo obsidenti traditur a praesidio Eleorum, IV, 83, 1 seqq.
- Ticinus, fluvius Galliae Cisalpiniae, exit e lacu Verbano, XXXIV, 10, 20; eum traiecit P. Scipio, III, 64, 1. Inter eum et Padum proelio equestri fugantur equites Scipionis ab Hannibale, III, 65.
- Tigris fluvius, V, 46. Seleucia ad Tigrim, V, 45, 3; 48, 15. In eo perit magna pars exercitus Antiochi, duce Xenoeta, V, 57, 4 seqq. Secundum eum progredi cum exercitu Antiocho suadet Hermeas, V, 51, 4; sed is hortante Zeuxide eum traiecit, 51, 5 seqq.; 52, 2.
- Timaeus historicus Tauromenites Siculus, XII, 6, 7. Ubi eius historia desinit in Pyrrhi rebus, ibi Polybius suam incepit, I, 5, 1; III, 32, 2. Eius ignoratio locorum circa Padum, II, 16, 15. Levis vir ingenii; de Africa et de Corsica futilia multa prodidit, XII, 3 seq. Theopompum et Ephorum de futilibus accusat, XII, 4 a, 1 seqq. Puerilem profert fabulam de Romanorum consuetudine equi ante urbem sacrificandi, XII, 4 b, 1 seqq. In rebus Libycis, in Sardicis ac praesertim in Italicis, malus historicus, XII, 4 c, 1 seqq. Ridiculus eius error de Arethusae fonte, XII, 4 d, 5 seqq. De Locrorum origine dissentit ab Aristotele, XII, 5 seqq.; 11 seq.; hac de re a Polybio, Aristotelis partes amplectente, refutatur, XII, 6 a seqq. Temere Aristotelem probris insectatur, XII, 9, et c. 24, 2. Miram diligentiam in chronologia affectat, XII, 12. Voluntariis mendaciis maxime obnoxius, XII, 12 a; Callisthenem vituperat de tributis Alexandro honoribus; de recusatis contra Demosthenem ceterosque oratores laudat; XII, 12 c. Conviciis insectatur Democharem historicum, XII, 13 seq.; Agathoclem, Syracusarum regem, 15; Ephorum et Callisthenem historicos, 23; Homerum, 24, 1. Maledicentia et levitas hominis undique e scriptis eius perlucet, 24, 4 seqq. Praesens abesse videtur et apertis oculis non videre, XII, 24, 6. Negat exstitisse unquam Phalaridis taurum, 25. Conciones et legatorum orationes male

- tractat, XII, 25 a, 25 b, 25 e, 25 f, 25 h, 25 k, 26, 26 d. Aliorum accusationibus magis quam suis ipse meritis valet, XII, 25 c; Athenis residens annis prope quinquaginta in antiquorum commentariis legendis tempus contrivit, XII, 25 d, 1; 25 i, 1. Omnia ex aurium testimonio scripsit, nil vidit ipse, 25 g, 27 seq. Historiarum Timaei liber XXI citatur XII, 25, 7 seq.; liber XXXIV, XII, 25 i, 1; liber IX, ibid. VI, 7; liber XXI, ibid. 25 k, 3, et 26 a, 1. Siciliam patriam suam, Graecia ampliorem et illustriorem ostendere gestit, XII, 26 b, 3. Diligentem rerum locorumque inquisitionem affectat, ibid. 26 d, 2. Eius pragmatica historiae pars ex omni errorum colluvie concreta, ibid. 26 f. Ephoro obtrectat, ne videatur eius libros compilare, XII, 28, 10 seq. Immerita hominis fama, XII, 28, 6; 26 d.
- Timaeus, dux Aetolorum, Laconicam populatur, IV, 34, 9. Neptuni templum in Taenaro et Dianae fanum Lusis diripit, IX, 34, 9.
- Timagoras, navium praefectus Rhodiorum, XXVII, 6, 14.
- Timagoras alius? navis praefectus, ibid.
- Timarchus, Eleuthernaesus Crentensis, occisus putatur a Polemoele, nauarcho Rhodio, in gratiam Cnosiorum, IV, 53, 2.
- Timocrates Pellenensis praesidio urbis Argivorum relictus a Nabide, XVII, 17, 1.
- Timolas Boeotus immerito a Demosthene proditor dictus, eo quod Philippi societatem amplexus est, XVII, 14, 4.
- Timolaus Spartanus penuria hominum suffragiis designatus, ad deferendam Philopoemeni a Lacedaemoniis decretam coronam, XXI, 15, 2. Post multas ambages Philopoemeni legationis propositum aperit, et specie quidem praeter spem excipitur, XXI, 15, 3.
- Timoleon temere a Timaeo supra omnes deos elatus, XII, 23, 4 seqq. Peritissimus reip. XII, 25 k, 2. Eum Timaeus verba facientem inducit de divisione orbis terrarum in tres partes, XII, 25, 7; et rursus Graecos puerilibus verbis adhortantem ad commitendum cum Carthaginiensibus bellum, XII, 26 a.
- Timotheus, Orofernis legatus Romam, XXXII, 20, 4.
- Timotheus, poeta lyricus: eius carmina et modos vulgo addiscere consueverant Arcades, IV, 20, 9.
- Timotheus, Ptolemaei Philometoris legatus Romam, XXVIII, 1 et 7.
- Timoxenus, praetor Achaeorum, Argos recipit, a Cleomene occupatum, II, 53, 2. Rursus praetor, recipit Clarium ab Aetolis captum, IV, 6, 4. Diffidens Achaeis, utpote ad bellum remissioribus, quinto die ante tempus Arato praetura cedit, IV, 7, 6 seqq. Rursus ad praeturam commendatus ab Arato, repulsam tulit Apellis artibus, IV, 82, 8. Rursus praetor creatur Achaeorum, finito bello Sociali, V, 106, 1.

- Tisaeus, mons Thessaliae, e quo signa ex Euboea et e Phocide facibus accensis sibi data observavit Philippus, X, 42, 7 seq.
- Tisamenus, Orestis filius, Sparta eiectus ab Heraclidis, primus rex Achaeorum, II, 41, 4; IV, 1, 5.
- Tisippus, legatus Aetolorum in Macedoniam, ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo, XXX, 10, 4.
- Titti, populus Celtibericus, Romanarum partium; legatos Romam mittunt contra Aruacos, XXXV, 2.
- Titus. Sic nude plerumque vocatur T. Quintius Flamininus, cuius res gestas vid. in Quintius.
- Tium vel Tius. Vid. Teium.
- Tlepolemus, aulae Aegyptiacae minister, Pelusio praefectus XV, 25 a, 19—23, commeatui Alexandriae praepositus, XV, 26, 11. In eo sperabant Aegyptii, prava Sosibii administratione offensi, 25, 8. Eum accusat Sosibius, ut regnum affectantem, 26. Eius socrum Danaen indigne tractat idem, 27. Eius amicus Moeragenes, flagris iam nunc caedendus, nudus evadit, 27 seqq. Macedonibus scribit se mox affuturum, XV, 28, 6. Administrationem regni adeptus virtutes suas vitiis superavit, prodigus et superbus, XVI, 21. Quum in eo esset ut de statu deiiceretur, confirmavit suam potentiam, 22.
- Tlepolemus, legatus Ptolemaei minoris ad Antiochum Epiphanem, XXVIII, 16, 6.
- Tolistobogii, Galli Asiam incolentes; pro eis et eorum regi-
- apud Romanos intercedit Eposognatus, XXII, 20, 2 seq.
- Tollenones Archimedis in muris Syracusanorum, VIII, 7, 8 seqq.
- Tomisa, Sophenae oppidum, XXXIV, 13, 1.
- T. Torquatus, legatus Romanorum ad reducendum Ptolemaeum iuniorem in Cypri regnum, XXXI, 18, 9; re infecta redit, c. 25—27. Romam reversus efficit ut Ptolemaeo seniori foedus renunciaretur, XXXII, 1, 2 seq.
- Torus, collis prope Agrigentum in Sicilia, I, 19, 5.
- Tragiscus, socius Philemeni et Niconis in prodendo Tarento Hannibali, VIII, 29 seq.
- Tragoedi a L. Anicio in scenam producti, XXX, 13, 12.
- Tragoediae alius finis est, alius historiae, II, 56; XV, 36, 7. Eius deus ex machina, III, 48, 8.
- Tragurium, oppidum Illyricum, ditionis Issiorum, XXXII, 18, 1 seq.
- Tralles, Lydiae urbs, Eumeni data, XXII, 27, 10.
- Transalpini Galli. Vid. Galli.
- Trasimenus lacus; vid. Trasimenus.
- Trebia fluvijs; ad eum castra locat P. Scipio, III, 67, 9; 68, 5 seq. Trans eum proelio equestri Hannibalem vincit Sempronius, III, 69, 5 et 9. Pugna infelix eiusdem Sempronii ad Trebiam, 72, 4; 73 seq.; 108, 8; XV, 10, 8.
- Triarii, sexcenti in legione, natu maximi, VI, 22, 7 seqq. Eorum arma, 23, 6; tentoria in castris, 29, 3 seqq. Immunesunt a ministeriis castren-

- sibus, 33, 7 et 10 seqq.; triarii in classe M. Atilii, I, 26, 6 et 15.
- Tribuni militum quo pacto creentur et per legiones distribuuntur, VI, 19, 1 seqq. et § 7 seqq.; a militibus statim post delectum exigunt sacramentum 21, 1 seq.; rursus in castris sacramentum castrense, 33, 1 seq. Eorum tentoria in castris, 27, 4 seqq.; officium in castris, 34, 2 seqq.; ministerium eis in castris praestari solitum, 33, 5 seqq. De sententia concilii tribunorum infliguntur supplicia castrensia, VI, 37, 1 seqq. Minorum poenarum tribunus in manipulis sibi subiectis arbiter est, 37, 8 seqq.
- Tribuni plebis non sunt obnoxii consulibus, VI, 12, 2. Si vel unus eorum intercessisset, senatus nil perficere potest, 16, 4. Eorum partes sunt rationem habere voluntatis plebis, 16, 5. Trib. pl. legatos in senatum introducit, adversante praetore, XXX, 4, 6.
- Tribus Attalica Athenis instituta, XVI, 25, 9.
- Trichonium Aetoliae oppidum ad dextram a Strato Thermum eunti, V, 7, 7. Trichoniensis: vid. Dorimachus, Alexander, Dicaearchus.
- Trichonius lacus in Aetolia, V, 7, 8 et 10; XI, 4, 1.
- Triemioliae, navium genus minorum et apertarum, XVI, 2, 10; 3, 4; 7, 1 et 3.
- Trieres, Coelesyriae s. Phoenices oppidum, incensum ab Antiocho, V, 68, 8. De eius situ conf. Berytus.
- Trigaboli s. Trigabuli, locus ubi Padus fluvius in duo ostia dividitur, II, 16, 11.
- Triorches, *τριορχης*, convicium a Timaeo in Agathoclem usurpatum, XIII, 15, 2.
- Triphylia, Peloponnesi regio, inter Elidem et Messeniam, subacta ab Eleis non multo ante bellum Sociale, IV, 77, 8 et 10. Eius oppida, 77, 9. Nomen habet regio a Triphyllo, Arcadis filio, 77, 8. Eam invadit Philippus, IV, 77 seqq.; et sex dierum spatio universa potitur, 80, 14. Cetratos, quorum dux erat Leontius, duce Taurione mittit eo Philippus, V, 27, 4. Elei Romae coram senatu Achaeis litem movent de ea, XVIII, 25, 7: sed eam Achaeis attribuit T. Quintius cum decem legatis, XVIII, 30, 10 seq.
- Triphylus Arcadis filius; a quo nomen habet Triphylia regio, IV, 77, 8.
- Tripolis, regio Laconicae, in qua oppidum Pellene, IV, 81, 7.
- Tioremibus, non (ut Romani et Poeni) quinqueremibus, bella maritima gesserant Persae cum Graecis, et Athenienses cum Lacedaemoniis, I, 63, 8. Inter apertas et minores naves numerantur, XVI, 2, 10.
- Tritaea s. Trittaea, urbs Achaiae, ex 12 primis olim foederatis, II, 41, 8. Tritaeenses inter primos, qui pristinum foedus Achaicum instaurarunt, II, 41, 12. Eorum agrum populantur Aetoli, IV, 6, 9 seq.; rursus Elei duce Euripida Aetolo, IV, 59 seq. Tritaeensis Stratius, XXVIII, 6, 2; XXXVIII, 5, 4.
- Triton; coram eo ictum foedus

- Philippi cum Poenis, VII, 9, 2.
- Triumphus imperatorum Romanorum, VI, 14, 8; agi non potest nisi consentiente senatu et sumtus decernente, ibid. L. Aemilius Paulus ex Illyrico triumphat, III, 19, 12; IV, 66, 8; P. Scipio ex Hispania, XI, 33, 7; ex Africa de Poenis, XVI, 23; L. Scipio et L. Aemilius Regillus ex Asia de Antiocho, XXII, 7, 16 seq.; Anicius de Genthio, XXX, 13.
- Triumviri agris dividendis Mutinae inclusi et obsessi a Boiis et Insubribus, III, 40, 8 seq.; per dolum capti, ibid. § 10.
- Troas. Vid. Alexandria Troas.
- Troemi, Gallicus populus in Asia; calumniantur Ariarathem apud Romanos, XXXI, 13, 2.
- Troezen, oppidum Argolidis, a Cleomene occupatum, II, 52, 2.
- Troia equo ligneo capta, XII, 4 b.
- Tubae et buccinae sono parent greges in Corsica et Italia, XII, 4. Dormientes in bello tuba excitat; in pace galli cantus, XII, 26, 1.
- Tula sive Tulis, sedes regum Gallicorum Thraciam prope Byzantium incolentium, IV, 46, 2.
- Tunes, urbs Africae, Carthagini ipso situ et vicinia infesta, I, 30, 15; 73, 5; capta a Regulo, ibid. Ibi castra ponunt mercenarii Poenorum seditiosi, I, 67, 13; 69, 1; 73, 3; 76 seq. Eam obsident Amilcar et eius collega Hannibal, I, 86. Castra ibi occupat Scipio, fugientibus ad eius adventum Poenis, XIV, 10, 2; sed mox regredi Uticam ad ferendam suis opem cogitur, ibid. § 6 seqq. Eo legatos ad Scipionem de pace mittunt Poeni, XV, 1.
- Turdetani et Turduli, Baeticae Hispaniae incolae; a nonnullis pro eodem populo habentur, a Polybio pro diversis, XXXIV, 9, 1.
- Turres Celtiberiae pro urbibus numeravit Polybius, XXVI, 4.
- Turris Alexandri in Thessalia, XVIII, 10, 2.
- Tuscum mare. Vid. Etruscum.
- Tychaeus Numida, cum 2000 equitibus Hannibali in Africa se iungit, XV, 3, 5 seqq.
- Tychica porticus, *Τυχική στοά* fortasse legendum VIII, 5, 2, pro Scythica porticus.
- Tycho, scribarum in exercitu Antiochi praefectus, provinciae ad Erythraeum mare praeficitur, V, 54, 12.
- Tyla. Vid. Tula.
- Tylos, insula Erythraei maris, id est Persici sinus, XIII, 9, 5.
- Tyndaris, Siciliae urbs maritima, ad quam classe cum Poenis pugnat C. Atilius, I, 25.
- Typaneae, oppidum Triphyliae, IV, 77, 9; 78, 1. Typaneatae urbem suam Philippo tradunt, IV, 79, 4.
- Tyranni per Peloponnesi civitates constituti et sustentati a Macedonum regibus, II, 41, 9 seq.; 44, 3. Tyranni nomen impietatis significationem coniunctam habet, II, 59, 6. Inter tyrannum et regem quid differat, V, 11, 6, et VI, 4, 2, coll. c. 3, 9 seq. et 4, 5. Ty-

- rannis quomodo oriatur e regno, VI, 7, 6 seqq.
- Tyrrheni. Vid. Etrusci. Tyrrhenum mare. Vid. Etruscum.
- Tyrus, urbs Coelesyriae et Phoenices, vi capta ab Alexandro, XVI, 40, 5. Tyrii secundo foedere Carthaginensium cum Romanis comprehensi, III, 24, 1 et 3. Tyrum et Ptolemaidem Theodotus Aetolus, qui Coelesyriae a Ptolemaeo Philopatore praefectus erat, tradit Antiocho, IV, 37, 5; V, 62, 2 seq. Tyro Theodotus praefecerat Panaetolum, V, 61, 5; 62, 2. Eo cum classe proficisci Diognetum iubet Antiochus, V, 70, 3. Eo quottannis Carthaginienses primitias frugum eximia navidiis patriis offerendas mittunt, XXXI, 20, 12.
- Vaccaei, populus Hispaniae; bello petuntur ab Hannibale; eorum urbes Salmantica et Arbucala vi captae, III, 14, 1. Alia eorundem oppida, Intercatia et Segesama, XXXIV, 9, 13. Eis bellum inferunt Romani, III, 5, 1.
- Vaccenses, Africae populus, *Βακκαῖοι*, III, 33, 15, fortasse legendum pro *Μακκαῖοι* vel *Μάνιοι*.
- Vadimonis lacus in Etruria; ad eum Boii cum Etruscis caeduntur a Romanis, II, 20, 2.
- C. Valerius Laevinus, Marci filius, frater uterinus M. Fulvii Nobilioris Cos. XXII, 12, 10 seqq. Per eius apud consulem gratiam pax datur Aetolis, ibid. Romam mittitur a M. Fulvio, ad petendam confirmationem pacis, 14, 2.
- L. Valerius Flaccus, Cos. cum T. Otacilio, rem in Sicilia commode gerit, I, 20.
- Lucius Valerius Flaccus, legatus consularis sub M' Acilio Cos. cum Aetolis agit, pacem petentibus, XX, 9 seq.
- Manius Valerius Maximus, Cos. cum M' Otacilio in Sicilia foedus facit cum Hierone, I, 16.
- Marcus Valerius Laevinus, pater Caii, praetor, classi Romanae in Graecia praefectus ad observandos conatus Philippi, VIII, 3, 6. Proconsul Agathyrnenses e Sicilia in Italiam mittit, Bruttiorum agrum vastaturos, IX, 27, 11. Primus cum Aetolis societatem pepigerat, XXII, 12, 11.
- Vallos Romani milites in itinere, simul cum armis, gestant, XVIII, 1, 1 seqq.
- Vallum et fossa circum castra Romana, VI, 34, 1 seq. Romanum praestat Graeco, XVIII, 1, 5 seqq.
- Velites in legione Romana, *ῥεοσφομάχοι*, nati minimi et pauperrimi, VI, 21, 7; mille in legione 1000 peditum, 21, 9; aequabiliter per manipulos distributi, 24, 3 seq. Arma eorum, 22. In castris non ministrant, 33, 8; sed ad vallum et ad portas excubant, 35, 5. Eorum globi, *σπείραι*, in intervallis manipulorum hastatorum in acie Scipionis, XV, 9, 9. Adde XI, 22, 10; 23, 1; 24, 1; 32, 2 seq.
- Veneti ad mare Adriaticum populus antiquissimus; sermone differunt a Gallis, moribus et cultu eis fere similes, II, 17, 5 seq. In ditionem Gallorum eorum, qui Romam

- vi ceperant, irrumpentes, cogunt eos ut domum repetant, II, 18, 13. Veneti et Cenomani bello Gallico Cisalpino Romanorum partibus se adiungunt, II, 23, 2 seqq.; 24, 7.
- Venus Erycina. Vid. Eryx. Veneris aedes ad Saguntum, III, 97, 6; templum Pergami, XVII, 2, 2; 6, 4.
- Venusiam, urbem capiunt Poeni, III, 90, 8; nisi Telesiam, Τελεσίαν, ex Livio reponendum, Eo cum paucis evadit Terentius Varro e clade Cannensi, III, 116, 13; 117, 3.
- Verbanus lacus in Alpihus, XXXIV, 10, 20.
- Vergiliae Pleiades: earum occasus hiemis initium, III, 54, 1. Circa earum ortum ineunte aestate comitia sunt praetoria Achaeorum, IV, 37, 2 (coll. III, 16, 7; 17, 1); V, 1, 1; 30, 7. Circa eundem noctes iam sunt admodum breves, IX, 18, 2.
- Vestae ara in Iovis Homarii templo, V, 93, 10. Vid. Hestiae.
- Vestini, socii populi Romani, II, 24, 12.
- Vetus urbs, pars urbis Panormi, I, 38, 9.
- Vexillarii duo, σημαιοφόροι, in quoque manipulo, VI, 24, 6.
- Vexillum, σημαία, idem quod ordo τάξις vel τάγμα, et manipulus, σπεῖρα, VI, 24, 5. Defixis vexillis designantur varia loca in castrorum metatione, VI, 27, 2; 41, 6 seqq. Praetorium albo, alia insigniora loca puniceis, 41, 7.
- Via Ignatia. Vid. Ignatia Via.
- Viae in castris ad instar vicorum in urbibus, VI, 29 seq.
- Via quintana, 30, 6. Via lata ante tribunorum tentoria quotidie mundatur, quia ibi plerique per totum fere diem vulgo versantur, VI, 33, 3 seq.
- Vibonium, oppidum Dauniae in Italia; circa illud castra metatur Hannibal, III, 88, 6.
- Victimae exta de more Macedonum ostenduntur regi, VII, 11, 1.
- Vigiliarum nocturnarum ratio in castris Romanis, VI, 35; XIV, 3, 6.
- P. Villius, legatus Romam ad Antiochum M. post bellum Philippicum, XVIII, 31, 3; Thaso Selybriam profectus est, et inde Lysimachiam, ubi regem convenit, 33, 1 seq. coll. 32, 3 seq.
- Vindicatio rei controversae ex Zaleuci lege, XII, 16.
- Vinum. Vini pretium vile in Gallia Cisalpinæ, II, 15, 1. Vinum bibere non licet mulieribus apud Romanos nisi vinum passum, VI, 2, 3 seqq. Vinum ex loti baccis, XII, 2, 7; hordaceum in Hispania, XXXIV, 9, 15; arbustivum Capuae, XXXIV, 11, 1.
- Virgines 100 Locrenses quotannis Ilium missae, XII, 5, 7.
- Ululatum tollunt Galli (παιανίζουσι) pugnam ineuntes, II, 29, 6; II, 43, 8.
- Ulysses in Cyclopi speluncam revertitur, pileum et cingulum repetiturus, XXXV, 6, 4. Eum Homerus inducit, multa, quae et mari et terra sint eventura, ex astris coniectantem, IX, 16, 1; ut exemplar viri politici, XII, 27, 10. Conf. Homerus.
- Umbri contingunt Etruscos et habitant utrumque latum Apennini, II, 16, 3. Socii Ro-

- manorum bello Gallico Cisalpino, II, 24, 7. Umbriam populatur Hannibal, III, 86, 6.
- Volane. Vid. Olana.
- Volcium, *Ὀλκιον*, Etruriae oppidum, VI, 59, 6.
- Uragi s. optiones in legione Romana, VI, 24, 3.
- Uscana (*τὰ*), oppidum Illyricum, VIII, 38, 5, si modo vero est nota numeri *η'* apud Steph. Byz., nec scribendum *μη'*, id est, lib. XXVIII; ut Polybius eo loco egerit de Appio Claudio Centone (conf. XXVIII, 11), qui, ab Hostilio Cos. in Illyricum missus ingentem cladem ad Uscana oppidum passus est, ut discimus ex Livio XLIII, 9 seq. [Dicitur potius XXVIII, 8, 11, ubi *ἐφ' Ὀσκωνα* nunc restitutum pro *ἐπανηῶναν*.]
- Utica, *ἡ Ἰτύνη*, urbs Africae prope Carthaginem, I, 73, 5; obsidetur a mercenariis Poenorum rebellibus, I, 70, 9; 73, 3. Uticenses, dum adiuvare vult, pene perdit Hanno, 74. Ab Uticae obsidione desistit Matho, 75, 3. Romanis se tradere volentes post primum bellum Punicum ab his non recipiuntur, I, 83, 11; deficiunt ad rebelles Afros, 82, 8; ad deditionem compelluntur a Poenis, 88. Comprehensi antiquo foedere Poenorum cum Romanis, III, 24, 1 et 3, et Hannibalis cum Philippo, VII, 9, 5. Uticam obsidet Scipio Africanus maior, XIV, 1, 2; 2, 1 seqq.; 6, 7; 7, 1; 8, 2. Classem eo mittunt Poeni adversus obsidentes Romanos; quare a Tunete ad ferendam suis opem propere in castra ad Uticam redire coactus est
- Scipio, XIV, 9, 7 et 11; 10, 1 et 6 seqq. Sub initium tertii belli Punici Uticenses Romanis se tradunt, et ab eis in fidem recipiuntur, XXXVI, 1, 1 et 4. Prope eam dein castra habuerunt Romani, XXXVI, 4, 1; conf. XIV, 6, 7.
- Vulcani tumulus Carthagine Nova, X, 10, 11. Vulcani Hiera vel Vulcania insula, XXXIV, 11, 12.
- Uxores. Apud Lacedaemonios in more est ut unam habeant uxorem tres aut quattuor viri, imo et plures, si fratres sint, XII, 6 b, 8.
- Xanthicus mensis; eo fit lustratio exercitus Macedonici, XXIV, c. 8.
- Xanthii, Xanthi cives; urbis Lyciae, legatos Romam mittunt et ad Achaeos adversus Rhodios, XXVI, 7, 3.
- Xanthippus Lacedaemonius, dux Poenorum, proelio vincit capitque Regulum, I, 32—34. Domum redit, 36. Fabula de eius habitu, ibid.
- Xenarchus Achaeorum legatus Romam de renovanda societate, XXIV, 4, 11 seqq.
- Xenis via ad Mantineam, XI, 11, 5.
- Xeno Aegiensis Romam legatus ad deprecandum pro exsulibus Achaeis, XXXII, 7, 14, rursusque XXXIII, 1, 3, nisi priori loco intelligendus Xeno Patrensis, de quo mox.
- Xeno, dux copiarum Antiochi Magni, cum Theodoto Hemilio mittitur adversus Molonem, V, 42, 5; cuius metu in urbes se recipit, V, 43, 7.
- Xeno Hermionensium tyrannus abdicat tyrannidem, II, 44, 6.

- Xeno Patrensis temporum rationem habendam censet Achaeis in bello Romanorum cum Perseo, XXVIII, 6, 2 et 8. Nescio an legatus Achaeorum Romam deprecans pro exsulis, XXXII, 7, 14: qui locus pariter de Aegiensi Xenone intelligi potest, praesertim si conferamus XXXIII, 1, 3.
- Xenoetas, genere Achaeus, ab Hermea, principe ministro Antiochi Magni, cum exercitu mittitur adversus Molonem, V, 45, 6. Primum feliciter rem gerit, 46 seq.; tum subito a Molone oppressus ingenti clade afficitur, V, 48, et 46, 5.
- Xenophanes, Cleomachi filius, Atheniensis, legatus Philippi ad Hannibalem foederis faciendi causa, VII, 9, 1.
- Xenophantus, dux classis Rhodiorum adversus Byzantios, IV, 50, 5 seqq.
- Xenophontis reditus ex Asia monstravit infirmitatem barbarorum, eaque una ex causis fuit unde natum est bellum Alexandri cum Persis, III, 6, 10. Eius sententia de republica Cretensium, VI, 45, 1. Eiusdem verbum officinam belli esse totam urbem, X, 20, 7.
- Xenophon Aegiensis cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo ad Nicaeam, XVII, 1, 4. Ab Achaeis legatus mittitur Romam, XVII, 10, 11. Pater Alcithi, XXVIII, 16, 3.
- Xerxis in Graeciam traiectio, III, 22, 2; VI, 11 a, 1. Legatos mittit ad Spartanos aquam et terram petitem, IX, 38, 2.
- Xerxes, regulus urbis Armosata in Armenia; eum Antiochus confirmat in regno et sororem suam ei copulat, VIII, 25.
- Xiphiae piscis venatio, XXXIV, 3.
- Xynia, urbs Thessaliae, IX, 45, 3.
- Xystophori equites, id est hastati, in acie Antiochi adversus Molonem, V, 53, 1.
- Zabdibelus, praefectus Arabum in exercitu Antiochi Magni in Coelesyria, V, 79, 8.
- Ζάξανθα. Vid. Saguntum.
- Zacynthus insula prope Cephaleniam, V, 4, 2. Res Zacynthi ex sua auctoritate constituit Philippus, V, 102, 10.
- Zagrus mons, τὸ Ζάγγρον ὄρος et ὁ Ζάγγρος, a meridie et ad occasum Mediae, mons altissimus et amplissimus, quem plures barbari populi incolunt, V, 44, 6 seq. Ad eum est Chalonitis regio, V, 54, 7. Interiacet inter Mediam et Atropatenen, 55, 6 seq.
- Zaleuci lex de rei controversae vindicatione, XII, 16, 4 seqq.; alia, qua qui de sententia legis disputare volebat, pendente laqueo de collo verba facere tenebatur, XII, 16, 7 seqq.
- Zama, Africae urbs, quinque dierum itinere occasum versus distans a Carthagine; ubi acie vincitur Hannibal a Scipione, XV, 5, 3, et capp. seqq.
- Zarax, oppidum Peloponnesi, ad sinum Argolicum: ditionis Argivorum, IV, 36, 4 seq.; frustra tentatum a Lycurgo, rege Spartanorum, ibid. Conf. Prasiae et Glympes.

Zariaspa (τὰ), Bactrianæ oppidum, X, 49, 15.

Zarzas (aliis Zarxas) Afer, unus e ducibus rebellium adversus Poenos, I, 84, 3; dedit se Poenis, 85, 2; e cruce suspenditur, 86, 6.

Zelys, dux Neocretum, in exercitu Antiochi, V, 79, 10.

Zeno Rhodius historicus, XVI, 14, 2 seqq. Ab eo dissentit Polybius de pugna navali ad Laden, XVI, 14, 5 seqq. et c. 15; item de expeditione Nabidis in Messeniam, XVI, 16 seqq., et de pugna ad Panium Antiochi cum Scopa, c. 18 seqq. In dictionis elegantia plus studii posuit quam in rerum inquisitione et tractatione, XVI, 17, 9; 20, 3 seqq. Eum per litteras admonuit Polybius, sed sero, 20, 5 seqq.

Zeugma. Seleucia ad Zeugma. V, 43, 1; 48, 15. Ad Zeugma, est Commagene, XXXIV, 13, 3.

Zeuxippus Boeotus partium Romanarum bello Philippico auctor caedis Brachyllæ, XVIII, 26, 5 seqq.; XXXII, 2, 4. In exsilium pulsum a

suis restituere volunt Romani, sed accipere nolunt Boeoti, XXIII, 2.

Zeuxis, dux copiarum Antiochi M., Molonem prohibet traicere Tigrim, V, 45, 4; adde 46, 11; 47, 5; mox vero se recipit et traicere eum patitur, 48, 10 seqq. Persuadet Antiocho ut cum exercitu Tigrim traiciat, V, 50 seqq. Praeest laevo cornu in pugna Antiochi cum Molone, 53, 6; 54, 1. Interest oppugnationi Seleuciae ad mare, V, 60, 4.

Zeuxis, nescio an idem qui superior, Lydiae satrapa nomine Antiochi M., XXI, 13, 4. Ab eo Philippus bellum gerens cum Attalo commeatus ex foedere petit, XVI, 1, 8 seqq., et obtinet, XVI, 24, 6. Ab Antiocho legatus mittitur ad Scipiones, de pace cum eis acturus, XXI, 13, 4; 14, 9; Romam legatus, XXII, 7, 1. Zodiaci sex signa quavis nocte supra horizontem, IX, 15, 7 seqq.

Zoippus, consiliarius Hieronymi, regis Syracusarum, VII, 2, 1.

Acmetus Macedo, pater Alexandri, II, 66, 5.

Adriaticum mare, p. 8, 5, l. τόποι.

Aegos flumen ult. p. 6] l. k, 9.

Alexander, p. 17 antepen. b, 4] l. a, 8.

Dianae festum Syracusis celebratum vol. IV. p. 146, 2.

Epicycles ib.

Hexapyla ib. 7.

M. Marcellus ib.

Syracusarum obsidio ib. p. 145, 1.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 114875039